

World Nations

گوشه بزن، هدوه دهه و گان پکنه قلابی، به لای باک و کم روزی بزدنه ژاولان هله چشی، - مدد ۱۹

Destiny

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up,*" Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, "*You did not choose me, but I chose you,*" John 15:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

► Who are we?	What are we? ►		Genesis 1:26 - 2:3	
	How are we sinful? ►		Romans 5:12-19	
	Where are we? ◀		Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►		Romans 11:25-36, Ephesian 2:7		

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3
John 8:58 Pre-incarnate	John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise		
Psalm 139:7 Everywhere	John 14:17 Living in believers			
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth				God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
Luke 16:22 Blessed in Paradise				
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command				
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus				Matthew 25:41 Revelation 20:10
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Revelation 20:13 Thalaasa
				Revelation 19:20 Lake of Fire
				Revelation 20:2 Abyss
Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels				

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyrd in Ecuador
 - 1830 John Williams reaches Polynesia
 - 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
 - 1614 Japanese kill 40,000 Christians
 - 1572 Jesuits reach Mexico
 - 1517 Martin Luther leads Reformation
 - 1455 Gutenberg prints first Bible
 - 1323 Franciscans reach Sumatra
 - 1276 Ramon Llull trains missionaries
 - 1100 Crusades tarnish the church
 - 1054 The Great Schism
 - 997 Adalbert martyrd in Prussia
 - 864 Bulgarian Prince Boris converts
 - 716 Boniface reaches Germany
 - 635 Alopen reaches China
 - 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
 - 432 Saint Patrick reaches Ireland
 - 397 Carthage ratifies Bible Canon
 - 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
 - 325 Niceae proclaims God is Trinity
 - 250 Denis reaches Paris, France
 - 197 Tertullian writes Christian literature
 - 70 Titus destroys the Jewish Temple
 - 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
 - 52 Thomas reaches Malabar, India
 - 39 Peter reaches Gentile Cornelius
 - 33 Holy Spirit empowers the Church

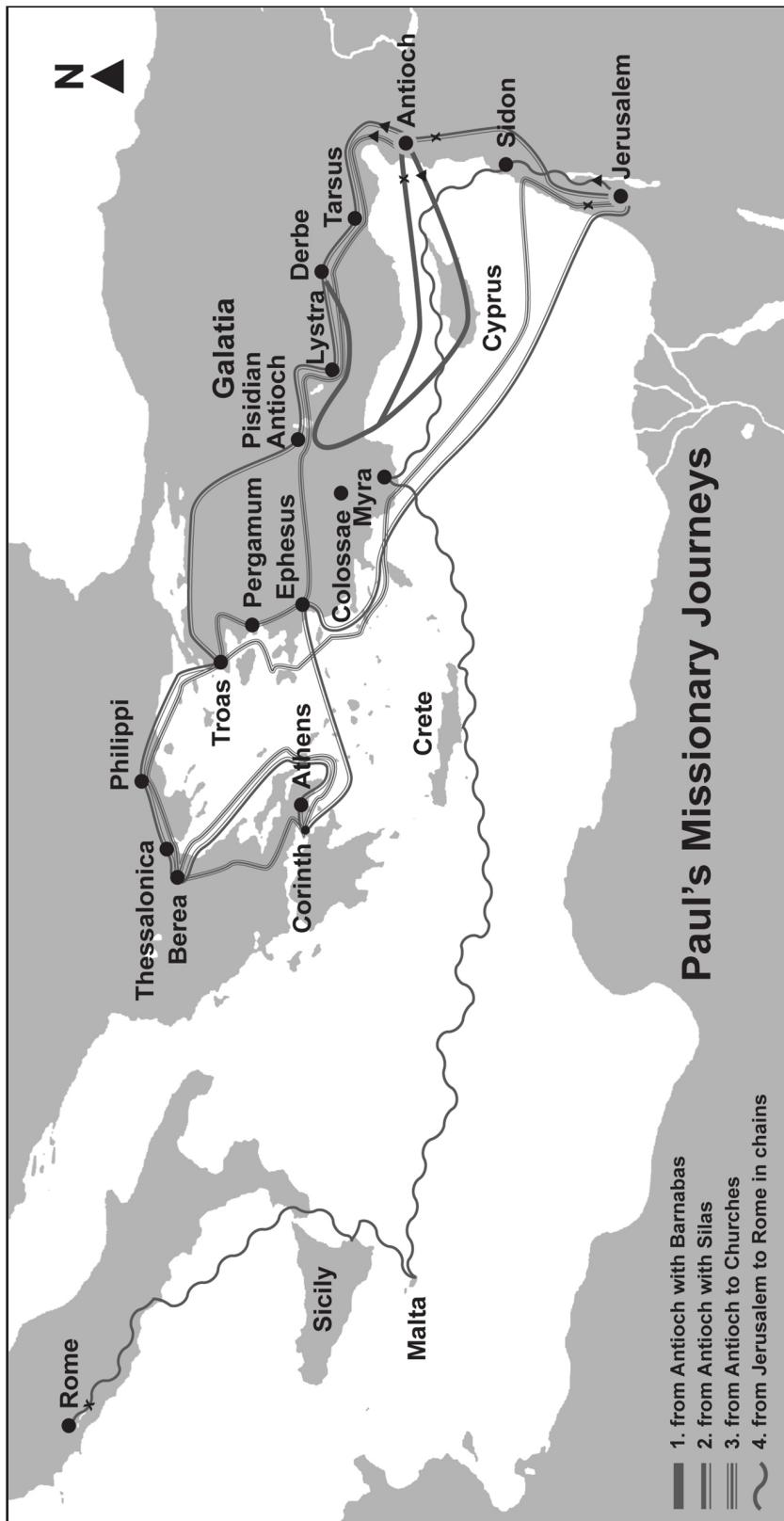
(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

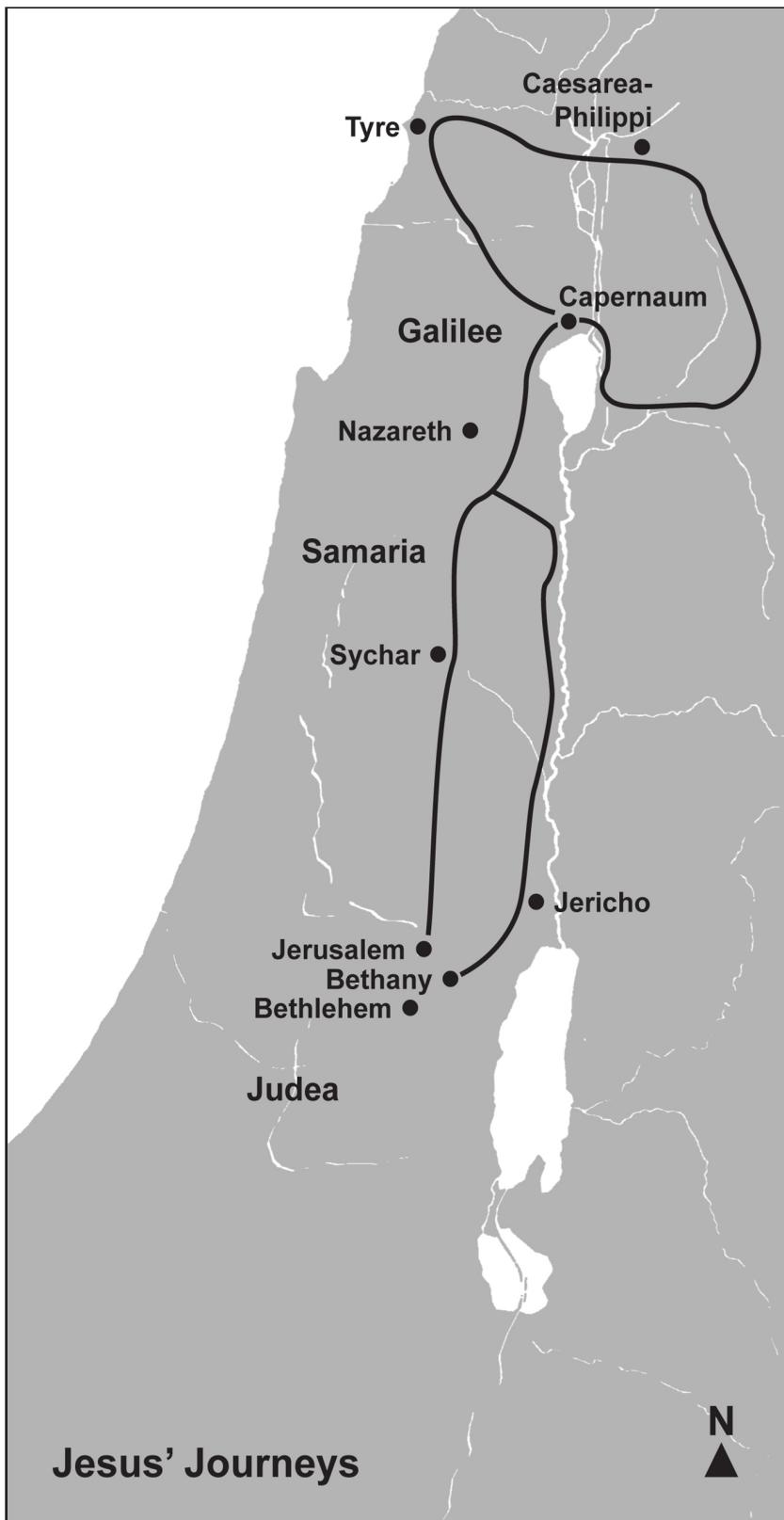
Paul's Missionary Journeys

۴ پنجمی بهندی عیسی مسیح و که خود را نزد اولین بانگی که در همان که نزد اگردنی برگشته کی، - روزنا ۱:۱

1. from Antioch with Barnabas
2. from Antioch with Silas
3. from Antioch to Churches
4. from Jerusalem to Rome in chains

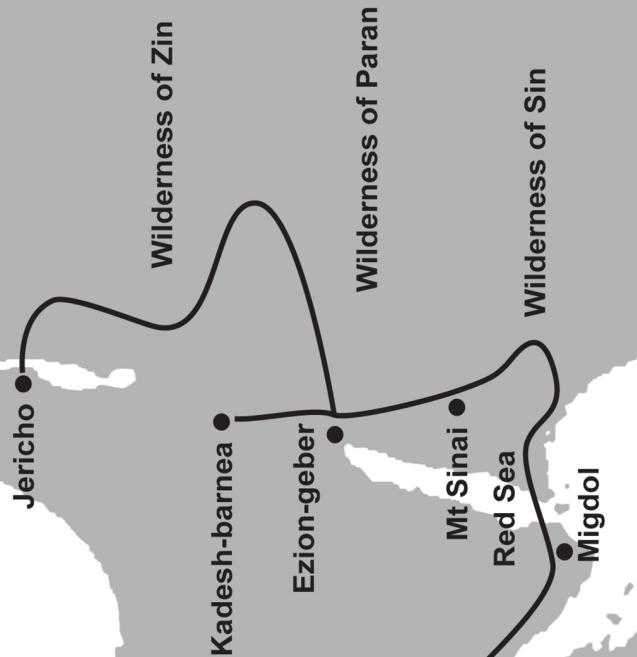

جور کی توانات کپری مرفقش نہ دکھو تو خوب نہ مدت بگت، بدکو نہ مدت بگات و دنار خوی بهت بگات بُر کپسادی خالکچی رزد - مدققون 10:45

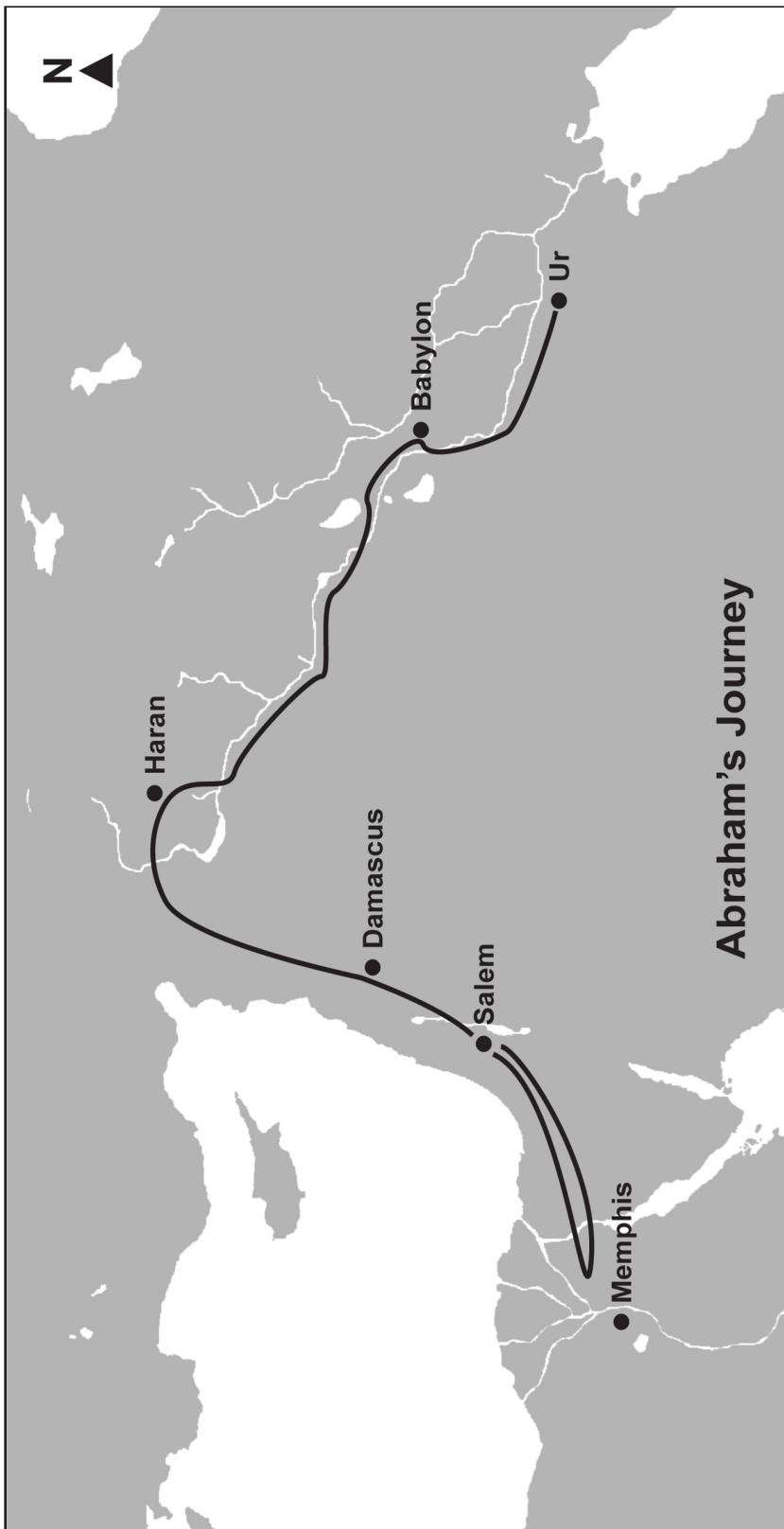
Israel's Exodus

N ▲

مودو ده فرمونهون پنځونه دا ګډا ټون، خودا رېځانه ټکونه ټونه ټړیکه همکي هله سیمه کن، ګډونه مادوی ترکیش ټونه ټړیکه خودا فرمودو: «هډوک ګډلې شیخان پېښو کړک شوې بېښ و ټکړې پندو تو همسه» - ده رچونه 13:17

Abraham's Journey

بـ: بـادـرـ کـارـیـکـ شـرـامـ بـاـکـرـ اـبـیـتـ مـوـرـنـدـیـ خـلـدـرـ بـوـهـ مـوـرـ وـرـیـگـرـتـ، گـزـبـلـ بـوـهـ دـرـیـشـتـ، هـدـرـجـانـهـ مـهـدـوـزـانـ بـرـ کـرـیـ دـرـیـختـ۔ - عـمـرـانـ ۱۱:۸

یوحننا 10:28

یوحننا 12:25

یوحننا 12:50

یوحننا 17:2

یوحننا 17:3

کردار 13:46

کردار 13:48

رؤما 2:7

رؤما 21:5

رؤما 22:6

رؤما 23:6

رؤما 25:16

رؤما 26:16

دومون کورنوس 17:4

دومون کورنوس 18:4

دومون کورنوس 1:5

گلایا 8:6

دومون سازنیک 9:1

دومون سازنیک 16:2

ید کم پیوساوس 16:1

ید کم پیوساوس 12:6

ید کم پیوساوس 16:6

دومون پیوساوس 9:1

دومون پیوساوس 10:2

پیوس 2:1

پیوس 7:3

فلیمون 15:1

عیرانیه کان 9:5

عیرانیه کان 2:6

عیرانیه کان 12:9

عیرانیه کان 14:9

عیرانیه کان 15:9

عیرانیه کان 20:13

ید کم به زرس 10:5

دومون پیترؤس 11:1

ید کم بیوحتنا 2:1

ید کم بیوحتنا 25:2

ید کم بیوحتنا 15:3

ید کم بیوحتنا 11:5

ید کم بیوحتنا 13:5

ید کم بیوحتنا 20:5

یهودزا 7:1

یهودزا 21:1

ناشکار 6:14

eleēsē

رؤما 32:11

Geenna

مهنا 22:5

مهنا 29:5

مهنا 30:5

مهنا 28:10

مهنا 9:18

مهنا 15:23

مهنا 33:23

مدرقوس 43:9

مدرقوس 9:45

مدرقوس 9:47

لوقا 5:12

یاقوب 6:3

Hadēs

مهنا 23:11

مهنا 18:16

لوقا 15:10

لوقا 23:16

کردار 27:2

کردار 31:2

ید کم کورنوس 55:16

ناشکار 18:1

ناشکار 8:6

ناشکار 13:20

ناشکار 14:20

ناشکار 20:19

ناشکار 10:20

ناشکار 14:20

ناشکار 15:20

ناشکار 8:21

ناشکار 15:21

ناشکار 10:21

ناشکار 15:22

ناشکار 10:23

ناشکار 15:24

ناشکار 10:25

ناشکار 15:26

ناشکار 10:27

ناشکار 15:28

ناشکار 10:29

ناشکار 15:30

ناشکار 10:31

ناشکار 15:32

ناشکار 10:33

ناشکار 15:34

ناشکار 10:35

ناشکار 15:36

ناشکار 10:37

ناشکار 15:38

ناشکار 10:39

ناشکار 15:40

ناشکار 10:41

ناشکار 15:42

ناشکار 10:43

ناشکار 15:44

ناشکار 10:45

ناشکار 15:46

ناشکار 10:47

ناشکار 15:48

ناشکار 10:49

ناشکار 15:49

ناشکار 10:50

ناشکار 15:51

ناشکار 10:52

ناشکار 15:53

ناشکار 10:54

ناشکار 15:55

ناشکار 10:56

ناشکار 15:56

زبوروه کان 3:116

زبوروه کان 8:139

زبوروه کان 7:141

پندنه کافی سلیمان 12:1

پندنه کافی سلیمان 5:5

پندنه کافی سلیمان 27:27

پندنه کافی سلیمان 18:9

پندنه کافی سلیمان 11:15

پندنه کافی سلیمان 24:15

پندنه کافی سلیمان 14:23

پندنه کافی سلیمان 20:27

پندنه کافی سلیمان 16:30

پندنه کافی سلیمان 10:9

گرانی گورانیه کان 6:8

پیشاپا 14:5

پیشاپا 11:7

پیشاپا 9:14

پیشاپا 11:14

پیشاپا 15:14

پیشاپا 15:28

پیشاپا 18:28

پیشاپا 10:38

پیشاپا 18:38

پیشاپا 9:57

حرقین 15:31

حرقین 16:31

حرقین 17:31

حرقین 21:32

حرقین 27:32

هونه 14:13

ثاموس 2:9

پونس 2:2

حبه قرق 5:2

Tartaroō

دومون پیترؤس 4:2

Questioned

دومون پیترؤس 17:2

زبوروه کان 5:6

زبوروه کان 17:9

زبوروه کان 10:16

زبوروه کان 5:18

زبوروه کان 3:30

زبوروه کان 17:31

زبوروه کان 14:49

زبوروه کان 15:49

زبوروه کان 15:55

زبوروه کان 13:86

زبوروه کان 3:88

زبوروه کان 48:89

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Kurdish---Sorani-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

31:8	لۇقا	گدار	21:3	بەگەم پەترۆس
7:10	رۇغما	گدار	18:15	بەگەم پەترۆس
1:9	ئاشکارا كىدن	پۇغما	25:1	بەگەم پەترۆس
2:9	ئاشکارا كىدن	پۇغما	5:9	دۇووم پەترۆس
11:9	ئاشکارا كىدن	پۇغما	36:11	بەگەم بېزەنە
7:11	ئاشکارا كىدن	پۇغما	2:12	دۇووم بېزەنە
8:17	ئاشکارا كىدن	پۇغما	27:16	2:1
1:20	ئاشکارا كىدن	يەگەم سۈئىنس	20:1	بەھۇزا
3:20	ئاشکارا كىدن	يەگەم كورىشىس	6:2	25:1

aïdios

20:1	رۇغما	يەگەم كورىشىس	13:8	ئاشکارا كىدن
6:1	بەھۇزا	يەگەم كورىشىس	11:10	ئاشکارا كىدن
		دۇووم كورىشىس	4:4	دۇووم كورىشىس
		دۇووم كورىشىس	9:9	دۇووم كورىشىس
		يەگەم كورىشىس	18:3	ئاشکارا كىدن

aiōn

32:12	مەتا	دۇووم كورىشىس	31:11	ئاشکارا كىدن
22:13	مەتا	گلاپا	4:1	ئاشکارا كىدن
39:13	مەتا	گلاپا	5:1	ئاشکارا كىدن
40:13	مەتا	كەفسىس	21:1	ئاشکارا كىدن
49:13	مەتا	كەفسىس	2:2	ئاشکارا كىدن
19:21	مەتا	كەفسىس	7:2	ئاشکارا كىدن
3:24	مەتا	كەفسىس	9:3	ئاشکارا كىدن
20:28	مەتا	كەفسىس	11:3	ئاشکارا كىدن

29:3	مەرقۇس	كەفسىس	21:3	مەرقۇس
19:4	مەرقۇس	كەفسىس	12:6	مەرقۇس
30:10	مەرقۇس	فېلىپى	20:4	مەرقۇس
14:11	مەرقۇس	كۈلۈمى	26:1	مەرقۇس
33:1	لۇقا	يەگەم بۈرساپاس	17:1	مەرقۇس
55:1	لۇقا	يەگەم بۈرساپاس	17:6	مەرقۇس
70:1	لۇقا	دۇووم بۈرساپاس	10:4	مەرقۇس
8:16	لۇقا	دۇووم بۈرساپاس	18:4	لۇقا
30:18	لۇقا	پېتىس	12:2	لۇقا
34:20	لۇقا	عېرالىيە كان	2:1	لۇقا
35:20	لۇقا	عېرالىيە كان	8:1	لۇقا
14:4	بېزەنە	عېرالىيە كان	5:5	بېزەنە
51:6	بېزەنە	عېرالىيە كان	5:6	بېزەنە
58:6	بېزەنە	عېرالىيە كان	20:6	بېزەنە
35:8	بېزەنە	عېرالىيە كان	17:7	بېزەنە
51:8	بېزەنە	عېرالىيە كان	21:7	بېزەنە
52:8	بېزەنە	عېرالىيە كان	24:7	بېزەنە
32:9	بېزەنە	عېرالىيە كان	28:7	بېزەنە
28:10	بېزەنە	عېرالىيە كان	26:9	بېزەنە
26:11	بېزەنە	عېرالىيە كان	3:11	بېزەنە
34:12	بېزەنە	عېرالىيە كان	8:13	بېزەنە
8:13	بېزەنە	عېرالىيە كان	21:13	بېزەنە
16:14	بېزەنە	بەگەم پەترۆس	3:1	بېزەنە

aiōnios

8:18	مەتا	مەتا	16:19	مەتا
29:19	مەتا	مەتا	29:19	مەتا
41:25	مەتا	مەتا	41:25	مەتا
46:25	مەتا	مەتا	46:25	مەتا
29:3	مەرقۇس	مەرقۇس	17:10	مەرقۇس
30:10	مەرقۇس	مەرقۇس	30:10	مەرقۇس
25:10	لۇقا	لۇقا	9:16	لۇقا
18:18	لۇقا	لۇقا	18:18	لۇقا
30:18	لۇقا	لۇقا	30:18	لۇقا
15:3	بېزەنە	بېزەنە	15:3	بېزەنە
16:3	بېزەنە	بېزەنە	16:3	بېزەنە
36:3	بېزەنە	بېزەنە	36:3	بېزەنە
14:4	بېزەنە	بېزەنە	14:4	بېزەنە
36:4	بېزەنە	بېزەنە	36:4	بېزەنە
24:5	بېزەنە	بېزەنە	24:5	بېزەنە
39:5	بېزەنە	بېزەنە	39:5	بېزەنە
27:6	بېزەنە	بېزەنە	27:6	بېزەنە
40:6	بېزەنە	بېزەنە	40:6	بېزەنە
47:6	بېزەنە	بېزەنە	47:6	بېزەنە
54:6	بېزەنە	بېزەنە	54:6	بېزەنە
68:6	بېزەنە	بېزەنە	68:6	بېزەنە

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Reader's Guide

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Readers-Guide

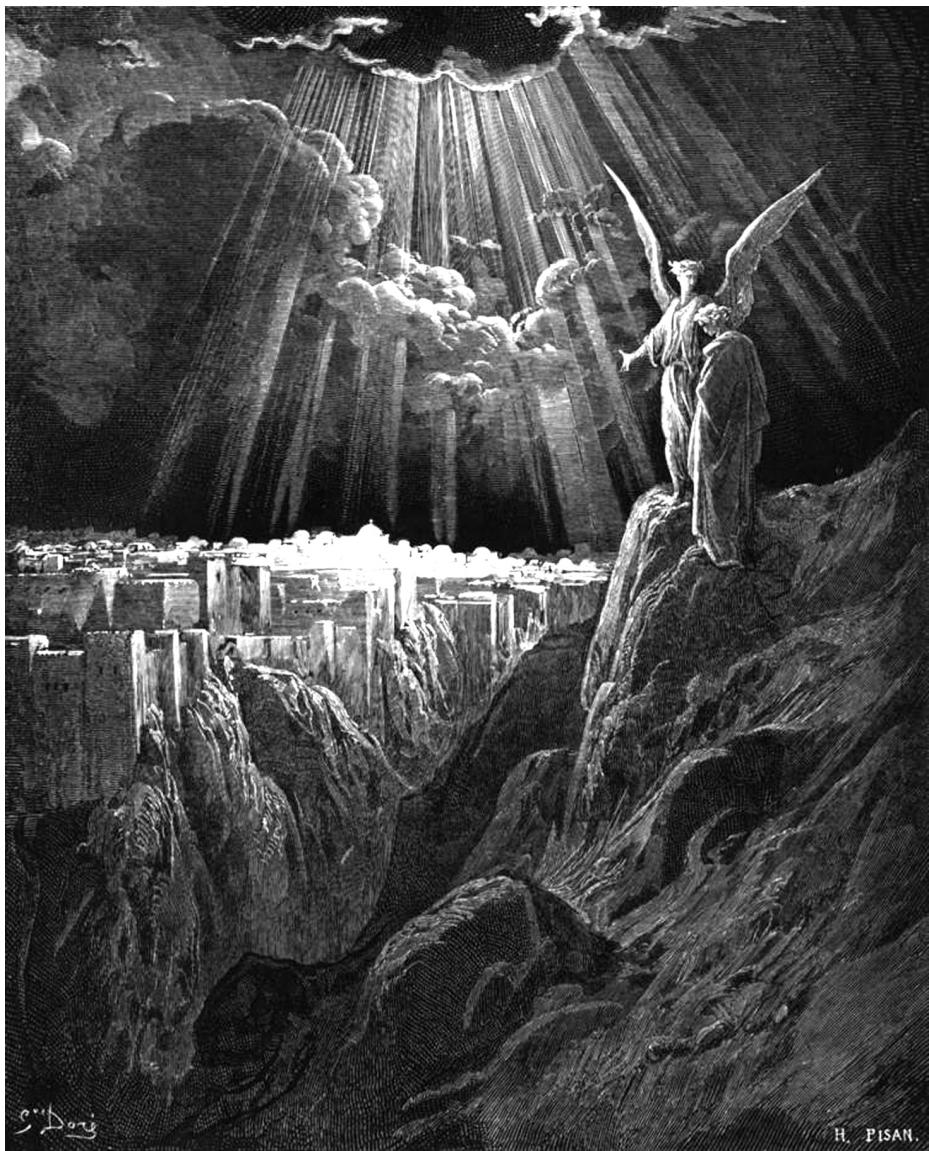
The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, “*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*” Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, “*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*” So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, “*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*” 2 Timothy 2:15. “*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*” 2 Peter 1:4-8.

نیمه

H. PISAN.

شاره پرورزه کش، ترشیلی نرم بین له تاچانه وه له لاین خوداوه دههاته خوارده، وه ک بروکی رازاوه بُز اکی ٹاماده کاریت. گرئم له دهنجی گوره بو له ته خته گوه فرمومی: «لهودتا نشینگی خودا له گل خدلک، نهونش له گلیان نیشههی دهیت. نهونش دون به گل نه، خودا خوی له گل آنده و دهیته خودای نهوان.

ناشکار کدن 3-21:2

دوازده ده رگا کش دوازده مروارین، هر ده رگا که له خودا بیدا¹⁰ 10 هروهها یعنی گوتم: «پهیامی پیشینیه کان ئدم يك دنه نك مرواري بورو شه قامي شاره كه له زيري پنگر بورو په رتووكه مهشاره ووه، چونكه كاته كه نزيك. 11 ئوهوي سته مكاره ووه ك شوشوه ه روشن. 22 په رستگام تييدا نه بيهي، چونكه با هر ستم بكات، ئوهوي گلاو بيت، ئوهوي يزدانه په روهه ده رگاری هره به توانا له گل به رخه كه په رستگاري راستوره سته با هر كاري راستوره سته بكات، ئوهوي ئهون. 23 شاره كه ش پيوريت به خور و مانگ نيه به سريدا پيروزيش با هر پيروز بيت. 12 «ئوهوتا به پهله ديم! پاداشتى بدره وشينه ووه، چونكه شکوئي خودا پرونakan گردوهه توه و خوم پيء، تاكو پاداشتى هر كسيك به گوييده كاره كدي به رخه كه چرايي. 24 نه تووه كان به رونوانكىي كدي ده رون و بدهمهوه. 13 من ئالف وين، يه كمين و دواهه مين، سرهتا و پاشا كانى زوهي شکوئي خوياني بوده هيتن. 25 ده رگا كانى به كوتاييم. 14 «خوزگ ده خوازيرت بهوانه جله كانيان دشون، روزي هر گيز داناخرين، چونكه لمو شهو داناييت. 26 شکو و تاكو مايان له دره ختي زيان هه بيت و له ده رگا كانه ووه بچنه ريزى نه تووه كانيشى بوده هيتن. 27 هيج شتيكى گلاو و هيج ناو شاره كد. 15 سه گكان و جادو و گران و داوپيisan و كسيكى قيذهون و دروزن ناچنه ناوي، به لکو تهنا ئهوانه بکوئان و بتپه رستان و هه مو دروزن و ئهوانه ه حمز له درو ده كدن له ده روهه ده بن. 16 «من عيسام، فريشته كمم كه ناويان له په رتووكى ژيانى به رخه كه دا نوسراوه.

22

پاشان فريشته كه رووباري ئاوي ژيانى پيشاندام،¹⁷ نارد تاكو بهم شنانه شاهي تي بول كيلسا كان بدهم. من له په گ پرشنگدار ووه ك كريستال، له ته ختي خودا و به رخه كه و 2 و نهوهي داودم، ئهستيره ه بيهانى پرشنگدار. 17 روحى به ناوه راستى شه قامي شاره كدا ده روات. له هر دوو روخى پيروز و بووك ده فه رموون: «وهره!» ئوهوي گوئي ليه با بليت: «وهره!» ئوهوي تينووه تي با بيت، ئوهوي دهمهوه بيت، ده ده دات، هر مانگ و به رهه ميک. گلای دره خخته كه ش بول چاكوبونه ووه ك نه تووه كانه. 3 ئير هيج فهه تيكي نامييت. خزمه تي ده كدن و 4 رورو ده پين و ناوي له سره تيوجه و ايانه. 5 لهوى شهو داناييت و پيوسييان به چرا و رونانكى خور نايت، چونكه يزدانه په روهه ده رگار به سره ياندا ده دره وشىتى و بز هه تاهه تاييه فه رما بزه واهي تي ده كدن. (ai666 g165) 6 پاشان يه فه رموون: «ئهم وشانه راست و جي متمانه. خوداي په روهه ده رگار روحى پنگه مبهaran، فريشته كدى خوي بداد تاكو ئه شنانه پيشانى بندنه كانى خوي بداد كه ده بيت زوو رورو بدهن.» 7 «ئوهوتا به پهله ديم! خوزگ ده خوازيرت بهوهى پيشينيه كانى ئهم په رتووكه وشه به وشه په برهه و ده بكات.» 8 من يوحه نام، ئوهوي كه ئهم شنانه بىنى و بىستم. كاتيك يېنیم و بىستم، كه وتم بز ئوهوي لمبه رېي ئه و فريشته كپوش بيه كه ئهم شنانه پيشانده دام. 9 جا یعنى گوتم: «وا مە ك! مينيش ووه ك تو بندھي هاوكارت، له گل خوش و برا پنگه مبهاره كانت و ئهوانه په يامى ئهم په رتووكه په برهه و ده كدن. كپوش بول

کویان بکاتهوه، ئەوانەي ژمارەيان وەك لى دەريايە. 9 «ئەوا هاته دى. من ئەلەف و يېم، سەرەتا و كۆتاييم. لە كافى بەسەر پاتناتىپ زەيدا بلاو بۇونەوە و تۈرددوگاى گەلى خودا، ئاۋىز ئىيان بەخىزىلى دەدەمە ئېنۇو. 7 ئەوهى سەربەكتۈرىت واتە شارە خۇشەوبىستەكەي خودايان گەمارۆدا، بەلام ئاڭر ئەوانەي بە میرات بۇ دەمەيىتەوه، دەبە خوداي و ئەويش لە ئامانەوه هاتە خوارەوه و ھەليلووشىن. 10 ئەو ئېلىسىدى دەيىتە كورم. 8 بەلام ترسنۇك و بىباوهەر و قىزەونان، ھەرورەدا چەواشەي دەكىدن فەيدەرلەيە دەرياچەي ئاڭر و گۆڭەد، كە بىكۈز و داوتىپس و جادووگەر و بەتەرسەن، لە گەل ھەموو درىنەدەك و پېغەمبەرە درۈزىنەكىي لىيە. ھەتاھەتايە شەھ و بۇزۇ درۈزانان، بەشىان لە دەرياچەي بە ئاڭر و گۆڭەد داگىرساوه ئازار دەدرىن. 442) 11 پاشان كە مردى دوووهەمە.» (Limnë Pyr g3041 g4442) 9 يەكىك لەو

21

پاشان تاسیمیتکی نوی و زوهیمه کی نویم بینی، چونکه
عسافنی یه کدم و زهوى یه کدم به سه رچجون، ئیتر دهربیاش
نمدا. 2 شاره پیروزه کدهش، ئورشه لبی نویم بینی له ئامانه و
لداین خوداوه دهه اته خوارهوه، وک بوکیکی رازاوه بو
زاوا کدی ئاماده گراییت. 3 گونیم له دنهنگیکی گدوره بوله
ته خته کوه فرموموی: «ئەوهتا نشینگى خودا له گەل خەلک،
ئەویش له گەلیان نىشىھەجى دەبیت. ئەوانىش دەن به گەل
ئەو، خودا خۆى له گەلیاندایه و دەبىتە خوداى ئەوان. 4
ئەویش هەموو فەمىسىكىچى چاوبان دەسپىتەوه، ئیتر مەدن
تايىت، شىوهن و هاوار و ئازار نامىن، چونكە شەتكانى پېشىو
بەسەرچجون.» 5 دايىشتۇرى سەر تەختە كە فەرموموی: «ئەوهتا
ھەموو شىتىكى نوی دە كەمەوه،» پاشان فەرموموی: «بۇوسە،
چونكە ئەم و تانە مەتماندار و راستقىن.» 6 پاشان پېچى فەرمومو
دەۋەم ياقۇتى شىن، سلىيەم ياقۇتى سې، چوارم زەرزوو،
دەۋەم ياقۇتى شىلانە، شەشەم ياقۇتى سۈور، حەوەم زەبرەجەد،
20 يېنچەم شىلانە، شەشەم ياقۇتى زەرد، دەيم ياقۇتى
ھەشەم زەرزوودى سەۋەز، تۆيەم ياقۇتى زەرد، دەيم ياقۇتى
ھەشەم ئەم و تانە مەتماندار و راستقىن،» 6 پاشان پېچى فەرمومو
سەۋەز، يازدەيم ياقۇتى زەغەرانى، دوازدەيم جەمەست. 21

گوییان: «تامین، هه لیلویا!» ۵ دهنگیک له لای ته خته کده پاشاکان و گوشی سوپاسالاره کان و گوشی به هیزان، گوشی هات و گوفی: «ستایشی خودامان بکن نمی هه مو به ندنه کانی، ئه سپهه کان و سواره کانیان، گوشی هه مووان، ئازاد و کوبیله، ئه وانهی لی ده ترسن، گوره و بچوک.» ۶ پاشان گوئیم له گوره و بچوک بخون.» ۱۹ هه رووهها درنده که و پاشاکان دهنگیک بمو وهک دهنگی خله لکیکی ئیچگار زور، وهک دهنگ زهوي و لەشكەر کانیان بینی کوبیونه ووه، تاکوله دزی سواره که خورهی ئاویکی زور و وهک دهنگی هه ورده گرمی به هیزان بمو، و سوپا که بجه نگن. ۲۰ درنده که و پینغمه بهه دروزنه کدی دهیگوت: «هه لیلویا! خودای په روهه دگارمان هه ره به توانيه، یاوهري ده ستگیر کران، ئه وهی نیشانه کانی له پینداوی کرد حوكومرانی ده کات. ۷ با دنلخوش و شاد بین، شکوداری و بهزیوه وه ئوانهی چه واشه کرد که نیشانه درنده کهيان بکمین، چونکه زه ماوندی به رخه که هاتوه و بمو که کدی و هرگزت و ئوانهی کې توشان بوبه که ره کدی برد. هه دووکان خوی ئاماده کدووه. ۸ کاسینکی که تانی ناسکی پاک و به زيندويي فيدرانه تيو دهريماچه ئا گروهه، که به گوگرد پرشنگداری پىدرابو له بيري بکات.» ئەم کەتانه ناسكە هيئمای دا گيرساوه. (Limnē Pyr g3041 g4442) ۲۱ پاشاوه که به شمشيرى كداره راستودروسته کانی گەلى پېرۈزى خودايىه. ۹ يې گومت: سواره که كوزران كه له دەميه و دەردە چوو، هەموو بالندە کان بتووسه: خۆزگە دەخواززىت بدواھى بۇ خوانى زه ماوندی لە گوششە کانیان تېرىبۈون.

هر خده که با گنجیشتر کارون! هر روههای پیش گوتم: «که ماهنه و شه
راسته کانی خودان». ۱۰ که ومه به ریچی تاکو کپرتوش بوم بهم.
به لام پیش گوتم: «وا مکه! منیش له گل ټو و خوشک و
برایانت به ندهی هاو کارم، ئه وانهی پایه ندن به شایله تیان بور
عیسا. کپرتوش بور خودا بې! چونکه ئه تو روچه که سروشی به
پېغه مبهره کان داوه، هر ئه شایله تی بور مه سیح دهدات». ۱۱
پاشان ئاسمان به کراوهی بینی، ئه سپیکی سپم بینی و سواره کهی
به «دلسون» و «راستگو» ناوه بدرار، به دادپه روهری حوم
دهدات و ده جنه نگیت. ۱۲ چاوه کانی و مک گری ئاگر واپون
و ژماره یه ک زور تاجی به سرهوده بورو. ناویکی نوسراوی
هه یه ک جگه له خوی کس نیزاینت. ۱۳ که وایه کی له
خوتن هله لکیشراوی له بردبو، ئه ناووه یه بانگ ده کری
«وشی خودا» یه. ۱۴ له شکره کانی ئاسمان به سواری ئه سپی
سپی شوینی ده کوتون و که تانی ناسک سپی پاکان له برد
بورو. ۱۵ له ده میوه شمشیر یکی تیز ده رده چوو، تاکو پیچی له
نه تهوده کان بدات. [به گوچاتایی ئاستین شوانایه تیان ده کات.]
گوشه ری شه رابی توره یه له چپووی خودای هه ره به توانا
ده گوشیت. ۱۶ ناویکی هه یه له سر کوا و راف نوسراو:
«پاشای پاشایان و گورهی گورهیان». ۱۷ فریشتیه یه ک
دیکم بینی له برد خزردا راوه ستایبو، به دنگیکی به رز هاواری
له هه موو بالنده فریوه کانی ناوه راستی ئاسمان کرد و گوئی:
و هرن کو بیندووه، پوشیوی گورهی خودا، ۱۸ تاکو گوشتی

له بهر ئەوهى ھەموو نەتەوە كان له شەرائىكى زۇرى داونىپسى كە بە كەتافى ناسك و ئەرخەوانى و قىزىم پۇشرايوبىت، بە تەھۋىن خواردووتهوە، پاشاكانى زەۋى داونىپسىيان لەگەلدا زېر و بەردى گۈانبەھا و مەوارى رازابۇۋە! 17 چونكە لە كىدۇوە، بازىرگانانى زەۋىش بە تواناي سەلەنەقى ئەو دەولەمەند يەك كاتىمىزىدا دەولەمەندىيەكى ئاوا لەدەست چوو! «ھەموو بۇون،» 4 گۈئىم لە دەنگىيىكى دىكە بۇو لە ئاسماھە دەيپەرمۇو: كەشىيانان و گەشتىاران و كىرىكاناننى تىۋى كەشتى، لەگەن «ئەي گەللى من لىيى دەربىچىن، تاڭو بەشدارى لە گۇناھەكانى ھەموو ئەوانەي لە دەريادا كار دەكەن، لە دوور دەوهەستن، نەكەن، تاڭو دەرەدەكانى نەگەن، 5 چونكە گۇناھەكانى تاڭو 18 كاتىپك چاوابىان بە دووكەلى سووتانەكى دەكۈيەت، هاوار ئاسمان بەرزبۇونەوە و خوداش خراپى ئەۋى بە ياد ھاتەوە. دەكەن و دەلەن: «ج شارىك وەك شارە گەورە كەيدى؟» 19 6 سزاى بەدەنەوە وەك ئەۋىش سزاى دايەوە و بەگۈئىرە خۆل بە سەرە خۇياندا دەكەن، بە گىيان و شىۋەنەوە هاوار كەدارەكانى خۆرى دەوقاقتى بەدەنەوە، لەو جامەت تىيىدا تىكەلى دەكەن و دەلەن: «قۇرت بەسەر! قۇرت بەسەر، ئەي شارە كەد دەوقاقتى بۇ تىكەلى بەكەنەوە. 7 ھېنەدەي ئەوهى كە خۆرى گەورە كە! ئەوهى ھەموو خاونە كەشتى دەرييا بە سامانەكى بە گەورە داناوه و خۇش رايپۇاردەووه، ئازار و خەمى بەدەنەن، دەولەمەند بۇون! لە كاتىمىزىكىدا بە فېرۇچوو! 20 «ئەي ئاسمان چونكە لە دلى خۇيدا دەلىت: «من وەك شاژىن دايىشتووم و و گەلى پېرۇزى خودا و نېردىراوان و پېغەمبەران يېنى دلىشاد بېۋەرۇن نىم، ھەرگىز شىۋەن ناگىيەم». 8 لەبەر ئەوهە دەرەدەكانى بن! چونكە خودا لە بەرژەوەندى ئىۋە حۆكمى ئەۋى دا.» 9 بەرژەن دىن، مردن و شىۋەن و قاتوقۇرى. بە ئاڭگىش 21 ئېنجا فېيشتەيەكى بەھېز بەردىكى ھەلگەرت، وەك بەردى دەسووئىت، خوداي پەروردەگار ئەوهى حۆكمى دەدات، ئاش گەورە بۇو، فېيىدایە دەرياوە و گۇقى: «ئاوا بە توندى بەھېزە. 10 پاشاكانى زەۋى، ئەوانەي لەگەلدا داونىپسىيان شارى بايل گەورە فېيىدەرىت، ھەرگىز نادۇزۇرۇتەوە. 22 كەرددووە و لە ڦىاندا خۇشىان رايپۇاردەووه، كاتىپك دووكەلى ئېتىر دەنگى ژەنپارانى قىسارە و مۇسۇقا و شەمال و كەپەنا سووتانەكى دەپىن بۇي دەگىرەن و شىۋەن بۇ دەگىرەن. 10 تىيىدا نايىستىت. ھەرگىز وەستاي ھېچ پېشەيەكىش لە تۇدا لە ترسى ئازارەكى لە دوور دەوهەستن و دەلەن: «ئەي نادۇزۇرۇتەوە، دەنگى ئاوا لە تۇدا نايىستىت. 23 ھېچ چايدەك شارە مەزىنەكە، قۇرت بەسەر، قۇرت بەسەر! ئەي بابل، تىيىدا ھەلنا كېيت، ئېتىر دەنگى بۇوك و زاوا تىيىدا نايىستىت. شارە بەھېزە كە! چونكە لە كاتىمىزىكىدا سزادانت هات.» 11 بازىرگانەكانت گەورە زەۋى بۇون و ھەموو نەتەوە كان بە «بازىرگانانى زەۋى دەگىرەن و شىۋەن بۇ دەگىرەن، چونكە ئېتىر جادووگەدرىي تو گومى بۇون. 24 تىيىدا خۇپىي پېغەمبەران و كەس شىتمەمكىان لى نا كېيت، 12 شىتمەكى زېر و زېر و بەردى گەلى پېرۇزى خودا و ھەموو ئەوانەي لەسەر زەۋىدا كۆزۈرەن گۈانبەھا و مەوارى، كەتافى ناسك و ئەرخەوانى و حەزىز دۆزۈراوەتەوە».

و قىزىم، ھەموو دارىتىكى بۇندار و ھەموو شەتىكى دروستىكاو 19 پاش ئەوهەش گۈئىم لە دەنگىيىكى گەورە بۇو وەك لە عاج و ھەموو قاپىك لە دارى گۈانبەھا، بېزۇز و ئاسىن دەنگى خەلکاتىكى زۇر لە ئاسماھە دەيگۈت: «ھەللىپا! و مەرپەمەر، 13 دارچىن و بۇنۇبەرام و بخۇرۇ و مۇر و لبان، بېزگارى و شىڭىر و ھېز بۇ خۇدامانە، 2 چونكە حۆكمەكانى شەراب و بېزىنى زېتۈون و باشتىن ئارد و گەنم، مەرمۇلات، پاست و دادىپەرەرن. لەشۇرۇشە گەورە كە تاوابنار كەد ئەسپ و گالىسکە و مەرۇقى وەك كۆبىلە فۇرۇشاو». 14 دەلەن: كە بە داونىپسىيەكى زەۋىي گەندەل دەكەن، تۆلە ئەنچىن بەرھەمى شەيداي دلت لە دەست چوو، ھەموو دەولەمەند بەندى بەندەكانى خۆرى لېكىدەوە. 3 دووبارە گۇتىانەوە: «ھەللىپا! و سەلەنەتت لى بېر و ئېتىر ھەرگىز نايىاندۇزۇرۇتەوە، 15 بازىرگانانى دووكەلە كە بۇ دەتەتەتىا بەرز دەيىنەوە..» 4 ئەم شتانە كە بەھۆى ئەوهە دەولەمەند بۇون، لە ترسى بىست و چوار پېرە كە و چوار بۇونە ھەرە كە كەوتىنە سەر ئازارەكى لە دوور دەوهەستن، دەگىرەن و شىۋەن بۇ دەگىرەن و چۈك و كېتۇشىان بۇ خۇدادى دايىشتوسى سەر تەختە كە بىر دەلەن: «قۇرت بەسەر! قۇرت بەسەر، ئەي شارە گەورە كە،

جهنگ کویان بکنهوه. 15 مهسیح ده فرمومی: «ئوهتا وک ده آئم که هلهیگرتووه و حهوت سه ر و ده شانخی ههیه. 8 ئه و دریک دیم! خوزگه دخوازیت بهوهی ئیشک ده گریت و درنده یهی بینیت ههبووه و ئیستا نیه، خهريکه له بیری بن جلوبرهگانی ده پاریزیت، نوهک ئابرووی بیزیریت و به رووقی بن ده ردەچیت و بولماناچوون ده روات. دانیشتووانی سه ر بروات.» 16 پاشان روحه کان له شوینیکدا کویی کردنهوه زهوي، ئهانه له دامه زراندی جهانهوه ناویان له پرتووکی که به عیبری یعنی ده گوتری «هارمه گیدون». 17 فریشهتی زیاندا نهنوسر اووه، کاتیک درنده که ده بین سه رسام ده بن، حه وتم جامه که که خوزی به ههادا رژاند، دهنگیکی به رز له چونکه درنده که پیشتر ههبووه و ئیستا نیه، بهلام له داهاتودا په رستگا که و له تهخته کوه هات و گوتی: «هاته دی!» 18 دیتهوه. 9 «ئه مه بانگهوازه بول میشکی دانا: پاشان ههوره بروسکه و ده نگهنه نگ و ههوره گرمه په یدابوو، حهوت سه ره که حهوت گردن که ژنه که له سه ریان دانیشتووه. بومهله رزه یهیکی گوره رپویدا، تهناهت لهو کانه وهی خلک 10 حهوت پاشا که ش، پینچیان کوتون و یه کیکان ههیه و له سه ره زهون شتی وا رپووی نهداوه. بومهله رزه که زور به هیز ئه وی دیکه هیشتا نههاتووه، کاتیکیش دیت پنیوسته که میک بوو. 19 شاره گهوره که بورو سی بهش، شاره کانی نههه و کانیش بینیتیه وه. 11 ئه و درنده یهیکی ههبووه و ئیستا نیهه هه شته مینه، که وتن. خوداش بایلی گهوره که بیبر هاته و تاکو جامی بهلام له حهوت که دیه و بولماناچوون ده روات. 12 «ئه و ده شه رای توپرهی هه پلچووی خوزی بدای. 20 هه مو دوورگه کان شاخهی بینیت ده پاشان، هیشتا شانشینیان و هرنه گتوه، رایانکرد و چیا کان نه دوزرانهوه. 21 ته رزه یهیکی گهوره که بهلام بول ماوهی یه ک کاترمنز له گهل دهنده که وه کو پاشا قورسایه که دی یک تالنت ده بیو له ئاسمانه و به سه ره خلکیدا ده سه لات و هرده گرن. 13 ئهوانه یه ک مه به سیان ههیه، باری، له تاوا لیدانی ته رزه که کفیران به خودا کرد، چونکه هیز و ده سه لاتی خوبیان ده دهنه درنده که. 14 ئهوانه له گهل لیدانه که دی زور توند بیو.

17 ئینجا یه کیک له و حهوت فریشهتیهی حهوت گهورانه و پاشای پاشایانه، ئهوانه له گه لیدان بانگکراو و هه لبزیر دراو و دلسوژن.» 15 ئینجا یعنی گوتیم: «وهه و ئاوانه له شفروشه بینیت، که له شفروشه که لهوی دانیشتووه، گهل و خلک و نههه و زمان. 16 ده شاخه که و درنده که دی بینیت، 2 ئه وهی پاشا کانی زهوي داوینپیسیان له گهل کردووه و رق له لشفروشه که هملده گرن، ویزان و رپووقی ده کنهوه، دانیشتووانی سه ره زهوي به شه رای داوینپیسیه که سه رخوش گهوره که ده خون و به ئاگر ده سوویتین، 17 چونکه خودا بیون.» 3 پاشان فریشهتیه که به پرچم پیرز بردمیمه چوله و اون. بکون، ده سه لاتیان بدنه درنده که، هه تا و شه کانی خودا بینه یعنی ژیتیک له سه ره درنده یهیکی قرمزی دانیشتووه که به ناوی کفر دا پوشرابوو، درنده که حهوت سه ر و ده شانخی ههبووه. 4 زنه که جلوبره رگی تارخه وانی و قرمزی له بهر کرابوو، هه روههها به سه ره پاشا کانی زهوي دا ههیه.»

18 پاش ئهوهش فریشهتیه که دیکم بینی له ئاسمانه وه 5 له سه ره ناوجه وانیشی ناویتکی نهیتی نوسرا بیو: «بایلی گهوره، ده هاته خواروه و ده سه لاتیکی گهوره که دیکم بینیم که شکری ئه و رپوناک بیوهوه. 2 به دهنگیکی به رز هاواری زنه که به خوتی گهل پیروزی خودا و خوتی شه هیدانی عیسا کرد و گوتی: «که وت! بایلی گهوره که وت! ابیوه جیشنیین سه رخوش بیو، به بینتی زور سه ره سه رسام بیو. 7 فریشهتیه که یعنی جتوکه کان و پهناگای هه مو روحه پیسه کان، پهناگای هه مو گوتیم: «بیو سه رسام بیویت؟ نهیتی زنه که و ئه و درنده یهشت پی بالنده یهیکی گلاو، پهناگای هه مو ئاژلیکی گلاو و قیزهون. 3

کرد: «داسه کدت هله لگره و بدروهوه، چونکه کاتی دروینه حهوت فریشته که تهواو نهبوون، کهس نهیوانی بچیته ناو هاتووه و بهرهه می زهوي پنگهیشتووه»¹⁶ 16 جا دانیشتووی په رستگاکدوه.

سهر ههوره که داسه کهی بُو سه زهوي و هشاند و زهوي 16 ئینجا له په رستگاکدوه گوئم له دنهنگیکی بهرز بمو دروینه کرا. 17 فریشته يه کی دیکه له په رستگاکدوه نامان ده رچوو و ئههولش داسیئک تیزی پیبوو. 18 ئینجا فریشته يه کی دیکه له قوربانگاوه هاته ده رهه وه که ده سلایت بهسهر ئاگردا ههبوو. به دنهنگیکی بهرز به ئههولی گوت که داسه تیزه کدی پیبوو: «داسه تیزه کدت هله لگره و هیشوهه کافی رهه زهوي کوپکه روهه، چونکه تریه کهی پنگهیشتووه»¹⁹ 19 فریشته که داسه کدی و هشانده زهوي و رهه زهکانی زهوي رف و فریدایه ناو گوشده رهه گوره کدی توورههی خودا. 20 گوشده رهه که له ده رهه شار گوشرا، به برزی لغاوی ئسپیک، هزار و شهش سعد ستادیا خوین له گوشده رهه که ده رچوو. دهیگوت: «ت دادپه روهه ریت، ئهی ئههولی ههیه و ههبووه»

15 پاشان نیشانه يه کی گوره و سهیری دیکم له ئاسماندا پیروزه که، چونکه ئاوا حومکت داوه، 6 چونکه ئهوانه خوینی بینی: حهوت فریشته حهوت ده ردی کوتاپیان پیبوو، چونکه پنگه مبهه ران و گهلى پیروزی تیان رشتووه، توش خوینت توورههی خودا لهوانه دا تهواو دهیت. 2 پاشان شتیکی و وک پندان پیتنهوه، چونکه شابانی ئههونه. 7 گوئم له دنهنگیکی بمو ده ریای شووشه يه تیکه ل به ئاگرم بینی و ئهوانه دهند که له قوربانگاکدوه دهیگوت: «بەلی ئهی خودای په رهه دگاری و پیکه رهه کدی و ژماره رهه ناوه کهيان بەزنان بیلوو له سهه دهريا هههه بەتوان، حومکه کانت راست و دادپه روههون». 8 فریشته شووشه يه که راوه ستایبون و قیساره خودایان پیبوو. 3 چوارهه جامه کدی خوی رهه زانده سهه خور و پیگه به سروودی موسای بندھی خودا و سروودی به رخه کهيان خور درابوو که خدلکی به ئاگر بسوو تینت. 9 خدلک به ده چېری و دهیانگوت: «ئهی يه زدان، خودای هههه بەتوان، گرمایه کی بهتین سووغان، کفریان به ناوی خودا کرد، ئههولی کارهه کانت گدوره و سهیره! ئهی پاشای نهته وه کان، پینگاکات ده سلایق بهسهر ئهه ده رانه دا ههیه، به لکو تۆیه بیان نه کرد راست و دادپه روهه. 4 ئهی يه زدان، کي له توناترسیت تاکو شکوداري بکدن. 10 فریشته شی پیچهم جامه کدی پر زانده و ناوت شکودار ناکات؟ چونکه توقاه پیروزیت. ههموو سهه تەختی درنده که، شانشینه کدی تاریک بمو، خدلک نهته وه کان دین و گپتوشت بُو ده بمن، چونکه دادپه روهه کات شانشینه که لەتاو ئازار زمانی خویان ده گست. 11 لەتاو ئازار ده رکوتون». 5 پاش ئههوله تەماشام کرد و بینم له ئاسماندا و برينيان کفریان به خودای ئاسمان کرد به لام تۆیه بیان له شوینی هههه پیروز له چادری په بیان کرایه وه. 6 حهوت کرده وه کانیان نه کرد. 12 فریشته شەشم جامه کدی رهه زانده فریشته که له په رستگاکه هاته ده رهه و حهوت ده رهه کهيان سهه رهه داری گورهی فرات، ئیتر ئاوهه که وشكی کرد، تاکو پیبوو. کەتافی پاک و پرشنگداریان پوشیبوو و چهند پشتنیکی پینگاکی پاشا کافی رهه لالات خوش بکات. 13 ئینجا سی روحی زېرینیان له سنگ بهستبوو. 7 يه کیک له چوار بونه وه رهه که پیسی وک بوقم بینی له ده می ئهژدیها که ودهمی درنده که و حهوت جامی زېرېنی پر له توورههی خودای هه میشه زیندوروی ده می پنگه مبهه در روزنە که ده هاته ده رهه. 14 ئهوانه روحی دا به حهوت فریشته که. 8 په رستگاکه ش پیبوو شەيانین که په جوو ده کهن، ده چنه لای پاشا کافی هه موو له دووکەنی شکو و هېیزى خودا و همتا حهوت ده رهه کهی جييان، تاکو له و رهه زهه گورههی خودای هههه بەتواناد بُو

جهانه و سه پر دراوه. ۹ ئه وهی گوئی ههیه، با بیستیت. نهیده توافی سرووده که قیربیت جگه له سه د و چل و چوار ۱۰ نه گر يه کیک بو رایچکردن بچیت، رایچج ده کریت. نه گدر هزاره له زه و پهه وه گپارونه وه. ۴ ئه وانه ئه و که سانه ن که يه کیک به شمشیر بکورزیت، به شمشیر ده کورزیت. ئه م خزیان له گدل ئافرهت گلاو نه کردووه، چونکه پا کیزنه و بالگه واژه بو دانبه خوذا گرت و دلسوزی گلی پیروزی خودایه. به دوای به رخه که ده کون بو هفر کوئی بپوات. ئوانه له تیو ۱۱ درنده يه کی دیکم بینی له زه و پهه وه دهه اهه دهه اهه، دوو خله لک کپرداونه توه وه وک توپهه بو خودا و به رخه که. شاخی وه ک به رخی هبوو، به لام وه ک ئه زدیها ده دوا. ۱۲ به ۵ درو له ده میاندا نادوزریتهوه، گله بیان له سر نییه. ۶

ته اوی ده سه لاق درنده یه که می بزه و پهه و ده گرد، وای ئینجا فریشته یه کی دیکم بینی له ناوهه راستی ئاسماندا ده فری، له زه و دانیشتوانی سری ده گرد کپوش بو درنده یه مگنی هه تاهه تایی پیلوو، تاکو بو دانیشتوانی سر زه وی یه کم بین، که بریه کوشده که ساریت بیو. ۱۳ نیشانه رایگنیت، بو هه مو نه توه و هوز و زمان و گله کیک. گهوره ده گرد، ته اهنت وای ده گرد له به رچاوی خله لک (aiōnios g166) ۷ به ده نگیکی به رز ده گوت: «له خودا بتسن ئاگر له ئاسمانه وه بیت خواره وه بو زه وی. ۱۴ هه رووهها به و ستاشی بکن، چونکه کاتی حومدان هاتوهه. کپوش بو نیشانه یه کیچی درایبو له پیناوی درنده یه کمدا بیکات، دروستکری ئاسمان و زه وی و دهربا و کانیاوه کان بین. ۸ دانیشتوانی سه رزه وی گومرا ده گرد. فهرمانی به خله لکی فریشته دووه، له دوايه وه ده گوت: «کوت! بابی گهوره سه رزه وی دا پیکریک بو ئه دنده یه دابهه زریتن که به کوت، ئه وهی بهم جزره ده گرد هه مو نه توهه کان شه رابی شمشیر بریندار کرا و به زیندووی مایه وه. ۱۵ هه رووهها پیکری توپهه داویپیسیه که بختونه وه. ۹ فریشته سیمه، له پیکری ده ناسه بکات و وا بکات هه مو نه وانه کپوش بو دنگیکی به رز ده گوت: «لهه کپوش که دنگیکی به رز ده گرد، ده رزه و بچووک، ده ولمند و هه ئار، ئازاد و کوله، ده خواته وه، که به ساده نیه له جای توپهه یه که رز اووه. نیشانه یه ک له سه دهستی راستیان یان له سه ناوچه و ایان له بردم فریشته پیروزه کان و به رخه کدا به ئاگر و گوگرد ئازار دروستکریت، ۱۷ تاکو که س نه توائیت کپن و فروشتن ده دریت. ۱۱ دوکمل ئازاریان بو هه تاهه تایی به رز ده بیته وه. بکات، ته نهه ئه وه نه بیت نیشانه که پیوهه، نیشانه کش ناوی ئه وانه کپوش بو دنده که و پیکره که ده بین، ئه وه درنده که بین ژماره هی ناوه کدی. ۱۸ ئه مه بانگوازه بو دانیی: نیشانه ناوه که و هر بگریت شه و پرور پشویان ناییت.» ئه وه ژماره هی درنده که لیک بدانه وه، چونکه (aiōnios g165) ۱۲ ئه مه بانگوازه بو دانبه خوذا گتنی گلی پیروزی شه شه، گوتیم له ده نگیکی بوو له ئاسمانه وه ده گوت:

پاشان بینیم به رخه که له سه رکیوی سیپون راوه ستابوو، ۱۴ «بنوو سه: خورگه ده خوارزیت به و مردووهه که له ئیستاو به سه د و چل و چوار هه زار که سی له گدل بوو، ناوی ئه و ناوی یه کبون له گدل عیسای خاوهن شکو ده من!» روحی پیروز ده فرمومی: «بهلی، بو ئه وهی له ماندو بوبونیان بجه سینه وه، باوکی له سه ناوچه و ایان نوسرا ابو، ۲ له ئاسمانه وه ده نگیکم بیست وه ک خوره هی ئاویکی رزور و ده نگی هه ورگه گمه یه کی چونکه کرده و کانیان شوینیان ده کون.» ۱۴ پاشان ته ماشام کرد، هه وریکی سپم بینی و له سه رهه ور که کسینک وه وک گهوره. ئه و ده نگی که گویم ایوو وه ک ده نگی قیساره ش واپو که ژدیاران ده زه ن. ۳ له بردم ته خته که و له بردم کوری مروف دانیشتووه، تاجیکی زیرخی له سه و داسیکی چوار بونه ور که و پیکه کان سرو و دیکی نوپیان ده گوت. کس ده رهه و به ده نگیکی به رز بانگی دانیشتووی سه رهه ور که کی

ناوی تو ده ترسن، به گوره و پچوکوه، هرودهها بوقاوناوردنی ئىليليس بوقان دابهزيوه! تووره يه کي گوره يه پئيه، چونكە تهوانه زهوي لماناوه بنهن.» 19 پەرنىتگاي خوداش لە ئاسمان دەزائىت كاتىكى كورنى هەيە. 13 كاتىكى تەزدەپا كە خۇزى كرايە و سندوقى پەيمانە كەي لە پەرنىتگا كەي دەركەوت. بىنى فېيدراوەتە سەر زهوي، ئافرەتە كەي راونا كە كوره يه كەي له ويدا بوجو ھەروره بروسكە و دەنگە دەنگ و ھەروره گەمە و لى بیوو. 14 ئافرەتە كە ھەردوو بالى ھەلۋىيە كەي گوره يه پىدرارا تاكو بوقچۇلۇوانى و شوپقى خۆي بقىرىت و له ويدا بوقماوهى بومەلەر زە و تەرزە قەبارە گوره بارى.

12 نىشانەيەكى گوره ش لە ئاسماندا دەركەوت: ئافرەتىكى چل دوو مانگ دوور لە مارە كە بە خىوبىرىت. 15 مارە كەش خورى پوشىبىو، مانگ لەزىز پىندا و تاجىكى دوازدە ئەستىرىھى لە دەمەيەوە ئاۋىيەكى وەك برووبارى بە دەواي ئافرەتە كەدا فېيدا لە سەر سەرى بوجو، 2 سىكى ھەبوجو، ئازارى ھەبوجو و لەتاو ژانى بوقئەوە ئاۋىيەت. 16 زهوي يارمەتى ئافرەتە كەي دا، زهوي مەنلابۇن ھاوارى دەركەد. 3 نىشانەيەكى دىكەش لە ئاسماندا دەمىدە كە كەي دەنگە دەركەوت: ئەزدەپا كەي گوره سۈور، حەوت سەر و دەشانى ھەبوجو، حەوت تاج لە سەر سەرەكانى بوجون. 4 خودا بە جىدە كەيەتن و پابەندن بە شایە ئىيان بوقعىسا. كلىكىشى سېيەكى ئەستىرىھى ئاسمانى را كېشى و فېيدانە سەر زهوي.

زهوي. ئەزدەپا كە لە بەردىم ئەۋە ئافرەتەي كە مەنلائى دەبجو **13** ئەزدەپا كەش لە سەرلى دەرييا پاوهستا. ئېنجا وەستابوو، بوقئەوە ھەركە مەنالا كە لە دايىكىبو بخوات. 5 ئىتىر دېنەدە كەم بىنى لە دەرييا كە دەھاتە دەرەوە، دەشاخ و حەوت مەنلائىكى ئېينىھى بوجو، ئەوەدى لە داھاتوودا بە گوچاتىكى ئاسىنин سەرى ھەبوجو، دە تاجىش لە سەر شاخە كانى بوجون، لە سەر فەرماتقاوەيەقى نەتەوە كەن دەكەت. بەلام مەنالا كەي بولاي سەرەكائىشى ناوى كەرگىن ھەبوجو. 2 ئەو دېنەدە كەم بىنى لە خودا و تەختە كەي رېفيترا. 6 ئافرەتە كەش بەرەو چۈلەوانى پىنگى دەچۈو، بىيى وەك ورج و دەمى وەك دەمى شىز بوجو، بېرىكىدە، له ويدا شوپقىشى كەيە لە لايەن خوداوه ئامادە كەراوه، ئەزدەپا كەش توانا و تەختى خۆي و دەسەلا تىكى گوره يە تاكو لە وى ھەزار دوو سەد و شەست پۇز بە خىوبىرىت. 7 دايە دېنەدە كە. 3 سەرىنگى لە سەرەكانى دېنەدە كە وەك بوقاشان لە ئاسماندا بوجو شەر، مىكائىل و فېيشتەكانى لە دەرىيە ئەوان، ھەمو زەویش بە سەرسامىيە و بە دەواي دېنەدە كە كەوتىن، 4 ئەزدەپا كە جەنگان، ئەزدەپا كە و فېيشتەكانىشى دەرىيە ئەوان، شوپقىشان لە ئاسماندا نەما. 9 كېتۈشىان بوقئەزدەپا كە بىر، چۈنكە دەسەلاتى بە دېنەدە كە بەلام ئەزدەپا كە بەھىز بوجو، شوپقىشان لە ئاسماندا نەما. 9 كېتۈشىان بوقئەزدەپا كە بىر، چۈنكە دەسەلاتى بە دېنەدە كە ئەزدەپا كە ھەرە كە فېيدرايە خوارەوە، مارە دېرەنە كە كە بە دابوو، كېتۈشىان بوقئەزدەپا كە بىر، چۈنكە دەسەلاتى بە دېنەدە كە ئېلىلىس و شەيتان ناودەبرىرىت، ئەوەدى ھەمو جىهان گومىدا دېنەدە كە وايە؟ كە دەۋاتىت لە دەرىي بېجەنگىت؟ 5 دېنەدە كە دەكەت، فېيشتەكانىشى لە گەلەپا فېيدرانە سەر زهوي. 10 دەمېكى پىدرابوو، قىسى گوره و كفرى دەركەد، ھەرودە جا گۆئىم لە دەنگىتىكى بەر زبوجو لە ئاسماندا دەيفەرمۇوو: «ئىستا چل دوو مانگى پىدرابوو تاكو دەسەلات بەكارەپەتتىت. پىزگارى و ھېزى و شاشىنى خودامان و دەسەلاتى مەسيحە كەي 6 ئىتىر دەمى كەرگەدە و كفرى بە خودا كەد و جىتىمى ھاتورە، چۈنكە ئەو سکالا كارەيە لە خوشك و برا كاغان، كە بە ناوى خودا و نېشىنگە كەي و دانىشتووانى ئاسمان دەدا. شەو و پۇز لە بەردىم خوداماندا سکالا ئىيان دەركەد، فېيدرايە 7 بىرگە كەپىدرابوو لە دەرىي گەلى پېرپۇزى خودا بېجەنگىت خوارەوە. 11 ئowan بە خۇزىنى بەرخە كە و بە شایە ئىيە كە و بىانەزىنېت، دەسەلا تىشى پىدرابوو بە سەر ھەمو ھۆز و دايان، بە سەرەيدا سەركەوتىن، ژيانى خۇيان خۇشنى ويست و گەل و زمان و نەتەوەيە كەدا. 8 ھەمو دانىشتووانى سەر پىشوازىپان لە مەرگ كەد. 12 بۆيە ئەي ئاسمان و ئەوانە ئىيەن بۆ دەبن، ئەوانە ئاۋىيان لە پەرتۇوكى ژيانى ئىشتەجىن، دەلخۇش بن! بەلام قىربە سەر زهوي و دەرييا، چۈنكە بەرخە كە دا نەنۇوسراوه، ئەو بەرخە ئىيە كە لە دامەزراىدىنى

به روز و هک نه پرهی شیر نه پراندی. کاتیک نه پراندی، حموت زیانیان پی بگهیه نیت ده بیت بهم شیوه به بکوژریت. 6 ماهه ههوره گرمه که به دهنگه کانیان هاته دونان. 4 کاتیک حموت ده سه لاتی ٹه وهیان ههیه که له کاتی را گهیاندن پهیامی خودا ههوره گرمه که هاته دونان، به ته ما بیوم بنوسم، به لام دنگیکم له ئاسمان دابخنهن، تاکو باران نه باریت. ههوره ها ده سه لاتیان ئاسمانه وه گوئی لیبوو دیفه رموو: «ئه وهی حموت ههوره گرمه که ههه کاتیک پیانوی پیکنه خوین و گوتیان موری بکه و میانووسه». 5 ئه و فریشته یهی بینم زهی تووشی ههمو بلهایه که بکن. 7 کاتیک شایه تیهیه کیان لسهر ده ریا و وشکانی راوه ستابوو، دهستی راستی بؤ ئاسمان تهواو کرد ئه و درنده یهیه له بیرون بی بن دیمهه درهوه، له گلیان بهزکرده و 6 سویندی به خودای زیندووی هه تاهه تایی ده جه نگیت، ده بایندز نیت و ده بانکوژریت. 8 (Abyssos g12)

خوارد، ئه وهی ئاسمان و زهی و ده ریا و هه مو و ئه و شانه هی تیاندایه به دیپهناون و گوق: «چتر کانه که دوان خریت!» (aión) ناوی مه جازی سددوم و میسره، لموش گهوره کیان له حاج 7 به لکوله روزانی پیش لیدانی که رهنا له لایهن فریشته درا. 9 بؤ ماوهی سی روز و نیو خله لکاتیک له هه مو و گل و حه وته موه، پیش ئوهی ده نگی که رهنا که بیت، نهنجی خودا ههوز و زمان و نه ته و کان ته ماشای ته رمه کانیان ده کن و ناهیان دیمهه دی، وک چون خوداش مژدهی به بهنده پیغه مبهه کانی ته رمه کانیان بیزیرین، 10 ههورهها دانیشتووانی سه ره زهی داد. 8 ئه و ده نگی له ئاسمانه و گوئیم لیبوو دیسان قسهی پی شاد ده بن و شایی ده گلین و دیاری بؤیه کتری ده نیز، له گل کردم و فرموموی: «بؤ تو ماره گراوه که له فریشته چونکه ئه دوو پیغه مبهه دانیشتووانی سه ره پیان ئازار راوه ستاوه کی سه ره ریا و وشکانی و هر بگره». 9 چوومه دایبوو، 11 به لام پاش سی روز و نیو هه ته اسیه زیان له خوداوه لای فریشته که و پیم گوت که تو ماره بچوو که کم بداتی. چووه ناویان، ئه وانیش هه ستانه وه له سه ره پیه کانیان و ترسیکی ئه ویش پیچی گوتم: «بیهه و بیختو، گددهت تال ده کات، به لام له گهوره که تو ته سه ره وانه ته ماشایان ده گرد. 12 ده نگیکی ده متدا وک هه نگوین شیرین ده بیت». 10 ئه و بیو تو ماره به ریشیان له ئاسمانه وه بیست که پیچی ده فرمومون: «سه ربکونه بچوو که کم له دهستی فریشته که و هر گرت و خواردم، له ده مدا ئیهه». ئه وانیش له بچاوه دوژمنیان له ههوره ده بیت وهک هه نگوین شیرین بیو، به لام که خواردم گهدهی تال سه ره کوتن. 13 هه لو کانه دا بعومه له رزه یه کی گهوره روویدا کردم. 11 پاشان پیم گوترا: «ده بیت دوو باره پیشیبی لسهر و دهیک شاره که دارما، حموت هه زار که س به بعومه لمزه که خله لک و نه ته وه و زمان و پاشای زور بکدیت».

14 نه هامه تی دووهم نه ما، نه وه تا نه هامه تی سیهه زوو دیت. 15 پاشان قامیشیکی وک داری پیوانم پیدار، خوداش پیچی فرمومون: «ههسته، په رستگای خودا و قربانگا پیتوه و ئه و خله لکانه بژمیزه که تییدا کپوش ده بنهن. 2 به لام واژ له حه وشی په رستگا بھیته و مه بیپیوه، چونکه به تاجوله که کان دراوه، ئه وان چل و دوو مانگ شاری پیروز پیشیل ده کن. 3 هه رهه ها توانا و دهستی لات به دوو شایه ته کم ده ددم بؤ زوویدا دا و کپتوشیان بؤ خودا برد، 17 گوتیان: «سوپاست ده کمین، خودای په رهه دگاری هه ره به توانا، ئوهیه ههیه و هه بیوه، چونکه هیزه گهوره کهی خوشت و هر گرت و دهست به فرمانزه اوی کرد. 18 نه ته وه کان توروه بیون، به لام کانی تو ورده بی توش هاتووه. کاتی لپرسینه وهی مر دووان هات، بؤ پاداشتکردنی بهنده پیغه مبهه کانت و گله پیروزه کدت که له

له شیوه‌ی چایه‌کی گوره‌ی گرگتوو فریدرایه دهرباوه. شیئ. 9 زریان هبو و هک زری تاسنین، دهنگ باله کانیان سلیه‌کی دهرباکش بوده خوین، 9 سلیه‌کی بونه وهانی و هک دهنگی ئه و گالیسکانه بوده که ئاسپیکی زوری پیوه‌یه و زیندووی دهرباش مردن، سلیه‌کی کشتیه کانیش تیکشکان. تاوده درین بهره و جنه‌نگ. 10 چهند کلکیکی چزووداری 10 فریشه‌ی سلیم کدرنا که لیدا و ئەستیزه‌یه کی گوره‌ی و هک دوپوشکان هبو، پیچ مانگ توانا و ده سه‌لاتی ئەهوبیان پرشگاری و هک چرا له تامانه‌وه کدوته سه‌سلیمه کی پووبار و پندرابو که به کلکه کانیان تازاری خله‌لک بدنه. 11 فریشه سه‌رجاوه کانه ئاو، 11 ئەستیزه کدش ناوی زهه بیوت بوده. بدکاره که بیری بن پاشا بیو به سه‌ریانه وه، به عیبری ناوی سلیه‌کی ئاو تال بوده، خله‌لکاتیکی زوریش له بهر تالی ئاوه که ئەبده‌نونه و به یېناني ناوی ئەپولیونه، (Abyssos g12) 12 نه‌هامه‌تی مردن. 12 فریشه‌ی چواره‌میش که پهنا که لیدا و سلیه‌کی يە کم نه ماوه، دوونه‌هاماوه که دواي ئەمه دین. خور و سلیه‌کی مانگ و سلیه‌کی ئەستیزه کان لیدران، تاکو 13 پاشان فریشه‌ی شه‌شم کدرنا که لیدا و دهنگیکی له سلیمکان تاریک بن. رۇز سلیه‌کی تاریک بوده، سلیه‌کی شەپوش چوار قوچه که قوربانگ زېپینه که بەردم خوداوه هانه بەر به همان شیوه بى رووناکی بوده. 13 پاشان تەماشام کرد، گۆنم، 14 که بە فریشه‌ی شه‌شمی دەگوت کە کدرنا که بیستم هەلۇیه کی هەلۇپیو لەناوه‌پاستی ئاماندا، بە دهنگیکی پېپیو: «چوار فریشه‌به ستراده کە لای رپوباری گوره‌ی بەرز دەگوت: «قوربەسەرتان! قوربەسەرتان! ئەی دانیشتوانی فورات ئازاد بکە». 15 چوار فریشه‌کە ئاماده کراپون بۇ ئە سەر زه‌وی، قوربەسەرتان! کاتیک ئە و سى فریشه‌یه کە کاشمیز و پۇزۇ و مانگ و ساله، ئازاد کران، تاکو سلیه‌کی خەریکن کدرنا کانیان لیدده‌دن، چى بە سەر زه‌وی دەھیتىن!» ئادەمیزاد بکۈژن. 16 گۆنم ئیبو زماره‌ی سەربازه سواره‌کان دوو سەدد میلیون بوده. 17 ئەو ئەسب و سوارانه‌ی کە له بینینه کەدا بۆم ئاشکرا کران بەم شیوه‌یه بون: زری تاگین و مرواریدار و گوگر دیان هەبود، سەری ئەسپەکان و هک سەری شیئ وابون و له دەميانوو ئاگر و دووكەل و گوگر دەردەچوو. 18 بە سى بەلايە سلیمکی ئادەمیزاد کۈژزان، به ئاگر و دووكەل و گوگر دەم و کلکیاندا بود، چونكە کلکیان و هک مار هىزى ئەسپەکان له دەم و کلکیاندا بود، توبیان له گەدە دەستى خۇيان كە بەو بەلايانه تەکۈرۈن، توبیان له گەدە دەستى خۇيان نەکردى. بەرددەوان بۇون له گرتوشىردىن بۇ رۇحى پىس و ئەو بەرگەن بەگىدەن كە مۇرى خوداييان بە تۈچەوانە و نېيە، 5 پەيپان پەنەدرابو ئەو خله‌لکانه بکۈژن، بەلكو پېچن مانگ تازارىان بەدهن. تازاره کە و هک تازارى دوپوشکە کاتیک بە مەرقۇفوو دەدات. 6 له بىرۇۋاندا خله‌لک بە دواي مردندا

9 کاتیک فریشه‌ی پېچەم کە پهنا کە لیدا، تەماشام کە دەستیزه‌یه کە ئامانه‌وه کەوته سەر زه‌وی و توانا و دەسەلاتیکی بىن پندرابو، (Abyssos g12) 2 کاتیک فریشه‌کە بیرى بىن کەدەو، دووكەل ئەلکەن کوره‌یه کە گوره ئەپەزبۇوه و خور و ئامانى تاریک كەد، (Abyssos g12) 3 دووكەل کوللە بارىپە سەر زه‌وی و توانا و دەسەلاتیکی وەک توانا و دەسەلاتی دوپوشکى زەپوپان پندرابو، 4 کوللەكان فەرمانى ئەهوبیان پندرابو كە زيان بە چىاي زەپى و هېچ سەوزاپى و هېچ درەختىك نەگەيەن، تەنها زيان بەو خله‌لکانه بگىدەن كە مۇرى خوداييان بە تۈچەوانە و نېيە، 5 پەيپان پەنەدرابو ئەو خله‌لکانه بکۈژن، بەلكو پېچن مانگ تازارىان بەدهن. تازاره کە و هک تازارى دوپوشکە کاتیک بە دەگەرین بەلام نايەزىنە و، حەز لە مردن دەگەن بەلام مردن 10 پاشان فریشه‌یه کە دىكەي بەھىزم بىنى له ئامانه‌وه ئىشان پادەكەت. 7 شیوه‌ی کوللەكان وەک ئەو ئەسپانه بون دەهانه خوارەوه و بە هەور خىزى پېشىپو، پەلکەزىپەنە لە سەر تاجىكى زېپىن هەبود و پوخساريان وەک مەرۇف بود، 8 ئاگر وابون. 2 تۆمارىتىكى بچووکى كراوهى بە دەستە وە بۇو بىن قىزيان له شیوه‌ی قىرى ئافەرت بۇو ددانەكانىشيان وەک ددانى پاستى لە سەر دەريا و چەپى لە سەر وشكانى دانا، 3 بە دهنگىكى

خور و هک جلویه رگی ماتمه پهش هله لگدرا، مانگیش و هک له سر ته خته که دانیشتووه و هی به رخه کدیه.¹¹ هه موو خوین سورو هله لگدرا و 13 ئه سیزه کافی ناسیان کوتنه زهودی، فریشته کان له دهوری ته خته که پراوه ستایبون، پیره کان و چوار و هک دار هنخیز کاتیک با یه کی توند ده یه زیست، بهره کده برونه و هرده که، لمبه ردم ته خته که به روودا که توون و کرتوشیان ده که ویت. 14 ناسیان و هک چو ماریکی لوولکراو له برجاوون بخودا برد، 12 دهیانگوت: «ئامین! استایش و شکو و دانایی و بوو، هیچ چبا و دوورگیه که له شوینی خوی نهاده. 15 پاشایانی سپاس و پیز و هیز و توانا بخ خوداما نه، هه تاهه تایه! تامین!» سه ره زهودی و گدوره و سوپاسالار و دهوله مهند و به هیز و (aiōn g¹⁶⁵) 13 دوايی یه کیک له پیره کان لی پرسیم: «ئه مه هه موو کوبیله و ئازادیک، خویان له ئه شکوت و تاشه به ردی سپی پوشانه کین و له کونیوه هاتونون؟» 14 منیش پیم گوت: چیادا حه شار دا. 16 به چبا و بردیان ده گوت: «گدوره، توونه» گدوره کده هاتون و جله کایان به خوینی به رخه که له سه رمان تا کوله رهووی دانیشتووه سدر ته خته که و تورده بی تهنگانه گدوره کده هاتون و جله کایان به خوینی به رخه که به رخه که بمانشارنه وها! 17 چونکه رؤژی توووه بیونه گدوره کیان شوشتوه و سپی کدووه. 15 بزیه «لمبه ردم ته ختی خودان و هاتووه و که ده توائیت خوی را بگرت؟»

7 پاش ئامده چوار فریشتم بینی له سه رهه چوار گوشی ته خته کش به چادر دایانده پوشیت. 16 ئیتر نه برمی ده بن و نه زهودی پراوه ستایبون، چوار بایه کدی زهوبیان گربیو تا کوبو تینوو، نه هتا لیان ده دات و نه گرمی سوویتنه، 17 چونکه کانیه کافی ناووه پاسی ته خته که شوانایه تیان ده دات و به ره و سه ره زهودی و سه ره هیچ دره ختیک هله نه کدن. 2 فریشته یه کی دیکه شم بینی له رؤژه لاتوه ده رده کوت چاویان ده سپتیوه و موزی خودای زیندووی پیوو، به دنگیکی به رز بانگی چوار

8 کاتیک به رخه که موزی حه وته می کرده وه، نیو کاتزمیز فریشته کدی کرد که توانایان پندرابوو زیان به زهودی و ده رهی بگدیه نن و گوتی: 3 «زیان به زهودی و ده ره خت پیده نگیکی تاسیانی گریه وه. 2 ئه و حه وت فریشته بیم بینی که مه گدیه نن هه تا نیوچه وانی به نه ده کافی خوداما نه موز ده کدین.» لمبه ردم خودا را ده وستن و حه وت که ره نایان پندرابوو، 4 گوتیم لیبوو که ژماره هی موز کراوان له هه موو هوزه کافی 3 فریشته یه کی دیکش هات و هلای قوربانگا که وستا، نه وهی ئیسرائیل سه ده و چل و چوار هزاره. 5 له هوزی بخوردا تیکی زیپنی پیوو، بخوریکی زیپلشی پندرابوو تا کو یه هودا دوازده هه زار موز کراو، له هوزی ره ئوبین دوازده له گدّل نویزی گمل پیروزی خودا له سه رهه و قوربانگا زیپنیه هه زار، له هوزی گد دوازده هه زار، 6 له هوزی تاشیز دوازده که لمبه ردم ته خته کدیه پیشکه شی بکات. 4 له گدّل نویزی کافی هه زار، له هوزی نه فتالی دوازده هه زار، له هوزی منه شه گمل پیروزی خودا، دووکمل بخور له دهستی فریشته که دوازده هه زار، 7 له هوزی شیمۇن دوازده هه زار، له هوزی لمبه ردم خودا بهزبیوه وه. 5 فریشته کش بخوردانه کدی برد لیقى دوازده هه زار، له هوزی یه ساخار دوازده هه زار، 8 و له قوربانگا که پری کرد له ئاگر و فیپتایه سه ره زهودی. ئیتر له هوزی زهبولون دوازده هه زار، له هوزی یوسف دوازده بوبه هه ورگه و ده نگده نگ و هه ور بروسکه، پاشان هه زار، له هوزی بیامین دوازده هه زار موز کراو، 9 پاش بومه لهرزه یه که روویدا، 6 ئیتر ئه و حه وت فریشته یه که ئامده سهیرم کرد ئاپوره یه که له خەلکم بینی له هه موو نه دسته و حه وت که رهنا که بیان پیوو، خزیان پیلادی که رهنا ئاماده هوز و گمل و زماتیک که له ژماره نه ده هات، لمبه ردم کرد، 7 فریشته یه که کم که رهنا کدی لیدا و ته زه و ئاگری ته خته که و به رخه که پراوه ستایبون، جل سپیان له برجا بوبو و تیکل به خوین پیدابوو، فیپدرا نه سه ره زهودی. سییه کی زهودی لقه دار خور مایان به دهسته و گربیو، 10 به ده نگیکی به رز سووتا و سییه کی دره خته کانیش سووتان و هه موو گایه کی سه ره هاواریان ده کرد و دهیانگوت: «پزگاری هی خوداما نه، که سووتان، 8 فریشته دووهم که رهنا کدی لیدا و شتیک

له لای راستی دانیشتووی سه ر ته خته که وه تو ماریکم بونه و هر کش دهیانگوت: «ئامین»، پیره کانیش که وتن و بینی له سه ره ردوو رووی نوسرا بوبه، به حهوت موزریش گپوشان برد.

6 سهیرم کرد که بمرخه که یه کیک له حهوت موره کدی به رز هاواری ده گرد: «کن شایسته ئه ووهه تو ماره که بکاتهو کرده وه، ئینجا گویم لیوو یه کیک له چوار بونه و هر که و موره کانی بشکینیت؟» 3 کدس نه بوبه، نه له تاسمان و نه به دهنگیکی و هک هه و هر گمه گوتی: «وهره!» 2 ته ماشام له سه ر زه و نه له زیر زه وی بتوانیت تو ماره که بکاتهو کرد و ئه سپنیکی سیم بینی، سواره کدی که واتیکی به دهسته وه ياخود ته ماشای بکات. 4 دهستم به گریاتیکی زور کرد، چونکه کدس شایسته ئه ووهه تو ماره که بکاتهو یان سه ر بکویت. 3 کاتیک بمرخه که موری دووه می کرده وه، ته ماشای ناوه وهه بکات. 5 یه کیک له پیره کان یېچی گوتی: «مه گرین، ئوه تا ئه و شیره هی له هوزی یه هودایه و له رهگی داوده سه ر کوختی به دهسته پنا، تو ماره که ده کاته وه و حهوت موره کدی ده شکینیت.» 6 ئینجا لاناوه راستی ته خته که بدرخیک بینی و هستا بوبه و هک سه ر برد رایت وا بوبه، چوار بونه و هر که بکرانیش به دهوریدا بوبه، بمرخه که حهوت شاخ و حهوت چاوه هه بوبه، که حهوت پوچه که خودان بوقه مو و زه وی پیزاده اون. 7 هات و تو ماره کدی له دهستی راستی دانیشتووی سه ر ته خته که و هر گرت. 8 کاتیک تو ماره کدی و هر گرت، چوار بونه و هر که و بیست و چوار پیره که که وته بدردم به رخه که، هر یه که یان قیساره و جاھی زینپنخ پر بخوریان پیبوو، ئه وهش نویزه کانی گلی پیروزی خودایه، 9 سرو و دنیکی نویشان ده گوت: «ت شایسته ئه وهه تو ماره که ببیت و موره کانی بکدیته وه، چونکه تو سه ر برایت و به خوخت خوخت خلکت بخودا گریبه وه، له هه مو و هوز و زمان و گل و نه ته وهیه ک، 10 ئه وانیشت کرده شاشنیش و کاهین بخ خودمان پیچه می کرده وه، له زیر قوریانگادا روحی ئوانه م بینی له ببر مردووان» دوای که ونیوو، هر دوکان ده سه لاتیان پندرابوو که چاره که دانیشتوانی زه وی به شمشیر و فاتقفر و درد و به درنده کنیویه کانی زه وی بکوژن. 9 کاتیک موری و فدرمانزه وا به قی زه وی ده کدن. 11 ئینجا ته ماشام کرد و گویم له دهنگی فریشته هی کی زور بوبه له دهوری ته خته که و پیامی خودا و له ببر ئه و شایه تیهی له لایان بوبه کوژرابون. 10 به دهنگیکی به رز هاواریان کرد و گوتیان: «ئهی یه زانی هزار ده هزار ده بوبه، 12 به دهنگیکی به رز دهیانگوت: «به رخه سه ر برد راوه که شایسته و هر گتنی تو انا و دهوله مهندی و دانایی و هیز و پریز و شکو و سیلشه» 13 هه مو و ئه وهه تامان و زه وی و زیر زه وی و ناو ده ریاش، هه مو و ئه وهه له ونیدا بوبن، بیستم دهیانگوت: «با سایش و پریز و شکو و تو انا، بخ دانیشتووی سه ر ته خته که و 14 چوار موری شه شه می کرده وه، بومه له رزه هی کی گهوره بروویدا و

«ثاگام له گرداره کاته، ئوهتا دهرگاییکی گراوم له بردەم سەركوتەن بەدەستپىنا و له گەل باوک لەسەر تەختە کەدى دانىشتم. داناوه و كەس ناتوانىت دايچات. دەزانم هيئىتكى كەمت 22 ئوهى گۈنى هەي، با بىسىتىت پۇحى پىروز چى به كلىسا كان هەي، بەلام و شەرى من دەپارىزىت، نكۆلىت له ناوى من دەفرمۇي».

نه كىد. 9 ئەوقاتا ئاوا لەوانەي كەنىشى شەيان دەكەم، ئەوانەي 4 پاش ئەمە تەماماش كەد دەرگایيکى گراوم بىن لە دەلىن جولە كەين و جولە كەش نىن، بەلكۈ درۆ دەكەن، وايان ئاسماندا، ئە و دەنگەش كە يە كەم جار وەك كەرەنا هاتە لى دەكەم بىن و لەبرەدم پىئې كاتىدا كېتۈش بىن و بىان گۈنم، يېخى فەرمۇم: «سەرىبکەو بۇ ئىزە، ئوهەت پىشان دەدەم تۆم خۇشىستۇرە، 10 لەبىر ئەوهى بەگۈزەرە راپساردە كەم كە دواي ئەمە پۇيىستە رووبىدات». 2 دەستبەجى رۇحى دات بەخۇتا گرت، منىش لە كاتى تاقىكىردنەوە دەتپارىزىم كە بەسەر ھەمو جىهاندا دىيت بۇ ئەوهى دايىشۋواني جىهان تاقى بىكىيەوهە، 11 «زوو دىم، دەست بىگە بەوهى ھەتە، تاكو كەس تاجە كەتلى نەسىتىت، 12 ئەوهى سەرىبکەويت، دەيكەمە كۆلە كەيەك لەناپەرسىگەي خودام و ھەرگىزلىنى دەرناجىت. ناوى خوداي خۆم و ناوى شارى خوداي خۆم لەسەر دەنوسىم، ئورشەلىي نوى، ئەوهى لەلايەن خوداي خۆم لە ئاسمانەوه دېئە خوارەوهە، ھەروەھا ناوى نۇنى خۆمى لەسەر دەنوسىم، 13 ئەوهى گۈنى هەي، با بىسىتىت پۇحى پىروز چى بە كلىسا كان دەفرمۇي». 14 بۇ فەيشتەي كلىسا كەي لاودىكىيا بىنوسە: ئەمە پەيامى ئەوهى كە بە ئامىن نا دەبرىرىت، كە شايەتىدەرى دلسۆز و پاستىگۈرە سەرچاواھى بەدېپتزاوهەكان خۇدایە: 15 «ثاگام له گردارە كاتە، تونە سارد و نە گەرمىت، خۇزىزگە سارد يان گەرم بولاي، 16 بەلام لەبەر ئەوهى شەلتىنىت، نە ساردىت و نە گەرمىت، بەتەمام لە دەمەو بىتەنەيمەوه، 17 تۆ دەلىي: «دەولەمندەم زەنگىن بۈرمە، پۇيىستىم بەھىچ نىيە، بەلام بىتىا گای لەوهى كە بەدبەخت و نەگەبت دەرەۋەر و كۆز و رووتىت، 18 ئامۇزگارىت دەكەم زېرى و ھەزار و كۆز بەلەشىان بە چاۋ داپۇشرا بولۇ، شە و رۇزىنى وەستان دەلىن: 9 ھەر كاتىك بۇونەورە كە ھەرييەكىيان شەش بالى ھەبۇ، دەرەۋەر و زېرى بەلەشىان بە چاۋ داپۇشرا بولۇ، شە و رۇزىنى سپاپىي دايىشتۇرى سەر تەختە كە دەكەن، كە ھەتاهەتايە زېندووه، (aiōn g165) 10 بىست و چوار پىرە كەي بەرەدم دايىشتۇرى سەر تەختە كە دەكەن و كېتۈش بۇ زېندووەي ھەتاهەتايى دەبەن و تاجە كائىيان لەبەرەدم تەختە كە فېيدەدەن و دەلىن: (aiōn g165) 11 «ئەي خوداي پەروردگارەمان، تۆ شايىنى ئەوهى شەكتۈرۈز و توانا وەرگىرىت، چۈنكە تۆ ھەمۇ شەتىكىت بەدېپتزاوهە، بە خواتىتى توش ھەن و بە دېپتەران،»

هه رچنه نده تو دهوله مهندیت. هه رووهها ئاگام له قسه هه آبستنی فرییده دهده سه رجینگا و نه خوش دهکوئی، هه رووهها ئهگر تهوانه يه كه دهلىز جوله كدين و واش نين، بهلام كدنسىتى ئهوانه داوتنپيسىيان لاه كەدىلى كرداره كانيان توبه شه ييان. 10 هه رگيز مه ترسه لو ئازارنه دا بوت ديت. وا نه كدن، دهيانخنه مه ناو ته زنگانه يه كى گدوره ووه 23 هه رووهها ئيليس خه رىكه هندىيگان بخاته زيندانه دا، تاكو تاقى بكرىنېو دندالا كافى به مردن لەنانوده بهم، هه مۇو كلىسا كائىش دهزان ده رۇز ئەنگانه تان ده يېت. همتا مردن دلسوزىه، منىش تاچى من پشكىتىرى ميشك و دله كامن، سزاي ههري يكىكىستان ژيانىت پى ده بخشم. 11 «ئهوهى گۈنى هه يه، با بىيستىت بەگۈزىرى كاره كافى ده ددم. 24 بهلام بە شىوه دەلمىم، ئهوانه ىرۇسى پىرۇز چى بە كلىسا كان ده فەرمۇي. ئهوهى سەربىكۈت، له سياتىرا ماونەته ووه، ئهوانه ئەم قىرકىدنه يان نىيە و بە قۇللايى مردى دوووه ئازارى نادات». 12 بۇ فريشته كلىسا كەدى شەيانىان نە زانىۋە، وەك دەلىز، من بارىتىكى دىكەتانا تاخمه مە برگاموس بىنوسە: ئهوهى شمشىرە تىزە دوووه دەكى هەيە سەر، 25 تەنها ئهوهى هەتانا دەستى پىوه بىرگەن، هەتا دېيم. دەفەرمۇي: 13 «ئاگام لىيە لەكۈنى دەزىت، ئهوهى شۇيىتە 26 «ئهوهى سەربىكۈت و هەتا كوتاپى كاره كانى من ئەنجام تەختى شەيانى لىيە. لەگەن ئهوهىدا دەست بە ناوى منه و بە دات، دەسەلاتى بە سەر نەتە وەكاندا دەدەمى، 27 [بە] گۈچاتىكى دەگرىت. تەناندت لەو پۇزاڭەش كە ئەنتىپاسى شايەتىدەرى ئاسىن بېرىتىمان دەبات، وەك گۈزىيەكى گلىن وردوخاشيان دلسوزم لەلاتان شەھيد كرائ، لە شۇيىتە شەيانى نىشىتە جىئىنە، دەكتات. 28 هه رووهك منىش لە باوهە دەسەلاتىم وەرگۇتووه. نىكولىت لە باوهەرى من نە كردى. 14 «بەلام هەندىتكى شتم 28 هه رووهە ئەستىزەرى بەرەبەيانى دەدەمى. 29 ئهوهى گۈنى لە سەرت هەيە: هەندىتكى كەس لەلاتن پابەندن بە قىرકىدەن ھەيە، با بىيستىت رۇسى پىرۇز چى بە كلىسا كان دەفەرمۇي». بە لعامەوه، ئهوهى بالاقي قىرده كە كۆسپ لەبەر دەم ئهوهى 3 هه رووهە بۇ فريشته كلىسا كەدى ساردس بىنوسە: ئىسرائىل دابىتىت تاكو لەو قوربانىيان بىخۇن كە بۇت كراون و ئهوهى حەوت رۇسى خودا و حەوت ئەستىزەرى كەدى هەيە داوتنپيسىي بىكەن. 15 بە هەمان شىۋە، لەلای توش هەندىتكى دەفەرمۇي: «ئاگام لە كرداره كانتە، توبه ناو زىنديوویت، بهلام هەن پابەندن بە قىرకىدەن ئىكلاۋەپە كان. 16 بۇيە توبه بىك! مردوویت. 2 ئىشىك بىرگە! ئهوهى ماوه و خەرىكە بىرىت تەگىنە، بەم زۇوانە دېمە لات و بە شمشىرە كەدى دەمم لەگەلىان بەھىزى بىكە، چونكە لەبەر دەم خودام كاره كانت بە ناتەواوى دەجەنگە. 17 «ئهوهى گۈنى ھەيە، با بىيستىت رۇسى پىرۇز بىنە. 3 ئىتەر ئەو شەنى كە قىرې بۇويت و بىست بەپەر خۇنى چى بە كلىسا كان دەفەرمۇي. ئهوهى سەربىكۈت، له مەنى شاراوهى دەدەمى، هه رووهە بەردىكى سې دەدەمى كە ئىشىك نەگرىت ئەوا وەك دىزىك دېيم و نازانى لەچ كاتىكدا تاونىكى تۈنلى لە سەر نۇوسراوا، جىگە لەوهى وەر يەگرىت دېمە سەرت. 4 «كەچى خەلکىكى كەمەت لە ساردسا كەس نايىزايىت». 18 بۇ فريشته كلىسا كەدى سياتىرا بىنوسە: هەيە بەرگەكانيان گلاؤ نە كردووه، ئەوان بە بەرگى سېپىيە و كورى خودا، ئهوهى چاوه كافى وەك گۈرى ئاگرە و پىيەكانتى لەگەن من پى دەكەن، چونكە شىيانى ئەوون. 5 ئهوهى وەك بېپۇزى بىرېھدارە، دەفەرمۇي: 19 «ئاگام لە كىدار و سەربىكۈت، تاوا بەرگى سې دەپۋىشىت و ناوى لە پېرىتۈكى خوشەويسىت و خزمەت و باوهە دانبە خۇدا گەتنە. كاره كانى ژياندا ناسىر مەوه و لەبەر دەم باوكەم و لەبەر دەم فريشته كان ئەم داۋىيەت لەوانەي يە كەم جارت زىيانىن. 20 «بەلام دان بە ناوه كەيدا دەنیم. 6 ئهوهى گۈنى ھەيە، با بىيستىت ئەمەم لە سەرت هەيە: تۈپىت بە وەزىنە داوه كە ناوى ئىزايىلە، رۇسى پىرۇز چى بە كلىسا كان دەفەرمۇي». 7 هه رووهە بۇ خۇنى بە پىغەمبەر ناوېبات، بەندە كامن قىرده كات و چەواشەيان فريشته كلىسا كەدى فيلا دەلغا بىنوسە: ئهوهى پىرۇز و پاستە، دەكتات تاكو داوتنپيسىي بىكەن و لەو خواردەن بىخۇن كە بۇ كليلە كەدى داودى لە دەستە، ئهوهى دەيكانە وە و كەس بت كراوهە قوربانى. 21 كاتم پىيدابۇ تاكو توبه بىكەت، دايىاختات، دايىدەختات و كەس نايىكالەدە، دەفەرمۇي: 8 بەلام نەيولىست توبه لە داوتنپيسىي بىكەت. 22 لەبەر ئەو

ئاشکرا کردن

1

سهر و قزی سپی و هک خوری و وهک به فر سپی بیون و
چاوه کانی و هک گپی تا گر بیون. 15 پیله کانی و هک پرتوتینیکی
شناهی ده بیت زورو بودن به بنده کانی پیشان بdat. خودا
بریقدار که له کووره پخته کراینت وابیون، دهنگیشی و هک
هارهی تاگه وابیو. 16 حمودت نهستیره له دهستی راستی بیون،
شمیزیرنیک دودوه میش له دهمه وه درده چزو، روخساری
شناهی ده رخست، 2 که شایه تی دا بؤه هموو ئه و شناهی که
بینه، واته وشهی خودا و شایه تی عیسای مهسیح. 3 خوزگ
ده خوازیت به وهی وته کانی ئدم پلشیبینیه دخویزیه وه،
هروده ها خوزگ به و کمسانه ش ده خوازیت که ده بیست
و ئه وهی تیدا نوسراوه پهپه وی ده کهن، چونکه کاته که
تیزیک. 4 له یوحناوه، بؤ حمودت کلیسا کدی هه ریتی ئاسیا: با
نیعمه و ئاشتیان بؤ بیت له وهه وهی که ههی و هه بیوه و
ئه وهی پاش ئهمه ش ده بیت. 20 نهنه ئه و حمودت نهستیره یهی
له دهستی راستم بینیت و حمودت چرادانه زیرپنه که ئه مهیه:
حمودت نهستیره که فریشتهی حمودت کلیسا کان و حمودت
چرادانه که ش حمودت کلیسا کدن.» 19 (بؤیه ئه مانه پنوسه له وهی بینیت و ئه وهی ههیه و
ئه وهی گوناهه کاغان نازادی کردن و 6 ئیهی کرده شانشین و کاهین
دموت نهستیره کدی به دهستی راستی گرتووه و به ناو حمودت
چرادانه زیرپنه که دا هاتوچو ذهکات، ده فرمومی: 2 «ئاگام له
چاوهیک ده بینیت، ئهوانه ش که پر میان لیداوه، هه مه
بؤ خودای باوک، هه تاهه تایه شکو و ده سه لات بؤ ئه وه!
ئامین. 5 7 ئه وهتا له گکن ههوردا دیت و هه مه
کردار و ماندو بیون و دانبه خودا گرتنه، ده زانم که ناتوانیت
خیله کانی زه ویش شیوه فی بؤ ده گیرن. 8 یه زانی په روه رگار
ده فرمومی: «من ئه لف و ینم، ئه وهی ههیه و هه بیوه و دیت،
هه ره به توانا، 9 من یوحناهی بر انانم، که به یه کبوون له گکن
عیسادا هاویه شانم له تهگانه و شانشین و دانبه خودا گرتنه، له
پیتایو پهیامی خودا و شایه تی بؤ عیسایه دوورگدی په غوش
بیوم. 10 له روزی یه زاندا روحی پیروزی هاته سه و له
ئه گر تو به نه کیت، دیهه لات و چرادانه که شه شوینی
پشتمه وه گوئم له دهنگیکی به رزی و هک کرده نا بیو، 11
ده یفرمومو: «ئه وهی ده بینیت له پرتوکیکی بینوسه وه و بؤ
حرقت له دابونه ریت نیکولا ویه کان ده بینه وه. 7 «ئه وهی گوئی
حمودت کلیسا کدی پیزه، واته ئه فه سوس و سیبرنا و پرگاموس و
سیاتیرا و ساردس و فیلا ده لفیا و لاودیکیا، 12 ئاولرم دایوه
تاكو ئه و ده نگه بینم که له گکم دهدوا. کاتیک ئاولرم دایوه
ئه وهی سه ربکویت، ریگهی ده دهتم له دره ختی ژیان بخوات،
حمودت چرادانه زیرپنه بینی، 13 له تاوه راستی چرادانه کاندا
که له بدهه شتی خودایه، 8 بؤ فریشتهی کلیسا کدی سیبرنا
یه کیکم و هک کوری مرغوف بینی، جلیکی شوری له برد
بیونه: ئه وهی یه کمین و دواهه مینه، ئه وهی مردو بیو و
بیو و هتبا بریتی، پشتینیکی زیرپنه به سنگیه وه ستبیو. 14

سیلیه م بُو حەنا

1

له پىرەكەوه، بۇ گاپىسى خوشەۋىست كە لە راستىدا خوشم دەۋىت. 2 ئەى خوشەۋىست، نوئىز دەكەم كە لە ھەمو شىيىكا سەركەوتۇو بىت و تەندرۇستىت باش بىت، ھەروەك دەرۇونت سەركەوتۇو. 3 زۆر دەلخۇش بۇوم بەھەي چەند برايەك ھاتن و شايەقى دلسوزى تۈريان بۇ راستى دا، ھەروەك بەگۈزىھەي راستى دەپۇت. 4 خوشى لەمە گەورەترم نىبىي كە گۈنئى لى بىت مەنلالىم بەگۈزىھەي راستى دەپۇن. 5 خوشەۋىست، تۇ بە دلسوزىپەوە ھەمو شىيىك بۇ خوشكەن و برايان دەكەيت، بە تايىھەقى بۇ نامۆكان. 6 ئەوان لەپەردىم كلىسا شايەتىيان لەسەر خوشەۋىستىي تۇ داوه. كارىتكى باش دەكەيت كە بۇ شىيىھە بە شايىستەلى خودا بەپەتىان بىكەيت، 7 چۈنكە ئەوانە لەپەر ناوى مەسيح ھانۇنەتە دەرەھە و ھېچ شىيىكان لە بىباوهەران وەرنەگىتووه. 8 بۇ يە پىويستە پىشوازى لە كەسانى وەك ئەوانە بىكىن تاكو بەيە كەوه كار بۇ راستى بىكىن. 9 بۇ كلىسام نۇرسىيە، بەلام دىپۇتىفەس كە دەپەۋىت لەپەتىاندا بىتىتە يە كەم، پىشوازىمان لى ناكلات. 10 بۇ يە ئەگەر هاتم، كەدەھە كافى وئەو غەيەتانەي كە سەبارەت بە ئېھى گۇتووه دەيمەنەمەوە يادى. ھەروەھا بەھەشە وە نەوەستاھە، بەلکو نايەۋىت پىشوازى لە خوشكەن و برايان بىكەت و ھەر يەكىك بىيەۋىت پىشوازىيان لى بىكەت، بىتى لى دەگۈت و لە كلىسا دەرىدە كات. 11 خوشەۋىستم، لا سايى خراپە مەكەوه بەلکو چا كە. ئەۋەھى چا كە بىكەت لە خوداۋىدە، ئەۋەھى خراپە بىكەت، خوداى نەمەننەيە. 12 دىيەتىپوس لەلایەن ھەمو كەسىك و لەلایەن راستىشە و شايەقى بۇ دراوه. ئېش شايەقى دەدەن، ئىۋەش دەزانىن شايەقى ئېھە راستە. 13 زۆرم ھەبۇ بۇتى بىوسم، بەلام نامەۋىت بە قەلەم و مەرە كەب بىت. 14 بەلکو ئومىتەوارم بەم زۇوانە بىتىم تاكو چەپەپەرە قەسە بىكىن. سلّاوت لى بىت. براادران سلّاوت لىدەكەن. بە ناوه كائىان سلّاولە براادران بىكە.

دوروه میوّحه‌نا

1

له پیره کوه، بُو خانمی هه آبژیر دراو و بُو مندالانیشی که له
پرستیدا خوشده‌وین، نهک تنهما من، به لکو هه مووه ووانه‌ی
پرستی دهنانس، 2 لمبهر ئه و پرستیه‌ی تیاماندا نیشته‌جی
ده بیت و هەتاھەتایه له گەلان ده بیت: (aiōn g165) 3 با نیعمه‌ت

و بهزه‌بی و ئاشیمان له خودای باوک و عیسای مه سیحی
کوری باوکوه له گەل بیت، به پرستی و خوشوه‌یستیه‌و 4
زور دنخوش بوم که بینیم هەندىتك له مندالا کانت به گویره‌ی
پرستی دەرۇن، وەک باوک راسپاردىن. 5 ئیستاش ئەی خانم،
پراسپارده‌یکی نویت بُو نانووسم، به لکو ئەوهی له سەرهاتاوه
ھەمانیووه: داوات لى دەکەم کە يەكتىريان خوشبوی. 6
خوشوه‌یستی ئەمەیه: به گویره‌ی راسپارده کافی خودا بېرىن.
ھەروهک له سەرهاتادا گوپيان لېي بوروه، راسپارده کە ئەوهیه
کە به خوشوه‌یستی ھەلسوكەوت بەکن. 7 چەواشەکارى زور
بە جىهاندا بلاو بۇونەتەوە و دان بەوهدا نائىن کە عیسای
مەسیح بە جەستە ھاتووه، ئەو جۆرە کسانە چەواشکار و دڑە
مەسیحن. 8 ئاگادارى خۇتان بن، نەوهک ئەوه له دەستبەن
کە کارمان بُو كردۇوه، به لکو پاداشتى تەواو و ھەربىگن. 9
ھەركىسىك پېش بکويت و له قىرگىنى مەسیح بەردەۋام
نە بیت، بىلەر بىرە لە خودا ئەوهی له قىرگىنە کە بەردەۋام بیت،
ھەم باوک ئاسمانى و ھەم کوره‌کەی ھەيە. 10 ھەر كىسىك
ھانە لاتان و ئەو قىرگىنە نەھىتى، لە مالە كەتان پېشوازى لى
مەكەن و سلاوى لى مەكەن، 11 چۈنكە ئەوهى سلاوى لى
بىكەت، لە بدكارىيە كاپيدا بەشدار ده بیت. 12 زور شتم ھەيە
بۇتلىنى بتووسم، بەلام نامەویت بە مەرە كەب و كاغەز بیت،
بە لکو ئومىدەوارم له گەلتان بىم و پرووبەرپۇو بدوپىن، تاكو تەواو
دنخوش بىن. 13 مندالانى خوشكە هە آبژير دراوه كەت سلاوت
لەيدە كەن.

خوین، ئەم سى شايىتە هەمان شايىقى دەدەن. 9 ئەگەر ئېيە
شايىقى مۇۋەت لەلامان قبول بىئت، شايىقى خودا گورەترە،

چونكە ئەمە شايىتى خودايە سەبارەت بە كۈرە كىدى داوىيەتى.

10 ئەوهى باوپە بە كۈرە خودا بېتىت ئەم شايىتى بە خۇيدا
ھېيە، ئەوهى باوپە بە خودا نەكت خودا بە درۈزىن دادەتىت،

چونكە باوپە بە شايىتى بە ناکات كە خودا سەبارەت بە^{g166)}

كۈرە كىدى داوىيەتى. 11 ئەمەش شايىتى كىدە: خودا ژيانى
ھەتاھەتايى پىداوين و ئەو ژيانەش لە كۈرە كەيدايە.

12 ئەوهى كۈرە كىدە بىلت ژيانى ھېيە، ئەوهى
كۈرە خوداي نەيت، ژيانىشى نايىت. 13 ئەمانەم بۇ شۇھە

نووسى كە باوەرتان بە ناوى كۈرە خودا ھېيە، تاكو بىزانن
ژيانى ھەتاھەتايىتان ھېيە. (aiōnios g166) 14 ئەمەش ئەو

متمانىيە كە بەومان ھېيە، ئەگەر بەگۈرەي ويسىت ئەو داواى
ھەر شىئىك بىكىن، گۈيىمانلى دەگرىت. 15 ئەگەر بىزانن

ھەرچىيەك داوا بىكىن گۈيىمانلى دەگرىت، ئەوا دەزانىن
ئەوهى لە ئەومان داوا كىدوووه ھەمانە. 16 ئەگەر كەسىيەك

خوشك يان بىرايەكى لە كاتى ئەنجامدانى گۇناھىكىدا بىنى كە
بەرەو مەردىن نەبات، پىویستە لەسەرى لە خودا بۆي پارىتەوە،

خوداش ژيانى دەداتى. مەبىستم ئەوانىيە گوناھ دەكەن كە
بەرەو مەردىن نىيە، گوناھ ھېيە بەرەو مەردىن، بۇ ئەمە نالىم

داوا بىكىت. 17 ھەمو توپەوايەك، گۇناھە بەلام گۇناھىش
ھېيە بەرەو مەردىن نىيە. 18 دەزانىن ھەركەسىيەك لە خودا وە
لەدايىك بۇويتتى بەردەۋام نايىت لە گۇناھىكىن، بەلكو ئەوهى

لە خودا وە لەدايىك بۇوه خۇى دەپارىزىت و شەيتان دەستى لى
نادات. 19 دەزانىن لە خودا وەن و ھەمو توپەوايەك لەزىز دەستى

شەيتاندا دازاوه. 20 ھەروەها دەزانىن كە كۈرە خودا ھات
و چاوى كەدىنەوە تاكو ئەو بىناسىن كە راستىيە. ئېمەش لەگەن

راستىيە كەدا بۇويتتە يەك، كە عىسای مەسىحى كۈرە
خودايە، ئەو خوداى راستەقىنە و ژيانى ھەتاھەتايىه.

(aiōnios g166) 21 رۇولە خوشەويسىتەكان، خۇتان لە بت پارىزىن.

پاسپارده کافی خودا به جیگه یه نیت، ئەوا بە يەکبۇن لە گەل خۆی پىداوين. 14 ئېھەش يىنیمان و شایھى دەدەن كە باوك خودا دەزىيەت، هەروەھا خوداش بە يەکبۇن لە گەل ئەو كورى خۆز ناردووھ بۇ ئەوهى بىتىھە رىزگاركىرى جىهان. كەسەدا دەزىيەت، بەمەدا دەزانىن خودا بە يەکبۇن لە گەلمان 15 ھەركەسىك دانى پىدا بىتى كە عيسا كورى خودايە، دەزىيەت: بۇ رۆحە كە پىداوين.

ئەوا خودا بە يەكگەرتوونى لە گەل ئەو كەسەدا دەزىيەت، ئېھەش ئەو

ئەويش بە يەكگەرتوونى لە گەل خودا دەزىيەت. 16 ئېھەش ئەو

4 خۆشەویستان، بۇوا بە هەمو روھىك مەكەن، بەلکو خۆشەویستىيە خودا كە بەنەوهى دەزىيەت، چۈنكە زۇر پۇغەمبەردى درۈزىن بە جىهاندا بىلاوبۇنەتەوه. 2 رۆحى خودا بەمە دەناسنەوه: ھەر رۆھىك دان بەدەن بىتى كە عىسائى مەسيح لە جەستەدا ھاتۇوه، ئەوا ئەو رۆحە لە خوداوهى، 3 بەلام ھەر رۆھىكىش دان بە عىسادا نەنیت، ئەوا ئەو رۆحە لە خوداوهى نىيە، ئەو رۆحە دەزە مەسيحە كە بىستۇرانە دىيت و ئىستا والە جىهاندايە. 4 رۇلە خۆشەویستان، ئۇرە خوداوهن و بەسر ئەو پۇغەمبەر درۈزىنەدا زال بۇون، چۈنكە رۆحى خودا ئەوهى لە ئىيەدايە گەورە تەرە لە رۆحى شەيان ئەوهى لە جىهاندايە، 5 ئەوان سەر بە جىهان، ھەر بۇيە ئەوهى دەيلىن لە جىهانەوهى و جىهان گۆيىانلى دەگرىت. 6 ئېھە لە خوداوهن و ئەوهى خودا بىاستىت گۆيىانلى دەگرىت، بەلام ئەوهى لە خوداوه نەيەت گۆيىانلى ناگىت. بەم شىيەرە بۆھى پاستى و بۆھى چەواشە دەناسىنەو، 7 خۆشەویستان، بايەكتىريمان خۆشىۋى، چۈنكە خۆشەویستى لە خوداوهى ئەوهى كەسانى دىكەي خۇشىدەۋىت لە خوداوه لەدايىك بۇوه و خودا دەناسىت. 8 ئەوهى كەسانى دىكەي خۇشەویست خوداى نەناسىيە، چۈنكە خودا خۆشەویستىيە، 9 بەم شىيەرە خۆشەویست خودا لە تىوانغاندا دەركەوت: خودا رۇلە كافى خودامان خۇشىدەۋىت: كە خودامان خۆشىۋىت و كورە تاقانە كە خۆز نارده جىهان تاكو بەھۇيە و بىزىن. 10 پاسپارده کافى بە جىگەيەن، 3 ئەمە خۆشەویستى خودايە، خۆشەویستى لەمەدايە: نەك ئېھە خودامان خۆشىۋىت، بەلکو پاسپارده کافى بە جىگەيەن، پاسپارده کانىشى قورس نىن، ئەو خۆشىۋىستىن و كورە كەي بۇ كەفارەتى كۇناھە كامان نارد. 4 چۈنكە ھەركەسىك لە خوداوه لەدايىك بۇويتىت جىهان 11 خۆشەویستان، ئەگەر خودا بەم شىيەرە خۆشىۋىستىن، دەبەزىتىت، ئەو سەرەتكەتى كە جىهان دەبەزىتىت، پىرىستە لەسەرمان يەكتىريمان خۆشىۋى. 12 ھەرگىز كەس باوهەمانە، 5 كىيە جىهان دەبەزىتىت؟ تەنها ئەو كەسەي خودايە نەيىنە، ئەگەر يەكتىريمان خۆشىۋى، ئەوا بە يەكگەرتوونى باوهەمانە كە بە ئاوا و لە گەل خودا دەزىن و خۆشەویستىيە كە لە نانچاندا تەواواه. خوين ھاتۇوه، عىسائى مەسيح، نەك تەنها بە ئاوا، بەلکو بە ئاوا 13 بەمەدا دەزانىن كە ئېھە بە يەکبۇن لە گەل خودا دەزىن و بە خوين، رۆحى پىرۇزىش شايەتى دەدات، چۈنكە رۆحە كە و خوداش بە يەکبۇن لە گەل ئېھە دەزىيەت: ئەو لە رۆحى پاستىيە، 7 ئەوانەي شايەتى دەدەن سىيان: 8 رۆح و ئاوا و

پاستوری ده زان. 21 من ئەمەتان بۇ نانووسىم لەبەر ئەوهى كە راستودروستى پەپەو بکات راستودروستە، وەك چۈن ئەۋىش پاستى نازان، بەلّكۈلە بەر ئەوهى پاستى ده زان و ده زان راستودروستە. 8 ئەوهى گوناھ بکات لە ئىبلىسە، چۈنكە كە هيچ درۆيەك لە پاستىيە كەدە نايىت. 22 كى درۆزئە؟ ئىبلىس هەر لە سەرەتاوه گوناھى كەدوو، كورى خودا بۇ ئەمە ئەوهى تۈكۈل بکات كە عىسا مەسيحە كەيە، ئەو دەرە مەسيحە دەركەوت، تاكى كارەكانى ئىبلىس تېكبدات. 9 هەركەسيك كە تۈكۈل بکات باوکى نايىت، ئەوهەش دان بە كورە كەدا بىنەت چۈنگە تۈرى خوداى تىدا دەچە سېپت. ناتوانىت بەردەوام باوکى دەيىت. 24 پەپەوەست بن بەوهە لە سەرەتادا يېستان. بىت لە گوناھى كەن، لەبەر ئەوهى لە خوداوه لە دايىك بۇوە. 10 ئەگەر بەمە وە پەپەوەست بن، ئەوا بە كورە كە باوکەوە پەپەوەست روڭە خودا و پۇلە ئىبلىس بەمە دەرەدە كەنون: هەركەسيك دەبن. 25 ئەمە مەيە ئەۋەپەتىنى ئەپەداوين، ژياني هەتەتەتايى. راستودروستى پەپەوە تەكەت لە خوداوه نىيە، هەرەوەك ئەوهى دەبن. 26 ئەمانم بۇ چۈھۈر نۇوسى لەبارەي ئەوانەيە هەول خوشكى يان بىرى خۆى خۇشىنەويت، 11 چۈنگە ئەمە ئەم دەدەن چەواشەتان بىكەن. 27 بەلام ئىيە ئەو دەستىشانكەرنەي بېيامەيە كە لە سەرەتادا يېستان، كە يەكتىرمان خۇشبوى. 12 كە لە مەسيختان وەرگۈتووه بە ئىھووه پەپەوەست بۇوە، لەبەر وەك قاينەن، كە سەر بە شەيتان بۇو وەھابىل بىرى خۆى ئەوهە پەپەوەستان بە مەرۇف نىيە قىرتان بکات، بەلّكۈر رۇحى پېرۇز كوشت. بۇچى كوشى؟ چۈنگە كارەكانى ئەو خەرپ بۇون و ھەموو شەيتان قىرەدەكەت. ئەم دەستىشانكەرنەي راستە و درۇھى بىرا كەيى راستودروست. 13 خوشكان، بىرایان، لاتان سەيىن نىيە، بۇيە پەپەوەست بن بە مەسيحە وە وەك رۇحى پېرۇز قىرى نەبىت ئەگەر جەھان رۇق لېتائى بىتەوە. 14 دەزانىن لە مردىنە وە كەدوون. 28 ئىستا روڭە خۇشە ويستە كان، بە يەكبۇون لە گەل بۇ ژيائىن گواستارىيە وە، چۈنگە بىرایمان خۇشەدەويت. ئەوهى مەسيح پەپەوەست بن تاكى كاپىك ئەو دەرەدە كەۋىت مەمانەمان خۇشە ويستى نەبىت لە مردىنا دەمەنیتەوە. 15 هەركەسيك ھەبىت و لە ھاتنە وە كەي شەرمى لى نەكەن. 29 ئەگەر بىزان رۇق لە خوشكى يان بىرا كەي بىتەوە، بىكۈزە و ئىيە دەزانىن ھېچ 16 ئەپەداوين، دەزانىن كە هەركەسيك راستودروستى بىكۈزىك نايىتە خاوهنى ژياني هەتەتەتايى. (aiônios g166)

پەپەوە بکات لە ئەوهە لە دايىك بۇوە.

3 تەماشا بىكەن باوک چ خۇشە ويستىيە كى پەداوين، ئېڭى دانان، ئېڭىش دەبىت ژياني خۇمان بۇ خوشك و بىرَا كامان دابىتىن. 17 ئەوهى مالى دىنلەيەن بىنەت خوشكى يان بىرا كەي خۆى بە نەدارى بىنەن و دەلى لىپە قەتكەد، چۈن خۇشە ويستى خوداى تىدا دەمەنیتەوە؟ 18 روڭە خۇشە ويستە كان، با تەنەن با وشە و زمان خۇشە ويستى دەرنېپىن، بەلّكۈر بە كەدار و دەزانىن كاپىك ئەو دەرەدە كەۋىت ئېڭى وەك ئەو دەبىن، چۈنگە وەك خۆى دەبىتىن. 3 هەركەسيك ئەم ھىۋا يەپەي بە و دەلمان ئاسوودە دەبىت لە تامادە بۇونى ئەو: 20 كاپىك دەلمان ھەبىت، خۆى پاڭ دە كائەنە، هەرەوەك چۈن ئەپەپا كە. 4 هەركەسيك گوناھ بکات سەرپىچى دەكەت، چۈنگە گوناھ سەرپىچىيە. 5 دەزانىن ئەو دەرەدە تاكى گوناھە كان لابات. ئەو خۆى بىن گوناھە. 6 هەركەسيك بە يەكبۇون لە گەل مەسيح بىتىت، لە گوناھى كەن بەر دەوام نايىت. هەركەسيك بە بەر دەوامى گوناھ بکات، نە ئەھىي بىنەوە و نە ئەۋىشى ناسىيە. 7 روڭە خۇشە ويستە كان، با كەس چەواشەتان نەكەت. ئەوهەي باوەرمان بە ناوى عىسى مەسيحى كورە كەي كەپەت و يەكتىرمان خۇشبوى، وەك راپساردۇون. 24 ئەگەر كەسيك

به سووتان ده توینه وه ۱۳ به لام به گویره‌ی به لینه که‌ی، ئیمه چاوه‌روانی تاسیانی نوی و زوهی نوین، که پراستودروستی تیلدا نیشته جیهه، ۱۴ خوش‌ویستان، که چاوه‌ری نه و شته ده‌کن، تیکیکوشن بؤه‌وهی بئه‌له‌کیه و بئه‌لکه‌ی له‌ئاشتیدا له‌لای نه و بدوزنه وه ۱۵ بزان که پشوودریزی په‌روه‌ردگارمان هه‌لیکه بؤه‌رزاگاری، وه‌ک پؤلیسی برای خوش‌ویستان به گویره‌ی نه و دانایه‌ی خودا پنیداوه بؤی نوسین، ۱۶ ئه‌وله هه‌مو نامه‌کانیدا له‌باره‌ی ئم شتانده دواوه، نه وهی هه‌ندیک شتی تیدایه گرانه بؤه‌تیگیشتن که نه‌زان و نه‌چه‌سپاوه‌کان، وه‌ک نوسراوه پیروزه‌کانی دیکه، بؤه‌لدن‌ناوچوونی خزیان ده‌شیپورین. ۱۷ بؤیه خوش‌ویستان، چونکه ئیوه له‌بیشدا ده‌زان، ئاگداری خوتان بن، نه وه‌ک به خراپه‌ی سه‌ریچیکاران چه‌واشه بن و له‌چه‌سپاوی خوتان بکون. ۱۸ به‌لکوله نیعمه‌ت و ناسینی عیسای مه‌سیحی رزاگارکدر و په‌روه‌ردگارماندا گدشه بکن.

شکوئی ئیستا و هه‌تاھەتایه بؤه‌وه. ئامین. (aiōn g165)

ئۇدانى كىدە خۆلەملىش، كىرىنېيە پەند بۇ داھاتووى خراپەكاران. يىت، ئە و كانە كۈزتىيان لە سەرەتىيان خراپىت دەيت، 21 چونكە 7 كاتىك لوقى پىاواچا كى دەرбاز كە لە بەرەلائى باشتىر بۇ رىنگى راستودروستىيان نەناسىبىوایه، لەوهى ناسىييان بەدكاران يىزار بۇو، 8 چونكە ئەپۇپاواچا كە لە تىپىياندا دەرىيا، دوايى لەو راسپاراده پىرۇزەزە پىيان درا هەلگەرانەوه. 22 كىدەدە خراپەكانىياني دەبىنى و دەبىست، رۇز بە رۇز گىڭانى ئەپەندە راستەيان لە سەر دەچەسپىت: [سەگ گەرإيە و سەر پاستودروستى ئازار دەدرا. 9 ئەگەر وايىت، يەزدان دەزايىت پىشانەوە كەدى،] هەرودە: «بەرازى شوشتارو گەرإيە و تاو چۈن لە خواتىسان لە تاقىكىدەنەوە دەرбاز بىكەت و خراپەكاران چىلپا.»

ههتا پرورشی لیپرسینه وه لرژیر سزاداندا به پایته وه، 10 به تایپه تی 3 خوشویستان، ئەمە دووه مين نامە يەه بۆتەن دەنۈسىم،
ئەوانەى ھەتوونەت دواي ھەوهى گلاؤى سروشى دنیاىي،
تىياندا بە يادتاتن دەھىتمە وھ تاكو بىرى پاسگان بورۇزىنم، 2
ھەرەوھا تاكو وتكانى پېغەمبەرە پېرۋەزە كان يېنە وھ يادتاتن،
ھەرەوھا راپاسپاردە مەسيحى خاونە شكتۇر ورژگاركەرمان
كە لە پېنگەي بىندراتايان دراون، 3 پېش ھەموو شىتىك
پېۋىستە ئەو بىزان كە لە كۆتايى زەمانەدا خەلکى گالىتە جاپ
دىن و گالىتە دەكەن، دواي ئارەززوو خراپەكاييان دەكەن، 4
دەتىن: «كوانى يەلىنى هاتە وھى؟ لەو كاتە وھى باوپاپىغانان
مردوون، لە سەرەتاي بەدېپەنانە وھ ھەموو شىتىك وھ
خوييەتى». 5 بە ئەنتىست ئەوە پېشكىگى دەخەن كە لە كۆنە وھ
بە فەرمائىشى خودا ئاسغان دروست بۇوە زەۋىش لە ئاو
و بە ئاۋە وھ پەيدابووه. 6 ھەرەوھا بەھۆى ئەم ئاۋەشە وھ
بۇو كە جىهانى ئەو كات ڑىئ ئاۋا كەوت و لەناوچوو 7
بەلام زەۋى و ئاسمانى ئىستا بە ھەمان فەرمائىشت بۇ ئاڭ
ھەلگىراون، بۇرۇزى لیپرسینە وھ و لەناوچوو خراپەكالان
پارىزراون. 8 بەلام خوشویستان تەنھا ئەم شەتەن لەياد
نەچىت، رۇزىكە لەلای يەزدان وھ كەھزار سالە وھ زار
سالىش وھ كە رۇزىكە. 9 يەزدان سەبارەت بە بەلەنە كەى
خاونىيە، وھ كە ھەندىكە بە خاوى دەزان، بەلام لە گەملان
پىشوو درىزە، يالىوپىت كەس لەنالۇجىت، بەلکۇ دەھىي ويت
ھەمووان بۇ توبە كەن بىن. 10 بەلام ھاتىرى رۇزى يەزدان
وھ كە ھاتنى دز وايە، تىيدا بە دەنگىكى بەرزا ئاسمان نامېنیت،
بە سووتان تونخە كان لەناوەچەن، زەۋى و ئەو كارانە تىيدا يەه
نامېنیت. 11 كە ھەموو ئەو شانە لەناوەچەن، ئېتىر پېۋىستە ئەو
چىچۈرە كەساتىكى بن؟ دەيىت بە پېرۋىزى و لەخواتىرىسى
بىزىن، 12 چاواه بۇانى رۇزى خودا دەكەن و پەله لە ھاتنى
دەكەن، چونكە تىيدا ئاسغان بە ئاڭ لەناوەچىت، تونخە كائىش
ھەلابىن، بەلام دىسان لەو گلاؤى وھ بىلەنە وھ سەرەياندا زال

دوم په ترۆس

1

شنانه‌تان و بیرونیه‌وه. 16 کاتیک هانی عیسای مهسیحی

خاوند شکومان و هیزه‌کهیان پن ناساندن، ئېّه بهدوای

بۇئەوانىه لە پىنگى راستودرسى خودا و عیسای مهسیحه‌وه،¹ كۆمەلە ئەفسانىيەكى زىرىه‌كانىه هەلبەستراو نەكەتوبون، بەلكو

پىزگار كەرمانه‌وه باوه پىنگى به‌هادارى وەك باوه پىزگەيان شايىچىلى پايەبه‌رزىيەق ئەو بۇون. 17 پىز و شىكى لە

خوداى باوک وەرگەت كاتیک ئەم دەنگەي لە شكتدارى دەستكەتووه. 2 با لە پىنگى ناسىنى خودا و عیسای خاوند

پايەبه‌رزىوه بۇهات: «ئەمەيە كورى خوشەولىست، ئەمەيى زۆر شکومانه‌وه، نىعەمەت و ئاشتىيان بۇ زىياد بىت. 3 هېزه پىز دىلشادم.» 18 ئېّه شىگۈمان لەم دەنگ بۇ كە لە ئاسانه‌وه خوداپە كە مهسیح ھەموئە و شنانه‌ى پىز بەخشىون كە بۇهات، كاتیک لە شاخى پىرۆز لەكەلى بۇون. 19 ھەروهە

ریان و لە خواتىرىسى پۇيىستە، ئەمەش لە پىنگى ئەو ناسىنىي پىيامى پىغەمبەرامان ھەيە كە بە تەواوى پاشى پىز دەبەستىت،

كە ھەمانه بۇ ئەو خوداپەيى كە بانگى كەدىن بۇ شىكى و چاڭ دەكەن كە گۈنگى پىز بەدەن، ھەروهە كە چۈن گۈنگى بەو چاکىيە كەي. 4 خودا بەھۆزى ھەموئەمانه‌وه بەلەينە به‌هادار

و گەورەكەن پىدايان، تاكو ئىۋە بەھۆزى ئەم بەلەينە و بەغان

لەو گەندەلەيىچىيان دەرباز بىن كە لە ئارەزووی خراپادىيە و بەشدار بىن لە سروشى خودايدى. 5 ھەر لەبەر ئەمەش،

تىبىكۈش تاكو لە باوه‌پىتان چا كە بەكەپتەوه، لە چا كەش،

زانىارى، 6 لە زانىارىش بەسەرخۇدا زالبۇون، لە بەسەرخۇدا زالبۇونىش دانبەخۇدا گەرتىش لە خواتىرىسى،

ئەمەيى خودا راپاگەن، لە دانبەخۇدا گەرتىش لە خواتىرىسى، 7 لە خواتىرىش ھەست و سۆزى ھاوبەش، لە ھەست و

سۆزى ھاوبەشىش خوشەولىستى، 8 چونكە ئەنگەر ئەوانەتان بەلام لەتىو گەلە كەدا پىغەمبەرى درۆزن ھەبۇون،²

تىداپىت و زىياد بىلات، واتان لىنەدەكتا بۇ ناسىنىي عیسای وەك لەتىوان ئىۋەشدا مامۆستايى درۆزن دەپىت، ئەوانەي

مهسیحى پەروردەگارمان تەمبەل و بىن بەرھەم نەبن. 9 بەلام بە نەھىي فىركەتنى چەوقى لەناوبەر دەھىنە ناوەوه، تەنانەت

ئەمەيى ئەمانەي نەپىت، ئەوا كۈزىر و كەمىيەنە، لە يادى نىكۇلە كە مەسیحى بالا دەست دەكەن كە ئەوانى كېيەوه،

چووه كە گۇناھە كەنەكەن پاڭ بۇوه‌تەوه. 10 خوشكان، لەناچوچوتىكى خىرا بەسەر خۇياندا دەھىن. 2 زۆر كەسىش

برىان، ھەر بۇيە زىياتىش تىبىكۈش بۇ چەسپاندىن ھەلۈزىردىن بەدواي بەرەلائىپە كەنەن دەكەن، ھەبەر ئەوان كەپ بە پىنزاى

و بانگەوازە كەتان، چونكە ئەنگەر ئەمانەتان كە ئەوا هەرگىز راستى دەكەت. 3 ئەم مامۆستايانەي بەھۆزى چاپىرىسىتىانەوه،

ناكەن، 11 ھەروهە پېشوازىيەكى گەرمەتلى دەكەت بۇ لە پىنگى چەند چىرۇكىكى ھەلبەستراوه و بۇ سوودى خۇيان

چۈونە ناو شانشىنىي ھەتاھەتايى عیسای مەسیحى پەروردەگار بەكارتاندەھىن، تاوانبار كەردىن ئىزىك بۇوه‌تەوه و لەناچوچونىان

و گەزگار كەرمان. (aiōnios g166) 12 لەبەر ئەمەوه بەردەدەم بەلاوه نەزاوه. 4 خودا بەزەبى بە فېشانەدا نەھاتوه كە

دەممە ئەم شنانەتان بە بىر بېتىمەوه، ھەرچەننە دەيابىزان ئەنگەر ئەمانەتان كە ئەوا ھەرگىز دەزەنخ و لەتىو تارىكىدا بەندى

كەن دەپاسىتىيە ئېستادا چەسپاون. 13 باوه پەرم وايە ھەتا 5 (Tartarōo g5020)

لەم جەستەيدا بىم، ئەركى خۆمە بە بېتىمەوه، 14 ھەروهە كە بەزەبى بە جىھانى كوندا نەھاتوه كاتىك لافاوى

چونكە دەزانم بە زۇويى ئەم جىھانە بە جىئەھەنلەم، ھەروهە كەنەن بەھۆزى چەند ئەنگەر ئەمانەتان بەنەن دەزەنخ

چۈن عیسای مەسیحى پەروردەگارمان بۇيى دەرخىستم. 15 شارەكانى سەددۇم و عەمۇرای تاوانبار كە ئەنگەر ئەمانەتان بەنەن دەزەنخ

ھەروهە تىدەكۈشم تاكو دواي دەرجۇنۇم ھەردهم ئەم شارەكانى سەددۇم و عەمۇرای تاوانبار كە بە ئەنگەر ئەمانەتان بەنەن دەزەنخ

خویان بدنه دهست به دیپتهنرهی دلسوز و به رده وام بن له
چاکه کاری.

5 وک پیریکی هاویریان، داوا له و پیرانه ده کم
که له تیوتاندان، شایه قی ثازاره کانی مهسیح و هاویشی ئه و
شکویهی وا راده گدیه نری: 2 ئه و میگلهی خودا بله و هرین
که له تیوانداندایه، وک چاودیز خزمه تیان بکمن، نهک به
ناچاری، به لکوبه ویسته وه وک چون خودا ده یوهیت، نهک
بئ ده ستگوئی شرممه زاری، به لکوبه چالاکیه وه، 3 خوتان
به سره وانه دا مه سه پین که دراونه ته دهستان، به لکو بینه
غوروه بئ میگل. 4 کاتیکیش سه روکی شوانان ده ده که وی،
تاجی شکو و مرده گرن که کان نایتنه وه. 5 ئهی لاوه کان، به
همان شیوه ملکه چی پیران بن، هه مووتان بهرام بره به یه کتر
پیغیز بن، چونکه: [خودا به رهه لستی لووته رزه کان ده کات،
بلام نیعمه ده اته پیغیزه کان.] 6 بئیه له لژیز دهستی به هیزی
خودا پیغیز بن، تاکوله کانی خویدا به رزنان بکانه وه. 7 هه موو
خه میگکان به خودا بسیز بن، چونکه ئه و بایه ختان پنده دات.
8 چاوکراوه بن و ئیشک بگرن، شهیانی دوزمستان وک
شیریکی به نه ره نه ده سوپریه وه، به دوای یه کیکدا ده گدری بئ
ئه وهی پیخوات. 9 به ریه ره کانی بکمن، له باوه ره که بچه سپین،
بران خوشک و برآکانیشتان له جیهاندا هه مان ثازار ده چیز بن.
10 خودای هه موو نیعمه تیک، ئه وهی به یه کبوون له گلن
عیسای مه سیحدا بانگی کردوون بئ شکویه هه تاهه تایه کدی،
که توزیک ثازارتان چیزت، خوی راسته ریتان ده کات
و ا atan لی ده کات که به هیز و چه سپاو و ده مهزراو بن.
(aiōnios g 166) 11 هه تاهه تایه ده سه لات بئ ئه وه. ئامین.

g 165 12 به هیزی سیلا، که به برای دلسوزی ده زانم، به
کورتی بوم نووسین، هاتنان ده دم و شایه قی ده دم، ئه مه
نیعمه ته راسته قینه کدی خودایه. تیندا بچه سپین. 13 ئه وهی له
بايل وهک شیوه هه لبزیز دراوه، سلاوتان لیتہ کات، هه روهها
مه رقوسی پرولم. 14 به ماچی خوشه ویستی سلاو له یه کتری
بکمن، ئاشتی بئ هه مووتان بیت که له گلن مه سیح یه کن.

پیارتریت و لیوہ کافی له فیلبازی. 11 با له خراپه لابدات و رایواردن، ئاهنهنگی شەرابخواردنهوه، بتپه رسیتی قیزهون. 4 چاکه بکات، با بدوانی ئاشتیدا بگهربیت و کوششی بوبکات، لمده سه رسام دهن كه له گەلین راتا کدن بولالفاوی همان 12 چونكە چاوی يەزدان له سەر راستودروستانه و گۈنى بەدرەوشى و جىتىوتان پىددەن. 5 بەلام ئەوانە حىسابى له پاپا نەوهە کەنیان پاگرتۇوه. بەلام رووی يەزدان له درى خۇيان دەدەن بەوهى كە ئامادەيە مردووان و زىندىوان خراپا کارانه.] 13 كى ئازارتان دەدات ئەگەر بۇ چا كە دلگەرم حۆكم بىدات، 6 چونكە بهم ھۆيەوه مەردە درايە مردووانىش، بن؟ 14 بەلام ئەگەر لەبەر راستودروستى ئازارتان چىزىت، ئەوا تاکو بە گۈزىرە خەلک له جەستەدا حۆكم بىدرىن، بەلام خۆزگە بە ھېۋە. [مەرسىن لەوهى كە ئەوان لېپ دەرسىن، بە گۈزىرە خودا له رۇحدا بىشىن. 7 كۆتايى ھەموو شىتىك مەتۇقىن]. 15 بەلكو مەسیح وەك پەرورەدگار لە دلتاندا تىزىك بۇوهەتەوە، بۇيە ئىر و چاڭراوە بن تاڭو نۇيۇپ بىكەن. 8 له تەرخان بىكەن، ھەر دەم ئامادەن بۇ وەلما نەوهى پرسىمارى سەررووی ھەموو شىتىكەوە خۆشە وىستىتان بۇ يەكتىرى بەھېزى ھەر يەكىك سەبارەت بهم ھىۋاپىيە له ھېۋەدایە، بەلام بە بىت، چونكە خۆشە وىستى گۇناھى زۇر دادەپۇشىت. 9 بىن دلتىرىمى و پىزەوهە. 16 ھەر رەوەها وىزدانىتىكى باشنان ھەبىت، ھەتا بۇلەپۇل میوانارىيەت يەكتىرى بىكەن. 10 ھەر يەك بە گۈزىرە ئەوانە بىختان بە سەرپورە باشە كاتنان دەكەن كە بەرھەمى ئەو بەھەرەيە وەرگەرتۇوه، خزمەتى يەكتىرى پى بىكەن، وەك يەكبوونتائە لە گەل مەسیح، لە قىسە كانىان شەرمەزار بن، 17 سەركارىتىكى باش لەسەر نىعەمەتە جۇراوجۇزە کەن خودا. 11 چونكە باشتەر، ئەگەر خواتىتى خودا بىت، لەبەر چا كەكارى ئەگەر كەسىك و تار دەدات، با به جۇزىك بەدۈت وەك كەسىك كە پەيامى خودا رايگەنەتتى. ئەگەر كەسىك جارىك لەبەر گۇناھ ئازار درا، بېتباوان لە بېتباوي تاوابىران، خزمەت دەكات، با به ھېزىوه بېكات كە خودا دايىن كەدۇوه، تاڭولە رېنگەي عىسای مەسیحە وە خودا له ھەموو تاڭولە خودامان تىزىك بىكانەوه. خەلک مەسیحيان كوشت بەلام خودا بە روح زىندىووی كەدەوه، 19 بەمەش رېوحى شىتىكىدا شىكۈدار بىت. ھەتاكەتايە شىكۇ و دەسەلات بۇ ئەوهە مەسیح چوو مىگىنى دا بە رېوحە زىندانىيە كان، 20 بەوانە ئىتامىن. (aiion g165) 12 خۆشە وىستان، لەلاتان سەير نەبى لە كە لە كۆندا يانى بۇون، كاتىك خودا له رۇزىنى نوحدا بە تاقىكىدەن وە تان بەلائى سووئىنەر تووشتانا دىت، وەك بلىنى پشۇدرىزىپە و چاوهرۇان بۇو، كە كەشىتىيە كە ئامادە دەگرا. شىتىكى سەيرتان بە سەرەتاتووه، 13 بەلكو دلخۇش وە كەن دەنەنە هەشت كەس لەو كەشىتىيەدا بۇون و بە ئاو رىزگار بۇون. بەشداريان لە ئازارە كافى مەسىحدا كەد، تاڭولە ئاشكرا كەنلىنى 21 ئەمەش ھىمای لە تاۋەھەل كېشانە كە ئىستا رېڭارتان دەكات، شىكۈرە كە دلخۇش و شادمان بن. 14 ئەگەر بە ناوى مەسیح نەك سېرىنەوهى پىسى جەستە، بەلكو بەلائى وىزدانىتىكى باش جىتىوتان پىدرىا، خۆزگە دەخوازىت بە ھېۋە، چونكە رېوحى بۇ خودا، بە هەستانەوهى عىسای مەسیح، 22 ئەوهى بەرھە شىكۇ و خودا دىتە سەرتان. 15 با كەستان وەك بىكۈزىك يان ئاسمان روپىشت و لە دەستە راستى خودا دانىشت، فەيشتە و دزىك يان بەدكارىزىك ياخود يەكتىك دەست لە كاروبارى دەسەلاتدار و ھېزەكان ملکەچن بۇي.

4 وەك مەسیح بە جەستە ئازارى چىزىت، لیوەش خۇزان مەسیح ئازار بەلائى بەن، چونكە ئەوهى بە جەستە ئازار كە ناوى مەسیحتان ھەلگەرتۇوه، 17 چونكە كافى دەستپېركەنلى كۆتايىنە وە بە گەل خودا. ئەگەر دەستپېك لە ئېھە بىت، بېرىزىلە گۇناھىردىن دەوهەستى، 2 تاڭولە كەنەتى بە جەستە لە زىياندا ماوه بۇ ھەوهەسى مەرۋانە نەزى، بەلكو بۇ خواتىت خودا. 3 ئىت ئەو كەنەتى لە ئەنجامدانى خواتىتى بىباوهراپان بەسەرتان بىد بەسە، لە بەرلائى، ھەوسپازى، سەرخۇشى، 18 ئەگەر كەسى راستودروست بە زەھەت رېڭارتىن ئەئى چارەنۇسى خراپەكار و گۇناھيار چۈن دەبىت؟] 19 بۇيە ئەوانە بە گۈزىرە خواتىت خودا ئازار دەدرىن، با

پرتوحی بنیادنراون، بُو کاهینیتی پیروز، بُو کردنی قوربانیه ئەمە چ شانازیبە کە؟ بُویە ئەگدر چا کە بکەن و له ئازاردا پرتوحیه قبولکراوه کان بُو خودا له رېنگى عیسای مەسیحەوە، بەرگەتان گرت، ئەمە جىنى ستابىشە له لای خودا. 21 بُو ئەمە 6 چونكە له نوسراوه پیروزە کاندا ھاتووه: [ئەوەتا بەردىك باڭگراون، لەبەر ئەوهى مەسیحەشىش له پىناوتاندا ئازارى چۈزت لە سىيۇن دادەتىم، گۈنگەتنىن بەردى بىاغى ھەلبىزىدراو و خۇونەى بُو بەجىپىشتن، تاکو بە ھەنگاوه كاپىدا بېقىن. 22 گۈنچە، ئەوهى پاشتى پى بېھستىت شەرمە زار نايىت. 7 [ئەوهى هېچ گۇناھىنى نەكىدبوو، فۇقىل لەسرە زار نەبوو،] بُویە بُو ئىمۇ كە باوهەرتان ھېتىاوه ئەم بەردى گۈنچە، بەلام 23 ئەوهى جىنپىي پىددەدرا و جىنپىي نەددەدەيەوە، ئازار دەدرا بُو يېباوهەران، [ئەو بەردى بىاغى] وەستا كان رەتىان كىدەدە، بُو و ھەرەشە نەدەكەد، بەلکو خۆى دەدەيە دەست ئەوهى بە گۈنگەتنىن بەردى بىاغى،] 8 ھەرەوە: [دەيىتە بەردىك بُو حۆكمى دادپەرەوانەيە، 24 ئەوهى خودى خۆى لە شىدا كۆسپ، تاشە بەردىكىش كە لى بکەونە خوارەوە،] ئەوانە لەسرە دار گۇناھە كامانى ھەلگەت، تاکو سەبارەت بە گۇنا سامىتە دەكەن و دەكەن، چونكە گۈزپايمەلى وشە خودا نىن، بىرىن و بۇ راستودروسىتى بىشىن، بە بىرىنە كانى ئەو چاكبۇونەوە. ھەر ئەمە شە چارەنوسىيان. 9 بەلام ئىمۇ گەلەتكى ھەلبىزىدراون، 25 ئىمۇ وەك مەرى و نىبۇ وابۇون، بەلام ئىستا گەراونەتەوە كاھينىتى شاھانە، نەتەوەيەكى پیروز، گەلى تايىقى خودان، تاکو لاى شوان و چاودىرى گېغانان.

چاکىيە كانى ئەوه راپگەيەنن كە بانگى كەدوون لە تارىكىيەوە 3 ئەر زەكان، بە ھەمان شىپە ملکەچى مېزدەكتان بن، بُو رۇونا كىيە سەرسۈرھەنەرە كەدى. 10 پېشتر گەل نەبۇون، تەنانەت ئەگدر ھەندىكىان گۈزپايمەلى وشە خودا نەبۇون، بەلام ئىستا گەلى خودان، پېشتر بەزە يېتان وەرنە گەربۇو، ئەوا زەكان بىن وشە بە رەشتىان دەيابەنەوە، 2 كاپىكى لەخواتىسى و رەھوشى پاگان بېيىن. 3 با پازاۋە يېتان دەرەك نەيىت، لە ئەگرچەمى پىچ و زېپ بەخۇخۇ كەدن و جىل باش بىيىن و لە ئەگرچەمى دەكەن گۈيايا ئىمۇ بەدكارن، كەدەدە چا كەكتان بۇختاتان پى دەكەن گۈيايا ئىمۇ بەدكارن، كەدەدە چا كەكتان گۈنچە، 5 چونكە يەم شىپە بە زەن پېرۋەزەكان لە كۆندا، بىيىن و لە پىزىدى بەسەرگەنەوە خودا، ئەۋانىش خودا كە ھىوابان بە خودا بُوو، خۇيان دەپازاندەوە، ملکەچى شکودار بکەن. 13 لەبەر مەسیحى بالا دەست ملکەچى ھەممۇ مېزدەكتان دەبۇون، 6 وەك سارا گۈزپايمەلى ئىبراھىم بُوو، بە دەزگەيەكى مەۋفانە بن: بۇ پاشا وەك دەسەلاتدار، 14 يان گورە بانگى دەكەد، ئىمۇش بۇونەتە كېچى ئەو، ئەگدر چا كە بۇ پارىزگاران وەك نىئىدرابى ئەو بۇ سزادانى بەدكاران و ستابىشى چا كەكتاران، 15 چونكە خواتى خودا ئاوايە، بە بەھىتىيارىيەوە لە گەل زەكاندا بىشىن و ئەوه لەبەرچاو بگەن چا كەكارى نەزانىي گېلەكان پىددەنگ بکەن. 16 وەك مەرۋى ئازاد بىشىن، بەلام نەك ئازادى پەردى بەدكاران و ستابىشى چا كەكتاران، 17 چونكە خواتى خودا ئاوايە، بە ھەستىيارىيەوە لە گەل زەكاندا بىشىن و ئەوه لەبەرچاو بگەن 8 لە كۆتۈپىدا، ھەموتون يەك بىرپەراتان ھەبى، ھاوسۇزىن و يەكتەيان خۇشبوىت، مېھرەبان و پرتوحىسووك بن. 9 خەپە بە خەپە مەدەنەوە، نە جىنپىش بە جىنپى، بەلکو بە پېچەوانەوە داواى بەرە كەت بکەن و بىزان ئىمۇ بۇ ئەمە باڭگراون، تاکو 19 چونكە ئەگدر كەسىك لەبەر وېۋەنە بەرامبەر خودا بېنە مېرالىگى بەرە كەت، 10 چونكە [ئەوهى بېھەپەت ژيان خۇشبوىت و پۇزىگارى خۇش بېيىت، با زمانى لە خەپە 20 بەلام ئەگدر ھەلتان كەد و لېتان درا و بەرگەتان گرت،

یه کدم په ترؤس

1

به په رؤشن لیيان ورد بینهوه. 13 بؤیه با میشگان ئاماده بیت بؤچالاکی، خوچراگن، هیوانات بە تەواوی له سەر ئەو نىعەمەتە بیت کە له ئاشكرا کەندى عىسای مەسيحەو دىت. 14 خودا هەلېزىاردوون، پېگانە پەرا گەندەكان له پېتىس و گلاپا و كەپەدۇكى و ئاسيا و يىسىنيا، 2 كە به گۈزىرىھى زائىنى پېشۈرى خوداي باوک هەلېزىارداون، بە پېرۈزكەدن رۇحى خۇيىنە كەدى: با ھەوهەسە كۆنه كاتان مەگونجىن، 15 بەلکو ھەرەو كەنەوەي بانگى كەردونن پېرۈزە، گۈۋەش لە ھەمو ھەلسۈكە و تېك پېرۈز نىعەمەت و ئاشتىيان بۇ زىياد بیت. 3 ستايىش بۇ خودا، باوک 16 چونكە نوسراوه: [پېرۈز بن، چونكە من پېرۈزم.] 17 لە بەر ئەوهەي لە خوداي باوک دەپارپىئەوه، ئەوهەي بىن عىسای مەسيحى پەرورەد گارمان! بەھۆزى بەزەپەي فراوانە كەپەدەت، لايەتكىرىھى بەخشىن بۇ ھەيوايەكى زىندۇو بە ھەستانەوەي كەواتە له كاتى نامۇيىتىندا لە خواتىرسىيەو بېنىن. 18 دەزانى عىسای مەسيح لە تىو مردووان، 4 بۇ میراپىك كە نافەوتىت و گلاپا نايىت و كەل نايىتەوه. ئەو ميراتە بۇ ئىۋە لە ئاسمان پارىزراوه، 5 گۈۋە كە بەھۆزى خودا پاسەوانى كزاون بە باورپ، بۇ ئەو رىزگارىيە ئامادەبە لە كۆتابلى زەمانە راپكىيەزىن. 6 ئەمانە دەخۇشتان دەكتات، هەرچەندە لە وانەيە بۇ ماۋەيەكى كەم ناچار بن بە دەست تاقىكىرنەوەي جۈراوجۈرەوە ئازار بېچىن، 7 تاكو سەلماندى باورپ راستەقىنەتان، كە لە زېپى لەناوچوو بە نىختە، هەرچەندە بە ئاڭ تاق دەكىيەوه، بۇ ستايىش و شەكۈر و رېزى بیت لە ئاشكرا کەندى عىسای مەسيحەد. 8 هەرچەندە نەتاينىيە خۇشتان دەھوي، ئىستاش نابىيەن باورپى پېن دەھىن و دەنلىش دەن بە شىۋەيەك ھەرباسى ناكىت و شەكۈدارە، 9 چونكە ئاماڭى باورپتان بە دەستىدەھىن، واتە رىزگارى دەرەنغان، 10 ئەو پېغەمبەر ئانەي كە پېشىنیان كەد دەمەنەتەوه، 11 بۇ رۇحى مەسيح كە تىيانابابو، ئاڭدارى دەكەندەھو سەبارەت بە ئازارە كانى مەسيح و ئەو شەكۈدار بۇنەي لە دوای ئازارە كانەدەت، ھەوليان دەدا كە بىزان رۇحى پېرۈز ئامازە 2 بۇيە ھەمو ۋرق و ھەمو فىل و دوورپۇنى و چاپىسى و ھەمو زەمکەدىتىك دابىكن، 2 وەك ساواى تازە لە دايىك بۇو، بە چى دەكتات لمبارەي كاتى پەرودانە كەدى يان بارودۇنى ئازارەزۇوتان لە شىرى رۇحى پاک بیت، تاكو بەمە بۇ رىزگارى جىھان لە كاتى پەرودانە كەدى. 12 بۇيان ئاشكرا كرا كە پېيامە كە گەشە بىكن، 3 چونكە ئاماتان گەدۋە كە مەسيحى بالا دەست بۇ خۇيان نەبۇو، بەلکو بۇ گۈۋە بۇو، واتە پەروداوه كان لە چا كە. 4 ئەوهەي گۈۋە دېنە لاي، بەرەدە زىندۇو كەدە، لە لايەن سەرەدىمى گۈۋە دەھەن. ئىستا پېتىان را گەيدىزرا بەھۆزى ئەوانەي مەنگىننیان پې بەخشىن بە يارمەتى رۇحى پېرۈز، كە لە خەللىكەدە تکراوهەتەوه، بەلام لە لايەن خوداوه ھەلېزىارداوه ئاسمانەوە بىزىداوه. ئەمانە ئەو رووداوانەن كە فرىشته كاپىش و گۈۋەھايە، 5 گۈۋەش وەك بەردى زىندۇو لە خانوئىكى

2 بۇيە ھەمو ۋرق و ھەمو فىل و دوورپۇنى و چاپىسى و ھەمو زەمکەدىتىك دابىكن، 2 وەك ساواى تازە لە دايىك بۇو، بە چى دەكتات لمبارەي كاتى پەرودانە كەدى يان بارودۇنى ئازارەزۇوتان لە شىرى رۇحى پاک بیت، تاكو بەمە بۇ رىزگارى جىھان لە كاتى پەرودانە كەدى. 12 بۇيان ئاشكرا كرا كە پېيامە كە گەشە بىكن، 3 چونكە ئاماتان گەدۋە كە مەسيحى بالا دەست بۇ خۇيان نەبۇو، بەلکو بۇ گۈۋە بۇو، واتە پەروداوه كان لە چا كە. 4 ئەوهەي گۈۋە دېنە لاي، بەرەدە زىندۇو كەدە، لە لايەن سەرەدىمى گۈۋە دەھەن. ئىستا پېتىان را گەيدىزرا بەھۆزى ئەوانەي مەنگىننیان پې بەخشىن بە يارمەتى رۇحى پېرۈز، كە لە خەللىكەدە تکراوهەتەوه، بەلام لە لايەن خوداوه ھەلېزىارداوه ئاسمانەوە بىزىداوه. ئەمانە ئەو رووداوانەن كە فرىشته كاپىش و گۈۋەھايە، 5 گۈۋەش وەك بەردى زىندۇو لە خانوئىكى

شئیک، سویند مه خوّن، نه به ئاسمان و نه به زهوى و نه به شتى دىكە. بەلکو با قەستان «بەلّ» بۆ «بەلّ» و «نه خېر» بۆ «نه خېر» بېت، نهودەك تاوانبار بکرێن. 13 کامەтан ناخوشى هەيدە؟ با نويزى بکات. کس دنگۇشە؟ با به گۇرافى سەتايش بکات. 14 کامەtan نه خوشە؟ با پیرانى كلیسا بانگ بکات بۆ ئەوهى نويزى له سەر بکن و به تاوى عىسى خاوهن شکووه چەورى بکن. 15 ئەو نويزى بە باوهەر دەكىيەت نه خوش چاڭ دەكانەوه و عىسى خاوهن شکوھەلىدە سەتىنەتەوە. ئەگەر گوناھىكىشى كەدىيەت دەبه خشريت. 16 بۇ يەتكىرى بکن تاڭو چاڭىبىنەوه. نويزى كەسى بىنن، نويز بۇ يەتكىرى بکن تاڭو چاڭىبىنەوه. نويزى كەسى راستودروست زۆر بەھىز و كارىگەرە. 17 ئەلیاس مەۋھىك بۇو وەك ئىمە لە هەمان سروشت، بە گەرمى نويزى كەرى تاڭو باران نەبارىت، ئىترسى سال و نيو له سەر خاڭەكەيان باران نەبارى. 18 نويزى كەدەوه، ئاسمان بارانى دا و زەۋىش بەرهەمى دا. 19 خوشكان و برايانم، ئەگەر يەكىغان لە راپسى چەواشە كرا و يەكىك گەراندېوه، 20 با بىزائىت ئەوهى گوناھبارىك لە رېنگاي گومرايى بىگەر ئىتىتەوە، دەررووتىك لە مردن پىزگار دەكات و زۆر گوناھىش دادەپۇشىت.

مه کهن. 15 ئەم داتاییه لە ئاسمانەوە دانەبەزیوە، بەلکو دنیاپى و تو كىچى تاڭو تۈزىكەكت حۆكم بىدەيت؟ 13 وەرن ئەوانەي مەرۇفانە و شەيتانىيە، 16 چونكە چاپىسى و خۇپەرسى لەكوى دەلىن: «ئەمرە يان بەياني دەرىۋىن بۇ فلان شار، سالىكى لمۇنى بىنت، كېرىز شىپۇرىنى و ھەممۇ كارىكى خراپ لەۋىيە. 17 بەلام دەپىن و كاسپى دەكەن و قازاخى دەكەن». 14 ئۇمۇ كە نازانى ئەو دانايىيە لە ئاسمانەوەي، لەپىش ھەممۇ شىتىك پاڭە، دواتر بەياني چى دەپىت، ۋىيانان چىجىيە؟ چونكە ھەملەتكە، ماوپەك تاشىخۇوازە، خۇنەوىستە، گۈپىرلە، پېلە بەزەپە و بەررووومى دەردەكەت، دواتر نامىنەت. 15 لە جىاتى ئۇمۇ بلىن: «ئەنگەر چاڭە، لايەنگەر و دوپۇرۇ ئىبىيە. 18 ئاشتىسازان تۇرى ئاشتى مەسيحى بالادەست خواتى لەسەر بۇ و ۋىيان، ئەمە و ئەو دەچىن و بەرھەمە كەدى پاستورىسى دەپىت.

4 ھۆكاري سەرھەلدانى ئەم شەپ و ناكۆكىيە ئىوانان ھەمو شانازىيە ئىواش خراپە. 17 بۇمە ئەوهى بىنائىت چاڭە چىجىيە؟ ئابا بەھۆزى ئارەزۇوه خراپەكتانەوە ئىبىيە كە لە ئەندامەكانى

لەشتاندا دەجەنگەن. 2 ئارەزۇوه دەكەن و نىتانە، ھەر بۇيە 5 وەرن ئەى دەولەمەندەكان، بىگىن و شىوهن بىكەن دەكۈزۈن، ئېرىفي دەپەن و ئاتاۋان دەستان بىكۈتىت، ھەر بۇيە بۇ ئەو دەردەسەرپەيە بەسەرتان دېت. 2 سامانىان بۇگەن تاكۆكى دەكەن و شەپ دەكەن. نىتانە، چونكە لە خودا داوا بۇوە و بەرگان مۇرانە ئىيداوه، 3 زېپ و زىوتان دادەخورىت، ناكەن. 3 كاپىك داوا دەكەن و ورپىناڭن، چونكە بەپاللەرى كەشىان شايەتىنان لەسەر دەدات و وەك ئاڭىر خراپ داوا دەكەن، تاڭو ئارەزۇوه كاتىنانى پى تېۋىكەن. 4 ئەى جەستەتان دەخوات. لە رۇۋانى كۆتۈپى گەنجىندان بۇ داۋىتپىسان، نازان دۆستىيەتى جىهان دۈزمنىيەتى خودايدە؟ بۇيە خۇتىن كۆكىدەوه. 4 ئەوهتا ئەو كىيەتى كە نەتانداوه بەو ئەوهى پەھۋىت بېيىتە دۆسىتى جىهان، ئەوا بۇوەتە دۇرمى خودا. كېنكارانى كە لەپىلەكەكەن ئۇمۇ كارىان كەرددووه، لە دىزى ئۇمۇ 5 ياخنۇد و دەزانىن نووسراوه پېرۇزە كە لەخۇرا دەفەرمۇي، ھاوار دەكەت. ھاوارى سەپانە كانىش گەيشتە گۈپىي يەزدانى خودا بە دلگەرمى پەرۋەش بەرپەحە ئەنەن گەدووھ؟ 6 بەلام نىعەمەتى زىياتر دەدات، بۇيە نووسراوه ئارەزۇوه كەن جەستەتان كەتوون، دلى خۇتىن وەك دابەستە پېرۇزە كە دەفەرمۇت: [خودا بەرھەلسى لەتەر زەكان دەكەت، بۇ رۇۋى سەرپىن پاڭىتۇوه. 6 بىتاۋانە كە تان حۆكم دا و بەلام نىعەمەت دەداتە پېغىزەكان]. 7 بۇيە ملکەچى خودا بن، كوشتنان، كە بەرھەلسى ئۇمۇ تەدە كەد. 7 بۇيە خوشكان بەرھەلسى شەيتان بىكەن، لېتان ھەلدەت. 8 لە خودا تۈزىك و بىرايام، هەتا ھاتەوهى مەسيحى خاوهن شىكۇ ئارام بىگەن، بەنەوه، لېتان تۈزىك دەپىتەوه. دەستان خاۋىن بىكەنەوه ئەى ھەماشا بىكەن چۈن جوتىار چاوهپى بەرھەمە بەھادارە كەدى گۇناھباران، دلتان پاڭ كەنەوه ئەى پاڭىدەكان. 9 خەفتە زەۋى دەكەت، بۇ بارانى پاپىز و بەھار ئارام دەگىت. 8 ئۇمۇش بىخۇن و بىگىن و شىوهن بىكەن. پېشكەن ئەنەن بىگۈز بۇ گۈيان ئارام بىگەن و ورەتان بەرز بىت، چونكە ھاتەوهى مەسيحى و خۇشى بۇ خەفەت. 10 لەبەر دەم پەرەر دەگاردا پېغىزىن، خاوهن شىكۇ تۈزىك بۇوەتەوه. 9 خوشكان، بىرايان، بۇلەپۆل ئەوپىش بەرزنان دەكەنەوه. 11 خوشكان، بىرايان، بە خراپە كەنەن بەرگە ئازار و ئارامگىرنى ئەو پەغەمبەرانە كە بە ناوى بىساي يەكتىرى مەكەن. ئۇمۇ ئەويى بە خراپە باسى خوشك يان بەردىر گا راۋەستاوه. 10 خوشكان، بىرايان، غۇونە وەرگۈن براڭىدەكى بىكەت ياخود حۆكمىان بدات، ئۇوا بە خراپە باسى لە بەرگە ئازار و ئارامگىرنى ئەو پەغەمبەرانە كە بە ناوى تەورات دەكەت و تەورات حۆكم دەدات. ئەنگەر تەورات يەزدانەو قىسىيان كەد. 11 وا ئېئە ئەوانە بە بەختەور دەزانىن حۆكم بىدەيت، ئۇوا تو كار بە تەورات نا كەدىت، بەلکو خۇت ئەنەن بە خۇيىاندا كەتىۋە. دانې خۇدا گەرتى ئەيپەتان بىسستووه دەكەت بە دادوور بەسەرپەيە و 12 تەنها يەك شەرىعەتەنەر كە لە ئەنجامدا يەزدان چۈن بەرھە كە تدارى كەد، چونكە يەزدان و دادوور ھەيە، ئەو دەتاۋانىت پەزگار بىكەت و لەتاۋىبات. بەلام بەزەپى زۇرە و مېھربانە. 12 خوشكان و بىرايان، پېش ھەممۇ

عیو سوو کایه تیتان به هه زاره که کرد. ثایا دهولمه نده کان نین به کردار بیتاوان ده بیت نه ک ته نها به باوهه. 25 بهم شیوه یه خویان به سره تاندا ده سه پین و رایجی داد گا کاتان ده کدن؟ 7 راحابی له شفروش، ثایا به کردار بیتاوان نه بیوو، که پیشوازی ثایا نهوان نین کفر بهو ناوه چا که ده کدن که بیی بانگکراون؟ له سیخوره کان کرد و به پنگایه کی دیکدا به ری کرد؟ 26 8 ئه گهر به راستی شه ریعه شاهانه تان هینا وته دی که هروهه ک چون جهسته بی روح مردووه، باوهه پیش بی کردار به گویزه هی نوسراوه پرزوze که دهی: [تزيکه کدت وک خوت مردووه،

خوشبویت،] چاک ده کدن. 9 به لام نه گهر جیا کاری بکدن، 3 خوشکان و براینم، زررتان مه بهه فیرکار، بزان

نهوا گوناه ده کدن و وک سره پیچکار له لایه شه ریعه ته و 10 چونکه نهودی هه مو شه ریعه شت هله ده کدین. ئه گر یه کیک هیه له قسه کردندا هله به جیپنیت، به لام تهناها بهندیک بشکنیت، نهوا له هه مووی ناکات، نهوده مروقیکی ته اووه و ده توائیت جلهوی هه موو تاوانباره. 11 نهودی فه رموویه تی: [داوینیسی مه که،] هروهه جهسته بی گریهه دهست. 3 ئیه لغاوه ده که پیه ده می ئه سب فه رموویشیه تی: [مه کوژه.] ئه گهر داوینیسیت نه کرد به لام تاکو گوپرایملان بیت و هه موو له شی ناراسته بکدین. 4 سهیری یه کیکت کوشت، نهوا سره پیچی شه ریعه تت کردووه. 12 کشتنی بکدن، وک نهودی به شه ریعه تی کچی به سهولیکی پچوک بوهه لایه ک که شتیوان پهونیت گازادی حومک بدرین، 13 چونکه حومکدان بی به زه پیانه یه بوهه و ناراسته ده کات. 5 به همان شیوه زمانیش ئندامیکی که سهی که بی به زه بی بووه، به لام به زه بی به سره حومکداندا سردهه که ووت. 14 خوشکان و براینم، ج سودونیک هیه یه گهر بیکیک بلیت باوهه هم، به لام کرداری نه بیت؟ ثایا ئه م جوړه باوهه ده توائیت پرگاری بکات؟ 15 ئه گهر خوشک یان گلادو ده کات، ئاگر له ژیان برده دات و خوی بی گری دزدنه داده گیریست. 7 مرؤف ده توائیت هه موو یه کیکگان پیتان گوت: «به خیبر بچن، جلی گدرم له بهه بکدن، جوړه ناژله لیکی کیوی و بالنده و خشونک و بوونه وړنک تیز بخون،» و پنداویستیه کانی ژیانیان نه ده ذن، ج سودونیک تاوی ده ستمه بکات و کردوویشیه تی، 8 به لام که س ناتوائیت هدیده؟ 17 بهم شیوه یه ش، باوهه نه گهر کرداری نه بیت، له زمان ده سته مه بکات. خراپه یه که ناگیریت، پره له رهه ری خویدا مردووه. 18 له وانه یه که سیک بلی: «تو باوهه پت همی کوشنده، 9 به زمان ستایشی یه زدان و خودای باوهک ده کدین، و من کردار.» نیشانم بده باوهه پت چون بنی کردار ده بیت، هه مو سا منیش به کرداره کانم نیشانت ده ددم باوهه چونه. شیوه هی خودا دروستکراون. 10 ستایش و نه فرهت له هه مان 19 تو باوهه پت همی که یه ک خودا همیه، چاک ده که بیت. ددم دیمهه ده روهه. خوشکان و براینم، نه مه په سند نیمه. 11 ثایا ته نانه ت پوچه پیسے کانیش باوهه ده کدن و ده لارزن. 20 ئه یه لیک کانیدا تاوی سارگار و تاوی سویز هه لدله قولیت؟ 12 مرؤفی گل، ده ته ویت بزانیت که باوهه بنی کردار نه زوکه؟ 21 خوشکان و براینم، ثایا دار هه نجیر زه بیوون ده گریت، یان میو ئایا ئیپراهیمی باوکان به کردار بیتاوان نه کرا، کاچیک له سره هه نجیر؟ بهم شیوه یه ش کانی سویز تاوی سازگار نادات. 13 کی قوریانگا ئیسحاق کوری پیشکه کش کرد؟ 22 ده بینیت باوهه له تیوتاندا دانا و تیگه یشتووه؟ با به په وشته باشی نیشانی بدادت، به کرداره که دی له کاردا بیو، باوهه که ش به کردار ته او بیووه. هروهه باوهه که دی که به پیغیزیه وه ئه نجاعی ده دات و له 23 نوسراوه پرزوze که ش هاته دی که ده فه رموی: [ئیپراهیم دانایه یوه سه راستوروسی بو دارا،] خویه راستیان له دلدا بیو، شانازی مه کدن یان نکوئی له راستی هه روههها ناوی لینزا دوستی خودا. 24 ده بین که مرؤف

ده فرمومی: [جارینکی دیکه نه ک تنهها زه وی ده هه زین، به لکو دیت. 15 له بهر ئوه، با بهرد هدام له پرگهی مه سیحه و به نامه اینش]. 27 وشهی «جارینکی دیکه» تامازه یه بُز سرینه وهی لیوه کانه اسناشی خودا بکین، که قوربانیجیه بُز خودا. نه و شنانه که ده هه زین، واته شته دروستکراوه کان، تاکو ئه و 16 هروهه چا ککاری و یارمه تیدانی خله لک پشتگوئی شنانه که ناهه زین بیکنن وهه. 28 لمبیر ئوه با سوپاسگوزار مه خدن، چونکه ئوه جو ره قوربانیانه خودا دلشاد ده کات. 17 بین، چونکه شاشنیتیک و هرده گرن که ناهه زین، به هویه وه گوپریه لی رابره کاتان بن و ملکه چیان بن، چونکه یئشگان بُز به شیواز نک په سه ند به ترس و پریزه وه خودا په رستین، 29 ده گرن، وه ک بلی حیساپیان پیشکه شی خودا ده کهن، تاکو چونکه [خودامان ئاگریکی بی نامانه].

به هرده هدام بن لاسه رخوش ویستیان بُز یه کتر وه ک بوتان ده بیت. 18 نویزمان بُز بکن، چونکه دلیان و پژداتیک بشانه هه یه، حمزه ده کهن له هممو شنیکا هه لسوکه و مان چاک بیت. 19 زیاتر ایتان ده پاریه که وه ئه مه بکن، تاکو به خیزی بگریمه وه لاتان. 20 با خودای ئاشتی که به خوینی په یمانی هه تاهه تایی عیسای خاوهن شکومانی له تیو مردووان 21 هه ستانده وه، شوانه پایه بدرزه کهی مدره کان، (aiōnios g166) به هممو شنیکی باش ئاماده تان بکات تاکو به خواسقی ئوه هه ستانده وه، شوانه پایه بدرزه کهی مدره کان، (aiōn g165) به هممو شنیکی باش ئاماده تان بکات تاکو به خواسقی ئوه بکات به هه یعنی عیسای مه سیحه وه که هه تاهه تایه شکومهندی بُز نهوده، ثامن. 22 خوشکان، برایان، ایتان ده پاریه وه، نامه یکی کورتم بُز نوسویون. 23 بزان تیو ساوی برامان نازاد گراوه. نه گورزو هات، به یه که وه دیده ایتان ده کهن. 24 سلاو له هممو رابه ران و ته اوی باوه رداران بکن. باوه رداران ئیتالیا سلاوتان لیده کهن. 25 با نیعمه قی خودا له گل هه مو وتان بیت.

13 به هرده هدام بن لاسه رخوش ویستیان بُز یه کتر وه ک خوشک و برا. 2 میوانداری ناموکان لمیاد مه کهن، چونکه به مه که سانیتیک بی نهوده بزان میوانداری فریشته کانیان کرد ووه. 3 یادی به ندکراوان بکنه وه هروه ک نهوده له گلیان بهند کراین، هه رووهها زورلیکراوانیش وه ک نهوده خوتان له گل هه واندا زورلیکراوان بن. 4 با له لای هه مو وان هاو سه رایه قی پریزی هه بیت، نوینی هاو سه رایه تیش پاک بیت، چونکه خودا به پره لاه و داوی نیپس تاوانبار ده کات. 5 با زیاتان بی خوش ویستی پاره بیت و پاریزی بن به وهی هه تانه، چونکه خودا به پره لاه هه رگیز پشتگویت ناخهم، هه رگیز وازت لی ناهیتم. 6 کواته به متمانه وه ده لین: [یه زدان یارمه تیده ری منه، ناترسم. مرؤف ده توائیت چیم لی بکات?] 7 رابره کاتان لمیاد بیت، ئه وانهی باسی و شهی خوداتان بُز ده کهن، ته ماشای سه ریورده بیان بکن ولاسی باوه ریان بکنه وه. 8 عیسای مه سیح وه ک خوینی، دوینی و هه مرؤف و هه تاهه تایه. 9 مه هیلن قیکردنی جزر او خور و نامو به پریوه تان بیات، چونکه باشه دل به نیعمه ت به هیز بکریت، نه ک به یاسا کانی خزر اک که سوودی نبوبو بُز ئه وانهی بیچی ده لین. 10 ئیچه قوربانگایه کان هه یه که ئه وانهی خزمه تی چادری په رستن ده کهن بُزیان نیبه لیچ بختون. 11 سه روکی کاهینان خوینی ئازه لان وه ک قوربانی گوناه ده هیتیه ناو شوینی هه ره پیروز، به لام کلا ک کاتیان له ده ره وهی ٹوردو گا ده سووستینین. 12 له بهر ئوه عیساش له ده ره وهی ده رگای شار نازاری چیزت، تاکو به خوینی خوزی گل پیروز بکات. 13 کواته با بچینه ده ره وهی ٹوردو گا بُز لای عیسای، پرسوایه کهی هه لبگرین. 14 له بهر ئوهی لیزه دا هیچ شارینگان بُز نامیتنه وه، به لام دا ولی ئوه شاره ده کهن که له داهات و دا

گران، به شمشیر کوژران. هنديکيش به پيستي مهربان تاکوه بشداری پرورزیه که بکین. 11 هموشه مبیکرد تیک له خویان داپوشی، توشی نهبوون و چهوسانهوه و زهملی بعون. کات خویدا و دهرده که دیت که تازار به خشنه و خوش نیبه، 38 جهان شایانی ئهمان نهبوون. دهربده ری پیابان و شاخ بهلام دواتر به رویومی ئاشتیانه ری پاستور و سیتی ده گریت بو و ئەشكهوت و کون و کله بدری زهوي بعون. 39 هموشه ئهوانه یېی پاهیناون. 12 کوهانه دهسته لا ازیووه کان و ئەمانهش بههوي باوه پریانه و شایه تیبان بو درا، بهلام یېی ئەرۇتو لەرزوک کان بههیز بکن، 13 پیزهوي به ریت خوش خودایان دهست نه که دوت، 40 چونکه خودا پیشتر شتیکی (بک)، تاکوه شهل یېی له جن نهچیت، بهلکو چاک یېتیوه، 14 کوشش بکن تاوه کولگل هموک دهسته که سیک به ئاشتی بئین، باشتی بومان بینی، تاکوه بی ئېنه ته اووه نه بن.

12

کوهانه له بهره وهی ئېنه به هوریتیکی شایه تیده ری تاوا گهوره دهوره دراوین، با همو بارگانیه ک و ئەو گوناھانه که به ئاسانی ئیمان ده ئالیت له خومانی دوور بخنه وه و به دانبه خودا گرته و هو پیشپرکیتیه را بکین که له پیشمان دازواوه. 2 با سەرنجغان بخنه سەر عیسا، پیشپرە و تەواوکاری باوه بمان، ئەوهی له پیناواي ئەو خوشیهی را پیشی دازابوو، بەرگى خاچى گرت و شەرمەزارى به سووك وەرگرت، جا له دهستە راستى تەختى خودا دانىشت. 3 با بير بکنه وه لەوهی که دانی به خویدا گرت بەرامبەر ئەو دڑایە تیبهی که گوناھباران له گەلیان کرد، تاکوه شە كەت نه بن و وره بەرنەدەن. 4 له خەباتي عیوه له دەزى گوناوه تەناسى خونى رىشتن بەرگى تان نەكىدووه. 5 ئایا ئیوه به ته اووي ئەپیامەي هاندانان لەپۈر چووه وه که وک رۈلە له گەلتان دەدۋىت؟ پەیامە دەلیت: [رۈلە كەم، به سووكى تە ماشاي تە مبیکەنلى يەزدان مەكە، هەروەها كاپىك سەر زەنلىت دەكات ورە بەرمەدە، 6 چونکە ئەوهى يەزدان خوشیبوي تە مبیچى دەكات، هەروەها هەرىيە كىيک وک رۈلە خۆي وەرگىت، به گوچان ئىنى دەدات.] 7 کوهانه دەگەن ئەگەر تاۋەنە كەن خودا بىگەن، دەپنی بەر دباران بکریت. 21 دېمەنە كە ئەوهندە ترسناك بۇو، بۇ ئاھەنگىك كە فريشته يەكىپىشىمارى كۆكىدووه تەوه، 23 بۇ ئاھەنگىك كە فريشته يەكىپىشىمارى كۆكىدووه تەوه، 24 بۇ لای عيسا، كە بىتكەھرى پەيمانى نوییە، بۇ خویتىنى پەزىنراو كە له خویتى هاپيل باشتى دەدۋىت. 25 تاگادارين قسە كەرە كە رەت مە كەنەوه، چونكە ئەگەر ئەوانە ئەواوکارون، سەر زەپيان رەتكەدەوه دەرباز نەبوون، ئایا ئېنه قسە كەرى سەر زەپيان رەتكەدەوه دەرباز نەبوون، ئایا ئېنه چۈن دەرباز دەبىن ئەگەر له قسە كەرى ئاسمان هەلبگەر ئېنه وه؟ 26 ئەوسا دەنگى خودا زهوي هەۋاند، بهلام ئىستا به لېنى داوه و

له و تزیک پیشنهاده، دهنه باوهه‌ری به بونه نهوده بیت و پاداشتی نمونه‌یی لهتیو مردووان ههستاندهوه. 20 به باوهه‌ر ئیسحاق نهوانه‌ش دهداتهوه که به پهروشهوه رهویان لهو دهکن. 7 داوای بهره‌کهنه خودای بۆداهاتوی یاقوب و عیسۆ کرد. به باوهه‌ر نوح کاتیک لهلاینه خوداوه سهبارهت بهوهه که 21 به باوهه‌ر یاقوب له سهره‌مه رگیدا داوای بهره‌کهنه بۆهیشنا نهپیزابرو ئاگدار کردهوه، ئاگدارکردهوه کهی خسته ههربه که له کوره کافی یوسف کرد و خۆی بهسەر دەسکی دلییوه و کشتهیه کی بنیاد نا بۆزگارکدن خاوه خیزانه‌کهه. گچانه کیدا دا و سئاشی خودای کرد. 22 به باوهه‌ر یوسف له بهم شیوه‌یه، به باوهه‌ر جیهانی حۆم دا و بوبه میراتگری سهره‌مه رگیدا باسی چوندەرهوهی نهوهی ئیسرائیلی له میسر نهو راستودروستیهی که به گویزه‌یی باوهه‌ر بوبه. 8 به باوهه‌ر کرد و لمباره‌ی گواستنوه‌ی یوفاته‌کدی و هسیه‌تی بۆ کردن. کاتیک ئیبراهم بانگکرا بیچته نهوه شویه‌ی خه‌ریک بوبه 23 به باوهه‌ر کاتیک موسا له‌دایک بوبه، سی ماڭ دایک و میرات و دریگریت، گویزایه‌ل بوبه و پرۆشت، ههچنه‌ده باوکی شاردیانه‌وه، چونکه بینیان مندالله که جوانه، له فرمانی نهیده زانی بۆ کویی ده‌چیت. 9 به باوهه‌ر وک بیگانه له خاکی پاشا نه‌ترسان. 24 به باوهه‌ر کاتیک موسا گدوره بوبه، نهیویست بەلینپەدرادوا نامۆ بوبه، له چادردا رثیا، وک ئیسحاق و یاقوب به چەزای فیرعەون بناسرتیت. 25 بەلایه‌وه باشر بوبه له گەن کە نهوانیش میراتگری ههمان بەلین بون، 10 چونکه ئیبراهم گەلی خودا سووکایه‌تی پی بکریت، لهوهی لەزەتیکی کاتی که جاوه‌رپی نهوه شاره‌ی ده‌کرد که بناغه‌یه کی چەسپاوی ههیه، گوناھدا هه بیت. 26 موسا نهوه ریسویه‌ی له پیتاوی مەسیحدا نهوهی خودا ئەندازیار و دروستگره کیهه‌تی. 11 به باوهه‌ر چیزی بە سامانیکی گوره‌تر دانا له گەنجینه‌ی میسر، چونکه سارا توانای سکوزای پىدراء، ههچنه‌نده نهزوک بوبو و تەمنی چاوه لهو بوبو که خودا پاداشتی بداتهوه. 27 به باوهه‌ر میسری سکوزاشی بەسەرچوو بوبو، چونکه دلیانی بوبو نهوهی بەلین بەجییشت و له توپرەی پاشا نه‌ترسا. دانی بەخویدا گوت و وک داوه دلسۆزه. 12 بۆیه له پیاویتک که هەر وک مردوو نهوه بییق کە نهپیزاوه. 28 به باوهه‌ر پەسخەی کرد و خونیه‌کەی واپوو، نهوهیک دروست بوبو کە وک نەستیزیه ئاممان پىژاند، نهوهک له ناوبەری تۆبەرە دەستیان لى بادات. 29 به ولی سەر کەنارى دەریا له ژماره نەدەهات. 13 هەممۇ باوهه‌ر بە دەریا بە سووردا پەرینەو و وک بە وشكانیا بېون، نهوانه له باوهه‌ردا مردن و بەلینه کانیان وەرنە گوت، بەلکو له بەلام کاتیک میسریه کان و سیستان پەرینەو نوقوم بون. 30 دووره‌وه بینیان و پیشوازیان لیکردن، دانیان پىدا نا کە ئەوان بە باوهه‌ر شورا کان ئەریحا پروخان، دوای ئەوهی حەوت له سەر زەپیدا نامۆ و بیگانه. 14 نهوانه ئەو شنانه دلین، پرۆز بە دەریدا سوورانه‌وه. 31 به باوهه‌ر راحابی له شفروش دەریدەخەن کە داوای نیشتمان دەکەن. 15 ئەگر ئەوان له گەل ياخیبوان له ناونه چوو، چونکه پیشوازیه کی ئاشتیبانه‌ی له بیریان لهو نیشتمانه بکردايەوه کە بە جیان ھیشتبۇو، ئەوا سیخورە کان کرد. 32 چى دىكىش بلەم؟ کام نېي باسى گەدعۇن هەلی گەرمانه‌ویان بۆی دەبوبو. 16 بەلام ئىستا ئازەزۇوی و باراک و شەمشۇن و يەفتاح و داود و ساموئیل و پېغەمبەران نیشتمانیکی باشتە دەکەن، کە ئامانییه کەيە. بۆیه خودا شەھرى بىكم، 33 کە بە باوهه‌ر پاشایه‌تیکانیان بەزىز، دادپەروریان پییان نېيە بە خودای ئەوان ناوبىردریت، چونکه شارلىک بۆ هینیانه کەيەوه، بەلینه کانیان بۆ هاھ دى، دەھی شیزیان داھست، ئامادە کەن. 17 به باوهه‌ر ئیبراهم ئیسحاق کورى وک قوربانی 34 ھیزى ئاگریان کۈۋاندەوه، له تىخى شەمپىز دەریاز بون، له پېشکەش کرد، کاتیک خودا ئیبراھیمی تاق کردهوه. نهوهی لاوازیدا بە هەپپەر، له شەپردا توند بون، له شەکری بیگانه‌یان بە بەلین له خودا وەریگەت ئامادە بوبو کوره تاقانه کەی بکاتە گەرلاندەوه. 35 نەندىك ژىن مەردووه کانیان بە هەستانه وە قوربانی، 18 ههچنه‌دە خودا سهبارهت بە فەرمۇ بوبو: وەرگەتەو، بەلام خەلکى دىكە ئەشكەنچە دران و پرگاریان [له پىنگەی ئیسحاقەوه نهوهی تۆ ناودەردریت]. 19 ئیبراهم نەويیست، تاکو هەستانه وەیە کی باشتىريان دەستېتکویت. 36 دلینپەر لەوهی کە خودا دەتواتىت ئیسحاق لە داواي مەننى ھەندىتكى دىكە بوبو بە رووی سووکایه‌تی و قامچى و كوت و زىندىو بکاتەوه. بە واتايەکى دىكە، خودا ئەھوی بە شیوه‌یه کی زىيدان بونوه. 37 بەردىغان گزان، بە مشار لهت لەت

به لام کاتیک مهسیحی کاهین له جیان گوناه یه ک قوربانی پیس داده نیست که پیروزی کردووه، سووکایه تیش به روحی بُوهه موو کاتیک پیشکش کرد، له دهسته راستی خوداوه پیروز ده کات که نیعمتی لَن و هرگز تووه؟³⁰ لمبهر ئوهی دانیشت، 13 لهو کاتهوه چاوه روانه، تاکو خودا همه موو ئوه خودایه ده ناسین که ئهمه می فدرموموه: [توله سندنه ووهی دوزمنانی بکاته هه خته بیچی]، 14 چونکه ئوه بیک قوربانی بُوهه منه، من سزا دده ده، هر روههها: [یزدان حکم بسره گهلى هه میشه ئوهانه ته او و کرد که ئوه پیروزیان ده کات، 15 خویدا ده دات]، 31 که وته ناو دهستی خودای زیند وو روحی پیروزیش شایه تیجان بُوهه دات، چونکه دواي ئوهی ترسنا که، 32 روحانی رابردوغان به یاد بیته ووه که رونوک فدرموموه: 16 [یزدان ده فرمومی، ئهمه ئوه پیمانه يه که کرانه ووه و برگه که ململانیه کی سه ختی پر له ئازارتان گرت، 33 له دواي ئوه و پیروزانه له گهلىان ده بیهستم، «قیکردن کامن ده خمه ههندیک جار تووشی جنیو و چه وسانه ووهی ئاشکرا هاتون، ناو دلیان و لناو میشکیان ده بیوس»] 17 پاشان ده فرمومیت: ههندیک جار به شداری ناخوشی ئوهانه تان کردووه که به [له مهودوا گوناه و تاوانه کانیان به بیری خوم ناهیتمه ووه] 18 هه مان شیوهی شیوه هسلسوکو تیان له گهل کراوه، 34 هاوسوزی له کوئی لیخوشبوونی ئوه گوناهانه هه بیت، بیتر پویست نا کات بهندکراوانه تان کرا به خوشیه ووه قوربانی بُوه گوناه بکریت، 19 بُوهه عهی خوشک و برايانی قبولان کرد، چونکه ده زان له ئاساندا سامانی باشتaran هه بیه باوهردار، لمبهر ئوهه دتمانه مان هه بیه بُوه چونه ناو شویچی و ده مینیتمه ووه، 35 کو اهه دتمانه تان فریمه ده که پاداشتی هه ره پیروز به ههی خویچی عیساوه، 20 بهو ریگا زیند وو و گوره که هه بیه، 36 چونکه پیویستیان به دانه خودا گرتن تازه بیه که به ههی به خشینی جهسته خوی به ناو پرده دا هه بیه، تاکو له دواي ئوهه بیه خواسی خوداتان کرد، به لئنه که بُوهی کردیمه ووه، 21 لمبهر ئوهه کاهینیکی بدرزمان هه بیه به دهسته بین، 37 چونکه دواي ماوهه کی زور کورت، ئوهه سه ره پرشتی مالی خودا ده کات، 22 هر روههه لمبهر ئوهه دیت، پیگمان دیت و دوانا که ویت، 38 ئوهه راستورسته خویچی مهسیح به سره دلمندا پرژیترنا تاکو له ویژدانی خراب و هی خومه به باوهر ده زیت، هر روههه ئه گر هه لگه رایه ووه، پاکان بکاته ووه، جهسته شمان به ئاوتیکی پاک شوشتراوه، با ئوهه جی یه زامه ندی من ناییت، 39 جائیه سره وانه نین به دلیک راست و به دتمانه ته او وی باوهر بچینه به ردهم که هله ده گه ره زیته ووه و لمناوهه چن، به لکو سره به ئوهانهين که خودا، 23 با بن پراپری دهستگرین به دانپذانانه هیوانان، باوهر بیان هه بیه و پرگار ده گرتن.

چونکه ئوهه بله لئنی پیمان داوه جی متمانه يه، 24 هر روههه با 11 باوهر دلیانیه به ووهی هیوانان پیهه تی، پیگمانیه لوههی تاگداری يه کتری بین بُوه هاندان له سره خوشیه ویستی و کاری ناییین، 2 چونکه بهم باوهر پیشیان په سهند کارون، 3 به باوهر تیده گکین که گدردون به فرمایشی خودا به دیپنزاوه، ته نانهت ئوهه ده بینین له و شنانه که پیزراوه نه هاتونه ووه کایه ووه، 4 به باوهر هاپل قوربانیه کی باشتري له دواي ئوهه که راستیمان ناسی، به رده وام بین له ووه بیه ئه نقهست گوناه بکین، ئوهوا هیچ قوربانیه ک نیه بُوهه گوناهه کامنان پاک بکاته ووه، 27 به لکو ته نهها چاوه ره کردنی حومه دانی رت سناک و ئاگری بلیسه دار که خه ریکه دوزمنه کان خودا ده خوات، 28 ئوهه سره بیچی تهواراتی موسای ده گرد، بیه بزه پیانه به شایه تی دوو بیان سی شایه ت حکمی مردف بر دنیشی شایه تی و هرگز که خودای رازی کردووه، 5 به بیه باوهر ده درا، 29 به رای شیوه شایانی سرازی چهند خراپته ئوهه سووکایه تی به کوپی خودا کردووه و خویچی پیمان به

پراله‌تین که چپ‌هایتیه و لمسه رخواردن و خوارده و هروده نه‌چووه ئاسمان که چهند جاریک خوی شیوازه کانی شوشن، هدتا کانی دارشته وی نوی. 11 بهلام پیشکش بکات، وک سه‌روکی کاهینان سالی جاریک به کاتیک مهسیح هات وک سه‌روکی کاهینان بتو شته باشکانی خوینیک که هی خوی نییه ده چیته شوینی هه‌پیروز. 26 داهاتو، چووه ناوئه و چادره که گوره تروه او وتره و ئگنیا ده‌بواهه مهسیح له دامزرا‌لدنی جیهانوه چهندین جار هروده‌ها ده‌ستکرد نییه، وانه هی به‌دیپنزاو نییه. 12 به خوینی خازاری بچیزبواهه، بهلام تیستا له کوتای زه‌مان ته‌نها جاریک بزن و گوییه که نه‌چووه، به‌لکوبه خوینی خوی یه‌ک جار چووه درکوت تاکو گوناه بس‌بینه و، به‌هوده خوی کرده قوربانی. ناو شوینی هه‌پیروز و کینه‌وهی هه‌تاهه‌تایی ده‌ستکدوت، (aiōnios g165) 27 وک بتو مرؤف دازناوه جاریک بمریت، دواتر (aiōnios g166) 13 چونکه نه‌گه‌ر خوینی بزن و گا و خولمیشی لیپرسینه ویه، 28 مه‌سیجیش، جاریک خوی کرد به‌قوربانی گوییه که به‌سهر گلاوه‌کاندا ده‌پریزیت، پیروز بکات بتو تاکو گوناهی خلکیکی زور لایات. بهلام هاته‌وهی عیسا بتو پاک‌کردن‌وهی جه‌سته، 14 ئیتر خوینی مهسیح چهند زیارت، جاری دووهم بتو لابردنی گوناه نییه، به‌لکو بتو رزگارکدنی نه‌واندیه که به‌پرروشوه چاوه‌ری ده‌کن.

10 تهورات ته‌نها سیبه‌ری شته باشکانی داهاتو، نه‌ک ده‌کاته‌وهی که ده‌بنه هنی مردن، تاکو نزم‌مدتی خودای زیندوو ویه‌ی ته‌واوی راستیه‌کان. لمبه‌ر ئه‌وه بـه‌ردوهام به هه‌مان قوربانیه کانی سال اهدوای سال پیشکش بکات ده‌کریته‌وه، هرگیز ناتوانی ئه‌وانه کامل و ته‌وابکات که بـه‌پرستن نزیک ده‌بنه‌وه. 2 نه‌گینا، ئایا له پیشکشکردن نه‌ده‌وستان؟ لمبه‌ر ئه‌وه که له په‌یمانی یه‌ک‌مدا کردوویانه. (aiōnios g166) 16 نه‌گه‌ر وسیه‌تامه هه‌بی، پنیسته مردنی وسیه‌تکار بـه‌ملینزی، 17 چونکه وسیه‌تامه کاتیک کاری پنی ده‌کری که خاوه‌نه که‌ی مرد بیت، بهلام نه‌گدر زیندوو بیت هیچ کاری پنی ناکریت. 18 بزیه په‌یمانه که‌ی یه‌ک‌میش بـن خوین به‌جینه‌گهیه نزا، 19 چونکه موسا، دوای نه‌وهی هه‌موو راپساردکانی به‌گوییه‌ی تهورات به هه‌موو گل را گهیاند، خوینی گوییه که‌ی هینا له گـل ئاو و خوری سورو و زوفا، به‌سهر تهورات و هه‌موو گـلد پرژاندی. 20 فرموموی: [ئەم‌مه خوینی ئه‌وه په‌یمانیه که خودا فـه‌رمانی پـنی کـردن.] 21 هه‌روه‌ها خوییه کـه پـرژاند سه‌ر چادری پـه‌رستن و هه‌موو کـلولیه‌لـه کـانی خـزمـه‌تـکـرـدـن. 22 به‌گـوـیـهـی تـهـورـاتـ تـزـیـکـهـی هـهـموـ شـتـیـکـ بـهـ خـوـینـ پـاـکـ دـهـبـیـتـهـوـهـ، اـیـنـخـشـبـوـنـیـ گـوـنـاهـیـشـ بـیـ خـوـیـنـشـنـ نـایـتـ. 23 پـاـکـکـرـدـنـهـوهـ وـیـنـهـیـ شـتـهـ ئـاسـمـانـیـهـ کـانـ بـهـ قـورـبـانـیـ بـاشـتـ لهـ مـانـهـ پـاـکـ بهـلامـ خـوـدـیـ شـتـهـ ئـاسـمـانـیـهـ کـانـ بـهـ قـورـبـانـیـ باـشـتـ لهـ مـانـهـ پـاـکـ دـهـبـهـوـهـ، 24 چـونـکـهـ مـهـسـیـحـ نـهـچـوـوهـ بـیـرـزـگـایـ دـهـسـتـکـرـدـ کـهـ لمـبـهـرـ گـیرـاـوـهـیـ شـتـهـ رـاـسـتـهـ قـبـنـهـ کـیـهـ، بـهـلـکـوـ خـودـیـ ئـاسـمـانـ، قـورـبـانـیـ دـهـکـاتـهـوـهـ، کـهـ هـرـگـیـزـ نـاتـوانـیـتـ گـونـاهـ لـاـبـیـاتـ. 12 ئـیـسـتـاـشـ لـهـوـیـ لـهـبـهـ دـهـدـمـ خـودـاـ بـوـئـیـهـ دـهـرـدـهـ کـهـوـیـتـ. 25

برگار بکات که له ریگه ئەوهوه دەچنە لای خودا، ئەو له خاکى میسر دەریانەتىم، چونكە له سەر پەيمانە كەم نەپرىشتن، ھەميشە دەزلىيەت تاكو دا كۆكىيان لى بکات. 26 له راستىدا ئەو شىز منىش پېشتگۈم خىستن، ئەوه فەرمىاشتى يە زدانە، 10 جۆزه سەرۋىكى كاهينانە ھەمو پۇيىسىتىيە كەمان دايىن دەكەت، يەزدان دەفەرمۇيەت: ئەمە ئەو پەيمانە كەم له دواى ئەو رۈۋازە ئەو پېرۈز و بې ئەلگەنلىي و پېڭىردى، له گۇناھباران جىيا كىايەوه و له گەل بەنەمالەت ئىسرايلدا دەيەستم، فيئرگەنە كام دەخەمە تاو لە ئاسمان بەرۇرتىر كەم، 27 ئەو پۇيىسىتىي بەوه نېيە وەك سەرۋىكى مېشىكىان و له سەر دەلىان دەيۈرسەم، من دەم بە خوداى ئەوان كاهينانى دىكە رۈۋازە قوربانى بکات، يە كەم بۇ گۇناھە كافى و ئەوانىش دەبن بە گەللى من. 11 له مەودوا كەس ھاۋىنىڭدى خۇرى و دوايى بۇ گۇناھە كافى گەلە كەم، چونكە يەك جار خۇرى يان برا كەدى خۇرى قىربانى كات و بلىت، «يەزدان بىناسە»، خۇرى كەد بە قوربانى بۇ ھەمووان. 28 تەورات كەسانىتىك لە چونكە ھەموپىان دەمناسن، لە بچوچانەوه هەتا گۇرەيان، 12 پېڭىكى سەرۋىكى كاهينان دادەنېت كە لاوازپىان ھەيدە، بەلام چونكە لە تاوانە كائىيان خۇشىدەم، چىتەر گۇناھە كائىيان بەپىرى و شەيى سوتىند كە دوايى تەوراتە، كورە كە دادەنېت كە بۇ خۇم ناھىيەمە وەه] 13 كاتىتىك باسى ئەم پەيمانە دەكەت و دەفەرمۇيە: «نوى»، پەيمانى يە كەم كۆن دەكەت. شىتكىش

8

گونگتگین خال لوههی گه ترا نهمه به: عمه سدرؤک که کون و پیر بوو، ئەوا له نەمان تزىيە.

کاهینیکی ٹاوامان هدیه که لہ ئاماندا له دھستے راستی تھختی 9 راسته کہ پہ میانہ کہی یہ کدم پریورہ سی خزمہت و خودای پایہ به رز دانیشت، 2 خزمہ تکاری پیروزگا و چادری پیروزگا زہمینیه. 2 چادری پرسنن ھلدراء، له ژووری پہ راستی راستے قینیہ، ٹھوہی پہ رورہ دگار دایاوه نہ ک مرؤف. یہ کدم چرادان و میز و نافی تھرخانکاراوی تیدابوو کہ یئی دھگوترا 3 له بر ٹھوہی هر سہر وک کاهینیک بوق پیشکشکردن شوئی پیروز. 3 اپشی پہ رده دووهم، ژووریک ھبوبو یئی بھ خشین و قوربانی دازواوه، هر بؤیہ پیویست بوو ٹھولیش دھگوتا شوئی هر پیروز، 4 بخورو داتیکی زیپن و سندوق شتیکی ھبیت کہ پیشکشکه شی بکات. 4 ئے گدر لہ سہر زھوی پہ میانی تیدا بیو کہ له هہ مو لا یہکانی بھ زیپ روپوپش کرابوو، بیوایه، نہ دھبوو کاهین، چونکہ کساتیکی هدیه بھگو یزہی لہ ناو ئەمەش گو یزہی کی زیپن ھبوبو مدھی تیدابوو، له گمل تھورات قوربانی بکات. 5 ئے وانهی خزمدق و یئه و سیبیه ری گوچانه کدی هارون کہ گھلائی سوزی کردبوو، هر روهہ شتھ ئامانیہ کان دھکن، کہ موساش بھے ما بو چادری دوو تھخته بھرده کدی پہیان. 5 لہ سہریشی کہ برو بھکان پہ رستن دروستیکات، ئا گدار گایہ وہ: [پروانہ کہ هہ مو شکو سینبیه ریان کردبوو سر قباض کھفارہت. لیزہدا بھ شتیک لہ سہر ئھو نموونه یہ دروستیکی کہ لہ سہر کیوہ کہ وردی ناتوانین باسی ئەمانه بکین. 6 کاتیک شتھ کان ئاوا پیشانت دراوه.] 6 بھلام لہ راستیدا ئھو خزمہ تھی کہ عیسا ریکھرا بیوون، کاهینان هممو کاتیک دھچونه ژووری یہ کدم وہ ریگرت له خزمدق ٹھوان زور نایابتره، بھو ئاستھی کہ بوق جیئیه جیئکردنی خزمہت. 7 بھلام بؤ ژووری دووهم تھنما خزری پہیوہ ندی پریکھرہ بوق پیانیکی باشت، چونکہ پہ میانہ سہر وک کاهینان سالی جاریک دھچوو، ٹھولیش بی خوئن نویہ کدی لہ سہر بھلیتی باشتہ بنیاد نزاوه. 7 له بر ئھو وھی نہ دھبوو. خوئی کدی لہ پیتاوی خزری و گوناھه کان گمل ئے گدر پہ میانی یہ کدم بی کدمو کوری بیوایه، ئیتر شوئن بوق پیشکش دھکرد کہ بھ نہ زانی کرد دوویانه، 8 به مەش ٻوچی دوز پیوه، بويه پیان دھفرمومی: [یہ زدان دھفرمومی: ٹھوہتا بیت، رینگاکی شوئی هر پیروز له ئامان شاکنا ناکریت. 9 سہر دھمیک دیت، پہ میانیکی نوی لہ گمل بنہ مالا یہ تیسرائل و ئھو وھش هینما بیو بؤ ٹھم سہر دھم، کہ تیدا دیاری و قوربانی بنہ مالا یہ ھو دا دھبستم. 9 ووک ئھو پہ میانہ ناپیت کہ لہ گمل پیشکش دھکریت، ناتوانیت ئاسو وھدھی بھ ویرذانی ئے وانه باو باپر ایاندا به ستم ئھو پیڑھی دھستی ئھو نام گرت بؤ ئھو وھی بھ خشیت کہ خودا دھپرستن. 10 ئے وانه تھنما ریورہ سی

پرهوشیک باشتر ههیه که تایلهه به پرگاری. 10 خودا زوردار که به گویه‌ی تهورات دهیه که له خلک و هرگن، واهه نییه کاری میوه له بیر بکات، هروهه‌ها ته و خوشه ویستیه تان له برا کانیان، هرچه نده له پشته ئیراهیمن. 6 ئهوهی له هر بیر ناکات که بخودا له خزمتکدنی گلی پیروزی خوی رهچه لئکی ته اویش نییه، دهیه کی له ئیراهیم و هرگوت و ئهوهی ده رتائبی و ههتا ئیستا بهرد و امان. 11 ئیش خوارزیارین به لئنه کافن ههیه بهره که تداری کرد. 8 پیگومان بچو و کترین هر یه کیگان ههمان دلگرمی ده ربختا بو دلایی ته اویی لدلایدن گوره تهیه و بهره که تدار ده کیت. 12 پیگومان خلکی هیوا ههتا کوتایی، 12 بخوهی ته مبهل نه بن، به لکو لاسایی که ده من دهیه که وردگن، به لام لهوی شایقی بخود دریت ههوانه بکنه وه که به باوهه و ئارامگرن میراتگری به لئنه کان. 13 که زیندووه. 9 ئاوا قسیه که ده کیت: تهنانه ت لیشی که کاپیک خودا به لئنی به ئیراهیم دا سویندی به خوی خوارد، دهیه که وردگری، خوی له پیگدی ئیراهیمه و دهیه کی چونکه کسی پا بهه رزتری نهبو سویندی پی بخوات، 14 داوه، 10 چونکه کاپیک مدلکیسادق تووشی ئیراهیم بwoo، فرموموی: [پیگومان بهره که تدارت ده کدم و نهوه کدت زور هینشا لیشی له پشته باوکیدا بwoo. 11 ئیستا ئه کدر به پیگدی ده کدم.] 15 بهم شیوه‌یه ئیراهیم تارامی گرت ههتا به لئنه کدی کاهینیتی لیشی ته اووهقی به ده سته تایه، که گدليس له سه ر به ده سته تایه. 16 خلک سویند به گوره تر ده خون، کوتایی ئه مه تهوراتی و هرگوت، ئایا پویسته کاهینیکی دیکه له پله هه مو و ده مه قالمیه ک بخه سپاندن سوینده. 17 خودا سویندی مدلکیسادق و نه ک له پله هی هارون دابزیت؟ 12 چونکه ئه گدر خوارد، چونکه ویستی خوارستی نه گوری خوی به میراتگری کاهینیتی بگوردریت، ئهوا پنیرسته شهربیعه تایش بگوردریت. به لئن پیشان برات. 18 خودا ئه مه کرد تاکو له پیگدی 13 ئهوهی ئه مه باسه‌یه له سه ر ده کری، سه ر به هوزنکی دو و شت نه گوره وه که مه حاله خودا تیاندا درو بکات، ئمچه جیوازه، کدیش له هوزن خزمتی قوربانگای نه کردووه. 14 که په نامان بخه و برد وووه، به دلنه‌ای زوره وه ده ستبگرین به و تاشکرایه که مه سیحی خاوهن شکومان سه ر به هوزنیه ههیایی که له پیشمانی داناوه. 19 ئه مه هیوایه‌مان ههیه که موساش لمباره‌ی کاهینیتی باسی ئه مه هوزنیه نه کردووه. 15 وک له نگهه ره بخه ده رو و نمان، چه سپاو و راگه، ده چیته ناو زور برو و تیشه، نه کدر له شیوه‌یه مدلکیسادق کاهینیکی دیکه شوینج هه ره پیروز له پشت په رده که، 20 له ویدا عیسا پیشتر و ده رکویت، 16 که ئه و به بیچه تهورات به کاهین دانه زراوه له بیری ئیچه چووه ناوی، هه تا هه تایه بخوه سه رفک کاهینان، له که له پیگدی رهچه له که وهیه، به لکو به بیچی هیزی ئه و زینانی که له ناوناچیت، 17 چونکه شایقی ده دات: [هه تا هه تایه

بله مدلکیسادق. (aiōn g165)

تو کاهینیت، له پله مدلکیسادق. (aiōn g165) 18 ئیتر راسپارده‌ی پیشوو لا بردارا، له بره ئهوهی لاواز و بی سوود بwoo، 19 چونکه تهورات هیچ شیکی ته او نه کرد، به لکو هیوایه‌کی چاکتر هاته کایوه و که به هویه وه له خودا نزیک ده بینه ووه. 20 ئه مه بش بی سویند به بخوه، ئه وانه دیکه بی سویند بخون به کاهین، 21 به لام ئه مه به سوینده و بخوه، له وهی بیچه فرمومو: [یه زدان سویندی خواردووه و پریاری ناگوریت: «هه تا هه تایه تو کاهینیت».] 22 به گویه‌یه ئه مه سوینده ش عیسا بووه ده ست بهه ری په یکانیک باشت. 23 کاهینه کان زور بخون، چونکه مهرگ بخوه کو سپ له وهی بهرد و امان. 24 به لام له بره ئهوهی عیسا هه تا هه تایه ده مینیته وه، کاهینیتیه که نه گوری ههیه. 25 به و هویه وه ده توافق ئهوانه به ته اویی

روزی خودا ماؤه، 10 چونکه ئوهی بچیتە پېشکەش بە خودا کرد، ئوهی توانای رزگار کەنی ھەبوو ناو حەسانەوەی خودا لە کارەکانیشى پشۇو دەدات، وەک لە مردن، ئىتەر لەبەر لەخواتىرسىبە کە گۆنی لى گىرا. 8 خوداش لە کارەکانى پشۇوی دا، 11 بۇيە با تىيېكۈشىن تاڭو ھەرچەندە عىسا كورپى خودا بۇو، بەلام بەۋە ئازارانەي كە بچىنە ناو ئەو حەسانەوەيە، بۇ ئوهى ھېچ گسىيەك دىسان چىزىقىرى گۆزىايەلى بۇو و 9 لە پېنى ئازارەكانييە بۇو دوايى ھەمان پەندى ياخىبۈن نەكۈيت و لەناونەچىت. 12 مەزۇقىكى پەر و تەواو، بەم پېنگىلە بۇو سەرچاواھى رزگارىنى چونكە پەياسى خودا زىنەدەوە، كارىگەرە، لە ھەمو شىشىئىكى ھەتاھەتايى بۇ ھەمو ئەوانەي گۆزىايەلى دەبن. *(aiōnios)* دوودەم تىزىرە، تىوانى دەررۇون و پرۆح و جومگە و مۇنچى (g166) 10 ئىتەر لەلای خوداشەو بە سەرۇكى كاهينان ناوزنا، لە ئىسک دەپرىت، نياز و بىرى دەل جىا دەكتەوە. 13 بەديپىزاو پەلەي مەلکىسادق. 11 لەم بارىھەوھ قەسمان زۇرە يېكىن، نېيە لە بەرچاواي خودا شاردراوه بىت، بەلکو ھەمو شىيىك بەلام ٻوونكەنەوەي زەھەتە، چونكە گوينان گرگان بۇوە. 12 رپووت و ئاشكارىيە لە بەرچاواي خودا كە ھەرىيەكىك لە ئېھە هەرچەندە دەبۈولەي ئىستا مامۇستا بۇۋاتى، پېپىستان بە دە بىت حىسابى خۆى بخاتە بەردەستى. 14 لەبەر ئەوهى ئەو كەسىكە دىسان بىنەما سەرەكىيە كانى وشەي خوداتان قىر بىكات. سەرۇكى كاهينانە پايدەر زەمان ھەيە كە بە ئاسماندا تېپەردى، واتان لى ھاتووه پىويستان بە شىر بىت نەك خۇزراكى بەھىز. 13 عىسایى كورى خودا، با دەستېگىن بە وابوەرەي كە دامغان ھەرىيەكىك شىرە خۇرە بىت نەمەلە قىركەدنى راستەدروستى پېندا ناوه، 15 چونكە سەرۇك كاهينىكەن نېيە كە نەتاۋىت پانەھاتووه، چونكە ساوايە، 14 بەلام خۇزراكى بەھىز بۇ ئەوانەيە ھاواخەمى لاوازىيە كامان بىت، بەلکو سەرۇك كاهينىكەن كە پېنگەشتۇن، ئەوانەي كە بەردەوامى مەشقىيان گەدووھ يە كە وەك ئېھە لە ھەمو شىيىك تاقى كراوەتەوە، بەلام بىن بۇ ئەوهى بوانى چاڭ كە خىراپە جىا بىكەنەوە.

گوناه در چوچو. 16 بُويه با به متمانه وه له ته ختی نیعمهت پچینه 6 بُويه که وا زمان له قیزکدنی سره تایی له باره هی مه سیچ پیش، بُوئه وهی به زهی و هرگون و نیعمهت بدوزینه وه تاکو هینه، با به ره و پنگلیشن پروین، دیسان بناغه ریزی ناکهین بُو توبه کردن لدو کارانه هی که دده به هؤی مردن و باوره هینان به له کات پیوستدا یارمه تهیان بدات.

5 هر سه روک کاهینیک له تیو خله لک هلبریدراوه، خودا، 2 فیرکردن دهرباره له ئاوه له لکیشان و دهست له سره وک نویه ری خله لک له کاروباری خودا دهستیشان کراوه، دانان و هستهنه وهی مردووان و لپرسینه وهی هتاهه تایی. تاکو دیاری و قوربانیه کافی گوناه پیشکش بکات، 2 ده تواني (aiōnios g166) 3 ئه گهر خودا پینگا بادات، ئمهه شد کهین. له گەل نه زان و چهواشے کراوان دلهرم بیت، چونکه خوشی وک نهوان گفاری لاوازیه، 3 له بهر ئهوده پیوسته له بهره‌ی ئاسمانیان کردوه و به شدار بونه له پوحی پیروز، 5 پیناوی گوناهه کافی خوشی قوربانی بکات، هروهک له پیناوی گوناهه کافی که سافی دیک دېیکات، 4 کەس ئەم بریزه بۆ خوشی وه رنگریت، به لکو ده بیت خودا بانگی بکات، هروهک بکریه وه، چونکه بۆ خوبان کوری خودا له حاج ددهنه وه و چون خودا هارونی بازگردد، 5 به همان شیوه، مهسیح خوشی شکودار نه کرد تاکو بیتته سر روکی کاهینان، به لکو خودا بیچ فرمودو: [تو] کوری منی، من ئەمرو برومە باوکت. 6 وک له شوینیک دیکه ش دفه رموی: [هتاهه تایه تو] کاهینیت، له پله‌ی مەلکیسادق. 7 عیسا له ماوهی ئیانی نزیکه له نه فرهت، کوتاییه کەشی سووتانه، 9 خوشە ویستان، هەرچەندە تاوا قسه ده کهین، دانیا بونن له بارهی میوه وه له سره زەوی، به هواری توند و فرمیسکه وه نویز و پارانه وهی

هیزی مردنی ههیه، ۱۵ ئه وانه ش ئازاد بکات که به درېزایی ده گوترئ [ئەمروء،] تاکو گستان به فیلی گوناه دلی رهق ژیانیان له ترسی مردن ملکچى كۈپلايەتى بۇون. ۱۶ به پراستى نه يېت. ۱۴ بۇونىته هاوېشى مەسیح، ئەگەر هەتا كۆتايى ئەوه بۇ يارمەتىداني فريشته نېيە، بەلگۇ بۇ يارمەتىداني نەوهى دەستېرىن بەم مەماننەيە لە سەرتاوه ھەمانە، ۱۵ وەك چۆن ئېراھىمە. ۱۷ لەبەر ئەوه پېپىست بۇو له ھەموو رووئىكەو له گوتراوه: [ئەمروء،] كايتىك گوينان له فەرمائىشى ئەو دەبىت، خوشكان و بىيانى بچىت تاکو بىيىته سەرۋوک كاھىنىكى به دلى خۇتان رەق مەكەن وەك لە ياخىبۇونە كە روویدام. ۱۶ جا بەزەنە و دلسۇز لە نەزمەتكەرنى خودا، ھەروەها بىيىته كەفارەت كىن ئەوانەن يېستيان و ياخىبۇون؟ ئايا ھەموو ئەوانە نەبۇون لە پىناواي گوناھەكانى خەللىك. ۱۸ لەبەر ئەوهى خۆئى ئازارى كە مىسر بە رايەرەقى موسا ھاتە دەرەوه؟ ۱۷ خودا بۇ چىزئەتووه و تاقى گراوهەتەوه، دەتائىت يارمەتى ئەوانەش بىدات ماوهى چىل سال لە ئى توپرە بۇو؟ ئايا لەوانە نەبۇو كە گوناھيان كە تاقى دە كېتىوه.

3 كەواتە ئەھى خوشك و بىيانى پېرۇز، ئىوه كە لە ياخىبۇون؟ ۱۹ ھەر بۇيە دەبىتنى لەبەر بىباوهرىپان نەباتۇنى باڭگۇازى ئامىنى بەشدارن، سەھىرى عيسا بىكەن كە نېرداۋو و بچىنە شۇنىخى حەسانەوه كەدى.

4 كە دەستېشانى كەد، ھەروەك موسا لە ھەموو مالى بۇيە كە بەلنى چۈونە ناو شۇنىخى حەسانەوهى خودا ھەر خودا دلسۇز بۇو. ۳ عيسا بۇيى دازرا شايافى شىكۈيەكى زىياتىت ماوهە، دەبىنى بىرسىن نەوهى كە كېڭىغان ئەو بەلئىھى لە دەست لە موسا، وەك چۆن دروستكەرى خانۇويكى بىزى لە خۇدى بچىت. ۲ ھەرچەندە ئېھەش وەك ئەوان مزگىنیمان درايى، خانۇوه كە زىاتە. ۴ لەبەر ئەوهى ھەموو خانۇويكى كەسىك بەلام ئەو پەيامەي ئەوان يېستۈپانە سوودى بۆيان نەبۇو، دروستى كەدووه، بەلام ئەوهى ھەموو شىتىكى دروستكەردووه چۈنكە ئەوانەي ئەو پەيامەيان بىست لە دىليانوھ بە باوەر خودايدى. ۵ موسا وەك نەزمەتكارىيەكى دلسۇز لە ھەموو مالى وەريان نەگت. ۳ ئېھى باوەردار دەجىنە ناو حەسانەوهى خودا دەيەرمۇو، ۶ بەلام مەسیح وەك كورە كە لە سەر خوارد: «نايەنە ناو حەسانەوهى من»، ۴ لە شۇنىتىكىدا دەربارە مالى خودا دلسۇزە، ئەو مالەش ئىھەن، ئەگەر دەستېرىن بەو دامەززاندى جىھانەوه تەواو بۇون. ۴ لە شۇنىتىكىدا دەربارە مەمانە و ھېبىيەي كە شانازى پىنه دەكىن. ۷ لەبەر ئەوه، رۇزى حەوتەمى ھەفتە فەرمۇويەتى: [بۇيە لە توپرەمەيدا سوينىدمە وەك رۇھى پېرۇز دەفەرمۇمى: [ئەمروء،] كايتىك گوينان له داھاتوودا خودا، ھەروەك خۆئى فەرمۇويەتى: [بۇيە لە توپرەمەيدا دەربارە ياخىبۇونە كە روویدا، لە رۇزانى تاقىكەنەوه لە بىابان. ۹ لەۋى مزگىنیمان درايى نەباتۇنى بچىنە شۇنىخى حەسانەوهى خودا، باۋاپېراتان ئەزمۇنیان كەدم و تاقىيان كەدمەوه، ھەرچەندە چۈنكە ياخىبۇون. ئېت شىتىكى روونە كە شۇنىخى حەسانەوهى بۇ ماوهى چىل سال كەدارەكانى مەيان بىن. ۱۰ لەبەر ئەوه خودا چاوهرىنى كەسافى دىكە دەكەت. ۷ دىسان خودا رۇزىكى لە نەوهى توپرە بۇوم، فەرمۇوم: «دلىان ھەر بەرەو گۈرمىسى دىيارى كەد، ناوى ئەو رۇزەشى نا [ئەمروء،] كايتىك لە دەۋاي دەپروات و بىنگاى مەيان نەناسى». ۱۱ بۇيە لە توپرەمەيدا ماوهىيەكى زۇر لە بىنگى داۋىدى پېغەمبەرە قەسى كەد، سوينىدمە خوارد: «نايەنە ناو حەسانەوهى من»، ۱۲ خوشكان، ھەروەك پېشتر باسمان كەد: [ئەمروء،] كايتىك گوينان له بىابان، ئاگادارى خۇتان بن، نەوهى كە كېڭىغان دلىكى خرآپ فەرمائىشى ئەو دەبىت، دلى خۇتان رەق مەكەن. ۱۳ لەبەر و بىباوهرى ھەيت كە لە خوداى زىندۇو ھەلبىگەر ئەتەوه. ئەوهى ئەگەر يەشۈ ئەوانى بىخەساندابىاھە، وە ئواپاش ئەوه بەلگۇ ھەموو رۇزىكى يەكتىرى ھانىدەن، ئەوهندە يېخى خودا باسى رۇزىكى دىكە ئەدە كەد، ۹ كەواھە حەسانەوهى

له بهر ئەمە دەنی وریاتر بین لەوھى بىستمان، نەوهەك

لە سەردەمانى كۆنهو خودا زۇر جار و بە رېڭىڭى
جۇراوجۇر بەھۇي پېغەمەرانەو لەگەل باوبايغاندا دواوە،
لە رېڭىڭى فەيشتەكانەو گوترا، كە هەموو دەستەرئىشى و
سەرىچىيەك سزاى دادپەرەرانەي ورگەتوو، 3 ئەۋائىئە
چۈن دەۋاتىن لەو سزاىەھەلىيىن، كە پىزگارىپەكى ئەۋەندە
گورەدە وەك ئەمە پېشتىگۈ بىخەن ئەۋەدە يەكەم جار
بەھۇي مەسيحى خاونەن شىكۈوه گوترا و لەلايەن ئەوانەي
بىستيان بۇمان پشتىاست كەيەوە، 4 خوداش بە نىشانە و
كۈركىقى، هەلگۈرى ھەمو شىيىك بە ھىزى فەرمائىشى خۆى،
كارى مەزن و پەرجۇرى جۇراوجۇر شايەتى بۇ ئەم پىزگارىپە
دا، ھەرەھە بەو بەھرەنەي پۇچى پېرۇز كە بەگۈزەي خواتى
خۆى دابەشى كەدوون. 5 ئەو جەھانە كە دېت و باسى
پايدەر زۇرتۇو، بەو ئەندازەيە ناوىتكى بە ميرات بۇ مايەو زۇر
لەوان شىكىدارتر. 5 ئېتىچ جارىك خودا بە كام لە فەيشتەكان
كەسىك شايەتى داوهە: [مەرۆف چىيە تاكى بىرى لى بىكەيەوە؟
كۈرى مەرۆف چىيە تاكى بایەخى پېيىدەت؟ 7 بۇ ماوەيەكى
كەم ئەوت لە فەيشتەكانەت بە كەمتر دانا و تاجى شىكۇ و پېزىت
خستە سەرى، 8 تۇ ھەمو شىيىكت خستووته زېرىچى ئەو.]
كەتىك خودا ھەمو شىيىكى ملکەچ كەدوو، ھېچ شىيىكى
نەھىشتە وە ملکەچى نەكتە. ھەرچەندە ئىستا نايىنەن ھەموو
شىيىكى ملکەچى كەيەت. 9 بەلام عىسا دەن ئىستا نايىنەن، ھەۋەي بۇ
ماوەيەكى كورت لە فەيشتەكان كەمتر دازار، لەبەر ئازارى
مەدن تاجى شىكۇ و پېزىت خراوەتە سەر، تاكۇ بە نىچەمەتى
خودا لە جىاتى ھەموو كەسىك مەن بېچىرى. 10 لە خودا
دەھۋاشايەوە، ئەۋەدە ھەموو شىيىك بۇ ئەو بەھۇي ئەۋەدەيە،
كەتىك دەيپىست بۇلەي زۇر بېنېتە تىو شىكۈمەندىيەكى،
دەبوايە عىسا كە پېشەتگى پىزگارىدىيانە، لە رېڭىڭى ئازارەدە
بىكلەن پىزگارەرىنى تەواو، 11 عىسا كە خەلک پېرۇز دەكتە و
ئەو خەلکەن پېرۇز كەرون ھەر دوو يەكان سەر بە يەك خىزىان،
لەبەر ئەم ھۆيەش عىسا شەرم ناكتات بە خوشك يان برا
ناويان بىات. 12 دەفرەرمۇي: [ناوى توبە برا كام رادەگىيەنم،
لەناو كۆمەلدا سەتايىشت دەكەم]. 13 ھەرەھە: [من پشت بەو
دەبەسمە] ديسان: [ئەۋەتا خۇم و ئەۋە مندالانە كە خودا
پېيىدەم] 14 بۇيە كە مندالەكان لە گۆشت و خۇمۇن بەشدارن،
ئەۋەش بەھەۋى شىيۇ بەشدارى لە سروشىتى مەرقاپە تېيان
كەد، تاكۇ بەھەۋى مردىن خۆيەو شەيتان لەناوبىات كە

2 بەلام لەم رۇزانەي كۆتايىدا بەھۇي كۆرە كەيەو لەگەل
دوا، ئەۋەدە دەستىشانى گەدوو وەك میرانگى ھەموو
شىيىك وەلە رېڭىڭى ئەۋەشەو گەرددۇنى دروستىكىدوو، (aión g165)
3 كۆرە كە تېشكى شىكۆ خودايدە و بە تەواوى وىيەي
لەدۋاى ئەۋەدە پاكسازىنى بۇ گوناھ كەد لە دەستەرەپاسىتى خوداى
مەزن لە ئاسمان دانىشتە. 4 بەم شىيەيە كۆرە كە لە فەيشتەكان
پايدەر زۇرتۇو، بەو ئەندازەيە ناوىتكى بە ميرات بۇ مايەو زۇر
لەوان شىكىدارتر. 5 ئېتىچ جارىك خودا بە كام لە فەيشتەكان
فەرمۇوە: [تۇ كۆرى منى، من ئەمۇر بۇمە باولەت؟] ھەرەھە:
[من دەمە باوكى ئەۋەش دەپىتە كۆرى من؟] 6 ديسان
كەتىك خودا توبەرە كەدى دەھىيىتە جىھانەوە، دەفەرمۇيەت:
[با ھەموو فەريشتە خودا كېتۈشى بۇ بېنەن.] 7 لەبارەي
فەريشتەش دەفەرمۇي: [خودا والە فەريشتەكانى دەكتە وەك
با بن، خىزمەتكارا كەنېشى وەك بىلىسەي ئاگە.] 8 بەلام
لەبارە كۆرە كەدە دەفەرمۇي: [ئەن خودايدە، تەختى توبۇ
ھەتاكەتايە، داردەستى شاشىنىت داردەستى دادپەرەپە، (aión g165)
9 تۇ حەزىز لە رەستەرەپاسىتى كەدوو و پەقت
لە خەپا بۇوەوە، بۇيە خودا، خودايدە خۇت لە سەرروو
ھاوا لە كاتىدە دايىاي، بە پۇنى شادى دەستىشانى كەدىت.]
10 ھەرەھە: [تۇ بېزدان، لە سەرەتاوە بىناغە زەھىت دانا،
ئاسمانىش دەستكىدى توبە، 11 ئەوان لەناوەچىن، بەلام
تۇ دەمەنېت، ھەموو وەك كەراس كۆن دەن. 12 وەك
كەوا دەپېچىتە وە، وەك بەرگى كۆن دەگۈپدرىن، بەلام
تۇ ھەرەھە كەنلىقى، سالانى تۇ كۆتايى نايەت.] 13 ئاپا خودا
چ جارىك بە كام لە فەيشتەكانى فەرمۇوە: [لە دەستەرەپاسىت
دابىشىھە تەتا دۈرۈمانىت دەكەمە تەختەپى بۇ پېنېتە كانى?] 14 ئاپا
ھەموو يان پۇچى خىزمەتكارانە نىن كە تېرىدراون بۇ خىزمەتى
ئەوانەي لە داھاتۇر پىزگارى بە ميرات دەگەن؟

فليمون

1

پوّسم، به دهستی خوم نووسیومه، من دهیدمهوه. نامهوهی پیت بلئم تو خوشت قفرزاری منی. 20 برا گان، له پیناوی عیسای خاوند شکومان ئەم چا ککيدهم له گەل بکە، به مهسيح دنلۇشم بکە. 21 ئەمەت بۇ دنلوسوم، چونكە دلئام گۈپايەل دەيىت و دەزانم کە زىاتلەوه دەكىيت كە داوات لىندە كەم. 22 له گەل ئەمەشدا، ژوررى میواندارىم بۇ ئامادە بکە، چونكە هيوادارم بەھۆى نۇرۇھە كاتانەوە بە ئىتە بەخىشىم. 23 ئەپەفاس كە له خاوند شکو و خوشە ئەپەفييە و ئەرخېپوس كە سەربازە له گەلمان، هەروەھا بۇ ئەو كلىسايەي له مالە كەندا كۆدەبەوه: 3 با نىعەت فليمون و 2 خوشكە ئەپەفييە و ئەرخېپوس كە سەربازە له گەلمان، و ئاشى ئە خوداي باوگان و عىسای مەسيحي خاوند شکو و ئەگەلتان يېت. 4 هەميسە سوپارى خودام دە كەم كاتىك له نۇرۇھە كاغدا ناوى تو دەھەتىم، 5 چونكە باوھرى تو بە عىسای خاوند شکو و خوشە ئەپەفييە تۇم بۇ ھەموو گەل بپۈزۈ خۇرى لۇقا، كە هاواكارمن. 25 با نىعەتى عىسای مەسيحي خاوند بىستووه. 6 نۇرۇھە كەم كە باوھرى هاوبەشمان كارىيگەر يېت شکو له گەل رۇختان يېت.

له زانىنى ھەموو چا ککيەك كە له پیناوى مەسيحدا بەشدارى دەكەين. 7 ئەي برا، بەھۆى بەھۆى تۇرە دەل گەل بپۈزۈ خودا ھاندرام، لمبەر ئەۋەي بەھۆى تۇرە دەل گەل بپۈزۈ خودا گەشايەوه. 8 بۇيە ھەرچەندە بە يەكبۇون له گەل مەسيحدا مافى ئەوەم ھەيە بۇ ئەرکى بەجى فەرمانت پى بکەم، 9 بەلام لە بەر خوشە ئەپەفييە تۇغانان، مني پۇلسى پېرەمېزد، ئىستا كە له پیناوى عىسای مەسيح گىراوم، 10 داوا كارىيە كەم اىت هەيدە سەبارەت بە ۋۇنىمىمۇسى كورم، ئەۋەي له بەندىخانە له پىنگەي منەوە باوھرى هىتىا. 11 پېشتر بۇ توبى كەلك بۇو، بەلام ئىستا كەلك بۇ من و بۇ تۆ ھەيە. 12 ئەو دەنېرمەوه لات، كە جىڭرمە. 13 حەزم دەكەد لەلائى خوم بېپەلەوه، تاكو له جىاتى تو خزمەقى منى كۆت و بەندىكاو له پیناوى مزگىتىنى مەسيح بىكت. 14 بەلام نەمۇسەت بى ۋەزەمەندىنى تو ھېچ شىيىك بکەم، تاكو چا كەكت بە خواستەوە يېت نەك بە ناچارى. 15 لەوانىيە لمبەر ئەمە بۈويت بۇ ماوەيەكى لىست دورى كەوتەوە، تاكو بۇ ھەتاھەتايە بگەرپىتەوە لات،

(aiōnios g166) 16 جا له ئەم بۇ دەداوه كۆتىلە نىيە، بەلكو له كۆتىلە باشتەر، بىرایەكى باوھىدارى خوشە ئەپەفييە، ئەگەر بىرایەكى خوشە ئەپەفييە بىت بۇ من، ئاخۇ چەند زىات دە بىت بۇ تۆ، كە بە لەش وەك مەرسىدە بە يەكبۇون له گەل مەسيحدا وەك برا ھاوبەشنى. 17 لمبەر ئەۋە، ئەگەر تۆ من بە ھاوبەش دادەنېت، وەك من وھرىيگەرەوە. 18 ئەگەر خراپايەكى له گەل كەدوویت يان قەرزىنەت بە سەرپىيە و ھەيدە، لەسەر منى بنووسە. 19 من

ئاماده‌بن، 2 قسه به کهس نهائین، شه‌رفوش نهبن، خۆنەویست بن، له گەل هەمو خەلک دلنه‌رمى پیشان بدهن. 3 پیشتر ئېھەش گەل ويانخى و گۈمرا بۇون، كۆيىدەي هەمو جزره هەوھسبازى و چىز وورگەتىك يۇون، له قىن و ئىرەپيدا دەزىيەن، ئىسسگۈران بۇون، رقان له يەكترى بۇو. 4 بەلام، كاتىك مىبرەبانى خوداى رىزگاركەرمان و خۆشەویستىيەكى دەركەوت، 5 نەك بەھەزى كارى پاستوردوست كە ئېھە كەدوومانە، بەلكۇ بەزەپنى خۆى رىزگارى كەردىن، ئەۋىش له رىنگى ئەو شۇشتەوەيە بۇو، كە بەھۇيەوە رۇحى پېرۋز لەدا يېكىبۇونەوەيەكى نوى و زىياتىكى نۇپى پېتە خەشىن، 6 ئەوهى لە رىنگى عىسای مەسىھى رىزگاركەرمانەوە بە دەلۋاوانىيەوە رېشى بەسەرماندا، 7 تاكو، پاش ئەوهى بە نىعەمەتى ئەو يېتاوان كارىن، بەگۈزەرە حيواي ژيانى هەتاھەتايى بىينە ميرانگر.

8 ئەم قسەيە راستە، دەمەۋى سوور بىت لەسەر ئەم شتانە، تاكو ئەوانەي باوهەريان بە خودا هىتىا بايەخ بەوه بەدن كە بۆ كەدارى چاڭ خۇيان تەرخان بىكەن. ئەم شتانە باش و سوود بەخشە بۆ خەلک. 9 بەلام لە گەفتۈگۈ گلاڭانە و پەچەلەك و ناكۆكى و شەر لەسەر تەورات دوور بىكەوە، چونكە بى سوود و پوچە. 10 ناكۆكىكار ئاڭدار بىكەوە، لەدواي جارىيەك و دوowan، ليلى دوور بىكەوە. 11 دەزانىت كەسان وەك ئەو، لادر و گۇناھارە و خۆى حۆكمى بەسەر خۇيدا داوه. 12 كاتىك ئەرتىماس يان تېتىكۈس دەنېرەم لات، ھەول بىدە لە نىكۆپۈلىس بىت بۇلام، چونكە بەتەمام زستان لەوي بېتىمەوە. 13 ھەول بىدە زيانسى پارىزەر و ئەپەلۈس بىزىي، تاكو پېنۋىستىان بە ھېچ نەبىت. 14 پېنۋىستە خەلکە كەمان فيزىن كە خۇيان بۆ كەدارى چاڭ و پىداویستىيە گۈنگەكان تەرخان بىكەن، تاكو بى بەرھەم نەبن. 15 ھەمو ئەوانەي لە گەلەدان سلاؤوت لىدەكەن. سلاؤلەوانە بىكە كە لە باوهەرە ئېھەيان خۆشىدەوېت، با نىعەمەت لە گەل هەمو واتان بىت.

تیتوس

1

له پُرسه و، بهنده خودا و نیز در اوی عیسای مسیح،
ویژانیشیان گلاو بوده. 16 بازگشته که و دکن که خودا
له پنایوی گشته کردند با وری خودا هدیه اراده دون بُو
گوپرایه لین و به کلکی هیچ چاک کاریه ک نایه.

ناسینی ئه و راستیه که به رو له خواترسیان دهبات، 2 به

2

هیوای ئه و زیانه هاتاهه تایه که خودا، ئوهی هرگیز در رو
ناکات، له پیش دهستپنکی زمان به لئنی داوه. 3 پیره میرده کان قیر بکن که وریان، بهریز، زیر، دروست
له کانی خویدا وشه کدی به را گدیاندن ده رخست، ئوهی بن له باور و خوشی ویستی و دانبه خودا گرتن. 3 هروهها
به گوپریه فرمانی خودای رزگار کرمان به من سپردراد. 4 پیریزنه کان قیر بکن که به پریزه وه بژن، بوختانکر نه بن و
بُو تیتسی کوری راسته قیمه به گوپریه با وری هاویه شمان: خو به شهرا باده نه گرن، به لکو شتی چاک قیری خله کی
با نیعمه و ثاشتی له خودای باوک و عیسای مهسیحی بکن، 4 تاکو ثاموزگاری زه گنجه کان بکن که میرد و
رزگار کرمانه وه له گللت بیت. 5 له بر ئه مه توتم له دورگهی مندالیان خوشبویت، 5 زیر و پاک بن، به ماله و سه رقال بن،
کریت به جیپیشت، تاکو ئه و شتانه ماونه ته وه رینکان بخجیت چاک بن و ملکه چی میرده کانیان بن، نه وه ک کفر به وشهی
و له همو شارنکا پیران دابنیت، وک رامسپار دوویت. خودا بکریت. 6 به هه مان شیوه، هانی پاوه گنجه کان بد
6 پیر ده بیت گله بی له سه ره بیت، میردی يه ک ژن بیت، زیر بن. 7 له هه مه و شتیکدا به به نمونه یان بُو چاک کاری.
منداله کانی باوه پدار بن و کس له سه ره بره لای و یاخیبوون له قیرکردندا دروستی و دلسوزی پیشان بد، 8 با قسهت
سکالایان لی نه کات. 7 له بر ئه وهی چاودیر سرکاری دروست بیت و پره خنیه لی نه گیریت، تاکو ناحزه شه رمه زار
خودایه، پیوسته گله بی له سه ره بیت، خو سه پین و توروه بیت، چونکه هیچی خراب نادو زیته وه له دژتان بیلیت. 9
و سه رخوش و شه رفروش نه بیت، چاوی له دهستکه ویت کزیله کانیش له هه مه و شتیکدا ملکه چی گهوره کانیان بن،
ناره وانه بیت، 8 به لکو میوان دوست بیت، حمز له چاک پازیان بکن، به ره رچیان نه دنه وه، 10 هیچیان لی نه دزن،
بکات، زیر بیت، راسته دروست و پیروز و خوارا گر بیت. 9 به لکو ئه و پری دهستپاکی پیشان بدهن، تاکو له هه مه و شتیکدا
دهست به پیامی متمانه وه بگریت که به گوپریه قیرکردن، تاکو قیرکردنی خودای رزگار کرمان پرازیننه وه. 11 نیعمه تی خودا
بعانیت به قیرکردنی دروست خله ک هابدات، سه رزنه شتی ده رکوت و رزگاری پیشکه شی هه مه و خله ک ده کات.
به ره لستکاران بکات. 10 باسی ئه و شتانه ده کم، چونکه 12 ئه وهی قیرمان ده کات نکولی له خوانه ناسی و هه و سه
خله کی یاخی زورن که فیلبازن و قسهی پوچ ده کدن، به دنیا په کان بکین، به زیری و راسته دروستی و له خواترسی بژن
تایه تی له و تاقه هی که ده لئن ده بی باوه پدار خه ته وه بکریت. 11 لم دنیا، (aiōn g165) 13 له چاوه بروان هیوای به ره که تار،
ده بیت ده می ئه مانه دابخیریت، چونکه بُو دهستکه ویت ناره وا، به ده رکه و تی شکوی خودای گهوره و رزگار کرمان، عیسای
قیرکردنه ناپه سه نده کانیان تم اوی خیزانه کان هه لده گه ریننه وه. مه سیح، 14 ئه وهی بُو چیه خوی به ختکرد، تاکو له هه مه
12 یه کیک له پنجه مه ران دوورگه کریت گوتوبیه قی: سه ریچیه کیک یانکریتیه وه و گلایک تایه تی بُو خوی پاک
«کریتیه کان هه میشه درو ده کن، ده عبایی به دکارن، نه وسني بکانه وه، دلگرم بُو چاک کاری. 15 ئه و شتانه قیری خله کی
ته مه آن.» 13 ئه م شایه تیبه راسته، له بر ئه وه ب توندی بک، هانیان بد و به هه مه و ده سه لایک سه رزه نشیان بک.
سه رزه نشیان بک، تاکو له باوه په که دا دروست بن و 14 سه رخ پیگا مده که س به کمت بزا لیت.

3

نه ده نه ئه فسانه جوله ک و راسپاردهی ئه و کسانه هی که له 3 یادی باوه پداران بخه ره وه ملکه چی فرمان په وایان و
پرستی هه لده گه ریننه وه. 15 بُو پاک هه مه و شتیک پاک، به لام ده سه لاتداران بن، گوپرایه لین، بُو هه مه و کاریکی چاک

ختووکه‌ی گوپیان بدادت. 4 بُرپاستی گوپیان داده‌خنه، بُر
ئه‌فسانه لادده‌دن. 5 به‌لام تو، له هه‌مو شتیکدا وریا به، له
ئازاردا دان به خوتدا بگره، به کاری مز گیننیده‌ری هه‌سته،
خرمه‌قی خوت ته‌واو بکه. 6 سه‌باره‌ت به من، وا وه‌ک
شه‌رابی پیشکه‌شکراو ده‌برژیم و کاتی کوچک‌دنم هاتووه.
7 تیکوشانیکی باش تیکوشام، پیشبرکیکم ته‌واو گرد و
باوه‌ره‌کم پاراست. 8 ئیستا تاجی راستودروستیم بُر دانزاوه،
ئوه‌ی مسیحی خاوهن شکو که داده‌ری راستودروسته له‌دو
رزوه‌دا ده‌مداتق، تەنها بُر من نییه، بەلکو بُر هه‌مو ته‌وانه‌شە
که پەرۆشی دەرگەوتىن. 9 کوشش بکه زوو بیتە لام،
10 چونكە دیماس بەجی هیشت، ئەم جەھانی خوشبست
و چوو بُر سالۇنىكى، كېسکىنيش بُر گەلاتيا و تیتوس بُر
ده‌لاتيا. (aiōn g165) 11 به تەنها لۇقام لەلايە. مەرقۇس لەگەل
خوت بېتە، چونكە له خزمەتکىدىنا سوودى بُرم هەيە. 12
تىخىكوسىم ناردۇوه بُر ئەفه‌سوس. 13 كاتىك هاتىت، ئەو
كەوايە له گەل خوت بېتە كە له ترۇغاس لەلای كارپۇس
بەجىم هیشت، تۆمارەكانىش بېتە، به تايىت دەستنوسەكان.
14 ئەسکەندەری مسگەر زور خراپەي له گەل كىدم، مەسيحى
خاوهن شکو تولەي لىدەكتەوه له سەر كىدارەكانى. 15 خوتى
لى پىارىزىدە، چونكە زور بەرھەلسى پەيامە كە مانى كەد. 16 له
بەرگى يەكەمم كەس له گەلم نەهات، بەلکو هه‌مو بەجىيان
ھېشىم، خودايمە، له سەريان ھەۋمايد مەك. 17 به‌لام مەسيحى
خاوهن شکو له گەلم وەستا و بەھېرى كىدم، تاكو بە منه‌وه
جاپىدانە كە به تەواوى بدرىت و هه‌موو گەلان بېيىستان. ئىتر له
دەمى شىز دەرباز بۇوم. 18 مەسيحى خاوهن شکو له هه‌موو
خراپەيك دەربازم دەكات و بىزگارم دەكات بۇ شاشىنىھ
ئاسمانىيە كەي، با هەتاھەتايە مەسيح شکودار بېت! ئامىن. (aiōn
g165) 19 سلاؤ له پېرسىكلا و ئەكىلا و خېزافى ئۇنىسىقۇرۇس
بکە. 20 ئەراستۇس له كۈرنىسۇس مایەوه، به‌لام تروفىمۇس بە
نەخوشى له مىلىتۇس بەجىھىشت. 21 كوشش بکه پىش زستان
بېي، بۇبۇلۇس و بۇدۇس و ايتۇس و كلاڭدۇيا و هه‌موو خوشكان
و بىرایان سلاؤلت لىدەكەن. 22 مەسيحى خاوهن شکو له گەل
پروحت بېت. با نىعەمەتىان له گەل بېت.

ثاگداریان بکوهه لهبردهم خودا، چونکه سوودی نیه، بهلکو له خوایین، زیاتر حهزیان له چیزه نهک خوشویستی خودا، 5 بیسه ران دهروخیزیت. 15 کوشش بک وک کارگرینکی بن رواله‌تی خواترسیان همه، بهلام نکولی له هیزه که دهکن، جا شه‌رهه‌زاری خوت بسه‌لمنی بخودا، به زنگای راست و شهی لهوانه دبور بکونهوه. 6 نهوانه لهو جوزه که سانهنه که به مالاندا راستی لیک بدینهوه. 16 خوت له قسه‌ی هیچپوچ پارزه، ده گهربن، نهنه لاوازکان دهسته‌موده کهن، که به بارگانی چونکه زیاتر و زیاتر مرؤوف بهرهو خوانه‌نامی دهبات. 17 گوناهه‌وه شوینچه هموو جوزه هه‌وسیک که‌توون، 7 وشه‌کانیان وک لاره‌شه‌یه تهشهنه دهکات. لهوانه هیمنیاپوس هه‌ردتم فیردهن، بهلام هه‌رگیز ناتوانن راستی بنامن. 8 وک و فیلیتس، 18 که له راستی ده‌چوون و ده‌لین هه‌ستانه وه چون یه‌نیس ویه‌مریس بهره‌ره‌کانی موسایان کرد، نهوانه‌ش پروویداوه، ئیتر باوه‌پری هه‌ندیک هله‌لدکه‌گننهوه. 19 بهلام بهره‌ره‌کانی راستی دهکن. ئه‌پاوانه میشکان گندله‌بوروه بناغه‌تونده که خودا چه‌سپاوه، ثم مژره‌ی له‌سره: [یه‌زدان و له‌لاین باوه‌ره کهوه ره‌تکارنه‌تهوه]. 9 بهلام زیاتر پیش نهوانه‌ی هی خویه‌تی دهیانسیت، هه‌روهه‌ها [ئه‌وهی ناوی ناکون، چونکه گلایه‌تیبان بخ هه‌مووان ده‌ردکه‌ویت، وک به‌زدانی له‌سره، با له به‌دکاری دوور بکویه‌وه]. 20 بهلام له گلایه‌تی نهوانی له‌لایه، 20 بهلام تر، فیرکردن و شیوازی ژیان، مائیکی گهوره‌دا ته‌نها قاپو‌قاچاغی زیر و زیو نیه، بهلکو ته‌خته نامانچ و باوه‌پر، ئارامگرن و خوشویستی و دانبه‌خوادا گرت، و قوریشی لیه که هه‌ندیکان بخ‌ریزیان و هه‌ندیکی دیکه‌شیان 11 چه‌سوانهوه و ئازاری منت زانی، ئه‌وهی له ئه‌نتاکا و چاروباری ناسایین. 21 بزیهه ئه‌گه‌ریه‌کیک خوی له‌مانه پاک کونیا و لیسترا به‌سرم هات و به‌رگه‌ی چه‌سوانهوه به‌کم بکاتوه، ئه‌وا ده‌بیتنه جامیک بخ‌ریزیان، پیروز و سوود به‌خش گرت، بهلام مه‌سیحی بالا‌دهستیش له هه‌موویان ده‌ربازی بخ‌گهوره‌که، ئاماده بخ هه‌موو کاریکی چاک. 22 له کرم. 12 هه‌موو ئه‌وانه‌ی ده‌بیتنه به له‌خواترسیه‌وه به هه‌وه‌سکانی گه‌نجیه‌تی رابکه، کوشش بک بخ‌راستوروسی یه‌کبون له‌گه‌ل عیسای مه‌سیح بژن، ده‌چه‌وسیزتیه‌وه، 13 و باوه‌پر و خوشویستی و ئاشتی له‌گه‌ل ئه‌وانه‌ی به دلیکی بهلام خراپه‌کار و فیلیزان بهره و خراپت ده‌رزن که چه‌واشکار پاک له مه‌سیحی بالا‌دهست ده‌پاریتنهوه. 23 له گفتونگوی و چه‌واشکارون. 14 بهلام تر، له‌سره ئه‌وهی بجیته‌وه که فیری پوچ و نه‌زان دوور بکوهه، بزانه شپری لی ده‌که‌ویتنهوه. 24 بیویت و دلیابویت، چونکه زانیت له کنی فیربویت، 15 به‌ندیه مه‌سیحی خاوهن شکن نایت شه‌فروش بیت، بهلکو هه‌روهه‌ها له مندانیه‌وه له نووسراوه پیروزه‌کانه‌وه ده‌زانیت ده‌بیت له‌گه‌ل هه‌مووان مه‌ره‌بان بیت، هه‌روهه‌ها پیوسته له که ده‌توانن له بزگه‌ی باوه‌پر به عیسای مه‌سیح بتکنه دانا کاتی ته‌نگانه‌دا دان به‌خویدا بگریت. 25 ئه‌وانه‌ی بهره‌ره‌کانی بخ به‌ده‌ستینانی پر زگاری. 16 هه‌موو نووسراوه پیروزه‌کان له به‌خویاندا بیتنهوه، ئه‌وهی بخ‌نجماندای خواستی خوی به‌ندی خودا ته‌وا ئاماده بیت بخ هه‌موو کاریکی باش.

4 له‌بردهم خودا و عیسای مه‌سیح، ئه‌وهی له داهاتوودا کردن.

3 ئه‌وه بزانه که له روزانی کوتاییدا کاتیکی ته‌نگانه دادیت، زیندووان و مردووان حرم ده‌دات، له‌بر ده‌رکه‌وتی خوی و 2 چونکه خله‌لکی خویان خوشوه‌ی، پاره‌یان خوشده‌وهی، شانشینه که‌ی راتده‌سپیم: 2 وشهی خودا را بگه‌یه‌نه، ئاماده به لوو‌به‌رزن، خوھه‌لکیشن، زمانپیش، گوچه‌ایه‌لی دایک و له کاتی گونجاو و نه‌گونجاو، سه‌رزا نهشت بک، را بخه‌ره، وره باوک نابن، سوپاگوزار نین، گلاون، 3 بخ خوشوه‌یستین، به‌رز بکوهه، به‌په‌پری شوودریزی و فیرکردنوه، 3 چونکه گه‌ردن ئازاد ناکدن، بوختانکردن، به‌سه‌رخودا زال‌نه‌بون، کاتیک دیت خله‌لک به‌رگه‌ی فیرکردنی دروست ناگرن، بهلکو درنده‌ن، حمز له چاکه ناکدن، 4 ناپاکن، سه‌رده‌پر و به‌گوچه‌ی ئاره‌زووی تاییه‌تی خویان مامؤستا کوکه‌نه‌وه تاکو

دووهم تیووساوس

1

مه سیحدا هه یه. 14 سپارده چا که که به پرتوی پیروز پاریزه
که تیاماندا نیشته جیهیه. 15 گهه مه دهزانی، همه موئه وانه له
اسیدان وازیان لی هینام، لهانه فیگه لوس و هرمونگینیس.
16 با مه سیحی بالا دهست به زمی به خیزانی ژونیسیفور و سدا
پیشهوه، چونکه زور جار ورهی به رز کرده مه ته و شرمی به
نیعههت و به زهی و ثاشتی له خودای باوک و عیسای مه سیحی
کوت و زنجیرم نه ببووه، 17 به لکو کاتیک له روما بمو، به
پدر و شیوه و به دوامدا گهرا و منی دوزیمه وه. 18 با له روزی
لیپرسینه و هدا به هقوی مه سیحی بالا دهسته وه به زهی خودای
باوک به ده سه بنیت. تو باش دهزانیت که له فه سووس به
چندین شیوه خزمه تی گردم.

ژیان هه تاهه تایه وه بگره، ئوهی خودا باشگی گردووی بزى،
کاتیک له بردەم چەندىن شایه تدا به باشى دانت پىدا نام
13 راتدەسپىزىم له بردەم خودا، ئوهى زیان

بە هەمووان دەدات و له بردەم عىسىاي مەسيح، ئوهى
شایه قى باشى دا له لاي پېلاتوسى پۇنتى، 14 كە به پاڭى و
بن گلهى ئۇ راسپاردانە پارىزىت، هەتا رۈزى دەركەوتى
عىسىاي مەسيحى خاوهن شىكۆمان، 15 ئوهى خودا له كاتى
دىارىگراو دەرىدە خات، خودا، بەرە كەتدار و تاقە سەرۋىك،
پاشاي پاشابان، گورەمى گورەكان، 16 تەنها ئۇ نەمرە، له
پرووناڭى نىشته جىئىھ و كەس لىنى تىزىك نايىتەوه، ئوهى كەس
نە يېيىبە و ناتوانى يېيىنەت، بۆ ئەمە رىز و تواناي هەتاهەتلى!
ئامىن. 17 دەولەمەندە كافى ئەم رۈزگارە راپسېزە
لووبەر زەبن و هيوابان بە سامانى لەناوچوو نەيىت، بەلكو بە
خودا، كە هەمو شىيەكان بە تىروپى دەدەن تاكو خوشى
لى يېيىن. 18 راپاپىن سپىزە چا كە بىكەن و له كارى
چا كەدا دەولەمەند بن، دلەراوان بن و ئامادەن بەشى خەللى
دىكە بەدن، 19 بەم شىيەيە گەنجىنە و بناجىيەكى چا كە بۇ
دواپۇز دادەنن و ژيانىكى راستەقىنە بەدەستىدەھىين، 20
تىرساوس، سپارادە كە پارىزە، خۆت دوور بخەرەوە له هەمو
كفرىيەكى ھىچپووج و لەو وته بى كەلگانەي بە درۇ تاونزاون
زانست، 21 كە ھەندىيەكى كەدیانە پىشە و له رېنگاي باوهە كە
گومرا بۇون. با نىعمەستان له گەل بىت.

پیوه‌ژنی راسته قینه به ته‌نهایه، هیوای به خودایه، شهو و بروز به پاکی را بگره. 23 ئیتر ته‌نمای ٹاؤ مه خوره‌وه، به لکو له‌بر به درده‌وامه له نویز و پارانه‌وه. 6 به لام ٹه‌وهی به چیزی دنایی گدد و نهخوشیبیه زوره‌کات، هه‌ندیک شراب بختوه 24 ده‌ژیت، به زیندووی مردووه. 7 جا ئه‌مانه‌یان پی را بسپیره هه‌ندیک کس گوناهه‌کانیان ٹاشکرایه و پیشیان ده‌کویت بو تاکوبی گله‌ی بن. 8 به لام نه‌گریه کیک بایهخ به نزیکه کدی حومدان، به لام هه‌ندیک دیکه دوايان ده‌کویت. 25 به هه‌مان نادات به تاییه ته‌ندامنی خیزانی، ئه‌وا نتوکی له باوه‌پر کردووه شیوه کداری چاک ٹاشکرایه، ته‌مانه‌ت ئه‌وانه‌ی ٹاشکراش نین و خراپته له یبیاوه‌ر. 9 نه‌گر پیوه‌ژنیک ته‌منی له شهست ناتواری بشاردرينه‌وه.

سال گدمتر نه‌بیت و یه‌ک میزدی هه‌بویت، له لیست 6 هه‌مو ئه‌وانه‌ی له‌ژنیزی کوزیلايه تیدان، با گهوره‌کانیان بنوسریت. 10 هه‌روه‌ها ده‌بیت به چاکه‌کاری شایه‌تی بو به شیاوی ئه‌وه‌پری پریزبان، تاکو کفر به ناوی خودا و بدریت، مندالی به خیو گردیت، میوانداری گردیت، بیچ قیرک‌دنه کدی نه‌کریت. 2 ئه‌وانه‌ی گهوره‌کانیان باوه‌رداران با سووکایه‌تیبان پی نه‌کدن، چونکه برای باوه‌رداران. له جیگه‌ی جوره چاکه‌کاریه که هه‌ستا بیت. 11 به لام پیوه‌ژنانی گه‌نج ئوه، با زیاتر خزمه‌تیان بکدن، له‌بر ئه‌وه‌ی ئه‌وانه‌ی سوود له خزمه‌تیان و هرده‌گن باوه‌ردار و خوشوه‌یستن. جا ئه‌مانه‌یان پشت له مه‌سیح ده‌کدن، حمز له شووک‌دنه‌وه ده‌کدن. 12 ئینجا تاونبار ده‌گرین، چونکه په‌یمانی یه‌که میان شکاند ووه. 13 هه‌روه‌ها قیری پیکاری و ماله‌ومالک‌دن ده‌بن، نه‌ک ته‌نا پیکاری، به لکو غه‌بیده تکاری و خوختسته کاروباری خله‌لک، باسی هه‌ندیک شت ده‌کدن که پیوه‌یست نییه. 14 پویه ده‌مه‌وه پیوه‌ژنانی گه‌نج میزد بکنه‌وه، تاکو مندالیان بیت و مال به‌ریوه بین و دهرفت نه‌دهنه دوژمن بون بخاتنپیکر دمان، 15 چونکه هه‌ندیکیان گومرا بونه و به‌دوای شه‌یان که توون. 16 نه‌گر زنه باوه‌رداریک پیوه‌ژنیک له که سوکاری هه‌بو، با یارمدى بدات و نه‌بیتنه بار به سدر کلیساوه، تاکو کلیسا یارمدى ئه‌وانه بدات که به‌پاسی پیوه‌ژن. 17 ئه‌پیرانه‌ی که به باشی کلیسا به‌ریوه‌ده‌بهن، شیانی پریزیک دووقاتن، به تاییهت ئه‌وانه‌ی له و تارادان و قیرک‌دن و شهی خودا ماندوو ده‌بن، 18 چونکه نوسراوه پیروزه که ده‌فرمومی: [له کاتی گیزه‌کدن ده‌می گامه‌گره] هه‌روه‌هه: [کنیکار شیانی کرن خویه‌تی]. 19 سکلا لام سدر هیچ پیریک قبول مه‌که، به دوو یان سئ شایه‌ت نه‌بیت. 20 ئه‌وانه‌ی گوناه ده‌کدن له‌بر دهم هه‌ندیک که س به‌دوايدا گه‌ران ون بون له باوه‌رکدیان و خزیان تووشی ئازاریکی زور کرد. 21 به لام تو، ئه‌ی پاوه خودا له‌شم شتائه را بکه، به‌دوای پاستور دوستی و له‌خواترسی و خودا له‌شم شتائه را بکه، به‌دوای پاستور دوستی و باوه‌ر خوشوه‌یستن و دانبه‌خودا گرت و دلتمیدا بگری. 22 به لام ده‌ست له‌سر چیزیک به ده‌مارگیریه وه مه‌که. 22 به په‌له ده‌ست له‌سر کس دامنه‌نی و به‌شدادری گوناهی خله‌لک دیکه مه‌که. خوت

3

ئەم قىسىم يە راستە: ئەگەر يە كىك چاوى لە چاودىرىي وىزدانىان داخىراوه. 3 ھاوسەرگىرى قەدەغە دەكەن، فەرمان بىت، حەزى لە چا كەكارىيە. 2 چاودىرى دەبىت گلەبى لەسەر نەخواردن دەدەن لەو خۇراكى كە كە خودا بەدىيەتىناوه بۇ نەبىت، مېرىدى يەك ژىن بىت، وريما و زىر و بەپىزى و میوان ئەوهە بە سۈپاسى باوهەرداران و راستىنانس ورېگىردىت. 4 دۆست بىت، بتوانىت خەلک قىرىبات، 3 سەرخۇش و ھەموو بەدىيەتلىرى خودا چا كە، ئەگەر شىيىك بە سۈپاسەوە توندوتىز نەبىت، بەلکو دەلەرم بىت، شەرفۇوش نەبىت، وەرگىرا بەت ناكىرىتىنە، 5 چونكە بە وشى خودا و نويزەوە حەزى لە پارە نەبىت. 4 خېزانەكى باش بەپىزە بىات، پېرۇزكراوه. 6 ئەگەر تو بەمانە پىشىنى خوشكان و بىرایان بىكىت، مەندەلەكەن بەپەپىزەوە ملکەچ بن. 5 ئەگەر كەسىك ئەوا دەبىتە خزمەتكارىنى باشى عىسى مەسيح، كە بە وشەكەن نەزانىت خېزانەكى بەپىزە بىات، چۈن چاودىرىي كلىياسى باوهەر كە و قىرىكەن باش پەرورەد كەيات و شۇيىنە دەكەوت. خودا دەكەت؟ 6 تازە نەبىت لە باوەر، نەوەك لۇوتەرەز بىت و 7 ئەفسانەي پۈچ و ھەقايىقى پېرۇزتانا رەمت بىكەوە، بەلام ھەمان سزاي شەيتانى بەسەردا بدرىت. 7 دەبىت ناويانىنى خۇوت لەسەر لەخواتىسى رامەتتە، 8 وەرزىشى جەستە بى بۇ باش بىت لەلاي ئەوانەي لە دەرەوەن، نەوەك قىسىم يەتتەندىك شت سووبەخشە، بەلام لەخواتىسى بۇ ھەموو سەر و بکەوەتە بەر داوى شەيتان. 8 خزمەتكارانىش دەبىت شىيىك سووبەخشە، چونكە بەلەنچى ئىستا و داھاتۇسى بەپىزىن، دوو زمان نەبن، شەراب زۇر نەخۇنەوە، چاوان تىدايە. 9 ئەم قىسىم يە راستە و شىيىنى پەسەندىكەن ئەواوه. لە دەستكەوقى ناپەوا نەبىت، 9 بە وىزدانىتىكى پاڭ دەست 10 بۇ ئەم رەنچ دەدەن و تىلەتكۈشىن، چونكە ھيوامان بە بە راستىيە قۇولەكەن باوهەر كەوە بىگن. 10 با يە كەم جار تاقى خوداى زىنەدەن، ئەوهەي رېزگاركەرى ھەموو خەلکە، بە بىكىرىتە، كە بۇ گلەبى بۇن، با وەك خزمەتكار خزمەت تايىھەتىش باوهەرداران. 11 بەم شىنان راپسېرە و قېرىبەك. 12 با بىكەن. 11 رۇنەكائىش دەبىت بەپىزىن، بۇختانكەرنەن، وريما كەس سووكەيەتى بە گەنجىيەت ئەكتە، بەلکو بىه نۇونەي بىكەن، لە ھەموو شىيىكدا دلسۈز بن. 12 با خزمەتكار خېرىدى يەك باوهەرداران لە قىسە و رەفتاردا، لە خۇشەويسى و باوهەر و ژىن بىت و مال و مەندالى باش بەپىزە بىات. 13 ئەوانەي پاكىتىدا. 13 هەتا دىيم بىلەخ بە خۇيىتەنەوەي گىشى نۇرساوه باش خزمەتىان كەدوووه، پەلەيەكى باش و مەتمانەيەكى زۇر لە پېرۇزەكان و تارداران و قىرىكەن بەدە. 14 ئەن بەھەرەيەي لە تۆدایە باوهەريان بە عىسى مەسيح بەدەستىدەھىن، 14 هەرچەندە لەشىتكۈنى مەخە، ئەوهەي بە پېشىنىيەن وەرتەگىتووه كاتىك پېران ھىوارام زۇوبىتە لات، بەلام ئەمانەت بۇ دەنۇسەم، 15 تاڭو كلىسا دەستىيان لەسەر دانايىت. 15 بايدەخ بەم شىنان بەدە، ھەموو ئەگەر من لە ھاتىم دوا كەوۇم، تۆبىزنى خەلک چۈن لە مائى توانىي خۇتى تىدا بەكاربەتتە، تاڭو پېشىكەوتتەن بۇ ھەمووان خودا رەفتار بىكەن، كە كلىياسى خوداى زىنەدەن و كۆلە كە و دەركەوتى. 16 ئاڭادارى خۇوت و قىرىكەن بە، لەسەرەي بىاغەي راستىيە. 16 يېگۈمان نېھىي لەخواتىسى گەورەيە، كە بەرەدەوام بە، چونكە ئەگەر ئەمەت كەد خۇوت و گویگۈزىنىش ئەمەيە: «ئەن لە جەستەدا دەركەوت، لەلايدن پۇچى پېرۇزەوە رېزگار دەكەت.

پاكانە بۇ گرا، لەلايدن فەلىشتەكانە بىتزا، لەتىۋەتەوە كان 5 پېر سەر زەنلىشت مەك، بەلکو وەك باوک ھان بەدە.

جارپى بۇ درا، لە جىپاندا باوهەر پى ھېنزا و لە شىكەمەندىدا وەك بىرا لەگەل گەنجان ھەلسۈكەوت بىك، 2 وەك دايىك لەگەل پېرۇزىن، لەگەل كچانىش وەك خوشك بەپەپىزى پا كى. بەررەكىايە وە».

4

پۇچ بە راشكابى دەفرمۇئى كە لە كۆتايى پۇزگاردا 3 پېزىلە پۇھەنەن بگە كە بە راستى پۇھەن. 4 بەلام ئەگەر ھەندىك كەس لە باوهەر كە هەلەدە گەپىتە و بە دواى پۇھەزتىك مەندال و وەچەي ھەبۇو، با قىرىن يە كەم جار وەك پۇچى چەواشە و قىرىكەن كەنلىق پۇچە پىسەكان دەكەن. 2 ئەم ئەرکى باوهەر پېزى لە خانە وادىيان بىگن و چا كەدى دايىك جۇرە قىرىكەن لە پىگەدى دەرۇزە دوورۇو وەكانەوە دىت كە و باوچان بەدەنەوە، چونكە ئەمە پەسەندىكەواه لاي خودا. 5

یه کدم تیووساوس

1

له پُرسه وه که نیز دراوی عیسای مسیح به فهرمان خودای پر زگارکه رمان و عیسای مسیحی هیامان، 2 بُ

دربکویت، وه ک نمودنیه ک بُ ئوانه ه باوه ری پی ده هین
بُر زیانی ه تاهه تایی . (aiōnios g166) 17 با بُ ه تاهه تایه پریز
و شکومه ندی بُ پاشای ه تاهه تایی بیت که نه مر و نه پیزاو
و تاقه خودایه ! نامین . (aiōn g165) 18 کورم تیووساوس، نه
پراسارده دیت پی ده سپیزم، بگویره ه نه پیشیبینیانه ه پیشتر
ده باره ه تو گوتراون، تاکو به هزیانه وه به باشی بجهنگیت،
19 دهست به باوه ر و ویژداتیک چا کده بگره، که هندیک
کس په تیان کرد وه، جا کشتی باوه ریان پیشکشا، 20
لوانه هیمنایوس و نه سکندر، نهوانم دایه دهستی شهیان، بُ
نهوهی قیزین که کفر نه کدن.

لی ده کدویته وه، له بری پلانی خودایی که له باوه ره وه 5
2 بُویه پیش همو شیک تکا ده کم، نویز و نزا و
تامانجی نهم راسپارده ه برتیبه له خوش ویستی له دلیکی پاک و
ویژداتیک چاک و باوه ریکی بی دورو ووی. 6 هندیک له مانه
پارانه و سوپاسگوزاریان بُ همه و خلک بیت، 2 بُ پاشا و
ده سه لاتداران، تاکو به تاشی و هیمنی و بهوه ری له خواترسی
لایانداوه، به لای قسه ه پوچدا رفیشترون، 7 دهیانه وی بینه
ماموستای تهورات، هرچه نده تینا گدن نهوهی که دهیان و
ویزیده وه بین، 3 نه مهش چاک و په سندکراوه له لای خودای
ده چه سپین. 8 به لام دهزاین تهورات چا که، نه گریه کیک به
دروستی به کاریه بینت، 9 هر وهها دهزاین تهورات بُ کهی
پاستور دrost دانه زراوه، به لکو بُ سه ریچیکار و یاخیووان، نه ویش عیسای
خوانه ناس و گوناها بران، پس و گلاوه کان، دایک و باوك
کوزان، بکوزان، 10 داویتیپسان و نیز بازان، باز رگانی کوله،
بُ هه مووان، شایه تیدانیش له کان گونجاو بوبو. 7 بُ نه مه من به
دروزن و سویند خواری به درو، هر شیکیش له دزی
نا کم، فیکاری باوه ر و پاستیم بُ نه وه کان. 8 جا دهمه وی
فیکردن دروست بیت، 11 به گویزه ه په بیانی ئینجیلی شکوی
خودای به ره که تدار، نهوهی به من سپیر دراوه، 12 سوپاسی
عیسای مسیحی خاونن شکومان ده کم، نهوهی به هیزی
پیاوه ری ده مکرد. 14 سه ریز بوم له نیعمه تی مسیحی
نهادم زن فیکردن بدات و ده سه لات به سه رپاودا هه بیت،
به لکو ده بیت له هیمنیدا بیت، 13 چونکه یه کدم جار نادم
شیوه ه کیشرا، ئینجا حهوا. 14 هر وهها نادم هه لنه له تا،
نه قسه به راسته و ته او شایانی قولکردن: عیسای مسیح
بُ لکو زن هه نله له تا و که وه گوناها وه. 15 به لام به مندابون
بر زگارکرنی گوناها بران هاته جیهان، هیچ که سیک به
نهدازه ه من گوناها بر نیه. 16 به لام به زهی پیدا هاته وه،
شیا کویدا بیننه وه.
تاکو یه کدم جار له مندا عیسای مسیح به وه ری پشوورد ریشی

باشی به نیعمه‌ت پیداین، (aiōnios g166) 17 وره‌تان به رز بکاته‌وه به دهستخه‌ت خۆم ئەم سلاؤوه دهنووسم، ئەمەش نیشانیه‌کی
 وله هه موو گردار و قسەیه‌کی چاک بناچەسپیزیت.
 18 پاسیی هه موو نامه‌کانی منه، من بهم شیوه‌یه نامه دهنووسم.
3 لە کوتایدا ئەی خوشکان و برايانم، نویزمان بۆبکدن، تاکو
 با نیعمه‌تی عیسای مهسیحی خاوهن شکومان لەگەل هه مووتان
 پیاھی مهسیحی خاوهن شکور بە خیرایی بلاویتەوه و شکودار
 بیت، هه روک ئەوهی لەلای شیوه پروویدا، 2 هه رووه‌ها تاکو
 لە کەسانی بەد و خراب پزگارمان بکات، چونکە هه مووان
 باوه‌پریان نییه. 3 بەلام مهسیحی خاوهن شکو دلسوزه،
 ئەوهی دەتاچەسپیزیت وله شەیتان دەتاناپاریزیت. 4 بەھۆی
 مهسیحی خاوهن شکوووه متمانه‌مان بە شیوه هەدیه کە ئەوهی
 پرامانسپاردونون دەیکەن و بەردەوام دەبن لهسەرى. 5 با عیسای
 مهسیحی خاوهن شکو خۆشەویستی خودا و دابه‌خۆدا گۆختى
 خۆئى بخاتە دلتانه‌وه. 6 ئىستاش خوشکان، برايان، به ناوى
 عیسای مهسیحی خاوهن شکومانه‌وه پراتاندەسپیزین کە له
 هەر خوشک يان برايەك دوور بکەونەوه کە به تەمبەلى زيان
 بەرئى دەکات و بەگویزەي ئەو فېرگەنە ناپرات کە له ئىتەوه
 وەرگەن تووه. 7 شیوه خۆتاتان دەزانن گە دەبیت چۈن لاسايى
 ئىمە بکەنەوه، چونکە كاتىك لەلاتان بۇوین تەمبەلى نېبووين،
 8 بەخۆرایى نانى كەسمان نەخواردووه، بەلکو شە و پۇز
 بە رەنج و ماندووپۇون كارمان گردووه، تاکو نەبىنه بار بۇ
 كەستان. 9 ئەمەش نەك لەبەر ئەوهی ماغان نییه، بەلکو بۇ
 ئەوهی خۆمان بکەن بە غۇونە بۆ شیوه تاکو لا ساييان بکەنەوه.
 10 تەنانەت كاتىك لەلاتان بۇوین ئەم راسپارده‌یه مان پىدان:
 «ئەوهى كار نەكات، ناخوات.» 11 ئىمە بىستۇرمانە هەندىگان
 بە تەمبەلى دەزىن و كار ناكەن و خۆتاتان لە كاروباري كەسانى
 دىكەدا هەلددەقورىتىن. 12 بە ناوى عیسای مهسیحی خاوهن
 شکوووه ئامۇزگارى و فرمان بەو كەسانە دەكەن کە بە ھېمەنى
 كار بکەن و نانى خۆيان بىخۇن. 13 خوشك و برايان، شیوه‌ش
 لە چاڭدارى ماندوو مەبن، 14 ئەنگەر كەسىك گوپىزايەلى ئەو
 پراسپاردا نېبۇو كە لم نامەيدا هاتۇوه، دىيارى بکەن و ئىتەكەلى
 مەبن تاکو شەرمەزار بیت. 15 بە دۆزمەنی دامەنن، بەلکو
 وەك برايەك ئاگادارى بکەنەوه. 16 با مهسیحی پەروەردگارى
 ئاشتى خۆى له هه موو كات و دۆخىيىكا ئاشتىيان بىراقى. با
 مهسیحی خاوهن شکو لەگەل هه مووتان بیت. 17 من پۇلۇم و

دوم سالونیک

1

لی ده کین 2 خیرا بیرتان نه ههڑیت و نه ترسن لهوهی که ده لین روزی یمزدان هاتووه، به پشتیه ستن به بینیی روحی، پهیامی زاره کی، یان به نامه یک که ده لین گواهی له یئه ووهی. 3 به هیچ شیوه یه ک کس هه لانه خله لینی، چونکه ئو روزه نایت بوونه ته یه ک: 2 با نیعمه و ئاشتی له خودای باوکان و عیسای مهسیحی خاوهن شکودا که له گل خودای باوکان و عیسای مهسیحی خاوهن شکودا بروان، دیت هر دهتم له بیهوده سویاسی خودا بکین، وک شایسته یه، چونکه باوهرتان رزور گشده ده کات و خوش ویستی به رسه هه مووه ئوهی یئچ ده گوتی خودا یان په رسراو خوی بریان، چونکه باوهرتان زور گشده ده کات و خوش ویستی هر یه کیکان و هه مووان بیه کتری زیاد ده کات، 4 بیه یئچ خومان له کلیسا کانی خودا شانا زیان پنوه ده کین، به بیوم ئه مانه پی ده گوتن؟ 6 ئیستاش ده زان چی به رسه سته، هوی دانبه خودا گرتن و باوهرتان له هه مووه چه وسانه ووه تاکو له کانی خویدا تاشکرا بکرت. 7 ئیستا هیزی سه رسچی به و ناخوشیانه که به رسکه ده گرن. 5 ئه مه به لگه که که حومکی خودا دادپه روهرانیه، تاکو شیاوی شانشین خودا بن، ئوهی که له پیتاویدا ٹازار ده چیزون. 6 له بیه گه ووهی خودا دادپه روهره، ئوهانه ته نگان پی هه لده چنن به ته نگانه سرايان ده داته ووه، 7 هرهو ها یئوه که له ته نگانه، له گل یئوه سه رسچیکار پهوهسته به کاره کانی شه یانه ووه. ئو هه مووه جووهه رسچیکار پهوهسته به کاره کانی شه یانه ووه. 8 سراي ئوهانه ده دات که خودا یه کاره هیتیت، 9 هوه کاییک پرووده دات که عیسای خاوهن شکو له ئامان له گل فریشه به توانا کانیدا له گری ئاگردا ده ده کویت. 10 سراي ئوهانه ده دات که خودا نانسان و گوپایه لی پهیامی ئینچیلی عیسای خاوهن شکومان نابن، 9 ئوهانه به لمانا چونه هه تاهه تایی سزا ده درین، دوور له ئاماده بونی مهسیح و شکو توانا که کی، (aiōnios g166) کاییک له روزه دا دیته ووه، تاکو له لایه ن گله پی روزه که یوه سناش بکرت و بیته چی سه رسمای له تیوه هه مووه ئوهانه باوهرتان هتیاوه، چونکه له لایه یئوه شایه تیوه که مان باوهردی پی کرا. 11 هر دهدم زلاتان بیه ده کین، تاکو خودامان و ا atan لی بکات شایانی بانگکوازه که کی بن، هه مووه ئاره زوونیک بیه چا که و ئو کرداره لی به باوهرد و سه چاوه ده گریت به هیزی ووه ته اوی بکات، 12 بیه ووهی ناوی عیسای خاوهن شکومان به هزی یئوه و شکو دار بیت و ئیوه ش به هوی ئوه ووه شکو دار بن، به گویزه یه نیعمه تی خودامان و عیسای مهسیحی بالا دهست.

2 ئیتر خوشکان و بریان، ده باره هی هاته ووهی عیسای باوکان، ئوهی خوشیوستن و دلنه واي هه تاهه تایی و هیوایه کی

مهسیحی خاوهن شکومان و کوپونه وه مان له گلیدا، دواتان

فریشته کان و به کهربه نای خودا، له ئاسمانه وه دىتە خواره وه و دىكەش باش بن. 16 هەميسە دلشاد بن، 17 بەردەوان نویز يە كەم جار ئەو مەردووانە ھەلدەستەوه كە لەگەل مەسيحدا بکەن، 18 له هەموو بارودۇخىكىدا سۈپاسى خودا بکەن، بۇونەتە يەك. 17 ئىنجا ئېھى زىندۇو كە ماوين، ھەموومان چۈنكە ئەممە وىسى خودا يە بۆ ھۇرۇتانا لەگەل عىسای لەگەلىان له ھەوردا دەرىقىزىن بۇ پېشوازى مەسيحى خاوهن مەسيحدا. 19 رۇھى پىرۇز مەكۈزىتەنەوه، 20 پەيامى ئەوانە بە شکۇر لە ئاسمانان، ئىتەر ھەميسە لەگەل ئەو دەبىن. 18 بۇيە بەم سووڭ مەزانىن كە دەلىن پەيامى خودا ۋادەگەيەن، 21 بەلام ھەموو شىتىك تاق بکەنەوه، چى باشە دەستى پۇھ بگەن، 22 له

5 خوشكان، برايان، سەبارەت بە كات و بەروار پېپىست نا كات بۇتان بۇوسىن، 2 چۈنكە خۇتان باش دەزانىن، ھاتنى رۇھى يەزدان وەك ھاتنى دز وايە لە شەهدە. 3 كاتىك خەلکى دەلىن: «ئاشتى و ئاسايشە»، دەستىھەجى مردن دىتە سەريان، وەك ڑانى ئىنى سكىپ لە ناوه خىتدا دىت و ناشۋان ئەربابازان يېت. 4 بەلام ئىيە خوشكان، برايان، لە تارىكىدا تىن تاكو خودا بکەن. 26 بە ماچى پىرۇز سلاو لە ھەموو گەلى نویزمان بۆ بکەن. 27 بە ئاوى مەسيحى خاوهن شکۇرە پاتاندە سېپىرم كە ئەنم نامەيە بۇ ھەموو باوهەداران بخوتىزىتەوه، 28 با نىعەمەنى عىسای مەسيحى خاوهن شکۇمان لەگەلتان يېت.

بگەن و ورپابىن، 7 چۈنكە ئەوانەدى دەخەن بە شەو دەخەن و ئەوانەسى سەرخۇش دەبن بە شەو سەرخۇش دەبن. 8 بەلام ئېھى رۇھى رۇھى باورىا بىن و زىزى باوەر و خۇشە وىسى لە بەر بکەن و ھىواتى پىزگارى وەك كلاۋى ئاسىن لە سەر بکەن، 9 چۈنكە خودا ئېھى بۇ توپرەنى دەستىشان نەكىدۇوه، بەلکو بۇ بەدەستەپاتىقى پىزگارى لە پىنگى عىسای مەسيحى خاوهن شکۇمانەوه، 10 ئەوهى لە پىنتاوى ئېھىدا مرد، تاكو ئەدر بە خەبەر بىن ياخود نوستۇو، لەگەل ئەو بىن. 11 لە بەر ئەوه يەكتىرى ھانىدەن و يەكتىرى بىناد بىن، وەك دەيگەن. 12 ئىتەر خوشكان و برايان، داواتانلى دەكەن بىزى ئەوانە بگەن كە لە تۇتانا زەھەت دەكىش و بە يەكىون لەگەل مەسيحى بالا دەستدا سەرپەرشتى و ئامۇرگاريان دەكەن، 13 لە بەر كارەكابىيان ئەپەپرى پىزى و خۇشە وىستىيان بۇ دەپىن. بە ئاشتى لەگەل يەكتىرى بىن. 14 ئەمى خوشكان و برايان، لېتانا دەپاپىزىتەوه كە سەرزەنشتى تەمبەلە كان بکەن، وەرەتىرسىتكە كان بەر زەنەوه، يارمەتى لاوازە كان بەدن و لەگەل ھەمووان پىشودىر ئىن. 15 ئاگادارىن پاداشتى خراپە بە خراپە مەدەنەوه، بەلکو ھەميسە ھەول بەدن بۇ يەكتىرى و بۇ خەلکى

که و تینه وه، به چاو نه ک به دل، زور شهیدا و پهروشی بینینتان **4** له کوتایدا خوشکان، برایان، ئیمه قیرمان گردون که بوبین. 18 ویستمان بیننه لاتان، له راستیدا خوم وک پوئس ده بیت چون بژن تاکو خودا پرازی بکن، وک ئاواش چهند جاریک هولم دا، بهلام شهیان پری لیگرین. 19 هیوا و ده زن، ئیتر دواتان لى ده کین و لیتان ده پارینه وه به ناوی خوشی و تاجی شانا زمان له بردام عیسای خاوهن شکومان عیسای خاوهن شکوه تاکو زیارت خوتان ته رخان ته رخان بکن، 2 چییه له کاتی هاتنید؟! ئایا شیوه نین؟ 20 شیوه شکو و خوشیمان. چونکه ده زان ئهو راسپاردانه چی بون که به ده سه لاتی **3** بیوه، کاتیک بهرگهی دوری شیوه مان نه گرت، به عیسای بالادست پیمانان. 3 خواتی خودا ئهو وه که پیروزکارو باشمان رازی به ته نهار له ئیسینا بیننه وه. 2 تیوساویمان نارد بن، واته واز له داوینپیسی بینن و 4 هریه که تان فیری ئه وه که برآ و هاوکارمانه بؤ خودا له مزگینی مه سیحدا، بؤ ئه وه بیت که چون جه سته خوی پاک و پیروز پاریزیت، 5 باوه رتان به هیز بکات و هاتان بادات، 3 تاکو لدم ناخوشیانه دا نه ک به ئاره زووی همه سباری وک ئه وه تاوهندی خودا که ده هریت. خوتان ده زان که بؤ ئه مه دیاری کراون. 4 ناناسن؛ 6 هرودها لم باره وه کس بؤ مه رامی خوی سود له له راستیدا، کاتیک له لاتان بوبین، پرده وام پیمان گوتون که برآ و خوشکه که دی و درنه گریت، هرودها خراپیدان به رامبر توویشی چه وسانه وه ده بین، وک ده زان پرودا. 5 لمبهر ئه وه نه کهن، چونکه یه زدان تله هه مو وه مانه ده کاتنه وه، وک منیش کاتیک بهرگهی نه گرت، تیوساویمان نارد بؤ ئه وه دوختی پیشتر پیمان گوتون و ئاگادارمان گردونه وه. 7 خودا باوه رتان بزانم، نه وک تاقیکه ره وه تاقی کردنیه و بره نجحان بانگی نه گردوبین بؤ گلاوی، به لکو بانگی گردوبین تاکو به به فیروز بچیت. 6 بهلام ئیستا تیوساویمان لالای شیوه وه هاتنه وه بؤ پاک و پیروزی بژن. 8 کدوته ئه وه ده ئه وه ده فیرکردن رهت لامان، مژدهی باوه رخوشه ویسی شیوه پیمان، هرودها بکاتنه، مرؤف رهت نا کاتنه وه به لکو خودا رهت ده کاتنه وه، چون هر ددم به چا که یادمان ده کن و پهروشی بینینمان، که بروحی پیروزی خوی پیمان. 9 ده رباره خوشه ویسی هروده که چون ئیمه ش به پهروشین بؤ بیننی شیوه. 7 لمبهر برايان، پیوست ناکات بوتان بوبوس، چونکه خوتان له خوداوه ئه وه خوشکان و برایان، له کاتی ته نگانه و چه وسانه وه ماندا، قیربون یه کتريان خوشبوی. 10 له راستیدا، هه مو و خوشک و باوه رتان هاند رینکی گهوره بؤ بؤمان، 8 چونکه شیوه به هیز برایانان له ته اوی مه گونیا خوشده ویت. له گل ئه وه شدا یه کیوینان له گل مه سیحی بالاده ستدا چه سپاون، ئیستا ئیمه ش ئی خوشک و برایان، تکاتان لى ده کین که زیارت و زیارت به راستی ده زن، 9 نازانین به چ شیوه یه ک سوپاسی خودا بهم شیوه بنه. 11 با نامنجی شیوه به پیکردنی زیاتیکی تارام و بکین لمبهر ئه وه مو دلخوشیه له بردام خودامان به عیوه هینمن بیت. سه رتان له کاری خوتاندا بیت و به ده ستی خوتان هه مانه. 10 شو و پروز گه رمت ده پارینه وه، تاکو بیانیین و کار بکن، وک رامانسپاردون، 12 تاکو به لیوه شاوه وی بژن که موکوری باوه رتان داین بکین. 11 با خودای باوچان و له گل ئه وانه ده ره وه پیوستیان به که س نه بیت. 13 عیسای پهروه رگارمان پنگای هاتمان بؤ لاتان ئاسان بکات، خوشکان، برایان، نامنه ویت سه بارهت به نوستوان بی ئاگا 12 هرودها داوا کارین عیسای خاوهن شکو خوشه ویستیان بن، تاکو وک ئه وانه دیکه خه مبار نه بن که هیوايان نیمه، 14 بؤ یه کتری و هه مو و خه لکی دیکه زیاد و سه پریز بکات، لمبهر ئه وه ده ره وه هیه که عیسا مرد و هه ستابی وه، به هه ندازه خوشه ویسی ئیمه بوتان. 13 با عیسای خاوهن لای خوی دبات که به یه کیون له گل عیسادا نوستون. 15 شکومان دلتان به هیز بکات تاوه کو له کاتی گهران وه وی له گل ئیمه ش به گویرده قیرکدنی مه سیح ئه مه تان بی راده گهیه بین، هه مو و گله پیروزه که دی، لمبهر دم خودای باوچان بی گله ئیمه ش زیندوو که ماوین هدتاهاتنه وهی مه سیح خاوهن شکو خوی به ده نگی هرز فرمان ده دات، به ده نگی سه روکی

4 ئەی گوره کان، له گەل كۆيىلەكان بە دادىپەرەورى و يەكىسىنى ھەلسۈكۈدۈت بکەن، چۈنچە كە دەزانىن ئىۋەش گۇرەتەن
ھە يە لە ئاسمان. 2 پەيىوه ست بن بە نوئىزگەرنەوە، بە سوپاسە وە ئىشىشلى بگەن. 3 بۇ ئىچەش نوئىز بکەن كە خۇدا دەرگاڭىلەكان
بۇ پەتكەن تەوە كە، بۇ ئە وەي نېتىچى مەسيح رابىگەنەن،

2 تاکو ورهیان به رزیتته و له خوشه ویستیدا یه کبگن بُو باسی ئهو شتانه ده کدن که بینیویانه، له خوبایی بون بهو بیروکه ته و پهربی دهولمه ندی له تیگلیشنی تهواو، تاکو نیپنی خودا پوچه دنیایانه که له میشکاندایه.¹⁹ ئەم جۆره کسانه بناسین، واته مهسیح، 3 که له ئەودا همو گنجینه‌ی دانایی دهست به مهسیحه‌وه ناگرن، ئەوهی که سەری تهواوی وزانیاری شاردر اووه ته وه.⁴ ئەم دەلئیم تاکو کەس به قىسى چەستىي و بەھرىي وەه مەمو جەستە کە هىز ورده گریت، له لووس چەواشە تان نەکات.⁵ ھەرچەندە به چەستە لەلاتان نىم، پىنگى جومگە و بەستە رەكانە بە يەكتىر بەستاروانە تەوه، بهو بەلام به رفچ لەگەلتانم، دلشادم كاتاپك پىنى و چەسپاوى شىۋىيەي کە خودا دەيەۋېت گەشە دەكات.²⁰ لەبەر ئەوهى باوهەرتان به مهسیح دەپىم.⁶ ئېتىر هەرودە کچۇن عىسای ئىۋە سەبارەت به بىنەما كانى جەپان له گەل مەسيحدا مردىن، مەسيحەتان بە پەروەردگارى خۇتان ورگوتۇوه، بە يەكبوون بۆچى وەك ئەوهى له جەپاندا بىزىن، ملکەچى ئەم ئەركانه له گەل ئەو بەرەدەوام بن له زيان،⁷ له ئەودا رەگ دابىكوتى دەبن: «مەيگەرا! تامى مە كە دەستى لى مەدە؟»²¹ ئەمانە و خۇتان بىنیاد بىزىن. وەك قىربۇون چەسپاوبن له باوهەردا، هەموويان ئەركى تايىھەتن بەو شتانەي کە لەناودەچن، تەنها هەروەھا با دلتان پەل سۈپاسكۈزۈرى يېت.⁸ ئاشاگادارين كەس چەند ياسا و قىزىرىدىتىن کە خەلک دايماون.²³ بەرالەت بە فەلسەفەي پوچ و ھەتلەم ئېنەر ديلتان نەکات، کە پاشت بە شىۋىي دانايان ھېي، له پەرسىنى ھەلبەستارو خۇزدەرخستن نەرىتى خەلک و بىنەما بەرەتىيە كانى جەپان دەبەستىت، نەك بە پېفيزى و توندوتىزى جەستە، بەلام ئەوانە له دامر كاندەوهى بە مهسیح.⁹ خودا بە هەموپېرى خىرى له چەستە كارىگەرپايان نىيە.

نىشىھەجىيە،¹⁰ ئىۋەش بە يەكبوون له گەل مەسيحدا پې بون
3 لەبەر ئەوهى ئىۋەش بە يەكبوون له گەل مەسيحدا هەستىزىانەوه،
 له خودا. مەسيح سەری هەمو سەرەپ كاپىقى و دەسەلا ئېتكە.
 كەواتە بۆ ئەو شتانە سەرەوه كۆشش بىكەن، لەۋى مەسيح لە
 دەستە راستى خودا دانىشتووه.² بایخ بەو شتانەي سەرەوه
 بادەن، نەك ئەوانەي لەسر زەۋىن،³ چۈنكە ئىۋەش مردىن،
 ژيائىشان له گەل مەسيح لە خودادا شاردر اووه تەوه،⁴ كاتاپك
 گۇناھبارەكتان لەلايەن چەستە و بەرپوھەدرىدا، بەلام كاتاپك
 ئىۋەش لەلايەن مەسيحە و خەتەنە كزان، سروشە گۇناھبارە كە
 دامالا.¹² لە كانى لەئاوهەل كىشىشان له گەل ئەودا بىزىان،
 له گەل ئىۋەش ھەستانەوه بەھۇي باوهەرتان بە توانانى خودا، كە
 لەتىپىر دوowan ھەلىستاندەوه.¹³ ئىۋەش كە بەھۇي گۇناھ و
 خەتەنە نەكىنى چەستەتان مردېعون، خودا له گەل مەسيحدا
 زېنيدۇرى كەدەنەوه. لە هەمو گۇناھە كامان خۇشبوو.¹⁴ ئەو
 تۇمارە ياساپىيە سېرىيە و كە ئېتىپىن گۇناھبار بۇون و
 له دەزمان بۇو، ھەلىگەرت و بە خاچە و بە خاچەنە زەناركۆتى كەد.¹⁵
 سەرۇكە كان و دەسەلاتدارانى چەككەر و بە ئاشكرا كەدەنە پەند
 و له خاچدا بەسەر ياندا زالبۇو.¹⁶ بۇيە با كەس له خواردن و
 خواردنەوه يان لەبارەي جەزىن يان ئاھەنگى دەستپىنىڭ مانىڭ
 يان شەمە حوكىتان نەدات.¹⁷ ئەمانە سېبەرى داھاتۇن،
 بەلام راستىيە كە له مەسيحدايە.¹⁸ مەھىئىن ئەوانەي كە حەز
 دەكەن خۇيان بە درۇزىم بىكەنەوه و فەريشتەكان پەرستىن لە
 خەلاتە كە يېئەشان بىكەن، ئەو جۆره کەسانە زۇر بە وردى

و له سر زه‌وی، پیزاو و نهپیزاو، ته خت یان ده سه‌لات،

سه‌روکایه‌تی یان حوكومرانی، هه‌موموی له پریگدی ٹه‌وه‌وه و بُو
ئه‌وه‌ده‌پیزاو. 17 ئه‌وه پیش هه‌مومو شتیک و هه‌مومو شتیکیش
به‌وه کیگرتووه. 18 ئه‌وه سه‌ری جه‌سته‌یه که کلیسا‌یه، ئه‌وه
سه‌ره‌تایه و توبه‌رهی تیو مردووانه، تاکو له سه‌رووی هه‌مومو
شتیکه‌وه بیت، 19 چونکه خودا خوشحال برو به هه‌مومو پریت
باکانه‌وه له گه‌لان بیت. 3 کاتیک نویزتان بُو ده کین هه‌ردم
خویی له مه‌سیحدا نیشته‌جی بیت، 20 له پریگدی ٹه‌وه‌وه هه‌مومو
سوپاسی خودا، باوکی عیسای مه‌سیحی خاوند شکومان
شتیک له گه‌ل خویدا ثاشت باکانه‌وه و به خویخی خاچه‌که‌ی
ده کین، 4 چونکه هه‌واالی باوه‌ری عیوه‌مان به عیسای مه‌سیح
ثاشت بنیته‌وه، ئه‌گه له سر زه‌وی بیت یان له نامیان. 21
پنگکیشت له گه‌ل ئه‌وه خوشوه‌ویستیه‌ی بُو هه‌مومو گه‌لی پریوزی
شیوه پیشتر له خودا دابرا بیون و دوژمن بیون له بیرکردنه‌وه به
خودا هه‌تائه. 5 ئه‌وه باوه‌ر و خوشوه‌ویستیه‌ی ده رئه‌نجامی ئه‌وه
هیوایه‌که له نامیاندا بُوتان داراوه، ئه‌وه‌وه پیشتر له پدیامی
پرستی یئنچیل بیستان، 6 که گیشته‌له لاتان، وک هه‌مومو
و بی‌گله‌یی پیشکشان بکات، 23 ئه‌گه‌ر به‌ردوه‌ام بن له سر
جیهان، ئه‌م یئنچیله برهه‌مداره و له پیتاواندا زیاد ده کات،
لهو روژه‌وه‌وه نیعمه‌تی پرستی خوداتان بیست و ناسیستان.
7 وک له نه‌په‌فاراسی هاولکاری خوشوه‌ویستمان فیربیون،
که له پیتاواندا خزم‌هه‌تکارنک دل‌سوزه بُو مه‌سیح و 8 باسی
خوشوه‌ویستی شیوه‌ی کرد له روچی پریوزاده. 9 له به‌ر ئه‌م هویه
ئیه‌ش لهو روژه‌وه‌وه بیستان، بی وه‌ستان له پیتاوی شیوه نویز
ده کین، داوا له خودا ده کین که له پریگدی هه‌مومو دانایی
کلیسا بیچی ئه‌وه تهرکدی که له لایه‌ن خوداوه پم سیپرداروه،
و تیگه‌شنتیکی روچیه‌وه پر بن له زاییخ خواستی ئه‌وه، 10 بُو
تاوه‌کو ته‌واوی په‌یامه‌که‌ی خوداتان پی راگدیه‌نم، 26 واته ئه‌وه
نه‌پنیه‌ی سرده‌هه‌ماتیکی زور و نهوده لدداوه نهوده شارداروه
بُو، یئستا بُو گه‌لی پریوزی خودا ئاشکرا کرا. (aión g165) 27
پلانی خودا ئه‌وه‌یه که ده‌وله‌مندی شکوی نه‌پنیه‌که بُو گه‌لی
خودا له تیو نه‌ته‌وه کاندا ئاشکرا بکات، نه‌پنیه‌که‌ش ئه‌وه‌یه که
مه‌سیح له نارواندایه، ئه‌مه‌ش هیوای شکوداریه، 28 ئیه‌ه ئه‌وه
پراده‌گدیه‌ین، هه‌مومو کسیک ئاگدار ده کینه‌وه و به‌وه‌ری
دانایه‌وه قیربان ده کین، بُو ئه‌وه‌یه بتوانین هر يه‌کیکان وک
نه‌پنیه‌یه پاشایه‌تی رپونا کیدا. 13 خودای باوک ئه‌وه‌یه که
کسیکی پنگکیشتوبه يه‌کبیون له گه‌ل مه‌سیحدا چه‌نینه به‌ردم
ده سه‌لاتی تاریکی ده‌بارزی کردن و ئیه‌یه بُو شانشینی کوره
خودا. 29 بُو ئه‌مدش ماندو ده‌جم و تیده‌کوشم، به‌گوچه‌یه
کاره‌که‌ی که به‌هیزه‌وه له مندا کار ده کات.

کرداينه‌وه، واته لیخوشبوونی گوناهمان و هرگت. 15 کوره‌که
ویه‌ی خودای نه‌پیزاو، توبه‌رهیه و له سه‌رووی هه‌مومو
به‌ده‌پیزاو، 16 چونکه به‌وه‌مومو شتیک به‌ده‌پیزا: له ئاسمان شاری لا و دیکیان و هه‌مومو ئه‌وانه‌ی رپو به‌پرو و منیان نه بیشوه،

دایین ده کات به یعنی ده ولمه ندی ئەو شکوئیە لە عیسای مەسيحدا ھەيەتى . 20 ئىستاش شکومەندى بۇ خوداى باوکان ھەتاھەتايە، تامىن، (aiōn g165) 21 بە ناوى عیسای مەسيح سلاّو لە ھەموو گەلى خودا بىكىن. ئەو خوشك و بىيانەتى لە گەلەن سلاوتان يىدەكەن. 22 ھەموو گەلى خودا كە لېرەن سلاوتان يىعەتى، بە تايىھەتى ئەوانەتى لە خانە وادەتى قىيسەرن. 23 با نىعەتى عیسای مەسيحى خاوهەن شىكۆ لە گەل رۇختان يېت.

که له گل مه سیحدا برویته یه ک هه زمارد بکریم، نه ک به ئهی هاوپری دلسوزم، داوات لی ده کم یارمه تیبان بدھیت، راستوروسقی خوم که له شه ریعه ته ویده، به لکو له رینگی چونکه هردوویکان له را گیاندنی پهیامی ئینجیلدا شانبه شانی باوه رهه به مه سیح، ئه و راستوروستیه کی که له خوداوهه و من تیکوشانو، له گل کلیمنتس و هاوکارانی دیکم ک پشت به باوه ر دهیه سیت، 10 ئاماچم ئه ویه مه سیح باسم و ناویان له په پتوکی ژیانه، 4 هه میشه به عیسای خاوهن شکو هیزی هه ستانه وه کدی زانم و هاویه شی تازاری بم، وہ ک ئه و م دلشاد بن. دیسان ده یامه وه، دلشاد بن! 5 با هه مو خدک به له مردنی، 11 تاوه کو بگمده هه ستانه وه تیو مردووان. 12 من رو خوشیتان بزانیت. هاتنه وهی عیسای خاوهن شکو نزیک، 6 ئالیم پیشوھ خت هه مو ئه مه بده سیتیاوه یان گیشتوومه ته نیگر ان مدبن، به لکو با له هه مو شیکدا داوا کاریتان به نویز ئاماچم، به لکو کوشش ده کدم ئه و بده سیتیم که عیسای و پارانه وه و سوپاسگوزاریه و له لای خودا زان او بیت، 7 مه سیح له پیتاویدا منی بده سیتیاوه، 13 خوشکان، برایان، من ئاشی خوداش، ئه وهی به رزره له هه مو ئه و شтанه بکنه وه را بردو و له بیر ده کم و به ره و داهلوو بدویه بردی کوشش وه کوتاپدا خوشکان و برایان، بیر له هه مو ئه و شтанه بکنه وه هه نگاو دهیم، 14 به ره و ئاماچم تیده کوشش تاکو ئه و خه لانه که راست و پریزدارن، دادپروره و پاکن، خوش ویست و بده سیتیم که خودا له رینگی عیسای مه سیحه وه با نگهیشی نابانگ باشن، ره وشت برز و شیانی ستایش، 9 چی له مندا کردووم بئر ئاسمان، 15 با هه مو ئه وانه مان که له پروو فیروزون و وهر تانگرت و بیستان و بینیان، ئه وه جیبی بکدن، روحیه وه پنگه بشتوون، ئاوا بیر بکنه وه، ئه گدر بیر تان له خودای ئاشتیش له گل تان ده بیت، 10 زور دلشاد بوم به شیک جیاوازش کرده وه، خودا ئامه شتان بئو تاشکرا ده کات، مه سیحی خاوهن شکو، که ئیستا دیسان با یاخم پنده دهن، به 16 با دهست بده وه بگرن که بده سیمان هیناوه، 17 ئهی دلیاییه وه پیشتریش بایه ختان پئم دهدا، به لام ده رفتی ئه وه تان خوشک و برایانم، پنکه وه لاسای من بکنه وه و پوانه ئه وانه نه بیو که ده ریخنه، 11 من ئه مه ئالیم له بیر ئه وهی پیویست به ئاوا ده زین، به گویزه ئه مه نموونه یی چیه پیان دان، 18 یارمه تیبه، چونکه فیروزوم له هه در دو خیکدا بئم خویزیو بم، 12 زورم پی گوتن، ئیستاش بھ گریانه وه، 19 ئه وانه کوتاپان، له هه مو شیکدا فیزی نیشی ئه وه بیو له هه بیو و نه بیو ندا لدنا چوونه، خودایان سکیانه و شانا زی به شرمه زاری بیوانه وه ئاسو وده بم، 13 ده توامن هه مو ئه شتان له رینگی مه سیحه وه ده کدن، بیر له شتی دنیایی ده کنه وه، 20 به لام ئیه هاولاتی بکم، ئه وهی به هیزم ده کات، 14 له گل ئه وه شدا چاگان کرد ئاسمانین، به پهروش وه چاوه ری ده که دن بزگارکر له وی که به شداری ته نگانه تان کرم، 15 ئهی فیلیبیه کان، ئیوه ش پیتنه وه، عیسای مه سیحی خاوهن شکو، 21 ئه وهی جه سته ده زان، له سدره تای بلا وکردن وهی پهیامی ئینجیل له تیو چیو، که ساسمان بئو ویهی له شی شکو داری خوی ده گوپیت، کاتیک له مه دکوپیا ریویشم، هیچ کلیسا یه ک له بابقی و درگتن بگویزه دی کارکدنی هیزی خوی که ده توائیت هه مو شیک و پنداشدا هاوکاریان نه کردووم، چیو نه بیت، 16 ته نهانه ئه وه ملکه چی خوی بکات.

4 بئویه خوشکان و برایانم، ئهی ئه وانه خوش مده وین و حزم له به خشین بیت به لکو حزم له و به رهه مهیه که له لای خودا بیان تومار ده کریت، 18 ئیستا هه مو شیکم ههی، زیاتر له پیویست، ئه و شтанه یی ئه په فرو دیویس خاوهن شکو که نووسیومه، به یه کبوونتان له گل مه سیحی خاوهن شکو بچه سپن، 2 له ئه وو دیا ده پاریمکه وه و له سینتختی ده پاریمکه و که به یه کبوونیان له گل مه سیح هاویبر بن، 3 به لئی توش خودا خوش ده کات، 19 خودای من هه مو پهداویستیه کانتان

به برزه و ندی تایه‌تی خوستان مهدمن، به لکو با هریه که تان کاروبارم چون به ریوه ده چیت، یه کسره ئه و بنیم. 24 متمانه م به بایخ به برزه و ندی خهلکی دیکش بذات. 5 وهک عیسای به مسیحه که خوشم بهم زوانه دیم. 25 به لام به پیوستم مسیح بیر بکنه وه: 6 ئهودی به سروشی خوی خودایه، زانی ئپه فروود بیوس بیزمه لاتان، که له گلم برا و هاکار و نهیویست یه کسانیه کهی له گلن خودا بخی بقوزیته و، 7 هاوسریازه، بیزدراوی گیوه و خزمه تکاری پیوستیه کافنه. به لکو خوی کرده هیچ، شیوه بندی خودا بخی بقوزیته و، 7 هاوسریازه، بیزدراوی گیوه و خزمه تکاری پیوستیه کافنه. مرؤفی لیبات، 8 که به روخساری مروف بینرا، خوی نزم هه ولی نه خوشبوونی ئه وtan بیستوه. 27 به راستی نه خوش کرده وه و تاکو مردن ملکچ بیو، تدانهت مردنی سر خاج. بیو، خه ریک بیو بمریت، به لام خودا به زینی پندا هاته وه، 9 لمبه رئوه خودا زور به ریزی کرده وه و ناوه وه داین نک تهناها به ئهودا، به لکو به زینی به منیشا هاته وه، بیو ئهودی که له سدروروی هه مو ناویکوهیه، 10 تاکو به را گیاندنی خه قفت لمدوانی خه قفت ته بیت. 28 بیوه خیرات ناردم، تاکو ناوی عیسا هه مو ئه ژوییه ک چوک دابدات، له ئاسمان و سهر به بینینه وهی دلشاد بن و منیش خه قفت کدم بیته وه. 29 زه وی و ژوییش، 11 هه رووه ها هه مو زماتیک دان بیت که واهه بوبه ری شادیه وه به ناوی مسیحی خاون شکووه به وهدا که عیسای مسیح خاون شکویه، بیو شکوی خودای پیشوازی لبکن و پریز له وانه وهک ئه و بگن، 30 چونکه باوک. 12 بیوه خوشویستانم، هه رووه ک چون کاتیک له لاتان له پیتاوی کاری مسیحدا رپووه بیوه مدرگ بوبوه و زیان بیوم هه میشه گویزایه لی ریختا یه کامن بیون، ئیستاش که له لاتان خوی خسته مه ترسیه وه، تاکو ئه و خزمه ته بکات که شیوه نیم زور گزگتره که گویزایه لی بیون. به ترس و لمبه زه کوشش نه تانتوانی بخون منی بکهن.

بکهن بخون تاکو ده کات تاکو بتناهیت و کار بکهن بخون ره زامه ندی خاون شکو! نوسینه وهی هه مان ئه م شنانه ماندووم ناکات، 14 هه مو شتیک بیو بله بیول و شه ره قسه بکهن، 15 تاکو به لکو بیو پاراستی گیوه وه، 2 ئاگداری سه گکان بن، ئاگداری بی گله بی و پاک بن، مندالانی خودا له لاتان نه وهی کی چهوت و بدکاران و جه سته بره کان بن! 3 لمبه رئوه ئیه به راستی خواردا بی له کهن، له تی ئه واندا وهک ئه ستیه له گرد و ندا خه ته کراوین، که به روحی پیروز خودا ده په رستین و شنانزی ده دره و شینوه، 16 کاتیک که شیوه دهست به وشهی زیانه وه به عیسای مسیحه وه ده گکین، پشت به جه سته نابهستین. ده گرن. شیز له روحی مسیحدا ده توام شانا زی بکم که 4 هه رچه نده منیش هز کارم ههی پشت به جه سته بجه ستم. بیو وده رام نه کرد و پره نهم نه کیشاوه. 17 به لام ئه گدر برم و ئه گریه کیک و ایزایت هز کاری هه بیو ئه وهی پشت به خوینم وهک شه رابی پیشکشکارو به سر قوریانی و خزمه تی جه سته بجه ستم، من له پیشترم: 5 کوریهی ههشت روحی باوه رتاندا پریزم، ئه و دلشاد و دلخوشم له گلتان. 18 جا یوهش بیوم که خه ته کراوم، له ره گزی ئیسرائیل، تیرهی بنیامین، ئاوا دلشاد بن و له گلم دلخوش بن. 19 هیوادرام به یارمه تی عیرانی کوری عیرانی. به گویزهی ته ورات فه رسی بیوم، عیسای خاون شکو بتوام زوو تیوساوس بیزم بخ لاتان، تاکو 6 به گویزهی دلگرمی چه وسینه ری کلایسا بیوم، به گویزهی به زانی هه واندان منیش دلخوش بیم، 20 چونکه کسم نیه ئه م راستوروسیه که به بیچ شه ریعه ته، بی گله بی بیوم. 7 وهک ئه وه به دلسوزی بایخ به کاروباران بذات، 21 لمبه ر به لام ئه وهی بخ من قازانچ بیوم، له پیتاوی مسیحدا ئه مانه به ئه وهی هه مویان به دوای به رزه و ندی خویاندا ده گبرین، زیان ده زانم. 8 لمدهش زیاتر هه مو شتیک به زیان ده زانم نه ک هی عیسای مسیح. 22 به لام شیوه ئاگداری شاره زایی لمبه بهرزی به های ناسینی عیسای مسیحی خاون شکو. له پیتاوی ئه وهی بخ من قازانچ بیوم، له پیتاوی مسیحدا ئه مانه به پیتاوی ئه وهی هه مو شتیکم له دهست دا و هه مو ئه وه شنانه به خزمت ده کات، ئه ویش به هه مان شیوه له گلن من خزمه تی له زبل دانا، بیو ئه وهی مسیح به ده ستیم و 9 وهک کسیک من گینیدان کردووه. 23 بیوه هیوادرام هه رکه بیم ریون بوبوه

18 ئیتر چی؟ به هه رحال، به روالهت بیت یان به راستی،

مهسیح پاده گدیه نریت، به ووهش دلشادم. به لی، زیارتیش دلشاد ددم، 19 چونکه ده زانم له ریگه‌ی پارانه وه کاتان و پشکیگری پرخی عیسای مسیح ئەم ده بینه هوی تازاد کردنم، 20 به په روش وه چاوه رووان و ئومیدهوارم که له هیچ شتیکدا شه رمه زار نهم، به لکوک ورم به رز بیت بیوهی یستاش وه کو هه میشه مسیح له جهسته مدا پایه دار بیت، ئه گدر به یادتان بکم. 4 هه میشه له هه موو پارانه وه کاتم به خوشیه وه بو ژیان بیت یان به مردن، 21 چونکه بو من ژیان مسیحه، مرد نیش قازاخ. 22 به لام ئه گدر ژیانم له جهسته به رده دوام بیت، خه ریکی خزمه تیک ده بم که به رهه می هه بیت. چی هه آبریزم؟ نازانم! 23 له دوو لاوه فشارم لام سره، حمزه ده کدم ده زانم که له ژیاندا ده میتم و له گدّله مووتان به رده دوام، بو به رهه پیشچوون و خوشیتان له باوره، 26 تاکو به هوی هانته وهی من بو لاتان شانا زیان به عیسای مسیح له رینگه‌ی منهوه زیاد بکات. 27 تنهها به شیوه‌یه ک بیش که شایسته‌ی زیارت و پیامی ئینجیلی مسیح بیت، تاکو کاتیک بیم و بیانیم یان له لاتان نهیم و هه لاتان بیستم، بزانم که شیوه له یک روح‌دا چه سپان و به یک دل تیده کوشن له پیناوی ثبو باوره‌ی که له سر براغه‌ی پیامی ئینجیله، 28 بین ئوهی له هیچ شتیکی رکابه ره کاتان بترسن. نهده به لکمیه بو لاناو چوونیان، به لام رزگاریه بو غیوه، نهدهش له خوداویه، 29 چونکه خودا لمبه ره سیح تنهها باوره هینان به ئه وی پی نه به خشیون، به لکو تازار مه سیح تنهها باوره هینان به ئه وی پی نه به خشیون، به لکو تازار چیز تیشیس له پیناوی ئه و، 30 لمبه ره وهی هه مان تیکوشان تان هه یه، ئوهی له متان بینیو و یستا له منی ده بیست.

2 ئه گدریه کبووتان له گدّله مسیح مایه‌ی هاندان بیت، ئه گدر خوش ویستیه که دلناویتان بکات، ئه گدر به روحی پیگومن هنديک لاهه ریزه‌ی و ناکوکی مزگتیکی مسیح پاده گدیه‌نن، به لام هنديکی دیکه به خوستیکی باش. 16 تهوانه‌ی لمبه ره خوش ویستی مزگتی دهدن، ده زانم لمبه به رگریکدنم له پیامی ئینجیل خراومه‌ته زیندان. 17 تهوانه‌ی هه بیت، هه روه‌ها یک دل و هاوه امانخ بن. 3 هیچ شتیک به دیکه که له خوپه رستیه وه مسیح پاده گدیه‌نن، دل سوزن، خوپه رستی و لوتوپه رزیه‌وه مه کدن، به لکوک به شیوه‌یه ک پیغیز مه زنده ده کدن به کوت و زنجیره کم حالم ناخوشت ده کدن. بن که بهرامبهره که تان له خوتان به باشت بزان. 4 تنهها بایه خ

له پولس و تیوساوی بندنه کانی عیسای مه سیحه وه بو هه موو گه‌لی پیروزی خودا له شاری فیلیپی که له گدّله عیسای مه سیحدا یه کن، له گدّله چاودیان و خزمه تکاران: 2 با نیعمه‌ت و تائشی له خودای باوکان و عیسای مه سیحی خاوهن شکووه له گه‌لنان بیت. 3 سوپاسی خودا ده کدم، هر کاتیک یادتان بکم. 4 هه میشه له هه موو پارانه وه کاتم به خوشیه وه بو هه مووتان دواه دکم، 5 چونکه له که روزه وه هتا یئستا بدشداریان له خزمه‌تی ئینجیلدا کردووه. 6 له مه شدا دلیام، خودا که له شیوه‌دا ئه میشه چا که‌ی ده سپیکردووه، هه تا روزی عیسای مه سیح ته اوای ده کات. 7 کواته نهده پاسته سه باره‌ت به هه مووتان ئه مه ههسته هه بیت، چونکه شیوه له دلی مندان. ئه گدر به کوت و زنجیره وه بم، یاخود له کاتیکا برگری له پیامی ئینجیل و چه سپاندن ده کدم، هه مووتان له نیعمه‌ت له گدّله به شدارن. 8 خودا شایه‌ته چه نده به په روشم بو هه مووتان به سوئی عیسای مسیح. 9 له خودا ده پاریکه وه که خوش ویستیان به زانیاری و ئه و په پری تیگلیشته وه زیارت و زیارت بکات، 10 تاکو باشتین شت جیا بکنه وه، بو ئوهی هه روزی مسیح پاک و بني گله‌ی بن، 11 تاکو پرین له به رهه می راست دروستی له رینگه‌ی عیسای مه سیحه و بو شکو و سیاشی خودا. 12 خوشکان، برایان، یئستا ده مه وی بزان ته ناهت هه موو پاسه وانانی کوشکی ئیپارور و هه موو لایه ک بیان ده رکوت که من له پیناوی مسیحدا کوت و به ند کراوم. 14 مه سیحی بالا ده است به هوهی کوت و به ند منهوه واي له رزوره‌ی خوشک و برایان کردووه پشت به ئه و پیهست، تاکو بتوان بو رانه تر و به چاونه ترسیه وه پیامه که رابگه‌یه نن. 15 پیگومن هنديک لاهه ریزه‌ی و ناکوکی مزگتیکی مسیح پاده گدیه‌نن، به لام هنديکی دیکه به خوستیکی باش. 16 تهوانه‌ی لمبه ره خوش ویستی مزگتی دهدن، ده زانم لمبه به رگریکدنم له پیامی ئینجیل خراومه‌ته زیندان. 17 تهوانه‌ی هه بیت، هه روه‌ها یک دل و هاوه امانخ بن. 3 هیچ شتیک به دیکه که له خوپه رستیه وه مسیح پاده گدیه‌نن، دل سوزن، خوپه رستی و لوتوپه رزیه‌وه مه کدن، به لکوک به شیوه‌یه ک پیغیز مه زنده ده کدن به کوت و زنجیره کم حالم ناخوشت ده کدن. بن که بهرامبهره که تان له خوتان به باشت بزان. 4 تنهها بایه خ

تاکو بیوانن له رۆزى بەدكاردا خۇرماگىن و دواى تەواوپۇنى
ھەمو شىيىك، بچەسپىن. 14 بە بەستى لېشىنى پاستى بە
ناوقەدتان و زىرى پاستودروسى بە سىنگانه وە، 15 ئامادەيى
له پى بىكەن بۇ راگەيانىنى مىڭىنى ئاشتى، 16 له سەررووى
ھەمو ئەوانە قىلغانى باوهەر ھەلبىرىن، بەمە دەتوانن ھەمو تىرە
گەدارەكانى شەيتان بىكۈزىتنەوە. 17 ھەرودەها كلاۋى ئاسلىنى
پرەگارى له سەر بىكەن و شىمىزىرى رۇحى پېرۇز ھەلبىرىن كە
پەياخى خودايە. 18 بە ھەمو جۇرە نۇرىز و پاپانوھىيەك، ھەمو
كاپىتكەن له رۇحى پېرۇزدا نۇرىز بىكەن. بۇ ئەمەش ئىشىك بىگەن و
بە بەردەواخى بۇ تەواوى گەللى پېرۇزى خودا پاپارىنەوە. 19
نۇرىز بۇ منىش بىكەن تاكو ھەر كاپىتكەن دەمم دە كەممە قەسى
گۈنجاوم بدرىتى و ئازىيانە نېھىي پەياخى ئىنجىل րابىگەيەنم.
20 من ئىرە بالوئىزى ئىنجىل، ھەرچەندە له پىتاویدا كۆت و
بەند گراوم، نۇرىز بىكەن بۇ ئەوهى بە گۈرۈھى پۇيىست ئازاب
بۇ قەسى كەن. 21 تىجىيكۆس كە برايەكى خوشەویست و بە
يەكۈون لە گەل مەسيح خزمەتكارىنى دىلسۈزە، ھەمو شىيىكان
پى دەليت بۇ ئەوهى ئىوهش ھەوالى من بىزان و ئاگادارى
ئەوه بن كە خەريكى چەم. 22 بە تايىقى بۇ ئەمە ناردەمە
لاتان، تاكو ھەوالى ئىمە بىزان و ورەتان بەرز بىكتەوە. 23 لە
خوداي باوك و عيسىاي مەسيحى خاون شىكىوه، ئاشتى
و خۆشەویستىيەكى لە گەل باوهەر بۇ باوهەرداران. 24 نىعەمەت
لە گەل ھەمو ئەوانە بىت كە بە خۆشەویستىيەكى نەم عيسىاي
مەسيحى پەرەردگارى ئىمەيان خۆشىدەويت.

گلادویان چاوهنونکیک له شاشینی مهسیح و خودا میراتی ئەوهی ئۇنى خۆشیبیت خۆی خۆشده‌وی. 29 کەس نییە، چونكە چاوهنونکیک پېپرسە. 6 کەس بە قىسى پۈوج رې لە جەستەئى خۆئى نايىتەوە، بەلکۇ تانى دەدات و بەخىوی هەلتانەخەلە ئىتىنى، چونكە بەھۇي ئەمانە توورەپە خودا دېتە دەدات، ھەرودەك چون مەسیح بايەخ بە كلىسا دەدات، 30 سەر كورەكەن ياخىبىون، 7 بۇيە ھاۋەشىيان مەكەن، 8 پېشتر چونكە ئېئە ئەندامى جەستەئى ئەۋىن، 31 [لەبەر ئەوه پاوا دايىك ئۇھو تارىكى بۇون، بەلام ئىستا رۇونا كىن بەھۇي يەكۈوتتەن و باوکى خۆئى بەجىدەھىلىت و بە ژئەكىدە و دەنووسيت، لەگەل مەسیحى بالا دەست. وەك رولەئى رۇونا كى بىزىن، 9 ئىتەر ھەردووپەكان دەبە يەك جەستە] 32 ئەمە نېپىنیيەكى چونكە بەرۇبومى رۇونا كى لە ھەموو چا كە و پاستوروسى و گۇورەيە، بەلام من باسى مەسیح و كلىسا دەكەم، 33 ئۇھو شە راستىيەكىدە، 10 ھەرودەها بىزان كە چى جىڭىگە رەزامەندى باھەرىيەكىغان ژەنەكەي وەك خۆئى خۆشیبىي، ئىتىش پىزەل مەسیحى خاوهن شىكۈرە، 11 بەشدارى گەدارى تارىكى بىي مېزدە كەي بگەتى.

بەرھەم مەكەن، بەلکۇ ئاشكىراي بىكەن، 12 چونكە ئەو كارانەي 6 ئەي مەنداان، ئۇھو وەك شوينىكەوتەئى مەسیحى بە دىزى دەيگەن، تەنانەت ناوهىنائىشى شەرمەزارىپە، 13 بەلام بالا دەست، گۇپىزەللى دايىك و باوگان بن، چونكە دروستەكى ئەوهىيە، 2 [پىزى دايىك و باوگان بىگەن]. ئەمە يەكەم راسپارادەدە لە گەل بەلەئەوه دېت 3 [بۇ ئۇھوئى جا كە بېئە بەرپان و تەمنەن درىز بن لەسەر زەھى]. 4 ئۇھو شەي باوگان، مەنداالەكتاتان توورە مەكەن، بەلکۇ بەگۇپىزەللى رېتىلىي و فىركەدنى مەسیحى بالا دەست پەرورەدىيەن بىكەن، 5 ئەمى كۆيلەكان، بە ترس و لەرزوھو بە دلپا كى گۇپىزەللى گۇورەكتاتان بن لەسەر زەھى، وەك بۇ مەسیح بېت، 6 نەك بە خزمەتى بەرچاوان وەك ئۇھوئى خەللىك بارزى بىكەن، بەلکۇ وەك كۆيلەپىزىدە، بەلکۇپىزىن لە رۆحى پېرۇز: 19 لەگەل يەكتى بە زەبور و سررۇد و گۇرانى رۆحى بىدوين، لە دلتانەوە گۇرانى و ستران بۇ يەزدان بىزىن، 20 ھەموو كاتىپك و بۇ ھەموو شىتكەن بە ناوى عىسای مەسیحى خاوهن شىكۈمان سۈپاپى خودادى باوک بىكەن، 21 بە ترسى مەسیح ملکەچى يەكتى بىن، 22 ئەمە زىنان، ملکەچى مېزدەكتاتان بن ھەرودەك چۈن ملکەچى مەسیحن، 23 وەك چۈن مەسیح سەرى كلىسايە كە جەستەئى خۆيەقى و خۆئى رېزگاركەرىقى، ئاوا پياو سەرى ژەنە، 24 وەك چۈن كلىسا ملکەچى مەسیحە، ئىنائىش دەبېت لە ھەموو شىتكەن كەچى مېزدەكتاتان بن، 25 ئەمە مېزدەكتاتان خۆشىبىي، ھەرودەك مەسیحىش كلىساي خۆشىبىت و لە پېتىناوى خۆئى بەختىرىد، 26 تاكو پېرۇزى بکات و بە شوشتنى زوراپىازى ئېئە لە گەل گۈشت و خۇزىن نېيە، بەلکۇ لە درى سەرۇك و دەسەلاتدار و فەرمانزەوابىان ئەم جىھانە تارىكىيە، ھەرودەها لە دىزى سەربازە بەدكارە رۆحىيە كانە لە شۇيەكەن ئاسمان، 27 بۇ ئەوه پەتكەن، 13 بۇيە چەكى تەواوى خودا خۇتان چەكدار بىكەن، تاكو بتوان بەرامبەر پەلانى شەپان خۇتان راپگەن، 12 چونكە زوراپىازى ئېئە لە گەل گۈشت و خۇزىن نېيە، بەلکۇ لە درى سەرۇك و دەسەلاتدار و فەرمانزەوابىان ئەم جىھانە تارىكىيە، ھەرودەها لە دىزى سەربازە بەدكارە رۆحىيە كانە لە شۇيەكەن ئاسمان، 28 بە ھەمان شۇيە پېتىستە پاواان ژەنەكتاتان وەك جەستەئى خۆيان خۆشىبىت،

مهسیحدا شکودار بیت. ظامین. (aiōn g165)

ده که نیوه، به گویزه‌ی ئهو هیزه‌ی که تیاماندا کار ده کات، 21 مه‌ژین، ئه وانه‌ی که بیریان پوچه، 18 که میشکان تاریکه، با نهوده لەدوای نهوده، خودا بۇ هەتاھەتایه لە کلیسا و له عیسای لەبەر ئەو نەزانییەی تیاندایه و لەبەر دلپه‌قیان لە زیانی خودا داپراون. 19 ئه وانه‌ی هەستیان نەماوه خوبان داوهه دەست

4

منى بەندکراو لە پېتىاوى مەسیحى خاون شکو ایشان دەپارىمەدە بە شیوه‌یەك بىش شایانى ئەم بانگوازە بیت کە بىچ باڭگراون. 2 بەۋەپری پېغىزى و دلەرى و ئارامگەرتەوە، بە خوشەویستى بەرگەي يەكتى بگەن. 3 تۈركىشەر بن بۇ پاراستىنى يەكتىي روھى پېرۇز بەلىشتىنى ئاشتى. 4 هەروهك يەك جەستە و يەك رۇح ھەيد، بۇ يەك ھیواي بانگوازە كەتان كە باڭگراان، 5 يەك پەرەردەگار، يەك باوهەر، يەك لەئاوهەلکىشان، 6 يەك خودا، باوکى ھەمووانە، گەورەي ھەمووانە، لەناو ناخى ھەموواندا کار ده کات و لەتىو ھەموواندايە. 7 بەلام بە گویزە پۇچانەي بەخشىنى مەسیح نىعمەت بە هەر يەك كەن، دراوه، 8 بۇ يە دەفرمۇئى: [كایتك ئەو بەرزبۇوهە بۇ بەرزايى، دىليكى زۆرى لە گەل خۆى بىر، دىاري بە خەللىكى بەخشى]. 9 مەبەست لە «بەرزبۇوهە» چىيە، گەچ لەوهى كە دابەزىوهە نىزمەتن شۇنى زەۋى؟ 10 ئەوهى دابەزى ھەر خۆى بەرزبۇوهە بۇ سەر ھەمو و ئاسمان، تاكو ھەموو پې بکاتەوە. 11 ئىتر مەسیح بە ھەندىكى دا بىنه بىزى دراوه، ھەندىكى پېغەمبەر، ھەندىكى مەگىنەدەر، ھەندىك شوان و مامۆستا، 12 بۇ ئامادە كەنى گەل پېرۇزى خۆى بۇ كارى خزمەت، بۇ بىنادانلى جەستەي مەسیح، 13 ھەتا ھەمومان بىگىن بە يەكتىي باوهەر و ناسىنى كېرى خودا، بىنە مەزۇقىي پەڭگەيشتوو، بىگىنە ھەندازە تەواوى پېسىتى مەسیح، 14 بۇ ئەوهى لەمە ولا ساوا نەين، شیواو و ھەلگىراو بە ھەمو بایكى قىرکىن، بە فىلى خەللىكى، بە مەڭ بەرهەو چەواشە ئەلە كەبازى، 15 بەلكو لە خۇشەویستىدا راستگۇ بىن، با له ھەمو شىتىكدا گەشە بىكىن، بىكەنەوە، 2 لە خۇشەویستىدا گەشە بىشىن، وەك مەسیح خۇشىویستىن لەناو ئەوهى سەرە، واتە مەسیح، 16 بەھۆي مەسیحە و ھەموو و له بىنائى ئىھەدا خۆى بەختىرىد، قوربانىيەك و سەرپاۋىنەك، كلىسا لە خۇشەویستىدا گەشە دەكات و خۆى بىناد دەبىت، بۇنۇش بۇ خودا. 3 بەلام داۋىنپىسى و ھەموو گلاپويەك وەك چۈن ئەندامەكانى لەشى مەرۋە ئېك ھەلکىشراون و بە يان چاوجىتكىيەك با له تیوتاندا ناوى نەبىت، چونكە ئەمانە جومگە كان بەيەك دەكەن، ھاواكارى يەكتى دەكەن. لە گەل پېرۇزى خودا ناواھىشىتەوە، 4 نەك بى شەرمى و 17 لەبەر ئەوهە پېتىان دەلمىم و بە ناوى مەسیحى خاون شکووھ قسەي ناشيرىن و سووک كە ناشىت، بەلكو لە جىان ئەمە پىدا گەش لەسەر ئەمە دەكەم، كە ئىتر وەك ناجولە كەكان سوپاسكىن. 5 پىگومان بىن لەوهى ھەموو داۋىنپىسىك يان

5 كەواتە وەك رۆلەي خۇشەویست، لاساي خودا خۇشەویستىدا راستگۇ بىن، با له ھەمو شىتىكدا گەشە بىكىن، بىكەنەوە، 2 لە خۇشەویستىدا گەشە بىشىن، وەك مەسیح خۇشىویستىن لەناو ئەوهى سەرە، واتە مەسیح، 16 بەھۆي مەسیحە و ھەموو و له بىنائى ئىھەدا خۆى بەختىرىد، قوربانىيەك و سەرپاۋىنەك، كلىسا لە خۇشەویستىدا گەشە دەكات و خۆى بىناد دەبىت، بۇنۇش بۇ خودا. 3 بەلام داۋىنپىسى و ھەموو گلاپويەك وەك چۈن ئەندامەكانى لەشى مەرۋە ئېك ھەلکىشراون و بە يان چاوجىتكىيەك با له تیوتاندا ناوى نەبىت، چونكە ئەمانە جومگە كان بەيەك دەكەن، ھاواكارى يەكتى دەكەن. لە گەل پېرۇزى خودا ناواھىشىتەوە، 4 نەك بى شەرمى و 17 لەبەر ئەوهە پېتىان دەلمىم و بە ناوى مەسیحى خاون شکووھ قسەي ناشيرىن و سووک كە ناشىت، بەلكو لە جىان ئەمە پىدا گەش لەسەر ئەمە دەكەم، كە ئىتر وەك ناجولە كەكان سوپاسكىن. 5 پىگومان بىن لەوهى ھەموو داۋىنپىسىك يان

عیسای مهسیح دایکین. (aiōn 165) 8 لاهبر ئوهی به نیعمت که خودا به ئاشکرا کردن نهینیه کهی بۇ در خستم، هەروهك رزگار تان بولو له پىنگەی باورپەوه، ئەمدەش لە خوتانەوه نېيە، پىشتر بە كورى نووسىم. 4 بە خويندەوهى ئەم تامىدە، دەتوان بەلکو دىبارى خودايە، 9 بە كىدار نېيە، تاكو كەس شانازى لە تىكىگىشنى من لە نېقى مەسيح حالى بن، 5 ئەو نهينىيە نەكەت. 10 ئېئە دروستكراوى دەسىتى خوداين و بە يەكۈوغان بۇ ھېچ كەسىك لە ئەوهەكانى پىشتر ئاشكرا نەكراوه، وەك لە گەل عيسای مەسيح دەيىنه بە دېپەتزاوىك بۇ كارى چا كە، ئىستا بە بۇ سىھىپ بۇزۇز بۇزىدراوه پېرىزۆزە كانى و پېغەمبەران كە خودا پىشتر ئامادەدى كەدووه تاكو بە ئەنجامى بگىدەنин. ئاشكرا كەن. 6 نهينىيە كە ئەوهە كە لە پىنگەي پەيامى ئىنجىلەوه 11 بۇرە وەپېرتان بېتەوه، ئىغۇر بە جولە كەپىن لە دايىك نەبۇون، ناجولە كە بولو بە ھاومېراتى جولە كە و پېكەدە بۇونە ئەندامانى بېتەن دەگوترا «خەتكەنە نەكراو» لە لايەن ئەوانەي پېيان دەگوترا يەك جەستە و ھاویەشى ئەو بەلەتىنە كە بەھۆى عيسای «خەتكەنە كراو»، ئەوهە لە جەستەدا بە دەست گراوه، 12 ئەم مەسيحە و پىمان دراوه. 7 بېرىچە ھېزىھ گەدەپە كە خودا و كاتەن بى مەسيح بولو، لە ھاولا تىپەتى ئىسرائىل يېڭانە بولو و لە بەگۈزەي بەخشىنى نىعمەتە كەي كە پېندرە، بۇونە خزمەتكارى بېمانەكانى يەلىن نامۇ بولو، لە جەباندا بى ھىوا ونى خودا بولو. پەيامى ئىنجىل. 8 ھەرچەندە من بېچۈرەنلىكى ھەموو گەلى 13 بەلام ئىغۇر ئىستا لە گەل عيسای مەسيحدا يەك، ھەرچەندە پېرىزۆزى خودام، ئەم نىعمەتە درايە من: مەرەدى دەولەمەندى پىشتر دورو بولو، بە خۇرىقى مەسيح تىزىك بولو. 14 لاهبر بى سنورى مەسيح بەدەمە نەتەوهە كان و 9 پالانى ئەم نهينىيە ئەوهەي مەسيح ئاشتى ئېپەيدە، جولە كە و ناجولە كە كەد بە بۇھەمووان بولو بگەمەوه، ئەوهە لە دېرىزەمانەوه بەھۆى يەك، ديوارى ناپىرى دوزمنايەتى رووخاند، 15 بە جەستە خوداوه شارداراوه تەوهە، ئەوهە ھەموو شىتىكى بە دېپەتاوهە، خۇرى شەرەعەتى تەوراتى بە فەرمان و فەرەزەكانييەوه بەلاوه نا، (aiōn 165) 10 بۇ ئەوهەي ئىستا لە پىنگەي كېلىساوه، دانانى بە ئامانجى ئەوهەي بە يەكۈونىان لە گەل خۇرى لە ھەردوپەكان ھەمچۈرە خودا بۇ فەرمانىزەوا و دەسەلاتداران لە شۇيەكانى مرۇقىكى نۇرى دروستيقات و بەم شىوپەيە ئاشتى بچەسىپىتىت، ئاسمان زانزاو يېت، 11 بەگۈزەي خواتىقى ھەتاكەتايى، ئەوهە 16 تاكو ھەردوپەكان لە يەك لەشدا لە گەل خودا ئاشت بكتەوه بەھۆى عيسای مەسيحى خاوهن شىكۈمانوه ھەتاكەتايى دى. (aiōn 165) 12 بەھۆى يەكۈونىان لە گەل مەسيح و باورپەتىمان بە خاچ، بەوهش دوزمنايەتى لەناورىد. 17 مەسيح هات كە دوورن ھەرۋەھا ئەوانەش يېتى، بە دانانىيەوه ئەۋە ئازادىيەمان ھەي بۇ چۈونە لاي خودا، و مەرەدى ئاشتى بە ئىغۇر كە دەنگەن ئەوهە ھەردو لامان لە 13 بۇرە داواتانلى دەكەم لە ناخوشىبەيە كامن ورە بەرنەدەن كە نزىكىن، 18 چونتەك لە پىنگەي ئەوهە ھەردو لامان لە 14 بۇرە ئەوهە ھەمچۈرەن شىكۈمانى ئىغۇر بۇ چۈوك بۇ يەك پۇچىدا پېتىدا راۋىتىمان ھەي بۇ چۈونە لاي باوك. كە بۇ ئىغۇر، شىكۈمانى ئىغۇر بۇ 19 بۇرە ئەمە چۈوك بۇ ئىغۇر ئەۋە ئامۇز و يېڭانە نىن، بەلکو دەبەنە ھاولا تىلە گەل باوك دادەمم، 15 ئەوهە ھەموو خىزىتىك لە ئاسمان و گەلى پېرۇزى خودا و بەھەمالە خودا، 20 لەسەر بىناغەي سەر زەھى بولۇنىان لە ئەوهەوە سەرچاوهى گەتكەن. 16 لې ئىزىدراوان و پېغەمبەران بىناد زارون، عيسای مەسيحىش خۇرى دەپارىتەوه كە بېرىچە دەلۋەمەندى شىكۈر خۇرى بەھېزتەن گەتكەن بەردى بىناغەيە. 21 ھەموو خانووکە بە يەكۈون بكتا لە پىنگەي رۆحە كە كە لە ناخاتاندايە، 17 تاكو بە لە گەل مەسيحدا پېكەدە بەستراوه و گەشە دەكەتە باكتە بىيىتە باوهە مەسيح لە دلتاندا نىشتەجى يېت و رەگ و بىناغەتان لە پەرسەتكەيەكى پېرۇز بۇ مەسيح. 22 ئىغۇر بە يەكۈون لە گەل خۇشەويىتىدا دابەزىت، 18 تاكو توانادران، لە گەل تەھاواي ئەۋە ئەوهە بىناد زارون، تاكو بىنە خانووپەك بۇ رۆحە خودا. گەلى پېرۇزى خودا ئېنگەن كە پانى و درېزى و بەرزى و 3 بەھۆى ئەمەوه، من كە پۇلەم، لە پېتىلى ئىغۇر ئاجولە كە قۇولى خۇشەويىتى مەسيح چىيە، 19 تاكو ئەم خۇشەويىتىيە ئىستا دىلى عيسای مەسيح... 2 پېگومان گۆيتان لەدە بولو كە بىناس كە لە سەررووی زانىارپەوهى، بۇ ئەوهە پېن لە ھەموو ئەرکى را گەيىلدىنى نىعمەتى خودا بۇ ئىغۇر بە من سېزىدراوه، 3 پېلىقى خودا، 20 بۇ ئەخودا يەيدە توانادرارە ھەموو شىتىك بكتا زۆر زىاتر لەوهى كە داواى دەكەن يان بېرى لى

ئەفحەسۋەس

1

15 له بهر ئەم ھۆيە كاپىك منىش باوهەرى ئىيەم بىست بە

عیسای خاوهن شکو و خوشه ویستیان بیز هه مهو گهلى پیروزى

له پُرسنده‌وه که به خواستی خودا نیز در اوی عیسای خودا، ۱۶ بی و هستان له پیناوتاندا سویاسی خودا ده کهم، له مه سیحه، بُو گهلى پیروزی خودا له شاری ۷۰۰ هف سوس، بُو نه په کاندلا بادان ده کهم. ۱۷ دادا ده کهم له باهه که شکه دار،

نهاده که به یه کبوون له گل عیسای مهسیحدا دلسوزن: که خودای عیسای مهسیحی به روهردگارمانه، رووحی دانایی و با نیعمت و ظاشتی له خودای باوکان و عیسای مهسیحی عاکسانه اته همراهانه بکه زن

خاوهن شکووه له گه لئان بیت. 3 ستایش بُو خودا، باوکی عسای، مه سحر، خاوهن شکه مان، که ئەھى، بە كەون

نه و هیوایه‌ی شوهی بُو بانک گراون، هه رووه‌ها له شکو و
دهله‌مهندسی میراته‌که بُو خوشک و برا پیروزه کان تییگن،
له گدل مه‌سیدحا به هه موو بهره که‌تیکی پوچی له شوئته کانی

باورهارین. تهم هیزه ههمان تهم تووانا مهزنه 20 که خودا به یکبوقنمان له گل مهسیحدا هه لیزاردین، تاکو له بهردھی

پیروز و بنی کله بی بین. ۵ پیشتر به خوش و لستی یتیه دیاری به کار یهنا نهاد که مهسیحی له تیو مردووان ههستانده و هه کرد، تاکو له رینگدی عیسای مسیحه و به گورهه خواستی و له دهستراستی خوی له شویه کافی ناساندا دایا، 21 له

سهروی هه موو فهرمازهوا و حركومران و هيزي و دهسه لاتيک
نه مدش ده يته مایه کي ستايشكدرني نيعمه ته شکوداره کدي
خو خشحالانه، و هکه مندل خوي له خويان بگريته و، 6

که به یه کیون لگل مهسیحی خوشیستیه و به خورای
نیپاد اوین. ۷ عیه به یه کیون لگل مهسیحدا و به هوی خوینی

نه ووه گدراینه وه، واته لیخوشبوونی گوناهمان وهرگت، 23 که جهسته مسیحه، واته پری ٿو به هه مو شیوه یه ک پدیه کافی، له سه روروی هه مو شنیدا (ردیه) سه ربو گلیسا،

بازگشته ای روزه، بی پنهان، میزبانی پر پری مایمی هممو کرد وون پرده کات.
و تیکیگشته و به سه مرانی دباراند. ۹ نهیتی خواستی خویی بی
۲ عرض همچنین کلکتیون دارد.

نناسالانین، به کویره حکومتی حکومتی هم مسیحه و نواده داشته و مربیوون ۲ بیوه سه بدهموی حکومتی هم رینده مسیحه و که پیشتر تبیدا ده زیان کاتیک پهپادوی ریازی هم جهانه مه بهستی بود، ۱۰ بز به جیگیاندنی له تهواوی زمانه دا، تاکو

همو شیک له زوهی و نامان له زیر دسه‌لانی مه‌سیدحا و سه‌روکی دسه‌لانی هوانان ده کرد، ته‌و روچه‌هی غیستا وله ریگی ته‌وهوهه یه ک بخات. 11 خودا پیشوه خت به له یاخیوواندا کار ده کات. (aiōn g165) 3 یه‌ش همه‌و

بیان کوبون له گل مه سیدحا ئیهی هه بیڑارد تاکو به گویرەی لهوان بوبن، له هه وسه کافی سروشى دنیا یاندا ده ژیان، به خودا هه مو شیک به گویرەی مه بست خواسته کافی ئەم سروشته و بیره کاتیان ده گرد، وەکو خەلکی بیان کەدی بۇ ئەو بین. خودا هه مو شیک به گویرەی مه بست خواسته کافی ئەم سروشته و بیره کاتیان ده گرد، وەکو خەلکی

و پیش خود بپریوه دهبات، ۱۲ نئووهی آئیه که یه کمین دیکه به سروشت شایانی تورهی خودا بوون. ۴ بهلام خودا بوون هی ای، خدمان به مسحه و گی بدمن، بننه ما بهی، که دهله مهنده له بهزنه، له رنه و خوشمه و سیمه مه زنه هی

استیشاکردن بُو شکوی مهسیح، کاتیک بُوئیهی دهرپیوه، ۵ تیه که بههُی گوناهه کان مردیبوین،

توپیک هه پدیدای روسی بود که مردمی زرگریهاده، خودا هه میان مسیحی رسمیوی در پیوو. به پیمایش پروردگار عیوهی له گل مه سیحدا کرد به یه ک، چونکه کایتک باوه پرتان بوده، ۶ خودا عیوهی له گل عیسای مه سیحدا هه سستانده و

هیئت روحی پژوهی به این پندرارا و هک موزریک دستیتیشنی به هر یه گروه له هن تهدود له شویونه کانی تاسخان داینیان، 7 تاکو له دنیای داهاتو دهولمه ندی نیعمه تی بنی هاوایی کردن. 14 روحی پژوهیش پیشنه کی دسته به بری میراته که مانه،

به خویه وه بکات، نه ک به کسیکی دیکه وه، 5 چونکه هه رکه سینک بازی خوی هه لده گریت. 6 ئه و کسەی فیرى و شەی خودا ده گریت، دمیت فېر کاره کى لە هەموو شئىكى باشدا بەشدار بکات. 7 خوتان ھەلمە خەلەمیز، خودا گالىھى پى ناکریت، مەرۆف چى بچىنیت، ئەودە دەدرویتەوە. 8

ئەوهى بۇ سروشى دىنای خوی بچىنیت، گەندەللى لە سروشى دىنای دەدرویتەوە، بەلام ئەوهى بۇ پەسە پېرۇز بچىنیت لە

رۆحە کەوە زيانى ھەتاھە تايى دەدرویتەوە. 9 (aiōnios g166)

کەوانە با له چا كەكارى نەكۈن، چونكە تەگەر ورە بەرنەدىن لە کانى خويدا درویتەي دەكىن. 10 ئىنجىغا ھەروەك دەرفەتمان ھەيە، با چا كە لەگەن ھەمووان بکىن، بە تايىھى تى لەگەل خېزانى باوەرداران. 11 سەير بکەن، ئە و پىتانە كە بە دەستى خۆم نۇرسىومە چەندە گورەن. 12 ئەوانەي دەيانە وييت لە جەستەدا پروالىتىكى چا كە دروستىكەن، ئەوانە ناچارتان دەگەن خەتكە بکرىن، تەنە تاكو لە بەر خاچى مەسيح نەچە و سىنپەيە و 13 ئەوانەي خەتكەنە كراون، شەريعەتى تەورات پەپە و نا كەن، تەنە دەيانە وييت گۈچە خەتكەنە كېرىن، تاكو شانازارى بە جەستەي ئىچەنە بکەن. 14 لە من بەدۇور يېت شانازارى بە هيچ شەيىكە بکەم، جەڭ كە لە خاچى عيساىي مەسيحى خاون شكتۇمان، كە بەھۆيە وھە جىيان بۇ من لە خاچ دراوە، منىش بۇ جىيان، 15 چونكە نە خەتكەنە كردىن سوودى ھەيە و نە خەتكەنە كەردىنىش، بەللىكۇ بە دېپەتراوى نوى. 16 با ئاشتى و بەزۋىي بۇ ھەموو ئەوانە يېت كە ئەم ياسايدە پەپە دەكەن، بۇ گەلى ئىسراىلى خوداش. 17 ئىت با كەس گۈفتەم بۇ دروستەكەت، چونكە نىشانە كانى عيساىم لە شدا ھەلگەرتۇوه. 18 خوشكان و بىرایان، با نىعەتى عيساىي مەسيحى خاون شكتۇمان لەگەل رۆختان يېت. ئامىن.

هاجر هیمایه پو شاخی سینا له عره بستان، ئەو ۋۆرشه لىيە خۇزگ ئەو كەسانه دەخە سېئەن دەتاشىپۇتن. 13 ئەم ئېستا دەنۋېتىن، ئەۋىش لە گەل مەنالەكىن كۆلىدەن. 26 بەلام خوشك و بىرایام، گۇوه بۇ تازادى بانكىراون، بەلگۈ كە خۇشۇسىنى تۇرشه لىي سەرەوە تازادە، دايىك ئېڭىيە، 27 چونكە نۇرسراوه: مەقۇننوه بۇ راپازىكىدى سروشىتى دىنیابى، بەلگۈ كە خۇشۇسىنى [ئەم] نەزۆك، دەشادىبە، ئەم ئەوهى مەنداڭ نېبۈوه، ئەم خزمەتى يەكترى بىكەن، 14 چونكە تەورات ھەموو لە يەك ئەوهى ژانت نەگىتۇوه، لە خۇشىدا بە دەنگى بەرز ھاوار را سپارەدە دىيە دى: [تىزىكە كەت وەك خۇت خۇشبوىت]. بىك، چونكە مەندالى ئۇنى بە جەپپىلارو زىياتىن لەوهى مېرىدى 15 ئەگەر پەلامارى يەكترى بىدەن و يەكترى بىخۇن، ئاڭدارىن لە گەلەتىقى. 28 بەلام گۇوه، خوشكان و بىرایام، وەك ئىسحاق يەكترى لەناونەبەن. 16 پىتان دەلىم: بە رۆحى پىرپۇز بىزىن، ئېنجا مەندالى بەلەن. 29 جا چۈن لە كاپىكىدا ئەوهى بە گۈزىرە جەستە ئارەززوو سروشىتى دىنیابى ئېننا كەن، 17 چونكە ئارەززوو لە دايىك بۇو، ئەوهى چەوساندەوە كە بە گۈزىرە رۆحى پىرپۇز دەرىزى كە كەن كە دەتائەنەوبىت. 18 بەلام ئەگەر گۇوه بە دەفەرمۇئى؟ كەنizە كە و كورە كە دەربىك، چونكە كورى تاكۇ ئەوه نەكەن كە دەتائەنەوبىت. 19 كەنizە كە لە گەل كورى ئازادە كە نايىتە میراڭكە. 31 كەواتە رۆحە كە بەرپۇوه بېن، ئەوا لەزىز سايە شەرىعەتدا بىن.

5

مهسیح ثازادی کردین تاکو به ثازادی بژین. بؤیه
چەسپاون و جارنیکی دیکە ملکەچى نېرى كۆيلایەقى مەبن. 2
ئاڭدارىن، من پۇاسم پېتان دەئم: ئەگەر پېيىدەن خەتەندە بکرىن
ئەوا مەسیح ھیچ سوودىنکى بۇتان نايىت! 3 دیسان شایەتى
ددەم، ھەر مرۆزىك بىز بىدات خەتەندە بکىت، دەبىت كار
بە ھەمو شەریعەت بکات. 4 ئەوانەن دەتائىن وىت بە
شەریعەت بىتاوان بکرىن، ئەوا لە مەسیح جىا بۇونەوە و لە
نیعمەتى خودا كەوتىن. 5 بەلام ئېھىلە رېنگەي روحى پۈرۈزەوە
بە باوهەر، چاوهېرىنى ھیوايى راستىدروستىن. 6 بەكبوون لەگەل
عىسى مەسیحدا خەتەندە كەرن يان نەكىدىن ھیچ سوودىنکى نىيە،
بەلکو ئەباوهەر گېنگە كە بە خۇشە وىستى كار دەكەت. 7 باش
بە يەكتىر نەبەن.

6

پاتانده درد. ۳ پیش از دن تا که کوپایه‌ای راستی نبین؟ ۴ خوشکان، برایان، هگر کسیک تووشی گوناهیک ۵ بهم بیروباوره لالاین ئوهوه نییه که بازگان ده کات. ۶ ۷ هم بیروباوره که هله‌لیتیت. ۸ بوو، با شیوه‌ی پوچانی کسی ثاوا به روح نه‌رمی راست «هه‌ویرترشیکی پچوک، همه‌مو وه‌ویره که هله‌لیتیت.» ۹ بوو، با شیوه‌ی پوچانی کسی ثاوا به روح نه‌رمی راست لبه‌ر ئوهه‌ی ئیچه‌له‌گل مه‌سیح یه‌کین، دلیام که به شیوه‌یه‌کی بکنه‌وهه سه‌بیری خوشت بکه، نه‌وهک توش تاق بکریته‌وهه. ۱۰ دیکه بیزنا کنه‌وهه. ئوهه‌ی بیانشیوچن سزای خوی وردگه‌گیت، ۱۱ باری یه‌کتری هله‌لکن و بهم شیوه‌یه شه‌ریعه‌قی مه‌سیح جا هره‌کسیک بیت. ۱۲ بهلام خوشکان، برایان، هگر بیتنه دی. ۱۳ هگر یه‌کیک خوی به شیتک زانی، بهلام هه‌تا بیستا من خه‌ته‌ه کردن راده‌گدیه‌نم، بیتر بوچی هه‌تا بیستا له‌پاسیدا هیچ نهبوو، ئه‌وا خوی هه‌لده‌خله‌لیتیت. ۱۴ بهلام با ده‌چو سیمه‌وهه؟ هه‌گر وا بیت، کوسی، خاج لاراوه. ۱۵ هه‌ریه که کرداری خوی تاق بکنه‌وهه، ئه‌وسا با ته‌نها شانازی

نیمه. به لام خودا به نیعمه‌تی خوی به لینی به ایبراهم دا. شیوه روله‌ی خودان، خودا روحی کوره‌کهی خوی نارده 19 کدوته شه‌ریعت بز چیبه؟ به هزوی پیشیلکردنها کانه‌ده دلتناده، به هاوارده‌وه دیفه‌مرو: «بابه! باوکه!» 7 کدوته پیتر زیادکاروه، هفتاه و کانه نهوده به لینپیدراو دیت، له ریگه‌ی کویله نیت، به لکو روله‌ی ئه‌وانه بون، له گر روله‌ش بیت، ئه‌وا فریشته کان به دهستی په‌یوه‌ندی پیکخه‌رنک رینکخرا. 20 خودا تویی کردوه‌هه میرانگ. 8 به لام ئه‌وا کانه که خوداتان په‌یوه‌ندی پیکخه‌رته‌نها نیتری به ک لایه‌ن نیمه، به لام خودا نه‌دانی، کویله‌هه ئه‌وانه بون که به سروشت خودا نین. یه که. 21 تایا تهورات له دزی به لینه کانی خودایه؟ حاشا! چونکه 9 به لام ئیستا خودا ده‌ناسن، راستریش له‌لای خوداوه ئه‌گه‌ر شه‌ریعته‌تیک هه بیواهه بتوانیت زیان بیه‌حشیت، ئه‌وا ناسران، ئایا چزن دیسان ده‌گه‌رینه‌وه لای بنه‌ما سره‌کیه راسترودرسی به شه‌ریعتی تهورات ده‌بوبو. 22 به لام نوسراوه لاواز و هه‌زاره کان؟ ئایا ده‌تاهه‌وی سه‌رله‌نوی بینه‌وه کویله‌ی پیروزه که هه مووی کدووه‌هه به‌ندی گوناه، تاکه ئه‌وه به لینه‌ی ئه‌وانه؟ 10 تایا بایدیخ به روز و مانگ و وهرز و سالی تاییت له ریگه‌ی عیسای مه‌سیحه‌وه و به هزوی باوه‌ره‌وه دراوه، بز دهدن؟ 11 ده‌ترسم به خورایی له پیتاوتان ماندوو بو. 12 ئه‌وانه بینه دی که باوه‌ر ده‌هین. 23 پیش ئه‌وه‌ی باوه‌ر بیت، خوشکان، برایان، لیتان ده‌پاریه‌وه، وه کو من بن، چونکه له‌لاین تهورات‌وه به‌ند کراوبون، له رزوره‌وه کراوبون هه‌تا من خوم وه کو شوهم لیهات. هله‌تان له گلم نه‌کدووه. 13 تاشکرا کدنی باوه‌ر ده‌کهی داهاتو. 24 تهورات په‌روره‌هی هه‌روهک ده‌زانن به هزوی نه‌خوشیه‌که‌مه‌وه بو که یه‌کدم جار ده‌کردن تاکه بمانیتیت بولای مه‌سیح، بز ئه‌وه‌ی به باوه‌ر مژدهم پدان، 14 نه‌خوشیه‌کم تاکیکردن‌وه‌یه کی ناسان نه‌بوو پیتاوتان بکرین. 25 به لام دوای هاتنی باوه‌ر، ئیه شیتر له‌زیر بیتان، به لام به چاویکی سووک سه‌ریتان نه‌کرم و رقان ایم سایه‌ی ته‌میکار نین. 26 هه‌مووتان له ریگه‌ی باوه‌ره‌وه روله‌ی نه‌بووه، به لکو وه ک فرشته‌ی خودا، وه ک عیسای مه‌سیح خودان، به‌ویه کبوونه‌ی که له گل عیسای مه‌سیحدا هه‌تاه، پیشوازیتان لیکردم. 15 ئه‌وه خوشیه‌تان چی به سرهات؟ چونکه 27 چونکه کاتیک له ئاو هه‌لکیشان، هه‌مووتان له گل مه‌سیح شایه‌تیتان بز دده‌دم ئه‌گه‌ر باتانتوایاه چاوی خوتان درده‌هینا و یه‌گانگرت و مه‌سیحتان وه ک جلویه‌ر گیک له‌به‌ر کرد. 28 ده‌تندانی. 16 ئایا ئیستا بومه‌ته دوژمنی شیوه، چونکه راستیتان جوله‌که و ناجوله‌که نیمه، کویله و ئازاد نیمه، ژن و پیاو نیمه، پی ده‌لیم؟ 17 ئه‌وانه‌ی که دلگه‌رم بز شیوه، نیازیان باش نیمه، چونکه هه‌مووتان به هزوی یه‌کبوونتان له گل عیسای مه‌سیح، چونکه ده‌یانه‌ویت له ئیه‌تان بترابینن تاکه بز ئه‌وان دلگه‌رم بن. یه‌کن. 29 جا ئه‌گه‌ر شیوه هی مه‌سیح بن، ئه‌وا له نه‌وه‌ی 18 دلگه‌رمی شیتیکی باشه، ئه‌گه‌ر هه‌موو کاتیک به مه‌بستیکی ئیبراهمین و به‌گویره‌ی به لینه‌که میرانگن.

4 ده‌مه‌ویت ئه‌مه‌تان پی بلیم: ئه‌گه‌ر میرانگ ناکام بیت جیاوازی ناییت له گل کویله، هه‌رچه‌نده میرانگه که خاوه‌نی هه‌موو میراکه کیه، 2 به لام له‌زیر ده‌سه‌لاتی سه‌رپه‌رستیکار و سه‌رکاردا ده‌میتیه‌وه هه‌تا ئه‌وه ماوه‌یه که باوه‌ک دیباری کردوه. 3 ئیه‌ش به هه‌مان شیوه، کاتیک ناکام بوبوی کویله‌ی دهستی بنه‌ما سره‌کیه کانی جیهان بوبوین. 4 به لام که کانی ته‌واوی خوی هات، خودا کوری خوی نارد، له رثیک له‌دایک بوبو، له سایه‌ی شه‌ریعتی تهورات له‌دایک بوبو، 5 بز ئه‌وه‌یه ئه‌وانه بکریتیه‌وه که له سایه‌ی شه‌ریعت‌دان، تاکو وه ک روله له‌خوگرسته‌وه به ده‌ستیپین. 6 له‌به‌ر ئه‌وه‌ی سیناوه‌یه، بز کویلا‌یه‌قی مندلی ده‌بیت، ئه‌وه‌ش هاجه‌ره. 25

10 ته‌نها داوایان کرد هزاران لیاد نه کدین، ئەمەش شتىكە بەھۆى يىستان؟ 3 ئايا ھەتا ئەم پارادىيە گىلن؟ عىوە كە بەھۆى
 ھەميشە كوشىم بۇى گىرىۋە. 11 بەلام كاتىك پەتروس پۇچى پېرۇزى وە دەستان پىكىد، ئايا ئىستا دەدانەۋىت بەھۆى
 ھانە ئەنتاكى، رۇوبەر بەر بەرە كائىم كرد، لەپەر ئەھۆى گلدىي جەستە وە كۆتايى پى بېتىن؟ 4 ئايا لەخۇرالى ئەنۋەندە ئازاراتان
 لەسەر بۇو، 12 چۈنكى بىش ئەھۆى كەسانىك لەلاي ياققىبەر وە چىزىت؟ ئايا بەراسىت لەخۇرالى بۇو؟ 5 ئەھۆى رۆختان پى
 بىن، ئەو لە گەل ناجولە كە كان تانى دەخوارد، بەلام كاتىك دەبەخشىت و لەتىواناندا پەرجۇو دەكتات، ئايا بەھۆى كاركىدە
 ئەوان ھاتن، لە ترسى ئەو تاققەى كە دەلىن دەبىن باوھەردار بە شەرىعەت، ياخود بەھۆى باوھەر بەھۆى يىستارا؟ 6 وەك
 خەتكە بېكىت، خۆى كېشايدە. 13 جولە كەكانى دىكەش چۈن ئىبراھىم [باوھەر] بە خودا هەيتا و ئەمەشى بە راستودروسى
 لە گەلدا دەستيان بە دوورپۇرى كىد، تەنانەت بەرنابايسىش بە بۇ دازما] 7 جا بىزان ئەوانە لە باوھەردا، نەھۆى ئىبراھىمن.
 دوورپۇيان چەواشە بۇو. 14 كاتىك يىنەن بەگۈزىرەتلىكى 8 نوسراواه پېرۇزە كە بىشتر يېنىيەتى كە خودا نەتكە كەن
 راستى پەيمى ئىنجىل نارۇن، لەبەرچاوى ھەمووان بە پەتروس بەھۆى باوھەر بېتىوان دەكتات، پىشتر مىدەت بە ئىبراھىم دا،
 گوت: «ئەگەر تو جولە كەدى، وەك ناجولە كە دەزىت نەك پىچى فەرمۇو: [ھەمۇ نەتكە وەكان لە رىنگەتى تووه بەرە كەتدار
 وە كو جولە كە، ئىتەر چۈن ناجولە كە كان ناچار دەكتەت نەرىتى دەبن.] 9 كەواتە ئەوانە باوھەردار، لە گەل ئىبراھىمى
 جولە كەن پېپەو بىكىن؟ 15 ئىتەر بە جولە كەنى لەدىك بۇوين باوھەردار بەرە كەتدار دەبن. 10 ھەمۇ ئەوانە پاشت بە
 وە نەتكە گوناھبارە كەن بىن، 16 دەزانىن مەروف بە كاركىدەن بە كەدارى شەرىعەت دەھستن، لەزىز نەھەرن، چۈنكە نوسراواه
 شەرىعەت بېتىوان ناڭرى، بەلكۇ بە باوھەر بە عىسای مەسيح. [ھەركەسيك لە ھەمۇ نوسراوى پەرتۇوكەكانى تەورات
 جا ئەم باوھەمان بە عىسای مەسيح هەيتا تاڭى كە باوھەر بە مەسيح نەچە سېپتت بۇ پېپەو كەن، نەفەرەت لېڭراوه.] 11 تاشكىرايدە
 بېتىوان بىكىن، ئەمەش نەك بە كاركىدەن بە شەرىعەت، چۈنكە بەرامبەر خودا كەس بە شەرىعەت بېتىوان ناڭرىت، چۈنكە:
 لە پىنى كاركىدەن بە شەرىعەت كەس بېتىوان ناڭرىت. 17 [نەھۆى راستودروستە بە باوھەر دەزىتت]. 12 بەلام شەرىعەت
 «بەلام ئەگەر ئىتەر بە ھەولداغان بۇ بېتىوانبۇون بە مەسيح، پاشت بە باوھەر نابەستىت، بەلكۇ: [ئەو كەسە پېپەو بىان
 خۇمان دۇزىيە وە كە گوناھبارىن، ئىتەر ئايا مەسيح خزمەتكارى بەكتات، بەھۇيانە وە دەزىتت.] 13 مەسيح ئەمەتى لە نەھەرنى
 گوناھ؟ پىچىگەمان نەخىز! 18 ئەگەر من شتىك بەنيد بىنېمە وە شەرىعەت كېپەوە، بەھۆى لە بېتىوانماندا بۇوه نەھەرن، چۈنكە
 كە لەپىشدا تىكمىدا يىتتىت، ئەوا دەپسەلەتىم سەرىپېكىكارم. 19 نوسراواه: [ھەركەسيك لەسەر دار ھەلبۇسارىت نەھەرن
 «چۈنكە لە رىنگەت شەرىعەت بۇ شەرىعەت مەرمەن، تاڭى بۇ لېڭراوه.] 14 ئەۋەئەت كېپەوە بۇ ئەھۆى لە رىنگەتى عىسای
 خودا بىرئىم. 20 من لە گەل مەسيح لە خاچ درام، ئىتەر من نىم مەسيحە وە بەرە كەتى ئىراھىم بۇ نەتكە وە كان بىتت، تاڭى بەھۆى
 ئەھۆى دەزىتت، بەلكۇ مەسيحە لە مەندا دەزىتت. ئىستاش باوھەرە بەلەپىچى رۇچى پېرۇز بە دەستبېتىن. 15 خوشكان،
 كەوا بە جەستە دەزىم، ئەوا بە باوھەر كۆرى خودا دەزىم، بىرایان، با غۇونەتى كە مرۇقانەتان بۇ بېتىمە وە: ئەگەر يەكىك
 ئەھۆى مەن خۆشۈست و خۆى كىدە قورباني بۇ من. 21 من پەيماتىكى مۇرکاراوى پى بېتت، كەس ناتوانىت بەتائى بەكتەتە
 نىعەتى خودا پۇچەل تاڭەمەوە، چۈنكە ئەگەر بېتىوانبۇون بە ياخود شتىكى بخاتە سەر. 16 ھەروەك بەلەئەت كەن بۇ ئىراھىم
 شەرىعەت بۇوايە، ئەوا مەردىن مەسيح بىن سوود دەبۇو». 17 و نەھۆكەي گۇتراوە. نوسراواه پېرۇزە كە نافەررمۇتت: «بە
 3 ئەي گلا تىاپىھە گىلەكان! كى جادۇوى لېكىدوون؟ لەپىش نەھۆكەن، وەك ئەھۆى زۇر بن، بەلام [بە نەھۆي تو،] واتە
 چاوتان وىتەي عىسای مەسيح بە لە خاچ درامى كېشىر! يەك، ئەھۆى مەسيحە. 18 مەبەستم ئەمەيدە: ئەو شەرىعەتى
 2 تەنھا دەمەوى ئەھۆتەن لى قىزىم: ئايا بەھۆى كاركىدەن بە پاش چوار سەد و سى سال هات، پەيمانى چەسپاۋى پېشۈسى
 شەرىعەت بۇچى پېرۇزىتەن وەرگەت، ياخود بەھۆى باوھەر خودا ھەلناوەشىنىتەوە، تاڭى بەلەئەت كە بشكىتىت، 19 چۈنكە
 ئەگەر مىرات بەھۆى شەرىعەتەوە ھە بىتت، ئىتەر بەھۆى بەلەئەتە

گہلاتیا

1

ٿورشه ليم بُو لاي ئه وانه پيش من نير دراو بون، به لکو

پژوهشتم بُو عره‌ستان و دیسان گِرامه‌وه دیمه‌شق. 18 یئنجا دواى سی سال سه‌رکوچه ټورشه‌لیم، بُزه‌وهی په تروس بناسم، پازده پژوژ لای ئه ماماهوه. 19 بِلام چَگه له یاقوبی برای عیسای خاوند شکر هیچ نیدرداویک دیکم نه یینه. 20 خودا ده زانیت ئه وهی بُوتان ده نووسم درو نییه. 21 دواي چوومه هه رنجه‌کانی سوریا و کیلیکیا، 22 بِلام هیشتا له لای کلیسا کانی يه‌هودیا که سه‌ر به مه سیخن به رو خسار نه ناسار او بوم، 23 ته‌هبا بیسبیویان: «ئوهی جاران ئیهی ده چه وساندوه، یئستا مژده‌ئی ئهو باوه‌رہ ده دات، که جاران له ناوی ده برد..» 24 یئتر به‌هوي منه‌وه ستایشی خودایان ده گرد.

له پیوسرده، ئاهوھى نه له لالاين خەلک و نه بەھۆزى مەۋىئىكەه نىزدراوه، بەلکو له لالاين عىسای مەسيح و خوداي باوکەوه، كە له تىپ مردووان ھەلىستاندەوه، 2 ھەرۋەھا ھەموو ئەورايانەي لە گەلەدان، بۇئەو كلىياسىيانەي لە گەلاتاين: 3 با نىعەمت و ئاشتى له خوداي باوکان و عىسای مەسيحى خاواون شىڭزوه له گەلتان بىت، 4 ئەھوھى له پېتاوى گوناھە كاغان خۆزى بەخشى، تاكى بە گۈزىرە خواتى خوداي باوکان، 5 لەم دىنلە خاراپەي ئىستا بىزگارمان بىكت. (aiōn g165) 6 سەپەرەدە تاھەر شۈكۈمىندى بۇ ئەھوھى، تامىن.

2

پرس و با خیری، همچوی مسیح پیشی بودوون. 2 دوای چوارده سال له گهله بمنابع گرامه و تورشمیم بو من گینیبیه کی دیکه و درده گپرین! 7 من گینیبیه کی دیکه بروون نیمه، به لکو ههندیک کدس دهانه ویت سه رزان لی بشیونن و تیتوسیشم له گهله خوم برد. 2 گپرانه و کدم به گویره هی پیامی من گینی مسیح بگوون. 8 بهلام تهنانه ته گهر یئه يان ٹاشکرا کردتیک بیو و ٹهو پهیامه ٹینجیل که هتبیهه و کان فرشته هی تاسعان من گینیبیه کان پیدان، جگک لهو من گینیبیه یئه جاری دهدم، تهنا خستمه به ردم گدوره پیوانی کلیسا، پیمان دان، با نه فرهقی لی بیت. 9 وک پیشتر پیمان گوتون تاکو نهوهی بیو راده کدم و رامکردووه به فبریه نه روات. 3 ئیشتاش پیتان دهیمه و: ئه گهر که سیک من گینیبیه کی پیدان بهلام هرچنه نده تیتوس که له گلم بیو یونانی بیو، زوریان لی جگه لهوهی په سهندتان کردوده، با نه فرهقی لی بیت. 10 ئایا نه کرد خه تهنه بکریت. 4 ئایا بایته لهوه سدری ههندیک ئیستا بو بهده ستهناتی ره زامه ندی خه لک ههول دهدم، برایانی درزون دزهيان کردبووه نامان. هاتیونن بمانگن به یاخود ره زامه ندی خود؟ یان ئایا داوای ئه و دکم خه لک کوتله له پیگهی سیخوریکردن له سره نهم تازادیه هی که به هزی رازی بکدم؟ ئه گهر هدت ایستا خه ریکی پازیکردن خه لک یه کوبونان له گله عیسای مسیح هه مانه. 5 بو کاتمیرنیکیش بومایمه، ئهوا نه دبه بومه بهندی مسیح. 11 پیتان دهیم، ملکچیان نه بوبین، تاکو راستی ٹینجیل له گهلهان بیهینه و 6 خوشکان، برایان، ئه و پهیامه ٹینجیل که جاریم بیو داوه، له بهلام ئه وانه به گدوره پاو داده نزان، هه رچیه که بن، به لای سهربوردهی مندان بیستووه له جوله کایتی، که چونکه درندانه که کان به من کلیسای خودام چه وسانده و ههوم دا لهناوی بیه. 14 له سپیزدر اووه، هه روکه پهیامی ٹینجیل بو جوله که کان به په تروس سپیزدر اووه، چونکه خودا به هزی په ترسوه وک نیزدر او و بو جوله کایتی پیش زوریه هی خه لک کوتم له نهوهی خوم، 7 به لکو به ٹاشکرا کردنی عیسای مسیح و رهگرگرتووه. 13 پیگومان ناکات، ئهوان هیچیان بیهیامه کدم زیاد نه کرد. 15 بهلام یچه وانه و، بینیان که پهیامی ٹینجیل بو ناجوله که کان به من روز دلگه رمتر بوم لهوان بو دابونه بیتی باوکان. 16 کو که کان کاری کاتیک خودا که له سکی دایکمه و ته رخانی کردم، به ده کرد. 9 کاتیک یاقوب و په ترسوه و په یوخته که به کزله که نیعمتی خوی بانگ کردم، خوشحال بمو 16 کو که که له مندا دانزابون، بهم نیعمه تهیان زان که به من در اووه، ئهوان ده ربکه ویت، تاکو لهناو نه ته و ناجوله که کاندا مژده بددم. لهو دهستی راستی هاو به شیان بیو من و به رناباس دریزکرد، تاکو یئه کانهدا ده ستبیچی را ویزم که دکس نه کرد، 17 سه رنه کو تمه بو لای نه ته و کان بچین و ئه و اینش بو لای جوله که کان بچن.

دهدویت، ئولو له هەلسۆکەوتکردن له گەل ئیوه لاز نییه، بەلکو له تیوتاندا بهیزە. 4 ھەرچەندە له لاز زیدا له خاچ دراء، بەلام بەھیزى خودا دەزیت. ھەروھا ئیھەش بە يەکبۇون له گەل مەسیحدا لاوازىن، بەلام ئیھە لە هەلسۆکەوتکردىغان له گەل ئیوه بەھیزى خودا له گەل ئەودا دەزىن. 5 خۇتان تاقى بەكتەنەوە تاڭخۇ ئیوه باوھىدارەن. له خۇتان بکۈلەنەوە، ئىيا نازانن كە عىسى مەسیح له شیوه دایە؟ مەگەر ئەۋەي لە تاقىكىردىنەو سەركەوتتو نەبۇون. 6 بەلام ھیوادارم بزان كە ئیھە نەتكەن و توپوين. 7 ئىنجا له خودا دەپارىيەنەو كە ئیوه ھېچ خراپەيەك نەكتەن، ئەمەش لە بەرئەنەو نییە كە دەرىبکەوتیت ئیھە بەرگەي تاقىكىردىنەوە مان گەرتۇوە، بەلکو تەنەبا بۇ ئەۋەيە كە ئیوه چى چاڭ و راستە پىكەن، ھەرچەندە خەلکى بە سەركەوتومان نەزانىن، 8 چۈنكە ناتوانىن ھېچ شىتىك لە دىرى پاستى بکىن، بەلکو لە پىتىاوى پاستى. 9 شادىن كە لاوازىن و ئیوه بەھیزىن، نویزى ئیھەش بۇ تەواوىنى ئیوه يە. 10 بۇيە ئەمانە دەنوسىم و دوورىم، تاۋەككى كاتىيەك لەلاتان ئامادە دەم بە پەقى نەجۇڭىھە، بەگۈزەي ئەو دەسەلاتەي مەسیحى بالادەست يېنى بەخشىم بۇ بىناداتان، نەك بۇ وېرائىكەدتان. 11 له كۆتايىدا، خوشكان، بىيان دلشاد بن، بۇ كاملى و تەواوى ھەول بىدەن، يەكترى ھابىدەن، ھاوپىر بن، بە ئاشتى بىزىن، ئەوسا خوداي خۇشەويسىتى و ئاشتى له گەلتان دەيىت. 12 بە ماچى پېرۇز سلاّو لە يەكترى بکىن. 13 ھەموو گەلى پېرۇزى خودا لىرە سلاّوتان لىدەكەن. 14 با نىعەمەتى عىسى مەسیحى خاوهن شىڭو خۇشەويسىتى خودا و ھاوپەشى پۇچى پېرۇز لە گەل ھەمووتان بىت.

نام؟ کی کوتولوته گوناه و من ناسوویم؟ 30 ئەگر پتویست به نیشانه و کاری مهزن و په رجوو، 13 چیتان له کلیسا کافی به شانازیکردن بکات، ئەوا بدو شنانه و شانازی دەکم کە دیکە کەمتره، جگە لەوەی کە خۆم نەبۇمەتە بارىك گزان لاوازم دەردەخەن. 31 خودا، باوکی عیسای خاوهن شکو بەسەرتانه وە؟ لەم ھەلمەیە گەردەنم ئازاد بکان! 14 ئەوا سېیم ئەوهى ھەتاھە تايە سەتايىش دەزايىت درۇنا کەم، (aión) جارە ئامادەم يېھ لاتان، نابەه بارگانى بۇتان، داۋى شەتكەناتان 32 له دىيەشى، فەرمازەوايە کە ئارىتايى پاشا پاسوانى ناکەم، بەلکو داواى ئىيە دەکم، چۈنکە پتویست ناکات شارى دىيەشقىيان دەکەد، بۇ گۈرتم. 33 بەلام لەندا سەبەندەدا و مەندال بۇ دايىك و باوک كۆبەنەوه، بەلکو پتویستە دايىك و بۇ ئىيە خەرج دەکەم، خۆم خەرجى دەکەم، ئەگر ئىيەم بىزگارم بۇو.

12

پتویستە بەردەوام بىم له شانازیکردن، ھەرچەندە هېچ بەدەست ناھىيم، بەلام بۇ يېنىنى يەزدان و ئاشكرا كراوى ئەو دېم، 2 مەرۇفيك دەناسىم كە لەگەل مەسيحدا ببۇوه يەك، پىش چواردە سال خودا بىرى بۇ ئاسمانى سېيەم، جا بە جەستەو ياخود بى جەستە، نازانم، خودا دەزايىت، 3 دەزام ئەم مەرۇف، بە جەستەو ياخود بى جەستە، نازانم، خودا دەزايىت، 4 بۇ بەھەشت بىردا، قىسىيەكى بىست كە دەرنابىپدرىت و مەرۇف ناپېت باشى بکات، 5 شانازى بەو كەسەوه دەکەم، بەلام شانازى بە خۆمەوه ناکەم، مەگەر بە لاوازىيە كانم نەپېت، 6 چۈنکە ئەگر بىمەپەيت شانازى بەكەم، گل نام، چۈنکە پاستى دەلىم، بەلام خۆم دەپارىزىم نەوهك يەكىك والە من بگات زىاتە لەوهى دەمبىن و لېم دەبىستن، 7 بۇئەوهى بە گەورەنى ئەو يېنىنەنى بۇم ئاشكرا كزان لووتېرەز نەبەم، لە جەستەدا دېرىكىم درايىن، وەك ئەوهى لەلایەن شەيتانەو نېزدرابىت تاكو ئازارم بىرات، تاكو لووتېرەز نەبەم، 8 بۇئەمە سى جار لە عىسای خاوهن شکو پاپا مەوه لە كۆم بەكتەوه، 9 بەلام يېھ فەرمومۇم: «يىعەتى منت بەسە، چۈنکە ھېزى من لە لاوازىدا تەھواو دەپېت.» بۇيە بەۋەرپى شادىيە و شانازى بە لاوازىعەوه دەکەم، تاكو ھېزى مەسيح بىتە سەرم، 10 بۇيە لە پېتائى مەسيحدا، بە لاوازى و سووكايدىق و ناخوشى و چەوسانەوە و تەنگانە دەنخوش دەبەم، چۈنکە ھەر كاپىك زارى دوويان سى شايىت پاستىيە كە دەسەلەنلىرىت. 2 لاوازم ئەوا بەھېزىم، 11 بۇومە گىل، بەلام ئىيە ناچارتان پېشتر گەرتوومە وەك دوووم جار لەلاتان بۈوم و ئىستاش كە كەرمىم. دەبۇوايە ئىيە پېندا ھەلبەن، چۈنکە ھېچم لە نېزدرابو لېتائىن دوورم دەيلىمەوه، بۇ ئەوانەى پېشتر گوناھيان كەرددووه بەرزەكان! 3 كەمتر نىيە، ھەرچەندە هېچ نىم، 12 بەۋەرپى و بۇ ھەمو ئەوانەى دېكەش: كە دىيەوه بەزەيم ناپېت، دانبە خۇدا گەرته و نىشانە كافى نېزدرابو لەتىواتاندا ئەنجام درا، چۈنکە ئىيە داواى بەلگە دەكەن كە مەسيح لە رېنگى منەوه

13 ئەمە سېيەم جارە كە دىيە لاتان. [ھەر بابەتىك لە سەر و چەوسانەوە و تەنگانە دەنخوش دەبەم، چۈنکە ھەر كاپىك زارى دوويان سى شايىت پاستىيە كە دەسەلەنلىرىت.] 2 لاوازم ئەوا بەھېزىم، 11 بۇومە گىل، بەلام ئىيە ناچارتان پېشتر گەرتوومە وەك دوووم جار لەلاتان بۈوم و ئىستاش كە كەرمىم. دەبۇوايە ئىيە پېندا ھەلبەن، چۈنکە ھېچم لە نېزدرابو لېتائىن دوورم دەيلىمەوه، بۇ ئەوانەى پېشتر گوناھيان كەرددووه بەرزەكان!] كەمتر نىيە، ھەرچەندە هېچ نىم، 12 بەۋەرپى و بۇ ھەمو ئەوانەى دېكەش: كە دىيەوه بەزەيم ناپېت، دانبە خۇدا گەرته و نىشانە كافى نېزدرابو لەتىواتاندا ئەنجام درا، چۈنکە ئىيە داواى بەلگە دەكەن كە مەسيح لە رېنگى منەوه

سنوری خرمده که مان زور زیاتر بیست، 16 تاکو مرگینی بدینه 14 سهیر نیمه، چونکه شهیان خویی له شیوهی فریشته‌ی ته و ناچانه‌ش که له شیوه دوور تن، نامنه‌نویت شاناڑی بکین روونا کی دهرده خات. 15 کدواته شتیکی سهیر نیمه ئه گدر به و کاره که پیشوه خست له سنوری به کیکی دیکه نجام خرمده تکارانی خویان له شیوهی خرمده تکاری پاستوروسی دراوه. 17 ئه ووهی شاناڑی ده کات، با شاناڑی به یزدانه و ده رخنهن، دواپریان به گویه‌ی کرداریان ده بیست. 16 دیسان بکات. 18 ئه ووهی به خویدا هم‌لده دات په سهند ناکریت، ده یلیمه‌وه: کدس به گلنم نه زانیت، به لام ئه گدر به گلنم ده ران به لکو ئه ووهی مه‌سیحی خاوون شکر پییدا هم‌لده دات. ئهوا وهک گلینک به رگدم بگرن، بوه ووهی منیش توزیک شاناڑی بکم. 17 به متمانه و شاناڑی ده کم، نهک به و

11 هیودارم به رگه‌ی هندیک گلایه‌تی من بگرن، شیوه‌یه که مه‌سیحی بالاده‌ست قسه ده کات، به لکو وهک هرچنده به رگه‌شم ده گرن. 2 به ئیره‌په کی خودایانه ئیره بیتان پن ده بدم، چونکه له پیاویک نیشانم کردن، تاکو وهک پاکیزه‌یه کی پاک پیشکشی مه‌سیحستان بکم. 3 به لام ده ترسم، وهک ماره که حه‌وای به فیله‌که هه‌تلله‌لاته‌نان، بیری یوهش له دلسوزی و پاکیه بُو مه‌سیح چه واشه بکریت، 4 چونکه پاکانه کویله به رگه ده گرن، ئه گدریه کیک مالئان بخوات، ئه گدر یه کیک بیست و عیسایه کی دیکه رابگه‌یه نیت جیواز یه کیک قورختان بکات بو خوی، ئه گدریه کیک خوی به له ووهی راماگیاند، یان روحیک دیکه و هر بگرن جیواز له ووهی و هرتانگرت، یان مرگینیبه کی دیکه رابگه‌یه نیت جیواز له ووهی و هرتانگرت، ئهوا به ثانانی و هریده گرن. 5 پن وایه هیچم له و «نیزدراوه به رزانه» که متر نیمه. 6 ئه گدر له قسه کردندا زمان پاراونه، خوزانیاریم هه‌ب، به لکو له هر لایک وله هه‌ممو شتیک بُو شیوه‌مان ده رخست. 7 یاخود گوناهم کردووه که خومم تزم کرده و تاکو یوه به رز بنه وه، چونکه به خواری مژده‌ی ئینجیل خودام بُو جاردان؟ 8 کلیسا کانی دیکم تالان کرد که خه‌رجیم لیبان و هرگرت بُو خرمده ته که تان. 9 کاتیک له کلنان بوم و پیوستیم هه‌بوب، نه بومه بار بُو کدس، چونکه برایان له مه‌کذوبنیاوه هاتن پتویستیه کانی منیان پرکردده وه. له هه مو شتیکدا خومم پاراست بُوه وهی بارگانی نه خمه سه‌رتان و برده‌دام خویی لی ده پاریزم. 10 به دلایاوه وه هروهک راستی مه‌سیح له مندایه، له ناچوچه کانی ئه خایا ئه م شاناڑیم لی ناسه‌تریه وه. 11 بُوچی؟ ئایا له بـر که وهیه که عیوه خوشناویت؟ خودا ده زانیت خوشمده وین. 12 به لام ئه وهی دهیکم، وا دهیکم بُوه وهی هه‌لی هه‌لپرستان بیرم که شاناڑی ده کن و دهیانه‌نویت ده رخنهن گوایا ئهوان به ره‌خندان و ماندو و بیون، به شه و خوی زور، به برسیتی و تینویتی، به رزو و وگرخی زور، به سه‌رما و پرووتی. 28 ئه مانه وهک ئینهن، 13 چونکه ئه مانه نیزدراوی مه‌سیح ده رده‌خنهن. فیلیازن، خویان له شیوهی نیزدراوی مه‌سیح ده رده‌خنهن. له سه‌رم کله که ده بیست. 29 کی لاوازه و من له گله لواز

10 مه کوئنیه کان شانا زیم پتوه گردووه، کدوا گیوہ له ئەخایا له

باشد. 12 که اته گهر بوم نووسیون، له پیناوی تاوانبار گرد، نک ته نها ئمه مهستان کردووه، به لکو ئاره زووشستان ده گرد ياخود تاوان لیکراو نیبه، به لکو بۇ ئوهى لەبرەدم خودا بیین كە ئەنجامى بدهن. 11 ئىستا كاره كە ته او بکن، هەروهك كە ئىبىه چەند پەرۇشى ئېنه، 13 بۆيە دلئەواپى كراین. بەلام پەرۇشى خواتى بۇون، ئاۋا ته او كەرنىش بە خواتى خۇزانە، لە سەر دلئەواپى كە، بەھۆى دلخۇشى ئىتتىس زور زياتر دلخۇش 12 چونكە گەر پەرۇشى هەبىت، ئوا خودا بە گۈزىرىھى ئوهى بۇون، چونكە گانى بە ھەمووتان حەسایەوه. 14 ئەگەر بەرامبەر كە كەسە كە ھەيەتى پەسەندى دەكتات، نک بە گۈزىرىھى ئوهى تەھو شانا زىم بە شىوه و كەرىدىت، شەرم نە كردووه، به لکو وەك نىبىتى. 13 مە بدەستم ئەھو نىبىه خەلکى دىكە بەخەسېنەوه و فشارم ھەموو شىتكان بە راستىگۈنى پى گۆتن، شانا زىمان لاي ئىتتىس لە سەر ئىبىه بىت، به لکو بە يەكسانى. 14 لە كاتى ئىستادا با بۇوه راستى. 15 دلىشى زياتر بۇتان دەچىت كاتىك يادى پېرى ئىبىه كە مو كورى ئەوان پېر بکالەوه بۇ ئوهى لە داھاتوودا گۈزىرىھى لە ھەمووتان دەكتەوه، كە چۈن بە ترس و لەرزەوه پېرى ئەوانىش كەمو كورى ئىبىه پېر بکالەوه، تاكى كە كسان پېشواز يitan لىكىد. 16 دلشادم كە لە ھەموو شىتكدا ئيتان بىت. 15 وەك نووسراوه: [نە ئوهى زۇرى كۆركەدووه تەھو زىدادى كردووه و نە ئوهى كەمى كۆركەدووه تەھو كەمى

8

ئىستاش خوشكان، برايان، حەز دە كەين نىعەمەتى خودا بىزان كە دراوهتە كلىسا كانى مەكىنیا. 2 ئەوان لە تەنگانەيىكى زۇر گورەدا بۇون، بەلام ژىيانيان پېر بۇوه خۇشى، له گەل ئوهى زۇر ھەزار بۇون، بەلام دەقراوان و بەخشىندە بۇون. 3 شايەتى دەددەم كە بە گۈزىرىھى تواناي خۇيان و تەنانەت لە سەررووى تواناي خوشانەوه بە خشىنيان داوه، كلىسا كانى ستايىشى دەكتەن. 19 نک تەنها ئوهى، به لکو لەلائىن دەستېشخەربىان كەن و 4 زۇر ئەمان پارانەوه تاكى نىعەمەتى بە شدار بۇون لە خزمەتى گەلى پېرۇزى خودا وەرىگەن. 5 زياتريان كەن لە ئىبىه چاودەپەن دەگەر ئەمان، چونكە دابېشى دە كەين بۇ شىكەندى مەسىحى خاونەن شىك خۇى و بۇ پېشاندان پەرۇشىمان بۇ خزمەت. 20 ئىبە خۇzman لە ھەموو كە شەھە كەماندا، لە كاتىكدا كە ئىبە بەخشىنە كە ھەلدەگىن و كەلپىكە كە دەپارىزىن، نەوەك كەسىك رەختەنە لە شىوارى بە خواتى خودا خۇيان پېشىكەشى ئىبە كەن. 6 ئەوه بۇ تەكمان لە ئىتتىس كە كە ئەم نىعەمەتەي لەلاتان دەستى پېركەدووه تەواوى بکات. 7 بەلام وەك چۈن لە ھەموو شىتكدا زىدادتان كردووه، لە باوهەر، لە قسە كەدن، لە زانىاري، لە ھەموو كوششىك، لە خۇشەوېستيان بۇ ئىبە، ئاۋا لەم نىعەمەتەي بە خشىنىشدا زىاد بکن. 8 ئەمە مەستان وەك فەرماتىك پى نالىم، به لکو بە بەراورد له گەل پەرۇشى كەسانى دىكە، پەيامبەرى كلىسا كانىن و مایەي شىكەندىن بۇ مەسىح. 24 بۇيە راستەقىنەي خۇشەوېستيان تاق دە كە مەوه. 9 نىعەمەتى عىسای مەسىحى خاونەن شىكەن دەزانىن، ھەرچەندە دەولەمەند بۇو، لە پیناوى ئىبەدا بۇوه ھەزار، بۇ ئوهى ئىبىه بە ھەڑارى ئەو دەولەمەند بن. 10 لە مەشدا بېروراپى خۇمتان پى دەلەم، 9 سەبارەت بە خزمەتى كەن گەلى پېرۇزى خودا، پېلىست چونكە ئەم بە سوودە بۇتان: ئىبىه پار دەستان بە بەخشىن ناكلات بۇتان بىووسم، 2 چونكە پەرۇشىتەن دەزانىن و لەلائى

جهیان با نگهیشت ده کات، له بری مه سیح لیتان ده پارینه ووه: ده فه رموی: له بره ئه وه له ناوه راستیان برونه ده ره وه و به جتیان له گل خودا تاشت بنه ووه. 21 ئه وه گوناهی نه دنای خودا بپل. ده ست مه دنه هیچ گلاویک، ئینجا و هرتاند گرمه ووه. [له پیناوی ئیه کرد په گوناه، تا کو به یه کیبون له گل مسیحدا 18 [یه زداني هره به توانا ئه مه ده فه رمویت: من ده بمه باوکی بین به راستودروستی خودا.

ئیه و یه وش ده بنه کور و چی من.]

6

وهک هاوکاری خودا لیتان ده پارینه ووه که نیعمتی خودا 7 خوشی ویستان، له بره ئه وه ئه به لیتانه مان هه يه، با بنی سود و هرمه گن، 2 چونکه ده فه رموی: [له کات په سنه دیم خومان له هه مو گلاویک جهسته و بر قح پاک بکه يه ووه، گویم لیگریت، له رؤیی رزگاریدا یارمه تمیم دایت]. ئه وه تا له ترسی خودا پیروزی تهاوا بکین. 2 دلتان بیمان بکنه ووه. ئیستایه کاتی په سنه ندی خودا و ئیستایه رؤیی رزگاری. 3 له سته مان له کدس نه کردووه، رهوشی که سمان تیک نه داوه، هیچ شیکدا نایینه کو سپ، نه وه ک گله بیه سه رخمهت، که سمان بوقوتاندنه و به کارنه هیناوه. 3 ئه مه نالیم بوقت وه ووه 4 به لکو له هه مو شیکدا وهک خزمتکاری خودا خومان تاوانباراتان بکم، چونکه پیشتر گوتومه که ئیوه له دلناند ده سه نیتین: به دانیه خودا گرتی زورمان، له ته گانه، ناخوشی به پادیمه ک که ئاما مدين له گلتان بمن و له گلتان بژن. 4 و لیقه ومان، 5 له لیدان و زیدان و ئازاوه، ماندو و بیون و متمانه یه کی زورم پیتان هه يه و زور شانازیستان پوه ده کم، شه و نخونی و بر سیتی، 6 به پاکی و زانیاری و ئارامگرتن و له هه مو ته نگانه کاغاندا پر پیوون له دلنه وای و خوشیه کی له نیاف، به رؤیی پیروز و خوشویستی بن دوپرووی، 7 له را ده بددهر. 5 راسته، له کاته وهی هاتو ویته مه کدونیا، قسهی راستدا، له هیزی خودا، به چه که کان راستودروستی له جهسته مان حه سانه وهی نه بیوه، به لکو له هه مو لا یه کوه ده ستی راست و چه پ، 8 به شکو و سووکایه کی، ناویزاو و هه راسان کراوین، له ده ره وه ناکوکی وله ناوه ووه ترس. 6 ناویانگ، که راستگوین و وهک قیلباز ده بیزین، 9 وهک به لام خودا که دلنه وایی ماتومدلووله کان ده کات، به هاتنی نه ناسراو به لام ناسراوین، وهک مردوو ئه تا زیندووین، وهک تیتوس دلنه وایی کردن، 7 نه ک تهناها به هاتنی، به لکو بهو سزادراو به لام نه کورڑاوین، 10 وهک خه مبار، به لام هه ردهم دلنه واییه له لایه ن یه ووه کراوه. زیاتر دلشداد بوم کاپک که دلشدادین، وهک هه زار به لام زوران ده ولمهند ده کمین، وهک تیتوس باسی په رؤشی و په زاره و دلگه رمی یه ووه بوقت من کرد. هیچمان نه بیت و هه رچه نده هه مو شیکان هه يه. 11 ئهی 8 جا ئه گره به نامه که خه مبارم کردن، په شیمان نیم، هه رچه نده کورنسو سیه کان، به راشکاوی قسه تان بز ده کمن و دلمان په شیمان بومه ووه، چونکه ده بین نامه که بوقت وهی که خه مباری فراوانه. 12 ئیه هست و سوزی خومانتان لی ناسنین، به لکو کردن. 9 به لام ئیستا دلشادم، نه ک له بره ئه وهی خه مبار شیوه له ئیه ده ستین. 13 ئه مه ئالوگور کاریه، وهک بوقت بون، به لکو له بره ئه وهی خه مباری خه باریه که ده بوقت کردن مند الام ده دویم، یه وش دلتان بکنه ووه. 14 له گل بیباوه ران برد. پیگومان به گوییه ویستی خودا خه مبار بون، تا کو له زیر یه ک بیزدا مه بن، چونکه چ هه ما هنگیه که له بیوان به هی وه هیچ زیاتیک نه کدن، 10 چونکه ئه و خه مباریه کی راستودروستی و خراپهدا هه يه؟ یا خود چ هاو بشهیه که له بیوان له خوداویه، ده بیتنه هوی توبه کردن، ئه مه سه ئه نجامه که کی تاریکی و بروونا کید؟ 15 چ ریتکه و تینک له بیوان مه سیح رزگاریه و کدس لی په شیمان نایینه ووه، به لام ئه خه مباریه کی و به لیعالدا هه يه؟ یان با وو دردار چ پشکنی کی له گل بیباوه ردا له جهیانه وهی ده بیتنه هوی مردن. 11 کواته سهیر بکدن هه يه؟ 16 په رستگای خودا ش چ ریتکه و تینکی له گل بت خه مباری به گوییه ویستی خودا چهندی له یه ودا به رهم هه يه؟ چونکه ئیه په رستگای خودا ش زیندووین، وهک خودا هیناوه: چ په رؤشیه ک، چ پاکنه یه ک، چ تووره یه ک، چ فرمومویه تی: [تیناندا نیشته جی دهم و له گلیان ده برم، ده برم به ترسیک، چ تامه زرؤیه ک، چ دلگرمیه ک، چ حه زیک بوقت خودا ئه وان و ئه وانیش ده بن به گل من. 17 [یه زدان داد په وهی! له هه مو شیکدا خوتان سه ماند که بیتاوان له و

5

5 لدبه رئوههی ییهه ده زانین، ئىگەر چادره زەمینىيە كمان رووخا، خانوپىكان لە خودواهه ھېرى كە تاھەتايىھ لە تامازناداب،

خانویکی دهستگرد نیمه. (aiōnios 166g) چادره دا

دهنالیین و تامه زرقوی ئەوهىن كە مالى ئاسمانىيان بېۋشىن، 3

چونکه که پوشیدن ایتربه رووتی نایینریین، ۴ لبه رئوهی لهم

قادره داین له بر بارگانی ده نالیتین، که نامانه ویت دایبکه نین

بەلکو پۇشىرىن، تاڭو مىردىن لەلايەن زىيانەوە قۇوت بىرىت.

نهوه که له خدههتی زوره وه هلبلووشریت. 8 له بهر ئهوده به لام روحه که زیان ده دات. 7 ئهگر بیتو ئه و خزمه تهی که تکاتان لی ده کم خوشویستی خوتانی بئو دوپات بکنهوه، بوروه هوی مردن و به پیت له سره بهرد هلهکنراو بورو به 9 چونکه بئهمه بئم نوسین تاکو به سه ملادت نان زیانم، ئاخو شکووه هاتبیت، تهنانهت نهوهی ئیسرائیل نهیانوانی تماشای له هموو شتیکدا گویزیاهن. 10 منیش گردنی ئه و کسه رووی موسا بکدن، له بهر شکوی رووی که فه تواده، 8 تازاد ده کم که شیوه گردنی تازاد ده کمن. هروههه اهه گهه شیر چهند زیاتر خزمه تی روحی پرورز شکودارتر ده بیت؟ 9 پیوستی بهوه کرد بیت گردنی که سیک تازاد بکم، ئهوا چونکه ئهگر خزمه تی تاوبارگردن شکووه ندی بیت، ئاخو له بهر دهم مه سیح له بهر بئوه گردنم تازاد کردووه، 11 نهوه که دهی خزمه تی بیتاونگردن چهند زیاتر له شکومه ندیدا بیت؟ 10 شهیان له خشته مان بیات، چونکه له مه بهسته کانی بیتاگان نین. شکودار کراویش له بهراورد به شکوی له را ده بهر شکوی 12 کاتیک هاته شاری ترؤثاس بئو ئه و مه گنیتی مه سیح نه ماوه، 11 چونکه ئه گرد فه تواده شکومه ندیدا بیت، ئهی پرابگیه نم، مه سیحی بالا دهست ده رگایه کی بئو کردمه وه. 13 ئه وهی همه میشه یهه چهند زیاتر له شکومه ندیدا ده بیت! 12 له بهر به لام گانم پشووی نهاد، چونکه بتیتسی برام نه دوزیبه وه. 14 به لام سوپاس نه ک وه کو موسا که پیچهه لمه سره رووی داده نا تاکو نهوهی مالشاویم لیبان کرد و چووم بئو مه کردنیا. 14 به لام سوپاس نه ک وه کو موسا که پیچهه لمه سره رووی داده نا تاکو نهوهی بئو خودا، ئه وهی همهو کاتیک له کدراوهی سرکه وختی ئیسرائیل تماشای کوتای شکوی فه تواده نه کدن. 14 به لکو مه سیحدا رابه رایه نیان ده کات، له همهو شویتیک به هوی میشیکان تاریک بورو، چونکه ههتا ئه مرؤش، کاتیک په یمانی ئیمهه وه بئنی خوشی ناسینه کهی بلاو ده کاته وه، 15 چونکه ئیمهه کون ده خوینریه وه هه مان پیچهه ماوه و لانه دراوه، چونکه ته نهها بئنی خوشی مه سیحدن بئو خودا، له تیوان ئه وانه لە ناوده چن. 16 بئو ئه وانه بئنی مردنه ههتا ئه مرؤش کاتیک تهورانی موسا ده خوینریه وه پیچهه لمه سره ده بیت و له تیوان ئه وانه لە ناوده چن. 16 بئو ئه وانه بئنی مردنه ههتا ئه مرؤش کاتیک تهورانی موسا ده خوینریه وه پیچهه لمه سره بئو مردن، بئو ئه وانی دیکه بئنی زیانه بئو زیان، ئایا کی شیاوه بئو دلیان دازناوه. 16 به لام ئه گردیه کیک بئو یه زدان گدرایه وه، ئه شتنه؟ 17 ئیمهه وهک زور کدش بازرگانی به پهیامی خوداوه ئهوا پیچهه که لاده چیت، 17 چونکه یه زدان روحه کهیه، هه روهه ناکمین، به لکو به بئنی دوورووی له خوداوه و له بهر دهم خودا روحی یه زدان لە کوی بیت، تازادی له ویه. 18 هه موومان به بئو روویکی تاشکرا وک ئاواویه ویهی شکوی خودا ده ده بیوه، به ناوی مه سیح ده دوین.

3 ئایا دیسان دهست بھو بکه بیوه و بھ خۆماندا هه لبدهن؟ لشکویک بئو شکویک بئو هه مان ویه ده گوردریین، ئه وھش ئایا وھک هه ندیک کس، پپویستیمان به راسپارده نامه یه بئو

ئیوه يان له ئیوه وھ؟ 2 عیوه نامهی ئیهن، که له دللاندا نوسراوه **4** له بهر ئه وھی به زهی خوداوه ئه خزمه ته مان و هه مه و خلک ده بخونینه و ده بیزان. 3 ده رکوت ههیه، بئن هیوانا نین، 2 به لکو ئه و پینگایانه مان ره تکرده و که عیوه نامهی کن له مه سیحه وھ، که ئیمهه خزمه تان کردووه، شاراوهن و شه رمه زاری ده هین، فیل ناکمین و ده ستکاری به مه ره کد ب ته نوسراوه به لکو به روحی خودای زیندووه، وشهی خودا ناکمین، به لکو به ده رخستنی راستی، له بهر دهم نهک لمه سره ته خته برد، به لکو لمه سره ته خته دلی مرؤف، خودا بئو ویژدایی هر که سیک خومان ده سه لیین. 3 به لام 4 به هوی مه سیحه وھ متمانه ئاوامان ب خودا ههیه. 5 ئیمهه ئه گرد مژده که مان شاراوه بیت، ئهوا بئو ئه وانه شاراوه ویه که خومان لیهانو نین که بیر له شتیک بکه بیوه و بیان واپت له لە ناوده چن، 4 لیهدا خوداووندی ئه دنیا یه بیلواه رانی خومان ویه، به لکو لیهانو بیان له خوداویه. 6 ئه و لیهانو کویز کردووه، تاکو روونا کی مز گنیتی شکوی مه سیحیان کردن تاکو بیینه خزمه تان کاری په یمانی نوی، په یمانی روح نهک بئو نه دره و شیتته وھ ویهی خودایه. 5 ئیمهه په یمانی نوسراوه ب پیت، چونکه ئه و پیت نوسراوه ده کوژیت، خومان رانا گیه نین، به لکو عیسا که مه سیحی بالا دهسته،

دوروه م کورنسوس

1

له پوآسهوه که به خواتی خودا نیز دراوی عیسای مهسیحه، هروهها له تیوساوی برatanه وه، بُو کلیساي خودا له کورنسوس و هemo گلی پیروزی خوی له هemo نه خایا: 2 با نیعمه و ظاشتی له خودای باوکان و عیسای مهسیحی خاوند شکوهه له گهتان بیت. 3 ستایش بُو خودا، باوکی عیسای مهسیحی پهروه ردگارمان، باوکی میرهبانی و خودای هemo دلنہوا پیه ک، 4 ئوهه له هemo ته نگانه یه گهاندا دلنہوا پیهان ده کات، تاکو بچوانین بُو دلنہوا پیه له خوداوه دلنہوا پیه کار، دلنہوا پیه بکدین که له هemo ته نگانه یه کدان، 5 چونکه هروهک چزن به شداری زورمان کدووه له ئازاری مهسیح، به هه مان شییه له رنگی مهسیحه و دلنہوا پیه زور ده کریئن. 6 نه گهر تووشی ته نگانه ده بین ئهوا بُو دلنہوا پیه و رنگ گارپانه، ئه گهر دلنہوا پیه کابین ئهوا بُو دلنہوا پیهانه، که له دانبه خودا گرتني ئیوهدا برگه گرتني برهه مهیناوه بُو هه مان ئهوا ئازارانه که ئېچېش ده بچېئن. 7 جا میومان بُو غیوبه چه سپاوه، ده زاین وه که له ئازار به شدارون، له دلنہوا پیشدا ئاوان. 8 خوشکان و برایانم، نامانه ویت ئه و ته نگانه یهی له ئاسیسا به سه رمان هات له لاتان شاراوه بیت، که زور قورس بُو و له سه رووی تو امانه وه بُو، هه تا ئوهه له ژیان بچووده بُو زن. 9 نگه مان هه سمتان ده کد حکم، مردمان بُه دراوه،

بیوین، ۹ پیکوگمان هه سماں ده رد حومی مردمان بُو دراوه،
تاکو پشت به خُرمان نه بهستین، بهلکو به خودایی مردووان
نه لدمه سیتیته و ۱۰ ته ووه له مر دیتیکی تاوا گهوره دهربازی
کردن و دهربازمان ده کات، هیوانان پیچی هه یه که دواتریش
دهربازمان ده کات، ۱۱ یهوده ش به پارانه و کاتان یارمه تیده رن
بُو ئیمه، بُو تهوده خه لکیکی رزور له پیتاوی ئیمه له سر ثه و نه
نیعمته دی پیان دراوه، سوپاسی خودا بکن، که وهلامی من
پارانه ووهی خه لکیکی رزوره، ۱۲ ئیمه شانا زی بهمه و ده کهین: فرمایه
ویژد امانت شایه قی ده دات که هه لسوکه و قمان له جیهاندا، به
تایه قی سه باره ت به یهوده، له دروستی و بی دورو ووی بُو که
له خودایه، نه که به دانایی دنایی بهلکو به نیعمه تی خودا، ۱۳
نه که شتیگان بُو نانووسین که نه تو ان یخویننه وه یان لیه ئینه گدن.
هیوادرام به ته اویی لیمان تیگن، ۱۴ تاکو ما یاه شانا زی یهوده به

شەريعەتە، 57 بەلام سوپاس بۇ خودا! لە پىنگەي عىسای لەگەليان ئىش دەكەن و ماندوو دەبن، 17 بە هاتنى ستيفاناس و مەسيحى خاوهن شكتومان سەركوتىن بە ئېچە دەخشىت. فەرتۇناتۇس و ئەخايىكوس دلشايد بوم، چونكە شويىچى ئۇھىيان 58 كەواتە، ئەئى خوشك و برايانى خۆشەويسىم، چەسپا و گىرته وە، 18 ھەرودەها چونكە ئەوان بىرىسى من و ئۇھىيان جىڭىگەرن، خۇتان بە تەواوى بۇ كارى عىسای خاوهن شكتۇ كەشاندە، بۇ يە و جۈرۈ كەسانە بىاسىن، 19 كلىسا كانى ئاسيا تەرخان بەكەن، چونكە دەزانى ئەو رەنجلە بە فيپۇر ناروات كە سلاۋاتان لىدە كەن، ئەكلا و پىرسىكلا، لەگەل كلىسايەلە لە ئۇھىيە بە يەكبۇن لەگەل عىسای خاوهن شكتۇدا دېيىكىشەن. مالەكەيان بە ناوى عىسای خاوهن شكتۇ بە گەرمى سلاۋاتان لىدە كەن، 20 ھەموو خوشك و برايان سلاۋاتان لىدە كەن، بە 16 بەلام لەبارەي كۆمەك بۇ گەل بىرۇزى خودا، چۈن كلىسا كانى گەلاتام راپاسپاردووە، ئۇھىش ئاوا بەكەن، 21 من پۇلس، ئەم سلاۋە سەرهەتاي ھەر ھەفتىيەك با ھەرىيە كەتان چەندى لە تونانادايە يېخاتە لايەك، تاكو كۆمەك كە ئەو كاتە نەيىت كە دەگەمە شكتۇ خۆشناویت با نەفرەتى لى يېت! ئەي پەروەدگار، 22 بەللى ئەم كەسەي عىسای خاوهن بە دەستى خۇم دەنۋىسم، 23 نىمعەتى عىسای مەسيحى خاوهن شكتۇtan لەگەل وەرە! 24 خۆشەويسىتى من لەگەل ھەمووتان يېت كە لەگەل يېت، 25 كايتىك گەيشتمە لاتان، جا ئەوانەي پەسەندىكراون بە نامە و دەيانىتىم تاكو دىيارىيە كاتان بىگەنەنە ئورشەلەم، 26 ئەگەر بە باش زانى كە منىش بېچم، ئەوا لەگەل من دەچن، 27 كايتىك لە مەكۇنبا تېپەرەم دېئە لاتان، چونكە بە مەكۇنبا دا تىتەپەرم، 28 لەوانەي ماوەيەك لەلاتان بىم، ياخود ھەموو زستان، تاكو پىنگەي سەفەرم بۇ ئاسان بەكەن بۇ ھەر شۇيىتىك كە بۇيى دەچم، 29 چونكە ئەم جارە نامەویت تەنەما بە سەرپىلىي بىانىتىم، بەلکو ھۇدارم ئەگەر عىسای خاوهن شكتۇ خواتى لەسەر يېت ماوەيەك لەلاتان بىتىنەمە وە، 30 چونكە دەرگىيەكى پان پەنجايىھە مىن لە ئەفسۇس دەميتىمە وە، 31 چونكە دەرگىيەكى پان بەرینم لى كراوهەتە و بۇ خزمەتىكى كارىگەر، ھەرقەندە دوژمىتىكى زۇرىشەم ھەيد، 32 ئەگەر تېپساؤسەتەن، ئا كاگادىن بەلاتان بېنى ترس يېت، چونكە كارى يەزدان دەكەت، وەك منىش دېيىكم، 33 با كەس بە سووكى سەھىرى نەكەت، بەلکو بە ئاشتى يېنېزەنە وە لام، چونكە من و برايان چاوهېرنى دەكەن، 34 ھەرودەها سەبارەت بە ئەپۇلۇسى برامان، زۇر پاپامە وە كە لەگەل برايان يېتە لاتان، ئەو ھەرگىز ئەبۈلىست ئېستا يېتە لاتان، بەلام كە بۇيى پىنكەوت، دېت، 35 ئېشك بېگن، لە باوەر بېچەسپىن، ئازا و بەھىز بن، 36 ھەرچىيەك دەكەن لە خۆشەويسىتىيە وە يېكەن، 37 ئۇھى دەزانى مالى ستيفاناس لە ئەخايىپىشە بەرە بۇون و خۇيان بۇ خزمەتكەدنى گەلى بىرۇزى خودا تەرخان كەدبوبۇ، خوشكان و برايان، لېتان دەپارىيە وە، 38 كە ئۇھىش ملکەچى وەك ئەوانەن بىن، ھەموو ئەوانەي

مردوانیش به هؤی مرؤفیکوهی. 22 هروده‌ها چون همو ده‌دانی که خوی دهیوهی، هر جوره توویک لاشیکی تایه‌تی به هؤی تاده‌مهوه ده‌من، به همان شیوه همو ٹوانه‌ش داوه‌تی. 39 همو جهسته‌یه ک وکو یه ک نیه، مرؤف که لگل مه‌سیحدا بونه‌ته یه ک، زیندو ده‌کرینه‌وه. 23 جهسته‌یه کی ههیه، ئازه‌ل جهسته‌یه ک دیک، والدنه جهسته‌یه ک و به‌لام هر یه که به توره‌ی خوی: یه کم جاره‌سیح وک ماسی جهسته‌یه ک دیک. 40 ته‌نی تامانی ههیه و ته‌نی زمینیش توبه‌ره، ئینجا له کاتی هاتنی، ئهوانه‌ی هی مه‌سیحن، 24 دواهیه، به‌لام شکوی ته‌نی تامانیه کان شتیکه و شکوی ته‌نی ته‌مه کوتایی دیت، کاتیک پاشایه‌تیه که راده‌ستی خودای زه‌مینیه کایش شتیکی دیکیه. 41 شکوی خور شتیکه و باوک ده‌کات، پاش ئهوهی همو سرکردایه‌تی و ده‌سه‌لات شکوی مانگ شتیکه، شکوی ئهستیره‌ش شتیکی دیکیه، و هیزیکی له‌ناورید، 25 چونکه دبی پاشایه‌تی بکات، ههتا ئهستیره‌ش له‌گل ئهستیره شکوی جایاوزی خویان ههیه. ههمو دوزمنافی ده‌خانه ژیز پیله‌وه. 26 دوا دوزمن که 42 بچه‌ستانه‌وهی مردوانیش به همان شیوه ده‌بیت: له له‌ناوده‌بردریت، مردن. 27 هروده ک نوسراوه پیروزه‌کان فه‌وتاوی ده‌چیزیت، له نه‌فه‌وتاوی هله‌لده‌ستیرنیه‌وه. 43 له ده‌لین: [ههمو شتیکت خستووه‌ته ژیز پیچنیه،] به‌لام کاتیک سووکا به‌قی ده‌چیزیت، له شکومه‌ندی هله‌لده‌ستیرنیه‌وه. له ده‌فرمومی [ههمو شتیکت خستووه‌ته ژیز پیچنیه،] رونه که ئهمه لاوازی ده‌چیزیت، له هیز هله‌لده‌ستیرنیه‌وه. 44 به له‌شی خودی خودا ناگریته‌وه، چونکه خودا ههمو شتیکی ملکه‌چی سروشی ده‌چیزیت، به له‌شی پوحی هله‌لده‌ستیرنیه‌وه. ئه‌گدر مه‌سیح گردووه. 28 کاتیک ههمووی ملکه‌چی کرد، ئهواسا له‌شی سروشی ههیه، له‌شی پوحیش ههیه. 45 ئاوش نوسراوه: کوره‌کدش خوی ملکه‌چی ئوهه ده‌بیت که ههمووی ملکه‌چی [پایوی یه کم، ئاده‌م بیوه گاتیکی زیندوو.] به‌لام دوا ناده‌م، کردووه، تاکو خودا بیته‌ههمو شتیک له ههمو شتیک. 29 روچنکه زیان ده‌به‌خشیت. 46 به‌لام روچنیه که ئه‌وهی یه کم ئه‌گینا ئهوانه‌ی له جیاتی مردووان له ئاو هله‌لده‌کیشتن چی نیه، به‌لکو له‌شی سروشیه و ئه‌وهی دواتر روچنیه. 47 مرؤف ده‌کدن؟ ئه‌گدر مردووان هرگیز هله‌ناسیترنیه‌وه، جا پوچی یه کم له خوی زه‌وی بورو، مرؤف دوووم له تامانه‌وهیه. 48 برایانم، روژانه به‌رنگاری مردن ده‌بیوه، وک به دلیاییه وه، چونکه ٹئو ویه‌یه‌مان ورگرتووه که له خوی بورو، به همان شانازیتان پچه ده‌کم، به هؤی عیسای مه‌سیحی خاون شیوه ویهی تامانی ورده‌گرین. 50 ئه‌ی خوشک و برایانم، شکومن. 32 ئه‌گدر به بیرکردن‌وهی مرؤف بیت کاتیک له پیتان ده‌لیم که گوشت و خوین ناتوانیت بیته‌میرانگری شاشینی ته‌فسوس به‌رنگاری درنده‌کان بومه‌وه، چ سوودیکم ده‌بیوه خودا، هروده‌ها فه‌وتاوی نایتیه میرانگری نه‌فه‌وتاوی. 51 ئه‌وهتا ئه‌گدر مردووان هله‌سته‌وه: [با بختون و بختونه‌وه،] چونکه نهینیه‌گان پن ده‌لیم: ههمو مون ناخهون، به‌لکو هه‌مو مون سبیه ده‌من. 33 هله‌لده‌خلالیتین: «پیوه‌ندی خراب روچنیت ده‌گوردرین، 52 له سایدکا، له چاوتوكاییک، کاتیک دوا جوان تیکده‌دات.» 34 هؤش بیشه‌نده به‌خویان هروده که‌په‌نلا لیده‌دریت. لمبه‌ئوهه که‌په‌نلا ده‌نگ ده‌دانه‌وه، پیوه‌سته، گوناه مه‌کدن، چونکه هه‌نديگان زانیاریتان سه‌باره‌ت مردوانیش بیه‌فه‌وتان هله‌لده‌ستیرنیه‌وه، ئه‌یه‌ش ده‌گوردرین، به خودا نیه. ئه‌مه بی‌شه‌رمه زاربوقتان ده‌لیم. 35 لدواهیه 53 چونکه هر ده‌بی ئه‌هو سروشته فه‌وتاوی نه‌فه‌وتاوی پوچنیت و که‌سیک بیت: «چون مردووان هله‌لده‌ستیرنیه‌وه؟ به چ جوره سروشی مردوونه‌مری پوچنیت. 54 کاتیک فه‌وتاوی نه‌فه‌وتاوی جه‌سته‌یه که‌وه دینه‌وه؟» 36 ئه‌ی گل! ئه‌وهی ده‌پچنیت، ده‌پچنیت و مردن نه‌مری ده‌پچنیت، ئه‌هو سه‌ی نوسراو زیندوو نایتیه‌وه ئه‌گدر نه‌مریت. 37 ئه‌وهی ده‌پچنیت، ئه‌هو دینه‌ده دی: [مردن به سرکوتن لووش دراوه. 55] ئه‌ی له‌شنه نیه که ده‌رده که‌ویت، به‌لکو ته‌نما ده‌نگیکه، جا گنم مردن، کوا سرکوتن‌ت؟ ئه‌ی مردن، کوا پیوه‌دانست؟] بیت یاخود هر توویکی دیک. 38 به‌لام خودا ئه‌و له‌شی (Hadēs g86) 56 جا پوچه‌دانی مردن گوناهه، هیزی گوناهیش

ناشاره‌زا بیتِ زووره‌وه، له به‌ردم هه مووان ویژدانی تاوانباری پیم را گیاندن. ئه گینا بی سوود باوه‌رتان هیناوه. 3 ئه‌ووم ده کات، له لایهن هه مووانه‌وه حومک ده دریت، 25 نهیزبیه کافی پیدان که يه که‌مین و گنگترینه و منیش و هرمگرتبیوو: که دلی ئاشکرا ده بیت، کپوش ده بات و خودا ده پرسیت، مهسیح له پیتاوی گوناهه کامنان مرد به گویره‌هی نوسراوه را یله‌ده گدیه‌بیت: «به‌پاسی خودا له نیوتاندیه!» 26 ئه‌ی خوشک پیروزه کان، 4 نه‌و نیزرا و له پوژی سیه‌م هه‌ستایه‌وه به گویره‌هی و برایان، ئیتر چی بلین؟ کاتیک کوذه‌به‌وه هر یه‌کیک له نوسراوه پیروزه کان، 5 ئینجا بُوه ترس و دوای بُوه دوازده ییوه زه‌بورونیک، فیزک‌دیک ئاشکرا کردتیک، زماتیک یان قوتاییه‌که‌دی ده‌رکوت. 6 پاش ئه‌وه به یه‌ک جار بُوه زیاتر لیکانه‌وه‌یه‌کی هه‌یه، با هه‌مو شتیک بُوه نیادنان بیت. 27 له پیتچ سه‌د له خوشک و برایان ده‌رکوت که زوره‌یان ئه‌گر که‌ستایک به زماتیک بدوین، با دوویان نه‌و په‌ری سی هه‌تا ئیستا ماؤن، به‌لام هه‌ندیکان نوستون، 7 دوای ئه‌وه بُوه که‌س بن و له‌دوای يه‌ک بدوین، که‌ستیکیش لیکی بداته‌وه. یاقوب ده‌رکوت، ئینجا بُوه هه‌مو نیزدراوان، 8 پاش هه‌موان 28 به‌لام ئه‌گر لیکده‌ره‌وه نه‌بubo، با له کلیسا پیده‌نگ بیت، بُوه منیش ده‌رکوت، من وک مندالیک بوم که له کاتی پر خوی و بُوه خودا بدويت. 29 با دوویان سی پچمه‌مه بر نائیسانی له‌دایک بیوم. 9 له‌رستیدا من بیچوو کترین نیزدراوم بدوین، ئه‌وانی دیکه‌ش و ته‌کانیان هه‌لبسه‌نگین. 30 به‌لام ئه‌گر و شایانی ئه‌وه نیم به نیزدراو ناویردریم، له به‌ر نه‌وهی من ئاشکرا کردتیک بُوه‌یه‌کیک له دانیشتروان هات، با یه‌ک‌میان کلیسا‌ی خودام چه‌وساندووه‌ته‌وه. 10 به‌لام به‌هزی نیعمه‌تی پیده‌نگ بیت، 31 چونکه هه‌مووتان ده‌توان یه‌ک به یه‌ک خوداوه من ئه‌وه‌م که هه‌م، هه‌روه‌ها نیعمه‌تی نه‌و بُوه من بی په‌یامی خودا رابگدیه‌ن، تاکو هه‌مو فیزین و هانبدرن. 32 سوود نه‌بubo، به‌لکو من له هه‌مو نیزدراوانی دیکه ماندووتر پر خوی پچمه‌مه ران بُوه خودا بُوه، 33 چونکه خودا بُوه، به‌لام من نا، به‌لکو نیعمه‌تی خودا بُوه که له‌گله‌دایه. 11 خودای شیواندن نییه، به‌لکو خودای ئاشتیه. هه‌روه‌ک ئیتر من بُم یاخود ئه‌وان، ئاوا را یه‌گدیه‌ن و ئاواش باوه‌رتان له هه‌مو کلیسا‌کانی گلی پیروزی خودا، 34 با ژنان له هینا. 12 به‌لام ئه‌گر را گدیه‌زراوه که مه‌سیح له‌تیو مردووان کلیسا‌کاندا پیده‌نگ بن، چونکه ریان پیده‌راوه بدوین، به‌لکو هه‌ستیزی‌وه، ئیتر چونکه هه‌ندیکان ده‌لین مردووان زیندوو وه‌ک ته‌وارایش ده‌فرمی با ملکچ بن. 35 به‌لام ئه‌گر تابه‌وه؟ 13 ئه‌گر هه‌ستانه‌وه له‌تیو مردووان نه بیت، ئه‌وا شوره‌یه بُوه‌ن له کلیسا‌داد بدويت. 36 ئایا په‌یامی خودا له نیوه‌وه هه‌لنه‌ستیزی‌ایته‌وه، ئه‌وسا من‌گینیدمان بی سوود ده بیت، سه‌رچاوه‌ی گرتووه، یان ته‌نها بُوه‌یه‌وه‌هاتووه؟ 37 ئه‌گر یه‌کیک باوه‌ری ییوه‌ش هیچ سوودی ناییت. 15 ئیچه‌ش ده بینه شایه‌تی خوی به پچمه‌مه‌ریان که‌ستیکی روحانی بزایت، با باش بزایت دروزن بُوه خودا، چونکه ئیچه سه‌باره‌ت به خودا شایه‌تجان دا که ئه‌وهی بُوتان ده‌نوسم راسپارده‌ی مه‌سیحی بالا‌ده‌سته. 38 مه‌سیحی هه‌ستاندووه‌ته‌وه، به‌لام ئه‌گر مردووان هه‌لنه‌ستانه‌وه، به‌لام ئه‌گر یه‌کیک پشتگوئی خست، با هه‌ر پشتگوئی بخیرت. هه‌لینه‌ستاندووه‌ته‌وه، 16 ئه‌گر مردووان هه‌لنه‌ستیزی‌وه، 39 که‌وانه خوشک و برایانم، تامه‌زروی را گه‌یاندپ په‌یامی که‌وانه مه‌سیحیش هه‌لنه‌ستیزراوه‌ته‌وه. 17 ئه‌گر مه‌سیح له‌تیو خودا بن و پرینگری مه‌کدن له دوان به زمانه‌کان. 40 به‌لام با مردووان هه‌لنه‌ستیزرایته‌وه، ئه‌وسا باوه‌رتان پوچ ده بیت و هه‌مو شتیک به دروستی و پریکوپکی بیت.

15 ئه‌ی خوشک و برایانم، ده‌مه‌وهی ئه‌وه من‌گینیه‌تان که به یه‌کبوون له‌گل مه‌سیحدا نوستون، لمناچوون. 19 بیرخجه‌مه‌وه که پیم را گه‌یاندن، ئه‌وهی وهرتانگرت و هه‌تا ئه‌گر بیت‌تنه‌ها لهم ژیانه هیوامان به مه‌سیح بیت، ئه‌وا ئیه ئیستا له‌سدری چه‌سپاون. 2 به‌هئی ئه‌م من‌گینیه‌وه ییوه نه‌گه‌ترين خلک ده‌بین له‌تیو مرؤوف. 20 به‌لام له راستیدا رزگارتان ده بیت، ئه‌گر ده‌ستان به‌په‌یامه‌وه گرت که مه‌سیح له‌تیو مردووان هه‌ستانه‌وه و بیوه توپه‌رهی نوستوان. 21 هه‌روه‌ک مردن به‌هئی مرؤفیکه‌وه بُوه، هه‌ستانه‌وهی

شانازی نییه، لووتبه رزی نییه. ۵ به دره و شتی نییه، بو خوی شته بی پر و حانه دهنگ دهرده کدن، شمشال یان قیساره، دوا نا کات، زوو توپره ناییت و خراپه کان تومار نا کات. ۶ نه گهر ئاوازی جباواز نهدات، چژون بزانزیت ئوهودی دهه زربیت به خراپه دلخوش ناییت، بدلکو به راستی دلشداد دهیت. ۷ شمشال یان قیساريه؟ ۸ نه گهر که دهندگیکی پروون نهدات، خوشه ویستی بهرگهی هه موو شیتیک ده خوازیت، بو شه به هه موو کی بو شه بخوی ئاماده ده کات؟ ۹ میوه ش تاوا، نه گهر به شیتیک ده کات، هیوا به هه موو شیتیک ده خوازیت، بو هه موو زمان قسيمه کی پروون نه کدن، ئوهودی گوتراوه چژون دهزاری؟ ۱۰ شیتیک ئارام ده گرت، ۸ خوشه ویستی هه رگیز نافه و تیت، چونکه هدر له هه وادا ده دوین. ۱۰ پیکومان له جهاندا چندنین به لام را گدیاندن پیدای خودا ده و سیت، قسه کردن به زمانه جوئر زمان ههیه و هیچجان بی واتا نین. ۱۱ بویه ئه گهر لاه و زمانه رو خیه کانیش کوتایی پیدیت، زانیاریش نامینیت، ۹ چونکه بینه گم که قسے پی ده گرت، بو قسے که ده مجھه بدره بری، زانیاریمان سنورداره، هروهها توانای ئیمه بو را گدیاندن قسه کریش بدره بریه بو من، ۱۲ میوه ش به هه مان شیوه ن. پیدایی خودا سنورداره، ۱۰ به لام کاتیک ته اووه که دیت، له بده زهودی به په روشن بو به هر هه کافی پر وحی پیروز، که واته سنورداریه که نامینیت. ۱۱ که مندال بوم، وک مندالیک ههول بدهن لوه به هرانه زیاد بکدن که له پیتاوی بنیادنافی قسمه ده گرد، وک مندالیک بیرم ده کرده وه، وک مندالیک کلیسیه. ۱۳ لابه رئم هم هویه ئوهودی به زمان ده دویت، با نویز لیکدانه وهم ده گرد. که بومه پیاو، ئوهودی هی مندال بوب بکات تا کولیکی بداتوه، ۱۴ چونکه ئه گهر به زمانیک نویز وازن لی هینا. ۱۲ جا نیستا له تمدا ته ماشای ئاویه ده کین، بکم، پر وح نویز ده کات، به لام میشکم بی بدره بومه. ۱۵ به لام دوای پر و بروهه. نیستا همندیک ده زانم، به لام دواتر که واهه چی بکم؟ به روح نویز ده کم، هروهها به میشکیشم به ته اوی ده زانم، هروهک چژون ته او و ناسراوم. ۱۶ نیستا نویز ده کم، به روح گورانی ده لیم، هه روهها به میشکیشم گەوره تریان خوشه ویستیه، باوړه هیوا و خوشه ویستی، به لام گورانی ده لیم. ۱۷ نگینا، نه گهر به روحی پیروز ستایشی خودا بکدیت، چژون کسیکی ناشاره رزا به سپاکسرد که کت بیلت

14

به دواei خوشويستي بکون، تامه زروري به هره کان
پرسچ پيروزن، به تايي تقي را گياباني پيامي خودا. 2 نهودي
به زمانی پرسچ دهدويت، قسه بو خدლك ناکات، به لکو
بو خودا، کس اني تيماگات، چونکه به پرسچ پيروز باسي
نمھي ده کات. 3 به لام نهودي پيامي خودا راده گيه نيت،
نهدوه بو بنيدان و هاندان و دلنه واي خه لک دهدويت. 4
نهودي به زمان دهدويت، خوي بنيد ده نيت، به لام نهودي
پيامي خودا راده گيه نيت، تهوا کليسا بنيد ده نيت. 5 حيز
ده کتم هه مووتان به زمانه کان بدويين، به لام باشته پيامي
خودا رابگيه نن. نهودي پيامي خودا راده گيه نيت گوره ته
لهودي به زمانه کان دهدويت، مه گهر ليکي بدانه و، تاکو کليسا
بنيداناني ده سبتكويت. 6 نئستا نهدي خوشك و برایانم، مه گهر
هاشقه لاثان و به زمانه کان دواام، چ سووديلکم بقنان ده نيت،
مه گهر به ئاشکرا کراويمک يان به زانياريه ک يان به پياميک
له خوداوه يان به فيرگردتىك يان به زانياريه ک يان به پياميک
پيامي خودا رابگيه نن و يه کيکي بنياودر يا خود گهسيكى
تايما نايلت ک شيوه ورينه ده کدن؟ 24 به لام نه گهر هه موو
پيامي خودا رابگيه نن و يه کيکي بنياودر يا خود گهسيكى

بدایه، ئەوا حۆمک نەدەراین. 32 بەلام کاتیک مەسیحی خاوهن لەش نامیتیت؟ 17 ئەگەر ھەموو لەش چاوبوایه، ئەی کوا شکو حۆكمان بەرات، ئەوا تەمپى دەکریئن، تاکو لەگەل جیاندا بىستن؟ ئەگەر ھەموو بىستن بولوایه، ئەی کوا بۆتکەن؟ 18 تاوانبار نەکریئن، 33 کوا وە ئەی خوشك و برايغىم، کاتیک بەلام ئىستا خودا ئەندامانى دانا، ھەزىز يېك لەشدا، وەك بۇ خواردن كۆدەبەوه، چاوهپى يەكترى بەكن. 34 ئەگەر وىسى. 19 ئەگەر ھەموو يەك ئەندام بولوایه، كوا لەش؟ 20 يەكىك بىرسى بول با له مالەوه بخوات، نەوهك بۇ حۆكمدان جا ئىستا ئەندام زورن، بەلام لەش يەك. 21 چاوناتاوىتت به كۆشىدەوە. کاتیک هاتم بۇ لاتان، رېشقى زياتىر شستان دەدەمى. دەست تلىت: «بۇ بىستم بىت نىم». بان سەر يەپەيە كان لىلت:

12

خوشکان، برایان، نامه ویت بن ئاگا بن لمباره‌ی به هر کافی روحی پیروزه و. 2 ده زان کاتیک بتپه رست بون، بدروه بته لاله کان راه برایتی و گومرا کان. 3 بویه بزان که کس نیه به روحی خودا بدوبت و بیلت: «نه فرهت له عیسا،» که سیش ناتوانیت بیلت: «عیسا په روهرد گاره،» به روحی پیروز نه بیلت. 4 جوزه‌ها به هر هیه، به لام هه مان روحه، 5 جوزه‌ها خزمت ههیه، به لام هه مان په روهرد گاره، 6 جوزه‌ها کار ههیه، به لام هه مان خودایه، تمهوهی هه موو کاریک له هه موواندا ده کات. 7 به لام ده رکوتی به هر هی پروحی پیروز بون هه رکسیک له پیناو سوودمنندی گشتی دهد ریت، 8 جا یه کیک له ریگه‌ی روحه کده قسه‌ی دانایی پنده دریت، بون یه کیک دیکه ش قسه‌ی زانین به گویه‌ی هه مان روحه، 9 بون یه کیک دیکه ش باور به همان روحه، بون یه کیک دیکه به هر هی چاکردن‌هه و به همان روحه، 10 یه کیک دیکه ش کاری په رجوا، بونه‌ی دیکه را گدیاندنی پیامی خودا، بونه‌ی دیکه جیا کردن‌هه و هر روحه کان، بونه‌ی دیکه جوزه‌ها زمانی روحی، بونه‌ی کیک دیکه ش لیکدانه و هر زمانه کان. 11 ئه مانه هه موو کاری یه ک روحه و همان روحه، بونه‌ی کیک به تایبیت داهه ش. دمکات، حزن سمه نهه، 12 هه مک، حزن اش به که

13

وئندامی زوری هدیده، همه موئندامانی لهش له گدل زورپیان 13 ئه گدر به زمانه کافی خله لک و فریشه بدویم، بهلام
یه ک لهشن، مه سیحیش بهم شیوه یه، 13 چونکه هه موومان خوشه ویستم نه بیت، ئهوا بوومه ته ده هویی به گرمگرم و زورنای
به یک روح بويک جهسته له ئاو هله لکیشیرین، جوله که يان به زیره زپر، 2 ئه گدر پهیاخي خودا رابگهیم خمو و هه موونهی و
ناجوله که، کویله يان نازاد، هه موومان يه ک روحمان پندرلا زاتیاریه ک بزام و باورنیکی ته اوویشم هه بیت بوقه لکدندي
تاکو بیخزینه و 0. 14 له گدل ئەمە شدا له شه ک يه ک ئەندام نیيچه، بهلام خوشه ویستم نه بیت، ئهوا هیچ نیم، 3 ئه گدر هه موو
به لکو زوره، 15 ئه گدر قاج بیت: «له بهر ئەوهى دەست نیم، سامانم بدهمه هەزاران و هەتا سووستان له شم دابیم، بهلام
ھى لهش نیم،» ئایا ئیترھى لهش نامنیت؟ 16 ئه گدر گوئی خوشه ویستم نه بیت، ئهوا هیچ سوودنکم نایت، 4 خوشه ویستی
بیت: «له بهر ئەوهى چاون نیم، ھى لهش نیم،» ئایا ئیترھى پلسوودر زپریه، خوشه ویستی ئایانیه، خوشه ویستی ئەریهی نیي،

پیشگوتن: «نه مه کراوهه قوربانی بت» مهیخون، له برنهوهی نویز بخودا بکات؟ ۱۴ باشه سروشت خویی قیرستان ناکات پیشگوتن و له برنهوهی ویژدان، ۲۹ ده لیم ویژدان، هی توانا، که شرمهزارهه بپاوه قزی دریز بکات، ۱۵ به لام بوزن به لکوکه هی نهودی دیک، جا بچوچی سرههستیم له لایهن ویژاتیک شکومهندیهه نه گهر قزی دریز بکات؟ چونکه له جیات پوشهر دیکهه حوم بدریت؟ ۳۰ نه گهر به سپاسکردنوه به شداری قزی دراوهه. ۱۶ به لام نه گریه کیک حه زی له ناکوکیهه، بکدم، پیتر بچوچی تاوانبار ده کریم له سرهه نهودی سویاسی خودای ئیته و کلنسا کانی خوداش جگه له مه نه ریتیکی دیکهه مان نییه. له سره ده کدم؟ ۳۱ بچوچی نه گهر خواردتان یان خواردنه و یان ۱۷ بهم ئاموزگاریهه ستایشنان ناکم، چونکه کوپونوهه کانتان هه رشیکتگان کرد، هه موو شیتیک بخکوئی خودا بکدن. ۳۲ زیانی له سوود زیاتره، ۱۸ پیش هه موو شیتیک، ده بیست بخو جوله که و ناجوله که و کلیساي خودا مه بنه کوسپ. ۳۳ کاتیک وه کلنسا کوهدنهه و دووهه رهکی له تیواناندا ههیه و هه روهه ک منیش له هه موو شیتیک هه مووان رازی ده کدم، هه تا پرادهه کیش باوهه ده کدم. ۱۹ پیکومان ده بیست له تیواناندا به ده اویا به روزهه وندی خۆمدا ناگهه پین، به لکوکه نیزدان، تاکو ناکوکی و دووهه رهکی هه بیت، تاکو نهه و باوهه دارانهه که جیچی پر زگاریان بیست.

11

11

لایسی من بکنه و هه رووه ک چژن منیش لایسی
مه سیح ده که مه وه. 2 جا ستایشان ده کم که له هه مه
شیکدا یادم ده کدن، ئه و دابونه ریتانه ده پاریزنه هه رووه ک
پېتلداون. 3 بهلام ده مه ویت بازان که سه ری هه مه پیاویک
مه سیحه و سه ری ژینیش پیاوه و سه ری مه سیحیش خودایه.
4 هه ری پیاویک به سه ری دا پوشراو نویز بکات یان په یای
خودا را بگهی نیت، ئهوا سه ری خوی شور ده کات. 5 هه ر
ژینیکیش به سه ری دانه پوشراوی نویز بکات یان په یای خودا
را بگهی نیت، ئهوا سه ری خوی شور ده کات، چونکه ئه و
ژینیکی سه ری تاشراو هه مان شتن و یه کن. 6 نه گهر زن سه ری
دانه پوشیت، با قزی بیریت، بهلام نه گهر زن شوره بی بیو
قرزی بیریت یاخود بیتاشیت، با سه ری دا پوشیت. 7 کواته
پیاو نایت سه ری دا پوشیت، که وینه و شکوی خودایه. بهلام
زن شکوی پیاوه، 8 چونکه پیاو له زن هه اه تووه، به لکو زن
له پیاوه، 9 پیاویش له پینتاوی زن به دی نه هینزاوه، به لکو
زن له پینتاوی پیاو. 10 لمبهر ئه مه و لمبهر فریشه کان، پیاویسته
زن نیشانه ده سلاطی به سه ریه وه هه بیت. 11 له گهل
ئه دوه شدا، له پاشایق مه سیحی خاوهن شکوماندا زن سه باره
به پیاو سه ریه خز نیه و پیاویش سه باره به زن سه ریه خز
نیه، 12 چونکه وک زن له پیاوه، تاواش پیاو به هقوی زن
له دایک ده بیت، بهلام هه مه و شیک له خوداویه. 13 شیوه
حکم بک خوتان بدهن: ئایا ده بیت زن به سه ری دانه پوشراوی
له ندیکیش نوستون. 31 بهلام ئه گهر خخمان حوكی خخمان

مهسیح به ده سنت پنجم 20 بُو جوله که خُوم و هک جوله که لیکرد، و سئ هزاریان که داشت. 9 نایت مهسیح تا قبکه نیمه و هک تا کو جوله که به ده سنت پنجم. بُو ئهوانه‌ی لهزیر سایه‌ی شمریعه‌تن، هندیکان تاقییان کرد و مار لمانوی بردن. 10 بُله بُول خُوم و هک کسیک که لهزیر سایه‌ی شمریعه‌تدا بیت، مه کدن و هک هندیکان بوله بولیان کرد و فرشته‌ی لهنا بهر هر چنده لهزیر سایه‌ی شمریعه‌نم، تا کو ئهوانه به ده سنت پنجم کوششیان. 11 جا ئەم شنانه‌یان و هک پهند به سرهات، بُو که لهزیر سایه‌ی شمریعه‌تن. 21 بُو ئهوانه بی شمریعه‌تن، ئاگاداری ئیهش نوسراوه، که له کوتایی زهمان دهیزن. (aión) خُوم و هک بن شمریعه‌ت ایکرد، هر چنده بن شمریعه‌تن 12 که داهه که ده زانیت راوه‌ستاوه، با وریا بیت خودا نیم، به لکو لهزیر سایه‌ی شمریعه‌ق مه سیحدام، تا کو نه کدویت. 13 هیچ تاقیکرده و یهگان تووش نایت که هاویه‌ش ئهوانه به ده سنت پنجم که بن شمریعه‌تن. 22 بُو لاوازان بومه نه بیت له تیوان مرؤفه کاندا، به لام خودا دلسوژه، که نایه لیت لواز، تا کو لاواز کان به ده سنت پنجم. بُو همموان بومه هه مو زیارت له توانای خوتان تاق بکتیه‌وه، به لکو له گل تاقیکرده و ه شیک، تا کو به هر شیوه‌یه ک بیت هندیک پر زگار بکم. پیگای ده چوون ده کانه‌وه، تا کو بتوان بدرگه بگن. 14 بُو یه 23 هه مو ئەمانه له پیناوی پهیاپی ئینچیلدا ده کم، تا کو تیبیدا خوش و بستانم، له بپه رسی را بکمن. 15 و هک بُو هوشیاران به شدار بم. 24 ئایا نازان هه مو ئهوانه‌ی له گورپان را ده کمن، بیت ده دوئم، ئیوه حوكم بدنه لهوهی دهیلیم: 16 ئایا ئەم و هه مو را ده کمن، به لام تهنا یه کیک خه لات ده کریت؟ جامه‌ی سوپاسگوزاری له پیناوی سوپاسی خودا ده کدین، که داهه را بکمن تاوه کو خه لات که به ده سنت پنجم. 25 هر یه کیک به شداری نیبه له خویچ مهسیح؟ ئەوانه‌ی له ق ده کدین، میلانی بکات له هه مو شیک خه را ده گریت. ئهوانه تا کو به شداری نیبه له لهشی مهسیح؟ 17 له بهر ئوهی یه ک نان تاجیکی له ناچوو به ده سنت پنجم، به لام هی ئیمه له ناو نه چوو. 26 هه يه، ئیمه که زوین، يه ک لهشین، چونکه هه مو مان به شداری که داهه را ده کم نه ک و هک یه کیک ئاماچی نه بیت، بُوكسین له یه ک ناندا ده کدین. 18 سدیری ئیسرايل بکمن که به گویزه‌ی ده کم نه ک و هک له هدوا بددهم. 27 به لکو له گل له شم توند جهستیه: ئایا ئهوانه‌ی قوربانی ده خون له قوربانگادا هاویه‌ش ده بم و دیکه مه کویله، نه و هک له ده دایی ده لیم؟ 19 جا چی ده لیم؟ ئایا ئوهی بُوبت سه پرداوه شیکه، دیکه جا پم داوه، خُوم پر دت بکریمه‌وه.

10 خوشکان، برایان، نامه‌ی نه زان که باو باپرایانان بُوحه پیسه کان سه‌ری ده بین نه ک بخودا جا نامه و بیت هه مو لهزیر ههوردا بعون و هه مو شیان ده ریایان بزی. 21 ناتوان جامی مه سیحي خاوهن شکو و جای بُوحه پیسه کان بخونه‌وه. ناتوان به شداری هه لکیشان، 3 هه مو شیان ههمان خواردنی رُوحیان خوارد. 22 یاخود ئیره‌ی خاوهن شکو هه لد سنتین؟ ئایا ئیمه له و به هنیزترین؟ 4 هه مو شیان ههمان خواردنوه رُوحیان خواردهوه، چونکه له تاشه بردہ رُوحیان ده خواردهوه که دوايان کو تیو، ئه و سود بده خش نیبه. «هه مو شیک بُو من دروسته»، به لام تاشه بردہ ش مهسیح بُو. 5 به لام خودا له زویه‌یان رازی هه مو شیک بیناده‌ر نیبه. 24 کس به دواي به رژوهندی خویدا نه گریت، به لکو بُو به رژوهندی خه لک هه ول بدنه. 25 ئەم شنانه‌ی رُوویاندا پهندن بُرمان، تا کو ئاره ززووی خراپه نه کدین، و هک ئهوان ناره ززوویان کرد. 7 بپه رسی مه بن و هک ههندیکان، و هک نوسراوه: [گل بُو خواردن و خواردنوه دانیشتن، پاشان بُو رابو اردن هه سنانه ووه.] 8 با داویت پیسی نه کدین و هک هندیکان داویت پیسیان کرد و له رُوشکدا بیست بکات و ئیوه‌ش ویستان بچن، جا هه رچیه‌گان له پیش دازرا بخون، بی لیکولینه‌وه، له بهر ویزان. 28 به لام ئەگر یه کیک

من، به خته و هر تره ئەگەر ئاوا بىئىتىه و، وا بازىم منىش رۇھى نېزدار او بىئىتى منن لە مەسىحدا. 3 بۇ ئەوانەي دادوھەرم دەكەن ئەمە يە بەرگىم: 4 ئايا مافى خواردن و خواردنه و مان ئىبىي 5 خودام ھىيە.

۹ ئایا سه ربه است نیم؟ ئایا نیز دراو نیم؟ ئایا عیسای خاوهن ئیت پاداشت چیه؟ ئوه ویه کاتیک مزگینی ددهم، به خژناری شکومانم نه بینیو؟ ئایا عیوه ئەنجامی ئەو کاره نین کە يە زدان مزگینی بدەم و داواى ماف تەواوى خۆم وە كۆ مزگینىدەر لە پىنگەي منوھە كەردوھىتى؟ 2 ئەگەر هاتۇو بۇ خەلگى نە كەم. 19 ھەرچەندە سەر بە سەتم و سەر بە هيچ كەسىك نیم، دىكە نیز دراو نەبم، ئەوا بۇ شیوه نیز دراوم، چونكە عیوه مۇرى بىلام خۆم كەردى كۆپلەيە ھەمۇوان تاكۇ زۆر كەس بۇ رېنگى

بکن، چونکه هاوشه رگیری له گرگتن باشتره. 10 به لام بُو ته نگانه‌یه ئیستا، باشه بُو مرُوف شاوا بمنیتیه وه. 27 ئایا تو هاوشه‌ران، رایانده سپّرم، من نم بدلکو مهسیحی بالادهست به ژنهوه به ستراویتهوه؟ داوای جیابونوهوه مه‌که. ئایا تو به رایانده سپّرمیت: با ژن له میزده کدی جیا نه بیتتهوه، 11 به لام ژنهوه نه ستراویتهوه؟ داوای ژن مه‌که. 28 به لام ئه‌گدر ئیچ جیا برووهوه، با ئیچ میزده بمنیتیه وه یان میزده کدی ژن بیتت گناهت نه کدووه، ئه‌گدر پاکیزه ش میزده بکات ناشت بکاتوهه. میزديش با ژنهکه تلاق نهادات. 12 ئوانی گناهی نه کدووه. به لام ئه‌وانه لهم ژیانهدا تووشی کیشه و دیکه من پییان ده لام نهک مهسیحی بالادهست: ئه‌گدر برايهک گرفت ده بن، جا من دهمه‌وی تووشان نه کدم. 29 خوشکان، رئیکی بیباوه‌ری هه برو، ژنهش رازی برو له گلیدا بڑیت، با برایان، ئه‌مه ده لام: کاتان کده، لهمه‌ودوا ئه‌وانهی ژنیان تلاقی نهادات. 13 ئه‌گدر رئیکی میزديک بیباوه‌ری هه برو، هه‌یه دهیت به جوزیک بیت به جوزیک شادن وهک میزده که رازی برو له گلیدا بڑیت، با ژنه که ئیچ جیا نه بیتتهوه، 30 ئه‌وانهی ده گریین وهک نه گریین، ئه‌وانهی شادن وهک 14 چونکه میزده بیباوه‌ره که له ژندا پیروزکراوه و ئیچ بیباوه‌ره شاد نهبن، ئه‌وانهی ده گرن وهک مولیکان نه بیت، 31 ئه‌وانهی پیاوا پیروزکراوه، ئه‌گینا مندالان گلاوه، به لام ئیستا پیروزه. جهان به کارده‌هیین وهک هدر به کاریه‌هیین، چونکه ویهی 15 به لام ئه‌گدر بیباوه‌ره که خوی جیا کردهوه، با جیا بیتتهوه. له ئه‌م جیهانه رووهوه نه مانه. 32 جا دهمه‌وی ئیوه بی خهم بن، باری ئاوادا برا که یان خوشکه که نه به ستراوه‌تهوه، بدلکو خودا ئه‌وهی ئنی نه هیناوه بایخ به کاروباری پهروه‌ردگار ده دات، بُر اشاتي باانگي گردوون، 16 چونک ئه‌ی ژن چون ده زانی چون په روه‌ردگار رازی بکات. 33 به لام هاوشه‌ردار بایخ تاخو میزده که ت رزگار ده کهیت؟ یان ئه‌ی میزده چون ده زانی به کاروباری جهان ده دات، چون ژنه که رازی بکات. تاخو ژنه کدت رزگار ده کهیت؟ 17 له گل ده وشدآ، با ههر 34 ئه و کاریه دلی به شکراوه، ئنی بی میزده و پاکیزه گونگی يه‌کیک بېچ ئه‌و بهشی مهسیحی خاوهن شکر پیداوه و بهو به کاروباری په روه‌ردگار ده ده، چون ده توانیت جهسته و شیوه‌یه که خودا باانگی گردووه بڑیت، له هه مو کلنسا كان روچی خوی بويه زدان ته رخان بکات. به لام شووکدوو بایخ 18 ئه‌مان ده ده، ژنهوهی به خه‌تنه کراوه، با بهنگراوه، با هه مو کلنسا كان روچی خاوهن شکر، بی په شیوه‌یه 35 نه بیتتهوه خه‌تنه نه کراوه، ئه‌وهش به خه‌تنه نه کراوه باانگراوه، بُر چا که تان ده لام، نهک تووشی کوتیگان بکم، بدلکو بُر پریز با خه‌تنه نه کات. 19 خه‌تنه کدن هیچ نیبه، خه‌تنه کردن بکنیش و ته رخانکراوه بیه بیه مهسیحی خاوهن شکر، بی په شیوه‌یه. 36 هیچ نیبه، به لکو جیهه جیچکردن راسپارده کانی خودا گونگ. به لام ئه‌گدر کسیک نیگرنه لهوهی که به شیوه‌یه کی شیاو 20 با هه‌ر يه‌کیک لهو با رودوخه ده بمنیتیه وه که تییدا بروه له گل ده ستگیرانه پاکیزه کدی هلسوكوت ناکات، ئه‌گدر کاتیک خودا باانگی گردووه. 21 ئایا به کویله بیه بانگرایت؟ حمز و تارهزووی زور برو و پنویست برو هاوشه رگیری بکن، گونی مه‌دهری. به لام ئه‌گدر توانیت ئازاد بیت، پیکه، 22 چی حمز لییه با ئه‌وه بکات، با هاوشه رگیری بکن، گناهی چونکه ئه‌وهی کویله بروه کاتیک يه زدان باانگی گردووه ئه‌وه نه کردووه. 37 به لام ئه‌وهی له دله‌وه بیهاری دایت و ناچار ده بیتته ئازاد کراوه يه زدان. به هه مان شیوه ئه‌وهشی که ئازاد نه بیت، به لکو به سه‌ر خواستی خویدا زال بیت، ئه‌وه پریاره‌ش برووه، کاتیک باانگراوه ئه‌وه ده بیتته کویله مسیح. 23 ئیوه که له دله‌وه داویه‌تی که ده ستگیرانه پاکیزه کدی نه گوازیتیه وه، به ترخیک کراون، مه‌بئه کویله خله‌لک. 24 خوشکان، ئه‌وا چاک ده کات. 38 که واته ئه‌وه کسیه هاوشه رگیری ناکات، برایان، با هه ر کسیک بهو شیوه‌یه له گل خودا بمنیتیه وه ده کات، چاک ده کات، ئه‌وهش که هاوشه رگیری ناکات، که تییدا بروه لهو کاته بانگراوه. 25 ده رباره‌یه لکان و چاک تر ده کات. 39 ژن ئه‌وهنده به میزدهوه ده به ستريته وه کوران، هیچ فرماتیک له مهسیحی بالادهسته وه نیبه، به لام ههتا میزده که زیندووه. به لام ئه‌گدر میزده کدی مرد، ئه‌وا من بیچجونی خومتان پی ده لام وهک يه زدان به زهی ئازاده شووه به هر پاونک بکات که ده ده ویت، به مه‌رجیک پیدا هاتبیته وه که جیچی متمانه بیت. 26 وايانم، له بهر ئه‌م باوه‌ری به مهسیحی خاوهن شکر هه بیت. 40 به لام به بیچجونی

دیکم بوم نووسین تیکل به داوینیپسان مهبن، 10 مه بهسته له دروسته،» به لام هیچ شتیک به سه‌رمندا زال نایت. 13 داوینیپسان و چاچنگوک و تالانکر و بتپه‌رستانی ئەم جیهانه «خواردن بۆ ورگه و ورگیش بۆ خواردن،» کچی خودا نییه، ئەگینا ناچار دهبوون لام جیهانه پچنه دهروهه. 11 به لام هردووکان لەناودهبات، به لام جهسته بۆ داوینیپسی نییه، پیتسا بوتان دهنووسم تیکلی یه کیک مەن به خوشک یان برا بەلکو بۆ مەسیحی خاوهن شکویه و مەسیحیداش بۆ جهستیده، ناوده‌ردریت و داوینیپسی یان چاچنگوک یاخود بتپرسه و 14 خوداش مەسیحی خاوهن شکویه هەستاندەو و به هیزى بوختانکره یان سه‌رخوشه و تالانکرە. نایش له گەل کەسى خۆی ئەقەش هەلەدەستیانیته وه. 15 ئایا نازاتن لەشتان ئەندامى تاوا مەخۇن. 12 به من چى ئەو بیباوه‌رمانی دەرەوەی کلیسا جهسته مەسیحه؟ ئایا ئەندامى جهسته مەسیح بکەمە حۆكم بدم؟ ئایا ئیوه ئەوانەی ناوهوەی کلیسا حۆكم نادەن؟ 13 ئەندامى له شفروشیک؟ نە خیر! 16 ياخود نازان ئەوهە خۆی ئەوانەی دەرەوەی کلیسا خودا حۆكمیان دەدات. [خراپه کار به له شفروشیکو و نووساندۇوو، له گەل بۇوەتە یەک جهسته؟ لە تیو خوتان دور بىخەنەوە.] 17 به لام چونکە دەفرموئی: [ھردووکان دەبەن یەک جهسته.]

6 کە یەکی‌سکان سکالا‌یەکی له یەکیکی دیکە هەبوبو، پچن ئەوهە لە گەل عیسای خاوهن شکویه بکېگریت، له گەل دەبەن یەک پرۆزى خودا نەبیت؟ 2 ئایا بیکات، له دەرەوەی جهسته، به لام ئەوهە خۆی نازان گەل خودا جیهان حۆكم دەدەن؟ نە گەر ئیوه حۆكم نازان کە لەشتان پەرسەتگای پرۆزى پرۆزە کە له ئیوه‌دایه و بەسەر جەباندا بەدەن، ئایا شایستە نین حۆكم بەسەر بچوکتىن لەلایەن خوداوهی هەتانە؟ ئیوه شى خوتان نین، 20 چونکە شتدا بەدەن؟ 3 ئایا نازان ئەقەش حۆكم بەسەر فەيشتە کاندا دەدەن؟ ئیوه بە ترخیک گژاون. جا به لەشتان ستابىشى خودا بکەن.

7 جا نە گەر له ژیانى پۇۋانەدا كېشەتان هەبیت، ئایا دەبىدەن سەبارەت بە شتانەي کە بۆ منتان نووسیوو: «باشە بۆ لای دادووهرى بیباوه‌پر کە کلیسا پەسەندىيان ناکەن؟ 5 من پاۋىن نەھىيەت.» 2 به لام لمبەر داوینیپسی، با هەر پایاپىك ئەمە دەلیم بۆ ئەوهە شەرم بکەن. ئایا یەکیک داناتان تىدا ئىنى خۆی هەبیت و هەر ژىتىك مېردى خۆی هەبیت. 3 نییە بتوانىت دادووهرى له تیو بىرايانى بکات؟ 6 به لام برا بای مېردى لەسەر بەقى تەركى سەرافش بۇزىنە كەی بەجىيەگەيەتت، خۆى بۆ دادگا دەبات، لمبەردەم بیباوه‌ران نەمە دەكات! 7 لە هەروەها ئىنىش بۆ مېردى، 4 ئۇن دەسەلاتى بەسەر لەشى خۆيدا راستىدا شورەيە بېتان لە توتاندا سکالا لە يەكتەر بکەن. باشتىر نییە، بەلکو ھى مېردى كەيەت. هەروەها مېردىش دەسەلاتى نەبوبو زۇرلىكراو بن؟ باشتىر نەبوبو فىللىكراو بن؟ 8 به لام ئیوه بەسەر لەشى خۆيدا نییە، بەلکو ھى زەنكەيەت. 5 خوتان لە زۇردارى و فيل دەکەن، تەنانەت له خوشك و بىرايانىشان! 9 يەكترى بېيەش مەكەن، مەگەر بە پىنكەوتىن بۆ ماوەيەك تاکو ئایا ئیوه نازان كە زۇرداران نابىنە میراتگى شاشىنى خودا؟ بۆ نويزىكىن دەست بەتال بىن و دواتر بىگەر ئېنەو بۆ ژیانى ئاسايى هەلمە خەلەتىن. نە بەرەلا و نە بتپەرسە، نە داوینیپس و نە ئۇن و مېردىايەتى، نەوهە كە بهۆى بەسەر رخۇذا زاللەبۇۋىتەنەوە ھاورەگەزباز، 10 نە دز و نە چاچنگوک، نە سەرخوش و نە شەيان تاقيان بىكانەوە، 6 به لام ئەممە دەلیم، وەك رېگادانە جىتىو فەروش و نە تالانکرە، نابىنە میراتگى شاشىنى خودا. 11 نەك فەرمان. 7 ھيودارم ھەموو خەلک وەك من بىن، به لام جا ھەندىگان بەم شىۋىيە بۇون. به لام شۇرانەوە و پېرۇزكەن ھەريە كە لەلایەن خوداوه بەھەرە خۆى ھەيد، ھى يەکىك و بېتاتوان كەن بە ناوى عیسای مەسیحی خاوهن شکو و ئاوايە و ئەوهە دىكەش ئاوا، 8 به لام ئەوانەي ھاوسەرگىرپان رۇچى خودامان. 12 «ھەموو شتىك بۆ من دروستە،» به لام نەك دەرەوە و پېۋەنائىش، پېيان دەلیم: بېيان باشە نە گەر وەك ھەموو شتىك سوودىيە خەش نییە. «ھەموو شتىك بۆ من من بىئىنەوە، 9 به لام نە گەر خۇيان راڭگەت، با ھاوسەرگىرى

شیوه‌یه، 22 پُلُس یان ئەپُلوس یاخود په ترۆس، جیهان یان تاکو شەرمەزارغان بکەم، بەلکو وەک رۆلە خۇشەویستە کامن ژیان یان مردن، شتە کانى ئىستا یاخود داھاتوو، ھەموو شىئىك ئاگادارغان دەگەمەوە. 15 تەنانەت ئەگەر دەھەزار كەس ھى ئىۋەيە، 23 ئىۋەش ھى مەسيحىن، مەسيحىش ھى خودايە. لەتىباوەدراران سەرپەرىشىيارغان بن، بەلام چەندىن باوگان نېيە، چۈنكە لە رىنگى پەيامى ئېنچىلەوە من بىوم بە باوگان، لە 4 بەم شىوه‌یه باخەلک بە خزمەتكارى مەسيح و سەركارى نېپەننېيە کانى خودامان دابىتن. 2 جا ئەۋەھى لە سەركاران داوا دەكىت ئەۋەھى كە متانەن بىسلەتىن. 3 بەلاموھ گۈنگ نېيە ئەگەر ئىۋەھى كە متانەن بىسلەتىن، 16 جا تەكتان لى دەكەم، لاسايى من بکەنەوە. 17 لەبەر ئەم ھۆيە تېۋساوسىم نارد بۇلاتان، كە كورى خۇشەویستەمە دەلسۆزە بۇ ئەزدان. تېۋساوسىم ئەو رىنگىيەتەن بېير دەھىنەتەوە كە من بە يەگۈون لە گەل عيسای مەسيح پەپەھو دەكەم، ھەروەك لە ھەموو شوين و كلىسايەك خەلکى قىر دەكەم. 18 ھەندىك كەس لۇوتەرز بۇون، بە گومانى ئەۋەھى من تايىم بۇلاتان 19 بەلام ئەگەر عيسای خاونەن شىڭ خواتى لە سەر بىت بە پەلە دىيەوە، ئەو لە داھاتوودا پۇونا كى دەخاتەن سەر ئەو شتائەنە كە ئىستا لە تارىكىدا شاردراوهەتەوە و نىازى دەل دەردەخت. ئەوسا ھەر يەكىك لە لايەن خوداوه ستابىش دەكىت. 6 خوشكان، برايان، ئىستا لە پىتاوى ئىۋەدە خۆم و ئەپُلوس و رۇوحى دەلتىرى؟ لەم شتائەدا كەردى ئۇونە، تاکو لە ئىۋەھە قىرىن: «زىيەدەرۇنى مەكەن لەوانەن نۇوسراون.» ئېنجا كەس خۆى بە يەكىك 5 لە راستىدا دەنگۇي ئەۋەھىدە كە داوىنپىسى لەتىپ ئۇپەدا ھەلەن كېشىت لەسەر ئەۋەھى دىكە. 7 كى تۆ جىا دەكەنەوە؟ ھەيە، جۇھەر داوىنپىسى كە لەتىپ بەرستە كەنېشىدا نېيە: چىت ھەيە وەرتەنگىتىت؟ ئەگەر وەرتەنگىتىو، بۇ شانازى پاپا لە گەل باوهۇنى دەۋىت! 2 ئىۋەش لۇوتەرزىن! باشتى دەكىت وەك وەرتەنگىتىت؟ 8 وا تىرىبۇون! وا دەولەمەند نەبوو ماتەمدار بن و ئەو كەسەش كە ئەم كارەي كەدووە لە بۇون! بېن ئې بۇونە پاشا! خۇزگە ئۇپە دەرخانى دوور بىخەنەوە؟ 3 هەرچەندە بە جەستە لەلاتان نىم، ئەوسا لە گەلتان بەشدارى حۆكمەن ئەمان دەكەد! 9 چۈنكە وا بەلام بە پۇح ئامادەم، وائەو كەسم حۆكم داوه كە ئەمەي بىزام خودا ئېھى نىزىدرابى لە دواوهى كەزىاوه دەرخىست، كەدووە، وەك ئەۋەھى لەۋى ئامادە بۇوەم: 4 بە ناوى عيساي وەك ئەۋەھى حۆكمى مردەمان بەسەردا درايىت، چۈنكە بۇونە مەسيحى خاونەن شىڭ، ئۇپە و رۇوحى من لە گەل ھېزى مەسيح ئەماسىنى ئەۋەھى دەپەدرىتىن، لەپىتاوى مەسيحىدا كۆزدەبەنە، 5 ئەم كەسە دەبىت بەرىتىن دەست شەيتان تاکو ئېھى بە گىل سەير دەكىن، بەلام ئۇپە بەھۇي مەسيحەو بە زىر سروشى دىنايى بەھەتىتىت، بۇ ئەۋەھى رۇوحە كە لە رۇزى سەپەر دەكىن! ئېھى لاوازىن و ئۇپە بەھېزىن! ئۇپە شىڭدارن و يەزداندا بىزگارى بىت. 6 شانازىكەدتتائى باش نېيە. ئالا نازان ئېھى سووكىن! 11 هەتا ئىستا بىرىسى و تېنۇو و پۇوقىنى، لىدان ھەۋىرترىشىكى بېچۈك ھەموو ھەۋىرە كە ھەلەن ئېتتىت؟ 7 خۇتان و بى لانىنى دەچىزىن. 12 بە دەستى خۆمان ئىش دەكىن لە ھەۋىرترىشى كۆن پاك بەكەنەوە، تاکو بىنەن ھەۋىرلىكى نوى، و ماندوو دەپىن. جەنیومان پىدەدرىت و داواى بەرە كەت چۈنكە ئۇپە بەرastى فەتىرەن. لەبەر ئەۋەھى مەسيحى بەرخى دەكىن، دەچەسەنپەرنىنەوە و بەرگە دەگىن. 13 بۇختانان بۇ پەسخەمان سەرپەدرە. 8 كەواهە با جەزىن بىگىپىن، نەك بە ھەلەدەستن و نەرە دەنپەتىن. هەتا ئىستا وەك زىلى جىهان ھەۋىرترىشى بەسەرچوو كە ھەۋىرترىشى كىنە و خاپاپە، بەلکو و پاشامەسى ئەموو شىئىگان لى ھاتووە. 14 ئەمانە نانووسىم بە فەتىرە بى ذوورپۇنى و پەرسى. 9 من پىشىتلە نامە كەى

و تارم پنده دان، قسمی دانایانه و قایلکرم به کارنده هست، هیشتا دنیایین، که ئیرهین و ناکوکی له تیواناتاندا هه بیت، ئایا به لکو پشم به به لگهی هیزی روحی پیروز ده بست، 5 تاکو دنیای نین و تهنا وهک مرؤف نازین؟ 4 چونکه کاتیک يه کیک باوهرباتان به دنایی مرؤف نه بیت، به لکو باوهرباتان به هیزی ده لیت: «من هی پیلس»، ئهوى دیك: «من هی ئەپلۇس»، ئایا خودا هه بیت. 6 ئیله له تیو پنگەشتواندا به دنایی ده دوین، وک خەلکى دیکه نین؟ 5 ئەپلۇس چېيە؟ پولس چېيە؟ تهنا دنایاه که نه لهم دنیاوهيد و نه له ده سەلاتدارانی ئەم خزمەتكارن که له پىنگەی ئەواندوه باوهرباتان هینتاوه، هەروهک دنایاه، که له تاواهەچن. (aiōn g165) 7 به لکو باسى دنایی خودا شکۆي خاوهن شکو به هەر يەكىكى داوه. 6 من دەكىن کە نەپنئىيە، شاراوه بولو، ئەوهى خودا له ئەزەلەوه بىچاندەم و ئەپلۇس ئاوى دا، بهلام خودا بولو گەشەي پىركد. 7 شکۆي ئېيەي داناوه. (aiōn g165) 8 ھېچ كام له ده سەلاتدارانی ئېتىر نە توچىن گىنگە و نە ئاودىر، به لکو تەنها خودا گىنگە ئەم دنایاه تېنە گەشتن، چونکه ئەگەر تېنگەشتنايە، مەسيحى كە گەشەي پىچ دەكەت. 8 توچىن و ئاودىر يەكىن، هەريه کە خاوهن شکۆيان له حاج نەدەدا. (aiōn g165) 9 به لکو وک به گۈزىھى ماندووبونى خۇرى كىرى خۇرى وەردەگىت. 9 نوسراوه: [ئەوهى ھېچ چاۋىتك نە بىنىو، ھېچ گۈزىھى كە جا ئېھه لاواکارى خودىن، ھېۋەش چىلگەدى خودا و خانووی نە بىسىتۇوه و بە بىرى ھېچ مرۇقىكدا نە هاتۇوه، ئەوهى خودا خودان. 10 بەگۈزىھى ئەو نىعەتمەتى خودا پىيداوم، وک ئامادەي گەدووه بۇ ئەوانەي خۇشىان دەويت.] 10 بهلام ئەندازىيارىيکى دانا بناگەم داپشت و يەكىكى دىكە له سەرى خودا بەھەر ئەھىپ خۇرى بۇ ئاشكرا كەدىن. روحى پىروز لە بنىاد دەبىت. بهلام با هەريه كە ئاڭادار بىت چۈن لە سەرى ھەموو شىتىك دەكۈلىتەوە، تەنانەت له قۇولايى ناخى خوداش بنىاد دەبىت. 11 كەس ناتوانىت بناگەيەكى دىكە دابىتىت لە دەكۈلىتەوە. 11 چەزىقىك دەزايىت مرۇف چى تىدايە، پال ئەوهى داناوه، كە عىسای مەسيحە. 12 بهلام ئەگەر جەگە لە روحى مرۇف كە له تاوايدىيە؟ بەم شىتىو يەكەس هەركەسىك لە سەرئە و بناگەيە بە زېر، زېر، بەردى گۈانە، نازانىت خودا چى تىدايە روحى خودا نە بىت. 12 ئېتەش دار، پوشش يان كا، بنىاد بىتىت، 13 كارەكى دەرەدەگەویت، روحى جىهانان وەرنەگىتووه، به لکو ئە و روحەى لە خوداوهيد، چونكە روحى ئېرسىنەوە ئاشكراي دەكەت، لە بەر ئەوهى بە تاکو له و شتائە تېنگەين کە خودا بە خۇرایي يېنى بەخشىوين. ئاڭ ئاشكرا دەكەت و ئاڭ چۈنەقى كارى هەركەسىك 13 ئەوهى باسى دەكىن لە دنایىي مرۇفە وە نە هاتۇوه، به لکو دەرەدەخات. 14 ئەگەر كارى يەكىك بېتىتەوە كە له سەرى لە فېرگەدنى روحە وە هاتۇوه، بەم شىتىو يە فېرگەدنى روحى بۇ بنىادى ناوه، ئەوا پاداشت وەردەگىت. 15 ئەگەر كارى كە سانى روحانى لېكىدە درىتەوە. 14 بهلام كەسى سروشى يەكىك سوتا، ئەوا هەرچەندە بنىادنەرە كە زىانى پى دەگەت، ئەوهى هي روحى خودايه وەرپاڭىت، چونكە لە لاي ئەو بهلام رېزگارى دەبىت، وک يەكىك له تاوا ئاڭ ھەلا تېتىت. گۈلەيە تېيە و ناياتزانىت، چونكە بە روح جيا دەكەنەوە. 15 ئایا نازانى شىوه پەرسىتگاي خودان و روحى خوداتان كەسى روحانى ھەموو شىتىك ھەلدە سەنگىتىت، كەچى كەس تىدا ئىشە جېيە؟ 17 ئەگەر يەكىك پەرسىتگاي خودا و زىان ناتوانىت ئەو ھەلبىسەنگىتىت. 16 [كى بىرى يەزدانى زانى، كى بەكت، خودا و زىانى دەكەت، چونكە پەرسىتگاي خودا پېرۋە، قىرى دەكەت?] بهلام ئېيە بىرى مەسيحەمان ھەيە.

ئەگەر يەكىك له تیوانات خۇرى بە داناي ئەم دنایاه دەزانىت، با 3 خوشكان، بىيان، كاتىك من قىسم لە گەل كەن، نە متوازى شىوه وک ئەوانە دابىت كە بە رىتايى روحى پىروز بىتىن، به لکو وک ئەوانەي كە هىشتا دنیاين، هەروهک دەزىن، به لکو وک ئەوانەي كە هىشتا دنیاين، هەروهک دانايان بە فېلمازى خۇيانو و دەگىت. 20 ھەروهە: [يەزدان مەندايى ساوا بن لە خانە وادەي مەسيحەدا 2 شىرم پىداون نەك خواردن، چونكە هىشتا نە تاواهە توانى، ئىستاش ناتوانى. 3 شىوه كەس شانازى بە مرۇفە وە نەكەت! چونكە ھەموو شىتىك ھى

یه کدم کورنسوس

1

دانایی و قسه‌ی زیره کانه، نهوده ک هیزی خاچی مهسیح بوجله

بیت‌وه. 18 پیامی حاج بوندا ناچووان گیلاهیه تیه، به‌لام بُر

بیت به نیز در اوی عیسای مهسیح، هروهه‌ها له سوتانیسی
برامانه‌وه، 2 بُر کلیسای خودا له شاری کورنسوس، ئوانه‌ی

[دانایی دانا کان له ناوده‌هه، گیگه‌یشتنی تیکه‌یشتووان به‌لاوه
دنه‌یم]. 20 کوا دانا؟ کوا ماموتانی تهورات؟ کوا کسی به

ده‌وزاری ئەم دنیاهی؟ ئایا خودا دانا دنیاهی ئەم جیهانه‌ی نه‌گردوه‌ته
بُر پیروزیوون، له‌گەل ئوانه‌ی له هه‌موو شوینیکا به ناوی

عیسای مهسیح خاوهن شکومانه‌وه نزا ده‌کدن، که‌گوره‌ی
ئیه و ئوانیش: 3 با نیعمه‌ت و تاشتی له خودای باوکان و

خودا وستی له پیگه‌ی مرگینیه‌وه باوپداران رزگار بکات،
عیسای مهسیح خاوهن شکوره‌ه له‌گەلتان بیت. 4 به‌هۆری

ئەو مرگینیه‌ی خەلکانیک به‌گیلاهیه تیه ده‌زانن. 22 جوله‌که
ئیوه‌وه هه‌میشه سوباسی خودام ده‌کم، بُر ئەو نیعمه‌تیه خودا

که به‌هۆری عیسای مهسیحه‌وه پیتان دراوه. 5 به‌یکبون
ئیه مهسیحی له‌خاچدار او جاردده‌ین، بُر جوله‌که کۆسپه و

له‌گەل ئەودا له هه‌موو بواریکوه ده‌ولمه‌ند بیون، له هه‌موو
بُر نه‌تەوه کان گیلاهیه تیه، 24 به‌لام بُر بانگراوان، جوله‌که و

وته و زانیتک. 6 خودا به‌شویه شایتیئه بُر مهسیح له
ناجوله‌که، مهسیح هیز و دانا دنیاهی خودایه، 25 چونکه‌گیلاهیه تی

ئیوه‌دا ده‌چه‌سپیتیت. 7 بُریه له هیچ به‌هوریک که‌مکورپیان
خودا له دانا دنیاهی مرؤوف داناتره و لاوازی خودا له به‌هیزی

نیبه، له کاتیکا به په‌روشوه چاوه‌روانی ده‌رکه‌وتی عیسای
مهسیحی په‌روه‌رگارمان. 8 ئەو هەتا کۆتایی ده‌نچه‌سپیتیت،

تاكو له بُرۇزی عیسای مهسیحی په‌روه‌رگارماندا بی‌گلکەنی
کەمتان دانا بیون، هه‌روهه‌ها کم کەستان توانادار و له

بەنله‌مەلی ناودار بیون. 27 به‌لام خودا ئەوانه‌ی هەلبازارد کە
له‌گەل کوره‌کەی، عیسای مهسیحی خاوهن شکومان. 10 ئەی

خوشکان و برایان، به ناوی عیسای مهسیحی خاوهن شکومان
ایتانا دەپاریمەوه که هه‌مووتان يەک هەلۋیت بن، دووبه‌رەك

بن. 9 خودا بە‌وه‌فایه، ئەوه‌ی بانگی کردن بُر پېککووه ژیان

بەنله‌مەلی ناودار بیون. 27 به‌لام خودا ئەوانه‌ی هەلبازارد کە
بەلای جیهانه‌وه گلگان، تاكو دانا کان شەرمەزار بن، لاوازه‌کانی

ھەلبازارد تاكو به‌هیزه‌کان شەرمەزار بن. 28 خودا پایه‌زىمەکانی
ایتانا دەپاریمەوه کە هه‌مووتان يەک هەلۋیت بن، دووبه‌رەك

لەتیواناندا نه بیت، بەلکو هه‌مووتان يەک بىر و راتان هە بیت.

تاكو ئەوانه لەناویبات که خۇزان بە شت ده‌زانن، 29 بُر
11 خوشک و برایانم، مائی خلۇقى هەوالىان دامى کە تاكوکى

ئەوه‌ی هیچ مروققىک لە‌بەردەم خودا شانازى نه کات. 30
لەتیواناندا هەيە. 12 مەبەستم ئەمەيە: يەکىكان دەیت: «من

بەلام چۈر بە‌هۆری خوداوه له‌گەل عیسای مهسیدا بیونه يەک،
ھى بىلّىم»، يەکىكى دىكە: «من ھى ئەپۆلۈم»، يان «من ھى

که خودا بۆئەنی کرد بە دانا دنیاهی و راستودرسى و پیروزکردن
پەترۆسم»، يان «من ھى مهسیحم». 13 ئایا مهسیح بە‌شکراوه؟

و كپىنه‌وه، 31 تاكو وک ئەوه‌ی نووسراوه: [ئەوه‌ی شانازى
يان پۇلس لە پیتاواناندا له حاج دراوە؟ يان بە ناوی پۇلس لە ئاوا

دەکات، با شانازى بە يەزدانه‌وه بکات].

ھەلکىشان؟ 14 سوپاس بُر خودا کەستانم له ئاوا هەلئەنکىشا،
کریسپۆس و گلپیس نه بیت، 15 نهوده کاتیک ھامە لاتان، به

ناوی منه‌وه له ئاوا هەلکىشراوه. 16 هه‌روهه سیفاناس و قسەی گوره يان دانا دنیاهی نەھاتم شایتی خودا را بگەیه نم، 2

خاوه‌خیزانه‌کەيم له ئاوا هەلکىشاوه، جىڭ له‌مانه نازام کەسى چونکه بپارام دا له توتاندا هه‌موو شىتىك له بىر بکم، بىچگە له

دىكەم له ئاوا هەلکىشاپتىت، 17 چونکه مهسیح نەپارادووم عیسای مهسیح، ئەلوش بە له حاج دراوى. 3 منیش بە لاوازى

بُر ئاوا هەلکىشان، بەلکو بُر مزگىنیدان، ئەمەش نەک بە و ترس و لەرزىكى زۇرهه‌وه لەلاتان بیوم. 4 کاتیک مرگىنى

2

ئەی خوشک و برایان، منیش کاتیک ھامە لاتان، به

ناوی منه‌وه له ئاوا هەلکىشراوه. 16 هه‌روهه سیفاناس و

قسەی گوره يان دانا دنیاهی نەھاتم شایتی خودا را بگەیه نم، 2

خاوه‌خیزانه‌کەيم له ئاوا هەلکىشاوه، جىڭ له‌مانه نازام کەسى چونکه بپارام دا له توتاندا هه‌موو شىتىك له بىر بکم، بىچگە له

دىكەم له ئاوا هەلکىشاپتىت، 17 چونکه مهسیح نەپارادووم عیسای مهسیح، ئەلوش بە له حاج دراوى. 3 منیش بە لاوازى

بُر ئاوا هەلکىشان، بەلکو بُر مزگىنیدان، ئەمەش نەک بە و ترس و لەرزىكى زۇرهه‌وه لەلاتان بیوم. 4 کاتیک مرگىنى

نا کدن، به لکو خزمه تی سکی خویان ده کدن، به قسمی خوش

و زمانلوسی دلی ساکاره کان هله دله خله تین. 19 هروهها

هدوالی ملکچیتان بز خودا به همووان گلشتووه، بزیه

پیتان دلخوشم، به لام دده ویت له چا که دانا بن و له خراپه

بیبه ری بن. 20 خودای ناشی بهم زوواهه شهیتان لهژیر پیتان

پان ده کانه وه. با نیعمه تی عیسای خاوهن شکومان له گلتان

بیت. 21 تیوساوی هاوکارم سلاوتان لیده کات، هروهها

لوکیوس ویاسون و سوپسیاتری خرمانم. 22 من، تهرتیوس،

نووسدری نتم نامه یهم، به ناوی عیسای خاوهن شکوه

سلاوتان لیده کدم. 23 گلیوس که خانه خویی من و هه مو

کلیسا یه سلاوتان لیده کات. تهراسترسی خه زنه داری شار

و کوارتیسی برا سلاوتان لیده کدن. 24 با نیعمه تی عیسای

مه سیحی خاوهن شکومان له گل هه مو وتان بیت. ثامین. 25

شکومه ندی بزه و خودایه که تو نای هه یه بتانچه سپینیت

به گویزه هی مزگنیسیه کدم و جاردانی عیسای مه سیح، به گویزه هی

ئاشکرا کردنی نه و نیتیبیه لیه کانه نه زه لیه کانه وه به شارا وه بی

ما بوهه وه، (aiōnios g166) 26 به لام ئیستا له رینگی نووسراوی

پیغه میه رانه وه، به گویزه هی پراسپارده هی خودای هه میشیبی،

ئاشکرا و زازرا بوبه تاکو هه مو نه تو وه کان باوهر به خودا بھین

و گویزایه لی بن، (aiōnios g166) 27 هه تا هه تایه شکومه ندی

بز تافق خودای دانا، به هری عیسای مه سیحه وه! ثامین. (aiōn)

g165)

پرینگی منهوه ئەنجامى داوه، بە وته و گىدار، 19 بە هېزى پىشوازى لى بىكەن، بە پىشوازى يەك كە شاياني خوشك و نىشانە و پەرجۇو، بە هېزى رۇحى خودا، تەنانەت لە ۋۆرلەيم و براي پىرۇز يېت. لە ھەر شىئىك پۇيىسىتى پىتىان بولۇارەتلىنى دەپەرىشى تاڭو ئىللەرىكىم، بە تەواوى مزگىنەي مەسيح بەدەن، چونكە يارمەتى زۇر كەسى دا، بە مىنىشەوە. 3 سلاوەلە را گەياند. 20 يۇيە ئاماڭى بەر زەم ئەو بەدەن كە مزگىنە بەدەم پەرسىكلا و ئېكلا بىكەن كە ھاواكارى منزەن لە خزمەتكىرىدى عىسای ئەو شوينەي كە ناوى مەسيحى تىدا نەھىتاراوه، تاڭو لە سەر مەسيحدا، 4 ئەوانەن لە پىتىاۋ ئىانى خۇزان خستە بىناغەي يەكىكى دىكە بىناد نەنتىم. 21 بەلام وەك نۇسراوه: مە ترسىبىيەو، تەنەن من سۈپاپى ئەوانە نا كەم، بەلکو ھەمۇو [ئەوانەن باسى ئەويان بۇز نەكراپو دەپىن، ئەوانەن تەيانىسىتىو كلىسا كانى ناجولە كە كانىش]. 5 سلاوەلە و كلىسا يەكەن لە تىپەدەگەن. 22 لە بەر ئەمەش بولۇچەندىن جار پىرم لى دەگىرا مالە كەيانە. سلاوەلە پەنەتىسى خۇشەۋىستىم بىكەن كە زۇر پىتىانە وە بېلەت. 23 ئىستا لەم ناوجانە شۇرىن ئەماۋە ئىشى لى بىكەم تاسىيە بۇ مەسيح. 6 سلاوەلە مەرىيەم بىكەن كە زۇر پىتىانە وە و لە بەر ئەوهى كە سالاتىكى زۇرە پەرۋىشم بېلە لاتان، 24 ماندوو بولۇ. 7 سلاوەلە ئەندرونىكوس و بۇنياپى خزمام بىكەن، دەمەوهى لە كاڭ رۇپۇشتىم بۇ ئىسپانىا سەرداتان بىكەم. ھۇدادارم كە لە گەلم بەند كراپوون، ئەوانەن دىاران لەناو نىزىدراوان و بەلاتاندا تېپەرم و باتانىم، دواى ئەوهى چىزىم لە بىنەن ئەن ئەن بىش من لە گەل مەسيحدا بۇونەتە يەك. 8 سلاوەلە ئەمپەلىتىس و درگەت، ئەگەر بۇ ماوهىكى كورتىش يېت، ئۆمىدەوارم بۇ بىكەن، كە بە يەكۈون لە گەل مەسيحى خاوهەن شىكىدا بولۇ دەمەوهى لە كاڭ رۇپۇشتىم بەچە ۋۆرلەيم تاڭو خزمەتى بە ھاۋپىيەكى خۇشەۋىستىم. 9 سلاوەلە ئۇرباتۇس بىكەن كە كەلى بېرۈزى خودا بىكەم. 26 باوهەرداران مەكۇنى و ئەخىا ھاواكارمانە لە خزمەتكىرىدى مەسيحدا، ھەروەھا ستاخىسى پىتىان خۇز بولۇھە ئەندىك بەخشىن بۇ ھەزاران لە تىپەن گەل خۇشەۋىستىم. 10 سلاوەلە ئەپلەس بىكەن، ئەوهى كە دەلسۆزى بېرۈزى خودا لە ۋۆرلەيم كۆبەكەنەوە. 27 ئەوان بە خۇشىيەوە خۇزى بۇ مەسيح سەماند. سلاوەلە مائى ئەرسەتىپولۇس بىكەن. بېياريان داء، لە راستىشدا ئەمە ئەركىك بولۇ لە سەرپىان، 11 سلاوەلە ھېرۈدىيەن خزمەم بىكەن. سلاوەلەوانە بىكەن كە چونكە باوهەردارە جولە كە كان بەرە كەقى رۇھىيان پىشكەش بە مائى نىزىكەدا لە گەل مەسيحى خاوهەن شىكىدا بۇونەتە يەك. ناجولە كە كان كەن دەبوبو، لە بەر ئەوهە ئەركى باوهەردارە ناجولە كە كان 12 سلاوەلە خوشكان تەريفىنا و تەريفىسا بىكەن، كە لە پىتىانى كە بە شتە مادىيە كەن يارمەتى باوهەردارە جولە كە كان بەدەن. 28 مەسيحى خاوهەن شىكىدا ماندوو دەمن. سلاوەلە پەرسىسى بۇيىە، كاتىك ئەممە تەواو كەد و ئەم بەرەمەم بۇ مۇرۇكەن، خوشكى خۇشەۋىستى بىكەن، كە لە پىتىانى مەسيحى خاوهەن لە سەرپىنگام بۇ ئىسپانىا، سەرداتان دەكەم. 29 دەزانم كە بېلە شىكىدا زۇر ماندوو دەيىت. 13 سلاوەلە ۋەفوس بىكەن كە لاتان، بە پېرى بەرە كەقى مەسيحە و دېم. 30 ئىستاش ئەتى بە يەكۈون لە گەل مەسيحى خاوهەن شىكىدا ھەلبىزىرداوه، خوشك و برايان ئىتىان دەپارىيەوه، لە بەر عىسای مەسيحى ھەروەھا لە دايىكى كە وەك دايىكە. 14 سلاوەلە بىكەن لە خاوهەن شىكۇ و بە خۇشەۋىستى رۇحى بېرۈز، لە گەلم ئىنلىكىش لە ئەسەنلىكىپوس، فەلىگۈن، ھەرمەس، پەتروپاس، ھەرماس و ئەو نۇزىرە كان بۇ خودا لە پىتىانى من، 31 تاڭو لە دەست بىياواپانى خوشك و برايانەن لە گەليان. 15 سلاوەلە بىكەن لە فەلىلۇلۇغۇس يەھودىا رېزگارىم، ھەروەھا تاڭو خزمەتە كەم بۇ ۋۆرلەيم لەلائى و جولىا، بېرىپوس و خوشكەكى و تۆلەمپاس و ھەمۇ ئەو گەلى بېرۈزى خودا پەسەندىكراو يېت، 32 بۇ ئەوهى بە خواتىت خەلکە بېرۈزەي خودا كە لە گەليان. 16 بە ماچى بېرۈز خودا بە دەلسادىپە و بېلە لاتان و لە گەلتان پېشوو بەدەن. 33 سلاوەلە يەكترى بىكەن. ھەمۇ كلىسا كانى مەسيح سلاوەتان خودا ئائىنى لە گەل ھەمووتان يېت، ئامىن.

16 سەبارەت بە فيپى خوشكان كە خزمەتكارە لە كلىسا لەوانە يېت كە ناكۆكى و كۆسپ دەتىنەوە، بە پېچەوانەنە كەخىريا، راتاندە سېپىم 2 بە ناوى عىسای خاوهەن شىكۇمەن كەسانەن بەم شىۋىيەن خزمەتى مەسيحى خاوهەن شىكۇمان

کەسەن بۇ خۆئى نازىيەت، كەسيش بۇ خۆئى نامىرىت. 8 15 بەلام ئىھىي بەھىز لەسەرمانە بەرگىي كەموكورى

لەبەر ئەوهەي ئەگر بىن بۇ مەسيحى خاودەن شىكوتەن، لاوازان بىگىن و خۇمان رازى نەكىن. 2 باھەرييەك لە ئىھىي ئەگر بىشمەرن لە پىتىاۋى ئەو دەمرىن، كەوانە بىن يان بىرىن، تىزىكىدەي بۇچا كە رازى بىكتەن، 3 بەنانەت ئىھىي هى مەسيحىن. 9 هەر لەبەر ئەم خۇيە مەسيح مەد و مەسيحىش بىرى لە خۇشىي خۆئى نەكىدەوە، بەلگۈ وەك زېندىوپۇوهە تاكو بىيىتە كەورى زېندىووان و مردووان. 10 نۇرسراوه: [جىتىوي ئەوانەي جىتىوت پىدەدەن كەوتە سەرمن،] ئىتەر تو بۇچى خوشكەت يان برا كەت تاوانىار دەكەيت؟ يان 4 چۈنكە ھەرچى لەپىشدا نۇرسراوه، بۇ قىقۇونى ئىھىي نۇرسراوه، بۇچى سووكايەتىيان پى دەكەيت؟ چۈنكە ھەموومان لەبەر دەم تاكو بە دانبەخۇدا گەرتەن و ھاندانى نۇرسراوه پېرۈزەكان ھیوانان تەختى دادگانى خودا را دەھەستىن، 11 چۈنكە نۇرسراوه: ھەيىت. 5 با خۇداي دانبەخۇدا گەرتەن و ھاندان لەتىو خۇتان [يەزدان دەفرمۇي]: بەگانى خۇم، ھەموو ئەرۇتىيەك بۇ من پىنگىكەتىي بېرۇراتان بىدەن بەگۈزىيەي بىرى عىسای مەسيح، 6 چۈك دادەدات، ھەموو زماڭتىك دان بە خودا دەنەتتى. 12 تاكو بە يەك دل و بە يەك دەنگ ستابىشى خودا بىكتەن كە كەواتە، ھەرييەك لە ئىھىي دەيىت حىسابىي خۆئى بىدەن خودا. باۋىكى عىسای مەسيحى پەرورەد كارمانە. 7 بۇيە ھەر وەك 13 لەبەر ئەوهە ئىتەر با يەكتىرى تاوانىار نەكىن، بەلگۈ باشتەرە چۈن مەسيح پېشىوارى لېكىدىن، ئىھەش بۇ شىكەمەندىي خودا، ئەم بېرىارە بىدەن: كۆسپ و تەگەرە لەبەر دەم خوشك يان برا پېشىوارى لە يەكتىرى بىكتەن. 8 من بىتەن دەلىم، مەسيح لەبەر دانەنرىت. 14 بەھۇيى عىسای خاودەن شىكۈھ دەزانم و دەلىم راستى خودا بۇو بە خزمەتكارى جولە كەكان، تاكو ئەو بەلەنەنەي كە هيچ شىتىك لە خۆيدا گلاو نىيە، بەلام ئەگر كەسيك بە بۇ باوكانە بىانچە سېنىتىت، 9 ھەرودەها تاكو نەتەوهە كان ستابىشى كلاۋى بىزىت، ئەوهە تەنھىلا لە لاي ئەو كەسە گلاۋە. 15 ئەگر خودا بىكتەن بەرەزەيەكىدەي، وەك نۇرسراوه: [لەبەر ئەوهە بەھۇي خۆرە كەوه خوشك يان برا كەت دەلتەنگ بىت، ئىتەر لەتىو نەتەوهە كاندا ستابىشت دەكەم، گۇرانى ستابىش بۇ ناوت بەگۈزىيە خىزىشە وىسى نازىت. بەھۇي خۆرە كەوه ئەو كەسە دەلىم.] 10 دىسان دەفرمۇي: [ئەي نەتەوهە كان، لەگەن گەلى لەناو مەبە كە مەسيح لە پىتىاۋىدا مردووه. 16 مەھىلەن خەللىكى بە خودا دەنلىخۇش بن.] 11 ھەرودەها: [ئەي ھەموو نەتەوهە كان، خراپە باسى شىتىك بىكتەن كە بۇ شىوھ چا كە، 17 چۈنكە پاشابىقى ستابىشى يەزدان بىكتەن! ئەي ھەموو گەلان، ستابىشى بىكتەن!] 12 خودا خواردن و خواردەنەو نىيە، بەلگۈ راستورىسى و دىسان ئىشىبا دەيىت: [زەرگۈ يەسا دەرەدە كەۋىت، ئەوهە بۇ ئاشتى و خۇشىيە لە رۇھى پېرۈزدە. 18 ھەركەسيك بەم شىوھە فەرمانزەوابىقى نەتەوهە كان ھەلدە سەتىتەوهە، ئۇمىدىي نەتەوهە كان خزمەتى مەسيح بىكتەن، جىڭگى رەزامەندى خودا دەيىت بەو دەيىت.] 13 با خۇداي ھىوا بە ھەموو خۆشى و ئاشتىيەك و خەلکىش مەتمانەي پى دەكتەن. 19 كەواتە با تىيېكۈشىن لە باوهەردا پېرتان بىكتەن، تاكو بە ھېزىي رۇھى پېرۈز سەرپىزىن لە پىتىاۋى ئەوهە بەرە ئاشتى و بىنادانى يەكتىمان دەبات. لە ھىوا. 14 خوشك و برا كامىن، خۆم دەلىم كە ئىھەپ پەن لە 20 لە پىتىاۋى خۆراك كارى خودا و بىزان مەكە. ھەموو چا كە، پېن لە زايىارى، توانانان ھەيدە ئامۇزىگارى يەكتىرى بىكتەن. شەتە كان پاكن، بەلام خراپە ئەگر بىتە كەسيك بە خواردىنى 15 بەلام دەربارەي ھەندىتىك خال ئازىيانە تر بۆم نۇرسىيون، بىتىتە كۆسپ بۇ كەسيكى دىكە. 21 باشە گوشت نەخۇتىت و وەك بەياد ھېتىنانە وەتەن، لەبەر ئەن نىعەمەتى خودا پېيداوم، شەراب نەخۇتىتە و شىتىك نەكەيت بىتىتە ھۆكارى كەوتى 16 تاكو بەخزمەتكارى عىسای مەسيح بۇ نەتەوهە كان، وەك خوشكەت يان برا كەت. 22 ئەو باوهەر ئەتە، با لەبەر دەم كاهىن لە ئەرکى را گەياندى مەزگىنلى خودا، تاكو قورىانى خودا بۇ خۇت بىت. خۆرگە دەخوارزىت بەوهە خۆئى نەتەوهە كان پەسەندىكەوا بىت، بە رۇھى پېرۈز پېرۈز كەوا بىتتە. تاوانىار ناكتات لەو شەتە كە پەسەندى دەكتات. 23 بەلام 17 لەبەر ئەوهە بەھۇي عىسای مەسيحە وە شانازى دەكەم بەو ئەوهە گومان بىكتەن، ئەگەر بخوات تاوانىار دەكرىت، چۈنكە كارانەي كە بۇ خۇداي دەكەم. 18 ناوىرم باسى شىتىك بىكتەن لە باوهەر ئەوهە نىيە، ھەرشىتىك لە باوهەر ئەوهە نەيىت گوناھە. جىڭە لەوهە مەسيح بۇ گۇپىزايەبۇونى نەتەوهە كان بۇ خودا لە

چاکوه بنووین. 10 به خوشیستی برایانه به دل یه کتریان خودان و بهرد وام لمسه رئم کاره. 7 مافی هه مووان خوشبوی، له خوتان زیاتر پریز له یه کتری بگرن. 11 سست مه بن بدنه: باج به خاوون باج، سدرانه به خاوون سه رانه، ترس له دلگه ری، له پرچ گرم بن، خزمه تی مه سیبی خاوون خاوون ترس، پریز به خاوون پریز. 8 به هیچ شیک قه رزاری شکو بکدن. 12 له هیوا دلشاد بن، له ته نگاهنه تارام بگرن، له کدس مه بن، جگه له وهی یه کتریان خوشبوی، چونکه ئه وهی نویزگدن په یوهست بن، 13 به شداری بکهن له پیوستیه کافی خلکی دیکه خوشبوی، شعری عهتی تهوراتی هیتاوهه دی 9 گلی پیروزی خودا، میوانداری خوشک و برا ناموکان بکدن. پاسپارده کافی وهک [داوینیسی مه کدن]، [مه کوزن]، [دزی 14 ئه واهی ده تانچه و سیتنه و داوای بهره که تیان بُو بکدن. مه کدن]، [چاو مه بنه هیچ شیک که هی کسیکی دیکه داوای بهره کدت بکن و نه فرهت مه کدن. 15 له گل دلشادان بیت] و پاسپارده دیکه ش لم پاسپارده یهدا کوّدبه وه: دلشاد بن، بگین له گل ئهوانهی ده گرین. 16 سه بارهت به [نزیکه کدت وهک خوت خوشبویت]. 10 خوشیستی یه کتری هاویر بن، بیر له بلندی مه کده نهوه، به لکو تیکلاوی خراپه له گل نزیکه کدی ناکات، بُویه خوشیستی هیتاوهه دین پایه زمه کان بن. خوتان به دانا مهزان. 17 خراپهی کدس به شهربعهته. 11 جگه له وهش کاته کد ده زان، وا کاتی ئه وهیه خراپه مه دنه نهوه، رویا بن له به رده می هه مو خلک ئه وه بکدن له خه و ههستن، چونکه ئیستا پرگاریان نزیکتره له و کاته ئه وهیه که به چاک ده زانیت. 18 به یخی تو ایانان ههول بدهن که باورپمان هیتا. 12 شه و له ته او و بونه، وا ریوژ هه لدیت. با له گل هه مو خلک به ئاشتی بژن. 19 خوشیستان، خوتان کداری تاریکی دابکنین و چه کن له ریوژدا ره فتار ده گریت، توله مه سیتین، به لکو ری به توره بی خودا بدهن، چونکه به ریزه و ره فتار بکین وهک چون له ریوژدا ره فتار ده گریت، نوسراوه: [یه زدان ده فرمومی، توله سه نهه وه هی منه، منم سزا نهک له باواردن و سه رخوشی، داوینیسی و بهره لایی، 20 به لام: [نه گر دورمنه کدت بریسی بو نافی بدھری، ناکوکی و ئیرهی. 14 به لکو عیسای مه سیبی خاوون شکو له بھر دهدم.]] ۱۴ به یخی داگریساو لمسه ر بکدن، بیر له ئیکردنی ئاره رزووه کان سروشی دیابی مه کده نهوه، ئه گر تینووی بو ئاولی بدھری. به مه پشکوکی داگریساو لمسه ر بکدن، بیر له ئیکردنی ئاره رزووه کان سروشی دیابی مه کده نهوه، سه ری کله که ده گهیت. 21 با خراپه نه ته زینیت، به لکو به چاک خراپه بیه زینیه.

14

چاکه خرابه بیه زینه.
13
با هموو که سیک ملکچی ده سه لاتداره بخوات، به لام ئوهه باوه ری لاوازه ته نه سه ووزه ده خوات.
فه رمانزه وا کان بیت، چونکه ده سه لات نیبه له خوداوه نه بیت، 3 با بخور سووکایه ق به نه خور نه کات، نه خوریش بخور
جا ئوهه هه يه له لایهن خوداوه دازاوه. 2 ئیتر ئوهه تاوانبار نه کات، چونکه خودا پیشوازی لیکردووه. 4 تو کېي
بهره لستی ده سه لات ده کات، بهره لستی دازاروی خودا تاکو خزمەتكاری که سیک دیكە حۆم بدهیت؟ سەركوتون
ده کات، بهره لستکارا نیش حۆگدان بە سەر خۆزیان دەھیت. يان سەرنە كەوتى خزمەتكار لە خزمەتكە كیدا پەيوەندى به
3 فه رمانزه وا بیان جىي ترس نىن بۇ چا كەكارى، بەلكو بۇ گوره كەيەوه هه يه، به لام سەردە كەويت، چونکە مەسيحى
خرابەتكارى. تايادا بە دەھەستەدەھىت، 4 چونکە خزمەتكارى خودا يە و روژىيک دیكە بە پۈرۈز دادەنەت، کەسیکى دیكە هەموو
ستايىشى ئە و بە دەستەدەھىت، 5 چونکە خزمەتكارى خودا يە و روژىيک دیكە بە پۈرۈز دادەنەت، چونکە خزمەتكارى خۆرى
بۇ چا كەي تو كار دە کات. به لام ئەگەر خراپەت كە بىرسە، روژىيک لە بەرچا و دەگریت. با هەر يە كە لە بىروراي خۆى
چونکە له خۆرا شمشىز هەلنا گىرت. ئە و خزمەتكارى خودا يە و دلىيابىت. 6 ئوهه بايىخ بە روژ دە دات، لە بەر يە زىدان
بە تۈپەري خودا سزاي خرابەكاران دە دات. 5 بۇ يە پۈپۈستە بايىخ ئى دە دات. ئوهه گوشت دە خوات، لە بەر يە زىدان
ملکچى بن، نەك تەنەن لە بەر تۈپەري، بەلكو لە بەر تۈپەري، دە بخوات، چونکە سوباسى خودا دە کات. ئوهه ش كە ناخوات،
6 هەر لە بەر ئەمە شە باج دە دەن، چونکە ئەوان خزمەتكارى لە بەر يە زىدان ناخوات و سوباسى خودا دە کات، 7 لە بەر ئەمە وو

12

که تو ره گه که هه لانگریت، به لکو ٹه وه هه لنده گریت. 19 ئیتر
دهلی: «لکه کان برا ناه وه تاکو من موتوره بکریم» 20 راسته.
ئهوان له به ریباوه رپری برا ناه وه، تو ش به باور جینگر برویت.
لخوبای ماده، به لکو بترسه، 21 چونکه ئه گر خودا به زهی به
لکه سروشیتیه کاندا نه یه ته وه، ئهوا به زهی به تو شدا نایه ته وه. 22
له به ره ٹه وه نهرمونیانی و تو ندی خودا له به رچاو بگر: تو ندی
بۇ ٹه وانه یه که کدون، به لام نهرمونیانی بۇ تو یه ئه گر له
نهرمونیانیه کدی جینگر بیت، ئه گینا تو ش ده پردریتته وه. 23
ئهوانیش ئه گر له بیباوه رپری جینگر نه بن موتوره ده کرینه وه،
چونکه خودا ده تو ایت موتوره بیان بکانه وه. 24 ئه گر تو
به گویزه هی سروشت له دار زه یتووتیکی کیوی پرا یته وه و
به پچه وانه سروشت له دار زه یتووتیکی چاک موتوره
کرایت، تاخز چهند زیاتر ئهوانه که گویزه هی سروشت له دار
زه یتوونه که خوبانه موتوره ده کرین. 25 ئهی خوشک
برایان، نامه ویت ئه مخنیتیه نه زان، نه وک خوتان به دانا بزان:
که للرهق بھشیک له ئیسرائیلی گرته وه هه تا ته اوی نه ته وه کان
بینه نا ووه. 26 بەم شیوه یه هممو ئیسرائیل پزگاری ده بیت،
وک نوسراوه: [پزگارکر له سیپنه وه دیت، خوانه ناسی له
یاقوب دوورده خانه وه. 27 ئەمەش پەیمان منه له گەل ئهوان
کاتیک گوناهه کانیان داده مام]. 28 به گویزه هی پەیام یئنجیل
له پیتاوی شیوه دا دوژمن، به لام به گویزه هی هەلبزاردن له
پیتاوی باو کاندا خوشە ویستن، 29 چونکه بھخشینه کانی خودا و
خوشە ویستی بى دوورو ووی بیت. رقتان له خاپه بیت و بە
بالکردن کەی بى پەشیانیتیه. 30 هه روکه چۈره پېشتر

ئەی خوشک و برايان، ئازهزووی دم و پارانهوم له گوپيان لى بۇو! [بەياميان بە ھەموو زەھى گەشت، وەكانيان خودا له پىناوى پزگارى نەوهى ئىسرائىلە. 2 شايەتىيان بۇ بهۋەرى جىھان.] 19 بەلام دەلىم: ئايا ئىسرائىل تىنە كەدەشت؟ دەدەم كە دلگەرمىيان بۇ خودا ھېيە، بەلام بە زانىارىيەو يەكەم جار موسا دەلىت: [من واتان لىدە كەم ئۈرەپى بەوانە بېن نىيە. 3 لەپەر ئەوهى يېتاوانكىدىيان له خوداوه نەزانى، كە گەل نىن، بە نەتهەمەكى گەل پەستان دەكەم،] 20 بەلام هەولىان دا يېتاوانكىدى خۆيان بچەسپىن، ملکەچى يېتاوانكىنى ئىشىغا ئازىيانە دەلىت: [دۇزرامەوە لەلاین ئەوانە بەدوامدا خودا نەبوون. 4 بەلام مەسيح تەواوکىرى شەرىعەتە، تاكو نەگەران، دەركەوتىم بۇ ئەوانە ئىرسىاري منيان نەكەد.] 21 راستودروستى بۇ ھەموو ئەوانە بېت كە باوهەر دەھىتن. 5 بەلام دەربارە ئىسرائىل دەلىت: [بە درېزىلى پۇز دەستم بۇ موسا لەبارە ئەو راستودروستىيە بەيىچى شەرىعەتى ئەورانە كەلىك يانخى و بەرهەلس்டكار راڭرت.]

11 ئېرەدا دەپرسىم: ئايا خودا گەلە كە خۆزى رەتكەدەوه؟
نەخىر! منىش ئىسرائىل، لە نەوهى ئىيرامىم لە ھۆزى بىنامىن.
2 خودا گەلە كە خۆزى كە پېشتر ناسىيۇھەقى رەتى نەكەدەوه.
ئايا نازاتىن نۇوسراوه پېرۇزە كە لەبارە ئەلياس چى دەفەرمۇسى؟
چۈن لەلای خودا له دژى ئىسرائىل دەپارىتەوه: 3 [ئەى
يەزدان، پېغەمبەرە كافى تۈريان كوشتووه، قوربانگا كافى تۈريان
وېزان كەدۇوه. من بە تەنها ماومەتەوه، ئەوانىش بەدوامدا
دەگەرلىن ھەتا بىكۈزۈن.] 4 بەلام خودا چۈن وەلەمى دايەوه؟
[حەوت ھەزار پىاوم بۇ خۆم ھېشىتتەوه، ئەوانە ئىچۈكىن
بۇ بەعل نەچەماندۇوهەو.] 5 لەم سەرەدەمە ئىستاش،
پاشماوهەك ھەيە بە نىعمەت ھەلبرىزىدراون. 6 بەلام ئەگەر بە⁷
نىعمەت بېت، ئېتىر بە كەدار نىيە. ئەگىنە ئېتىر نىعمەت نىعمەت
نىيە. 7 كەواتە چى؟ ئەوهى ئىسرائىل ھەۋى بۇ دەدا دەستى
نەكەوت، بەلكو ھەلبرىزىدراون دەستىان كەوت، ئەوانى
دېكەش دەپقى يۇون، 8 وەك نۇوسراوه: [خودا رۇزى خەوي
قوولى داونەقى، چاوى داونەقى يېنىن و گۈنى داونەقى يېنى
نە بىست، تاكو ئەتمەرۇش.] 9 داودىش دەلىت: [با خوانە كەيان
بېتىتە داوا و تەلە، كۆسپ و سزا بۇييان. 10 با بەرچاويان
تارىك بېت تاكو نەبىين، ھەميشە پېشىان چەماوه بېت.]
11 دىسان دەپرسىم: ئايا جولە كە كان ساقەيان كەد تاكو بىكەن
و ھەلەستەوه؟ حاشا! بەلكو بە گۇناھى ئەوان پزگارى بۇ
نەتەوە كان ھانە كايەوه، تاكو بېتە مایەي و روۋاندىنى ئېرەپى
گەلى ئىسرائىل. 12 جائەگەر گۇناھى ئەوان دەولەمەندى بېت
نەبۇون، چونكە ئىشىايا دەلىت: [ئەى يەزدان، كە باوهەر بە
بېيامە كەمان كەد؟] 17 كەواتە باوهەر بە بىستىنە، بىستىنىش بە
وشهى مەسيحە. 18 بەلام دەلىم: ئايا گوپيان لى نەبۇو؟ پىكۈمان

[ئەو كەسەسى پەپەرە بىان بىكەت، بەھەيانە دەزىيەت.] 6 بەلام ئەو راستودروستىيە بە باوهەر، ئاوا
دەفەرمۇسى: [لە دلى خۇتاندا مەلئىن، كى سەرەدە كەوپىيە
ئاسمان؟] بە واتاي ئەوهى كە مەسيح بېننەتە خوارەوه،
[يان «كى دادەبزىيە ناوا بىرى بىن؟ »] بە واتاي ئەوهى كە
مەسيح لەناو مەدووان سەرېخات.] 7 Abyssos g12 [8 بەلام
چى دەفەرمۇسى؟ [بەيامە كە لىت نزىكە، لەسەر زمانە و لە
دلتىدەيە،] ئەمەش پەيام ئەو باوهەر بە كە رايەدە گەيەنин: 9
ئەگەر بە دەمت دانىت پىدا نا كە عىسا پەرورەدگارە و بە
دل باوهەرت كەد كە خودا لەناو مەدووان ھەلىستاندەوه،
پزگار دەيىت. 10 لەپەر ئەوهى بە دل باوهەرەتىن ئەنجامە كە
يېتاوانبۇونە، بە دەم دانىپەدان ئەنجامە كە پزگارىيە. 11
ھەرۋەك چۈن نۇوسراوه پېرۇزە كە دەفەرمۇسى: [ھەركىسىك
پېشى پى بېسىتىت، شەرمەزار نايىت.] 12 جىاوازى لەتىوان
جولە كە و ناجولە كە ئىيە، لەپەر ئەوهى ھەمان پەرورەدگارە بۇ
ھەمووان، دەولەمەندە بۇ ھەمو ئەوانە ئى دەپارىيەوه، 13
چونكە [ھەركىسىك بە ناوى يەزدانە بە پارىتەوە پزگارى
دەيىت.] 14 ئېتىر چۈن لە كەلىك دەپارىيەوه كە باوهەر ئەننىيەتىت؟
نەھىتايىت؟ چۈن باوهەر بە كەلىك دەھىن ئەگەر نەيەننىيەتىت؟
چۈنىش دەيىستىن بى ئەوهى يەكىك پېيان راڭەيە ئېتىت؟ 15
ھەرۋەها چۈن رادە كەيەن ئەگەر نەنېزىدراين؟ وەك نۇوسراوه:
[چەند جوانە پېيە كافى ئەوانە ئىزگىنى خۆشى دەدەن!] 16
بەلام ھەمو نەوهى ئىسرائىل گوپىيەملى پەيامى ئېتىجىل
نەبۇون، چونكە ئىشىايا دەلىت: [ئەى يەزدان، كە باوهەر بە
بېيامە كەمان كەد؟] 17 كەواتە باوهەر بە بىستىنە، بىستىنىش بە
وشهى مەسيحە. 18 بەلام دەلىم: ئايا گوپيان لى نەبۇو؟ پىكۈمان

ناتوانیت له خوشه ویستی خودا جیامان بکاته وه که له رینگی دلرهق ده کات که دهیه ویت. 19 ئینجا پیم ده لی: «ئیر بوجی عیسای مسیحی خاوهن شکومانه وه بومان دیت.

9 مهسیح شاینه که راستی ده لیم و درونا کم، ویژدانیشم خواستی ئهو پراپوهستیت؟²⁰ ئه مرؤف تو کیتیت وهلامی خودا دده دیتهوه؟ [ئایا دروستکارو به دروستکری ده لی: «بوجی وا دروست کردم؟»]²¹ ئایا گوزه کدر ده سله لاتی به سه ر قوردا نیبه له همان قور ده فریک بورزیتیان و یه کیکی دیکش ئاسای دروستکات؟²² به لام چی ده بیت ئه گدر خودا بیه ویت توره بیه ده ربخات و توئانی خوی ئاشکرا بکات، به پشودریتی زوره وه به رنگی ئهو ده فرانه توره بیه بگریت که بئر لانا و بردن ئاما ماده گراون؟²³ چی ده بیت ئه گدر ئه مه بکات تاکو دهولمه مندی شکوی خوی له سره ئه و ده فرانه بیه به زهی ئاشکرا بکات که پیشتر بور شکومه ندی ئاما ماده کردوون?²⁴ لانا و انداینده شی بازگرد دووه، نه ک ته نهلا له جوله که، به لکو له نه ته وه کانیش.²⁵ وک له خوشه عدا ده فرمومی: [ئه وهی گلی من نیبه ناوی ده نیم گلی خوم و ئه وهی خوشه ویست نیبه به خوشه ویست،]²⁶ هه روههها [لد] شوئیه بی پیان گوترا: «میوه گلی من نین،» له ویدا «به رفله کافی خودای زیندوو ناوده بدرنن.»²⁷ ئیشایاش ده ربارهی ئیسرائیل هاوار ده کات: [ئه گدر رژمارهی نه وهی ئیسرائیل به قدر می ده ریا بیت، ته نه پاشماوهیان رزگاری ده بیت،²⁸ چونکه يه زدان به خیرای دوا بپاری خوی به سه ر زه ویدا جئیه جن ده کات.]

29 وک ئیشایا پیشتر گوتويه قی: [ئه گدر بز دانی سوپاسالار نه وهی بئر نه هیشتبايانیه وه، وک سه دومنان لی ده هات و له عه مورا ده چوون.][³⁰] کدواهه چی بلین؟ ئه و نه ته وانه بیه پیتاوانیوون کوششیان نه کرد، پیتاوانیوونیان به ده سته نه، ئه و پیتاوانیوونیه بیه باوهه.³¹ کچی ئیسرائیل به شه ریعه تی تهورات کوششیان کرد بئر پیتاوانیوون، به شه ریعه ته بیخی نه گهیشن. 32 بوجی؟ چونکه به باوهه نه بوبو، به لکو له سره بچینهی کردار بوبو، ئه وسا بؤیان بوبو به کوشپ و ته گدره و ساقمهیان لیکرد،³³ هه روهه ک نوسراوه: [نه وه تا بردیک بور کوشپ له سیپون داده نیم، تا شه بردیکیش که لی بکه و نه خواره وه، به لام نه وهی پشتنی بیه ستیت شرمه زار نایبت.]

18 کدواهه خودا بهزه بیه دیتهوه که دهیه ویت و ئه وهش

دنیای مردنه، به لام بایه خدان به روحه که زیان و ناشیه، 7 نامنادا ده نالینین و به پهروشهوه چاوه پری له خوگته و هین، بایه خدان به سروشی دنیای دوزمنایه تیبه له گدل خودا، چونکه واته پرگاری جهسته مان، 24 چونکه به هیواوه رزگارمان ملکه چی شره عیمه تی خودا ناییت، لمبه رئوهی ناتوانیت. 8 جا بوبه، به لام هیوای پیزاوه هیوا نییه، ئوههی ده بیینی هیواه ئوانهی له ژیز کاریگه ری سروشی دنیای ناتوان خودا پازی چی پی ده خوازیت؟ 25 به لام ئه گهر هیوای شیک بخوازن بکدن. 9 به لام عیوه، ئه گهر روحی خودا المناوتاندا نیشته جی که پیزاوه نییه، ئهوا به دانه خودا گرته وه چاوه پری ده کدین، بیت، ئهوا له ژیز کاریگه ری سروشی دنیای نین، به لکوله 26 به همان شیوه روحی پیروز له لا وزیه کامنادا یارمه تمیان له ژیز کاریگه ری روحدان. ئه گهر کسیکیش روحی مهسیحی ده دات، نازانین له پیناوه چی نویز بکین، به لام روحی پیروز نه بیت، ئهوا هی مهسیح نییه. 10 ئه گهر مهسیح له یوهدا خوی به نالهوه دا کوکیمان لیده کات به شیوه یه ک که باس بیت، ئهوا چه سته به هوی گوناه مردووه، به لام پیروز به هوی ناکریت. 27 ئوههی دلی مروف دپشکیت، ده زانیت روحی راستودروسی زیندووه. 11 ئه گهر روحی ئوههی عیسای له تیو پیروز بایخ به چی ده دات، چونکه به گوییه هی خواستی خودا مردووان هه ستاندهوه له یوهدا نیشته جی بیت، ئهوا ئوههی دا کوکی له گدل پیروزی خودا ده کات. 28 ئهی ده زانین خودا مهسیحی له تیو مردووان هه ستاندهوه به روحی خوی که له هه موو شته کاندا کار ده کات بچا کهی ئوانهی ئه ویان یوهدا نیشته جیه له شی مردووشان زیندووه ده کانه وه. 12 خوشه ده ویت، ئهوانهی به گوییه هی مهستی ئه با نگراون، 29 بیوه ئهی خوشک و برایان، ئیه قدر زارین، به لام قه زاری چونکه ئوانهی پیشتر ناسیبوونی، پیشتر دیاری کردن بئه وهی سروشی دنیای نین، تاکو به گوییه هی ئه ویزین. 13 ئه گهر بیتو وه ک ویتهی کوره کهی ئه ویان لی بیت، تاکو له تیو رزوریک روحی پیروز کداره کافی ده زین، ده زین، دیاری کردن با نگیشی کردن، ئهوانهی با نگی کردن بیتاوانیشی 14 چونکه هه موو ئهوانهی روحی خودا به ریوهیان ده بات، کردن، ئهوانهی بیتاوانی کردن شکوداریشی کردن. 31 ئیتر رولهی خودان. 15 یوه روحی کویله بیتان و هرنجه گرتووه تاکو بیوه چی به مانه بیینی؟ ئه گهر خودا له گملان بیت، کی ده مانه؟ 32 ترس بانگه رینته وه، به لکوله روحی له خوگته وه تان و هر گرتووه، ئوههی دهستی به کوره کهی خویه وه نه گرت، به لکوله پیناوه به هویه وه هوار ده کمین: «بابه! باوکه!» 16 روحی پیروز خزی هه موومان پیشکشی کرد، ئیتر چون له گدل ئه هه موو شیکان شایه قی بوروحان ده دات که مندالی خودان. 17 ئه گهر به خزیرانی ناداقی؟ 33 کی سکالا له هله بیزیر در اواني خودا مندالی بین، میراتگریشین، میراتگری خودا و هاویه ای مهسیح، ده کات؟ خودایه ئوههی بیتاوان ده کات. 34 کیهیه تاوانیار ئه گهر له راستیدا له گدل ئه و تازار بچیین، بچی به مانه بیینی؟ که ده کات؟ کده نییه. عیسای مهسیحه که مرد، به لکوله مهش ئه و شکودار بین. 18 پیم وایه تازاره کافی ئیستا له گدل شکوی زیارت هه سیتیزایه وه، هر ئه ویش له دهسته راستی خودایه و داهاتو که تیماندا ئاشکرا ده کریت به راورد ناکریت، 19 دا کوکیمان لیده کات. 35 کی له خوشه ویستی مهسیح جیامان چونکه به دیپنراو به پهروشهوه چاوه پری ده کات روله کافی ده کانه وه؟ ئه ویه یان ته نگاهه یان چه وسانه وه یان قاتو قری خودا ئاشکرا بکرین. 20 بدیپنراو ملکه چی پیزراخبوون بوبه، یان رپوئی یان مهترسی یاخود شمشیر؟ 36 وه ک نوسراوه: نه ک به ویستی خوی، به لکوبه ویستی ئوههی که ملکه چی [له پیناوه تو به دریافی روحی پروزه و برووی مردن ده بینه وه، کرد، به هیواي ئوههی 21 که خودی به دیپنراو له کویلایه قی وه که بچو سه رپین داده نزین]. 37 به لام له هه موو ئه مانده دا گنده لی تازاد بکریت تاکو هاویه ش بیت له سره بستی له راده به ده سر کو توون له رینگهی ئوههی که خوشی شکومهندی مندالانی خودا. 22 ده زانین هه موو به دیپنراوان ویستوین، 38 چونکه دلیانم نه مردن و نه زیان، نه فریشتہ کان هه تا ئیستا به کده ده نالین و ریانیان گرتووه. 23 ته نهه ده مه نا، و نه سه روزه کان، نه شته کافی ئیستا و نه شته کافی داهاتو، نه به لکوبه که یه که مین به رهه می روحی پیروزمان و هر گرت، له هیزه کان، 39 نه به رزی و نه قوولی، نه به دیپنراوی دیکه،

نهی خوشک و برايان، بوئیوه ده دوویم که له تهورات تهورات رو حیي، به لام من دنیايم ووه ک كويله فروشراوم به ده زان، ئايا بیوه نازان شهريعه تهورات ده سهلاقى بسهر گوناه. 15 ئيت نازانم چي ده کدم، چونكه ئوه و ده مه ويت مروقدا هيهه تههتا ئو کاتى زيندووه؟ 2 بوئونه، ڏن نايکدم، به لکو ئوه ده کدم که رق لم يېتى. 16 ئه گدر ئوه به يېتى شهريعهت به ميرده زيندووه كييه و به ستراوت و توه، بکدم که نامه ويت، ئوسا تهورات پسند ده کدم که باشه، به لام که ميرده که مرد، ئهوا لمو شهريعه تهه تهه زازاد ده يېت 17 ئيت من نيم که وا ده کدم، به لکو ئوه گوناهه هى له مندا که به ميرده كييه و به ستبوویوه. 3 کواته تاكو ميرده که نيشته جيي، 18 چونكه ده زانم هيچ چا كييه که له مندا نيشته جي زيندووه يېت، ڙنه که به داونيپيس ناوده بدرېت ئه گدر بوروه نيءه، واته له سروشى دنیايدا، خواست له لام ئاماده هى، به لام هى پياوينك ديكه، به لام ئه گدر ميرده که بمرىت، ئهوا له توانى چا كه ده دنم نيءه، 19 چونكه ئوه چا كييه ده مه ويت ده سهلاقى شهريعهت زازاده داونيپيس نيءه گدر بوروه نايکدم، به لکو ئوه خريي که نامه ويت ئوه ده کدم. 20 هى پياوينك ديكه، 4 ئيت برا كانم، ئوهش به لهشى مهسيح ئه گدر ئوه ده کرد که نامه ويت، ئيت ئوه من نيم که ده دكدم، سهبارهت به شهريعهت مردن، تاكو بىنه هى كسيكى ديكه، به لکو ئوه گوناهه هى له مندا نيشته جيي، 21 کواته ئه مه ياسايه ئوه كدهسى لهناو مردووان هستيترابه و، تاكو بو خودا ده يېتم: کاتييک ده مه ويت چا كه بکدم، خراپه له لام ئاماده هى، به رهه بدين، 5 چونكه کاتييک له زيز كاريگدرى سروشى 22 چونكه له نانجا به شهريعه ته خودا دلشادم، 23 به لام دنیايد ده زيان، تاره زووهه كاني گوناه به هوى شهريعه ته و له ياسايه کي ديكه له ئهندامانى جه سه مدا ده يېتم، که به رهه رهه كاني ئهندامه كاني له شاندا كاري ده کرد، بوئه ئوه كارانه ده مانکرد ياساى هزرم ده كات و ده مكتاهه ديل ياساى گوناه که له ده بوروه هوى مردن. 6 به لام ئيستا زازاد بوروه له شهريعه ته ئهندامه كاني جه سه مدا، 24 ئاي له مني مرؤفي به دېختا کي تهورات، مردين سهبارهت بهوهه ئېنه به ستبووه و، تاكو فريام ده کويت له ده دست ئه مه جه سه يهه ده بُر مردنه؟ 25 به رېگاى نوئي روچي پيروز خزمەت بکەين، نەك به رېگاى سوپاسي خودا ده کدم که له رېگاى عيساى مهسيحي خاوند كونى شهريعه ته نووسراو، 7 كواته چي بائين؟ ئايا تهورات شکومانه و ده رايم ده كات! کواته به بيري خوم خزمەتى خرى سه رچاوهه گوناهه؟ حاشا! چونكه له رېگاى شهريعه ته خودا ده کدم، به لام به سروشى دنیايم خزمەتى تهوراته وه نېبوايه، گوناهم ندهنامي، هه روهها واتاي تهواوى ياساى گوناه ده کدم.

چاچتنۈكىم نەدەزانى ئه گدر تهورات نېيگوتايه [چاچمه پە 8] کواته ئيستا تاوانبار كدن بُر ئوانه نيءه که له گەل عيساى هىچ شىك که هى كسيك ديكه يېت]. 8 به لام گوناه مه سيدا يەك، 2 چونكه له رېگاى عيساى مهسيحي و ياساى ئه مه راسپارده يى قوسته و هەموو چاچتنۈكىيە که له مندا رۇچى زيان له ياساى گوناه و مردن ئازادى كردит. 3 خودا روزاند، چونكه گوناه بېنى شهريعه ته مددوه، 9 منيش بېشتر ئوهى كرد که شهريعهت به هوى لاشيويه جه سه ئى مرؤفي بېنى شهريعهت ده زيان، به لام کاتييک راسپارده هات، گوناه نېتىوانى يېكتا: كوره كى خوى له شىويه جه سه ئى مرؤفي هاته زيان و منيش مردم، 10 يېنم همان ئه و راسپارده يى گوناھار نارد بُر ئوهى بېيته قوربانى گوناه. له جه سه ئى مايهى زيانه، بُر من مردن، 11 چونكه گوناه راسپارده كدى مەۋانددا گوناھار نارد بُر ئوهى بېيته قوربانى گوناه. له جه سه ئى قوسته و مني خەلەتاند و بهو مني كوشت. 12 کواته شهريعه تهورات له ئېجه دا يېتى دى، كه بېگۈزەرەي سروشى تهورات پيرۆز، راسپاردهش پيرۆز و دادپەرور و چا كە. دنیايد نازان، به لکو بېگۈزەرەي روچي پيرۆز. 5 ئوانه ده 13 ئايا چا كە بُر من بوروهه مايهى مردن؟ حاشا! به لکو بېگۈزەرەي سروشى دنیايد ده زىن، بايەخ به كاروبارى سروشى گوناه به هوى چا كە كوه مردن لە مندا هېتىا يې كايده، بُر ئوهى دنیايد ده دهن، به لام ئه وانه ده گۈزەرەي روچي پيرۆز ده زىن، بايەخ به كاروبارى روچي پيرۆز ده دهن. 6 بايەخ دان به سروشى راسپارده كوه ئاشكارا يېت كە گوناه ته او خراپه. 14 ئې ده زانين

ئو کەسیه کە دىت. 15 بەلام ديارى وەکو گوناھ نىيە. ئەگەر دەزىن، 9 دەزانىن مەسيح كە لەتىو مردووان ھەستىزىايدوه، زۆر كەس بە گوناھى كەسيك مردن، جا چەند زىات نىعەمەتى جارىتى كە نامىيەدە. ئىت مردن دەسەلەتى بەسەريدا خودا و ديارىپە كە بەھۇي نىعەمەتى مرۇققىكەوە كە عىسىاى نىيە. 10 ئو مردنەي مرد، تەنها جارىك لەپەر گوناھ مرد، مەسيحە، بەسەر زۆر كەس رىزا. 16 هەروەھا ئەو ديارىپە بەلام ئەو ژيانە دەۋىت بۇ خودا دەزىت. 11 ئېھەش گوناھى گوناھى مرۇققىكەن نىيە: چونكە حوكىدان لە يەك سەبارەت بە گوناھ خۇتان بە مردوو دابىن، بەلام بە يەكبوتنان گوناھەوە تاوانباركەرنى هيئىايدە كايەوه، بەلام ديارى لە گوناھى لەگەل عىسىاى مەسيحدا خۇتان بۇ خودا بە زىندۇرۇزان. 12 زۆرەوە يېتاوانىي هيئىايدە كايەوه. 17 ئەگەر بە گوناھى كەسيك، كەواتە مەھىلەن گوناھ حومىپانى لەشى لەناوجۇوتان بىكت، مردن لە پىنگەي ئەو كەسەوە حومىپانى كرد، ئىت چەند زىات تاكو گۈپۈيەلى تارەززووەكانى بن. 13 ئەنداماتنان وەك ئامىرى ئەوانەي پېرىي نىعەمەت و ديارى پاستوروسىتى وەردەگەن، ناپەوابى بۇ گوناھ پېشىكەش مەكەن، بەلکو خۇتان پېشكەشى لە ژياندا حومىپانى دەكەن بە كەسيك كە عىسىاى مەسيحە. خودا بىكت، وەك زىندۇرۇي تىو مردووان و ئەنداماتنان وەك 18 كەواتە وەك چۈن بە يەك گوناھ تاوانباركەرنى بۇھەمۇ ئامىرى پاستوروسىتى بۇ خودا. 14 چىرتى گوناھ دەسەلەتى مەرۇف ھاتە كايەوه، بەھمان شىيە بە ياخىبۇنى كەسيك زۆر چۈنكە لەزىز سايەتى شەرىعەتدا نىن، بەلکو لەزىز سايەتى كەس گوناھبار كران، بەھمان شىيە بە گۈپۈيەلى كەسيك نىعەمەتدىن؟ نەخىرا! 16 ئايا نازانى كاتىك خۇتان وەك كۆپەلە زۆر كەس يېتاوان دەتكىن. 20 تەراتەت تاكو گوناھ ملکەچى كەسيك دەكەن، دەبەن كۆپەلە ئەوهى ملکەچىن زۆر يېت. بەلام لەكۆئى گوناھ زۆر بوبو، نىعەمەت زۆر زىاتر بۇي، جا بۇ گوناھ كە بەرەو مردنە يان بۇ گۈپۈيەلى كە بەرەو بوبو، 21 تاكو چۈن گوناھ بە مردن حومىپانى كرد، ئاواش بە پاستوروسىتىيە؟ 17 بەلام سوپاس بۇ خودا لەگەل ئەوهى راستوروسىتى نىعەمەت حومىپانى دەكتات بۇ ژيانى ھەتاهەتايى كۆپەلە گوناھ بوبون، لە دلەوە ملکەچى ئەو شىيە قىركەدنە بوبون كە پېتەن سېپىدرار. 18 ئىيە لە گوناھ ئازاد كران و بوبونە بە عىسىاى مەسيحى خاوهەن شىكۈمان. (aiōnios g166)

6 باشە چى بلىيىن؟ ئايا لە گوناھ بەردەوام بىن تاكو نىعەمەت بەندەي پاستوروسىتى. 19 لەبەر لەوازى جەستەتەن وەك زىياد يېت؟ 2 نەخىرا! ئېمە كە سەبارەت بە گوناھ مردىن، مەرۇققىكى سادە دەدۇم. ئىت وەك چۈن لەپىشىدا ئەندامەكانى ئىت چۈن تىيىدا بىزىن؟ 3 ئايا نازانى ئېمە ھەممۇمان كە بە لەشتەن وەك كۆپەلەي گلاؤى و خاپە پېشكەشى خاپە لەتاوهەلکىشان لەگەل عىسىاى مەسيح يەكەنگىرتووە، ھەرودەلە كەدشىدا يەكەنگىرتووە؟ 4 بۇيە بە لەتاوهەلکىشان لەگەل ئەو مەردنە كەشىدا يەكەنگىرتووە؟ بۇيە بە لەتاوهەلکىشان لەگەل ئەو كەنە كەشىدا يەكەنگىرتووە؟ 5 ئەگەر لە بوبەن، سەبارەت بە راستوروسىتى ئازاد بوبون. 21 ئەو كاتەج بارەھەمىڭان ھەبوبو لە شەنەنە ئىيىستى لە بەرامبەريان ھەست بە تەرىق بوبونە دەكەن؟ چۈنكە دەرئەنجامى ئەو شەنەنە مەردنە، 22 بەلام ئىيىستا كە لە گوناھ ئازاد كراون و بوبونەتە بەندەي خودا، بارەھەمىڭان بۇ پېرۇزى ھەيە و دەرئەنجامە كە ژيانى ھەتاهەتايە، (aiōnios g166) 23 چۈنكە كېنى گوناھ مردىن، بەلام ديارى خودا ژيانى ھەتاهەتايە كە لە پىنگەي عىسىاى مەسيحى خاوهەن شىكۈمانەوەيە، (aiōnios g166)

خوژگان خواستنے ته‌نها بُوق خه‌ته‌نه کراونه یان بُوق خه‌ته‌نه کراونیش؟ پاستوروسی داده‌تریت، که باوه‌رمان هه‌یه به‌وهی عیسای ئیهه ده‌لین باوه‌ر بُوق شیراهم به پاستوروسی دازرا. 10 خاوه‌ن شکومانی له‌تیو مردووان هه‌ستانده‌وه. 25 ئه‌وهی له که‌واهه چون دازرا؟ به خه‌ته‌نه کردن یان بُوق خه‌ته‌نه کردن؟ به پیناوی گوناهه‌کاغمان به گرتن درا و له پیناوی بینتاونکدغان خه‌ته‌نه کردن نا به‌لکوبی خه‌ته‌نه کردن! 11 شیراهم نیشانه هه‌ستیزایوه.

5 که‌واهه، له‌به‌ر ئه‌وهی به باوه‌ر بینتاوان کراوین، له پینگه‌ی عیسای مه‌سیحی خاوه‌ن شکومانه‌وه له گئل خودا تاشیمان هه‌یه، 2 له پینگه‌ی ئه‌وهیشه‌وه پیپیداراویتیمان ودرگت به‌هه‌یه باوه‌ر بیشنه ناو ئه‌م نیعمه‌ته‌ی که ئیستا تیبیدا نیشته‌جیین. شانازیش به هیواش شکوتی خودا ده‌کدین. 3 ته‌نها ئه‌مه نا، به‌لکو له ته‌نگانه‌شدا شانازی ده‌کدین، ده‌زانین ته‌نگانه دابه‌خودا گرتن دروستده‌کات، 4 دانیه خودا گرتیش ئه‌زمونو، ئه‌زمونیش هیوا، 5 هیواش نایته شه‌هه‌یه شه‌رمداری، چونکه خوشه‌ویستی خودا رژواهه ته ناو دلمان، به روحی پیروز که پیمان دراوه. 6 کاتیک هیشتا لاواز بیون، مه‌سیح له کاتی دیاریکارادا له پیناوی گوناهباران مرد، 7 له‌به‌ر ئه‌وهی به ده‌گمن کسیک له پیناوی مرؤفیکی پاستوروسی ده‌مریت، له‌وانیه له پیناوی ئه‌مه دارا، 8 به‌لام خودا خوشه‌ویستی خوی بُوق ده‌رخستین، به‌وهی مه‌سیح له پیناوی ئه‌مه دارا، کاتیک هیشتا گوناهبار بیون. 9 ئیستاش که به خونچی بُوق بینتاوان کراوین، له پینگه‌ی ئه‌وهه و چهنده زیاتر له توپره‌ی خودا رژگار ده‌بین! 10 له‌به‌ر ئه‌وهی ئه‌گر کاتیک دوزمن بیون له گئل خودا، به مردن کوره‌کدی ئاشت بیونه‌وه، ئه‌یه دوای ئه‌وهی که ئاشت بیونه‌وه چهند زیاتر به ژیانی ئو رژگار ده‌بین! 11 نه‌ک ته‌نها ئه‌مه، به‌لکو به‌هه‌یه عیسای مه‌سیحی خاوه‌ن شکومانه‌وه شانازی به خودا ده‌کدین، ئه‌وهی ئیستا به‌هه‌یه و ئاشتیونه‌وه‌مان ودرگت‌ووه. 12 له‌به‌ر ئه‌مه، چون له پینگه‌ی مرؤفیکووه گوناه هاهه جهان، له پینگه‌ی گوناهیشوه‌مردن، بهم شیوه‌یه مردن هه‌مو خله‌لکی گرته‌وه، له‌به‌ر ئه‌وهی هه‌مو گوناهیان کرد، 13 پیگومان، پیش هاتنی تهورات گوناه له جهاندا بیو، به‌لام که شه‌ریعه‌تی تهورات نه‌ییت گوناه ناژمیردیریت. 14 کهچی مردن له ئاده‌مه وه هه‌تا موسا حوكماً ده‌کرد، تهانه‌ت به‌سهر ئه‌وانه‌شده‌وه که له بُوق دازرا. 23 ئه‌وهی نووسراوه: [بُوق دازرا] ته‌نها له پیناوی شیوه‌یه یاخیبوونه که ئاده‌م گوناهیان نه‌کردبوو، که نهونه‌ی هه‌ودا نه‌بیو، 24 به‌لکو له پیناوی ئه‌مه‌شدا بیو، جا بُونان به

کوشه کان چیان له نه ته و کانی دیکه زیارته؟ له خوداوهیه له پرینگه باوهه به عیسای مسیح، بۆ هه موو یان سوودی خه ته نه کردن چیه؟ 2 زور شتیان له نه ته و کانی ئه وانهیه که باوهه ده هینن، بەنی جیاوازی، 23 له بەر ئه و دیکه زیارت! پیش هه موو شتیک، و شه کانی خودایان پی هه مووان گوناهیان کرد و له شکوئی خودا دورر کوته وه و سپیدراء. 3 کوشه چی دهیت ئه گهر هاتو ههندیکان بیباوه 24 به خویرایی به نیعمتی ئه و بیتاوان گران، بەو کپرینه وهیه بیون؟ ئایا دلسوژن نه بونیان دلسوژنی خودا پوچه ل ده کانه وه؟ که له پرینگه عیسای مسیحه وه ههیه. 25 خودا مه سیحی 4 نه خیبر! بەلکو با خودا پاستگو بیت و هه موو مرۆف وەک کفارهت پیشکش کرد، ئه گهر باوهه به خوینی درۆزن. وەک نوسراوه: [تاکو له قسە کانت راست بیت و ئه و بەتنن، ئەمەی بۆ دەرخستنی دادپه روهریه کەی خۆی سەرکەوت وو بیت له حۆكمە کانت]. 5 بەلام ئه گهر ناپەرایان کرد، بۆ چا پوچیشکردن له گوناهیه کانی پاپەردوو، بە پشوور دیزىنی پەروای خودا دەرده خات، چی بیلین؟ ئایا خودا زۆرداره ئه گهر خودا، 26 هەروهه بۆ دەرخستنی دادپه روهریه کەی له کانی توپرەی خۆی بە سەرماندا بېزیتت؟ (وەک مرۆف قسە ئىستاد، تاکو دادپه روهر بیت و ئەوانه بیتاوان بکات کە دە کەم). 6 نه خیبر! ئەگبىنا چۆن خودا جەجان حۆكم دەدات؟ باوهه بیان به عیسایه. 27 بۆیه له خۇبایيپۈن لەکوئیه؟ نه ماوه. 7 له وانهیه يەکیک بیلین: «ئه گهر درۆی من راستی خودا بۆ بېیچی ج بەمایه ک؟ ئایا بەیچی بەمای کەردار؟ نه خیبر، بەلکو شکوئی ئەو زیارت بکات، بۆچى من ھېشتا وەک گوناھبارىك بەیچی بەمای باوهه. 28 کوشه بۆمان دەرده کەوینت کە تاوانبار دە کەم؟» 8 ئەم بۆ نەلین: «با خاپە بکىن تاکو دادپه روهر بەمایه کەنار؟ نه خیبر، بەلکو چا کەی بەدواوه بیت،» وەک هەندىك بوختان بە دەمانووه فەرزە کانی شەریعت. 29 ئایا خودا تەنها ھى جولە کەيدى ئەمەی ھەلدە بەست؟ ئەم کەسانە تاوانبار کەر دەنیان دادپه روهر اینه؟ 9 ھى نه ته و کانی دیکەش؟ بەلین، ھى نه ته و کانی دیکەش، کوشه چى بیلین؟ ئایا ئېئىچى جولە کە له خەلگانى تر باشتىن؟ 30 چونكە تەنها یەک خودا ھى ھە خەتەنە کاراوه بە باوهه نە خیبر، چونكە ئېئىچى جولە کە و ناجولە کەمان تۆمە تبار کرد کە بیتاوان دەکات و خەتەنە نە کراویش بەھۆى ھەمان باوهه رەوە ھەر دەوکان دەزىز دە سەلاقى گوناھن، 10 وەک نوسراوه: بیتاوان دەکات. 31 ئایا شەریعت بەھۆى باوهه رەوە پوچەل [کەس بیتاوان نییە، تەنانەت يەک کەسیش، 11 کەس نییە دە کەنیه وە؟ نە خیبر، بەلکو شەریعت دە چە سپیتىن].

تېنگات، کەس نییە بەدواى خودا بگەپرىت، 12 هەموو روويان 4 ئېتىچى بیلین، ئېيراهىم کە بە جەستە باوچانە، چى بۆ وەرگىپا و تېڭىپا بى سوود بیون. کەس نییە چا کە بکات، دەرکەوت؟ 2 ئەگەر ئېيراهىم بە کەدار بیتاوان بۇوايە شانازى تەنانەت يەکىكىش نییە. 13 [قۇرگىان گۈرپىتكى كەواهىيە، بە دە کەد، بەلام نەك لەلاي خودا، 3 ئایا لەو بارەيە وو نوسراوه زمانيان فىتابىزى دە کەن]. [زەھرى تېرەمار لەزىز ئۇيغۇنە، پېرۇزە کە چى دە فەرمۇئى؟ ئېيراهىم باوهه بە خودا ھەيتا 14 [دەميان پەر لە نە فەرتەت و تالاوا]. 15 [پېيان خېرىيە بۆ وەمەشى بە راستودرسىتى بۆ دانزا]. 4 ئەم کەسەي کار خويىزىشنى، 16 وېزافى و دەرددسەرى لەسەر پىگىيانە 17 دەکات، کەنیه کەي بە دىيارى ئەنلىكىت، بەلکو ماق خۆيەقى. پىنگىڭى ئاشتى پېتازان]. 18 [ترسى خودایان لە بەرچاو نییە]. 5 بەلام ئەوهى كار ناکات، بەلکو باوهه بەمەي ھە خودا 19 ئېستا دەزانىن ھەرچى شەریعت دەيلەت، بەوانەي دەيلەت گوناھبار بیتاوان دەکات، ئەم وا باوهه کەي بە راستودرسىتى كە لەزىز سايى شەریعدەدان، تاکو هەموو دەمېك دابخىرىت بۆ دادە تریت. 6 دادە لە خۆزگە خواستن بەو کەسەي کە و هەموو جەجان بکوپىتە زىز ئېرسىنە وە خودا، 20 بە کەدارى خودا بەنی کەدار راستودرسىتى بۆ دادەتت، ھەمان شت شەریعت دەسەن ئەنلىكىنە خەنە ئەنلىكىنە خەنە ئەنلىكىنە خەنە ئەنلىكىنە خەنە ئەنلىكىنە خەنە ئەنلىكىنە دە ئەلت: 7 [خۆزگە دە خوازىتت بەوانەي ھە ياخىبۇنە كانىان لە پەزىزەتەن دەناسرىت]. 21 بەلام ئېستا بەنی بە خىشاروان، گوناھە كانىان داپۇشراون. 8 خۆزگە دە خوازىتت شەریعت بیتاوانىن دەلایەن خوداوه ئاشكرا كە، تەورات و بەو کەسەي کە يەزدان گوناھى لەسەر نازمېزىت، 9 ئایا ئەم پەيامى پېغەمبەر انىش شايەقى بۆ دەدەن. 22 ئەم بیتاوانىنگى دەنە

مردنه، به لام نه ک تهنا خویان ئه و کارانه ده کدن، به لکو ئه و جاریش هه یه به رگیان لی ده دات، 16 لمو روزهدا کاتیک که سانه ش پسنه ده کدن که ده یکن.

2 که واته ئه مروف، هیچ بیانوییک نیبه که حومکی که سینکی دیکه ده دهیت، چونکه به ووهی خلکی پی حومک ده دهیت، خوت تاوانبار ده کدیت، لمبهر ئوهی تو که حومک ده دهیت، خوت همان شت ده کدیت. 2 به لام ده زانین حومک خودا راسته بسهر ئوانه ئم شنانه ده کدن. 3 که واته ئه مروفعه ئوانه حومک ده دهیت که ئم شنانه ده کدن و خوت همان شت ده کدیت، وا ده زانیت له حومک خودا دهرباز ده بیت؟ 4 یان گالنت به دهوله مهندی نه رمونیانی و نازاری و پشودریزیه کدی دیت؟ نازایت نه رمونیان خودا بهره و توبه کردنت ده دات؟ 5 به لام تو لمبهر کللرهق و دلی توبه نه کرد دوت، له روشی توره بی و ئاشکرا کردنی حومک دادپه روهرانه خودا، توره بی لمه رخوت کو ده کدیه وه. 6 خودا [پاداشتی هر یه کیک به گویریه کداره کانی ده داهوه.] 7 زیانی هه تاهه تاییش بؤ ئوانه یه که به دانیه خوتدا گرتیه وه له کاری چا کدا داواش شکو و ریز و نه مری ده کدن. *[aiōnios]* 8 به لام رق و توره بی بؤ ئوانه یه که داواش خیله رسی ده کدن و ملکه چی راستی نابن، بؤ نارهوابی ملکه ج ده بن. 9 ناخوشی و تهنجانه بؤ هر مروفعیکه که خراپه ده دات، یه کدم جار بؤ جوله که ئینجا بؤ ناجوله که. 10 شکو و ریز و تاشتی بؤ هممو چا کداریکه، یه کدم جار بؤ جوله که ئینجا بؤ ناجوله که، 11 چونکه خودا لایه نگری ناکات. 12 هممو ده دات، حومک به سه رخوتدا ده دات که شه ریعه ئی نوسراو و خه ته نه کردن ده دات که شه ریعه ئی نوسراو ده دهیت، 28 ئه گدر کسینک تهنا به رواللت جوله که بیت، ئه وهی له راستیدا جوله که نیبه، هه رچه ناده تو سه ریچی شه ریعه ئی نوسراو ده دهیت، 29 به لام یه کار به شه ریعه ده دکن. 14 پیگومان ئه وهی له ناخوه و جوله که بیت، ئه وهی له راستیدا جوله کدیه، شه ریعه ئی نیبه، کاتیک به شیوه یه کی سروشی شه ریعه ئیان پهپه و کد، ئه وانه بؤ خویان شه ریعه تن، لمگان ئه وهی شه ریعه ئیان نیبه. 15 ئه وانه به لگدی وا نیشان ده دهن که فه رزه کانی شه ریعه ده دیاندا نوسراوه، ویژدانیان له ناویاندا شایه تی ده دات، جار هه یه بیان تاوانباریان ده دات

ئەم بىتاواكىدنهش لە دەستپېتىكەوە ھەتا كۆتايى بە باوهەرە،

وەك نۇسراواه: [ئەوهى راستودرسەت بە باوهەر دەزىيەت.]

18 لە ئامىمانەوە تۈورەنە خودا لە دىرى ھەمو خوانەناسى و

خراپەكارىيەكى خەلک دەردەكەۋىت، ئەنەنە بە خراپەكانىان

راستى دادەپوشىن، 19 چونكە ئەوهى كە دەبىت لمبارەي

خوداوه بىزازىت، لەلاي ئەوان ئاشكىرايە، لمبەر ئەوهى خودا

بۇيى دەرخىستۇن. 20 لمبەر ئەوهى سېفەتە نەپىزاوه كانى خودا،

توانا ھەتاكەتايى و خودايەتىيەكى، لە بەدىپەتتەنچى جىھانەوە

بەھۆى دروستكراوان دركىان پى كاواه و بە رووفى بىزازۇن،

بۇيى بىن پىانونون. (aidios g126) 21 لەگەل ئەوهى كە خودايان

ناسى، بەلام وەك خودا سەتايىشان نەكەد و سوباسىان نەكەد،

بەلكىن بىكىن بۇ ئەوهى باوهەر بە مەسيح بېتىن و گۈپۈزىلەنلى بىن.

6 ئىچىۋەش لەتىيەوانەدان كە خودا بانگى كەدن بۇ ئەوهى

بۇو. 22 ھەرچەندە خۇيان بە داتا دەزانى، بەلام بۇونە گىل، 23

ھى عيسىاي مەسيح بىن. 7 بۇ ھەمو ئەوانە خۇشەۋىسىنى

شكىرى خوداى نەمرىان گۈپۈزىلەنلى بە شىۋىيە كەنگەرى مەرۇفى

خودان و لە رۇما دەرئىن، بانگكراون بۇ ئەوهى پىرۇز بىن: لەناوچۇو و بالىندە و چوارپى خشۇك. 24 ھەر لمبەر ئەوهى

با نىعەمت و ئاشتى لە خوداى باوكان و عيسىاي مەسيحى خاونەن شىكۈرەن

لەناو خۇياندا سووکايىتى بە لەشى خۇيانەوە بىكەن. 25 ئەوان

راستى خودايان بە درۇ گۈپۈزىلەنلى بە دەپىزاويان پەرسىت و لە

شىايقى بەدىپەتتەن خزمەتىان كەد، ئەوهى ھەتاكەتايى سەتايىش

بۇ ئەوهى. تامىن. (aiōn g165) 26 لمبەر ئەوهى خودا ئەوانى دايى دەست

دەست ھەوهەس ئابروبودەرەكانىان، چونكە ژەكانىان جووتۇونى

سروشىتىان بە ناسروشى گۈپۈزىلەنلى. 27 پاوابىنىش وازيان

ھەتاكەتىن بەھۆى ھەنەنەن بەھۆى ھەنەنەن بەھۆى ھەنەنەن

ھەنەنەن بەھۆى ھەنەنەن بەھۆى ھەنەنەن بەھۆى ھەنەنەن

سراواه بىت، زۆر جار بەتەماپۇم بېتە لاتان، تاكو لەتىيە ھەنەنەن

بەھۆى ھەنەنەن بەھۆى ھەنەنەن بەھۆى ھەنەنەن بەھۆى ھەنەنەن

لە پېلسى بەندەمى عىسای مەسيحەوە كە خودا

وەك نىزدرارويك بانگى كەد و تەرخانى كەد بۇ را گەياندەن

مەنگىنېيە كەى، 2 ئەو مەنگىنېيە كە خودا پىشىتەر لە پىگەي

پېغەمبەرە كانەوە لە نۇسراواه پىرۇزە كانەدا بەتىنى دابۇر، 3

سەبارەت بە كۆرە كەى كە بە جەستە لە نەوهى داود بۇو، 4

ھەرودەها بەگۈزە ئەوهى رۇھى پىرۇز و بە هېزى ھەستانەوە لەتىو

مردووان عيسىاي مەسيحى خاونەن شىكۈمان بە كۆرە خودا

دياري گەرا. 5 لە پىتىاوي ناوى مەسيح و لە پىنگە ئەوهەوە،

نيعەمت و نىزدرارويتىمان وەرگەت، تاكو ھەمو نەتهوە كان

بانگ بىكىن بۇ ئەوهى باوهەر بە مەسيح بېتىن و گۈپۈزىلەنلى بىن.

6 ئىچىۋەش لەتىيەوانەدان كە خودا بانگى كەدن بۇ ئەوهى

ھى عيسىاي مەسيح بىن. 7 بۇ ھەمو ئەوانە خۇشەۋىسىنى

خودان و لە رۇما دەرئىن، بانگكراون بۇ ئەوهى پىرۇز بىن: لەناوچۇو و بالىندە و چوارپى خشۇك. 24 ھەر لمبەر ئەوهى

با نىعەمت و ئاشتى لە خوداى باوكان و عيسىاي مەسيحى خاونەن شىكۈرەن

لەناو خۇياندا سووکايىتى بە لەشى خۇيانەوە بىكەن. 25 ئەوان

راستى خودايان بە درۇ گۈپۈزىلەنلى بە دەپىزاويان پەرسىت و لە

شىايقى بە دەپەتتەن خزمەتىان كەد، ئەوهى ھەتاكەتايى سەتايىش

بۇ ئەوهى. تامىن. (aiōn g165) 26 لمبەر ئەوهى خودا ئەوانى دايى دەست

دەست ھەوهەس ئابروبودەرەكانىان، چونكە ژەكانىان جووتۇونى

نۇيىزە كەنەن دەپارىمەوە كە هيچ نەيەت ئىستا بە خواتى خودا بۇم

رېيىك بىكەپتى بېتە لاتان. 11 تامەززۇي بېتىنى ئىمەم تاكو

بۇ جىنگىرۈوتان بەھەرە پەھەپەتەن بەھەرە پەھەپەتەن بەھەرە

پېتكەوە يەكتىرى ھانبەدين، ئىچىۋەش بە باوهەرە من و منىش بە

باوهەرە ئىچىۋەش. 13 ئەھى خوشك و بىريان، نامەۋى ئەلاتان

شاراواه بىت، زۆر جار بەتەماپۇم بېتە لاتان، تاكو لەتىيە ھەنەنەن

بەھەمم ھەيەت، ھەرودەكەن لەتىيە ھەنەنەن بەھەمم، 12 ھەمەۋامان

پېتكەوە يەكتىرى ھانبەدين، ئىچىۋەش بە باوهەرە يەكتىرى ھەنەنەن

بەھەرە ھەنەنەن بەھەرە ھەنەنەن بەھەرە ھەنەنەن بەھەرە ھەنەنەن

له به یانیه وه تاکو یواره بؤیانی پروون ده گردوه و شایه ق بؤ
پاشایه ق خودا دهدا، ههولی دهدا به تهورانی موسا و په رتووک
پئغه مبهه ران دهرباره ه عیسا قهناعه تیان پئن بھینیت. 24 جا
ههندیکان بهو قسانه قایل بروون، ههندیکیش باوریان نه کرد.
25 ئینجا به جیوازی بیرون اوه ئهويان به جئیشت کاچیک
پؤلس دواین قسه ق بؤ کردن: «رؤوحی پیرۆز له رینگی ئیشایا
پئغه مبهه روه راستی به باوبایراندان فرموده: 26 [برؤ لای ئەم
گله و يېنلى: «ئیوه هه میشە ده بیست بەلام هرگیز تیناگەن،
ئیوه هه میشە سییر ده کەن بەلام هرگیز ناپین!» 27 چونکە دلی
ئەم گله پەدق بیوه و گوپیان قورس بیوه، چاویان نوقاندوروه،
نهوک به چاویان بیبن و به گوپیان بیست و به دلیان تینگەن
و بگەرینه وه، منیش چاکان بکەمده. 28 «با له لاتان زانراو
بیت، پزگاربی خودا بؤ ناجوله کەن نیزدرا، ئەوانیش گوئ
ده گرن.» 29 کاچیک ئەمە گوت، جوله کەن بؤیشن و
ده مەقالییە کی زوریان هبیو. 30 پؤلس دوو سالی تھاواو له و
مالەی به کىنی گتسیو مایه وه، پیشوازی له هه مو و ئەوانه ده گرد
کە دههاته لای، 31 بهو پەری ئازابی و بی کۆسپ شانشینی
خودای راده گیاند و سەباره ت به عیسای مەسیحی خاون
شکو خەلکی قىرده کرد.

شesh کس بووين. 38 که تیز نانیان خوارد، به فریدانی ئە و پیشوازى لىكىدىن و سى رۇز بە خۆشىيە وە میواندارى دانەوئىلە كە بۇ ناو دەريا كەشتىيە كەيان سووکىرىد. 39 كاتىك كرىدىن. 8 واپىتكەوت باوکى پۇبلېس لەناو جىنگادا كەتىبوو، رۇزبۇوهە، كەشتىيەكان نەيزانى لەچ شۇنىتىكادان، بەلام تا و سكچۇفونى ھەبوو. پۇلس چووھ لاي و نوپىزى كرد، كەندابىكىان بىيى كەنارى ھەبوو، دەيانلىست ئەگەر بىوان دەستى لەسر دانا و چا كىكىرددەوە. 9 كاتىك ئەمە روويدا، كەشتىيە كە بەرهە ئەھۋى بىدن. 40 ئىنجا لەنگەرە كانىيان پىساند وله نەخۇشە كانى دىكەدە دورگە كە دەھاتن و چاڭ دەبۈونەوە، دەربىدا بەجىيان حېشتن، لە هەمان كاتدا گورىسى سەولەكانى 10 ئىتىر بە زۇر شىۋو پىزىيان گۈتىن، كە بەپىتكەوتىن ھەممو ئاراستە كەدىن ئەن شلكرد و بىباوهانە كەدى پىشە وەيان كەرددەوە بۇ پىندا اوستىيە كانىيان بۇ دايىن كرىدىن. 11 دواى سى مانگ بە بايە ھەلكردودە كە، بەرهە كەنارە كە رۇشىتن. 41 بەلام كەشتىيە كى ئەسكەنەردى بەپىتكەوتىن، كە زستانى لە دورگە كە تەنكاو و كەشتىيە كەيان بەرهە وشكافى بىردى، كە پىشە كەدى بەسەربرى بۇو، كەشتىيە كە وينەي دوو خەداوەندى جەمكى بە گىرىبو و نەجولا، لە بەر توندى شەپەلە كان پاشتەوەي تىكەدەشقا. ناوى كاستور و پۇلوكس لەسر بۇو. 12 كاتىك لە سىراكتوسا 42 پالانى سەر بازە كان ئەو بۇو كە بەندىراوان بکۈزۈن نەوهەك دايەزىن، سى رۇز لەھۇي مائىنەوە. 13 ئىنجا لەھۇي رۇشىتن و كەسىان مەلە بىكەن با يە كەم جار خۇيان فرېيدەن و بىگەنە لىكىدىن ھەفتەيە كە بىنەنەوە. بەم شىۋىيە هاتىنە رۇما. 15 وشكافى، 44 ئەوانى دىكەش ھەندىكىان بە تەختە و ھەندىكىان لەويىھە كە برايان ھەوالى ئىيەيان بىسەت، تاكو گۇرەپان ئەپىس بە پارچە كانى كەشتىيە كە خۇيان بگەيەنە وشكافى. بەو شىۋىيە و سى خانەنە كەناتە پىشوازىمان. كاتىك پۇلس بىنەنە سۈپاسى خودايى كەد و ورەي بەر زىبۈوهە. 16 كاتىك گەشتىيە ھەممو بە سەلامەتى گەشتەنە وشكافى.

28 كە رىزگارمان بۇ زانىمان ئە دوورگەيە بىچى دەگۈرەتى پاسەوانى دە كەنەتىشە جى بىت. 17 دواى سى رۇز بۇلس مالتا. 2 دانىشتوانە كەدى چا كەيەكى لە راپادە بەدەريان لەگەن رايەرانى جولە كەدى بانگىرىد. كاتىك كۆبۈنەوە، بىچى گۇتن: «برايان، ھەرچەندە ھېچم لە دىزى گەلە كەمان و نەرىتى بىكەن، چونكە ھۆيەكىان بۇ كوشىتم نەدۈزىيەوە. 19 بەلام بەدەمه قەيىسىر، مەبەسمەت ئەو بۇ سكالا لە گەل خۇم بەكەم، 20 لەبەر ئەو داوام كەن بانىنەن و قەسەتان لە گەل بەكەم، چونكە لە پىتاوى ھىواتى ئىسرايل ئەم زنجىرىم پۇھىيە». 21 وەلەميان دايەوە: «دەربارەى تو نامەمان لە يەھو دياۋە وەرنە گەتوو، كەسىش لە برايان نەھاتوو تاكو دەربارەى تو ھە وەلەمان بەناتى يان بە خەپاپە باست بىكەت. 22 بەلام بىيان خۇشە گۈتىان لە بۇچۇنە كانى تو بىت، چونكە دەزانىن كە خەلکى لە ھەممو شۇنىكەو بەر بەرە كاتى ئەم رىپازە دەكەت.» 23 رۇزبىكىان بۇ دىتىنە بۇلس دىيارى كەد و زۇر كەس هاتىن مالە كەدى. ئەۋىش

که زیانی لاویه‌تیم چون بوده، هر له سهرهتای زیانه‌وه که را گدیاند، که توبه بکن و بو لای خودا بگردینه‌وه و له پر نگهی له تیو گله کدم و له تورشه‌یمدا بوم. ۵ تهوان لم میزه ده مناسن هله سوکه‌وتیانه‌وه توبه‌گردنه کهیان ده بخته. ۲۱ له بهر ته مه و ئه گدر پیانه‌ویت ده توان شایه‌تی بدهن که وه ک فه رسی جوله که کان له حوهش کانی په رستگادا منیان گرت و هدویان زیام، توند ترن پیازی ٹاینه کمان. ۶ یلستاش حکم ده دریم دا بگوئن. ۲۲ بهلام هفتاهه مرؤش خودا یارمه‌تی داوم، بویه له بهر ته وهی هیام بهو به لینه ههیه که خودا به باوپایرانانی و هستامن و شایه‌تی بو گوره و بچوک دهدم. هیچ نالیم ۷ ته مه ئه و به لینه‌یه که دوازده هوزه که مان شه و روژ جگه له وهی که پیغمه‌باران و موسا له باهه‌یه ئه وهی خه ریکه به هیاوای هاتهدی، به په روشوه خواهه‌رسی ده کدن. ئهی رووده‌داد گتوویانه، ۲۳ که مه سیحه که ئازار پچیزیت و پاشاء، له بهر ئه هم هیاوایه جوله که تومه‌تیارن ده کدن. ۸ بچی یه که می ههستانه‌وهی مردووان بیت و بروناکی بو گله کهی و ٹیوه باوهر ناکهن که خودا مردووان هه لدستیتیه‌وه؟ ۹ نه ته وه کان را بگهیه نیت.» ۲۴ کاتیک پولس بهم قسانه بهرگی «له پاستیدا خوم پیم وابو که پیوسته زور شت له دزی له خوی ده گرد، فیستوس هاواری کرد: «پولس شیت بویت! ناوی عیسای ناسیره‌یی بکم. ۱۰ له تورشه‌لیم نه وهم گرد، ئه وندت خویند وهه وه که شیت بویت!» ۲۵ پولس گویی: ده سه‌لاتم له کاهینانی بالا و هرگرت و زور کسم له گهی «فیستوسی پایه‌به‌رز، شیت نیم، بهلام قسه‌ی راست و شیاو پیروزی خودا خسته زیندانه‌وه، بو کوشتیان ده نگم ده دا. ۱۱ ده کدم. ۲۶ ئه م پاشایه‌ی ئازادانه قسه‌ی له گهی ده کدم، ئه م له هه مو کنیشته کان زور جار سرام ده دان تاکو ناچاریان شنانه ده زانیت، دلیام هیچ له مانه له لای شاراوه نیه، چونکه بکم کفر بکن. ئه وندت رقم لیبان بوقه نانه‌ت له شاره کان ئه م کارانه له سوچیک نه کراون. ۲۷ ئه گر پیاسی پاشاء، باوهرت ده رهه‌ش ده چجه وساندنه‌وه. ۱۲ «جاریکان به ده سه‌لات و به پیغمبهاران ههیه؟ ده زانم باوهرت ههیه!» ۲۸ هه گر پیاس به مؤله‌تی کاهینانی بالا ده چوومه دیه‌شق. ۱۳ جا ئهی پاشاء، له پولسی گوت: «ده ته ویت بهم کانه که مه قهناعه‌تم بنی هیچی بجه نیوه ره‌دا به رینگاوه روناکیه کم له ئاسمانه‌وه بینی، دره شاوه‌تر مه سیحی؟» ۲۹ پولس گویی: «کانی کم یان زور، له خودا له تیشکانه‌وهی ره‌ز، ده رورویه‌ری من و هاپریانی چووناک ده پاره‌وه نه ک ته‌نها تر، به لکو هه مو وه وانه‌ی ئه مرؤگویم گرده‌وه. ۱۴ هه موومان کدوتیه سه رزوی. ئینجا گوییم له ل ده گرن وه ک متنان لی بیت، بهلام بنی ئه م زنجیرانه.» ۳۰ ده نگیک بیو به زمانی عیبری پیچی فرمومو: «شاول، شاول، جا پاشا و فرمانه‌وا و برینکی و ئاماذه‌بوان هه ستان، ۳۱ بچی ده چجه و سیتیه‌وه؟ بزت زه‌جمه‌ه له لوشکه له نه قیزه‌ی من ده روشتن و به یه کتیران ده گوت: «ئه م پیاو شتیکی نه کرد ووه باوی.» ۱۵ «منیش گوتم: «تو کیت گه ورم؟» مه سیحی شیانی سرای مردن یان گرتن بیت.» ۳۲ ئه گر پیاس به فیستوسی خاوهن شکو فرموموی: «من عیسام، ئه وهی تو ده چجه و سیتیه‌وه. گوت: «ئه گر ئه م پیاو داوا کاریه‌کهی نه دابویاه قهیه‌ر، ۱۶ بهلام هه سته و له سه‌ر پیچه کانت را بوه سته، له بهر ئه وه بزت ده کرا ئازاد بکرایه!»

ده رکوتم، که وه ک خزمه‌تکار و شایه‌تی هه لبزیرم بونه‌وهی ۲۷ کاتیک پریار درا به ده ریادا بو یئتالیا برقین، بینیت وه وهی تییدا بزت ده رده کهوم. ۱۷ پر زگارت ده کدم له پولس و ههندیک بهندکراوی دیکه درانه ده سه‌ر به لینک گله کدت و له ناجوله کانه تیوان بو ده تیرم ۱۸ تاکو چاوبان بکدیته‌وه، تاکو له تاریکی بگرینه‌وه بو روناکی، له ده سه‌لات کشتبیه‌کی نه درامیتی بیوین و به ریکه‌وتین، که ده بیوست بو شهیان بو خودا، هه موسا لیخوشنبوون گونه و هرده گرن و له گهی چه ند بهنده ریکی ئاسیا بروات. ئه ریستار خویسی مه کدونیان ئه وانه‌ی به باوه‌ریان به من پیروز کراون به شیان ده بیت.» ۱۹ له گهی بو، که خه لکی سالونیکیا بیو. ۳ بو به بیانی گهیشته‌یه «ئهی شا ئه گر پیاس، له کانه بهلاوه سه ریچی بینی ئاسیانیم سه‌یدا، بیویوس له گهی پولس باش بیو، رینگاوه دا بچیته لای نه کرد ووه. ۲۰ یه کدم جار بو دانیشتووانی دیه‌شق، پاشان براده رافی تاکو پیوستیه کانی دایین بکن. ۴ ئینجا له مویوه تورشه‌لیم و هه مو و ناوجه کانی یه هودیا و دواتر به ناجوله که کانم

کاتیک فیستوس گیشته هریه که، لهدوای سی روز بدرگی له دژی سکالا که ههیت. 17 کاتیک لیره کوبونه وه، له قیسه ریه وه چووه تورشه لم. 2 کاهینانی بالا و رابه رانی خیرا بونه بیانیه کهی له سر کورسی دادوری دانیشم و فرمانم جوله که سکالايان له پؤلس کرد و له فیستوس پارنه وه، 3 دا که پاوه که بهتن. 18 کاتیک سکالا کاران به رامبه ری تکیان لیکرد چا کدیه کان له گدل بکات بهوهی پؤلس بپریته و هستان، تومه یتکی و ایان نه دایه پالی که من چاوه دکرد، تورشه لم، چونکه له سر پریگا بونه بیان بونابوه وه تاکو پیکرعن. 19 به لکو مشتومیان له سر هندیک با بهتی تاییت به 4 فیستوس وهلای دایه وه: «پؤلس له قیسه ریه دهسته سره ره تایینه کیان و پیاویکی مردو بو به ناوی عیسا، که پؤلس و خوشم به زووی ده چم بونه وی.» 5 ئینجا گوت: «با ده لیت زیندووه.» 20 کاتیک دلیا نه بوم چون لیکولینه وه لهم گهوره پیاوانتان له گدم بین، نه گر پاوه که خراپه یکی ههیه، با شانه بکم، گوتم لهوانیه حه ز بکات بچیته تورشه لم و لهوی سکالا لی بگدن.» 6 دواي ئه وه که فیستوس هشت له سر ته شنانه داد گایی بکریت. 21 به لام کاتیک پؤلس بونه ده روزیک له گلیان مایه وه، چوو بونه قیسه ریه. بونه بیانی داوا کاریه کهی به رزکده وه که بونه بیاری ئیپر اتور بهلریته وه، له سر کورسی دادوری دانیشت و فرمانم دا پؤلس بهتن. فرمانم دا بیهیله وه هتا بونه قیسیه ده زین.» 22 گهار پاس به 7 کاتیک که هینایان، ئمو جوله کانه لی تورشه لیه وه هاتیون فیستوس گوت: «من حه ز ده کدم خوم گوی له پاوه بگرم.» ایچ کوبونه وه و توانی زور و ترسنا کان خسته پالی، به لام گوت: «بیانی گویت لی ده بیت.» 23 بونه بیانی ئه گریپاس و نه یاتنونی بیسے ملین. 8 ئه وسا پؤلس به رگری له خوی کرد: به رینیکی به پیشاویزیه کی گهوره و شکوداره وه هاتن و له گدل «هیچ شنیکم له دژی توراتی جوله که یان په رستگایان قهیسیر فرمانده و پیاو مقلاپی شاردا هاتنه هولی گونیگتن. فیستوس نه کدووه.» 9 به لام فیستوس دهیویست چا که له گدل جوله کدا فرمانی دا و پؤلس هینایان. 24 فیستوس گوت: «شا ئه گریپاس و بکات، له پؤلسی پرسی: «ده ته وی بچیته تورشه لم و لهوی همه مو تاماده بیوان که له گلماندان، ئمو پاوه وی ده بیین، ئه و سه بارهت بهم شنانه داد گاییت بکم؟» 10 پؤلس گوت: کسیه که همه مو گلی جوله که له تورشه لم و لیره لیم پارانه وه «له بردهم کورسی دادوری قهیسیر و هستاوم، ده بیت لیره ش و هواریان ده کرد که نایت چیتر بیشیت.» 25 بونه ده رکوت داد گایی بکریم. خراپه له گدل جوله که نه کدووه، وک چون هیچی نه کدووه شایانی مردن بیت، به لام له بهر ئه وه که خویت باش ده زایت. 11 نه گر تاوایتک کرد بیت شایانی خوی داوا کاریه کهی دایه ئیپر اتور، بیارم دا بینیم بولای. سزای مردن بیت، ئعوا له مردن رامنه ده کرد، به لام ئه گر ئه و 26 له بهر ئه وه شتیکم نییه که به دلنيایه وه بونه شنانه منی پی توانبار ده کدن راست نه بیت، ئعوا کس قهیسیری خاونه شکوی بنووسم، بونه هینامه به رده متنان، به ناتوانیت بمناده دهستیان. داوا کدم دهدهمه قهیسیر!» 12 تاییق به رده می تو، شا ئه گریپاس، تاکو که لیکولینه وه کرا، دواي ئه وه که فیستوس له گدل را اویه کارانی قسی کرد، شنیکم هه بیت بنووسم، 27 چونکه به لای منه وه شیاو نییه گوت: «داوا که ت دایه قهیسیر، ده چیته لای قهیسیر!» 13 گیروا یک بینم پیش تاوانه هی له ئه ستونیه قی.»

دوای چهند روزیک شا ئه گریپاس و بونیک هاتنه قهیسیر 26 گوت: «بریگات دراوهتی باسی تاکو سلاو له فیستوس بگدن. 14 کاتیک چهند روزیکان خوت بکدیت، ئینجا پؤلس دهستی دریزکد و بدرگی کرد: 2 لهوی به سه ربرد، فیستوس با بهتی پؤلسی خسته به ردهم پاشا و «شا ئه گریپاس، خوم به بهخته ور ده زانم که هه مرو له به ردهم گوت: «پیاویک لیره فیلیکس به گیروا بجهی هیشت.» تو به رگری له خوم بکم، سه بارهت به همه مو ئمو شنانه 15 کاتیک چوومه تورشه لم، کاهینانی بالا و پیارانی جوله که جوله که منیان پی تومه تیار کدووه، 3 به تاییق تو له همه مو دايان خسته پیش تاکو توانبار بکریت. 16 «جا یم گوتون نه ریت و کیشی جوله که شاره زایت، بونه لیت ده پاریمه وه نه ریت رومانیه کان نییه پیش رو و برو و کردنوه وی سکالا لیکراو ثارای گوئم لی بگریت. 4 «همو جوله که کان به باشی ده زان و سکالا کاران کسیک به دسته وه بدنه، تاکو ده رفته

کراوه، به لام تاواتیکی له سه رنه برو که شایانی سزای مردن په رستن هاتو و مته غور شدیم. 12 نه له په رستنگا منیان بینیو هیان به ندکردن بیت. 30 کاتیک ئاگادار کرامه ووه که پیلاتیک مشتمل له گەل کەسیک بکەم و نه خەلکم و روزاندووه، نه له لم پاوه دەگىپدریت، دەستې جى بۇ لای تۆ نارد، فەرمانم کەنیشە کان و نه له هېچ شوینېتىکى ئەم شاره. 13 ناتوان ئەو بە سکالا کاران كرد چیيان لە سەرىي سەلەنن کە ئىستا بىچى تاوابىارم دەكەن. 14 بە لام من دان بکەن. 31 بۇيە سەربازان وەك فەرمانیان پى گابۇو، پۇلسیان بە وەدا دەتىم کە بە گۈزىرە ئەو پىنگايەي کە ئەوان بىچى دەلەن بەردى. 32 بۇيە بەيانى سوارە کايان رېيازى چەوت، خوداى باوبايپارم دەپەرست. باورىم ھەيە به لە گەل نارد و خۇزان بۇ سەربازگە گەران ووه. 33 سوارە کايانش ھەموۋ ئەوهى بە گۈزىرە تەوراتە و له پەرتۇوکى پېغەمبەراندا چۈونە قەيسەریيە و نامە كەيان دايە فەرمانزەوا و پۇلسیان بىر دەنوسراوه، 15 ھەرەوھا ھەمان ئەو ھیوايەم بە خودا ھەيە كە ئەو بەردى. 34 خۇرىندىيەوە و پېرسى خەلکىچ ناچەچىيە كە، زانى پاوانە ھەيانە، كە هەستانەوە بۇ راستىرۇستان و خەپەكارانش خەلکى كەلىكىلە، 35 گۇنى: «كەي سکالا کاران گىيشتن، دەبىت. 16 لەبەر ئەوه تىدە كوشم تاڭو ھەمېشە وىرۇتىكى پاڭم گۈيەتلى دەگۈرمەن، 36 ئىنجا فەرمانى دا لە كوشكى ھېزىرسەس بەرامبەر خودا و خەلک ھەبىت. 17 «لەدۋاى سالاتىكى زۇر پاسەوانى بىكىت.

24 پاش پېنج رۇزە حەنانىيە سەرۇكى كاھىنان و ھەندىك بە لام نە لەناو خەلک و نە لەناو ئازاوه. 19 بە لام ھەندىك پېر و پارىزەرنىك بە ناوى تەرتۇلۇس ھاتەنە قەيسەریيە و لەلای فەرمانزەوا سکالايان لە پۇلس گەد. 2 كاتیک پۇلس بانگىرا، تەرتۇلۇس دەسىتى بە سکالا كە كەد و گۇنى: «فەلىكسى پاپەرەز، بەھۆى دۈورىيەت و اە ئاشتىيەكى زۇرداين و ئەم گەلە چاكسازى بۇ دەكىت، 3 بە ھەموۋ شىۋىيەك و له ھەموۋ شوينېك بە سوپاسە و بەمە دەزانىن. 4 بە لام تاڭو زىياتى ماندۇوت نەكەم، داوا كارم بە نەرمۇنیائى خۇزۇت، بە كورقى گۈيمانلى بىكىت. 5 «يىنیمان ئەم پاپاوه گىزەشىۋىيە و لەناو ھەموۋ جولە كەي جىھاندا ئازاوه دەنئەنەوە. پېشەوابى رېيازى تاسىرىپە كەن و 6 ھەولى دا پەرستنگا گلاۋ بىكتا، بە لام ئېنە پۇلس بىكىت، بە لام ھەندىك سەرەپەتى ھەبىت، كەسىش گەمان، وىستەمان بە گۈزىرە تەوراقى خۇمان حۆكمى بىدەن. 7 بە لام لىسياسى فەرماندە هات و بە زەبرى ھىزى لە دەسىتى سەندىن و 8 فەرمانى بە سکالا کارانى گەل بىنە لات. جا ئەگەر خۇزۇت لېكۆلەنەوە لە گەل بىكىت، راستى سکالا کانى گۆت. 25 كاتیک پۇلس لەبارە راستىرۇستى و بە سەرخۇدا زالبۇون و حۆكمىدايى داھاتوو دەدوا، فەلىكسى ترسا و گۇنى: «ئىستا بۇ، كەي كاتم ھېبوو بانگىت دە كەمە وە». 26 بە ھېبا برو پۇلس بەرتىلى بداتى، بۇيە بەر دەوام بانگى دەكەد و قىسى كەن دەكەد. 27 دوو سال ئىپەپى و پوركىۋىس فيستۇس شوچى فەلىكسى گەتكەوە. بە لام لەبەر ئەوهى كە دەھىۋىست بە زامەندى دەتوانىت دەلىايت، دوازدە رۇزە ئىپەپى نەكەر دەكەم. 11 جولە كە بە دەستېپەنن، پۇلسى لە بەندىخانە ھىشتەوە.

«به پاره‌یه کی زور نم ره گذنامه‌یه و درگوت.» پُلُس گوئی: له ټورشه لیم شایه تیت بُو من دا، ده بی له ړوماش ئاوا شایه قی «به لام من به زگاک هاولاتم». 29 ئوانه که بهه مابون بدھیت. 12 کاتیک رُوژه لالات جوله که پیلانیان کیشا، لئی بکولنه ووه، دهستبه جن لئی دوروکه توته ووه، فه رماندہ کش سویندیان خوارد و گوئیان که نه بخون و نه بخونه ووه هه تا ترسا که زافی هاولاتیه کی رُومانی کوت کردوو. 30 بُو پُلُس ده کوژن. 13 ئوانه که تُم پیلانیان کیشا له چل پیاو بهیانی فه رماندہ که ویستی به ته اوی بزایت بُوچی جوله که زیارت بون. 14 چونه لای کاهینانی بالا و پیران و گوئیان: ټومه تباری ده کدن، بُویه ٹازادی کرد و فه رمانی دا کاهینانی «سویندیان خواردووه تامی هیچ نه که دن هه تا پُلُس ده کوژن. بالا و هه موءهندامانی ئه نجومه نی بالا جوله که کوینه ووه. 15 ئیستاش عیوه و ئه نجومه نی بالا به فه رماندہ که راپگدیه نن، وک ئه ووه بناهه ویت ورد تله باهه ته که بکولنه ووه، پیوسته ئینجا پُوسی بانگکرد و له برده میاندا رایگرت.

23

پُلُس روانیه ئه نجومه نی بالا و گوئی: «برایان، هه تا ئه مرغه به ته اوی و پیڈاتیک پاکوه بُو خودا ژیاوم.» 2 له و کاهندا حه نایا سه روکی کاهینان فه رمانی بهوانه دا که لملای ړاوه ستایبون تاکو بکیشن به دهیدا. 3 پُلُس یېی گوت: «خودا لیت بدات، ئهی دیواری سپیکراوا چون دانیشتووی به یېی تهورات حکم دهدتیت، که چې یېچه وانه تهورات فرمانی لیدام دهدتیت؟» 4 ئوانه له لای ړاوه ستایبون گوئیان: «ئایا جنیو به سه روکی کاهینانی خودا دهدتیت؟» 5 پُلُس گوئی: «برایان، نه مده زافی سه روکی کاهینانه، چونکه نوسواوه: [به خاپه باسی سه روکدیه گله که ده مکد.] 6 پُلُس که دهیانی به شیک له ئهندامانی ئه نجومه نه که سه دوقین و به شیک دیکش فه رسی، هاواری کرد و گوئی: «برایان، من فه رسی کوری فه رسی. له بر هیوام به ههستانه ووه مردووان وا حکم ده دریم.» 7 که ئه مهی گوت، ناکوکی کوته تیوان فه رسی و سه دوقیه کان و ئه نجومه نه که بوبه دوو بهش، 8 چونکه سه دوقیه کان ده لین ههستانه ووه و فریشته و پرخ نین، به لام فه رسی کان دان به هه موءهندام ده نین. 9 ئینجا هاوار بهزبوبه ووه و ههندیک له ماموستایانی تهورات که فه رسی بون، ههستان و به توندی ناپره زایان ده پېږی و گوئیان: «تاوان لدم پیاوه دا نایینن. ئهی ئه ګر رُوحیک یان فریشته يه ک له ګلیدا دوایتیت؟» 10 کاتیک ناکوکیه که په رهی سهند، فه رماندہ که ترسا پُلُس پارچه پارچه بکدن، بُویه فه رمانی به سه رباڑه کان دا دابهزن، له تیوانیاندا بېرقینن و بیبه نه ووه سه رباڙه. 11 بُوشه وی پاشتر، مه سیحی خاونه شکو له لای پُلُس ړاوه ستا و فه مووی: «ورهت به رزیت! وک ئه نجومه نه کیان. 29 یېنیم له بر کاروباری تهوراته کیان تاوانیار

خه لکه‌کی که دوای که و تیون هاواریان ده گرد: «له ناوی شتانهت پی ده گو تریت که ده بیت یکه‌یت.» 11 جا له بهر هیزی به!» 37 پیش ئوههی پُلُس بگیهه زینه ناو سه ربارزگه که، رووناکیه که نه مده بینی، ئهوانهی له گلم بیون دهستان گتم و به فرمانده‌که گوت: «ده توامن شتیتک پی بلئم؟» گوتی: «هینامیانه دیمه‌شق.» 12 پیاویک به ناوی حه نانیا هات بولام. «یونانی ده زایت؟» 38 تئه و پیاوه میسریه نیت که ما مایه‌ک ئه کسیبکی له خراتس و گوپیله‌لی تهورات بیو، ههروهه‌ها لمده به رهار زاوه‌یه کی نایه‌وه و فرمانده‌ی چوار هزار پاکوژی هه موو جوله‌که ئه ویه به باشی باسیان ده گرد. 13 له ته نیشم گرد به رههه بیابان؟» 39 پُلُس گوتی: «من جوله‌کم، خه لکی وهستا ویچی گوتی: «شاولی برام، بیننه.» یه کسره ئه ووم بینی. 14 تهرسوی کیلیکا، هولاق شاریکی بچووک نیم. داوات لی «ئینجا گوتی: «خدای باوبایران‌مان هه لیزارد دووی تاکو خواستی ده گدم پیگام بدھی قسه بیو خه لکه که بکم.» 40 دوای بزایت، ههروهه راستودروسته که بینیت و گویت له وشهی ئوههی که فرمانده که ریگای قسه کدنی به پُلُس داء له سه ره ده می ئه و بیت، 15 چونکه تئو هه موو خه لک ده بیته شایه‌قی قالدرمه کان راوه‌ستا و به دهست ئاماژه‌ی بیو خه لکه که گرد. ئه ویه بینیت و بیست. 16 ئیستا بیو خوت دواهه خه‌یت؟ کاتیک پیده‌نگ بیون، به زمانی عیبری قسه‌ی بیو کردن و ههسته له ئاوه هه لبکیشیر و به پارانه‌وه به ناوی ئه و گوناهه‌کانت گوتی: «کاتیک گهرا بیومه و بیو ٹورشه‌لیم و له په رستگا بشوره‌وه.» 17 «کاتیک گهرا بیومه و بیو ٹورشه‌لیم و له په رستگا

22

«برایان و باوکان، ئیستا گوئی لهو بدرگیهه بگرن که له خومی ده گدم.» 2 کاتیک گوپیان لیبو به زمانی عیبری قسه‌یان بیو ده کات زیاتر پیده‌نگ بیون. ئه ویش گوتی: 3 «من جوله‌کم، له تهرسوی کیلیکا له دایک بیوم، بهلام لهم شاره گهوره بیوم، له برددهستی گه مالائیل به باشی به گویه‌ی تهوراتی باوبایران‌مان فیکراوم. زور دلگم بیوم بیو خودا، وک ئه مروهه رههه کیکان.» 4 شوینکه و توانی ئهم پیگایم هه تا مردن چهوسانده‌وه، ژن و پیاوم ده گرت و راده‌ستی زیندانم ناجوله‌که کان.» 22 هه تا باشی ناجوله‌که کان گوپیان له پُلُس ده گردن، 5 ههروهه سه‌رۇکی کاههینان و هه موو ئەنخومەن پیران شایه‌تیم بیو دهدەن. نامەم لهوان و درگت بیو برایان دیمه‌شق، چووم تاکو ئهوانهی ئه ویش به بندکراوی بیتىمە ٹورشدیم تاکو سزا بدریئن. 6 «ئه ویه بیو کاتیک ده ڈریشتم وله نیوره‌رۇدا له دیمه‌شق نزیک ده بیومه‌وه، لەناکا له ئامانه‌وه رووناکیه که گدوره له دهوره برم درهوشایه‌وه. 7 گوئمە سه ره زه وی و گوئم له دنگیک بیو ویچی فرموم: «شاول! شاول! بیچی دهچە وسینیتەوه؟» 8 «وەلام دایوه: «گورهه، تئو کیتیت؟» بیچی فرموم: «من عیسای ناسیره‌یم، ئه وهی تئو دهچە وسینیتەوه.» 9 ئهوانهی له گلم بیون رووناکیه که کیان بینی، بهلام لهو دنگه تینه‌گدیشتن که قسه‌ی له گلم ده گرد. 10 «گوتی: «ئهی خاوهن شکو، چی بکم؟»» «مه سیحی خاوهن شکتو پیچی فرموم: «ههسته بیو دیمه‌شق، له ویه هه موو ئه و هاولاتی پوچانیت؟» گوتی: «بەلی.» 28 فرمانده که گوتی:

دوزیبه و حهوت رۆژ ماینهوه. بە رېتىپىلىق رۆحى پىرۆز تكايىان موسا دەكىت و پىيان دەلېيى مندالەكانيان خەتهنە نەكەن و لە پۇلس كرد كە نەچىتە ئورشەليم. 5 كاتىك ماوهەمان تەواو بەگۈرىھە نەريت نەئىن. 22 كەواتە چى بىرىت؟ پىگومان بۇو، بەرىكە وتىن بۇ ئەوهى درىزە بە گەشتە كەمان بىدەن، دەپىستن كە تۆ هاتووپىت، 23 جا ئەمە بەك كە پىت دەلېين: هەموو قوتاپىيە كان هەتا دەرهەوهى شار بە ئىن و مەنداپىانوھى چوار پاڭ بىكەرەوه و نىخى سەرتاشىنىڭ كەيان بۇ بدە، ئەسە 6 پاشان مائلاۋايىيان لە يەكتىرى كەد و سوارى گەشتىيە كە هەموو دەزانان ئەوهى دەربارەت تۆ پىيان گۆتراوه پاست نىيە بۇون، ئەوانىش گەرانەوه مالەكانيان. 7 لە سورەوه بەردەوام و توش بېتى تەورات دەرۋىيت، 25 دەربارەت ناجولە كەنانىش بۇون لە گەشتە كەمان و گەيشتىنە پۇلمايس، لەوى سلا٠ومان كە باوهەپىان هەتىناوه، نامەيەكان ناردادووه و فەرماغان كرد لە خوشك و بىرایان كەد و پۇزىك لەلایان ماینهوه. 8 بۇ خۇيان لە قوربانى بىت و لە خرىن، لە گۈشى ئازەمى خىتكىراو بەياني هاتىنە قەيسەرپىيە و چۈوبىنه مالى فيلىپۆسى مىزگىنلەر، و لە داۋىتپىسى پارىزىن.» 26 بۇ بەياني پۇلس پاوهەكانى بىردى و كە يەكىنە كە حەوتە كە، لەلایان ماینهوه. 9 فيلىپۆسى چوار لەگەلەن رىبۇرەسى باكىونەوهى ئەنجام دا، پاشان چۈھۈ ناو كېچى باكىزىە ھەبو پىشىپىننەن دەكىد، 10 كە چەندىن رۆژ پەرسىتگا بۇ ئەوهى كۆتايى ئەتىن پۇزۇنى باكىونەوه ۋابكىيە نىت بەستەو و گوقى: «پۇحى پىرۆز ئەم پىشىتە لە ئورشەليم دەستىدە: «رەبارانى لەناو پەرسىتگا بىنى، جا هەموو خەلکە كەيان جۆشىدا و گرتىيان، جولە كە بەم شىۋىيە خاودەن ئەم پىشىتە لە ئورشەليم دەستىدە 28 ھاوارىان دەكىد: «خەلکى ئىسرايىل فريباڭەون! ئەم دەيدەنە دەست ناجولە كەكان.» 12 كاتىك ئەمەمان بىست، پاوهەيە كە لە هەموو شۇنېتىك لە دۈزى گەل و تەورات و ئەم ئىتە و دانىشتووانى ئەوي، لە پۇلس پارايىنهوه نەچىتە ئورشەليم. شۇنېتە هەموو خەلک قىزىدەكتەن، تەنانەت يېتىنەنىشى هەتىناوهە ناو 13 بەلام پۇلس گوقى: «چىتانە، دەگىرىن و دەم دەشكىن؟ پەرسىتگا و ئەم شۇنېتە پېرۋەزى كەلە دەر دەدەنە! 29 لەبەر ئەوهى ئامادەن تەنها بەند بىرىم، بەلکو بۇ تاۋى عىسای خاودەن تۇفيمۇسى خەلکى ئەفسۇسيان لە شارە كەدا لە گەلى بىنېبۇو، شەكتۈ لە ئورشەليم بىشمەر.» 14 كە پىيان قاپىل نەكرا، وازمان واياندەزانى پۇلس لەگەل خۇنى هەتىارىيەتىيە ناپەر پەرسىتگا، 15 دواي ئەم رۆزەنە ئامادە كارىمان كەد و چۈوبىنه ئورشەليم. رايانىكەر، پۇلسىان گرت، رايانىكىشىيە دەرهەوهى پەرسىتگا، 16 ھەندىنەن كەنلىق قوتاپىلىقەسەرپىيەش لەگەل ئەمان هاتن و ئېھيان بىرده دەستىتەجى دەرگا كان داخaran. 31 كاتىك ھەولى كوشتىيان لای مەناسۇن، كە قوبرىسييە و قوتاپىليقە كۆنە، تاكو لەلای دەدا، ھەواڭ بە فەرماندەتى دەزى درا كە هەموو ئورشەليم بېتىنە، 17 كاتىك كەنلىق قوتاپىلىقە ئورشەليم، بىرایان بە خۇشىيە و شەلەزارە. 32 يەكسەر سەرباز و سەرپىل بىردى و ۋايىكەدە لایان، پىشىۋازپىان لېكىدىن. 18 رۆزىك دواتر پۇلس لەگەل ئەمان هاتە كاتىك فەرماندە و سەربازە كانىيان بىنى، لە لىدانى پۇلس لای ياقوب، هەموو پىراینىش ئامادەبۇون. 19 پۇلس سلا٠وى وەستان. 33 ئىتە فەرماندە كە زىيىك بۇوهە و گىتى، فەرمانى لېكىدىن و يەك بە يەكى ئەوهى پى را گەيىاندن كە خۇدا لەتىي دا بە دوو زنجىر بىلەستتەوە، ئىنچا پېرسىيارى كە ئاخۇ كېتىيە و ناجولە كەندا لە ۋېنگە خزمەتە كەيەوه كەدووپەتى. 20 كە چى كەدووپە 34 بەلام خەلکە كە ھەندىنەن كەنلىق شەنلىكى دېكە. ئىنچا گۆپپان لېبۇو، سەتايىشى خودايىان كەد و پىيان گوت: «برا شەنلىكىان دەگوت و ھەندىنەن كەنلىق دېكەشىان شەنلىكى دېكە. ئىنچا دەيىنەت كە هەزاران كەس لەناو جولە كەدا باوهەپىان هەتىناوه بەھۆى ئازاوه كەدە نەتىوانى راستىيە كە بىزانتىت، فەرمانى دا و هەموو دلگەرمى تەوراتن. 21 ئاگادار كراونەتەوە كە تو پۇلس بېردرىتە سەربازگە. 35 كاتىك لەسەر قالدرەمە كان بۇو، هەموو جولە كەكان ئىتە تەوە كەن قىرى ھەلگەرانەوه لە تەوراتى لەبەر توندۇتىزى خەلکە كە سەرباز ھەلپىانگرت، 36 چۈنكە ئەم

خه لک ده گرد، چونکه به ته مابو روژی دواتر بروات، بُریه پیشبرکتیه ته او و بکم و ئه و ئه رکه به جینگیه نم که عیسای هه تا نیوه شمو قسهی بُر کدن. 8 ئه و زورهه سه رهه و خاوهن شکو به منی سپارد، ئه ویش ئه رکی شایه تیدانه بُر که اینی کوبوبوئنه وه چراز زوری ئیبوو. 9 گنجیک ناوی مزگنی نیعمهق خودا. 25 «ئیستا ده زانم هیچکام له میوه یوچیتوس بولو له ناویه نجهره دا دانیشتوو، خوهه کوتکتیه کی قورس ئیتر پووم ناینته وه که به ناویاندا ده گرام و پاشایه قی خودام ده بیردهوه، پُلّس و تاریکی دریزی ده دا، جا خه وی لی راده گیاند. 26 هر بُریه ئه مرو شایه تیتان بُر دهدم، که له که ده کوت وله نهومی سلیمه وه که وته خواره وه، به مردوونی خوینی هه موون بیتاوانم، 27 چونکه له را گدیاندی ته اوی هه لکیاریه وه. 10 پُلّس هاهه خواره وه خوی به سه ریدا دا وله خواستی خودا بُرتان دوانه کوتم. 28 ئاگاتان له خوتان وله باوهشی گرت و گوتی: «مه شیوین، زیان تیدایه!» 11 دوای هه مو میگله که بیت، که پُرخی پیروز میوهی کرد ووه به پُلّس چووه سه رهه وه، نافی له تکرد و خواردی، هه تا به رهه بیان چاودیز به سه ریانه وه. شوانایه قی کلیسای خودا بکنه، که قسهی کرد، پاشان له وی رویشت. 12 گنجه کشیان به به خوینی خوی کپیویه قی. 29 ده زانم پاش رویشتم گورگی زیندوویتی برد و زر دلنه وای کران. 13 پُلّس به ریگای رفته ریده ناویان، به زیرپان به میگله که نایه ته وه. 30 هه رهه وه وشکانی چووه بُر ئه سووس، ئیمهش به سواری که شتی به رهه وه تیو خوتاندا خه لکاتیک پهیدا ده بن که راستی ده شیوین، ئه وی بدریکه وین، چونکه بپیاری دابوو که له وی چاومان بیچی تاکو قوتاییه کان به لای خویناندا را بیکشن. 31 بُریه ئیشک بکوپت. 14 کاتیک له ئه سووس تووشان بوبه، هه لمانگرت و بگرن، له بیرتان بیت بُر ماوهی سی سال شه و پُرخه به هاتینه میتیلین. 15 له ویش به ده ریدا رویشتن و بُر بیانی فرمیسکوه نهوه ستاوم له ئاگادر کردن ووهی هه ریکیکان. گهشته به رامه رخیوس، بُر روژی دواتر گهشته سامووس، 32 «ئیتساش به خودا و وشهی نیعمهه که بیان ده سپیم، که روژی دواي ئه ووهش هاتینه میلیتوس. 16 جا پُلّس بپیاری توانای هه بیداندان بنتیت و له گهل هه مو وه وانه بپیوز کارون دابوو که ئه فه سووس به جینپیلاتت نهوه ک ماوهیه که له ئاسیادا میراتان پی بهه خشیت. 33 چاوم له زیپ و زیو و جل کس بمنیتیه وه، چونکه پهله ده گرد، به لکو بخوایت له پُرخی نهبوو. 34 خوتان ده زانم پویسی خوم و یاوه رانم، ئه دهستانه پهنجایه مین بگانه تورشله لیم. 17 پُلّس له میلیتوس وه ناردي بُر داینیان گردووه. 35 هه مو و شنیکم پیشانداندا که پیوسته چون ئه فه سووس، بانگی بپران کلیسای گرد. 18 کاتیک هاتنه لای، رهنج بدنهن بپارمه تیدان لوازان، وشه کافن عیسای خاوهن بیچی گوتون: «ئیوه ده زان له که دم پُرخوه که پیم خسته ناو شکوتان لدیاد بیت که خوی فرمومو: «به خشین له وه گرتن ئاسیاء به دریزای ئه و کاته که له گه لئان بوم، چون زیام. به خته و هریته.» 36 کاتیک پُلّس قسه کانی ته او و گرد، له گه ل 19 له کاتیکدا که به پیلانی جوله که برهه استکاره کان تووشی هه مویان چوکی دادا و نویزی گرد. 37 هه موون زور گریان، تاقیکردن ووهی سه خت بوم، به پهپری پیفیزی و فرمیسکوه باوهشان گردبوو به پُلّسا و ماچیان ده گرد، 38 بده قسهی خزمەتی عیسای خاوهن شکوم ده گرد. 20 هیچم له و شنانه کردى خدمبار بون که گوچی جاریکی دیکه رووی ناینته وه. دوانه خستووه که سوو به خشن و بُرم را گدیاند وون، به ئاشکرا ئینجا تاکو لای که شتیه که له گه ل رویشتن.

و ماله و مال قیرم گردون. 21 شایه قی داوه لای جو له که 21 کاتیک لیيان جیا بوبوئده، به ده ریدا ریک به رهه و یوئانانیه کان که ده بیت توبه بکنه و بُر لای خودا بگرینه وه کووس رویشتن. پُرخی پاشت بُر رودس له ویش وه بُر په تارا. و باوه ر به عیسای خاوهن شکوتان بیهین. 22 «ئه وه تا ئیستا 2 له وی که شتیه کان بیت ده چووه فینیکا، سواربوبن و وا به پُرخی پیروز به ستراوم، ده چهه تورشله و نازانم چیم رویشتن. 3 ئینجا قورسمان بیتی و به لای چه پدا به جیمان به سه ریدت. 23 ته نهای پُرخی پیروز له هه مو شاریک شایه قی هیشت، به رهه سوریا ده چووبن و گدیشته سور، چونکه بُر ده دات که گرتن و ناخوشی چاوه ریم ده دات. 24 به لام که شتیه که باره کهی له وی داده گرت. 4 له وی قوتاییه کامان هیچ به هایه کم بُر زیانی خوم دانه ناوه، ته نهای ئامانچم ئه ویه، ئه و

دانیان به کرده و کانیاندا دهنا. 19 زماره‌یک لموانه‌ی خه‌ریک دهیوست لمبه‌ردم خله‌لکه که به رگی له خوی بکات. 34 به‌لام جادو و گریتی بون، په‌رتولکه کانیان کرده کرده و لمبه‌ردم که زانیان جوله‌کدیه، تزیکه‌ی دوو کات‌تمیره هموویان به‌یده کوهه هموویاندا دهیا سووتاندن. ترخه کانیان هه‌ژمارد کرد، بینیان هاوایان ده‌کرد: «پایه به‌رزه ئه‌رتمه‌یسی ئه‌فه‌سوسیه کان!» په‌نجا هه‌هزار پارچه زیوه. 20 بهم شیوه‌یه په‌یامی مه‌سیحی خاون 35 ئینجا فه‌رمازه‌وای شاره که خله‌لکه که‌ی هیمن کرده و شکو به تواناوه گه‌شهی ده‌کرد و به‌هیز ده‌بوبو. 21 لدوای او و گوقی: «پیاوانی ئه‌فسوس، کن هه‌ی نه‌زانیت که شاری ئه‌وهی ئه‌م شنانه روویاندا، پؤلس بپیاری دا به مه‌کذوپیا و ئه‌فه‌سوسیه کان پاسه‌وانی په‌رسنگای ئه‌رتمه‌یسی گه‌وره و ئه‌و هه‌خایادا تیپه‌ریت و بچیته تورشلیم، گوقی: «پاش ئه‌وهی په‌یدکره‌یه که له ئاسمانه‌وه کوته خواره‌وه؟ 36 بزیه که ئه‌مانه له‌وهی ده‌بم، ده‌بیت روماش بیینم». 22 جا پؤلس دووان له نکوکلیان لی ناکریت، پیویسته هیمن بنوه و هیچ شیکی به یاریده‌دهره کانی نارد بئه مه‌کذوپیا که یقیوساوس و ئه‌راستوس سره‌ریپی نه‌کدن. 37 شیوه ئه‌م دوو پیاوه‌تان هیتاوه، که بون، خوشی ماوه‌یه که له هریکی ئاسیا مایه‌وه. 23 لهو نه په‌رسنگایان بپیوه نه کفریان سه‌باره‌ت به خوازنه‌که‌مان کانه‌داد لمبه‌رینگا که ئازاوه‌یه که گه‌وره سه‌ریجه‌لدا. 24 لدوی کردووه. 38 به‌لام ئه‌گر دیمتریوس و ئه‌و پیشه‌وه‌رانه‌ی زیوگریک به ناوی دیمتریوس هه‌بوبو که په‌رسنگای بچوکی که له گه‌ل ئهون سکالایان له که‌سینک هه‌یه، ئهوا دادگا کان زیوینی ئه‌رتمه‌یسی دروسته‌کرد و قازانچیکی باشی هه‌بوبو کزاونه‌ته‌وه و دادوهر هه‌یه، با سکالا له یه‌کتری بکدن. 39 بئه‌پیشه‌وه‌ران. 25 ئیتر کریکاره کانی خوی و هاو پیشه‌کانی ئه‌گر دا اوای شیکی دیکش ده‌کدن، ئهوا له که‌سینک هه‌یه که‌مان کوکرده و گوقی: «کورینه، هروهه که ده‌زانن لهم پیشه‌یه و سه‌یر ده‌کرت. 40 له راستیدا له مه‌ترسیداين به‌وهی که تاوانیار داهاتیکی باشان ده‌ستنده کدویت، 26 بینیانه بکریز به ئازاوه‌ناته‌وه، لمبه‌ره‌وهی ئه‌مرپ، هیچ پاساونکان نیه که نه‌ک ته‌نها له ئه‌فه‌سوس، بگره له هه‌موو ئاسیا، ئه‌م پؤلسه بئه‌پا کانه‌ی ئه‌م کوکبوونه‌وهیه». 41 که ئه‌م شنانه‌ی گوت، قه‌ناعه‌تی به خله‌لکیکی زور هیتاوه و لمبه‌ی لایداون، ده‌لیت کوممله‌که‌ی بلاوه پیکرد.

نه‌وانه‌ی ده‌ستکردن خودا نین. 27 نه‌ک ته‌نها ئیشنه‌کمان 20 دوای نه‌مانی ئازاوه‌که، پؤلس قوتاییه کانی بانگکرد ده‌کوئیته مه‌ترسیه‌وه به‌لکو په‌رسنگا که‌ی ئه‌رتمه‌یسی خوارزی گه‌وره‌ش هیچ به‌هایه‌ک نامینیت، ئه‌وهی هه‌موو ئاسیا و جیمان ده‌پیه‌رستن پایه به‌رزیه‌که‌ی لهدست ده‌دات». 28 کاچیک گوپیان لیبیو توپره بون و هاوایان ده‌کرد: «پایه به‌رزه ده‌کشته مه‌ترسیه‌کان!» 29 ئه‌م شله‌زانه هه‌موو شاره‌که‌ی گرته‌وه، خله‌لکه که گاچیوس و ئه‌ریستارخوسی مه‌کذوپیان پاکیشایه ناو گوکرده‌پانی شاتوی شار، که هاوپن پؤلس بون له‌گه‌شته کدیدا. 30 پؤلس ویستی بچیته ناو خله‌لکه که، به‌لام قوتاییه کان نه‌یانیپیشت. 31 هروهه‌ها هه‌ندیک گه‌وره پیاوی ئاسیا که دوستی بون، په‌یامیان بئه‌نارد و اینی پارانه‌وه که چیته شاتوکه. 32 ئیتر هه‌ندیک هاوایی شیکیان ده‌کرد و هه‌ندیک شیکی دیکه، چونکه کوره که شیوا بوبو، زوریه‌شیان نه‌یانده زانی بچچی کوکبوونه‌ته‌وه. 33 ئینجا جوله‌کان بئه‌پیشه‌وه پالیان به ئه‌سکنه‌دهره‌وه دهنا، هه‌ندیک لهو خله‌لکه هوکاری ئه‌و ئازاوه‌یان بئه‌وه ده‌گه‌رانده‌وه، ئه‌ویش ده‌ستی به‌رزکرده‌وه و

و له به ردهم دادگا لیباندا، گالیونیش گوئی بهمه نهدا. 18 گوئی: «که واته چ جوره له تاو هله لکیشانایگان و هرگز تووه؟» پولس برؤژتیکی زور مایه وه، ئینجا مائلاواجی له برایان کرد و گوتیان: «له تاوهله لکیشانه کدی يه حیا»، 4 پولس گوئی: له گل پرسکلا و ئېپلا به دریادا بهره سوريا برؤیشت. «له تاوهله لکیشانه کدی يه حیا له تاوهله لکیشانی تویه کردن بود، پاشان له کەنخريا سەرى تاشى، چونكە نەزىری له سەر بودو. 19 به خەلکى دەگوت باوهەر بەپەن بەوهى لە دواي دىت، واته كاتىك گەليشتە ئەھە سۆس، پولس پرسکلا و ئەنکلای لەوئى بە عيسا». 5 كاتىك ئەمەيان بىست بە ناوى عيساى خاون بە جەپپىشت و خۇي چووه كەنيشت و له گل جوله كەكان دەستى شىكۈوه له تاو هله لکیشان. 6 جا پولس دەستى له سەر دانان، بە گەفتۈگۈ كەنەت، 20 ئەوانىش داوايان لېكىد ماوهىيەكى زىاتر بۇھى پېرۈز هاتە سەريان، بە زمانى بۇھى دوان و پەيشىننیان لايان بەيىتىيەوه، بەلام پازى نەبودو. 21 ئىتەر مائلاواجى لېكىدىن كەنەت. 7 بە هەموو يان نزىكى دوازىدە پاوه دەبۈون. 8 ئىنجا و گوئى: «خودا حەز بەكەت دەگەرپەنەوه بۇ لاتان». ئىنجا له پولس چووه كەنيشت و بۇ زىاتر له سى مانگ تازايانە دەدوا، ئەھە سۆسەوه بە درىيادا برؤیشت. 22 له بەندەرى قەيسەرييە گەفتۈگۈ دەكەن و سەبارەت بە كاروبارى شاشنىخى خودا دابزى، بەرە و تۈرەلەم سەركەوت و سالاۋو له كەلسى كەنەت، قەناعەتى بە خەلکى دەھەتىن. 9 بەلام هەنديك كەللەرەقىيان ئىنجا بەرە و خوار چوو بۇ ئەنتاكا. 23 پولس ماوهىيەك له كەنەت، بەرە دەھەتىن بە خەلکى كە جىتىيەيان بە رىنگا كە ئەنتاكا مایه وه و پاشان پۈلىشت و له تاواچە كانى گەلاتىا دا، جا پولس لىيان كشاپىيە و قوتاپىيە كانى بىردى، بۇ زانە له فەرچىجا شۇيىن بە شۇيىن دەگەرپەن، ورەي ھەموو قوتاپىيە كانى قوتاپىخانە ئەتاراقس گەفتۈگۈ دەكەن. 10 بۇ ماوهى دوو سال بەرز دەكەدەوه. 24 جوله كەنەت كە خەلکى ئەسکەنەرىيە بە له سەر ئەمە بەرە دام بودو، هەتا واي ئەپات ھەموو ئەوانەي له ناوى ئەپەلۈس ھات بۇ ئەھە فەسسوس، زمان پاراو و له نۇرساواه ئاسىادا دانىشتوون، جوله كە و يۇنانى، پەيامى مەسىحى خاون پېرۈزە كان شارەزا بودو. 25 قىرىپىنگاىي مەسىحى خاون شىكۈيان بىست. 11 خودا ش پەرجووی سەرسورەتىيەرەي كراپوو، بە دلگەرمى دەدوا و بە دروستى خەلکى قىرىپەيامى بە دەستى پولس ئەنجام دەدا، 12 ئەنانەت ئەو دەستە سېر عيسا دەكەن، ھەرچەن دەنەلە تەنەلە تاوهله لکیشانە كە يەھىا و بەروانكەنەش كە بەر لەشى پولس كەتوبۇن، دەھەتەن دەزانى. 26 بە چاونەت رسىيە و دەستى كەنەت بە قەسە كەنەت لە دەخراخانە سەر نەخۇش و نەخۇشىيە كەيان نەدەما و بۇھە كەنيشت. كەپرسكلا و ئەنکلای گوپىيان لې بود، بانگەپەشى مالى پىسە كان لە شىيان دەرەدەچۈون. 13 هەنديك له جوله كە خۇييان كەنەت و دروستىرپىنگاى خودايان بۇرۇپەتكەدەوه. 27 گەپرۇكانى بۇھى پىسەيان دەرەدەچۈون، ھەولىان دا ناوى عيساى كاتىك ئەپەلۈس حەزى كەنەت بۇ تاواچە ئەخايى، برایان خاون شىكۇ بۇ ئەوانە بەكارپەن كە بۇھى پىسەيان تىدايە، هانيان دا بۇ قوتاپىيە كانيان نۇوسى پېشىۋازىلى بەكەن. كاتىك دەيانگوت: «بە ناوى عيسا، ئەوهى پولس رايىدە كەنەت، هاتە ئەھىوي، يارمەتىيەكى زۇرى ئەوانەي دا كە بەھۇزى نىعەمەتى فەرمانت پى دەكەم، دەرچىت». 14 سكاكا كە كاھىنلىكى خوداوه باوهەيان هەتىابوو، 28 چونكە بەھىزەوه و بە گەفتۈگۈ بالاچى جوله كە بۇھى، حەوت كۈرى ئەم كاروبان دەكەن، 15 ئاشكرا جوله كە بەرە مەستكارە كان پىدەنگ دەكەن، لە پىنگى بۇھى كەش وەلامى دانووه: «عيسا دەناسىم و دەربارەي نۇرساواه پېرۈزە كان وە دەپسەلەنەن دەھەتەن كە عيسا مەسىحە كەنەت، 16 ئىنجا ئەپاوهى كە بۇھە پىسە كەنەت، 17 كەنەت كە ئەپەلۈس لە كۆرنىسسوس بودو، پولس بە زالىبۇو، بە جۆرىيەكى لېيدان كە بە بۇھى و بېرىندايەوه لەو مالەي كە لې بۇون رايانلىك. 18 كاتىك ئەم جوله كە و يۇنانىيەنى كە لە ئەھە سۆس دەزىيان بەمەيان زانى، ھەموو ترس دايگەن و ناوى عيساى خاون شىكۇ بەرزىبۇوه وە، 19 ھەرەنە زور لەوانەي باوهەريان هەتىا، دەھاتن و بە ئاشكرا 19 له كاتىكدا كە ئەپەلۈس لە كۆرنىسسوس بودو، پولس بە پىنگا كانى ناوهە تېپەرى و هاتە ئەھە فەسسوس، لەوئى چاواب بە هەنديك قوتاپى كەنەت، 2 لې پرسىن: «كاتىك باوهەرتان هەنخىر! ئەنانەت نەمانىستۇوه كە بۇھى پېرۈزە هەيە؟» 3

18 فریک دنه نویه جمیه باشی، ده که بت؟ 20 جونکه شته، سه پرت لی

به لام پُلّس هاواري کرد: «هیچ له خوت مه کد، همومون له یونانی خواپه رست و له زنه خانه دانه کائیش که ژماره یان لیرهین!» 29 نهادنیش داوای رووناکی کرد، چووه ژوره وه کدم نهبوو. 5 به لام هنه دنیک له جوله که کانی دیکه ثیره یان پی و دهله رزی، له به ردمن پُلّس و سیلا چخوکی داده. 30 نهادنیش هات، چهند پایا خراپیک بازیاریان هینا و خلیان کتوگده وه بردنیه دهره وه و گونی: «گوره کامن، پنیوسته چی بکم تاکو ژاراوهیان له شاردا نایه وه. چوونه سه رمالی یاسون و دایایان کرد پر زگارم بیت؟» 31 گوتیان: «باوه ره عیسای خاوهن شکو پُلّس و سیلا ہېنریه لای خه لک. 6 کاتیک نه یناندوز ینه وه، بیشه، خوت و خیزانه که ت رزگارتان ده بیت.» 32 جا په یاهی یاسون و هنديک برایانیان بولای فهرمانه وایان شار پاکیشا، مه سیحی خاوهن شکویان بول خوی و همه مو ئوانهی له هاواريان ده کرد: «ئه ما نه که جیهانیان هله لگیر اوته وه، بولیه ش ماله کیدا بون را گدیاند. 33 ئیتر چاودیزه که لمو کاته شهودا هاتون، 7 یاسون میوانداری کدوون. هممویان له دری بردنی و برینه کافی ساپریز کردن و پاشان ده ستبه جن خوی و فهرمانه کافی قهیسه ر کار ده کدن، ده لین پاشایه کی دیکه هه يه، خاوه خیزانه که ت او هله لکشان. 34 ئینجا بر دنیه ماله وه ناوی عیسایه.» 8 بهم قسانه خه لکه که و فهرمانه وایان شاریان و خواردنی بول دانان، خوی و خاوه خیزانه که ت رزگار دلشاد و روژاند. 9 ئه وانیش دهسته به رنامه یان بول یاسون و ئه وانهی بون، که باوه ریان به خودا هینابوو. 35 که روزبیوه وه دیکه کرد و ژازادیان کردن. 10 که شه و داهات برایان پُلّس و فهرمانه وایان چهند سه ریانیکان نارد و گوتیان: «پاوه کان سیلا یان ناره بیریه، که گیشتن چوونه که نیشی جوله که، ئازاد بکدن.» 36 چاودیزی به ندیخانه ئم هه والهی دایه پُلّس: 11 خه لکی بیریه له سالونیکیه کان تیگه لیشت و تر بون، چونکه «فهرمانه وایان نارد و بونه که ژازاد بکری، بولیه ئیستا و هرنه بول په پری په رو شیه و په یامه که یان و هرگت و بول دلیابوون ده ره وه و بیرون به سه لامدت.» 37 به لام پُلّس بیچ گون: «به له راستی قسه کافی پُلّس، روزانه له نوسراوه پیروزه کان بی دادگایی کردن و به ئاشکرا دار کاریان کردن و فریان ورد ده بونه وه. 12 ئیتر روزریان باوه ریان هیناء، هه روهها داینه به ندیخانه، یېش هاولاق رومانین، تایا ئیستا به نهنجي ژماره یکه له زنه خانه دانه یونانیه کان و ژماره یکی زوریش له ده رمانده کهن؟ نه خیر! به لکو با خویان بین ده رمانبیش.» 38 پیاوی یونانی. 13 به لام کاتیک جوله که سالونیکی زانیان پنیویسه کان ئم قسانه یان به فهرمانه وایان را گهیاند، ئه وانیش پُلّس له بیریه ش په یامه خودای را گهیاند ووه، هاتن له یوش کاتیک زانیان پُلّس و سیلا هاولاق رومانین ترسان. 39 خه لک جوش بدنه و که ناری ده ریا نارد، به لام سیلا و تیوساوس شیرت هاتن و لیيان پاپانه وه، بر دیانه ده ره وه و دایایان لیکردن پُلّسیان به ره و که ناری ده ریا نارد، به لام سیلا و تیوساوس شاره که به جیبینان. 40 کاتیک پُلّس و سیلا له به ندیخانه هاتنه له لوئی مانه وه. 15 ئه وانهی یاوه ری پُلّس بون ئویان هینایه ده ره وه، چوون بول مالی لیدا، له وی له گه ل خوشک و برایان ئه سینا، ئینجا گه رانه وه پاش ئه وهی پُلّس رایسپاردن به باوه ردار کوبونه وه و هانیان دان، پاشان رؤیشتن.

16 کاتیک پُلّس له ئه سینا چاوه پری ده کردن، رزگار پهست و بیزار بولو پاش ئه وهی پُلّس و هاوپریکان به شاری ئه مفیپولیس که بیش شاره که پره له بت. 17 بولیه له که نیشت گفتگویی له گه ل جوله که وه که نیشته سالونیکی که که نیشی جوله که لیبوو. 2 پُلّس وه که کرد بیوویه پیشه چووه لایان، سی په روی شه مه له سریه که به نوسراوه پیروزه کان گفتگویی له گه ل ده کردن، 3 رفونه ده کرده وه و ده ریده خست که ده بونه وه مه سیح ئازار پچیزیت و له تیو مردووان هه سسته وه. بیچ گون: «ئه م عیسایه من پیتانی راده گه بنه، مه سیحه کدیه.» 4 دیکه شیان دهیانگوت: «دیاره بانگ واژ بول چهند خودا وهندیکی نامو ده کات،» چونکه باسی عیسا و زیندو و بونه وه ده کردن. 19 ئینجا بر دیانه ئاریوپا گوس و گوتیان: «ده توانین بزانین ئه م

کاره که نه رپویشت. 39 لدبهر ئەدە دەمە قالە كە وەتە بىوانىان، بۇ توپىركەن بە دۆزىيە وە. دانىشىن قىسە مان لە گەل نەو زنانە تاڭو واي لېھات لە يەكترى جىا بۇونە وە. ئەوسا بە رناباس كەد كە لە وۇي كۆبۈونە وە. 40 يەك لەوان كە گۈنى دەگرت مەرقۇسى لە گەل خۆى بىردى بە دەرىيادا بۇ قۇرىرس چۈرۈپ. 41 زېتىكى خواپەرسىت بۇو بە ناوى لىديا، خەللىكى شارى سىياتىرا بەلاام پۇلس سىلايى هەلبىزارد و رۇپىشتن، دواي ئەدە دەلەيەن و بازىرگانى كوتالى گۈانەھا بۇو. مەسيحى خاونەن شەكۈ باۋەردارانە وە بە نىعەمەقى مەسيحى خاونەن شەكۈ سېپىزدران. 42 دەلى كەدە دە تاڭو سەرنخى بەدانە قىسە كەنە پۇلس. 43 كاتىك ئىئىنجا چۈچۈنە ناوجە كافى سورىيا و كېلىكىا و كلىسا كەنەن بەھىز خۆى و خاوشخېزانى لە ئاثارە لەكىشەران، پاپا يە وە و گۇنى: «ئەڭگەر بە راستى باورەرتان وايە كە من باورەم بە مەسيحى دە كەد.

16

پُؤلس گدیشته شاری دمر به و پاشان شاری لیسترا،
لدوی قوتاییه ک به ناوی تیوساوس هبوو، دایکی جوله کدیک
باوهردار بwoo، بهلام باوکی یونانی بwoo. 2 برایان له لیسترا و
کوئنیا به باشه باسی تیوساوسیان ده کرد. 3 پُؤلس هزی ده کرد
تیوساوس یاوه ری ییت، جا بردی تاکو خفته نه بکریت، لمبه ر
نهو جوله کانه هی لمو ناوچانه بون، چونکه هم مو ده یاتزانی
باوکی یونانیه. 4 ییتر پُؤلس و هاوریکانی له شارنکوه ده چوون
بُو شارنک دیکه و ئەو فرمانانه هی لالاین نیز دراوان و پیرانه و
له تورشەلیم پیریاریان لسەر درابوو، پییان رادە گدیاندن تاکو
پەرچەپوی بکن. 5 جا کلیسا کان له باوهردا به هیز دیوون و
رۆژ لە دواى رۆژ زماره یان زیادی ده کرد. 6 پاشان پُؤلس و
هاورییه کانی به ناوچه کانی فریجیا و گلا تیادا تیپه رین، لمبه ر
ئەوهی رۆحی پیروز پیی نه دان له ناوچه هی تاسیا پەیامی خودا
ریابگەنیه. 7 کاپیک گدیشته تزیک ناوچه هی میسیا هه ولیان
دا به رو ناوچه بیسینیا بِرۇن، بهلام پُؤلس عیسا پینگانی
نه دان. 8 ئەوسا به میسیدا تیپه رین و هاتته ترۇغاس. 9
له شەودا پُؤلس بینینکی بُو تاشکرا کرا، که تیلدا پاوبنی
مه کەنۇنى راوه ستابوو و ئىنچەپارا يەوه و دەیگۆت: «وەر بُو
مه کەنۇنیا و يارمه تیمان بده». 10 پاش ئەوهی بینینه کە بُو
تاشکرا کرا، هەولما ندا دەستبە جى بەرپی بکوون بُو مە کەنۇنیا،
دەلینیا بونین کە خودا بانگى گردوون تاکو مزگىنیان بەدەجىنی.
11 جا به دەریادا له ترۇغاسەوه راست بُو ساموسرا کی رۆیشتنىن
و بُو رۆژى دواى بُوناپولیس. 12 له ویشەوه بُو فیلپی کە
گنگەنکەن شاری ناوچه هی مە کەنۇنیا و جىنېشىن رۆمانىيە کانه،
لدوی چەند رۆژىک مائىنه و. 13 له رۆژى شەمەدا چوونىنه
دهره وە شار بُو سەر رۇوبار، لمو بروایا دا بونین کە شوئىنک

ههستان و گوئیان: «دهیت ئەو باوه‌ردارانه که جوله که هەموو کلیسا به باشیان زانی دوو پاوا لهناو خۆیاندا هەلبزیرن نین خەتهنە بکرین و فەرمانیان پىن بکریت کە کار بە تەوارق و له گەل پۇلس و بەرناباسدا پىانیزىن بۇ ئەنتاکا. يەھوزای موسا بکەن»⁶ جا نېرداواو و پیران بۇ لیکۆلینەوە ئەم ناسراو بە بەرسابس و سیالان ھەلبزارد، کە پىشەواي تىو باھەتكە تۈرىپونووه. 7 پاش مشتۇمىزلىكى زۇر، پەتروس ھەستا و باوه‌رداران بۇون. 23 بە دەستى خۆيان ئاۋايان نۇسوسى: له يېنى گوت: «ئەي بىرایان، ئىوه دەزانن پىش ماوهىيەك، خودا نېرداواو و پیرانەوە، بىرایاتنان، بۇ ئەو باوه‌ردارانه جوله کە له تىو ئىوهدا ھەلبزارد کە له دەمى منوه ناجوله كەكان مزگىننى نىن له ناوجە كانى ئەنتاکا و سورىيا و كىلىكى: سلاو.²⁴ بىستمان مەسيح بىستن و باوه‌ر بېتىن، 8 ئەو خودايەي کە دەزانىت چى کە ھەندىك كەس بى ئەوهى ئېئە راپانسېزىن لەلای ئېھەوه له دەلدىيە، شايلىقى بىييان دا بە بەخشىنى پۇسچى پىرۇز بەوانىش هاتۇن و بە قەسە كانىيان بىزاز و دلگانيان گەدون. 25 بۇرە بە ھەروه کە بئەيە. 9 بە هيچ شىتىك جىاوازى له تىوان ئېھە و باشان زانى بە يەك بىرۇراوه چەند پىاوىك ھەلبزىرىن و له گەل ئەواندا نەركدووه، بە باوه‌ر دلى ئەوانىشى پاڭ كەدووهتەوە. بىرایان خوشە ويستمان بەرناباس و پۇلس پىانىزىن بۇ لاتان،²⁶ 10 ئېئەر بۇچى ئىوه خودا تاق دەكتەنەوە، تېرىك دەخەنە سەر پىاپايتىك كەغان لەسەر دەستن له پىتاۋى ئاوى عىسای مەسيحى شانى ئەو قوتايانەي کە جوله کەن، ئەوهى نە باوبايغان و خاوهەن شىكۈمان. 27 جا يەھوزا و سیلامان نارد بۇ لاتان تاڭو نە خۆمان توائىيان ھەلبىگىن؟¹¹ بەلام باوه‌رمان ھەيە کە بە ھەمان شىتان بە دەم پىن راپىگىيەن،²⁸ چۈنكە رۇسچى پىرۇز نىعىتىي عىسای خاوهەن شىكۈرۈزگار دەبىن، ھەروهك ئەوان»، و ئېئەش وامان بە باش زانى هيچ قورسایەك نەخە بە سەر 12 ئېئەر ھەموو ئەندامانى ئەنجومەنە كە بىلدەنگ بۇون و گوئيان شانتان، جەنگە لەمانە كە پۇيىستن:²⁹ خۇتان دوور بىخەنەوە لهو له بەرناباس و پۇلس گۆت، باسى ئەو نىشانە و پەرجووانەييان قوربايانەن بۇت پىشكەش كەوان، ھەروهەن لە خواردنى دەگەد كە خودا لەسەر دەستى ئەوان لەناو ناجوله كەكان ئەنجامى ئازەملە خىنكىزىراو و خوين و له داۋىنپىسى. ئەگەر خۇتان لەمانە داوه. 13 دواي ئەوهى تەواوپۇون، ياقوب گوت: «ئەي بىرایان پاراست، شى چاڭ دەكتن. مال ئاوا. 30 ئەمانىش كە گۈئىملى بېگن. 14 شىقۇن رەونى كەدەن خودا يەكم بەرىڭان و بۇ ئەنتاکا هاتان، ھەموو كۆمەلەي باوه‌ردارايان جارە بايەنخى خۆى بۇ ناجوله كەكان يىشان داوه بۇ ئەوهى لەناو كۆرۈدەوە و نامەكىيان پىشكەش كەد. 31 كايتىك خۇنيدانەوە ئەواندا گەلەيک ئاوى ئەو ھەلبىگەن. 15 و تەي پېغەمبەرائىش بەو ھاندانى ئېيدا بۇ زۇر دلشاد بۇون. 32 يەھودا و سیلاش لە گەل ئەمە رېيىك دەكتەت، ھەروهك نۇرساواه: «[دواي] كە خۆيان پېغەمبەر بۇون، بە زۇر و شەھانى بىرایان دا و ئەمە دە گەرپىئەوە و چادرە رەووخاوه كەدى داود ھەلەدەمەوە، ورەيان بەررەكتەنەوە. 33 پاش ئەوهى ماوهىيەكىان بەسەربىد، رەووخاوه كەنى دروستدە كەمەوە، سەرلەنۈئى بىنادى دەنچەوە، لەلایەن بىرایانەو بە تاشىتىيەوە رەوانە كەنەوە بۇ لای ئەوانەي 17 تاڭو ئەو خەلگانەي كە ماۋەنەتەوە پۇلوو لە يەزدان بکەن، ناربۇويائىن،³⁴ بەلام سیلا بەلایەن باشتىر بۇو لهى ئەپىنەتەوە. ھەموو ئەو ناجولەكانەي ناوى مەنيان ھەلگۇتۇوە. ئەوه فەرمایىشى 35 پۇلس و بەرناباسىش ھەر لە ئەنتاکا مانەوە و له گەل زۇر يەزدانە، ئەوهى ئەم كارانە ئەنچىنام دەدات¹⁸ كە ھەر لە كىسى دىكەدا بەشدارپىان كەد لە مزگىنيدان و قىرકىدى پەيامى سەرتاوهش زاتراون. [aiñ g165]¹⁹ «لەبەر ئەوه اوای بە مەسيحى خاوهەن شىكۇ. 36 پاش چەند پۇزىك پۇلس بە باش دەزانم قورسایى نەخەنە سەر شانى ئەو ناجولەكانەي كە بەرناباسى گوت: «با گەپرەنەوە بۇ ھەممۇ ئەو شارانەي كە بۇ لای خودا گەراونەتەوە،²⁰ بەلكو بۇيان بۇوسىن، خۆيان پەيامى مەسيحى خاوهەن شىكۈمان ئېيدا را گەياندۇوو و سەر لە دوور بىخەنەوە لە گلاؤى بەكان و له داۋىتپىسى و له گۈشتى بىرایان بەدەن و ھەوايان بىرائىن». 37 بەرناباسىش پىشىيارى ئازەملە خىنكىزىراو و خوين،²¹ چۈنكە ھەر لە كۆنەوە قىرకىدى كە يۈجەنە لە گەل خۆياندا بېيەن، ئەوهى بە مرقوس موسا له ھەممۇ شارىنک را گەپەزرابو و ھەممۇ شەمەيەك ناسراوه. 38 بەلام پۇلس ئېي باش بۇ ئەو كەسە له گەل له كەنیشەكان دەخۇنېرایەوە.»²² ئېنجا نېرداواو و پیران و خۆياندا نېبەن كە له پامفiliada ئىيان جىا بۇوهەوە و له گەليان بۇ

له دژی برايان میشکان پرکردن. 3 بويه پولس و بربناس هاتن، قنهاعه تيان به خلکه که هينا، هوانيش پولسیان به رداران ماوهيد که دورودریز لموئ مانهوه و تازایانه سهبارهت به کرد و برايانکیشایه دهرهوهی شار، وايانزاف مردووه. 20 عیسای خاوند شکو قسیان دکرد، هويش شایه تی پوپیامی بهلام کاتیک قوتاییه کان دهوریان دا، هستا و گرایه و ناو نیعمه تی خوی دهدا و پی دابو نیشانه و پرجوو لهسر شار، بوقزی دواتره کل بهربناس بوده به پریشت. 21 دهستیان بکریت. 4 ئیتر دانیشتوانی کوتیا بوونه دووهش، مزگینیان بوشاره دا و ژمارههی کی روزریان کرد دهه، یعنجا هندیکان له گل جوله که بون و هندیکان له گل نیزدراون. گرایه و لیسترا و کونیا و ئەنتاکا، 22 ورهی قوتاییه کانیان 5 کاتیک ناجوله کان و جوله که و سهره کانیان بهته ماوبون بفرز دهکده و هانیان دهدان له باوهه پچه سپن: «پولسیته سووکایه تی به نیزدراون بکن و بردبارانیان بکن، 6 نیزدراون به تهگانه کی روزدا بچنه ناو شاشنی خودا» 23 له هر زانیان و بوشاري لیسترا و دهرهی لیکونیا و بوناواچه کانی کلیسا یک پولس و بربناس پیرانیان بونه هلبزاردن، یعنجا به دهوروپیشیان هملاتن و 7 لهویش مزگینیان دهدا. 8 له لیسترا روزووگرتیه و نویزیان کرد و پیره کانیان دایه دهست مهسيحي کارایه ک دانیشبوو، هیز له پیه کانیدا نه بوبو، به زگاک ئیقليج بالادهست که باوهه ریان پیه هینتاوه. 24 یعنجا به پیسیدیادا بوبو، هرگیز به پیه خوی نهپوشبوو. 9 گونی له پولس بوبو که ئیپه رین و گیشتنه پامفیلا. 25 له شاري په رگه پهیامی خودایان قسی دهکرد، پولسیش چاوی تیپری، کاتیک بینی باوهه ری پاگیاند و پاشان بونه بندھری ئەنتالیا دابه زین. 26 لهویشه و دهیه چاک پیته و، 10 به دهگنگیکی به رز گونی: «ههسته به به ریگاک دهريا بونه تاکا گرایه و، گنو شویه کی ئیوهی پیوه رایوه سته!» کاپرا دهسته جي هله زیه و دهسته به درانه دهست نیعمه تی خودا بونه و کارهی جیهان کرد. 27 پوشتن کرد. 11 کاتیک خلکه کانیان پولس چی کرد، به کاتیک گیشتن و کلیسا یان کوکرده، باسی هه مو و ناو زمانی لیکونیا هاوریان کرد: «خوداوند کان شیوه مروقیان شتائیهان کرد که خودا له گلیان کرذبوبی، ههروهها که وهرگتونه و هاتونه ته خواره و بوناومان!» 12 جا بهربناسیان دهرگای باوهه بوناجوله کانیش کردووه ته و. 28 جا لموئ ناونا زیپوس، پولسیش هرمەس، چونکه قسه که ری سهره کی ماوهيد که رز له گل قوتاییه کان مانهوه.

بوبو، 13 یعنجا کاهینی زیپوس، که په رستگاکدی له دهرهوهی شار بوبو، له گل خلکه کا و تاجه گولینه کی هینتابووه لای 15 هندیک کەس له يه هودیاوه بونه تاکا هاتن و برايانیان قیزده کرد و دهیانگوت: «نه گدر به پیه ئه و تهريتهی ده روازه کان و ده بیویست قوریانی پېشکەش بکات. 14 بهلام کاتیک نیزدراوه کان، پولس و بربناس، ئه مەیان بیست، کاتیک ده مقاله و مشتمى بکی روزر لاهاین پولس و بربناس جله کانیان دراند، خیرا چوونه لای خلکه که، هاوریان کرد: 15 «خلکینه، بونچی ئەمە ده کەن؟ ئیپه ش مروقین، له همان سروشی یووه، مزگینیان دده بیتی وا ز لم شته پوچانه بېن و بولای خودای زیندوو بگریته و، دروستکری ئامان و زهوي و دهريا و هه مو و ناو شتائیه تیپاندایه. 16 ئه وهی له نه و کانی را بردوودا، هیشى هه مو نه ته و کان به ریگاک خویاندا پرون. 17 له گل ئه وهی خوی به بی شایه تی هیشته و، چاک ده کات، له ئاسمانه و باران و وهرزی به رو بومتان ده داتی و دلتان له خواردن و له خوشی تیز ده کات.» 18 به گوتى ئەم قسانه و هه ولدا تیکی روزر توانیان واله خلکه که بکن که قوریانیان بونه کەن. 19 هندیک جوله که له ئەنتاکا و کونیا و

به دل خۆم، ئەوهى مەمو خواتىتى من جىيەنچى دەكتا]. نىدەت: 41 «ئەي گانە جاركان سەير بىكەن، سەرسام بن و 23 خودا بەگۈزىرى بەلەينە كەدى، عىسىاي پىزگاركەرى لە بىرەن، چۈنكە لە سەردەمى ئىوهدا كارىك دەكەم، كارىك نەوهى ئەوهە بۇ ئىسرائىل ھيتا. 24 پېش تەختى عيسا، يە حىا كە هەرگىز باوهەر نا كەن ئەگەر بۆتەن باس بىكىت.» 42 لەئاۋەھەل كىشانى توبىيە بۇ ھەمو گەلى ئىسرائىل را گەياند. كاتىك پۇلس و بەرناباس لە كەنىشت دەھاتەن دەرەوە، 25 كاتىك يە حىا خەرىك بۇ ئەركە كەدى تەواو دەكەد، داوابانلى كرا شەمەدى داھاتوش ئەم قسانىيان بۇ بىكەن. 43 گۇقى: «وا دەزان من كېم؟ ئەونىم. ئەوهتا ئەوهى لە دەواى كۆبۈنەوە كە، زور لە جولە كە و خواپەرسەتكەن كە من دىت، ئەوهى من شىايىن ئەوه ئىم كە ھەتافنى پىلاوه كافى بىوونە جولە كە، بە دەواى پۇلس و بەرناباس كەوت، ئەماينىش بىكمەوە.» 26 «خەلکىنە، بىرایان، كورانى پاشى ئېبراهىم و ئەو قىسيان بۇ دەكەد و هانيان دەدان لە ئىنعمەتى خودا بېتىن. ناجولە كانە لە تىپتەندا لە خودا دەتسىن، پەيامى ئەم رىزگارىيە 44 لە رۇزى شەمەدى داھاتوودا تىزىكى ھەمو دانىشتۇرانى بۇ ئېمە نىزىدراوه. 27 دانىشتۇرانى ئورشەليم و پابەرەكانيان شارە كە كۆبۈنەوە، تاكو گۈزى لە پەيامى مەسيحى خاوهەن شىكۇ مەسيحيان نەناسى، كەچى كاتىك تاواباريان كەد و تەمى بىگن. 45 كاتىك جولە كە خەلکە كەيان بىنى، ئېرىھى دايگەرت پېغەمبەرانيان هەتايىن دى كە ھەمو شەمەيەك دەخۇپتەنەوە. و بەرەرەكائىنى قىسە كافى پۇلسىيان دەكەد و جىتنىيان پىددەدا. 28 جا لە گەل ئەوهى ھېچ ھۆزىيەكەن بۇ مردن نە دۆزىيەوە، 46 پۇلس و بەرناباسىش بە چاونە ترسىيەوە وەلاميان دانەوە داوابان لە پلاقلوس كەد بېكۈرۈت. 29 دواى ئەوهى ھەمو «پۇنىست بۇو يە كەم جار بېيامى خودا بۇ ئېمە باس بىكەن. ئەو شەنانىيان تەواو كە كەسىرى نۇوسراوه، لە دار هەتايىنە بەلام لە بەرەمەوەي رەتىان كەدەوە و خۇتان بە شىاوى ژيانى خوارەوە و خستىيانە گۇر. 30 بەلام خودا لە تىو مردووان ھەتاكەتايى نەزانى، ئەوهتا دەچىنە لاي ناجولە كەكان، *(aiōnios)* ھەلىستەندەوە، 31 ماوامىيەكى درېش بۇ ئەوانە دەركەوت كە لە 47 چۈنكە مەسيحى بالا دەست بەم جىزەر پايسپارىدىن: 46 g166

جەل شەتى ئەمە دەدەن. 32 «ئېمە شەزىگىنى ئەو بەلەتىن بە پەيدەن بىزەن بەنەتەنە كەن، تاكو رىزگارى پىددەدىن كە بۇ باوبايغانان هات، 33 ئەوهى خودا بۇ ئېمە لەمە بۇو، زور داشاد بۇون و پەيامى مەسيحى خاوهەن شىكۇيان هەتايىن دى كە وەچە ئەوانىن، بە هەستانەوەي عيسا، وەك شىكىدار كەد، ھەمو ئەوانەش كە بۇ ژيانى ھەتاكەتايى لە زەبورى دووهدا نۇوسراوه: «[تۇ] كۆرى مىنى، من ئەمە دەستىشان كىابۇون، باوهەريان هەتايىن، 49 بەيامى 34 خودا ئاوا دەفەرمۇيت سەبارەت بەوەي مەسيحى خاوهەن شىكۇ لە ھەمو ناوچە كەدا بىلەن بۇوەدە باوكت.» 34 خودا ئاوا دەفەرمۇيت سەبارەت بەوەي مەسيحى خاوهەن شىكۇ لە ھەمو ناوچە كەدا بىلەن بۇوەدە باوكت. 35 پاوماقۇللىنى شاريان جۈزىدا، چەسۋاندەنەوەيان لە دېرى پۇلس بەلەتىن پېرۈز و مسۇگەرەتان دەدەمى كە بە داودم دابۇو. 35 چۈنكە داود دواى ئەوهى هەرگىز تەرىزىت: [ئەن] 50 بەلام پابەرەن جولە كە خانە پىزدارە لە خواتىسە كان و تۇ لەمان گۆر بۆگەن بىتت. 36 «چۈنكە داود دواى ئەوهى 51 ئەوانىش تۈزى پېيان تەكاند و بەرە شارى كۆننە پۇلىشتىن. بۇ ئەنەن ئەوهى ھەبەستى خودا خزمەتى نەوهى خۇنى كەد، نوست 52 قۇتايىيەكائىش بېدەبۇون لە خۇشى و پۇشى پېرۈز.

و چووه پاڭ باويپيراني و تەرمەكەي بۇگەن بۇو 37 بەلام 14 لە كۆنيا پۇلس و بەرناباس وەك ھەميشە چۈونە ئەوهى خودا ھەلىستارەدە وە بۇگەنى نەيىن، 38 «بۇيىه بىرایان، با ناو كەنیشىتى جولە كەكان و بە شىۋىيەك قىسىيان گەد كە لەلاتان زانزاو يېيت كە لە پىرىگەي عىساوە بە خەشىنى گۇناھ بە ۋەزارىيەكى زۇر لە جولە كە و يۈنانييەكان باوهەرپىان ھېتىن، 2 بەلام 39 ھېتىن بە باوهەرھېتىنان بە ئەو يېتىوان دە كەرتىن لە ئەو جولە كانەي باوهەرپىان نەھېتىن، ناجولە كەكانىان جۆشدا و ھەموو ئەو شەتارەنە تەتتىوانى بە تەوارقى موسالە، يېتىوان كەرن.

ده کهیت». به لام ئەو لەسەر قىسە كەدى سۇوربۇو، گۇتىان: يارىدە دەر لە گەلیان بۇو، 6 بەھەمە دۇرگە كەدا گەران ھەتا
 «ئەوه فېلىشىتە كەيەتى!» 16 بەلام پەتىۋەس لە ئىدانەك بەردەدەوام گەيشتە پاڭفوس. لەۋى تۇوشى جادۇوگەرىنىكى جولە كە بۇون بە¹
 بۇو، كاتىكى ئىيان كەدەوە و بىنیان، سەر رسام بۇون، 17 بە تاوى بارىيە شۇع كە پېغەمبەرىنىكى درۇزىن بۇو، 7 بارىيە شۇع
 دەست ئېشارەتى بۇ كەدن پەندەنگىن بىن، ئىنجا بۇيى گىپەنەوە لە گەل سرگىيۇس پۇلسى فەرمانزەوا بۇو، كە پىاپۇنىكى ئېڭىشىتو
 چۈن يەزدان لە زىدان دەرىپەتتا، يېنى گۇتن: «ئەمە بى ياقوب بۇو، سرگىيۇس بەرناباس و شاولى بانكىرىدە، چۈنکە دەبۈست
 و خوشك و بىرایان بىلەن». ئىنجا چووه دەرەوە و بۇ شۇيىتىكى گۈنى لە پەيامى خودا يېت. 8 بەلام ئەليماس كە جادۇوگەر
 دىكە رۇيىشت. 18 كە رېزبۇو وە ئازاوه بەكى گەورە لەتىو واتاي ناوه كەدى بۇو، بەرىرە كانىنى كەدن و ھەولى دافەرمانزەوا
 سەر بازە كەندا دروستىبو لەسەر ئەوهى ئاخۇ پەتىۋەس چى لە باوهەر لابات. 9 كەچى شاول كە پۇلسى پى دەگۆترا، پېپۇو
 لېتىات. 19 كاتىكى ھېرۈدەس داواى گەر و نەيدۇزىيەوه، لە رۇحى پېرۇز و تېپەوانى و 10 گۇتن: «ئەن پەل لەھەمە جۈزە
 ئىنكۈلەنەوهى لە گەل سەر بازان گەر و فەرمانى دا بىكۈزۈن. فەرۇقىيەك! كورى شەيتان! دوئىمنى ھەمە پەستەر و سەتىيەك!
 ئىنجا ھېرۈدەس لە يەھودىياوه چىو بۇ قەفسەرەپە و لەۋى مائەوه. لە خوارىكەنى رېنگى راسىتى يەزدان ناوهستى؟ 11 ئەوهەتە دەستى
 20 ھېرۈدەس لە خەلکى سور و سەيدا زۆر تۇرۇر بۇو، ئەوانىش يەزدان لە دەرى تۈرە و كۆپر دەبىت، بۇ ماوه بەك خۆر نابىن».
 بە يەك دەل بۇلاي ھاتن و بلاستۆسى سەرپەرشتىيارى مالى دەستېبەجى تەم و تارىكى دايپۇشى و بەدواى يەكىندا گەرا
 پاشایان پازىز گەر و داواى ئاشتۇبۇنە وەيان گەر، چۈنکە تاكو دەستى بىگىت. 12 كاتىكى فەرمانزەوا كە بىنچى چ روپۇدا،
 ناوجە كەيان لە ناوجە ئاشاۋە ئازۇوقەتى بۇ دەھات. 21 لە باوهەرى مېتىا، لە قىزىكەنە كەمى مەسيحى خاون شەكتە سەر رسام
 پۇرۇزى دىارىكى اوادا ھېرۈدەس جىل پاشايىتى بەرگەدە، لەسەر بۇو، 13 پۇلس و ھاۋارىيافە دەريادا لە پاقسەوە چۈچۈن پەرگە
 كورسى حوكىدان دانىشت و وتارى بۇيان دا. 22 خەلکە كەش لە پامفiliا، بەلام يۆخەننا ئىيان جىا بۇوه و گەپرەيە و ٿۈرەلەم.
 ھاوارىيان كەدە: «ئەمە دەنگى خودا و نەنەكە هي مەرۇف نېيە!» 14 ئەوانىش بە پەرگەدا ھاتىئە ئەتتاچاى پىسىدىا، شەمەش
 23 دەستېبەجى فېلىشىتە كە يەزدان ئىيدا، چۈنکە شەكتى نەدaiيە چۈچۈنە كەنىشت و دانىشىن. 15 پاش خوتىنەوهى تەھرات و
 خودا، كەميش لىيدا و مەد. 24 بەلام پەيامى خودا بەردەوام پەرتۈوكى پېغەمبەران، پېشەوايانى كەنىشتە كە پەياميان نارد و
 لە پەرەسەندەن و گەشە كەندىا بۇو، 25 بەرناباس و شاولىش پېييان گۇتن: «برىيان، ئەگەر شەتكەن ھەيە گەل بىن هابىدەن،
 دواى تەواو كەنلى خزمەتە كە لە ٿۈرەلەم گەرانەوه، يۆخەننا شىيان بىلەن». 16 پۇلس ھەستا و بە دەست ئاماھىزى گەر و گۇتن:
 لە گەل خۈزىيان بىردى، كە بە مەرقۇس ناسرا بۇو.

گۈئى بىگىن: 17 خوداى ئەم گەلەي ئىسرائىل باوبايپارى ئېھى
 13 لە كلىساي ئەتتاچاىدا چەند پېغەمبەر و مامۆستايەك
 ھەبۇون: بەرناباس، شىمۇنى ناسراو بەرەش، لوکىسى كورىتى
 ھەلپاراد و لە كاتى ئاوازە بۇونىان لە خاكى مىرسدا كەنلىدەن،
 كەلەپى كەنلى مەزن، ئىنجا بە بازۈونىكى بەھىز لەۋى دەرىپەتتىان. 18
 مەناتىنى شېرىرای ھېرۈدەسى ئەنتپىاس پاشا، لە گەل شاول. 2
 كاتىكى عىسای خاون شەكتىيان دەپەرسەت و بەرپۇزو بۇون،
 پۇرۇز پېرۇز فەرمۇسى: «بەرناباس و شاولىم بۇ تەرخان بەكىن، بۇ
 ئەو كارەي بانگ كەدوون بۇي». 3 ئىنجا بەرپۇزو بۇون و
 نوپەيىيان كەدە، دەستىيان لەسەر داتان و بەرپەنگىدەن. 4 ئەوانىش
 كە بە رۇحى پېرۇز بىزدران، بەرە سولوكا دابەزىن و لەۋىشە و
 ئىسرائىل داواى پاشایان گەر، خوداش لە تىرىھى بىنامىن،
 بە دەريادا بۇ قورىس. 5 كاتىكى گەنىشتە سەلامىس، پېيامى
 خودايان لە كەنىشتە كاتى جولە كە را گەياند، يۆخەناش وەك
 كەنلىدەن، 22 پاشان لايىدە و داودى كەدە پاشایان، ئەوهى شايەقى
 كەنلىدەن، 22 پاشان لايىدە و داودى كەدە پاشایان، ئەوهى شايەقى

هاته سه رئیشه‌ش. 16 قسم کهی عیسای خاون شکوم به بیر 12 لهو کاته دا هیرو دسی پاشادهستی کرد به چه وساندنه وهی هاته وه که فرمومو: «یه حیا خله لکی له تاو همه لده کیشا، به لام چهند که سینکی کلیسا. 2 هه رو ها یاقوبی برای یوحنا نای به یئو له روحی پیروز هله لده کیشرن» 17 جا نه گهر خودا هه مان شمشیر کوشت. 3 که بینی ئده هه جی پره زامه ندی جوله کدیه، دیاری بیوان دایت هه رو هک به ئیه داوه که باوه رمان په ترسیشی گرت، ئده مش له روزانی جه لئنی فتیه دا بورو، به عیسای مه سیحی خاون شکوت هینا، شتر من کیم بتوام 4 کاتیک هیرو دس په ترسیشی گرت، خستیه زیندانه وه، بپرینگا له خودا بگم؟¹⁸ کاتیک گوپیان له مه بورو، پیده نگ پاسه وانی لی بکریت دایه دهست چوار کزمه لی چوار بعون و ستایشی خودایان کرد و گوتیان: «که واته خودا سه ربازی، دهیویست دوای جه لئنی په سخه یه بینیته به رد هم توپه کدنی ته نهانه ت به ناجوله که کایش به خشیوه بونه وه ریانی گل. 5 بپرینه کاتیک په ترسوس زیندانی کرا بورو، کلیسا به گور هه تاهه تایان هه بیت». 19 ئینجا نه و کسانه ای به هنریه په پتناوی نویشیان بپ خودا ده گرد. 6 شهودی پیش ئه و چه وسانه وهی به سه رستیفات سدا هات په رشوابلاو بیونه وه، روزه هی که هیرو دس به ته ما بورو په ترسوس یه بینیته ده رو هه و په رینه وه بپ فینیکا و قورس و ئه تا کا، باسی پدیامی خودایان داد گای بکات، په ترسوس له توان دوو سه ربازدا نوستیو، به بپ کس نه ده گرد، بپ جوله که نه بیت. 20 به لام هه ندیکان دوو زنجیر به سترا بو وه، له به رده رگا ش پاسه وان هه بورو، خله لکی قورس و کورین بعون، کاتیک هاته ئه تا کا، قسمیان که پاسه وانی زیندانه کدیان ده گرد. 7 لمپر فریشته هی کی یه زدان بپ یونانیه کان ده گرد و مز کینی عیسای خاون شکوبیان ده داد. ده رکه و پروونا کیه که له ناو رژوره که دره وشایه وه، جا 21 يه زدان پشتگیری کردن، زماره هی کی زور باوه ریان هینا و بپ کله کدی په ترسیشی جولاند و خه برهی کرده وه و گوتی: «خیرا عیسای خاون شکوت گهرانه وه. 22 ئهم هه واله گدیشته کلیسا هسته!» ئیتر زنجیره کان له دهسته کافن کوتن. 8 فریشته که پیچی چور شله لیم، ئه وانیش به رناباسیان بونه تا کا نارد. 23 کاتیک گوت: «پشتیه کدت بیهسته و پلاوه کانت له پن بکه!» ئه وانیش گدیش و نیعمه تی خودای بینی، دلشداد بورو، هه مو وانی هاندا گردی. ئینجا بیچی گوت: «سه رکراسه کدت له بره بکه و دوام به هه مو و دلیانه وه له گکل مه سیحی خاون شکو بمنینه وه، بکدوه.» 9 په ترسیش دوای کدوت و له به ندیخانه چووه 24 چونکه پاواچاک بورو، پربیو له روحی پیروز و باوره. ده رو هه، نهیده زانی ئه وهی له رینگه فریشته کدوه برو و ده دات خله لکی کی روزیش هاته پال مه سیحی خاون شکوت. 25 راسته، به لکو وايده زانی بینیتیکی بپ تاشکرا کراوه، 10 پاسه وانی ئه وسا چوو بپ ترسوس تا کو به دوای شاولدا بگریت، 26 يه کدم و دووه میان بپی و گیشته ده روازه ئاسنینه کهی به ره و کاتیک دوزیه وه بونه تا کا هینا. ئیتر سائیکی ته او له کلیسا شار، له خویه وه بیان کرایه وه، تپه رین و شه قامینکان بپی، کر بیونه وه و خله لکی کی روزیان قیوکرد. يه کدم جاریش له لهنا کاو فریشته که به جیتی هیشت. 11 ئینجا په ترسوس به خویدا ئه تا کا قوتاییه کان ناویان لیتزا مه سیحی. 27 لهو روزانه دا هاته وه و گوتی: «ئیستا به راستی زانیم که يه زدان فریشته کدی هه ندیک کپنه مبه ر له چور شله لیم وه هاته ئه تا کا، 28 يه کیک نارد و له دهستی هیرو دس و هه مو ئه وهی گکل جوله که لهوان ناوی ئا گایوس بورو، هه ستا و له رینگه روحی پیروزه وه چاوه رینی بورو ده ربازی گرد.» 12 هه رکه به ته اوی زانی پیشینی کرد که قاتو قیمه کی گدوره هه مو جیهان ده گینه وه، چی پروویداوه، رؤیشت بپ مالی مهیه می دایکی بیوه نا که ئه وهی له سه رده می کلودیوسیش برو و دا. 29 بپرینه قوتاییه کان بیچی ده گوترا مه رقوس، له وی خله لکی کی زور کوبیونه وه و بپ ریان دا هه ریه که به گویره که تو ای خویی یارمه می بیزیرت نویشیان ده گرد. 13 که په ترسوس له ده رگا دالانه کدی دا، بونه خوشک و برایانه لی له یه هودیا ده زن. 30 ئینجا نه مهیان کاره که رینک که ناوی پردا بورو، هات بونه وهی بزانیت کرد و له رینگه به رناباس و شاوله وه یارمه تیه کدیان بپ پرانی کیهیه. 14 کاتیک ده نگ په ترسیشی ناسیه وه، بنی کر دنه وهی ده رگا که له خوشیاندا رایکده رژوره وه و خه برهی دا که په ترسوس له به رده رگا راوه ستاوه. 15 پیان گوت: «ورینه

گلاؤ یان پیس. 29 بُویه که بانگکرام بی ناپه زایی دهربین خه تنه کراونه که له گل په ترُوس بعون سهريان سورما که هاتم. ده گرتیت پرسن بُوچی متنان بانگکردووه؟³⁰ گورنیلوس رُوحی پرُوز وهک دیاریه که بهسه رنا جوله که کانیشدا رِزَا، 46 گوقی: «چوار پرُوز لهمه وبهره، لهم کاتهدا که کاتژمیر سینی باش چونکه گوپیان لیان بیو به زمانه رُوحیه کان ده دوئن و ستایشی نیوه پُر بیو، له مالی خوم نویشم ده کرد، لهپر پیاویزک به جل خودا ده کمن. ئینجا په ترُوس گوقی:» 47 «کس ههیه پُرگا بریسکه داروهه له بهرددم راوهستا، 31 گوقی: «کورنیلوس بگرتیت له لهتاوهه لکیشان نهمانه که وهک ئیهه رُوحی پرُوزیان نویزه کانت بیستان و خیره کانت له بهرددم خودا یاد کرانه وه. 32 وهرگتوبوه؟» 48 بُویه فهرمانی پنداش به ناوی عیسای مهسیح له بُویه بُویافا بهدوای شیموندا بُنیره که نازناوی په ترُوسه. له مالی ئاو هدلبکیشیرین، ئینجا داوایان له په ترُوس کرد چهند پُرگزیک شیمونی پیسته خوشکهره، له سه رده ریا.» 33 منیش دهستبه جی له لایان بمنیته وه.

بهدوای تُدا ناردم، تُوش چاکت کرد که هات. نیستا 11 بُندرداوان و باوهه پداران که له یه هودیا بیون بیستیان هه مو له بهرددم خودا ئاماده هن، تاکو گوی بگرین له هه موو که ناجوله کانیش په یاهی خودایان و هرگتوبوه. 2 کاتیک په ترُوس گه رایه وه تُرشهليم باوهه پدارانی خه تنه کاروا ره خته بیان لی گرت و 3 دهیانگوت: «تُچوویه مالی خه لکیکی خه تنه نه کاروا و نانت له گکلیان خواردووه!» 4 جا په ترُوس بهک لهدوای یهک دهستی کرد به پروونکرنه وهی ئهوانه که روویدابوو و گوقی: 5 «له شاری یافا بیوم نویشم ده کرد، له هوش خوم چووم و بینیتیکم بُرثاشکرا کرا، شیک له ئامانه وه وهک چه رجه فیکی گهوره به هر چوار لایه وه بُولای من شُزکاراه وه. 6 سهیرم کرد و لینی وردبوومه وه، چوار بیز زه وی و ئازمه لکوی، خشک و بالنه دی ئامانم بیی. 7 ئینجا گویم له دنگیک بُو پیچی فهروموم: «په ترُوس ههسته، سه رپه و بجتو!» 8 «بِلَامْ گُوْتُمْ: «نه خیر، ئهی په رهوردگار، چونکه هرگیز گلاؤ یان حرام ته چووه ته ده مم.» 9 «دنه نگه که دووباره له ئامانه وه فهرومومی: «ئه وهی خودا پاکی کرد دوهه وه تو به گلاؤ دامه نی.» 10 ئه مو سپیاره بیوه وه وه مو شته کان بُو ئامان را کیشانه وه. 11 «ئه وه بُویه کسمر سین پاول له پیش ئه مو ماله پاوهه ستان که ئیچه لیپوو، له قفیسه ریبه وه بُولام بُندرابیون، 12 رُوحی پرُوز یچی فهروموم که بنی دودولی له گکلیان پرُوم، ئهم شهش برایه ش له گلم هاتن و چوویه مالی پیاوه که. 13 ئه ویش بُوی گیزایه وه چون فریشتیه له ماله کیدا بینیوو راوهه ستاوه و گوتوبه قی: «بُنیره بُویافا بهدوای شیموندا که نازناوی په ترُوسه، 14 ئه وهیامیکان ده داتی به هه وه خوت و هه موو ماله کدت رزگار تان ده بیت.» 15 «کاتیک دهستم به قسه کرد، رُوحی پرُوزیان به سه ردا رِزَا، وهک له سه رهه تادا هه موو ئه وانه گوپیان له په یامه که گرتیو. 46 ئه وه باوهه پداره پیغمه بیان شایه تی بُو ده دهن که هر که سیک باوهه پی بشنیت، به ناوی ئه وه گوناهه کانی ده بخشیریت.» 44 کاتیک په ترُوس باسی ئهم شتنه ده کرد، رُوحی پرُوز رِزایه سه ره موو ئه وانه گوپیان له په یامه که گرتیو. 45 ئه وه باوهه پداره

چاکه و یارمه تیدانی ههژاران بwoo. 37 ئوه بwoo لهو رپوژانهدا دهیویست نان بخوات، بهلام له کاتی ئاماده گردنی خوارنداد، نهخوش کدوت و مرد، جا شوشیان و له ژووریکی سهرهوه له هوش خوی چوو. 11 ئاسمانى به کراوهین بىنی، شتیک له دایاننا. 38 لوده له یافاوه تزیک بwoo، ئیتر که قوتاییبیه کان شیوهی چه رچه فیکی گوره دهاته خواروهه بوسه رزوی سهرهوه بیسیان په ترۆس له وپیه، دوو پیاویان نارد بولای و تکیان که له ههچ چوارلاوه گزیدرا بwoo. 12 هەموو جووه ئازەنلىکىد و گوتیان: «له هاتن بولامن دوامه کووه.» 39 په ترۆس چوارپی و خشۇكى سەر زەھوی و بالىندەن ئاسمانى تیدابوو، 13 هەستا و له گلیان رپویشت، کاتیک گدیشت، برديانه ژۇورى ئېنجا دەنگىك باڭى گرد: «په ترۆس هەستە، سەرپەر و بىخۇا» سەرهوه، هەموو بیوهزنه کان له لالای راوهەستان، دەگریان و ئەو 14 په ترۆس گوقى: «نه خېز، ئەی پەروردگار، چونكە ھەرگىز گراس و جلانیان پىشانى دەدا کە ئاسكە گدبۈوي لهو کاتەی شقى گلاۋىيان حەرامم نەخواردۇوه.» 15 دیسان دەنگە کە له گەلیان بwoo. 40 په ترۆس هەموو يانى نارده دەرەوه، کەتوه له گەل دوا: «ئەوهى خودا پاکى گردووه تەوه تو بە گلاۋى سەرچۈك و نویزى کرد، ئېنجا ژۇورى گرده تەرمە کە و گوقى: دامەنی.» 16 ئەمەش سېيار بوجەن دەستبەجى چەرچەفە کە تابیسا، هەستە! 41 ئەپسەتى بۆ راکىشا و ھەلیستاندەوه، ئاخۇ دەبىت ئەو بىنینە جى بىت، ئەو پیاوانەي کە كۆرنىليوپس ئېنجا باوهەداران و بیوهزنانى باڭگەد و بە زیندۇوپى رادەستى ناردىبۇنى، بە پرسیار مالى شیمۇنیان دۆزىيەوه و له بەرەرگا گەردنەوه. 42 ئەم ھەوالا بە ھەموو يافادا بلاپو بوجەن و زور وەستان، 18 باڭچان گرد و پرسیان، ئاخۇ ئەو شیمۇنەي نازناوی كەس باوهەریان بە مەسیح ھېتىا. 43 په ترۆس چەندىن رپۇز له په ترۆسە لېرىيە. 19 له کاتیکدا په ترۆس ھەر بىرى له بىنینە کە بافالەلای پىستە خۇشكەر تىك مايەوه کە ناوى شیمۇن بwoo. دەگەدەوه، پەھىچەپرۆز بىچى فەرمۇو: «مېن پاپو له بەرەرگا لایت دەپرسن. 20 ھەستە بەپ خوارەوه و بىن دوودىل له گلیان برق،

10 له شارى قەيسەرپەپاپىك بە ناوى كۆرنىليوپس ھەبۈو، سەرپەل بولو له لو یلایەي بىچى دەگوترا ئىتالى. 2 خۇرى و ھەموو مالەكى خواپەرسەت و له خواتىس بون، زور ھاوكارى خەلکى ھەژارى دەگەد و ھەموو کاتیک نویزى بۆ خودا دەگەد. 3 تىزىكەي كاشتەپىز سېتى دواي نوبەرپە، بە ژوونى فەيشتەيەكى خودا له بىننەتكەدا ھاتە لاي و بىچى گوت: «كۆرنىليوپس!» 4 بە ترسە و سەپىرى گەد و گوقى: «بەلى گورەم؟» بىچى گوت: «نویزەكانت و چاڭكەكانت وەك يادەورى بەر زبۇنەتەوه بەر دەم خودا. 5 ئىستاچەند پاپىك باوهەدارانى خەلکى يافاش يابورى بون. 24 بۆ رپۇزى دووم چوو بۆ قەيسەرپەپ، كۆرنىليوپس چاۋاپىنى دەگەن، خزم و دۇستانى تىزىكى خۇرى كۆركىدۇوه. 25 کاتیک په ترۆس ھاتە چوو رەورەوه باڭھەيشتى كەن و میواندارى كەن. بۆ بەيانى په ترۆس ھەستا و له گلیان رپویشت، ھەر وھا ھەندىتىك له بۆ يادەورى بەر زبۇنەتەوه بەر دەم خودا. 6 ئىستاچەند پاپىك باوهەدارانى خەلکى يافاش يابورى بون. 26 بۆ رپۇزى دووم چوو بۆ قەيسەرپەپ، كۆرنىليوپس پېشوازى لېگەد و له بەرپىچى كەوت و دووان له خزمەتكارەكان و سەرپازىكى خواپەرسىتى باڭگەد كە 7 کاتیک ئەو فەيشتەيەي كە قەسى ھەگەل گەر رپویشت، يەكىتىك بولو دارودەستە تايىھەتكە كەي، 8 ھەموو شتىكى بۆ چوو رەورەوه و ناردىانى بۆ يافا. 9 بۆ بەيانى، کاتیک بە رېگاوه بۇون و له شارەكە تزىك دەبۈونەوه، تىزىكەي كاشتەپىز دوازادە، چوو رەورەوه و خەلکىكى زۇرى بىنی كۆپۈونەتەوه، 28 بىچى گوت: «دەزانن بۆ جولە كە پېيىنە دراوه تىكەللاوا ناجولە كە په ترۆس بۆ نویزىكەن چووه سەربان. 10 ئیتر برسى بwoo و بىت يان بچىتە لاي. بهلام خودا پىشانى دام بە كەس نەئىم

نه گریه کیک بینیت و سه ر به رنگا که بیت، ج زن و ج پایا، له گل قوتاییه کان له دیمه شق به سه ر برد. 20 شاول یه کسه ر به بهندکاروی بو تورشه لیمان بیات. 3 که ده برویشت وله دیمه شق له که نیشته کاندا دهستی کرد به را گدیاندنی ئوههی که عیسا نزیک بودوه، لپر روناکیه که له ئاسما نوه له ده بروه برد کوری خودایه. 21 هه مووه ئوهانه گوپیان ده گرت سه رسام بریسکهی دایوه، 4 که وته سدر زه وی و گوئی له ده گنگیک بیبون و دیانگوت: «نه مه هه مان ئو که سه نیمه ئوهانه بیو، پیچی فرمومو: «شاول! شاول! بیچی ده مچه و سینیته ووه؟» 5 له نادا و برد که له تورشه لیم بهم ناووه ده پارانه ووه؟ بو ئوهه مش شاول پرسیاری گرد: «گورهه، تو کیتیت؟» فرمومو: «من نه هاته ئیره، تاکو به بهندکاروی بو کاهیانی بالا بیانیت؟» 22 عیسام، ئوههی تو ده مچه و سینیته ووه، بیوت زه حمه ته لو شکه له بهلام شاول تو انادرتر ده بیو، جوله که دانیشتووی دیمه شقی نه قیزهی من باوی. 6 بهلام هه سته، بیرون ناو شار، لمی پیت ده مهکوت ده کرد و ده ریده خست که عیسا مه سیحه کدیه. ده گوتري ده بیچی بکهیت.» 7 ئوه پیوانه له گهشته که دا 23 پاش ماویه کی زوره، جوله که پلانیان دانا بیکریز، 24 له گلی بیون به پیده نگی و هستان، ده نگه کیان بیست بهلام بهلام شاول به پلانه کیانی زانی. ئوهان شه و پرور چاودیزی که سیان نه بینی. 8 شاول له سدر زه ویه که هه ستایه ووه، بهلام ده روازه کانیان ده کرد تاکو بیکریز. 25 بیویه قوتاییه کان به شه و کاچیک چاوی کردوه هیچی نه بینی، بیویه ده ستیان گرت و بر دیان و لفانو سه به تهیه کدا له شوروای شاره کوه شوریان هینیانه ناو دیمه شق. 9 سی پرور هیچی نه بینی، هه روهه ها هیچی کردوه. 26 کاچیک شاول گدیشته تورشه لیم، هه ولی دا بچیتیه نه خوارد و هیچی نه خوارده ووه. 10 له دیمه شق قوتاییه که هه بیو پال قوتاییه کان، بهلام هه مووه لی ترسان و باوه بیان نه ده کرد ناوی حنانيا بیو، مه سیحی خاونه شکو له بینیندا بیچی فرمومو: که بیو بیته قوتابی. 27 بهلام به رناباس بر دی و هینیانه لای «حنانيا!» گوئی: «ئوه قاتام گورهه!» 11 مه سیح بیچی فرمومو: نیز در اوان، بیوی گیپانه و چون له رنگادا عیسای خاونه «هه سته و بیرون که شه قامه کی بیچی ده گوتري راست، له مالی شکوی بینیو و قسهی له گل کرد ووه، هه روهه ها چون له یه هوزا پرسیار له پیاویتکی ته رسوسی بکه ناوی شاوله، وانویت دیمه شق تازیانه به ناوی عیساوه مزگینی را گدیاندووه. 28 ئیتر ده کات. 12 له بینیندا پیاویتکی بوده رکوت به ناوی حنانيا له گه لیان له تورشه لیم ده هات و ده چوو، به چاونه رسیله و که دیته لای و دهستی له سه ری داده نیت تاکو بینایی بیو به ناوی عیسای خاونه شکووه مزگینی راده گدیاند. 29 بگه ریته ووه.» 13 حنانيا و هلام دایوه: «گورهه، له زوره هه روهه قسه و مشتومی له گل جوله که بیو بیته کان ده کرد، که س نهو خراپانه م بیستووه ته و که ئهم پیاوه له تورشه لیم به ئه وانیش هه ولیان دا بیکریز. 30 کاچیک باوه برداران به مه بیان کله پیروزه که تی کردوه وه. 14 هه روهه ها له کاهیانی بالاوه زانی بر دیانه قیسیه ریبه و بیو ته رسوسیان نارد. 31 کلیساش ده سه لاتی پندر او و هاتووه بیو ئوههی هه مووه ئوهانه بگریت له هه مووه ههودیا و جه لیل و سامیره دا له نارامیدا بیو، بنیاد که به ناوی توروه ده پاریته ووه.» 15 بهلام مه سیح بیچی فرمومو: دنزا و له سایهی ترسی مه سیحی خاونه شکو و دل نهانی «بیو! ئه م پیاوه بیو من ئامیریتکی هل بیزید اووه بیو هه لگرتی ناوی روحی پیروزدلا له زیاد بوندا بیو. 32 کاچیک که په ترس به من له بر دهم ناجوله که کان و پاشایان و نه وهی ئیسرائیل. 16 هه مووه ناوچه کاندا تیده په پری، بیو لای گلی پیروزی خودا پیشانی ده دهم ده بیت له بدر ناوی من چهند تازار بچیزیت.» له شاری لوده دابه زی. 33 له می پیاویتکی ئیفلیجی بینی که 17 حنانياش رویشت و چووه ماله که، دهستی له سه ری دانا ناوی ئینیاس بیو، هه شت سال بیو لفانو جیگادا که و تیبو و گوئی: «شاولی بر ام، عیسای خاونه شکو منی ناردووه، 34 په ترس بهی گوت: «ئینیاس، عیسای مه سیح چاکت نه وهی له رنگایدی پینیدا هاتی بیوت ده رکوت، تاکو دیسان ده کاتمه، هه سته و جینگا که که بکوهه» ده ستبه جی هستا. بینینیت و پریت له روحی پیروزه.» 18 ده ستبه جی شتیکی وک 35 هه مووه دانیشتوانی لوده و شارون بینینیان، ئیتر به ره رو لای تویکل ل له چاوه کان که وته خواره وه، ئینجا بینی، هه ستا و له ئاو مه سیحی خاونه شکو گدانه وه. 36 قوتاییه که له یافا هه بیو هه لکیشرا. 19 نافی خوارد، هیزی هاته وه بهر و چهند روحیتکی ناوی تاییسا بیو، واته ئاسک، که هه میشه خه ریکی کاری

و دهرده چونون، زور گنج و شه لیش چاکبوونه وه. 8 جا بُوغه زه شور ده بیته وه، که چوله وانیهه.» 27 ئه ویش ههستا خوشیه کی گدوره ئهو شاره‌ی گرته وه. 9 پیشتر له شاره که و رویشت، پاوینکی خساوی حبه‌شی بینی که و هزیری پاوینک ههبو ناوي شیمزن بوبو، جادووی ده کرد و خدلکی کاروباری دارابی کندا کدی شازنی حبه‌شه بوبو، بُو په رستن سامیره‌ی سه رسام کردبوو، ده گوت: «پاوینکی پایه برزم!» هاتیوهه گورشلیم. 28 له گهرا نوه دا بوبو، له ناو گالیسکه که کی 10 گهوره و بچووک ههموو گوپیان لی ده گرت و ده یانگوت: دانیشتبوبو، په رتووکی ئيشاشا پېغەمبەری ده خوینیده وه. 29 ئه م پاواه به هیزی خوداگی گهوره ناوده بردریت. 11 روحی پیروز به فیلیپوسی فەرمۇو: «بِرْوَ بِيَشْ وَ لَهْ كَلْ ئَهْ وَ ئەوان گوپیان بُو ده گرت، چونکه له مېز بوبو به جادووه کدی گالیسکه کیه بِرْوَ.» 30 ئىتر فیلیپوس پەلەی کرد و گوفى لېبوو سه رسامی کردبوون. 12 بەلام کاتیک فیلیپوس مزگینی په رتووکی ئيشاشا پېغەمبەر دخوینیتەوه. گوقى: «ئایا ئەوهى پاشایقى خودا ناواي عیسای مەسیحی پىدان، باورپیان کرد دە يخۇنیتەوه تېيدە گەيت؟» 31 گوقى: «چۈن بۇ اۇم ئەگەر و ئۆن و پاوا له ئاو ھەلکىشان. 13 شیمۆنیش باوه‌ری هېتىا و له يەكىكى پېتايىم نەکات؟» جا فیلیپوسی بانگىرد سەربەکویت و ئاو ھەلکىشان، ئىنجا دواي فیلیپوس کەوت و سەر رسام بوبو له گەلى دايىشىت. 32 ئەو بىرگەيە نوسر اووه پېرۋەزە كان کە بەو نىشانه و پەرجووه گەوارانەي کە دە بىنى. 14 کاتیک دە يخۇنیتەوه ئەمە بوبو: [ئەو وەك مەپ بُو سەرپىزىن بىردا، نېرداوان له گورشلەيم بىستيان ساميره پەيامى خوداى قبۇل وەك چۈن بەرخ لە بەرەستى ئەوهى خورپەيە کە دە بېرىنەوه گردوون، پە ترۇس و پەوحەنیايان بُو ناردن. 15 کاتیک هاتىن، پىدەنگە، ئەو دەمى نە گەرده و. 33 لە كاتى سووكاپەقى پېكىرىدىدا نوپەزىان بُو گەرن بُو ئەوهى روحى پېرۋەز وەرگەن، 16 چونکه له دادپەر وەرەپەر بېتىش كرا، ئىتر كى باسى نەوهە كافى دەكەت؟ هېشىتا روحى پېرۋەز نەھاتىووه سەر كەسان، تەنها بە ناواي چۈنکە زىيانى له سەر زۇوي ھەلگىرا]. 34 خەساوە كە پەرسىاري عیسای خاون شكتۇوه له ئاو ھەلکىشراپوون. 17 جا پە ترۇس له فیلیپوس کەد: «پەرسىيارىڭمە يە: ئەم پېغەمبەر باسى كى و يۈخەنا دەستىيان لە سەر دانان و روحى پېرۋەز بىرۋەزىان وەرگەت. 18 دەكەت؟ باسى خۆزى يان يەكىكى دىكە؟» 35 ئىنجا فیلیپوس لەم شیمۆن بىنى كە نېرداوان دەستىيان لە سەر خەلک دادەتىن نوسر اووه پېرۋەز وە دەستى كەد بە پەونكىدەن وە دەقە كە و روحى پېرۋەز دەدرىت، پارەي بُو هېتىان و 19 گوقى: «ئەو مزگینیي عیسای دايى. 36 کاتیک بە رېنگاوه بوبون، گەشىتە دە سەلاتە بە منىش بىدەن، تاكو دەست لە سەر ھەركەسيك سەر ئاپىك، خەساوە كە گوقى: «ئەو ئاۋە، چى پېتىم لى دابىئم روحى پېرۋەز وەرگەت.» 20 پە ترۇس بىنى گوت: «با دە گەيت لە ئاو ھەلکىشىرمۇ؟» 37 فیلیپوس گوقى: «دە بىت، زىوه كەت لە گەل خوت لە ناوجەجىت! چونکە واتانى بەھەرەي ئەگەر بە هەموو دلتەوه باوه‌ر بېتىت.» ئەویش وەلامى دايەوه خودا بە پارە دە بىت! 21 لەم شەتەدا نە بەشت ھەيدە و نە پېشك، «باوه‌ر دە كەم عیسای مەسیح كورى خودايدە.» 38 ئىنجا چونکە دلت بەرامبەر خودا راست نىيە. 22 لەم خارپاپەيەت فەرمانى دا گالىسکە كە راوه‌ستى، ئەوسا پىكەوە چۈرونە ناو توپە بکە و له مەسیحی خاون شكتۇپاپىرپە بەلکو له مەبەستى ئاۋە كە و فیلیپوس خەساوە كەي له ئاو ھەلکىشا. 39 کاتیک له دلت خۆش بىت، 23 چونکە دە تېيىم كە پېرت لە تائى و ئاۋە كە هاتەن دەرەوه، روحى يەزدان فیلیپوسى رفاند و ئىتر گىرۈدەي گوناھىت.» 24 شیمۆن گوقى: «ئىوه لە پېتايى من خەساوە كە نە بىننەيە وە، بەلام بە خوشىيە وە بېنگاى خۆزىدا داوا له مەسیحی خاون شكتۇپاپىرپە بەلکو له مەبەستى ئاۋە كە و فیلیپوس خەساوە كەي له ئاو ھەلکىشا، دواتر بە هەموو باستان كەد بە سەرمدا نەيەت.» 25 دواي ئەوهى پە ترۇس و شارە كاندا دە گەپا و مزگینىي دەدا هەتا گەشىتە قەيسەرەپە. يۈخەنا لە بارەي عیساوە شاپەن دا پەيامى مەسیحی خاون 9 شاول ھېشىتا ھەپەشى لە قوتاپەيە كافى عیسای خاون شكتۇيان را گەياند، گەرانەوە گورشلەيم و مزگینىيان دايە زور شكتۇ دە کرد و ھەولى كوشتنى دەدان، چوو بُولاي سەرۆكى گوندى ساميرەبى. 26 فەرشتەيە كى يە زدان بە فیلیپوسى گوت: كاھينان، 2 دواي نامەي لېكىد بۇ كەشىتە كافى دىمەشى، تاكو «ھەستە و بەرە و باشۇر بِرْو، لە سەر ئە و بېنگاىيە لە گورشلەيم وە

نهاده من بُوشونیک رایچجان ده کم که له بابل دورو تره، [44] 8 شاول به کوشتنی ستفاقتوس رازی بیو. ههر لهو روژهدا
چادری په رسنی شایه تیش له چونه وانیدا له گل باو پایرانه
کلیسا له ټورشه لایم تووشی چه وسانه وه یه کی توند هات. هه مهو به
بیووه هه روکه که ټه وهی خودا فرماني به موسا کرد له سرئه و
کلیسا له ټورشه لایم تووشی چه وسانه وه یه کی توند هات. هه مهو به
ناوچه کانی یه هودیا و سامیره دا په رشوبلاو بیونه وه، نیز در او ان
نموده وهی دروستی بکات که بیینویه ته. [45] 4 جا باو پایرانه
چادری په رسنیان و هر ګرت و له گل به شوع بر دیانه ناو مولکی
ټه و ګلانه خودا لم به ردمه باو کانمان ده ریکدن هه ته
روژانی داود، [46] 4 ټه وهی له لای خودا په زمانه ندی به ده ستینه،
ټه ویش هه ولی دا نشنیکه که بُوش خودای ایاقوب دروستیکات.
[47] 47 که چې ټه وه سلیمان بیو که مائیکی بُوش دروستکرد.
«به لام خودای هره بزر له مالی ده ستکرد نیشته چن نایت،
هه روکه پېغه مهه رئیشایا گوت ویه ته: [49] [نامیان ته ختی
منه و زه ویش ته خته پېد، ج مائیکی بُوش بنياد ده نین؟ یه زدان
ده فرمومی، له کوپه شوینی حوا نهوده؟ [50] 50 ټایا دهستی من
که س لوانه تیاندا بیو به ده نگی به رز هاواریان ده ګرد
هه مهو نهم شنانه ده فرمونه که ده کوپه کړو وه؟ [51] 51 [نهی کله ره قان،

7 سه روکی کاهینان لی پرسی: «ایا ئە تو مە تانە راستن؟» 18 تاکو [له میسر باشایه کی نوی هاتە سەر تەخت کە یوسفی 2 ئەمۇش گوتى: «بىرایان و باوکان گوئ بگەن، خوداي نەدەناتى.】 19 لەگەل گەلەكمان بە قىل دە جولایە و شۆكمەندى بۇ ئىپاراھىمى باوکان دەركەوت كاپىك لە خراپەي لە گەل باوبىپارغان كىد، ناچارى دە كىدى مندالە ميسۇپوتاميا بۇو، پىش ئە وەي لە حاران نىشته جىن يېت، 3 ساوا كاپيان دورى بىخەنەو تاکو بىرن. 20 [له] كاتەدا موسا بىچ فرمۇو: [خاک و كەسو كارت بە جىپپەلە و بۇ بۇ ئەو لە دا يك بۇو، لە بەرچاۋى خودا جوان بۇو، سى مانگ لە مالى خا كى پېشانت دەدەم.] 4 «خاکى كەدانىيە كافى بە جىپپەشت باوکى بە خىپوكرا، 21 كاپىك دوورخايدە، كېي فېرىعەون و لە حاران نىشته جىن بۇو. دواي مردى باوکى، خودا لە ويۋە ھەلەكەرە و كەدىپە كورى خۆي و بە خىپوكرا، 22 موساش گواستىيە و بۇ ئەم خا كەي شىۋە ئىستا تىيدا نىشته جىن، 5 ئىرەدا لەنانو ھەمو دانايى ميسىرىيە كاندا پەرورەدە كە، بە توانا لە قىسە هېچ میراتىكى نەدەيى، تەنانەت شوئىن پېيەكىش. بەلام خودا و كەداردا، 23 «كاپىك تەممەن بۇوە چەل سال، بېيارى دا بە ئىنىپ پىدا كە بولىك پەدانە خۆي و وەچە كەي لە دواي سەردانى برا ئىسرايلىيە كافى بىكتە. 24 يەكىجانى بىنى سەتە مى خۆي، هەرچەنەدە هيشتا مندالى نەبۇو، 6 خوداش ئاوايلى دە كەرتىت، بەرگى لىكىد و دادوھرى بۇ سەتمەلىكراو كەد، فەرمۇو: [نەوەكانت لە خا كىكى نامۇ دەن كە هي خۇيان نىيە، ميسىرىيە كەي كوشت. 25 وايزانى بىرایان تىدە گەن كە خودا دەبىنە كۈپىلەيان و چوار سەد سال دەيابېچە و سېيىتەنەو، 7 بەلام لە سەر دەسى ئەپرەزگاريان دەكەت، بەلام تىنە كەلىشتەن. 26 ئەو نەتە وەيەش حۆكم دەدەم، كە ئەوان وەك كۆيەلە خزمەتىان بۇ بەيانى دوو لە برا عېيرانىيە كافى بىنى كە شەپىريان دە كەن، 27 خودا فەرمۇو بەتىقى، [دواي ئەودە دەنە دەرەوە و ھەولى دەدا ئاشتىيان بەكتەوە، گوق: «غۇرەن، بۇچى دەست دە كەن،] خەتكەنە كەد، ئىسحاقىش ياقوبى بۇو، ياقوبىش بە گەورە دادوھ بە سەرمانەوە؟ 28 ئايا دەتەوى بىكۈزۈت لەم شوئىنە دەمپەرسەن. 8 خوداش پەيمانى خەتكەنە كەدنى بۇ يەكتىرى درىز ئە كەن؟» 29 بەلام ئە وەي سەتە مى لە لە گەل ئىپاراھىم بەست. ئاوا ئىسحاق بۇو، لە تەممەن ھەشت تىزىكە كەي دە كەد، پاپىكى پەتەن و گوق: [كى توى كەد دووھە پۇزىدا خەتكەنە كەد، ئىسحاقىش ياقوبى بۇو، ياقوبىش بە گەورە دادوھ بە سەرمانەوە؟ 28 ئايا دەتەوى بەھۆزى دوازدە باوکانى يەكەمېن بۇو، 9 باوکانىش چاوابان بە يوسف ھەرەوە كە دۇنچى ميسىرىيە كەت كوشت?] 29 موساش بەھۆزى ھەلەنەھات، فروشىتىارى ميسىر، بەلام خوداى لە گەل بۇو، 10 لە ئەم قىسىيەوە ھەنەتات، لە خا كى ميديان بۇوە يېڭىكانە و لەمۇ ھەمۇ ناخۇشىيە كافى بىرەزگارى كەد، لە بەرەدەم فېرىعەونى پاشاي دوو كورى بۇو، 30 «دواي ئە وەي چەل سال تەواوبۇو، ميسىردا نىعەمەت و دانايى پىدا، ئەمۇش كەدى بە فەرمانزەواى [فرىشىتەيەك لە پىبابانى شانخى سىنە لە تىو دەھەتىكى داگىرساودا ميسىر و سەرپەرشتىارى ھەمۇ مالە كەي خۆي، 11 «ئىنجا بۇي دەركەوت.】 31 موساش ئەمە بىنى و لە دىمەنە كە قاتۇقىرى و تەنگانە بە سەر ھەمۇ ميسىر و كەنعاڭدا ھات، سەرسام بۇو، دەچووه پىش تاکو لە تىزىكە و سەير بىكتە، باوبىپارغان خواردىيان دەست نەدە كەوت، 12 ياقوب بىستى لە دەنگى يەزدان ھات: 32 [من خوداى باوکانت، خوداى ميسىر دانە و ئەلە ھەيە، جارى يە كەم باوکانى تاراد، 13 بۇ جارى ئىپاراھىم و ئىسحاق و ياقوبىم،] بەلام موسا لەر زىگىتى و نەبۈرە دووھەم يوسف بە بىرایانى ناسرا، بىنە مالەي يوسفيش بۇ فېرىعەون سەير بىكتە، 33 «جا يەزدان بىچى فەرمۇو: پلاۋە كەن لە پىت دەركەوت، 14 ئىپرەشىتىارى ناردى ياقوبى باوکى بە ھەمۇ دابىكەنە، چۈنكە ئەو شوئىنە تۆلەسەرى وەستا وىت خا كىكى كەسو كارىيە و بۇ ميسىر بانگىكەد، كە حەفتا و پېتىچ كەس بۇون، پېرۇزە. 34 بەراسىتى من ئەزىزىتى گەلە كەي خۆم لە ميسىر بىنى 15 جا ياقوب بۇ ميسىر دابىزى و مەد، خۆي و باوبىپارغان، و گۈنئىم لە ئالىيان بۇو، ھاتە خواردە تاکو دەرې بازىيان بىكم، 16 ئىنجا بۇ شەخەم گەپرەن دانىيەنە و لەو گۆزە ناشتىيان كە ئىسماش و ھەر، دەتىزىمە ميسىر، 35 [ئەو موسايەي پەرەتىان ئىپاراھىم لە شەخەم بە پېتىك زىو لە كورە كافى حەمۆرى كېي، كەدەوە و گوتىان: [كى توى كەد دووھە بە گەورە دادوھە 17 بەلام ئەو كاتەى بە ئىنە كە تىزىك دەبىووه و كە خودا بە بە سەرمانەوە؟] هەر ئەو بۇ خودا وەك گەورە و ئازادە كەر بە ئىپاراھىمى دا، گەل لە ميسىر پەرەتىان دەسەند و زىزەد بۇون، دەسى ئەو فەرىشىتەيە ناردى كە لە دەھەنە كەدا بۇي دەركەوت.

و نیز در اوان و لامین دایه و هدیت گوپرایه می بخواهد که زن کانیان پشتگویی ده خرین، ۲ بخیه دوازده بیت زیارت لهوهی بخه لک! ۳۰ خودای با پایران عیسای نیز در او راه که همه مو قوتاییه کانیان بالنگرد و گوتیان: «باش نیمه هستاده و هدیت زیارت لهوهی به هله لواسنی له سردار کوشتان. ۳۱ بخمان را گهیاند پهیامی خودا پشتگویی بخمن و خبریکی خودا نهی و هدک سه روک و رزگارک در بخه دسته راستی خوی تازو وقه دابه شکدن بین. ۳۲ خوشک و برایان، له تیخ خویاندا به رز کرده و هدک تو به کردن و لیخخوشبوی غونه به یسرائیل حه و پاوه لبزین که ناویانگان باش بیت و پرین له روحی بخه خشیت. ۳۲ یه شایه تی هدم شتادنین، هره وها روحی پیروز و دانای، تاکو له سر هدم هدرکه دایانبین. ۴ یه ش پیروزیش، نهودی خودا به خشیویه تیه عه وانه گوپرایه لخ خومان تهرخان ده کهین بخ نویزکردن و بخ خزمتی را گهیاندی ۳۳ کاتیک گوینان لبیو زور تو روره بیون، ویستان پهیامی خودا،» ۵ همه مو کومنله که هدم پیشانه ریان بد دل پیانکوئن. ۳۴ به لام فریسیه که ناوی گدمالا ایل که بیو، جا سیفاقوسیان هله لبزارد، که پهاونیکی پر له باوه و ماموستای تهورات بیو و همه مو گل بریزیان ده گرت، له روحی پیروز بیو، له گل فلیپوس و پروخوروس و نیکاتور و نجومه نی بالا هستا و فهرمانی کرد که نیز در اوان بخ ماوهیه کی تیون و پرمیناس و نیکولاومی هنتاکی که بیووه جوله که. کدم بیدرینه ده ره و هدیت ۳۵ یخی گوت: «پیاوی نیسرائیل، ۶ له پیش نیز در اوانیان را گرن، نه وانیش نویزیان کرد و تا گذاری خوتان بن لهوهی ده تانه و بهم پیاوانه بکن. ده ستیان له سر دانان. ۷ یتر پهیامی خودا له گدشه کردندا بیو، ۳۶ ماوهیه که لهمه و بهر سوداس ده رکوت و خوی به شت ژماره دیوتاییه کانیش له تورشیم زور زیارت بیون، ژماره یه کی ده زانی، هره وها نزیکی چوار سه ده پاوی لی کوپوونه وه، زویش له کاهنیان باوه ریان به مه سیح هینا و گوپرایه بیوون. بد لام کوژرا و همه مو نهوانه دوای که وتبیون بلاو بیونه وه ۸ سیفاقوس پربو له نیعمه و هیزی خودا، په رجو و و تاسه واریان نه ما. ۳۷ دوای هدمه ش له کاتی ناونو و سینه که دا نیشانه گهورهی له تیو گهلا ده گرد. ۹ جا هندیک له وانه یه هوژای چه لیلی هستا و خه لکتیکی به دوای خویدا له خشته له دو که نیشنه که پی ده گوترا که نیشی تازاد کراون، له گل ۳۸ نیشانش تاموز گاریان ده کدم، لهم پیاوane دور بکونه وه کلیکا و تاسیان، هه ستان و دهمه قاتلیان له گل سیفاقوس و واژیان لی بهین، چونکه ئه گه ره هم بیرو باووه و کاره له گرد. ۱۰ به لام نه یاتوانی به ربه ره کانی ئه دانایه بکن که خه لکه کوه بیت، تیکده چیت. ۳۹ بد لام ئه گه ره خوداوه بیت، روحی پیروز له قسه کردندا پیبدابو. ۱۱ بخیه به دزیمه و خه لکیان ناتوانن تیکی بدهن، ئه گینا خوتان ده بینه وه له دڑی خودا هاندا تاکو بلین: «گوینان لی بیو و سه باره ده موسا و خودا ده جه نگن». ۴۰ و ته کافی قابلی کردن، بخیه نیز در اوانیان بالنگرد کفری ده گرد. ۱۲ ئینجا گل و پیران و ماموستایان تهوراتیان و فهرمانیان دا که بدرینه بهر قامی. ئینجا فهرمانیان پنگردن جو شدا، هاته سری و گتیان و بخ نجومه نی بالایان هینا. ناوی عیسا نه هینن و تازادیان کردن. ۴۱ یتر نیز در اوان به ۱۳ شایه تی در وزنیان دانا، دهیانگوت: «هم پیاو و هستانی دلشدایه و له به دهه نجومه نی بالا هاته ده ره وه، چونکه به نیمه له قسه کردن له دڑی هدم شویه پیروزه و تهورات، ۱۴ شیاوی ئه دهه نجومه نی بالا هاته ده ره وه، چونکه به نیمه له قسه کردن له دڑی هدم شویه پیروزه و تهورات، ۱۵ مالاندا، بیوچان خه لکیان قیزده کرد و مزگنیان ددها که عیسا و هرمانگرتووه.» ۱۶ جا همه مو نهوانهی له ئه نجومه نی بالا دانیشیوون چاوبان تیبری و بینیان رهوی و هدک رهوی فرشته ده سیحه که به.

لەر رۆژانەدا کە قوتایییە کان زیادیان دەگرد، جولە کە وايە.
ئۇنانىيە کان بېلەپلىان لەسەر عبرانىيە کان گرد کە لە داھىشكەندى

عیسای خاوهن شکریان دهدا، نیعمه‌تیک گدورهش به سه ریه کی دل له پریپه وه کی سلیمان له په رستگادا کزده بیونه وه.
هه مهوو یانده وه بیو، 34 کهنسی نه بیونیان تیدا نه بیو، چونکه هه موو 13 کدنس نه یده ویرا بچیته پالیان، به لام گدل زور پریپه
ئه وانه ای خاوهن گلگه و مال بیون دیانفروشت، پاره کهیان ده گرت، 14 له گدل ئه وه شدا هه تا دههات زن و پاوه به کومه
دههینا و 35 له به ریپه نیز دراوان دایانده نا، ئه وانیش به گوریه بی اووه بیان به مهیسی خاوهن شکر دههینا و دههاتنه پالی.
پیوستی که سه کان دابه شیان ده گرد، 36 یه کیک لهوان پیاویک 15 له ئهنجاما، اوی لیهات نه خوشیان دههینایه سر شدقام
بوو به ناوی یوسف که ایشیه کی قوری بیو، نیز دراوان پیبان و له سه رجیگا و نوین دایانده نان، به لکو ئه گدر په ترؤس
ده گوت به رنایاس که به واتای «کوری هاندهر» دیت، 37 هات، سینیره کی بکدویته سه رهمندیکان، 16 خله کی
گلگه کی هه بیو، فروشی و پاره کهی ههینا، خستیه به ریپه شاره کافی دهه روپشی ٹورشه لیمیش کوبیونه وه، نه خوش و
ئه وانه ایان هد لکرتبوو که به دهست روحی پیس دهیانلاند،
نیز دراوان.

جا هه مهیان چا که بیونه وه، 17 به لام سه روحی کاهینان و

هه مهیو ئه وانه ای له گدلی بیون له ریپایز سه دوقی ههستان و

پیوون له ئیره بی، 18 نیز دراوانیان گرت و فریپان دانه زیندانی

گشته وه، 19 به لام فریشته کی یه زدان له شهودا ده رگای

زیندانه که کی گرده وه و بر دنیه ده رهه و گوتی، 20 «برون بُّ

حه وشہ کافی په رستگا و راوه ست، ته واوی په یامی ئه زیانه

به خله لک بیان، 21 هدرکه گوپیان لیمیو، بهانی زوو چوونه

حه وشہ کافی په رستگا و دهستان کرد به قیرکدن خه لک.

سه روحی کاهینان و ئه وانه ای له گدلی بیون هاتن، ئهنجومه نی

بالا و همهو کومه ملی پیرانی نه وی ئیسرائیلیان بانگکرد و

تاریدان له زیندان یانه پن. 22 به لام که پاسه وانه کان چوون

و له زیندان نه یاندز زینه وه، گه رانه وه و هه والیان پیدان و

گوتیان، 23 «زیندانه که مان بینی به باشی داخرا بیو، پاسه وانیش

له بر ده رگا کان راوه ست ابیون، به لام کاتیک کردمانه وه

ناشیان، 7 پاش نزیکه کی سی کاتیمیر، زنه که هاته ژوروه

که سان نییدا نه بینی، 24 کاتیک سه روحی پاسه وانی په رستگا و

کاهینیان بالا ئه مهیان بیست، لیان سه رسام بیون و گوتیان

ئه مه چی به سردیت! 25 ئینجا یه کیک هات و گوتی: «ئه و

پیاویه فریاندانه زیندانه وه، وا له حه وشہ کافی په رستگادا

راوه ست اون و خله لک قیر ده کدن، 26 ئه سوسا سه روحی و

پاسه وانان ریویشن و بی تو ندو توییزی نیز دراوانیان هینا، چونکه

ده ترسان گدل به بر دبار ایان بکدن، 27 کاتیک ئه وانیان هینا و

لابه ردهم ئهنجومه نی بالا دا ریانگرت، سه روحی کاهینان لی

پرسین: 28 «به تو ندی فرمانه ایان پی کدن خله لکی بهم ناوه

قیر نه کدن، ئه وه تا ٹورشه لیتان له قیرکدن کاتنان پر کدووه و

زور نیشانه و پرجوو له تیو گلدا کرا، هه مهوا باوه پداران به ده تانه وی خوینی ئه مه پیاوه بخنه نه ئه سترمان، 29 په ترؤس

5

پیاویک ناوی حه نایا بیو، له گدل سه فیره زنی
پارچه زه ویه کی فروشت، 2 به ئاگاداری ژنه کهی به شیک له
پاره کهی بُخی هله لگرت، ئه وهی مايه وه هینای و خستیه
به ریپه نیز دراوان، 3 به ترؤس گوتی: «حه نایا بُوحی شه بتان
دلی پر کدووهیت، بُخه وهی درو له گدل پر وحی پیروز بکهیت
و له پارهی زه ویه که به شیک بُخوت هله لگرت؟ 4 ئایا
نه تنده توانی گلگه که بُخوت دابنیت و نه یفروشی کاتیک که
هی خوت بیو؟ پاش فروشتن ئایا مافی ئه وههت نه بیو نرخه کهی
هله لگرت؟ شیز بُوحی له دلی خوتدا ویست نایا کی بکهیت؟ تو
دروت له گدل خله لک نه کرد، به لکو له گدل خوندا، 5 کاتیک
حه نایا گونی لهم قسه یه بیو، که وهه و مرد، هه مهوا ئه وانه ای
ئه مهیان بیست ترسیکی گدوره یان لی نیشت، 6 ئینجا چهند
گهنجیک ههستان و کفینان کرد، هه لیانگرت بُخ ده رهه و
ناشیان، 7 پاش نزیکه کی سی کاتیمیر، زنه که هاته ژوروه
نه یهد زانی چی رو ویداوه، 8 په ترؤس لیچی پرسی: «پیم بلی،
زه ویه که تان بهم پره فروشت؟» گوتی: «بلی، بهم پره، 9
په ترؤسیش بیچی گوت: «بُوحی پنککوون رُوحی یه زدان تاق
بکنه وه؟ ئه وه تا ئه وانه ای میرده که تان ناشت له بر ده رگان،
توش هله لگرن و ده تبه نه ده رهه وه، 10 ده ستبه جی ژنه که
له به ریپه په ترؤسدا که وهه، کاتیک گهنجی کان هاته
ژوو رهه و بینیان مردووه، هه لیانگرت و له ته نیشت میرده کهی
ناشیان، 11 ئیتر ترسیکی گدوره هاته سه رهه مهوا کلیسا و
پرسین: 12 به تو ندی فرمانه ایان پی کدن خله لکی بهم ناوه
هه مهوا ئه وانه ای ئه مانه یان بیست، 13 له سه رهه دهستی نیز دراوان
زور نیشانه و پرجوو له تیو گلدا کرا، هه مهوا باوه پداران به

کاتیک په ترؤس و یوچهنا قسهیان بُخه لکه که ده کرد، باسی ئدم ناوه نه کهن.» 18 ئینجا بانگان گردن و فهرمانیان کاهینان و سه روکی پاسه وانی په رستگا و سه دوقیه کان هاته پنداش که به هیچ شیوه یه ک به ناوی عیسا دهم نه کنه وه لایان، 2 زور لیان پهست بون، چونکه خلکان فیرده کرد و کسیش قیرنه کدن. 19 به لام په ترؤس و یوچهنا وه لامیان دهیانگوت که مردووان زیندو و دبه وه هروه ک چون عیسا دایوه: «بلای خداوه کامیان دروستره: گوئی له نویه بگرن زیندو و بوبوه وه. 3 بؤیه په ترؤس و یوچه نایان گرت و لمبهر يان له ئوه؟ عیوه حوم بدهن! 20 به لام ئیه ئوه وی یینیو ما نه ئوه وی دهمه و عیواره بوبو، هتا بیانی له زیندایان کردن. 4 و بیستو ما نه ناتوانین باسی نه کمین.» 21 دواي هره شهی به لام زور له وانه گوینیان له قسه کان بوبو باوه ریان هینا و زیارت، بریاندان. نهیانز ای چون سزايان بدهن، لمبهر ئوه وی ژماره دی پاوان گدیشته پیچ هزار. 5 بؤیه بیانی پیش وایان و هه مو و سایش خودایان ده کرد به هری ئوه وی پرویدابو، 22 پیران و مامؤستایانی تهورات له ټورشمیم کوبونه وه، 6 له گل چونکه ئو پاوه وی ئەم نیشانه چا کبوونه وی به سه رهابو، چنانی سه روکی کاهینان و قهیافا و یوچهنا و ئەسکەندەر و له چل سال زیارت بوبو. 23 که په ترؤس و یوچهنا به بروون، هه مو و ئوهانه له تیره سه روکی کاهینان بوبو. 7 به ترؤس و هاته لای هاوار پیه کانیان و ئهو شتانه کاهینانی بالا و پیران یوچه نایان له ناوه راست را گرت و پرسیاریان لیکردن: «به چ پیان گوتیون بؤیان گیپانه وه.» 24 کاتیک هاوار پیه کانیان هیزیک و به چ ناویک ئەم تان کرد؟ 8 لدو کانهدا په ترؤس ئەم مهیان بیست، هه مو ویان به یه ک ده نگ هاواریان بخودا پریوو له روحی پیروو، بیچی گوئن: «ئەی پیش وایانی گل و ئەی گرد: «ئەی یه زانی بالاده است، توی دروستگری ئاسمان و پیران، 9 نه گدر ئەمر و له سر چا ککیه ک ک بؤپه ککو ته یه ک زه وی و ده ریا و هه مو و ئوه و شتانه ی تیاندایه، 25 له پیگه کی کراوه، لیکر لینه وه مان له گل ده کدن و یان ده پرسن که به چی روحی پیروز له سر زاری داودی باوکان و بهندی خوت چاک بووه ته وه، 10 ئهوا بالا لای هه مو وtan و هه مو و گلی فرموموت: «بؤچی نه وه و کان ده روزین و گلان پلان ئیسرائیل زان او بیت، به ناوی عیسای مهسیحی ناسیره وی، ئەم له شتی پوچج ده گیز؟» 26 پاشایانی زه وی خویان پریک ئیقليجه که بهو ته ندر و سیه لدب رد مهتان را و هستاوه چاک ده خن، سه روک کانیان پنکه وه کوکه بنه وه له دری یه زان ببووه وه، به ناوی ئهو عیسایه ک شیوه له خاچتان دا و خودا ش و مهسیحه کدی. 27 له بره ئوه وی به راستی لهم شاره دا، له ناو مردووان هد لیستاند وه، 11 ئەم «ئەو برد دیه که یوه وی هیزو دس و پیلاتوسی پیتی و ناجوله که کان و گل ئیسرائیل وه ستا ره تان کرد وه، ئوه وی بوبو به گرگنگن بر دی بنا غه.» له دری عیسای خزمە تکاری پیروزیت یکانگرت، ئوه وی که 12 بیچگه له عیسا پر زگار بون به کسی دیکه نییه، چونکه لە زیر ده ستیشانت کرد. 28 ئهوا کارهیان ئەنجام دا که هیز و خواتی ئاسماندا ناویکی دیکه به مرؤفه کان نه دراوه که به هر یه وه بتوانین تو پیشوه خت نه خشیه بان بؤکیشابو که کوکه بنه وه که بیچگان خله لکیکی نه خوینده وار و ساده ن، سدر سام بون و ئوه وی به خزمە تکاره کانت بیه خشیه که به و پری ئازایه تیه وی و بیچان ده رکوت که ئەم پیوانه پیشتر له گل عیسادا بون. 14 و شه کانت بد وین. 30 ده ست دریز بکه تا کو چا کبوونه وه به لام کاتیک ئهو پاوه شیان بینی له گلیان را و هستابو، ئوه وی و نیشانه و پر جوو به ناوی عیسای خزمە تکاری پیروز ته وه چاک بووه وه، هیچیان نه بوبو وه لامی پن بدهنه وه، 15 ئهوسا بکریت.» 31 کاتیک له خودا ده پارانه وه، ئهو شویتیه که فهرمانیان پیدان له ئەنجومه فی بالا بچنه ده رکوت و له ناو خویاندا پیدا کو بیونه و هاته لمزین و هه مو ویان پریوون له روحی کو ته گفتگو: 16 اچی لهم پیوانه بکن؟ ناشکایه بؤه مو پیروز، به چاونه ترسیه و پهیا خودایان را ده گدیاند. 32 داینشتووانی ټورشمیم که نیشانه یه کی به رجاوله پیگه ئەمانه وه کومملی باوه رداران یه ک دل و گیان بون، کدس نه ده گوت کراوه، ناتوانین نکولی لی بکن. 17 به لام نه وک زیارت له نیو ئوه وی هه وی قی هی خویتی، به لکو له هه مو و شیکدا هاو به ش گل بالا ویته وه، هه ره شهیان لی ده کدین ئیتر له لای کدس بون. 33 نیدر او ان به هیزیکی گوره وه شایقی هه ستانه وه وی

3

چونکه زور په رجورو و نیشانه له سه دهستی نیز در اوان کزان. «پیاوافی ئیسرائیل، بوجی له مه سه رسامن؟ بوجی چاوتان 44 باوه په داران هه مه و پیکوه بون و له هه رچی هه یابیو و تیپریوین وه که ئوه وی به توانا یان به له خواترسیمان و امان هاوه بش بون. 45 مالومولکی خویان ده فوشت و به گوییه کرد و ده بروات؟ 13 خودای ئیبراهیم و ئیسحاق و یاقوب، پیوستی هه ریه کدیان دابه شیان ده کرد. 46 پوژانه به یه ک دل خودای باو کامان، عیسای خرمەتکاری خوی شکودار کرد، به رده وام له حوشه کانی په رستگا ده بون، له ماله کاندا ناییان ئوه وی به گرتنان دا و له به ردهم پلا توتس نکولیتان لیکرد، لتده کرد، به خوشی و دلپاکیه و پیکوه ناییان ده خوارد، 47 که بیرای دابو به ریدات. 14 یه و نکولیتان له پیروز و ستایشی خودایان ده کرد و له لای هه مه و خله ک په سهند بون. راستور و سته که کرد و داوای تازاد کدن بکوژنگان کرد، مه سیحی خاوهن شکوش پوژانه ئوه وانه ده هیتا یاه پالیان که 15 سرروکی ژیاتنان کوشت، به لام خودا له تیو مردوان ده لیستانده وه و ئیمه شایه تین بوقمه، 16 ئه مه پیاووهی ئیمه ده گاریان ده بون.

رُوزِیکان کاترزمیر سینی پاش نیوهره، که کاتی نوئر بو، په ترُوس و یوچهنا سه رکوتون بپه رستگا. 2 له به ده ده درگای په رستگادا که یخن ده گوترا ده رگای جوان، پاوه یک به خشی. 17 (ئیستاش برایان ده زامن به نه زانی ئوه وه تان کرد، هه روکه پا به ره کانیشتان. 18 به لام خودا ئوه وی هیتا یاه دی که پیشتر له سه رزمانی هه مه و پیغمه به رانوه رایگه کیاند بونو، که مه سیحه کدی خوی تازار ده چیزیت. 19 کو واته تو به بکن و پکرینه وه بولای خودا تاکو گوناوه کانیان بسپرینه وه، بوقمه وی له لای یه زانده وه کاتی حمه سانه وه تان بیت و 20 مه سیختان بونیزیه وه، ئه و عیسایه که پیشتر بوناتی دیاری کرد بونو، 21 چاوه ریزی ده کرد شتیکان لی و هر بگریت. 6 په ترُوس گوچی: «زیپ و زیوم نیه، به لام ئوه وی همه ده تده می. به ناوی عیسای مه سیحی ناسیره پیوه، هه سته و برقا!» 7 ئینجا به دهستی راسقی گرق و هه لیستاند، ده سته جنی هیز کوته پی و پاژنه کانی. 8 ئیتر هه لب زیپه وه و راوه ستا و دهستی به رُوشن کرد، له گلیان چووه ناو حوشه کانی په رستگا، ده رُوشت و هه لدمبه زیپه وه و ستایشی خودای ده کرد. 9 هه مه و خله ک بینیان ده روات و ستایشی خودا ده کات. 10 جا کاتیک نه گریت له تیو گل داده بدریت. 24 (هه مه و پیغمه رانیش، له ساموئیل به دواوه، هه مه و ئوه وانه قسیان کرد ووه، باسی ئه مه پوژانه یان کرد ووه. 25 یه وش کوری پیغمه به ران و ئه و په یمانهن که خودا له گل باو کاتاندا بهستی، کاتیک به ئیبراهمی فرمومو: [له پنگکی نه وی تووه هه مه و نه وه کانی سه رزموی به ره کتدار ده بن]. 26 کاتیک خودا خرمەتکاری خوی هه ستانده وه، یه کم جار بوقمه نارد، بوقمه وی به ره کتداران بکات به گدراوه وی هه ریه که تان له خراپه کانی. 12 په ترُوس ئه مهی بینه، یخن گوچی:

به سه رسامیه و گوئیان: «باشه هه مهو ئه وانه قسه ده کن 25 سه بارهت به ئه داود گوتوبهه تی: «[هه میشه یه زدامن جه لیلی نین؟ 8 ئهی چون هریه کمان گوئی له زمانی دایکی له برد هم ده بینی، له برد هم دهسته راسمه و هیه، خوی ده بیت؟ 9 ئیهی خه لکی پهرتیا و میدیا و ئیلامی، ناههژیم. 26 بویه دلشاد و زارم خوشی ده رهبریت، تهناهه دانیشتووانی میسپویتامیا، یه هودیا و که په دوکیا، پونتوس و جهسته له هوا دایشته خی ده بیت، 27 چونکه تو گامن له جهیانی ئاسیا، 10 فرجیا و پامفیلیا، میسر و ناوچه کافی لیبیا یوه و مردوانه باهجهتیت، هه روههها پرینگا ناده دیت دلسوزه که دی کورین، هه روههها میوانه کافی روما، 11 جوله که و ئه وانه شی تو له ناو گونگر بونگن بیت. 28 پرینگا کافی زیانت پی بیون به جوله که، کریتی و عده بب، ئه وه تا گوئیمان لیبانه به ناساندم، تېریبون له شادی له ئاما ده بوندایه. 29 [برایان، زمانی خۆمان باسی کرداره مه زنه کافی خودا ده کن. 12 با به راشکاوی پیتان بائیم که داودی باوکان مرد و نیزرا، هه مهو سرسام و حەپەسا بیون، به یه کتریان ده گوت: «ده بی گونه که شی تاکو ئەتمەرق له لامنه. 30 ئەویش که پېغەمبەر ئەمە واتای چی بیت؟» 13 هەندیکی دیکه به گانه پېکردنوه بیو، دەیزانی خودا سویندی خواردووه و به لئینی پنداوه که له دەیانگوت: «شەرابی نوپیان زۆر خواردووه تەوه.» 14 په ترۆس بەری پشتی ئه له سەر تەخته کە داده نیشیت. 31 پېشینی لە گەل يازدە نیزداوه کە دیکى عیسا پاوه ستا، به دەنگی کرد و باسی هەستانه وەی مەسیحە کە کرد، کە نه له جهیانی 32 به رز به خەلکی را گەیاند: «ئهی پاوانی جوله که و هه مهو مردوانه باهجهتیلار و نه جهسته شی بونگن بیو. (Hadès g86)»

ئەوانه لە ټورشەلم دانیشتوون، با ئەمە له لاتان زازا و بیت و ئەم عیسایه خودا له لیستانده و، یئەش هەممومان شایه تین گوئی له قسه کانم بگن، 15 چونکه وەک بیردە کە نه و ئەمانه بیو. 33 ئېنجا بولای دهسته راستی خودا به رەزکایه وە کە به لئینی سەرخوش نین، له برد ئەوەی ھېشتا کاشتەمیر تۆی بەيانیه! پرۆح پیرۆزی لە باوکوه و درگەت، ئەمە رەزاند کە عیوه 16 بەلکو له پرینگەی پېغەمبەر یۆئیله و گوتراوه: 17 «خودا دە بیین و دە بییستن، 34 داود بۇ ئاسمان بەرز نەکرایه وە، بەلکو دەفرمۇی، لە رۈۋانى كوتاپدا رۈچەم بە سەر هەمو خەلکدا خوی دەلیت: «[يە زدان بە خاوهن شکۆی منى فەرمۇو: «لە دەرپەم، كوران و چەنغان پەیامی خودا را دەگىدەن، گەنجانان خەن، كەنچانان خەنداویت، 35 هەتا دوڑمنات دە دەگەمە تەختەپى بۇ يېنینيان بۇ ئاشكرا دەگرىت، پېرەمېزدە كاتان خەون دەپىن. 18 پېئە كانت»] 36 «بۇيە با هەمو مالى ئىسرايل بە دەلىنييە وە بىرانن تەنانەت بە سەر بەندە و كەنیزە كەنىش، لە رۈۋانەدا رۈچە خۆم كە ئەم عیسایە ئىۋە لە خاچتان دا، خودا كەدى بە مەسیحى دەبارىم و ئەوانىش پەیامی خودا را دەگىدەن. 19 لە سەرەو خاوهن شکۆ، 37 كاتىك ئاما دە بۇوان گوپیان لەم قسانە بیو، لە ئاسمان پەرجۇو و لە خواروەو لە سەر زەھوی ئىشانە دە کەم: كارى كرده سەر دلىان، بە پە ترۆس و نیزداوانى دیکەيەن خوین و ئاڭ و ستۇنى دووكەل. 20 خۇر دە بیتە تارىكى و گوت: [برایان، چى بىكەن؟] 38 پە ترۆس وەلامى دانەوە: مانگىش دە بیتە خوین، بەر لەوەی رۈۋى گەورە و شىكىدارى «توبە بگن، با هەر يە كەتان بە ناوی عیسای مەسیحە وە لە ئاۋ يە زدان بیت. 21 جا هەركەسىك بە ناوی يە زدان و پارىيە وە، هەلېكىشىرىت بۇ ئېنخۇشىوونى گۇناھە كاتان و رۈچى پېرۆز بە پرۇگارى دە بیت. 22 «پاوانی ئىسرايل، گوئى لەم قسانە دىيارى و مردە گرن. 39 ئەم بەلئینش بۇ خۇتان و مەندا لە كاتان و بگرن: عیسای ناسىرە بى پاوانىك بۇ تان سەلمىنرا، بە پەرجۇو و بۇ هەمو ئەوانەيە كە دوورن و يە زدان پەر وەر دگارمان بانگىان كارى مەزن و ئىشانە لە لايەن خودا و لايەنگى كراوه، كە دە كات.» 40 بە زۆر قسه دیكەش ئاڭدارى كردنوه و خودا لە پىلگەی ئەوەو لە تۇتان ئەنجامى دا، وەک خۇتان ئىيان پارىيە وە: «خۇتان لەم نەوە لار و چەوەتە رۈگەر بەن.» 41 دەزانىن. 23 ئەم بە گۈرۈھى خواتىق پېرالە سەردرار و زانىنى ئەوانەي كە قسه كەيان و مرگەت لە تاۋەلەكىشىران، لە رۈۋە دادا پېشىوو خودا داتانە دەست، بە دەستى گۇناھباران لە خاچتان تىزىكى سى ھەزار كەس هاتە پىزى باوھەردا رانەوە. 42 ئىتر دا و كوشستان. 24 بە لام خودا هە لیستاندەوە و لە ئازارى ئەوان پە يە سەبۇون لە سەر قېرگەنلى ئېزدراوان و ھاوبەشىيەتى، مەدن ئازادى كەد، له برد ئەوەي نەدە كرا لە چىنگىدا بىئىتە وە. لەتكەدنى نان و نوپەكىدن. 43 هەمو لە تاخوە سام دايگەتىوون،

گوئی: 16 «خوشک و برایان، دهبوایه نوسراوه پیروزه که بینته

دی، پیشتر لهباره‌یه هوزاوه روحی پیروز لهسر زمانی داد

له‌وهی که عیسا دهستی کرد به ظن‌جامدان و قیرکدنی نوسیمه،¹⁷

به یه‌کیک له ئیه ده‌میردرا و له خرمه‌تدا بهشی ههبوو،¹⁸

ره‌وهی پیروزه‌وهه ئو نیزدراوانه‌یه راسپارد که ههیزاردن.¹⁹

3 دوای ئازارچیختی به چندین به لگه به زیندویی خوی

پیشاندان، له ماوهی چل رژوژدا بیان ده‌رکوت و سه‌باره‌ت

به شاشینی خودا بیان دوا. 4 کاتیک پکوه ناتیان دخوارد،

رایسپاردن: «ئورشه‌لیم به جیمه‌هیان، به لگه چاوه‌رې بله‌نه کدی

باوک بکدن که له منه‌وه بیستان. 5 یه‌حیا خه‌لکی له ئاو

هله‌لده کیشا، بهلام عیوه پاش چهند پیروزیکی کم له روحی

دیکه ئورکه کدی ئه و وبرگریت. 21 کهوانه با یه‌کیک له او

پیروزه‌له‌لده کیشرين.» 6 ئوانه‌یه پکوه کوبونه‌وه لیان

پرسی: «ئه‌ی خارون شکر، لم کانه‌دا پاشایق بۆ ئیسرايل

ده گه‌رینتیوه؟» 7 ولاقی دانه‌وه: «بیتان نیبه ئه و کات و

سه‌رده‌مانه بزانن که باوک به ده‌سلاقتی خوی دایانو. 8

بهلام کاتیک روحی پیروزتان دیته سره، هیز و درده‌گن و بیو

یوسف که به بارساباس ناوه‌بردرا و نازناوی یوستوس بیو،

من ده‌بنه شایت، له ئورشه‌لیم و ههموویه‌هودیا و سامیره،

له‌گل مه‌تیاس. 24 نویزیان کرد و گوتیان: «ئه‌ی یه‌زدان، تو

تاکو ئه‌ویه‌زی زووی.» 9 ئەمەی فرمومو و ئه‌وانیش تەماشیان

ده کرد، به‌رکایه‌وه، هه‌ریک له‌به‌رچاوان شاردييە و 10.

کاتیک ئه و درپریشت، ئوانان سرخیان له ئاسماندا بیو، ئه‌وه

بگریوه، که یه‌هوزا لیتی لادا، بیه‌وه که چیتە شوختی خوی.»

26 ئینجا تیروپشکیان بۆ کردن و تیروپشکه که مه‌تیاسی گرته‌وه،

له‌گل یازده نیزدراوه که ژمیردرا.

ده کدن؟ ئەم عیسایه، که له‌تیاندا بۆ ئاسمان به‌رکایه‌وه،

چون بینیتان ده‌چوووه ئاسمان، ئاواش دیته‌وه. 12 ئینجا

که روحی په‌نجایه‌مین هات، هه‌موو باوه‌رداران پکوه و

له کیوهی بیی ده‌گوتا زه‌یتونون گرایانه‌وه ئورشه‌لیم که یه‌ک شویندا بیو، 2 له‌نا کاو ده‌نگیک له ئاسمانه‌وه وه ک

بهقد روحیشتنیکی شه‌مه له ئورشه‌لیم نزیک بیو. 13 کاتیک ره‌شبا هات، ئه‌وه ماله‌ی پرکرد که تیبلدا دانیشبوون. 3 ئینجا

گدیشتن، چوونه رۇوریک له نه‌وی سه‌ره‌وه، ئه‌وه که تیبلدا چه‌ند زمانیکی دابه‌شبوو وه ک تاگر بیان ده‌رکوت و له‌سر

ده‌مانه‌وه، ئه‌وانیش ئەمانه بیو: په ترۆس و پیوه‌نا و یاقوب، هه‌ریه‌کیان بیشته‌وه، 4 جا هه‌موویان په‌بیوون له روحی پیروز

ئەندراروس و فیلیپوس و توماس، بەرتقاواس و مەتا و یاقوبی و دەستیان پتکد به زمانه‌کافی دیکه بدوي، وه که روح یچی

کوری حلقى، شېۋىنى دلگەرم و يەه‌زدان بىراي یاقوب. 14 به‌خشين، 5 له‌و کانه‌دا جوله‌که لەخواترسى هه‌موو نەتەوه‌کانى

هه‌موو به یه‌ک دل به‌رده‌وام بیوون له‌سر نویزگەدن، له‌گل ژىر ئاسمان له ئورشه‌لیم مابونه‌وه. 6 کاتیک دەنگەکه هات،

زەنگان و مریمەی دايىکي عيسا و برا كانى. 15 روحیکیان په ترۆس خەلک کوبونه‌وه بیووه په‌شىوی، چونکه هه‌ریه‌کیان

که له‌تیوان نزیکەی سەد و بیست باوه‌رداردا بیو، هه‌ستا و گۈرنى لە زمانى خوی ده‌بیو بیی دەدوان. 7 حەپسابیوون و

و ده تابه شوینیک که ناته ویت.» 19 ئەمەی گوت وەک ئامازە کدتیک بۇ مردۇ پەتروس کە بەھۇيە وە خودا شکدار دەکات، لە داى ئەمە يېنى فەرمۇو: «دوم بکەوا!» 20 پەتروس ئاپرى دايىوه و بىنى كە ئەو قوتايىيەي كە عيسا خوشى دەۋىست دوايان گەوتووه، ئەوهى لە كاتى نان ئىوارەدا شانى بە سنگى عيساوه نابوو و يېنى گوتىبۇ: «گورەم، كېيە ئەوهى بە گرتنى دەدات؟» 21 كاتىك پەتروس ئەمەي بىنى بە عيساى گوت: «گورەم، ئەمە چى لىدىت؟» 22 عيساش يېنى فەرمۇو: «ئەگەر بىھە وىت دەمەنەتەوە هەتا دېمەوه، بە تو چى؟ تو دوم بکەوه.» 23 ئىتر ئەم قىسىيە لهىتو برایان وا بلاؤ بۇوهو كە ئەو قوتايىيە نامىرىت، بەلام عيسا يېنى نەفەرمۇو كە نامىرىت، بەلکو «ئەگەر بىھە وىت دەمەنەتەوە هەتا دېمەوه، بە تو چى؟» 24 ئەمەش ئەو قوتايىيە كە دەربارەي ئەم شستانە شاپەتى دەدات و ئەم شستانەي نۇرسىبە. يېنىش دەزانىن شاپەتىيە كەي پەستە. 25 زۆر شتى دىكە هەيە عيسا گەدووپەتى، ئەگەر يەك لە داى يەك بۇوسرا يەتەوە، وا بازام خودى جەھان جىڭگاي ئەو پەرتۈكە نۇرسرا وانەي تىدا نەدەبۇوهو.

تُو»،^{۱۰} بیتر لمو کاته وه قوتاییه که بر دیه وه مالی خوی. 28 پاشان، گلور کراوه ته وه. 2 تدویش رایکد و هاته لای شیمون په ترؤس له بهر ئوهی عیسا زانی که هه موو شنیک تهواو بیوه، هه رووهها و ئهو قوتاییه دیکه که عیسا خوی شد ده ویست، بیچی گوتون: بئوه وهی نوسراوه پیروزه که بینته دی، فهرموموی: «تینوومه.»^{۱۱} «گه وهیان له گوره که داده بردوه و نازانین له کوئی دایانتوه!»^{۱۲} 29 گوره بیک پر له سرکه دازابوو، ئیسفه خنیکی پر له سرکهيان ئینجا په ترؤس و قوتاییه که دیکه بدهه و گوره که بپریکوتن، خسته سر لقه زوفایه که و به رزیان کرده وه بئوه ده می.^{۱۳} 4 هه ردووکان بیده که ده رایانده کرد، به لام قوتاییه که دیکه کاپیک عیسا تامی سرکه که دیکه کرد، فهرموموی: «تهواو بیوه.»^{۱۴} پیش په ترؤس که وت و زووتر گدیشته سه ر گوره که.^{۱۵} 5 له دواوی ئوهی سری دانهواند و گانی سپارد.^{۱۶} 31 پاشان را به رانی دانه ویه وه و بینی که تانه که دازاوه، به لام نه چووه ژووره وه. جوله که داوایان له پلاتوس کرد قاچی له خاچدراون بشکنیزین^{۱۷} 6 ئینجا شیمون په ترؤس که دوایکه توو هات و چووه ناو و ته رمه کایان هلبگیردرین، چونکه روزنی ئاماده کاری بیوه، گوره که، بینی که تانه که دازاوه، 7 ئوه ده سماله که به سه ری ئوه شه مهیه پیروزیکی گوره بیوه، تاکو ته رمه کان له شه مهدا عیساوه پیچارابوو، له گهل که تانه که دانه زابوو، به لکو به جیا له له سه ر خاچ نه میتن.^{۱۸} 32 ئینجا سه ربارزه کان هاتن و هردوو جئیه که پیچارابووه وه.^{۱۹} 8 ئوه سا قوتاییه که دیکه ش که به کدم قاچی ئوهی به کدم و ئوهی دیکیان شکاند که له گهل عیسادا جار هاتبوبه سه ر گوره که چووه ژووره وه. بینی و باوه بری له حاج درابون.^{۲۰} 33 به لام کاپیک هاته لای عیسا بینیان وا هینتا.^{۲۱} 9 ئوه کاته هینشا له نوسراوه پیروزه کان تینه گیشتبوون مردووه، قچیان نه شکاند.^{۲۲} 34 به لام یه کیک له سه ربارزه کان که ده بینی عیسا له تیو مردوون هه ساینه وه.^{۲۳} 10 دواتر قوتاییه کان پرمیکی له کله که دا، ده ستبه جی خوین و ئاو ده رجورو. گه رانه وه شوینی خویان.^{۲۴} 11 به لام مریم له لای گوره که 35 ئوه پاوهی ئمه کی بینی شایه تی دا، شایه تیه که شی راسته. له ده روه راوه ستابو ده گریا. کاپیک ده گریا، دانه ویه وه خوی ده زایت که راست ده پیت، تاکو گیوه باوه بر بینن.^{۲۵} 36 و سهیری ناو گوره که دیکه کرد، 12 بینی دوو فریشه به جلی نهمه روویدا تاکو نوسراوه پیروزه که بینته دی: [هیچ ئیسکیکی سپیه وه له شوینه ته رمه که عیسای لی دازابوو دانیشتون، ئوه ناشکنیت!^{۲۶}] 37 هه روهها نوسراویکی پیروزی دیکه ش یه کیک له لای سه ریه وه ئوه دیکه له لای پینه وه.^{۲۷} 13 لیان ده فهرموموی: [تمه ماشای ئوه ده کدن که رمیان لیداوه]^{۲۸} 38 پرسی: «خانم، بچوچی ده گریت؟» و «للامی دانه وه:»^{۲۹} گوره میان پاش ئوه یوسفی خله کی رامه که له ترسی را به رانی جوله که به بردوه، نازانم له کوئی دایانتوه.^{۳۰} 14 که ئمه کی گوت نهنجی قوتایی عیسا بیوه، داوه ای له پلاتوس کرد تاکو ته رمی ئاپری دایوه، بینی عیسا راوه ستاوه، به لام نهیزانی عیسایه. عیسا بیات، پلاتوویسیش پیچی دا، ئه ویش هات و ته رمه که دیکه عیسا بیچی فهرمومو: «خانم! بچوچی ده گریت؟ به دواوی کیدا برد.^{۳۱} 39 نیقدیوویسیش هات، ئوه ویه که دیکه جار به شه و هاته ده گه ریت؟» و ایزانی باخه وانه کدیه، بیچی گوت: «گوره م، لای عیسا. له گهل خوی تزیکدی سی لیتر موری تیکلا او به ئه گه رت بردوه وه پم بلن له کوئی داتاوه تاکو بیبهه وه.^{۳۲} 16 ئه لواي هینتا.^{۳۳} 40 جا ته رمه که عیسایان برد و به که تان له گهل عیساش بیچی گوت: «مریم!»^{۳۴} ئه ویش ئاپری دایوه و به بیون پیچایانه وه، وہ ک نه ربیتی جوله کدیه له کفن کردن.^{۳۵} 41 عیبری بیچی گوت: «رایونی!» که به واتای مامۆستا دیت.^{۳۶} 17 له و شوینه تی عیسای تیدا له حاج درا باچه یه کی لیبوو، له عیسا بیچی فهرمومو: «ده ستم لی مدد، چونکه هینشا بو لای باچه که شدا گورنیکی نوچی لیبوو کدیی تیدا نه نهیزابوو.^{۳۷} 42 لمبه ر باوک به رز نه بومه ته وه. به لام بچو لای برایانم و پیمان بیلی: «من پیروزی ئاماده کاری جوله که کان عیسایان لوه دانا، چونکه به رز ده بجه وه بچو لای باوک و باوگان، خودام و خوداتان.»^{۳۸} گوره که تزیک بیوه.

20 له يه کدم پیروزی هه فتهداء، هینشا تاریک بیوه، مریم بیچی! ئوه وشی بیچی! گوتون که بیچی فهرمومو بیوه.^{۳۹} میوارهی هه مان مه جده لی هاته سه ر گوره که و بینی به رده که له سه ر گوره که پیروزه که يه کدم پیروزی هه فته بیوه، له ترسی را به رانی جوله که، ده رگا کانی ئوه شوینه دازابون که قوتاییه کانی لیبوو، عیسا

جوله که، به لام پاشاییتی من سر به تیره نییه» 37 ئینجا هر کسیک خوی بکاته پاشا، له دژی قهیسه ر دهدویت.» پیلاتوس بیچی گوت: «کواته تو پاشای؟ عیسا و لام دایوه: 13 کاتیک پیلاتوس گوئی لم قسانه بمو، عیسای برده تو ده لئی که من پاشام، بوزئمه له دایک بوم و بوزئمهش دهروه و له سره کورسی دادوه‌ری دانیشت، له شوینیک بیچی هاتو ومه‌ته جیان، تاکو شایق تو راستی بددم. هر کسیک ده گوتری «بردریزکراو»، که به عیبری بیچی دلتن «گپاسا». له راستیه وه بیت گویی له دهنگ ده گریت.» 38 پیلاتوس 14 روزی ثامداه کاری جه‌رثی په سخنه بمو، تزیکه‌ی کاترمه‌ی بیچی گوت: «راستی چیبه؟» که ئەممه‌ی گوت دیسان چووه دوازده بمو، به جوله که کانی گوت: «ئوه‌تا پاشا کدتان.» 15 ده‌ره‌وه بولای جوله که کان و بیچی گوت: «هیچ خراپیدیک ئەوانیش هاواریان کرد: «بیبه! بیبه! له خاچی بده!» پیلاتوس تیدا ناینم. 39 به لام نه‌ریتیکان ههیه که له جه‌رثی په سخنه دا لئی پرسین: «پاشا کدتان له خاج بدەم؟» کاهینی بالا و لامیان یه کیکان بولازاد بکم. بوزیه ده تاوه ویت پاشای جوله که کدتان بول دایوه: «جگه له قهیسه ر پاشامان نییه!» 16 ئین پیلاتوس دایه تازاد بکم؟ 40 هاواریان گرد: «ئەممه نا! به لکو باراباس!» ده‌تیان تاکو له خاج بدریت. سره بازه کانیش عیسایان برد. باراباسیش یه کیک بمو له یاخیبووان.

17 عیساش خاچه‌که خوی هلگرت و چووه به رهه و ئەو شوینیه که بیچی ده گوتری «شوینی کاسه سر»، به عیبریش شوینیه که بیچی ده گوتری «شوینی کاسه سر»، به عیبریش ده بیته «گول گوسا». 18 لموی له گەل دوو کەمی دیکه له خاچیان دا، هر ریه که له لایه کیهیه و، عیساش لەناوه‌ر استیان، 19 پیلاتوسیش له سره تەخته‌یه ک نووسی: «عیسای ناسیره‌ی، پاشای جوله که»، له سره خاچه که دایکوتا. 20 جوله که بیکی زور نوسراوه کدیان خوینده و که به عیبری و لاتینی و یونانی نوسراهو، چونکه ئەو شوینیه عیسای تیدا له خاج درابووه شاره‌وه تزیک بمو، 21 کاهینی بالای جوله که به پیلاتوسیان گوت: «مەن نووسه: پاشای جوله که، به لام بنووسه: «خوی گویی من پاشای جوله کم.» 22 پیلاتوس و لام دایوه: «ئەمده نووسیومه، نووسیومه.» 23 کاتیک سره بازه کان عیسایان له خاج دا، جله کانیان برد و کردیان به چوار به شهوه، هر خاج دا، جله کانیان برد و کردیان به چوار به شهوه، هر سره بازیک بەشیکی به رکهوت. کراسه که شیان برد، کراسه که خوی کرد ووه‌ته کوری خودا.» 8 کاتیک پیلاتوس گوئی لەم قسەیه بمو زیاتر ترسا. 9 گپرایه و ناو کوشکه که و به عیسای گوت: «خەلکی کوئی؟» به لام عیسا هیچ و لامیک نه دایوه. 10 پیلاتوس بیچی گوت: «قسەم بونا کدیت؟ ئایا نازاریت دەسلاتم ههیه که تازادت بکم يان له خاچت بدەم؟» 11 عیسا و لام دایوه: «هیچ دەسلا تیکت به سر منهوه نییه، مەگر له سره‌وه پیت درایت. له بەر ئەمده وەوی من داوه‌ته دەست تو گوناهه که گوره ترە.» 12 ئیتر پیلاتوس هەولی دەدا تازادی بکات، به لام را به رانی جوله که هاواریان راوه‌ستاوبون. 26 کاتیک عیسا دایکی بینی له گەل ئەو قوتاییه دا دەکرد: «ئەگر ئەممه تازاد بکهیت، دۆستی قهیسەر نیت.» ئەوه‌تا کوری تو.» 27 به قوتاییه کەشی فرمۇو: «ئەوه‌تا دایکی

19

ئیتر پیلاتوس عیسای برد و دایه بەر قاچچی. 2 سره بازه کان تاجیکان له درک چنی و خستیانه سره سەری و کهوایه کی نەرخەوانیان له بەرگرد. 3 لئی دەچۈونە پېشەوه، دینانگوت: «سلاو، ئەی پاشای جوله کە!» و زلەیان لئی دەدا. 4 دیسان پیلاتوس هاتە دەرەوه و بیچی گوت: «بۇتالى دەھىنە دەرەوه تاکو بىزان هیچ خراپیدیکی تیدا ناینم!» 5 عیسا به تاجی در کاوی و جل نەرخەوانیه و هەنە دەرەوه، پیلاتوس بیچی گوت: «ئەمده پاوه کدیه!» 6 کاتیک کاهینی بالا و پاسەوانان بینیان، هاواریان گرد: «له خاچی بده! له خاچی بده!» پیلاتوس و لام دانەوه: «ئیبو بیبەن و له خاچی بدهن، چونکە من خراپیدی تیدا ناینم.» 7 را به رانی جوله که و لامیان دایوه: «تەوارامان هەیه. بەگریزە تەورات دەبیت بىریت، چونکە سەر بازیک بەشیکی به رکهوت. کراسه کە شیان برد، کراسه کە خوی کرد ووه‌ته کوری خودا.» 8 کاتیک پیلاتوس گوئی نازاریت دەسلا تام هەیه که تازادت بکم يان له خاچت بدەم؟

11

عیسا و لام دایوه: «هیچ دەسلا تیکت به سر منهوه نییه، مەگر له سره‌وه پیت درایت. له بەر ئەمده وەوی من داوه‌ته دەست تو گوناهه کە گوره ترە.» 12 ئیتر پیلاتوس هەولی دەدا تازادی بکات، به لام را به رانی جوله که هاواریان راوه‌ستاوبون. 26 کاتیک عیسا دایکی بینی له گەل ئەو قوتاییه دا دەکرد: «ئەگر ئەممه تازاد بکهیت، دۆستی قهیسەر نیت.» ئەوه‌تا کوری تو.» 27 به قوتاییه کەشی فرمۇو: «ئەوه‌تا دایکی

گرتنی دا، شوینه کدی دهزانی، چونکه عیسا زور جار له گل عیسا کرد. 20 عیساش وهلامی دایه ووه: «به تاشکرا بُجیهان قوتاییبیه کافی له ولی کزده برو ووه. 31 نینجا یه هوزا تپیک سهرباز دوام، به رده دام له که نیشت و په رستگادا خه لکم قیرده کرد، که و خزمه تکارانی کاهینانی بالا و فه رسیبیه کافی برد، به مه شخنل همو جوله که کان لئی کزده به ووه. هیچم به نهی نه گتو ووه. و چرا و چه که وه هاته نه ولی. 4 عیساش هه مو نه و شتانه 21 بُو پرسیارم لی ده که دیت؟ لهوانه پرسه که گوییان لیبو ووه دهزانی که به سه ری دههات، چوو و یېی فرمونون: «کیتان چیم پییان گتو ووه. ئه ما نه دهزان چم گتو ووه.» 22 کاتیک ده دیت؟» 5 وهلامیان دایه ووه: «عیسای ناسیره بی». عیسا ئه مه می فرمومو یه کیک له خزمه تکاران که له لایه ووه راوه ستابو و یېی فرمونون: «من ئهوم». یه هوزا شه ووهی به گرتنی دا زللیه کی له عیسا دا و گوئی: «ئاوا وهلامی سه رؤکی کاهینان له گلیان راوه ستابو و. 6 کاتیک عیسا یېی فرمونون: «من ده دهیه ووه.» 23 عیسا وهلامی دایه ووه: «ئه گه رقسه خرام نهوم»، گه رانه وه دواوه و کوته سه رزه وی. 7 لئی پرسیبیه ووه: «کدووه، شایه تی له سه رخراپه که بدنه. ئه گه راستیشه، بُوچی «کیتان ده دیت؟» گوتیان: «عیسای ناسیره بی». 8 عیسا لیم ده دهیت؟» 24 نینجا حهنا عیسای به دهستی به سه راوه ووه وهلامی دایه ووه: «پیم گوت من نهوم. ئه گه ره دواوه مندا بُو قهیافای سه رؤکی کاهینان نارد. 25 شیعون په ترسیش ده گه رین، با ئه ما نه بُون.» 9 بهمه شه نه وقسیه هیتا نه دی هیشتا له ولی راوه ستابو و خوی گه رم ده کرده و، بُویه که فرموموبوی: «ئه وانه دی پیت دا بوم کسیان ون نه کرد.» لیبان پرسی: «توش له قوتاییه کافی ئه و نیت؟» نکولی کد و 10 شیعون په ترسوس شمشیریکی پلبوو ده رهیتاء، له کویله دی گوئی: «نه خیر.» 26 یه کیک له کویله کافی سه رؤکی کاهینان سه رؤکی کاهینانی دا و گوئی پاستی بُری. ئه و کویله دیش خزی ئه وو که په ترسوس گوئی لیکرده و، گوئی: «ئه دی له ناوی مه نخوس بُوو، 11 عیسا به په ترسوسی فرمومو: «شمشیره کدت باخچه کدها توم له گل ئه و نه بیی؟» 27 دیسان په ترسوس نکولی بگه رینه وه کلله نه کدی. ثایا ئه و جامه می که باوک پییداوم کرد، دهسته جو کله شیر خویندی. 28 بیدانی زوو را بهرانی نه یخوتمه ووه؟» 12 ئیتر تپه سه رباره که و فه رمانه کدیان و جوله که عیسایان له لای قهیافاوه بُو کوشکی فه رمانه وایه تی خزمه تکاران جوله که کان عیسایان گرت و به سلیمانه ووه. 13 برد. ئهوان نه چونه رُووره ووهی کوشک، نه وک گلاو بین يه کدم جار بر دیانه لای حهنا، چونکه خه زورو قهیافا بوو و نه تو ان نانی په سخنه بختون. 29 پلاتو سیش هاته ده ره وه و که ئه و ساله سه رؤکی کاهینان بُوو. 14 قهیافا شه و پیاوه بُوو گوئی: «چ سکالایه گان له سر ئه م پیاوه هه بیه؟» 30 وهلامیان راوه بُری بُر ابهارانی جوله که کردوبو که باشرت وایه پیاویک له دایه ووه: «ئه گه رخراپه کار نه بوایه، نه مانده دا به دهسته ووه.» 31 جیاتی گل بمیرت. 15 شیعون په ترسوس له گل قوتاییه کی دیکه پلاتو سیش یېی گوت: «بیهان، به گوییه شه ریعه خوتان شوین عیسا که وکن. له بدر نه چار بُوله ده ره وه له بدره رگا که عیسا یېتنه دی که له سه رشیواری مردنه که کی فرموموبوی. کاهینان، 16 به لام په ترسوس نه چار بُوله ده ره وه له بدره رگا که عیسا یېتنه دی که له سه رشیواری مردنه که کی فرموموبوی. راوه ستیت. قوتاییه کدی دیکه که سه رؤکی کاهینان دهیانسی 33 له بدر ئه وه پلاتو سیش چووه ناو کوشکه که، بانگی عیسای هاته ده ره وه و قسه که له گل کاره کده ده رگا وانه که دا کرد و گرد و یېی گوت: «تو پاشای جوله که دی؟» 34 عیسا وهلامی په ترسومی هیتا نه که به په ترسومی گوت: دایه ووه: «تو له خوتنه وه ئه مه ده لئی، یاخود خه لکی دیکه باسی «توش له قوتاییه کافی ئه م کارایه نیت؟» گوئی: «نه خیر.» 18 منیان بُو کردو ووه؟» 35 پلاتو سیش وهلامی دایه ووه: «ثایا من خزمه تکار و پاسه وانه کان ئا گریان کردو ووه و راوه ستابون جوله کم؟ گله کم و کاهینان بالا تویان داوهه دهستی من. خویان گدرم ده کرده وه، چونکه سه رما بُوو، په ترسیش چیت کردو ووه؟» 36 عیسا وهلامی دایه ووه: «پاشایه تی من سه ره له گلیان وهستابو، خوی گدرم ده کرده وه. 19 سه رؤکی بهم جهانه نیه. ئه گه ریا شایه تی من سه ره بهم جهانه بُوا ویه، کاهینان ده رباره قوتاییه کافی و فیکر دنه که کی پرسیاری له ئه وسا خزمه تکاره کامن ده جه نگان تاکو نه دریغه دهست را بهرانی

پیشنهاده داشتند. 26 له و پژوهه دا به ناوی منهوه داوا ده کدن. نیتر بوم. 11 ئەمان له جييان دەمینه ووه، به لام من تىيدا نامىنمه ووه، پیشان نالئم له لای باوک بۇتان داوا ده کەم، 27 چونكە باوک چونكە من دەگەرېنه ووه لاي تۆ. ئەى باوک پېزۇز، به ناوی خۆزى ئېھى خۇشىدە ویت، لمبىر ئەوهى مىتانا خۇشىستۇرۇ و خۇت بىيانپارىزىه كە به مىت داوه، تاڭىرىن يەك وەك ئېھى باووه رېتان كەد كە لاي خوداوه هاتووم. 28 له لاي باوکووه يەكىن. 12 كاتىك لەگەليان بوم بەنواوهى كە تۆ به مىت هاتووم بۇ جييان، ئىستاش جييان بەجىدەھىلەم و دەگەرېنه ووه دابۇ دەمپاراستن و پاسەوانىم دەركەن. كەسيان لەناوچۈن بۇ جييان بەندا باسى ئەمانەن لاي باوک. 29 قوتايىبىھەكانى گۈتىيان: «وا ئىستا بە بۇونى و كورى لەناوچۈن نەبىت، بۇ ئەوهى نۇوسراوه پېزۇزە كە يېتىھ بەن پەند قىسە دەكەيت. 30 ئىستا دلىيان كە تۆ ھەمو شىئىك دى. 13 ئىستاش دېمە لاي تۆ، به لام له جيياندا باسى ئەمانەن دەزنانىت و پۇيىست بەنوه ئىتىھ كەس پەرسىارت لى بىكەت. دەكەم، تاڭىر بە تەواوى شادى مەنيان لە دللا يېت. 14 من بەمەش باوھەر دەكەن كە لە خوداوه هاتوويت. 31 عىساش وشە تۆم دايە ئەۋان و جييان رقى ئىييان بۇوهە، چونكە هي وەللامى دانەوه: «ئاپا ئىستا باوھەر دەكەن؟ 32 و كاتىك دېت جييان نىن، وەك منىش هي جييان نىم. 15 داوا ناكەم له و ئىستاش هاتووه، كە پەرتەوازە دەبن، ھەريە كە بۇ مالى جيياندا بىانىھەيە ووه، بەلكو له شەيان بىيانپارىزى. 16 ئەۋان خۆزى و بە تەنها بەجىم دەھىيان. به لام من بە تەنها نىم، چونكە هي جييان نىن، وەك منىش هي جييان نىم. 17 بە راستىي باوک لەگەلدىيە. 33 ئەمانەم پىن گۈتن تاڭىر ئاشتىيان لە مەندا خۇت پېرۋىزىان بىكە، وشە تۆ راستىيە، 18 وەك چۈن مىت هە يېت. لە جيياندا توشى تەنگانە دەبن. به لام ورەتان بەرز نارد بۇ جييان، منىش ئەۋامن نارد بۇ جييان. 19 بۇ ئەۋان خۇم پېرۋۇز دەكەم، تاڭىر ئەۋانىش لە راستىدا پېرۋىزىكاو بن. 20

پیستبو پم را گدیاند. 16 گیوه متنان هله بزارد، به لکو من ئەگر برقوم بوتانی ده نیزم. 8 کاتیک ئەو دیت، دهیسه لیتیت ئیوهه هله بزارد، دهستنیشام کردن تاکو برقون بدرهه بېتىن کە جىهان بەھلە تىگىشتوون لە گوناھ و راستودروستى و و بەرھەمە کەدان بېتیت، تاکو ھەرچىيەك بە ناوى منهوه حۆكمان: 9 لەسەر گوناھ، چۈنكە باورم پى ناهىين؛ 10 لە باوك وەمە کەدان بېتىت، 11 بەمانە راتاندە سېئرم تاکو لەسەر راستودروستى، چۈنكە دەچە لای باوك و ئىتەنامىيەن؛ 12 لە باوك داوا بىكىن بەناندىق. 13 ئەگر جىهان رېلىتان دەيىتەوه، ئەو 11 لەسەر حۆكمانىش، چۈنكە گورەي ئەم جىهانە حۆكم يەكتىريتان خۇشبوى. 14 ئەگر جىهان رېلىتان دەيىتەوه، ئەو 11 لەسەر حۆكمانىش، چۈنكە گورەي ئەم جىهانە حۆكم بىزانن پېش ئیوه بېق لە من بۇوهتەوه. 15 ئەگر گیوه ھى جىهان دراوه. 16 «ھېشىتا شى زۇرم ھەيدە پېتافى بلېم، بەلام ئىستا بۇوانىيە، ئەوا جىهان وەكۈھى خۇرى خۇشى دەھىۋىتىن. ئىستا ئیوه ناتوان بەرگەي بىگىن. 13 بەلام کاتىك ئەو دیت، كە رۇحى ھى جىهان نىن بەلام من ئىعوم لە جىهانەوە ھەلبازاردووه، لەبەر راستىيە، ئەو بۇ راستىيە تەواو رىتايىتان دەكەت، چۈنكە لە ئەگو ھەزىز ئەنەن بېرلان دەيىتەنەوە، 17 بەرگەي ئەگر مىيان چە وساندىيەتەوه، گیوهش پايدە گەيەنىت چى رۇودەدات. 14 ئەو شىكىدارم دەكەت، دەچەسىنەتەوه. ئەگر وشەي مىيان پاراستىيەت، ھى ئیوهش چۈنكە ئەوهەتان پى رادە گەيەنىت كە لە منهوه وەریدە گېيت. دەپارىزىن. 21 بەلام ھەمو ئەمانەتان لەبەر ناوى من پى 15 ھەمو ئەوهى كە ھى باوكە، ھى مىنيشە. لەبەر ئەو ھۆتكەم، دەكەن، چۈنكە ئەوهى ناردوومى ثوان نايىسان. 22 ئەگر رۇحى پىرۇز لە ھى من وەردە گېيت و پېتافى رادە گەيەنىت. نەھاتىام و قىسم بۇ نەركىدبان، گوناھيان نەدەببۇ، بەلام ئىستا 16 «پاش كەمىيەك نامىيىن، ئىنجا پاش كەمىيەك دىسان بىانوپىان نىيە بۇ گوناھە كىيان. 23 ئەوهى رېق لە من بېتەوه، دەمەبىن». 17 ھەندىك لە قوتايىيەكانى بە يەكتىريان گۆت: رېق لە باوكىشىمە. 24 ئەگر لەتىوانىاندا ئەو كارانەم نەركىدبووايە «ئەمە چېيە كە پىيان دەفەرمۇي»: «پاش كەمىيەك ئىتەنامىيىن، كە كەسى دىكە ئەيدىر دەرە، گوناھيان نەدەببۇ، بەلام ئىستا پاش كەمىكىش دەمېبىن» و «چۈنكە دەچە لای باوك؟»؟ 25 بەلام ئەمە رۇودەدا 18 گۆتىان: «ئەم «كەم» چېيە كە باسى دەكەت؟ نازانىن بىننیان و رېقىان لە من و لە باوك بۇوهتەوە. 26 «جا كاتىك يارماھى ئەيدەرە كە دىت، بىكىن، بۇ يې بېق فەرمۇون: «ئالىا لەبەر ئەمە پرسىيار لە يەكتىرى ھۆرقىيان لەم بۇوهە». 27 «جا كاتىك يارماھى ئەيدەرە كە دىت، بىكىن، بۇ يې بېق فەرمۇون: «ئالىا لەبەر ئەمە پرسىيار لە يەكتىرى ئەوهى لەلايدن باوكەوە بۇتافى دەتىزم، كە رۇحى راستىيە كە دەكەن كە گۆتم: «پاش كەمىيەك ئىتەنامىيىن، پاش كەمىكىش لە باوكەوە ھەلدە گەلەتىت، ئەو شايمەتىم بۇ دەدات. 27 گیوهش دەمېبىن؟» 20 راستىيەتان پى دەلەم: گیوه دەگىزىن و شىوهن دەكەن، بەلام جىهان داشد دەبى. خەمبار دەن، بەلام شايمەتى دەدەن، چۈنكە لە سەرەتاتوھ لە گەلەن من.

16

جه مباریه نهاد ده بیمه سادی، 21 کمیک رن میدانی ددیپت خدم دایدگریت، چونکه کاتی هاتووه. بهلام که مندانه کده بورو، له خوشی نهودی مرؤوفیک له جهیان لداییک بورو، رزانه کاتی له بیر ده کات. 22 نیوهش ئیستا خه متان ههیه، بهلام ده تانکوزیت و ادرازیت خرمق خودا ده کات. 3 که مانه ش ده کدن، چونکه نه باوکان ناسیوه و نه من. 4 بهلام ۷هه مانه پینی گوتون، تاکو نه گهر کاتیان هات بیرتان بکدویتهوه که من پیغم گوتونون. له سره تادا ۱هه مانه پین نه گوتون، چونکه له گلنان بیوم. 5 ئیستا ده چجه لای نهودی ناردوویی و کهستان لیم پارسیت: «بۇ کوئی ده چیت؟» 6 کەچى دلگران بهوه که نەممەم پین گوتون. 7 بهلام راستیان پین ده لیم: باشتره بوتان کە بېرمۇم، چونکه نه گهر نەبرۇم، يارمه تىدەرە کەتان بۇ نایدەت. بهلام دیپت ائېری بە پەند بوتان نادويم، بەلکو بە ئاشكرا باسی باوکان

ده کات. 11 باوه‌رم پی بکدن که من له باوکدام و باوکیش باوک له من مه زنتره. 29 همه‌تا ئیستا پیش روودانی پیم له مندایه، ئه‌گر نا به‌هزی کاره‌کان خویانه‌وه باوه‌رم بکدن. گوتن، تاکو کاتیک رهویدا باوه‌رم بین. 30 لمه‌ولا رزور 12 راستی راستیان پی ده‌لیم: ئه‌وهی باوه‌رم پی بینت، ئه‌وه قسه‌تان له‌گلن نا کم، چونکه سه‌روکی هم جهانه وا دیت. کارانه ده کات که من ده‌یکم، لمه‌انه‌ش گوره‌تر ده کات، هیچ ده‌سه‌لا تیکی به‌سر مندا نیه، 31 به‌لام ئه‌وه دیت تاکو چونکه بولای باوک ده‌چم. 13 هرچیه‌که به‌ناوی منهوه جیان بزانیت باوکم خوشده‌ویت و به‌وه شیوه‌یه کار ده‌کم که داوا بکدن ده‌یکم، تاکو باوک له گوره‌که دا شکودار بیت. باوک راسپاردووم. «هه‌ستن، با لیزه برقن.

14 ئه‌گر شیئگان به‌ناوی منهوه داوا کرد، ده‌یکم. 15 «من میوی راسته‌قینه، باوکیشم ره‌زوانه‌که‌یه، 2 هه‌ر لقیک له مندا به‌رن‌هگریت لی ده‌کاته‌وه. هه‌ر لقیکیش به‌ر بگریت پاکی ده‌کاته‌وه تاکو به‌ره‌هی زیاتر برات. 3 ئیوه‌یه ئیستا به‌هه‌وه ئه‌وه قسه‌یه‌یه بوم کردن پاکن. 4 به‌نه‌وه په‌بیوه‌ست بن. 5 «من میوی که و ئیوه‌ش لقه‌کانن. پاش ماویه‌کی کم ئیتر جیان نامیبینت، به‌لام عیوه‌ش ده‌بین. 16 «له‌تاهه‌تایه له‌گلن‌ان بینتیه‌وه، 17 روحی راسی، که جیان ناتوانیت و هریگریت، چونکه نابینت و نابنایست. به‌لام عیوه ده‌بینان، چونکه له‌گلن‌ان ده‌میتیه‌وه و له‌ناو عیوه‌دا به‌لام بیت. 18 به‌هه‌تیوی به‌جیتان ناهیانم، دیه‌وه لاتان. 19 ده‌زان من له باوکدام، عیوه‌ش له مندان، منیش له عیوه‌دام. 20 له‌و روزه‌دا 21 ئه‌وهی راسپارده‌کانی منی له‌لایه و کاریان پی ده کات، ئه‌وهی منی خوشبوی، باوکیشمی خوشده‌ویت، منیش خوشمدیویت و خویی بوله‌ردده‌خه. 22 ئینجا یه‌هوزایه‌کی دیک، که یه‌هوزای شخه‌ریوتی نه‌بوب، لی ده‌بیت. 8 باوکم شکودار ده‌بیت ئه‌گر ئیوه به‌ره‌هی زور برکن؛ به‌وه ده‌رده‌که‌وی که ئیوه قرتابی من. 9 «هه‌روه‌ک به‌لام بیجیان نا؟» 23 عیسا و لام دایه‌وه: «ئه‌وهی منی خوشبوی کار به‌وته‌کانم ده کات، باوکیشم خوشی ده‌ویت و به‌خوشویستیه‌که‌مه‌وه په‌بیوه‌ست بن. 10 ئه‌گر ئیوه کار من و باوک دیننه لای و له‌لای ئه‌مویش نیشته‌جی ده‌بین. 24 ئه‌وهش که منی خوشناویت کار به‌وته‌کانم نا کات. ئه‌م ده‌بن، هه‌روه‌ک من کارم به راسپارده‌کانی باوکم کردووه و ونانه‌ی گویان لی ده‌بیت هی من نیبه، به‌لکو هی ئه‌وه باوکیه به‌خوشویستیه‌که‌یه‌وه په‌بیوه‌ست ده‌جم. 11 ئه‌م شتامن پی که نارادووی. 25 «له‌مانه‌پی گوتن که هیشتا له‌لاتام. 26 به‌لام یارمه‌تیده‌ره که، روحی پیروز، ئه‌وهی باوک به‌ناوی منه‌وه ده‌بینت، ئه‌وه هه‌موو شیئگان فیزده‌کات و هه‌موو خوشویستن. 13 کدس خوشویستیه‌که‌مه‌وه په‌بیوه‌ست ئه‌وه شتامن پیم گوتون بیرتان ده‌خاته‌وه. 27 «ئاشتیان بوله‌یه که کیک زیانی خویی بوله‌دسته‌کانی دابنیت. 14 ئیوه دوستی به‌جیده‌هیلی، ناشتی خویتان ده‌ده‌می. ئه‌وهی من ده‌تانده‌می من، ئه‌گر کار به‌وه بکدن که راتانده‌سپیرم. 15 شیتر به وک ئه‌وه نیبه که جیان ده‌تاندایی، نیگران مه‌بن و مه‌ترسن. کویله ناویان نایبه‌م، چونکه کویله نازانیت گوره‌که‌ی چی 28 «گویان لیبوری پیم گوتن: «ده‌رم و دنجه‌وه لاتان.» ئه‌گر ده کات. به‌لام ناوی دوسم لینان چونکه هرچیه‌که به‌وه منتان خوشبوی، دلشاد ده‌بن که ده‌چمه‌لای باوک، چونکه

این پرسین: «ئایا لهوه تیگهیشن که بوم کردن؟ 13 ئیوه ئییدا شکودار کرا. 32 جا ئه گدر خودا ئییدا شکودار کرا، به "ماموستا" و "گوره" بانگ ده کهن و پراست ده کهن، چونکه خوداش کوره که له خویدا شکودار ده کات، ده ستبه جى من وام. 14 جا که من گدوره و ماموستاتام و بيم شوشت، شکوداري ده کات. 33 «روله کامن، ماوهیه کي کورت له گلناندا ئیوهش له سره راتانه يېي يەكترى بشۇن. 15 من ئۇوهنىيە كم پىدان دەبم، جا بەدواىدا دەگېرىن، بەلام وەك چۈن به جولە كەكام تاكو ئەوهى بۆم کردن ئیوهش بىكەن. 16 راستى پاستيان گوت، ئىستا به ئیوهىشى دەلەم: ئیوه ناتوان يېنه ئەو شوينە پېن دەلەم: تۈكىلە له گوره كەز زىيات نىيە، نىزدراویش لهوهى كە من بۆي دەچم. 34 «من راسپاردهيە كى نوييان دەدەمى: ناردۇویەقى زىيات نىيە. 17 ئەگر ئەمانەتان زانى، خۈزگە يەكترييان خوشبوى. وەك خۇشويىتن، ئیوهش بەو جىزە دەخوازىرىت بە ئیوه ئەگر پېرىھەوتان كەد. 18 «باسى هەموتون يەكترييان خوشبوى. 35 بەمە هەمو خەلک دەزانى كە قوتابى نا كەم، ئەوانەي ھەلبىزادون دەيانناسىم، بەلام تاكو ئەوهى لە من، ئەگر خۇشويىستان بۇ يەكترى ھەيت». 36 شىمۇن نۇوسراوھ پېرۋۇزە كە هاتۇوه يېنە دى: [ئەوهى ئەكى كەدووم، پەتروسىشلى پرسى: «گورەم، بۆ كۆي دەچىت؟» عيسا ش ناپا كى له گلەم كەد.] 19 «لە ئىستاوه پېتىن دەلەم پېش ئەوهى وەلامى دايەوه: [ئەو شوينە بۆي دەچم، ئىستا ناتوانىت پەرووبات، تاكو كاتىك پېشوازى لە من دەكەت، ئەوهى پېشوازى ژيانم بۇ تو دادەنم.] 38 عيسا وەلامى دايەوه: «ژيانت بۇ من كە دەپىزم، ئەوا پېشوازى لە من دەكەت، ئەوهى پېشوازى ژيانم بۇ تو دادەنم. 20 راستى پاستيان پېن دەلەم: كە دەپىزم، ئەوا پېشوازى لە دەكەت كە ناردۇومى. 21 دادەنېت؟ راستى پاستيان پېن دەلەم: پېش خۇيىتنى كەلەشىر، كاتىك عيسا ئەمانەي فەرمۇو، رۇوحى خەمبار بۇو و شايەت دا: تو سى جار نىكلى لە ناسىنى من دەكەت!

«راستى پاستيان پېن دەلەم: يەكىكان بە گەتم دەدات.» 22

14 «نېڭەران مەبن. پاشت بە خودا بېهستن، پاشت بە قوتاپىيە كان سەيرى يەكتريان دەگەر و دلىا نەبوبۇن مەبەستى لە منىش بېهستن. 2 مالى باوکم ژوررىز زورلى ئىلە، ئەگر ئاوا نەبوبوا يېن دەگۇتن. من دەچم تاكو شوينتان بۇ ئاتامادە بىكم. 3 جا كە رۇيشىم و شوينم بۇ ئاتامادە كەدن، دېھەو و دەتابىنەمە تاكو پەرسىار لە عيسا بەكت كە مەبەستى لە كىيە، 25 ئەويش شانى دا بەسەر سىنگى عيسادا و پېي گوت: «گورەم، كىيە؟» 4 ئیوهش پىنگاى ئەو شوينە دەزانى كە بۆي دەچم. 5 عيسا وەلامى دايەوه: «ئەو كەسەيە كە ئەم پارووه نانە لە قاپە كە ھەلدە كېش و دەيدەمۇ. ئىنجا پارووه كەد لە قاپە كە ھەللىكىشا و داي بە يەھوزاى كورى شىمونى ئەسخەر يوقى. 6 عيسا ش پېن گوت: «گورەم، نازاين بۇ كۆي دەچىت، چۈن پىنگاگە بە زانىن؟» 7 عيسا ش پېن فەرمۇو: «منم پىنگا و راستى و ژيان. كەس نايەتە لاي باوک لە پىنگە منەوه نەيەت. 8 عيسا ش پېن فەرمۇو: «ئەگر عىوه مەن تان باسيايە، باوكيشمان دەناسى. 9 عيسا ش پېن فەرمۇو: «ئەگر عىوه مەن ئەمدايىتەن ئەمدايىتەن بەرلاشىش كە ۋايازنانى عيسا ش پېن دەفەرمۇي كە چىيان پېرىسىتە بۇ جەزىن پېكىتىت، يان شىتىك بەداتە ھەزاران، چونكە سەندوق پارە كە دەلەي: «باوکان يېشان بەدە؟» 10 ئایا باوھەن ئەكى من لە باوکدام دەلەي: «باوکان يېشان بەدە؟» 11 ئایا باوھەن ئەكى من لە باوکدام دەلەي يەھوزا بۇو. 30 ئەويش كە پارووه كەد وەرگەت يەكىسرە چۈرۈدەرەوە. ئەو كاتە شەھو بۇو. 31 كاتىك چۈرۈدەرەوە، ئەللىكىباوک كە لە مەندا نىشته جىيە، ئەو كارەكان خۇرى عيسا فەرمۇو: «ئىستا كورى مرۆغ شکودار كرا و خوداش

بکه!» جا ده نگیک له نامسانه و هات: «شکودارم کردووه و نه مینیته ووه. 47 ئەگر يەكىك گۈچى له وته كانم بىو و كارى شکودارىشى دە كەمه ووه. 29 ئەو خەلکى لەوى قامادە بىون پى نەركد، من حوكى نادەم، چونكە نەھاتۇم تاكى جىهان حۆكم گۈپىيان لېيىو و گوتىان: «ھەورە تىشقا بىوا!» ھەندىيەك دىكەيان بىدەم، بەللىكۇ جىهان پىزىگار بىكم. 48 ئەوهى رەت بىكتەنە و گوتىان: «فرىشىتەيەك بىو قىسى لە گەل كەد». 30 عيسا وته كانم وەرنە گۈرتىت، يەكىك ھەي حوكى بىدات، ئەو قىسى يەي فەرمۇسى: «ئەو دەنگى ھات بۇ من نەبۇو، بەللىكۇ بۇ شىوھ كە من كەرم لە بىزى دوايىدا حوكى دەدات. 49 من لە بۇو. 31 ئىستا كاتى حوكىدانى ئەم جىهانىيە، ئىستا سەرۋىكى خۆمەوە قىسەم نە كەردووه، بەللىكۇ باوەكەي كە ناردۇمۇي، ئەم جىهان دەرددە گۈرتىت. 32 كاتىك مەنيش لە زۇپىيە وە بىرز راسپاردووم كە چى بلېم وچ قىسى يەك بىكم. 50 دە زامىن دە كەرىمەوە، ئەوا ھەمووان بۇ لاي خۆم بادە كېشىم، 33 ئەممەي راسپاردهى ئەو خەلکى بۇ ژىيانى ھەتاھەتايى دەپات، ھەر بۇيە گوت تامازەرى كەد بە شىوھ مەندەي كە دەيىت بىرىت. 34 ھەرچى بلېم، بەو جىزە دەيلەم كە باۋىم يېنى فەرمۇمۇم، «aiōnios».

g166) خه لکه که وہ لامیان دایه وہ: «له تھوراتدا بیستو و مانہ کے مہ سیح

13

هه تاهه تایه ده مینیمه وه، ئیتر چون ده لی^{۱۳} «کوری مرؤف ده بیت به رز بکریته وه؟» نهم کوری مرؤفه کیمه؟» (aiōn g165) 35 عیساش پیچ فرمون: «روونا کیمه که تان بُو کاتیکی کورت له سه ر ده مینیمه وه. بُون هه تا روونا کیتان له گله، نهوده ک تاریکیتان به سه ردا بیت، چونکه نهوده ب تاریکیدا ده روات نازانی بُو کوی ده روات. 36 باوړه بر روونا کیمه که بهن هه تا روونا کیمه که تان له گله دایه، تا کو بینه روله دی روونا کیمه که». عیساش مانه نه ده ره چنده زور په رجحوی له برد میان کرد، به لام باوه بیان پیچ نه هینا، 38 تا کو وتهی ئیشایا پنځمه به ریته دی که ګوئی: [نهی یه زدان، کی باوه ری به په یامه که مان کرد و هیزی یه زدان بُو کی ده رکوټ؟] 39 له برد نهوده نه یاتوانی باوه ری بهن، چونکه ئیشایا له شوینیک دیکه ګوئی: 40 [چاویان کویز و دلیان رهه قکردووه، بُو ئوهی به چاویان نه پین و به دلیان تینه ګن، نهوده بکریته وه و منیش چاکیان بکمه وه] 41 ئیشایا نه مانه ګوټ، چونکه شکوئی هه وی پین و باسی ګرد. 42 هر چنده زماره یه کی زور له رابره کاپیش باوه بیان پیچ هینا، به لام له برد فه رسیمه کان رایانه ده ګیاند نهوده که نیشت ده بکرین، 43 چونکه شکوئی خه لکیان له شکوئی خودا زیاتر خوشده ویست. 44 ئینجا عیساش ده دنگی به رز فرموموی: «نهوده باوه پم پیچ بینیت، باوه ره به من ناهینیت، به لکو بهوهی ناردووهي، 45 نهوده ش که ده مینیت، نهوده ده بینیت که ناردووهي. 46 من وک روونا کی هاتوومه ته شوشنی پیشان کوا که خسته وه سه رشانی و دانیشته وه، جهان، تا کو هه رکسیک باوه رم پیچ بینیت له تاریکیدا

بمریت، لهوهی که گل هه مموی لهناوچیت.» 51 ئهو له کاهینانی بالا ته گبیریان کرد لەعازريش بکۈزىن، 11 چونكە خۆریه و ئەمەد نەگوت، بەلکو لە سالەدا سەرۆکی کاهینان ژمارىيەكى زۆر لە جولە كە كان بەھۇزى ئەمەد و دەرىۋېشنى و بۇو، پېشىپىنى كە عيسىا له جىاتى گل دەمرىت، 52 باورپىان بە عيسىا دەھىتىا. 12 بۇ بەيانى ئەو ئاپۇرەيە لە خەللىك نەك تەنبا له جىاتى ئەو گەله، بەلکو تاكو رۇلەكانى خودا كە ھاتىپون بۇ جەڙۇن، يېستيان كە عيسىا دىيت بۇ تۈرلەيم. 13 كە پەرتەوازە بۇون كۆپكەنەو و يەپكەنخاتەوە. 53 ئىئىر لەو لەق دار خورمایان بىردى و بەرھۆپىرى چۈون، ھاوارىيان دەركەد: رۈزەوە پەلانى كوشتنىان دايرشت. 54 لەبەر ئەوه چىتەر عيسىا بە «ھۆسانا! [پېرۆزە ئەوهى بە ناوى يەزدانەوە دىت!]» «پېرۆزە تاشىڭا بەناو خەللىك يەھودىدا نەدەگەر، بەلکو لەلوپۇھ چۈوه پاشاي ئىسراىيل!» 14 عيسىا جاششكىكى يىنى، سوارى بۇو، وەك ناوجەكانى تىزىك چۈلەوانى، بۇ شارىيەك ئاوى ئەفرايم بۇو، نۇرسراوە: 15 ئەمە شارى سىيىز مەرسە، ئەوهتا پاشا كەت لە گەل قوتا بىيەكانى له اوئى مايەوە. 55 لەو كاتندا جەزئى پەشخەى دىيت بە سوارى جاشى ما كەرنىك. 16 سەرەتات قوتا بىيەكانى جولەكە كان تىزىك بۇو، زۆر كەس لە گوندەكانەوە پېش جەڙۇن لەمانە ئىنە گەيشتن. بەلام پاش ئەوهى عيسىا شىكدار كە، بۇ تۈرلەيم ھاتىپون تاكو خۇپىان پاڭ بىكەنەوە. 56 جا بە بىريان كەوتەوە كە ئەمانە دەربارەي ئەو نۇرسراون، ئەوانىش دواى عيسادا دەگۈران، ھەروھا كاتىك لە حەوشەكانى ئەمانىيەن بۇ ئەو كەدووە. 17 ھەروھا ئەو خەلکەش كە پەرنىڭدا راھەستابۇن بە يەكتەريان دەگوت: «پاتان چىيە؟ كایا بۇ لە گەللى بۇون كاتىك لەعازرى لەناو گۇرەكەدە بانگىكەد و لەتىو جەڙۇن نايەت؟» 57 كاهينانى بالا و فەرىسىيەكانىش فەرمانىان مردوواندا ھەلىيستاندەوە، شايەتىيان بۇيى دەدا. 18 لەبەر ئەوه دەركىدىبو ئەگەر ھەركەسەپك بىزانىت ئەو لەكۈپە، دەپت بۇو خەلکەك كە چۈونە دەرمەدە بۇ ئەوهى پېشوازى لى بىكەن، چونكە يېستيان ئەو بەرجووهى كەرددووە. 19 فەرىسىيەكانىش تاشىڭىزاي بىكتا، تاكو بېگەن.

12

شہش روز پیش جھڑنی په سخنه عیسا هاته بیت عنایا
که لاعازری لیبوو، ئوهودی عیسا له تیو مردووان هه لیستانده وہ.
2 لهوئ شیونیکان بؤ ئاماده گرد، مه رسا خزمەقى ده گرد،
لداعزريش يكىك بوي لهوانهه لىگەلى پالىدابروهه و 3
صرىمېش نوي لېرىت بۇنى تاردىچى بىگەردى گارىهههای هینا
پېيىهه کافى عىسای پىن چەورىكىد، ئىنجا به قىزى پېيىهه کافى عىسای
سېرىيەهه و مالەكەش پېپوو له بۇنى خوش. 4 يەھوزاي
ئەسخەرىيۇتى كى يكىك بوي له قوتاپىيەهه کافى و بەتەماپوو بە گۈنخى
بدات، گۇتى: 5 «بۇچى ئەم بۇنە به سى سەد دينار نەفروزشا
و نەدرابه هەۋاران؟» 6 ئەمەي گوت نەك لەپەر ئەھەي
خەمى ھەۋارانى دەخوارد، بەلکو لەپەر ئەھەي دى بۇو و
سەندوقى پارەشى لەلا بۇو، لەپارەيە دەبرد كى تىيىدا دادەنزا.
7 عىساش فرمۇسى: «وازى لى بېپەن، بۇ رۈزى ناشتم
ھەلىگەرتبۇو، 8 چوتىكە ھەۋاران ھەمېشە لەگەلتان، بەلام من
ھەمېشە لەلاتان بىم،» 9 كاتىك ژمارىيەكى زور لە جولە كە كان
زانىيان عىسا له اوپىيە، هاتن، نەك تەنها لەپەر عىسائ، بەلکو بۇ
يېنېنى لداعزريش كە له تیو مردووان هه لیستانده وہ. 10 ئەسوا

نهوهی به روز پروات پیشی هه لانه که دیت، چونکه روناکی بگرینت. 32 کاتیک مریم گذشتنه نه و شوئیهی عیسای لیویو هم جهانه دهینت. 10 به لام نهوهی به شه و پروات پیشی و ئه وی بینی، به سره پنیدا کدوت و پیشی گوت: «گورهه، هله لده که دیت، چونکه روناکی تیدا نیهه». 11 نه مانهی فرمومو، نه گهر لیزه بوویتایه، بر اکم نه ده مرد». 33 عیساش که بینی پاشان پیشی فرمومون: «له عازری دوستان نوستووه، به لام ده گرینت و نه و جوله کانه ش که له گهل هاتیون ده گرینن، در روم تاکو به خده به ری بپنهه ووه.» 12 ئینجا قوتاییه کان پییان کاری له روحی کرد و خه مبار بورو، 34 ئانی پرسین: «له کویتان گوت: «گورهه، نه گهر نه و نوستووه، چا کده بیته ووه.» 13 دانوه؟ نه وانیش و لامیان دایه ووه: «گورهه، وره و بینهه.» عیسا باسی مردنی نه وی کرد، به لام نهوان و ایازانی باس له 35 جا عیسا گریا. 36 لمبه ره و جوله که کان گویتان: «سهیر نوستنی ئاسایی ده کات.» 14 عیساش به تاشکرا پیشی فرمومون: بکهن، چه ندی خوشده وست! 37 به لام نه دنیکان گویتان: «له عازر مردووه.» 15 لمبه ره بیوه دلشادم که نه وی نه بیوم، «نه مه که چاوی نایینا کهی چاک کرده وه، ئایا نیده تواني وای تاکو باوه ره پنهن، وهرن، با پرین بولایه.» 16 توماسیش که بکدایه نه میش نه مردابه؟ 38 دیسان عیسا له ناخوه و خهم به دووانه بانگ ده کرا، به قوتاییه هاوه له کافن گوت: «با یهش دایگرت و هاته لای گوره که که نه شکه و تیک بیوه ده مه که دی لاه گهل نه ودا بپوین تاکو له گهل نه ودا بمرن.» 17 کاتیک بدریتیکی پنهه زرابوو. 39 عیسا فه رمومو: «به ره ده که لادن.» عیسا گذشت، زانی له عازر وا چوار روحه له گوردایه. 18 مه رسانی خوشکی مردووه که پیشی گوت: «گورهه، بونی پیشنه ایش نزیکه کی پازده تیره اویزه له تورشه لیمه وه دوور بیو. کردووه، چونکه چوار روحه.» 40 عیساش پیشی فرمومو: «نه دی 19 زماره کی زور له جوله که کان هاتیونه لای مه رسانا و مریم پیم نه گرفت نه گهر باوه ره بکهی شکوی خودا ده بینت؟» 41 تاکو سه ره خوشی برا کدیان لی بکهن. 20 کاتیک مه رسانا بیستی نه وسا به ره ده کدیان لا بد، عیساش چاوی هلپری بُ ئاسمان و عیسا هاتووه، به ره پیری چجو، به لام مریم له مال مایه ووه. 21 فه رمومو: «باوه که، سوپاست ده کم که گویت لی گرتم.» 42 ئینجا مه رسانا به عیسای گوت: «گورهه، نه گهر لیزه بوویتایه، ده مزافی که تو هه میشه گویتم لی ده گریت. به لام لمبه ره و بر اکم نه ده مرد.» 22 ئیستاش ده زانم هرچی له خودا دوا خه لکه کی له ناوه راوه ستاون نه مه م گوت، تاکو باوه ره بکهن بکهیت، خودا ده تدای.» 23 عیسا پیشی فرمومو: «بر اکه ت که تو منت ناردووه.» 43 که نه مه کی فرمومو، به دنیگیکی به رز زیندو و بونه وهی روحی دوایدا هله لده سیتیه ووه.» 24 مه رسانش پیشی گوت: «ده زانم له هاواری کرد: «له عازر وره ده ره وه!» 44 نه وسا مردووه که زیندو و بونه وهی روحی دوایدا هله لده سیتیه ووه.» 25 عیسا پیشی هاته ده ره وه، دهست و فاقچی به کفن به سترا بوو، پرووشی به فه رمومو: «من زیندو و بونه وه و زیان، نهوهی باوه رم پیشنه ایت، ده سماییک پیچرا بوو. عیساش پیشی فه رمومون: «بیکنه وه، بپنهان نه گهر بشمریت زیندو و ده بینت وه.» 26 هره ره ده هر کسیک با پروا.» 45 لمبه ره وه زماره بیکی زور له جوله که کان که بپنهان که زیندو وه و باوه رم پیشنه ایت، هر گیز نامریت. باوه به مه لای مریم هاتیون و نه مه میان بینی که عیسا کردی، باوه ریان ده که دیت؟» 27 پیشی گوت: «به لی گورهه، باوه رم پیشی هینتا. 46 به لام نه دنیکان چونه لای فه رسیه کان و هیناوه که تو مه سیحه که دیت، کوری خودای، نهوهی بونجیان نه ویهی عیسا کردووی پییان را گدیاندن. 47 لمبه ره وه که کاهینانی دیت.» 28 پاشان که نه مه کی گوت، چوو مریمی خوشکی بالا و فه رسیه کان نهندامانی نه نجومه نی بالايان کوکرده وه. باانگکرد و به نهنه گوت: «ماموستا لیزه بیه، بانگت ده کات.» گویتان: «چی بکن؟ چونکه نهه پاوه به رجروی زور ده کات. 29 نه ویش که نه مه کی بیست خیرا هه ستا و هاته لای. 30 48 نه گهر به م شیوهه لیتیگه بیزین هه مو خه لکه که باوه ره پیشی عیسا هیشتا نه هاتیوه ناو گونده که، به لکو له و شوئیه بیو که ده هینن، رومانیه کانیش دین، په رستگا که مان ده رهو و خینن مه رسانی لی بینی. 31 نه و جوله کانه له ماله وه له گهی بیو و نه ته وه که مان را پیچ ده کن.» 49 یه کیک له وان، به ناوی دلنه واپیان ده کرد، بینیان مریم خیرا هه ستا و چووه ده ره وه، قهیافا، نه و ساله سه روزکی کاهینان بیو، پیشی گوت: «شوه هچچ دوای که دیت، و ایانزانی ده جیته سه ره گوره که تاکه که لوهی نه زانان!» 50 تنا کن که باشته په تان یاونک لک له جیاتی گهل

گورگ دیت، مهره کان به جیده هیلت و پاده کات، گورگیش چاک به ردارانت ناکین، به لکو به هوی کفر کردته وه، مهره کان ده بات و پرته واژیان ده کات. 13 کابرا هله دیت، چونکه تو مرؤفیت و خوت ده کیت به خودا.» 34 عیساش چونکه به کری گیراوه و خه مهره کانی نییه. 14 «من شوانه و لامی دانهوه: «ثایا له تهورانه کفتان نهنو سراوه: [من پیم دلسوژه که، مهربی خوم ده نام و ئوانیش من ده ناسن، 15 گوت: «میوه خودا ونه کان»؟! 35 نوسراوه پیروزه که هه میشه هروه ک باوک ده مناسیت، منیش باوک ده نام. پاستی ده فرمولیت. ئهگه خودا ئوانه به «خودا ونه کان» ناو زیانم بمهره کان داده تم. 16 هروهها مهربی دیکم ههیه که بتیت که وشهی خودایان بمهه خواره وه، 36 ئیتر سه ربم پشتیره نین، ده بی ئوانیش بیهم، ئوانیش گوپیان چون شوه بهوه ده لین که باوک بمهه خوی تهرخانی کرد ووه له ده نگم ده بیت، جا ده بنه يه ک مینگل ویه ک شوان. 17 و ناردوویه بمهه جیهان: «تو کفر ده کهیت، چونکه گوت: «من له برهه باوک منی خوشدویت، چونکه زیانی خوم داده تم کوری خودام؟! 37 نهگه کاره کافی باوکم نه کم، باوپرم پی تاکو و هریگمه وه. 18 کدس له منی ناسیتی، به لکو خوم مه کدن. 38 به لام ئهگه ئه کارانه بکم، هه رچه نده باوه پریشم دایده تم. ده سه لاتم ههیه دادینتم و ده سه لاتم ههیه بیمه مه وه. پی ناکن، باوهه به و کارانه بکن، تاکو بزان و تیگن که ئه م راسپارده هم له باوکمه وه و هرگز تووه.» 19 بمهه ئه م باوک له مندایه و منیش له باوکدام.» 39 دیسان ویستیان قسانه وه دیسان دووبه ره کی له تیو جوله که کان پهیدابوو. 20 بیگن، به لام له دهستیان دهربازی بwoo. 40 ئینجا عیسا چووه وه زوریک لهوان گوتیان: «رُوحی پیسی ههیه و ورینه ده کات. ئه بوری رپوباری ئوردون و لامیه ماهوه، لهو شوینه که بوجی گوئی لی ده گرن؟! 21 ههندیکی دیکهیان گوتیان: «ئه مه یه حیا یه کدم جار خله لک له ئاو هه لدکیشا. 41 زور خله لک قسهی که سیک نییه که رُوحی پیسی تیدا بیت. ثایا رُوحی هاته لای و دهانگوت: «یه حیا هیچ به رجوتیکی نه کرد، به لام پیس ده توانیت چاوی نایینا چاک بکانه وه؟! 22 زستان بwoo و هه رچی یه حیا دهرباره هم پیاوه گوتی راست بwoo.» 42 له ټورشله لم جهڑنی هدنوکه بwoo، 23 عیساش له حه وشه کانی لامی خله لکیکی زور باوهه بیان به عیسا هینا.

په رستگا له پریه ووه سه ر داپوشراوه کهی سلیمان پیاسه هی 11 پیاویک به ناوی له عازز نه خوش بwoo که خله لکی ده کرد، که هه رو دوو لای به کوله که گیرابوو. 24 جوله که کان لی کوپونه وه و پیان گوت: «هه تا کهی له گومان ده من پیلیمه وه؟! نهگر تو مه سیحه کدیت، به ئاشکرا پیان بیل.» 25 عیسا و لامی دانهوه: «پیم گوت به لام باوهه ناکن. ئه کارانه بی به ناوی باوکه وه دویکم، شایه تم بمهه دهدن. 26 به لام عیوه باوهه ناکن، چونکه له مهره کانم نین. 27 مهره کانم گوئی له ده نگم ده گرن، منیش دهیان نام و ئوانیش بد دوام ده کهون، 28 ژیانی هه تاهه تایان ده ده می و هه رگیز لمانو ناچن، که سیش له ده سمت نایان پیتیت. (g166 aiōnios g165 aiōn) 29 باوکم که به منی داون له هه مووان گدوره تره، که سیش ناتوانیت له ده سی باوک پیان پیتیت. 30 من و باوک یه کین.» 31 دیسان ئه و جوله کانه به رهه لسی عیسایان ده کرد به رداران هله لگرت تاکو به ردارانی بکن. 32 به لام عیسا پیچی فرمولون: «زور کاری ئه وی دهیانو بیست به ردارانت بکن، دیسان ده چیته وه ئه وی؟! 33 جوله کان و لامیان دایه وه: «ثایا رُوز دوازده کاشتمنیر نییه؟! ده کهن؟!» 34 جوله کان و لامیان دایه وه: «له بره کدار تیکی

گوتیان: «کم پایاوه له خود اووه نییه، چونکه شه مه ناپاربیزیت». قیرمان ده کهیت؟» جا ده ریانکرده دهرهوه. 35 عیسا ییستی به لام ههندیکی دیلک گوتیان: «چون پایاویکی گوناهبراه ده توانیت ده ریانکرده، دوزیبهوه و بیچ فرمومو: «باوهره به کوری په رجوعی بهم جزوه بکات؟!» پیتر دووهره کی کوته تیوانیان. مرؤٹ ده کهیت؟» 36 کابرا وه لامی دایهوه: «گوردهم، نه و 17 دیسان له نایانا کهیان پرسی: «تو ده رباره هه ئوه چو ده لئی، کیلهه تاکو باوهره پی بکم؟» 37 عیسا ییچی فرمومو: «تو چونکه چاوی توی چاک ک کردهوه؟» گوئی: «پیغمدهره..» 18 ئه ووت ینیویه، ئوه هه مان ئوه کوسه یه که ییستا قسسه له گدل را به ران جوله که کان باوهرهیان نه کرد که ئه مه نایانا بووه و ییستا ده کات.» 38 ئه وویش گوئی: «گوردهم، باوهره ده کههم،» یینجا ده بینیت، هه تا ئوهی دایک و باوکی پاوه که کیان بانگکرد. کېقشی بېردد. 39 عیسا فرموموی: «بې حومدان هاتو ومهه ئه کم 19 لییان پرسین: «ئایا ئه مه کورپانه که ده لئین به رگاک نایانا جیهانه، تاکو ئه وانهی نایانان بیین و ئه وانهی ده بینن کویز بووه؟ ئهندیک ییستا چون ده بینیت؟» 20 دایک و باوکی وه لامیان بن. 40 ههندیک فرمومی که له گەلی بون گوئیان له مه بووه، دایهوه: «دەزانین ئه مه کورپانه و به رگاک نایانا بوو. 21 به لام لییان پرسی: «ئایا ئیچه ش کویین؟» 41 عیسا ییچی فرمومون: نازانین ییستا چون ده بینیت، یان نازانین کی چاوی چاک «ئه گەر میوه کویز بونایه گوناهه که تان ده مینیته وه..» کردو وته وه. له خۆی پرسن، ئوه گورهه و باسی خۆی ده لئین: «دەینین،» الده رئوه گوناهه که تان ده مینیته وه..»

ئیبراھیمە»، عیساش پىچى فەرمۇن: «ئەگەر رۇلە ئیبراھیم باوکان دلشاد بۇ كە رۇزى ھاتنى من بىبىتىت، جا ئە و رۇزەسى بۇنایە، كىدارەكانى ئیراھىمەن دەكىد. 40 بەلام ئىستاھولى بىنى و دەلىوش بۇو.» 57 جولە كە كان پېيان گوت: «تۆ جارى كوشتنى من دەدەن، ئەو كەسەسى كە راستى لە خوداوه تەمدەن نەبوبو بە پەنجا سال، ئېرىچۈن دەلىت كە ئیبراھىمە بىست و پىچى گوت، ئیبراھىم و كە ئىيەسى نە كىدوو، 41 ئىيە بىنېنە؟» 58 عیساش پىچى فەرمۇن: «پاستى راستىتان پى دەلەم، كىدارەكانى باوکان دەكىن.» جا پېيان گوت: «بە رۇلە ئیدايىك پېش ئەوھى ئیبراھىم ئەدايىك بىت، من هەم.» 59 ئەوسا نەبوبوين، يەك باوکان ھەيە كە خودايدە. 42 عیساش پىچى فەرمۇن: بەردىان ھەلگەرت تاكو بەردبارانى بىكەن، بەلام عیسا خۆرى «ئەگەر خودا باوکان بۇوايە، مەنتان خۇشەدەویست، چونكە لە شاردەوە و حەوشەكان پەرسىتگەي بەجەپىشت.

خوداوه دەرچۈرمۇ و ھاتۇرمۇ، لە خۇمەوه نەھاتۇرمۇ، بەلگۈئەو 9 كاتىك كە عیسا بە رىنگادا تىدەپەرى، پاۋىتكى بىنى ناردوومى. 43 بۇچى لە قىسە كام تىنەگەن؟ چونكە شىوه ناتوانى كە بە زىگاڭ نايىنا بۇو. 2 قۇتابىيەكانى ئىيان پرسى و گوتىيان: گوئى لە وشە كام بىگەن. 44 ئىيە لە ئىپلىسي باوکان، دەتائەن وينىت 『رەپاپى، كى گوناھى كىدوو، ئەم پاواه يان دايىك و باوكى، وا تارەززۇوه كانى باوکان جىچەچى بىكەن. ئەو لە سەرەتاوه بىكۇز بە زىگاڭ نايىنە؟』 3 عیسا وەللامى دايەوه: «نە ئەمە گوناھى بۇو، لە راستىدا نەچەسپاواه، چونكە راستى لە ئەمودا نىيە. كاتىك درۇ دەكتە، بە زمانى خۆرى قىسە دەكتە، چونكە تىدا دەركەپىت. 4 هەتا پۇزە لە سەرەمانە كارى ئەو بەكىن درۇزىنە و باوكى درۇزىه. 45 هەر بۇيە، كاتىك من راستى دەلەم ئىيە باوھەرم پى ناكەن! 46 كامەتان دەتۋانىت گوناھىكەن لەسەر تىدا بىكتە. 5 ئەمەندەى لە جىهاندام، من ۋۇونا كى جىهانم.» 6 ئەمە فەرمۇو و ئىتى لە سەر زەھى كەد، بە تەنە كە قورى گەرتهو و چاوى پاواه كەپى سواخ دا، 7 يېنچى فەرمۇو: «پۇ لە گوئى ناگەن، چونكە لە خوداوه نىن.» 48 جولە كە كان وەلاميان دايەوه: «ئابا ئىچە راست نالىين كە تو سامىرە بىت و پۇچى پىست تىدايە؟» 49 عیسا وەللامى دانەوه: «من پۇچى پىسم تىدا ئىيە، بەلام بىزى باوكم دەگەرم و ئىيەش سووكالىيەتىن پى دەكەن. 50 داواش شىكۈپرخۇم ناكەم، بەلام يەكىك ھەيە كە بۇم داوا دەكتە و حۆكم دەدات. 51 راستى راستىتان پى دەلەم: «ئەگەر يەكىك گوپىرايەلى وشە كام بىت هەرگىز مردن نايىنەت.» 52 پاشان جولە كە كان پېيان گوت: «ئىستا زانىيان پۇچى پىست تىدايە، ئیبراھىم و پېغەمبەران مردن، كەچى تو دەيىي: «ئەوھى گوپىرايەلى وشە كام بىت هەرگىز تامى مردن ناكات.» 53 ئابا تولە ئیبراھىمى باوکان گەورەتى كە مرد؟ پېغەمبەرانىش مردن. خۇت بە چى دەزانىت؟» 54 عیسا وەللامى دانەوه: «ئەگەر من خۇم شىكۈدار بەكم، ئەوا شىكۈمەندىيە كەم ھېچ ئىيە، ئەو بَاوکە كە شىكۈدارم دەكتە، ئەوھى ئىيە دەلەن خودامانە. 55 هەرچەندە شىوه نايىناسن، بەلام من دەيىناس. ئەگەر بىلەم نايىناس، و كە ئىيە دەرمەن. بەلام دەيىناس و گوپىرايەلى وشە كانى دەبم. 56 ئیبراھىمى

ئەویش دایشىت و دەستى كىد بە قىزىرىدىن. 3 مامۆستايىنى گەنجىنە كە خەلکى قىزىدەكىد، بەلام كەس نەيگەت، چۈنكە تەورات و فەريسييەكان ژىتىكەن ھېتىا كە لە كاتىداو ئىپسىدا ھېشتا كاتى نەھاتىبو. 21 دىسان عيسا يېرى فەرمۇن: «من گىرىابۇ، لەناوه راستى خەلکە كە رىيانگرت، 4 پىيىغان گوت: دەپرۇم و گۈيە بەدۋامدا دەگۈرۈن، بەلام لەناو گوناھە كاتان «مامۆستا، ئەم زىنە لە كاتى ئەنجامدالى داو ئىپسىدا گىراوە. 5 دەمرەن، گۈيە ناتوانى يېنە ئەو شوينەي من بۇي دەچم.»²² موساش لە تەوراتدا فەرمانى پى كەدۇوبىن ئۇنى تاوا بەردباران لەبەر ئەوه جولە كە كان پىرسىيارىان كەد و گوتىان: «ئايا خۇرى بىكىت. تو چى دەلى؟»²³ ئەمەيان بۇ تاقىكىرنە وەرى عيسا دەكۈزىت؟ چۈنكە دەلى: «عىيە ناتوانى يېنە ئەو شوينەي من بۇي گوت، تاكو شىتىكەن ھەبىت سکالاى لى بىكەن. بەلام عيسا دەچم.»²⁴ 23 ئېتىر عيسا يېرى فەرمۇن: «گۈيە ھى خوارەوەن، خۇرى چەماندەوە و بە پەنجە دەستى كەد بە نۇرسىن لەسەر من ھى سەرەوەم. گۈيە ھى ئەم جىپاھەن، بەلام من ھى زەوى. 7 كاتىك ئەوان بەر دەوام بۇون لەپىرسىاركەن، عيسا ئەم جىپاھەن ئىم. 24 لەبەر ئەوه پېم گۇتن: لەناو گوناھە كاتان ھەستىيە وە و يېرى فەرمۇن: «كامەتان بىن گوناھە با يەكەم دەمرەن، چۈنكە ئەگەر باوهەر نەھىن كە من ئەموم، ئەوا لەناو كەس بەردى تېڭىزتى». 8 دىسان خۇرى چەماندەوە دەستى گوناھە كاتان دەمرەن.²⁵ لېيان پىرسى: «تو كېيت؟» عيسا كەدەوە بە نۇرسىن لەسەر زەوى. 9 ئەوانەي گۈپىيان لېيو، يېرى فەرمۇن: «من ھەر ئەوهەم كە لە سەرەتاوه پېم گۇتن. يەك لەدواى يەك رۈيىشىن، دەستىپەك لەپىرانەوە. ئەوسا 26 زۇر شەم ھەيدەسەرتان كە بىلەم و گۈيە پى حۆكم بىدەم، عيسا بە تەنە مايەوە، ڑەنە كەش لەوى پاواستابۇو. 10 عيسا بەلام ئەوهە ناردووە جىپە مىتمانەيە، ھەرقىچىم لەو بىستۇرە پاستىبۇوە و يېرى فەرمۇن: «خانم، ئەوان لە كۆن ؟ كەس بە جىپاھى دەلىم.»²⁶ 27 ئەوان تىنە كەپىشىن كە باسى باوکى تاوابارى نەكەدىت؟²⁷ 11 گۇتنى: «نەخېرىز گورەم.» عيسا دەكەت. 28 لەبەر ئەوه عيسا يېرى فەرمۇن: «كاتىك كۈرى فەرمۇو: «منىش تاوابارت نا كەم. بېئىتىر گوناھ مەكە.» مەۋەقەن بەر زەركەدەوە، ئەوسا دەزانىن كە من ئەموم و لە خۇزمەوە 12 دىسان عيسا قىسەي بۇ كەن و فەرمۇو: «من ٻۇونا كى هېچ نا كەم، بەلکو بە جۆرە قىسە دەكەم كە باوک قىزى جىپاھان، ئەوهى دوام بىكەت ھەرگىز بە تارىكىدا ناپروات، كەدۇوم. 29 ئەوهى ناردووە لەگەلدىيە و بە تەنە بە جىپى بەلکو ٻۇونا كى ژىانى دەبىت.»²⁸ 13 ئىنچا فەريسييەكان پىيان نەھىشتووم، چۈنكە ھەمېشە ئەوه دەكەم كە جىپى رەزامەندى گوت: «تەنە خۇرت شايەق بۇ خۇرت دەدەت، شايەتىيە كەت ئەوه.»²⁹ 30 كاتىك ئەم قىسانەي دەكەد، زۇر كەس باوهەپان راست نىيە. 14 عىشاس يېرى فەرمۇن: «تەنەت ئەگەر يېرى ھېتىا. 31 عيسا بە جولە كەنام بېتىنەوە، ئەوا بە راستى دەنام لە كۆتۈه ھاتۇم و بۇ كۆئى دەپرۇم. بەلام ئىيە نازانى قوتاپى مەن و 32 راستى دەناسن، راستىش تازاداتن دەكەت.»³⁰ من لە كۆتۈه ھاتۇم يان بۇ كۆئى دەپرۇم. 15 گۈيە بە گۈزىرىدى 33 جولە كەن و لەمایان دايەوە: «ئېنە ئەوهى ئىپراھىمەن، پۇانە كافى مرۇف حۆكم دەدەن، بەلام من كەس حۆكم نادەم. ھەرگىز كۆپىلەي كەس نەبۈون. ئېتىر چۈن دەفەرمۇو: «ئىيە 16 ئەگەر حۆكمىش بەدم حۆكىدانە كەم راستى، چۈنكە بە تەنە تازاد دەبن؟»³¹ 34 عيسا وەلەمى دايەوە: «راستى پاستىيان نىم، بەلکو من لە گەل باوکەم، ئەوهى كە ناردوومى. 17 لە پى دەلىم، ھەركەسيك گوناھ بىكەت كۆپىلەي گوناھە. 35 تەوراتى گۈيەشىدا نۇرسراوه كە شايەقى دوو كەس پاستى. 18 كۆپىلە ھەتاكەتايە لە مال نامىتىتەوە، بەلام كور ھەتاكەتايە شايەتىم بۇ دەدەت.»³² 19 ئەوسا لېيان پىرسى: «باوكت لە كۆپىيە؟» بە راستى تازاد دەبن. 37 دەزام كە ئىيە لە ئەوهى ئىپراھىمەن، عيسا وەلەمى دايەوە: «نە من دەناسن و نە باوکىشىم. ئەگەر بەلام ھەملى كۆشىتم دەدەن، چۈنكە پىامە كەم لە دلى گۈيەدا مەنتان يىساپىا يەوا باوکىشىمان دەناسى.»³³ 20 ئەو قىسانەي جىڭىڭى ئىيە. 38 چەم لەلائى باوک يېنىھە دەلىم، گۈيەش چىتان لە كاتىكىدا فەرمۇو كە لەناو حەۋەشە كافى پەرسىتگە لە نزىك كە باوگانەوە بىستۇرە دېيگەن.»³⁴ 39 وەلەمایان دايەوە: «باوکان

خُوم نیبه، به لکو هی ئوهیه که ناردوویی. 17 ئەگەر كىسيتىك هەروەھا ناتوان بىن بۇ ئەو شوينەي من لېي دەجم». 35 ئىتر بىھەيت خواتى خودا ئەنجام بىدات، ئەوا دەزايىت ئاخۇ جولەكەن لەتىو خۇياندا گوتىان: «ئەمە بە نيازە بۇ كۆن پروات قىرકىرنەكانم لە خوداوهىيە يان لە خۆمەدە قەسە دەكەم. 18 كە نايدۆزىزىنهو؟ ئابا لای پەرا گەندەكان ئىتىپ يۇنانىيە كان ئەوهىيە لە خۆيە وە بدۈۋەت، داوايى شىكۈزى خۆيى دەكەت، دەپروات، تاكى يۇنانىيە كان قىرى بىكەت؟! 36 ئەم قىسىيە چىيە بەلام ئەوهىيە داوايى شىكۈزى ئەوه بىكەت كە ناردوویيەنى، ئەمە دەبىكەت: «داوام دەكەن بەلام نامدۆزىنهو» و «ناتوان بىن بۇ ئەو پاستگوئىيە فۇرقىلى ئىتىدا نىبيه. 19 ئابا موسا تەوراتى نەداونەتى؟ شوينەي من لېي دەجم؟» 37 لە گەورەتىن و كوتا رۈزى بەلام كەس لە شۇوە بە قىسەي تەورات ناكات، بۇچى ھەولى جەزىدا، عىسا پاوهستا و ھاوارى كەد: «ئەگەري يەكىك ئىتىنووى كوشتم دەدەن؟» 20 خەلکە كە وەلاميان دايەوە: «پۇچى بۇو با يېتە لام و بخواتوهە. 38 ئەوهىي باوھرم پىچىتىت، پىست ھەيدا كە ھەولى كوشتم دەدەن؟» 21 عىسا يېتىي وەك نۇرساروھ پېرۇزە كە فەرمۇوييەنى، لە ناخىيە و روپۇرەكان فەرمۇون: «كارىئىم كەد و ھەمووتان سەرسام بۇون. 22 لە ئاوى زىيان دەپروات.» 39 لېرەدا مەبەستى لە پۇچى پېرۇز رۈزى شەممەدا كورخەتنە دەكەن، چونكە دەللىن كە موسا بۇو، كە ئەوانەنى باوھرى پىددەھىن دواتر وەرىدەگەن، بەلام خەتەنە كەنلىنى سپاردوون، ھەرچەنە دەختەنە كەن لە موساوه ھېشتا پۇچى پېرۇز نەدرابوو، چونكە عىسا شىكۇدار نەببۇو نەببۇو، بەلکو لە باپىرانەوهىيە. 23 ئەگەر كۆر لە رۈزى شەممە 40 ھەندىن كە خەلکە كە گۈپىان لەم قسانە بۇو، گوتىان: خەتەنە بېكىت تاكى تەوراتى موسا نەشىكىت، باشه لە من تۇپەر «ئەمە بە راسقىي پېغەمبەرە كەدە». 41 ھەندىن كە گۈپىان: دەبن كە لە رۈزى شەممە سەرپاپىي مۇۋقىئىم چاڭكىرەدەوە؟ «ئەمە مەسیحە كەدە». بەلام ھەندىن كە نافەرمۇيت كە 24 بە روالەت حۆكم مەدەن، بەلکو حۆكمىكىن دادىپەرەوانە جەليلەدە دېت؟ 42 ئابا نۇرساروھ پېرۇزە كە نافەرمۇيت كە بەدەن، 25 لەبەر ئەوه ھەندىن كە خەلکى تۇرالىم دەيانگوت: مەسیح لە رەچەلەكى داود و لە بېت لەمەدە دېت، ئەو گۈنەدى «ئەمە نىبيه ئەوهىي دەيانەويت يېكۈژۈن؟ 26 ئەوهەتا بە ئاشكرا كە داودى لېپۇ؟» 43 بۇيە بەھۆزى ئەوهە دووبەرەكى كەوتە قەسە دەكەت و ھېچى پىنائىن، ئابا سەرۋەكە كان بەپارسەت بۇيان ئىتىوان خەلکە كە. 44 ھەندىن كە لەوان و ئىستان بېگن، بەلام دەركوتۇوھە كە ئەمە مەسیحە كەدە؟ 27 بەلام ئېدە دەزانىن ئەمە كەس دەستىگىرى نەكەد. 45 ئۇسا خزمەتكارەكان گەپرەنەوە خەلکى كۆپىيە، كاتىك مەسیح دېت، كەس نازاينىت خەلکى لاي كاھىنلىنى بالا و فەرسىيەكان، ئەوانىش ئىيان پىرسىن: كۆپىيە. 28 پاشان عىسا لە حەوشەكانى پەرسىتگە بەردەوام بۇو «بۇچى نەتائىنەتى؟» 46 خزمەتكارەكان وەلاميان دايەوە: «ھەرگىز لەسەر قىرકىدنى خەلکى و ھاوارى كەد: «بەلى، دەمناسن و كەس وەك ئەمە قەسەي نەكەدۋە!» 47 فەرسىيەكان گوتىان: دەزانىن خەلکى كۆپىم، لە خۆمەدە نەتائۇم، بەلام ئەوهىي منى «ئابا ئىمەش گومرا بۇون؟» 48 باشه كەس لە سەرۋەكە كان يان ناردووھە راستە، مۇيە ئايىناسن، 29 بەلام من دەيناسىم، چونكە فەرسىيەكان باوھرى پىچىتىاوه؟ 49 نەخىزى! تەنە ئەم خەلکە لەم و ئەۋىش منى ناردووھە. 30 لەبەر ئەوه ھەولىان دەدا نەفرەتلەتكاراوه نەيىت كە لە تەورات نازاينىت.» 50 نېقۇدىپۇس بېگن، بەلام كەس دەستى بۇ درىز ئەكەد، چونكە ھېشتا كاتى كە پېشىت ھاتىبوو لاي عىسا و يەكىك بۇو لەوان، ئىپ پىرسىن: نەھاتىبوو. 31 زۇر لە خەلکەكەش باوھرىان پىچىتىاوه گۈپىان گوتىان: «ئابا تەوراتىن حۆكمى يەكىك دەدەت پېش ئەوهىي گۈپىي «ئابا كاتىك مەسیح دېت، پەرجۇوي زىياتىر دەكەت لەوهى لى بېكىت و بىزائىت چى كەدۋە؟» 52 وەلاميان دايەوە: ئەمە كەدۋە يەقى؟ 32 كاتىك فەرسىيەكان گۈپىان لېپۇ «تۇش جەليلەتى؟ لىنى بکۈلە و بىزازە كە لە جەليلەدا پېغەمبەر كە خەلکە كە لمبارەي عىساوه چەپەچەپ دەكەن، كاھىنلىنى هەلنا كەوەت.» 53 ئىتر ھەرييە كە چۈوهە مالى خۆرى.

بالا و فەرسىيەكان خزمەتكارىيان نارد تاكو بېگن. 33 عىسا 8 بەلام عىسا چوو بۇ كىبىز زەيتۈون. 2 لە بەرەبەياندا فەرمۇوی: «ماوهىكى كەمم لەگەلتان ماوه، ئېنجا دەچەمە لاي گەپرەيەوە حەوشەكانى پەرسىتگە، ھەمەو خەلکە ئاتە لاي و ئەوهىي ناردووھە. 34 بەدوامدا دەگەپىن بەلام نامدۆزىنەوە،

هه یه . (aiōnios g166) 48 من نانی ژیان . 49 باوبایراندان له فرمومو: «ئهی عیوه ناتانه وی بیرون؟» 68 شیمۇن په ترۆس وەلایى چۈلەوانیدا مەنیان خوارد و مردن . 50 بەلام ئەمە ئەنەنیدە كە دايەوە: «گورەم، بېچىنە لای ئى؟ وەتكانى ژیانى هەتاكەتايى لە ئاسمانە وە دابەزىيە، تاکو ئەوهە لىپە بخوات نەمرىت . 51 من لەلای تېرىه . (aiōnios g166) 69 ئېھەش باوھەمان هېتىا و زانىمان ئەنەنە زىندىووهى كە لە ئاسمانە وە دايەزىيە . 70 عيسا وەلایى دانەوە: «ئايلام ئەنەنە بخوات بۇ ھەتاكەتايى دەزىيەت . ئەنەنەش كە بۇ ژیانى من عىوهى دوازدەم هەلەن بىرا دردۇوه؟ بەلام يەكىك لە ئىغۇرچى ئەنەنە بخوات بۇ ھەتاكەتايى دەزىيەت . 71 ئەمە چۈن دەتوانى چۈنكە سەرەرای ئەوهە كە يەكىك بۇو له دوازدە قوتا بىيە كە، لەناو خۆيان دەمە قالدىيان بۇو و دەيانگوت: «ئەمە چۈن دەتوانى چۈنكە سەرەرای شىمۇن ئەسخەنرىقى دەگرد، جەستەتى خۆيمان بەقى يېخۇرىن؟» 53 لەبەر ئەوهە عيسا يېلىچى بەلام بەتكەما بۇو بە گۈتنى بەلتىت .

فەرمۇون: «پاستىتائىن پى دەلىم ئەگەر جەستەتى كۈرى 7 دواى ئەمانە عيسا بە جەليلدا دەگەر ا و نەيدە وىست له يەھودىيا بېگەرى، چۈنكە راپەرانى جولە كەى ئەويى هەولىان دەدا يېكىكۈزۈن . 2 كاتىك جەزىنى كەپرەشىنەي جولە كەش تزىك بۇوهوه، 3 برا كانى پېيان گوت: «ئېرە بە جىبىيەلە و بۇ بۇنالاچىيە يەھودىيا، تاکو قوتا بىيە كانى خۇشت كارە كانت بېين كە تۆ دەيىكەيت، 4 ھېچ كەسىك بە نەتىقى شىتىك نا كات ئەگەر بېھەۋىت ئاشكرا بىت . ئەگەر ئەم شىنانە دەكەيت، خۇشت پېشانى جەپان بەدە . 5 برا كانى وایان پى گوت، چۈنكە تەنانت ئەۋايىش باوپەريان يېلىچى نەدەركەد . 6 عيسا شىپەن فەرمۇون: «جارى كاتىم نەھاتووه، بەلام هەر دەم كاتى ئىۋە گۈنجۇواه . 7 جەپان ناتوانىت رېلىتان بېتەوە، بەلام رېق له من دەيىتەوە، چۈنكە شايەقى لەسەر دەدەم كە كەدە وەسى خاراپە، 8 ئىغۇرچۇن بەزىنە كە، من نايەمە ئەم جەزىنە، چۈنكە هيىشتا كاتىم تەھاو نەبۇوه . 9 ئەمانەنى فەرمۇو و له جەليل مایەوە . 10 بەلام كە برا كانى بۇ جەزىنە كە چۈن، ئەۋىش رېۋىشت، بەلام بە ئاشكرا نا، بەلگۈ بە نەتىقى . 11 راپەرانى جولە كە لە جەزىنە كەدا بە دوايدا دەگەرەن و دەيانگوت: «ئەمە لەكۈپە؟» 12 لەتىو خەلگە كەدا چۈرەچۈرپىكى زۇرى لەسەر بۇو، ھەندىيەكان دەيانگوت: «پاپىكى چا كە .» خەلگى دېكەش دەيانگوت: «نەخىر، بەلگۈ خەلگى كۈرمىدا كەتات .» 13

بەلام كەس لە تىرى جولە كە كان بە ئاشكرا باسى نەدەكەد . 14 كاتىك نىوهى جەزىن تېپەرلى، عيسا چووه حەوشە كانى ئەوانەنى كە دەنەنىسى كە باوپەر ناهىنەن، ھەر وەھا دەمىزاف كى بە گۈتنى دەدات . 15 جولە كە كان پەرسىگە و دەستى كەد بە قىرકەنلىكى . 16 سەرەمان بۇون و پېسىيان: «ئەمە كە قىزىنە كراوه چۈن ئەمە مۇو زانىارىيە ئەھىيە؟» 17 عيسا وەلایى دانەوە: «قىرکەنلىم ھى لە گەللى نەدە دەگەرەن . 18 لەبەر ئەوهە عيسا بە دوازدە قوتا بىيە كەي

پیاوه کان که پیچ هزار ده بون دانیشت، 11 عیاش نانه کانی چونکه ئمه خودای باوک موری لیداوه») (aiōnios g166) 28 و هرگزت و سوپاسی خودای کرد، پاشان بهیچ پیوست دابهشی له بر ئوه لیان پرسی: «چی بکین تاکو کاره کانی خودا بکین؟» کرد به سره ئوانهدا که دانیشتبوون، بۆ ماسیکه کانیش هەمان 29 عیاش وەلامی دانهوه: «کاری خودا ئەمەیه: باوهربنین شتی کرد، 12 کاتیک هەموان تیزبونون، عیاش بە قوتاییه کانی بەوهی ناردوویهقی،» 30 ئوانیش لیان پرسی: «چ پەرجوونیک فرمۇو: ئەو پەلکەننەی ماوهەوە کۆئى بکنهوە تاکو هېچ دەکەت تاکو بیینین و باوهرت پی بکین؟ چی دەکەت؟ 31 سەبەتەیان پىزىد لەو پەلکەننەی ئەو پیچ نانه جۆیهی لە ئاسمانەوە نانی دانی تاکو بچۈن،» 32 عیاش بیچ فرمۇون: ناخخۇران ما بووه وە. 14 له بر ئوه وە کە خەلکە کە بینیان عیاش «پاستی راستیان پی دەلیم: موسا نەبۇ نانە کەی لە ئاسمانەوە چ پەرجوونیک کە، گۇتیان: «بە پاستی ئەمە پېغەمبەر کيە دانى، بەلکو باوکە لە ئاسمانەوە نانی راستیان دەداقى،» 33 کە بۆ جەپان دېت.» 15 عیاش زانی ئەوان بە نیازىن بىن و چونکە نانی خودا ئەوهیه کە لە ئاسمانەوە دابەزىۋە و ژيان پىگەن تاکو بیکەنە پاشا، دىسان بە تەنها چووھ سەر ساخان، دەبەخشىتە جەپان. 34 له بر ئوه و پیان گوت: «گەورەم، 16 کاتیک عیوارە داھات قوتاییه کانی بۆ لاى دەرىاچە کە هەموو کاتیک ئەوانەمان بەدەرىي.» 35 عیاش بیچ فرمۇون: چوونە خوارەوە، 17 سوارى بەلەمیک بۇون و بە دەرىاچەدا «من نانی ژيان. ئەوهى يېتە لام هەرگىز بىسى نايىت، ئەوهش بۆ كەفرناحوم كەوتەبرى. تارىك داھات و عیاش ھەر باوھىرم پى بېتىت هەرگىز تىنۇو نايىت. 36 بەلام پېم گۇتن، نەگەيشتە لایان. 18 پەشە باھلىکە دەرىاچە ھەلچۇو، 19 مەتنان بىنيوھ و باوهپىش ناهىن. 37 ھەركەسیک باوک دەيداھ کە تزىيەكى بىست و پىچ تاکو سى تىراھاۋىز سەولىان لىدىباوو، من دېتە لام، ئەوهش يېتە لام، ھەرگىز دەرپىنا كەم. 38 من لە عیسايان بىنى بەسەر ئاواھەكدا دەپروات و لە بەلەمە کە تزىيەك ئاسمانەوە دابەزىۋە، نەك بۆ ئەوهى خواتى خۇم ئەنجام بەدەم، دەپىتەوە، جا ترسان. 20 بەلام بیچى فرمۇون: «ئەوه من، بەلکو خواتى ئەوهى ناردوومى. 39 ئەمەش خواتى ئەوهى مە ترسن!» 21 كە رازى بۇون سوارى بەلەمە کەي بىكەن، كە منى ناردووە، هېچ كەسىك لەوانە لەدەست نەدەم كە دەستبەجى بەلەمە کە گەيشتە ئەو كەنارەي بۆي دەچۈن. 22 بۇ بیچى داوم، بەلکو لە رۇزى دوايدا زىندۇويان دەكەمەوە. 40 بەيان، ئەو خەلکەي لەپەرى دەرىاچە كە راواھ ستابۇون بینیان خواتى باوک ئەمە: ھەركەسیک تەماشى كۆرە كە بىكت و سوارى بەلەم نەبۇو، بەلکو قوتاییه کانی بە تەنها بە پىكەتىبۇون. دوايدا زىندۇوى دەكەمەوە») (aiōnios g166) 41 جولە كەش 23 ئېنجا بەلەمى دىكە لە شارى تەبەرىيەوە هاتەتىزىك ئەو دەستیان گەر بە بولەپەلکەن، چونکە فرمۇوی: «من ئەوانەنە شوينەنە کەيان لىخوارد كە عیسای خاوهن شکۇ سوپاسى لە ئاسمانەوە دابەزىۋە.» 42 گۇتیان: «ئەمە عیسای كۆرى خودای كرد، 24 کاتیک خەلکە کە بینیان نە عیسا لەپەيە و نە يۈسف نىيە، كە دايىك و باوک دەناسىن؟ يېستا چۈن دەلىت؟» لە قوتاییه کانى، سوارى بەلەمە كان بۇون و چوونە كە فەرناحوم، بۇ ئاسمانەوە دابەزىۋە؟» 43 عیاش وەلامی گۇتن: ئەوهى بەدوای عیسادا بگېرىن. 25 كە لەپەرى دەرىاچە كە «لەناو خۇتاندا بولەپۇل مەكەن، 44 كەس ناتاۋىنت يېتە لام دۆزىيانەوە، لیان پرسى: «رابى، كەي گەيشتىيە ئېرە؟» 26 ئەگەر باوک راينەكىنىت، ئەوهى ناردوومى، منىش لە رۇزى عیسا وەلامی دانهوه: «پاستی راستیان پی دەلیم: ئىھو بەدوامدا دوايدا زىندۇوى دەكەمەوە. 45 لە پەرتۈكى پېغەمبەر اندا دەگەرېن نەك لەپەر ئەوهى ئىشانە كاتنان بىنى، بەلکو لەپەر نووسراوه: [ھەموو لە خوداوه قىر دەن].» جا ئەوهى لە باوکەوە ئەوهى لە تانەكتان خوارد و تېر بۇون. 27 بۇ خۇراكىك ئىش يېستىتىن و قىرپۇيەت دېتە لام. 46 كەس باوک نەبىنيوھ جەگە مەكەن كە لەناودەچىت، بەلکو بۇ خۇراكىك كە بۆ ئىياني لە خوداوه، تەنها ئەوهى لە خوداوه بە باوکى بىنىوھ. 47 هەتاھەتايى دەمېتىتەوە، ئەوهى كۆرى مەرۆف دەتانداقى، پاستی راستیان پی دەلیم: ئەوهى باوهە بېتىت ئىياني هەتاھەتايى

پاستیتان پی دهایم: کوره که ناتوانیت له خزیوه هیچ شتیک کارانه خزیان شایه تم بوده دهن که باوک منی ناردووه. 37 بکات ئوهه نه بیت که ده بینیت باوک دهیکات، چونکه باوکیشم که ناردووهی، خوی شایه تم بوده دات. گیوه هه رگیز هرهچی باوک دهیکات، کوره کش دهیکات. 20 باوک دهندگان نه بیستوه و پر واله تیتان نه بیشوه، 38 فرمایشته کشی کوری خوی خوشده ویت و هه موو ئوهه پیشان ده دات له دلی گیوه دا نامینیته، چونکه ئوهه ئو ناردووهیتی گیوه که دهیکات، کاری لمانش مهزنتی پیشان ده دات، تاکو باوهه پی ناکدن. 39 نوسراوه پروروزه کان ده پشکن، چونکه سه رسام بن. 21 وک چژن باوک مردووان هه لدستیتیه و ده زان ژیانی هه تاهه تایی بود گیوه تیدایه، ئهم نوسراوانه ش و زیندووه ده کاته وه، کوره کش ئوهه پیه ویت زیندووه شایه تم بوده دهن، (aiōnios g166) 40 به لام ناتانه وی ینه لام ده کاته وه. 22 هه رووهها باوک کدس حکم نادات، به لکو تاکو ژیانان هه بیت. 41 «من شکوله خله لک و هرنا گرم، 42 هه موو حومکدانی داوهه دهست کوره که، 23 تاکو هه موو به لام گیوه ناسی که خوشویستی خوداتان له دلما نیمه. 43 به بریزی کوره که بگرن وک چژن بریزی باوک ده گرم. ئوهه ناوی باوکمهوه هاتوم، پیشوازم لی ناکدن، به لام ئه گریه کیکی بریزی کوره که نه گری، بریزی باوکیش ناگری که ناردووهیتی. دیکه به ناوی خزیوه هه بیت، پیشوازی لیده کدن. 44 چژن 24 «پاستی راستیتان پی دهایم: ئوهه گوئی له وشه کدم بگریت ده توان باوهه بین ئه گر شکومه ندی له یه کتری و هر بگرن و و باوهه بینیت به ووهی ناردووهی ژیانی هه تاهه تایی ده بیت و داوهی ئه شکومه ندیه نه کدن که له تا که خوداویه؟ 45 «وا حکم نادریت، به لکو له مردنهوه بژ ژیان گواستراوهه وه. مهان من له لای باوک سکالاتان لی ده کدم. یه کیک هه بیه (aiōnios g166) 25 راستی راستیتان پی دهایم: کاتیک دیت سکالاتان لی بکات، که موسایه، ئوهه هیواتان پیهیتی. 46 که ئیستایه، کاتیک مردووان ده نگی کوری خودا دهیستن، ئه گدر باوهه تان به موسا بکدايه، باوهه تان به منیش ده گرد، گوینگانیش زیندووه ده بنهوه، 26 چونکه وک باوک ژیانی له چونکه له بارهی منهوه نوسیویه. 47 ئه گدر باوهه بش به خویدا ههیه، به کوره کشی داوه ژیانی له خویدا هه بیت. 27 نوسراوه ئوهه کدن، چژن باوهه به وتكانی من ده کدن؟» ده سلائی حومکدانیش داوهه، چونکه ئوهه کوری مرؤفه. 28

6 داوهی ئهمه عیسا چووه بیوهه ری ده ریاچه هی جه لیل، «له مه سه رسام مه بن، چونکه کاتیک دیت هه موو ئوانهی له تاوه گوره ده نگی ده بیستن و 29 دینه ده رهوه، ئوهه ای کرداری چاکان کردووه هه لدستهوه بژ ئوهه بیش، به لام ئوانهی کرداری خراپان کردووه هه لدستهوه بژ ئوهه حکم بدرین. 30 له خومهوه ناتوانم هیچ بکم. وک ده بیست حکم ددهم، حومکدانه کشم داده به رو رانیه، چونکه داوهی خواستی خوم ناکم، به لکو خواستی ئوهه ناردووهی. 31 «ئه گدر خوم شایه تی بژ خوم بدهم شایه تیه کم راست نیمه. 32 یه کیکی دیکه شایه تم بژ ده دات، منیش ده زان ئه شایه تیه بژ منی ده دات راسته. 33 «نیز در اوatan نارده لای یه حیا، ئه مانه شایه تی بژ خوم بدهم شایه تیه کم راست نیمه. 34 من شایه تی مرؤف و هرنا گرم، 35 ئه چایه کی هه لگریساو و برسکدار بیوه، ده تانویست ماوهیه که به رونا کیهه که دلخوش بن. 36 «به لام من شایه تیه کم هه بیه له ووهی هه بیه گریگرته، چونکه ئوهه کارانه باوک پینداوم نه اوی بکم، ئهم

پیوهی ماندوو بون و گیوه بهره‌هی ماندوو بونیان ده خون.» 5 پاش ماوهیه ک له کانی چه زینکی جوله کدا، عیسا چوو بو 39 زور له سامیره یه کانی ئهو شاره باوه‌ریان به عیسا هینا، لمبهر ټورشلهم. 2 له ټورشلهم له لای ده روازه‌ی مهربه‌وزیک قسه‌ی ئهو زنه‌ی ک شایه‌تی دهدا: «هرچیه کم کرد ووه پیچ هه بوبه عیبری پینان ده گوت بیت‌حه‌سدا، به ده بیدا پنچ فرموم.» 40 لمبهر ئوه کاتیک سامیره یه کان هاته لای عیسا، پرپه‌وهی سه دا پوشراوه بوبه که هه ردوو لایان به کوله که تکیان لیکد له لایان بینیتیه ووه، ئه‌ویش دوو پوژه‌له‌ی مایه‌وه. گیرابون. 3 له‌وی خه‌لکنیکی زور را کشاپون، نهخوش و 41 ژماره‌یه کی زور زیارتیش به‌هوزی قسه‌کانیه‌وه باوه‌ریان هینا. کوپر و شهل و گکوح، چاوه‌ری جولانی ئاوه‌که بون، 4 چونکه 42 به زنه‌کیان ده گوت: «چیتر به‌هوزی قسه‌ی تورو نیبه که ئیهه هندنیک جار فریشته‌یه کی یه‌زدان داده‌بزی بوناوه‌که و باوه‌ر ده‌هینین، چونکه خومان بیستان و ده‌زانین که ئه‌م ئاوه‌که ده‌جلاند، جا‌وه‌وهی یه‌کم کدس ده‌چووه ناو پیوه به‌پرستی پرزاگارکری جیهان!» 43 پاش ئه‌و دوو پوژه‌له‌زه کده، هه رنهخوشیه کی هه‌بواوه چاک ده‌بوبوه. 5 عیسا ئه‌وی پی به‌جنبیشت و چوو بو جه‌لیل، 44 چونکه خوی کابرایه ک له‌وی بوبه ک سی و هه‌شت سال نهخوش بوبه. 6 فرمومو بوبو که پېغه‌مه‌ره له شاری خوی بیزی ناگیریت. کاتیک عیسا ئه‌م کابرایه بینی بالکه و تووه و زانی ماوهیه کی 45 لمبهر ئوه کاتیک هاته جه‌لیل، جه‌لیلیه کان پیشوازیان زوره وايه، پیچ فرموم: «ده‌ته‌وی چاکیتیه ووه؟» 7 نهخوشه که ایچی کرد، چونکه ئه‌وانیش بوجه‌ژن هاتبیون و هه‌موو ئه‌و وه‌لام دایه‌وه: «گوردم، کاتیک ئاوه‌که ده‌جویت، کدسم شنانیان بینیبوو که له جه‌زندنا له ټورشلهم گردبوبو. 46 عیسا نیبه بختانه ناو حه‌زه کده، هه روه‌ها کاتیکیش هه‌ول دهدم دیسان هاته‌وه شاروچکه‌ی قاتا له ناوجه‌ی جه‌لیل که له‌وی بروهم، یه‌کنیکی دیکه پیش من ده‌چیته ناوی.» 8 عیساش ایچی خانی کدبووه شراب. لهو شاروچکه‌یه دا کاربده‌ستیکی پاشا فرموم: «هه‌سته! نوینه کدت هه‌لگره و پروزا!» 9 ده‌سته‌جن هه بوبه که کوره‌که ده کفه‌ناسوم نهخوش بوبه. 47 کاتیک کابرایه بوبوه، نوینه که ده‌لگرت و رویشت. ئوه که بیستی عیسا له یه‌هودیاوه هاتووه‌ته جه‌لیل، چووه لای روزه‌ش شه‌مه بوبه، 10 لمبهر ئوه را به‌رانی جوله که به کابرای و ایچی پارایه‌وه که بیت بوجه‌وه کوره‌که ده چاک بکاته‌وه چاکبوبوه‌هیان گوت: «شه‌مه‌یه و دروست نیبه نوینه کدت که له سه‌ره‌مرگدا بوبه. 48 ئینجا عیسا پیچ فرموم: «نه‌گهر هه‌لگرت!» 11 کابرایه وه‌لام دانه‌وه: «ئوه‌وهی چاکیکدمه‌وه ٹیوهی په‌رجوو و کاری سه‌رسو هیتیر نه‌بین هه‌رگیز باوه‌ر پیچ فرموم: «نوینه کدت هه‌لگره و پروزا!» 12 لیبان پرسی: «ئوه ناهین.» 49 کاربده‌سته کدش ایچی گوت: «گوردم، پیش پاوه کتیه که ایچی گوق: «هه‌لیگره و پروزا!» 13 به‌لام کابرای ئوه‌وهی کوره‌که ده بیت، ورهه. 50 عیسا ایچی فرموم: «پروزا! چاک بوبوه نه‌یده‌زانی کنیه، چونکه عیسا لمان او ئوه خه‌لکنی کوره‌که ده‌زیت.» پاوه که باوه‌ری بهو قسه‌یه کرد که له‌وی بون به نهنه دوورکه و ته‌وه. 14 دواي ئوه عیسا ئه‌وی عیسا ایچی فرموم و رویشت. 51 که به رینگاوه بوبه، کویله‌کانی له په رستگا بینیه‌وه و ایچی فرموم: «ئوه‌تا چاکبوبوه‌ته ووه. ئیتر تووشی بون و هه‌والیان پیدا که کوره‌که زانی که زنده‌وه، نه‌وک خاپرت به سه‌ره‌بیت.» 15 کباراش چووه جا سه‌باره‌ت بهو کاټرمه‌یه تیلدا چاکتربووه و پرسیاری به را به‌رانی جوله که گوت که عیسا بوبه چاکیکدووه‌ته ووه. لیکدن، وه‌لامیان دایه‌وه: «دوئن کاټرمه‌یه کی پاش نیوه‌رۇ 16 لمبهر ئوه‌وهی که عیسا ئه‌م کارانه‌یی له روزه‌ش شه‌مه‌دا تایه که به‌ریدا. 53 باوه‌که زانی که رینک ئه‌و کانه بوبه که ده‌کرد، را به‌رانی جوله که ده‌ستیان کرد به چه و ساندنه‌وهی. عیسا ایچی فرمومو بوبو: «کوره‌که ده‌زیت.» ئه‌وسا خوی و 17 به‌لام عیسا له به‌رامبه‌ردا فرمومو: «هه‌تا ئیستا باوکم کار خاوه‌خیزانی هه‌موو باوه‌ریان هینا. 54 ئه‌مه‌ش دووهم په‌رجوو ده‌کات، منیش کار ده‌کم.» 18 لمبهر ئه‌م ھویه جوله که کان بوبه که عیسا گردی، دواي ئوه‌وهی له یه‌هودیاوه هاته جه‌لیل. زیارت‌هه‌ولیان ده‌دا یکوژن، چونکه تنه‌ها شه‌مه‌ی نه‌ده‌شکاند، به‌لکو ده‌گوت که خودا باوکیه‌قی، خوی له‌گل خودا یه‌کسان ده‌گرد. 19 لمبهر ئوه عیسا وه‌لام دانه‌وه: «پرستی

ههیه. به لام ئوههی گوپایاھلی کوره که نیبە زیان ناینیت، به لکوتودری خودای له سه رده مینیت. (aiōnios g166)

فدرسیبیه کان بیستیان که عیسا له يه حیا زیاتر قوتابی دروستکدووه و له ئاو هله لکیشاوه، 2 هه رچنهنده عیسا خۆی خله لکی له ئاو هله نه ده کیشاوه، به لکوتاییه کانی. 3 کاتیک عیسا ئەمەی زانی ھەودیاھ بچیشت و گپایاھ و چەلیل، 4 جا دەبواویه به ناوجەی سامیرەدا تیپەریت. 5 ئیتر گشته شارۆچکیک سامیرە که ناری سوخار بوبو، تزیک ئەپارچە زەوییە یاقوب دابوویه یوسفی کوری، 6 بیری یاقویش لهوئ بوبو. جا له بەر ئوههی کە گشته کە ماندوو بوبو، له لای بیره کە دانیشت، تزیکی کاشتیز دوازد بوبو، 7 کاتیک زیتیکی سامیرەیی هات بۇ ئوههی ئاو بیات، عیسا پیچی فەرمۇو: «ھەندىنک تاوم بەدرى». 8 لهو کاتەدا قوتاییه کانی چۈوبونە ناو شار تاکو خواردن بکەن. 9 جا زنە سامیرەییه کە پیچی گوت: «تۆ جولە کەیت و منیش زیتیک سامیرەییم، چۈن داواي تاوم لى دە کەیت؟» چۈنكە جولە کە کان تیکەنلى سامیرەییه کان نابن. 10 عیساش وەلامی دايیه وە: «ئەگر بەخشىنى خودات بزانیاھ و هەروهە ئوهەش کېنیه کە بېت دەلیت؟ تاوم بەدرى،» تەوسا تو داوات لى دەکرد و ئەپوش ئاواي زیانی پىدەدایت. 11 زنە کە پیچی گوت: «بەلام گورەم، دۈلکەت پى نېیە و بیرە کەش قولە. ئېر تۆ ئاواي زیانت لەکوئ بوبو؟ 12 خۆ له ياقوی باوکان گورە تر نیت کە بیرە کەی پىداوین، خۆی و کورە کانی و مالاتە کانیشى لیيان خواردۇوه تەوه؟» 13 عیسا وەلامی دايیه وە: «ھەركەسیک لەم ئاواه بخواهە و جارىکى دېكە تىنۇوی دەپىتە وە. 14 بەلام ئوههی لەو ئاواه بخواهە وە کە من دەپىدەم، ھەرگىز تىنۇوی نایت، به لکوتە و ئاواه بخواهە وە کە دەپىدە دەپىتە کانیاوینک و ھەلدە قوئیت، زیانی هەتاھەتاي دەپەخشى». (aiōn) 15 زنە کەش پیچی گوت: «گورەم، ئەم و سەپانیش گرى وەردە گریت و بۇ زیانی هەتاھەتاي بەرھەم کوکەنکەنە، تاکو تۇۋچىن و سەپان پىکەوە دلشاد بن. (aiōnios g165, aiōnios g166) 16 عیسا پیچی فەرمۇو: «بىرۇ، مېزدە کەت باڭ بکە و وەرھە بۇ زیە.» 17 زنە کە وەلامی دايیه وە: «مېزدەم نېیە.» عیساش پیچی فەرمۇو: «پاست دە کەیت کە دەلەنی مېزدەم نېیە. 18 له راستیدا پېنج مېزدەت ھەببۇو، ئېستاش ئوههی ھەتمە مېزدەت نېیە. ئەمەشت دروینیه کە ناردووھە کە پۇھى ماندوو نەبوبۇن. کەسانى دېكە

3

پاونیک له فریسیه کان هه بیو به ناوی نیقؤدیمُوس، خودا نه هیناوه. 19 ئەمەش حۆکە کەیه: پروونا کیبیه کە هاتە يەکیک بیو له رابەرانی جولە کە. 2 به شەو هاتە لای عیسا و جىهان بەلام خەلک لە جىاتى پروونا کیبیه کە يان يېچى گوت: «رابى، دەزانىن تو مامۇستايەكى لەلای خوداوه خۇشىست، چونكە كرددەميان خراپ بیو. 20 لمبەر ئەوهى هاتوویت، چونكە كەس ناتوانىت ئەو پەرجۇوانە بکات كە تۈرەركە سىنك خراپ بکات رق لە پروونا کیبیه کەيە و نايەت لای دەيدىكىت، ئەگەر خوداى لە گەل نېيىت.» 3 عىساش وەلامى پروونا کیبیه کە، نەوهە كەدەوهە كانى ئاشكارىت. 21 بەلام دايەوه: «پاستىت پىن دەلىم، ئەگەر يەکىك لە دايىك ئەوهى بەگۇزىھى راستى دەپروات، دىتە لای پروونا کیبیه کە، نەيىتەوه، ناتوانىت شانشىنى خودا بىيىت.» 4 نېقۇدیمُوس پىي تاكو دەربىكۈت كە كەدەوهە كانى لە خوداوهى. 22 دواى گوت: «مرۇف كە پىر يېت چۈن دەتوانىت لە دايىك يېت؟ خۇ ئەمانە عىسا و قوتايىيە كانى هاتە خاکى يەھوديا، لمۇي لە گەليان ديسان ناتوانىت چېچيەوه سكى دايىك و لە دايىك يېتەوه!» 5 عىسَا مایهەوە و خەلکى لە ئاۋەللىكىشا. 23 يەحياش لە ئەينۇن وەلامى دايەوه: «پاستىت پىن دەلىم، ئەگەر يەکىك لە ئاۋەللىكىشا، چونكە لمۇي ئاۋەللىكىشا، چونكە هىشتا و له رۇھى پېرۇز لە دايىك نەيىت، ناتوانىت چېچيە ناو شانشىنى زۇر بۇو، ئىتە دەھات و له ئاۋەللىكىشان، 24 چونكە هىشتا خودا. 6 ئەوهى لە جەستە لە دايىك بۇوە رۇحە. 7 سەرسام مەبە كە بېم گفتۇگوھى كە كەدەتەنە دەربارە پاڭكەرنەوە لە رۇھى خودا لە دايىك بۇوە رۇحە. 8 با بۇ كۈوي يېھ وېيت ھەلەدە كات 26 قوتايىيە كانى هاتە لای يەھىا و پېيان گوت: «رابى، ئەوهى گوقى: «دەپى لە دايىك بىنهەوه»، 8 با بۇ كۈوي يېھ وېيت ھەلەدە كات 26 قوتايىيە كانى هاتە لای يەھىا و پېيان گوت: «رابى، ئەوهى و گوېت لە دەنگە كەي دەيىت، بەلام نازارىت لە كۈتۈپ دىت و لەوبەرى رووبارى ئوردون لە گەل تو بۇو، ئەوهى شايەتىت بۇ كۈوي دەچىت. هەركەسىكىش لە رۇھى پېرۇز لە دايىك بۇوە بۇيى دا، ئەمەتە خەلک لە ئاۋەللىكىشىت و ھەمو خەلک ئاۋايە، 9 نېقۇدیمُوس گوقى: «چۈن دەكىي ئەمانە رۇوبەدن؟» دېنە لاي». 27 يەھىا وەلامى دايەوه: «كەس ناتوانىت شىئىك ئەمانە: 10 عىسا وەلامى دايەوه: «تو مامۇستايەكى ئىسرايىل و ئەمانەش وەرگىت ئەگەر لە ئاسمانە وە يېنى نەدرابىت. 28 گۈھ خۇتان نازارىت؟ 11 پاستىت پىن دەلىم: ئەوهى دەپەزىن دەلىيىن شايەتىم بۇ دەدەن كە گۆتم: «من مەسیح نىم، بەلام بېش ئەو و ئەوهى دەپەزىن شايەتى بۇ دەدىن، گۈھ شايەتەن قبول ئىندراروم». 29 بۇوك بۇ زاوابىه، ھاۋىرۇنى زاواش كە خزمەتى نا كەن، 12 باسى شتە زەمىنېيە كامن بۇتات كەد و باوەر نا كەن، زاوا دەكات و چاھەرپى دەنگى هاتە كەدە كات، كاپىك ئىتە چۈن باوەر دە كەن ئەگەر باسى شتە ئاسمانىيە كامن بۇتەن كەن ئەنگى زاوا دەبى، زۇر دەلخۇش دەيىت، ئەم خۇشىيە 13 كەس سەرنە كەوتۇوه بۇ ئاسمان جەل ئەوهى لە ئاسمان درابە من و ئىستا هاتە دى. 30 پۇيىستە ئەوزىزىد بکات و منىش هاتووته خوارەوه، كە ئەوش كۈرى مرۇفە. 14 هەرۋەك كەم.» 31 ئەوهى لە سەررووی ھەمۆانە، موسا لە چۈلەوانى مارە كەي بەرزكەدەوە، ئاواش دەبى كۈرى بەلام ئەوهى لە زەۋىيە ئەوه زەمىنېيە وەكە كەسىكى زەمىنې مرۇف بەرز بکرىيەوه، 15 تاكو هەركەسىك باوەرپى پىن دەدەيىت، ئەوهى لە ئاسمانە وە دىت لە سەررووی ھەمۆانە و بېننەت ژيانى ھەتاهەتايى ھەيىت.» 16 aiōnios g¹⁶⁶ لمبەر 32 شايەت ئەوه دەدەت كە بېننەت ھەپتۇرپى وەيىتەنە، بەلام ئەوهى خودا ئەوهندە جىهانى خۇشىست، تەنانەت كۈرە كەس شايەتىيە كەد و مەرنا گىت. 33 ئەوهى شايەتىيە كەد تاقانە كەي بەختىرد، تاكو هەركەسىك باوەرپى پىن بېننەت لەنماو وەر دەگىت، مۇرى دەكات كە خودا پاستە، 34 چونكە نەچىت، بەلکو ژيانى ھەتاهەتايى ھەيىت. 17 ئەوهى خودا ناردووپەتى بە پەيامى خودا دەدەيىت، لمبەر چونكە خودا كۈرە كەد نەناردە جىهان تاكو جىهان حۆكم ئەوهى خودا بىن سۇورپۇھى پېرۇز دەبەخشىت. 35 باوەك بەننەت تاكو جىهان بەوهە پەزگارى بېت. 18 ئەوهى ئاسمانى كۈرە خۇرى خۇشىدەوېت و ھەمو شىئىكى داوهە باوەرپى پىن بېننەت حۆكم نادىرىت، بەلام ئەوهى باوەر ناھىنەت دەستى. 36 ئەوهى باوەر بە كۈرە كە بېننەت ژيانى ھەتاهەتايى ئەوا حۆكم دراوه، چونكە باوەرپى بە ناوى كۈرە تاقانە كەد

بو و دوای عیسا کهون. 41 یه کدم جار نهندراوس چوو بینه! ئه وانیش بردیان. 9 کاتیک گورهی شایه که تامی شیمۇنی برای دوزیبەوه و پىچى گوت: «مهسیحمان دوزیبەوه..» ئو ئاواهی کرد که ببۇه شەراب، سەرچاوه کەنی نەدەزانی، واتە دەستىشانكراو. 42 ئېنجا شیمۇنی هىتىيە لاي عیسا، عیساش بەلام خزمەتكاران دەيانزانى، ئه وانى ئاواه کەنی دەريتىنابۇو، تەماشى گرد و فەرمۇسى: «تو شیمۇنی كورى يۇنای، بەلام بە ئەوسا گورهی شایه کە زاوابى بانگىرىد و 10 پىچى گوت: كېفاس ناو دەپدرىيەت». كېفاس واتە پەتروس. 43 بۇ بەيانى «ھەمۇ كەس يە كەم جار شەرابە چا كە دادەنن، كاتیک عیسا ويسىتى بچىتە جەللى، فيلىپۆسى دوزیبەوه، پىچى فەرمۇسى مەست بۇون، ئېنجا خرپاکە. بەلام تو هەتا ئىستا شەرابە «دوم بکەوه..» 44 فيلىپۆس خەلکى يېت سەيدا بۇو، شارەكەي چا كەكت هېنىشتەرەتەوە! 11 ئەپەر جووهى عیسا لە قاناي ئەندراوس و پەتروس. 45 فيلىپۆسيش ناتائىل دوزیبەوه، جەللى كەدى، يە كەمین نىشانە بۇو كە بەھۆيە و شکۈرى پىچى گوت: «ئەۋەھى كە موسا لە تەورات و پىغەمبەر اينىش لە خۇرى دەرخىست، قوتاپىيە كەنیشى باوەرپەن يېتىن. 12 دواتر پەرتوكەكابيان لەسەرپەن نووسىيە دوزىبەوه، عیسای كورى لە گەل دايىكى و براكانى و قوتاپىيە كەنی باھەرەشارى كەفەرناحوم يۇسفي خەلکى ناسىرەيە»، 46 ناتائىل پىچى گوت: «ئابا لە دابەزىن، چەند رۈزىكە لەوي مانەوه. 13 كە جەڙنى پەسخە ناسىرە شى چاک ھەلدە كەھى؟» فيلىپۆس پىچى گوت: «وەرە جولە كە كان تىزىك بۇوهە، عیسا چوو بۇ تۈرپەلەم. 14 لە و بېيىتە»، 47 عیسا ناتائىل بىنى بۇ لاي دىت، دەربارەي حەوشە كەنپەرسىتگا فرۇشىيارانى گا و مەر و كۆتى بىنى، فەرمۇسى: «ئەپەيە ئىسرائىيەي رەسەن، كە هيچ فەلىيەكى تىدا پارەكۆزەۋاينىش دايىشىپۇن. 15 قاچىيەكى لە گورپىس دروستىكەد نىيە!» 48 ناتائىل پىچى گوت: «چۈن دەمناسىت؟» عیسا وەلەمى و ھەمووانى لە حەوشە كەنپەرسىتگا دەركىد، مەر و گا پىشكەدە دايەوه: «پىش ئەۋەھى فيلىپۆس بانگت بىكت، تۆم لەھۇر دار پارەكۆزەوانى پەرشۇلاباً كەدەھە و مېزە كەنی سەرەۋەزىرەن ھەنجىرە كەدا بىنى». 49 ناتائىل وەلەمى دايەوه: «برابى، تو كەد، 16 ئېنجا بە كۆتۈرۈشانى فەرمۇسى: «ئەم شتانە لېرە ھەلگۈن! كورى خودايت! پاشاي ئىسرائىليت!» 50 عیسا وەلەمى دايەوه: مالى باوكم مەكەنە بازارا! 17 جا قوتاپىيە كەنی ھاتەوه بېرپەن باوەرپەتھىتا، چونكە پىچى گوتىت لەھۇر دار ھەنجىرە كە تۆم كە نووسراوه: [دەلگەرمى بۇ مالە كەت دەمسوو تېتىت]. 18 بىنى؟ شى گورە تە دېتىت!» 51 ئېنجا پىچى فەرمۇسى: «راستى جولە كەن وەلەميان دايەوه: «ج پەرجۇوپەنگان نىشان دەدەيت پەستىيان پى دەلىم، دەپىن ئامىمان كەواھەتەوە و فەيشەتەي تاڭرە كەنەلاق ئەنجامدانى ھەمۇ ئەم كارانەت بىسلىنى؟» خوداش لەسەر كورى مەرۇف سەرەدەكەن و دادەبەن..» 19 عیساش وەلەمى دانەوه: «ئەم پەرسىتگا بېرخىزىن، بە

2

سەن پۇزى ھەلیدە سەتىنەمەوه..» 20 ئېنجا جولە كەن گوتىيان: لە بۇزى سېيەم لە قاناي جەللى شایەكە بۇو، دايىكى عیساش لەوي بۇو، 2 عیسا و قوتاپىيە كەنیشى بۇ شایە كە بالانگەيىشتەكابۇن. 3 كاتیک شەراب نەما، دايىكى بە عیسای خزمەتكاران گوت: «ھەرچىيەگان پى دەلى، يېكەن». 6 شەش كۆپەي بەردىن، لە جۆرە كە جولە كەن بۇ پا كەركەنەوە بەكارىاندەھىتىا، لەوي داتابۇن، ھەرپەي كەي ھەشتا ھەتا سەد و يېست لېتىيان دەگرت. 7 جا عیسا پىچى فەرمۇسى: «كۆپەي كەن پېر بکەن لە ئاوا..» ئەوانىش كۆپەكابيان ھەتا سەرپەركەد. 8 ئېنجا پىچى فەرمۇسى: «ئىستا لىلى دەرپەتىن و بۇ گورهی شایە كەي مەرۇف چى سېدايە.

«ئەی تۆپۇغە مېھرە كەي؟» گۇنى: «نە خىر». 22 لە كۆرتايىدا پېيان

گوت: «باشه تو کیتی؟ تاکو وہ لامیک بدھینه وہ ئه وانه ی

له سه ره تادا، وشه که هببو، وشه که هلای خودا ببو، که یئیهيان ناردووه، دهربارهی خوت چو دهلى؟»²³ يه حیا وشه که خوی خودا ببو.²⁴ هله سه ره تاوه هلای خودا ببو.

3 همه مو شنیک به و به دیگر توهه، بی ته و هیچ شنیک به بدی ئه و کسهم که له چو له وانی هوا و ده کات: «رینگا بو هانتی زنده ات رانم که داشتند و شنک داشته شان

نه بیووه له ونهی له یدیهارون، ۴ وسه له سره رچاویه رین یه زدابن ظاماده بکهن.“ ۲۴ ئه وانهی له لایه فه رسیه کانه و بوو، زیانه کش پرونا کی مرؤف بوو، ۵ پروونا کیهه کدش له نیزدرا بیرون، ۲۵ لیان پرسی: ئەگهار تو مه سیحه که نیت و

تاریکیدا دهدره و شنیته و تاریکیه که به سریردا زال نه بوده. ئیلیاس نیت و پیغمه بره که دش نیت، پیتر بچی خەلکی له ئاو ۶ مروفیک هات که خودا ناردبیووی، ناوی يەحیا بیوو ۷ .

هله لهده دیشیت ۲۰ یه حیاس وله می دانهوه: «من جملکی ٹئو بُو شایهقی هات، تاکو شایهقی بُو رپونا کییه که بدات، له ئاو هله ده کیشم، به لام يه کیک له تیوانان راوه ستاوه که

بو ته و همه مواد له رینده ته و همه مواد باور پر بینن. ۸ ته نایانس، ۲۷ ته و لهدوای من دیت، من شایانی ته و نیم که روپونا کیه که نه بیو، به لکو هات تا کو شایه قی بپروپونا کیه که قه شایه بیلا و هکان، بکه مه و هه^{۰۰} ۲۸ ته مانه له بت عه نیا و و بداء.

بدات. ۹ نئو پرووناکیهه راسته قیمه‌یهی که به سه ره مه مو لو به ری رو بواری ئور دونه وه، لهو شوینه‌یه حیا خه لکی له مرغ فنکدا ددد، ده شتته وه، ده هاته حیان. ۱۰ نئو له حیاندا

برو، جهانیش به و به دیهات، کچی جیان نه بیانی، ۱۱ بُو روی دیت، گوئی: «ءوهتا به رخی خودا، ئوهی گوناهی

لای دله لدی هات بهام آهوان پیشوازیان نه کرد. 12
جهان لادهبات! 30 ندهمه ئه وویه که باسم کرد، پاونیک دوای
له گەل ئوه شدا هەمو ئهوانی پیشوازیان لیکرد، ئهوانی
من چەست کە چەش كەوتەم، حنگىڭ باش من چەپەم، 31

باوپریان به ناوی هینا، ماف پدان بینه رولهی خودا،¹³ منیش نه مدنه انسی، به لام هاتووم خه لکی له تاو هله لبکیشم بُر
ئه وله افه، نه بله وله وشت، اهدانک، بوند، نه بله خاسته وله،

نه به ویستی پیاویش، به لکوه خوداوه له دایک بون. ۱۴ دا و گوئی: «ینیم روحی پیروز وه ک کوتربنک له ئاسمانه وه نهاده وه ئەو بۆ ئیسرائیل دەریکوئیت». ۱۵ ینجا يە حیا شایه تی

و راستي. 15 يه حیا شایعې بُو دا و هاواري کرد: «نهمه ده بیانیت پُوحې پرروز دیمه خواروه و لهسه رو ده ناشیته و، عونک کړګنديغه دا هم ده داشت کړت، نک

نهویه به نویم. نهودی دوازی من دیپ پلسم نهوب، چونه کوه له روحی پیروزان هله لدہ کیتیت. ۳۴ خوم بینم و شایه تم دا پلش من بووه.^{۱۶} له گنجینه‌ی پری نهوده همه‌ومنان که نه‌مه کوری خوداوه.^{۳۵} بو بهانی دیسان به حجا له گل دوو

نیعمت لهدوای نیعمه‌مان و هرگز تووه، چونکه تهورات قوتی خزی راوه‌ستا برو. ۳۶ کاتیک عیسای له کاتی رویشتندا له رنگی موساوه درا، به لام نیعمت و راسته له رنگی گتے باشند کارک

عیسای مهسیحه و هات. ۱۸ هرگز کس خودای نه بینیو گوییان لوه بلو، دوای عیسا کمتون. ۳۸ عیسا ئاوری دایه وه بیلی، کوئی: «له واهه! به رحمی خود!» ۳۷ کاچیک دوو هوتایله ۵

کاییک را به رانی جوله کدی تورشه لایم کاهن و لیشیان نارده
لایه، سیاری، لز، یکمن: «هرن، ته ماشا بکدن.» لبه رئوه ئه و اینش
پیچ فرمون: «هرن، ته ماشا بکدن.» 20 ئه دان، بیدا نا

نکولی نه کرد، به لکو گوچ: «من مه سیحه که نیم»، 21 تینجا تزیکی کاشتیزیر چواری پاش نیوه رُ بُو. 40 نهندراویس برای

لیان پرسی: «ئە کىيىت ئەلىاسى؟» گوئى: «نَا، ئە و نىم». شىمۇن پەتروس، يەكىك بولۇ دووانەي كە گۈپىان لە يە حىا

23 ته رمه که دیان نه بینیبوو، هاتنه و گوتیان، فریشته مان بینیبوو بوم: پیویسته هه موو ئه وانهی له تهواراتی موسا و پیغمه مه ران و ده لین ئه و زیندووه. 24 هندنیک له ئىنه سونه سەر گۈرە كە و زېبوردا دەربارە من نووسراون يېنە دى.» 45 ئىنجا مىشى بینیان وايد، وەك ژنه کان گوتیان، بەلام ئه ويان نه بینیبوو.» كەرنە وە، تاكى نووسراوه پېرۇزە کان تېگىن. 46 يېنی فرمۇون: 25 ئەوش يېنی فرمۇون: «ئەي گىل و دنخاۋە کان له باورىكىن «ئالا نووسراوه، كە مەسیح ئازار دەچىزىت و له پۇزى سېيىم بە هەموو ئەوه پېنځە مەران باسیان كەردىووه! 26 نەدەبوايە له تۆ مردوانەن ھەلەدەستىتەوە، 47 بە ناوی ئەوش تۆ به كەردن بۆ مەسیح ئەم شاتانە بچىزىت و بچىتە ناو شکۈمەندىيە كە خۇرى؟» لېخۇشبوونى گۇناھ بۆ هەموو گەلان جاپىرىت، ئەمەش لە 27 ئەوسا دەستى كەد بە ۋۇنگەنە وەي ئەو شاتانە دەربارە تۈرشه لېوه دەستىپىدە كات. 48 ئىغۇر شابەقى ئەم شاتانەن. 49 وا خۇرى بولە هەموو نووسراوه پېرۇزە کاندا، هەر لە تهواراتى من بەلېنە كەى باوكەنان بۆ دەنیزم، بەلام لە شار بىننەوە، هەتا موساوه هەتا هەموو پەرتووكەكانى پېغەمبەران. 28 كاتىك لە ئامىنەوە پەر دەكىن لە ھېز.» 50 ئىنجا ئەوانى بۆ گۈندى تىزىكى ئەو گوندە بۇون كە بۆيى دەچۈن، عيسا واى نىشان بېتەنەيا بىر دەرەوە، دەستى بەرز كەدەوە و بەرە كەتدارى دا كە بۆ شوينىكى دوور تەرىچىت. 29 ئەوانىش زۇرلىنى كەردىن، ئىليان جىيا بۇوه و پاپانە و گوتیان: «لەلامان بىننەرەوە، چونكە وا شوارەيە و بەررەكايەوە بۆ ئاسمان. 52 ئەوانىش كېتىشيان بۆ بىر دە رۇز لە تاوابۇونە». جا چۈرۈچە دەرەوە تاكى لە گەلەن بىننەتەوە. بە شادىيەكى گەورەوە گەپانەوە تۈرشه لىم. 53 بەر دەوام لە 30 كاتىك لە گەلەن دانىشتبۇو، ناتىكى ھەلگەرت، سوپاپى پەرسەتكەن، بۇون و ستايىشى خودايان دەكەد.

خودايى كەد، پاشان لەقى كەد و بېيىدان. 31 ئىنجا چاوابان كەرلەپە و ناسىانە وە، ئېتىر لەبەرچاوابان نەما. 32 بە يەكتىريان گۇت: «ئەرى كاتىك لە پىنگا قىسىيە بۆ دەكەدىن و نووسراوه پېرۇزە كانى بۇمان ۋۇون دەكەدەوە، دىلەن لە ناخاندا گۈرى نەگرتابۇ؟» 33 ئىنجا دەستىبەجى ھەستان و هاتنە وە تۈرشه لىم، بىنیان يازىدە قوتايىيە كە ئەوانەيى لە گەلەنداڭ كۆپۈنەتەوە و 34 دەلەن: «بە راستى مەسيحى خاونەن شىڭ ھەستاۋەتەوە و بۆ شىمۇن دەركەتۈرۈۋە.» 35 ئەمانىش باسى ئەو شاتانەيان كەد كە لە پىنگا بەسەريان ھاتىبوو، ھەروەھا لە كاتى ئانلەتكەردنە كەدا چۈن مەسيحيان ناسىيەوە. 36 كە باسى ئەمەيەن دەكەد، عيسا خۇرى لەناوه راستىان راواھەستا و يېنی فرمۇون: «سلاواتان لى بېت.» 37 سام دايگەرن و تىسان، ويلان دەزافى خىپە دەپىن. 38 يېنی فرمۇون: «بۆچى شىءوان؟ بۆچى گومان دە كەۋېتە دلتان؟» 39 سەبىرى دەست و پېن بىكەن، بپوا بىكەن، مەن! دەست لى بىدەن و بىبىن، چونكە خىپە گۆشت و ئىسقانى نىيە وەك دەپىن من ھەمە.» 40 كە ئەمە فرمۇو، دەست و يېنی نىشاندان. 41 لە خۇشى و سەرسۈرماندا ھېشىتا باورىيان نەدەكە، يېنی فرمۇون: «لېرە خواردتاتان ھەيە؟» 42 ئەوانىش پارچەيەك ماسى بىرزايان دايى. 43 وەرگەرت و لەبەرچاوابان خواردى. 44 ئىنجا يېنی فرمۇون: «ئەم قىسانەم بۆ كەردىن كاتىك لە گەلتان

که له سه‌ری نووسرا ابو، «له مه پاشای جوله کدیه»،³⁹ یه کیشک گوره که گلور کراوهه وه.³ له تاوانباره هلواسراوه کان، کفری له دهی دهی و دهیگوت: چونه ژورهه وه، بهلام تم تهرمه که عیسای خاوهن شکویان ئایا تو مسیح نیت؟ دهی خوت وئیهش رزگار بکه.⁴⁰ نه دوزپیهه وه.⁴ هیشتا له مه سه‌ریام بون، له پر دو پیاو به جل بهلام ئه‌وی دیکه وه لایه دایمه و سه‌ریزه شتی کرد: «له خودا بریسکداروه له ته‌نیشیان را و مستان.»⁵ ترسان و کرتوشیان ناترسی، که توش همان سرات به سردا دراوه?⁴¹ سزای ئیه برد و سه‌ریان خسته سر زه‌وی، پیاوه کان پیان گوتون: دادپره راهه‌یه، له جیانی گداره کانمان و هریده گین، بهلام ئه‌م «بچی له تیو مردوان به دوای زیندووه گه‌دا ده گدرین؟»⁶ پیاوه هیچ هله‌لیه کی نه کرد ووه.⁴² ئینجا گوتق: «عیسا منت ئه‌دو لیزه نیه، به‌لکو هه ستایه وه! بیهنته وه بیرتان که هیشتا له‌یاد بیت کاتیک وه ک پاشا دیتنه ناو شاشینه که ته ووه.⁴³ له جه‌لیل بون چون قسیه بوق کدن،⁷ فرمومو: «کوری بیچ فرمومو: «پاستیت پن» ده‌لیم: نه مرف له‌گل من له بهه‌شنداره مرفه دهیت بدريته دهست خه‌لکی گوناھبار، له خاج ده‌یت.⁴⁴ نزیکی کاشتمیر دوازده، هدت کاشتمیر سی تاریکی بدريت و له روزی سیلیم هه ستیته وه.»⁸ ئینجا قسه کانیان بالی به سه‌ر هه مومو زه‌ویدا کیشان،⁴⁵ چونکه روز تاریک بونو. هاته وه ياد.⁹ کاتیک له گوره که هاتنه وه، هه‌والی هه مومو په‌رده‌ی په‌رستگاش شهق بونو و بونو به دوو پارچه وه.⁴⁶ ئه‌م شتانه‌یان به یازده قوتاییه که و هه مومو ئه‌وانی دیکه دا.¹⁰ عیسا به ده‌نگیکی به‌رزا هاواری کرد: «باوکه، روحی خوم مریه‌می مه‌جدله ویهنا و مرمیه‌می دایکی یاقوب و ئه‌وانی به ده‌ستی تو ده‌سپیرم،» ئه‌ممه‌ی فرمومو و گانکی سپارد.⁴⁷ دیکه‌ی له‌گلیان بون، ئه‌م شتانه‌یان به نیزدراوان گوت. سه‌ریله که ئه‌م شتانه‌ی بینی که روویدا، سیلیشی خودای¹¹ قسه کیان له‌لای ئه‌وان وه ک وریه بونو، باوه‌ریان پنی کرد و گوتق: «به‌پاستی ئه‌م کده سه‌یتاناون بونو.⁴⁸ هه مومو نه کدن.»¹² بهلام په‌ترؤس هستا و به‌رهه گوره که ریکد. که ئه‌و خه‌لکی بونه دیمه‌نه کوبیونه ووه، کاتیک ئه‌ویان بینی دانه‌ویه وه، بینی که ته‌نها دازواه، ئینجا رؤیشت و که روویدا، به سنگکوتانه وه ده‌گرانه وه.⁴⁹ بهلام هه مومو سه‌ریام بونو له‌وهی روویدابونو.¹³ هه‌ر له روزه‌دا دووان ناسیاوه کانی وئه و زنانه‌ی له جه‌لیله وه دوای کوتيونون، له لوان ده‌چونه گوندیک به ناوی ئه‌موس که شهست تیره‌اوه دوور راوه ستابون و ته‌ماشای ئه‌م شتانه‌یان ده‌کرد.⁵⁰ ئه‌موه له تورشله‌یم دوور بونو.¹⁴ له‌گل یه‌کتری باسی هه مومو ئه‌و بونه‌ندامیکی ئه‌نجومه‌من ناوی یوسف بونو، کاریاکه کی چاک و شتانه‌یان ده‌کرد که روویدابونو.¹⁵ کاتیک قسه و گفتگویان پاستودروست بونو.⁵¹ له ئه‌نجومه‌ن و کداره‌کیان رازی ده‌کرد، عیسا خوی لیبان نزیک بونو وه له‌گلیان ده‌ریشت، نه بونو. خه‌لکی رامه بونو که شاریکی یه‌هودیا، چاوه‌روانی¹⁶ بهلام چاویان له ناسینی به‌سترا.¹⁷ بیچ فرمونون: «ئه‌وه شاشتینی خودا بونو.⁵² ئه‌م چووه لای پیلاتوس و داوای به‌ریوه باسی چی ده‌کهن؟»¹⁸ به روویکی خدمتا کوهه راوه‌ستان. ته‌رمه که عیسای کرد.⁵³ دایگرت و به که‌تان پیچیه‌وه،¹⁹ یه‌کیجان ناوی کلیپه‌پاس بونو وه‌لامی دایه وه: «ئایا ته‌نها تو له له گورنیکی له تاشه به‌رد هله‌لکه زاو داینا که هه ریگز که‌می تورشله‌یم نامویت و ئاگات له‌و شتانه‌ی بینی که له روزه‌نده دا تیبدا پیتا دانه‌زابوو.⁵⁴ ئه‌و روزه خز‌ماماده کدن بونو، ئه‌ونه‌دهی روویداوه؟»²⁰ بیچ فرمومون: «چی روویداوه؟» وه‌لامیان نه‌مابوو بونه‌ریشه‌م.⁵⁵ ئه‌و زنانه‌ی له جه‌لیله وه له‌گل دایه وه: «باسی عیسای ناسیره‌ی، که پیغمه‌بهریکی تواندار بونو عیسا هاتیبونون، دوای یوسف که‌تون، گوره که و ته‌رمه کیان له قسه و کداردا، له‌لای خودا و هه مومو گل،²¹ چون بینی چون دازا.⁵⁶ ئینجا گه‌رانه و بونویه را ایمان ئاماوه کرد، کاهینانی بالا و فه‌مانزه‌وا کامان دایانه دهست سزای مردن بهلام له روزه شه‌مه به گوریه‌ی راسپارده که پشوویان دا.²² و له خاچیان دا.²³ بهلام ئیه هیوادر بونین که ئه‌ممه ئه‌و له یه‌کم روزه‌ی هفت‌دا، بیدانی زوو، ڏنکان که‌سه بیت که نیسرائیل ده‌کریته وه. له‌گل هه مومو ئه‌مانه‌شدا 24 نه و بونویه رامه‌ی ئاماوه‌یان کردبوو هیتایان و هاتنه سه‌ر ئه‌مره و سیلیم روزه ئه‌ممه روویداوه.²² که‌چی هه‌ندیک له رثاگان سه‌ریامیان کردین، بیدانی زوو له سه‌ر گوره که بونو و

پتویستیمان به شایسته همیه؟ ئەوهتا له دەھى خۆيەوە گۈتىان 19 ئەوهى لەبەر پاپەرىنىك كە لە شاردا پرويدابۇو و لەبەر كوشتن فېردىرابۇو بەندىخانەوە. 20 پلاتوس دىسان باڭى كىرىن، دەپەست عىسا ئازاد بىكت. 21 بەلام هاواريان دەگەد: ئېنجا ھەموو كۆمەلەك كە هەستان و عىسایان بىردى لاي پلاتوس. 2 دەستيان بە سکالا لېكىدىنى كەد و دەيانگوت: «يىنیمان ئەمە كەلە كەمان چەواشە دەكت، هەروەھا ھان خەلکە كە دەدات كە سەرانە بە قەيسەر نەدەن و خۇى بە مەسىحى پاشا ناودەبات.» 3 پلاتوس لىپى پرسى: «تۆپاشى جولە كەى؟» وەلامى دايەوە: «خۆز گوت.» 4 پلاتوسىش بە كاهينانى بالا و خەلکە كەى گوت: «ھېچ تاوانىتكە لەم پياوە نايمىن.» 5 بەلام ئەوان پىدا گۈپىان كەد و گۈتىان: «گەل دەورۇز ئىنتىت، لە ھەموو يەھودىيا خەلک قىرەكت، دەستىپىك لە جەليلەوە هەتا ئېرە.» 6 كاتىك پلاتوس ئەمەي بىست، پرسىارى كەد ئاخۇپاواه كە جەليلىيە. 7 كە زانى عيسا سەر بە ناوچەيە كە ھېرۋەس حۆكمەن دەگەد، ناردى بولاي ھېرۋەس، كە لەو رۇزانەدا ئەھۋىش لە ئۆرشەلىم بۇو، 8 كاتىك ھېرۋەس عىسائى بىنى، زور دىنخۇش بۇو، چونكە دەمېك بۇو دەپەست بىبىنەت لەبەر ئەوهى زۆر شىتى لەبارىيەوە بىستىبوو و بەھۇايە بۇو كە يەكىك لە بەرچۈجەكانى بىبىنەت. 9 جۆزەها پرسىارى لېكىد، بەلام ھېچ وەلامى ئەدایەوە. 10 كاهينانى بالا و مامۇستاياني تەوراتىش راواھەستان و بە توندى سکالايان لىپى دەگەد، كەوايەكى بىرسكەداريان لەبرى كەد و ناردييان و بۇ لاي پلاتوس. 12 پلاتوس و ھېرۋەس پىشىر دۈزىنى يەكترى بۇون، بەلام لەپۇزىدا لەگەل يەكترى بۇونە دۆست. 13 پلاتوس كاهينانى بالا و پىشەوايان و گەل بانگىكەد و 14 ھېچ تاوانىتكە لەم پياوەدا نە بىنى لەھە سکالا لېكەدەن، 15 نە ھېرۋەسىش، چونكە بولاي ئېھى ناردووھەتەوە. ھەروەك دەپەن، ھېچ شىتىكى واى نە كەدۋە مەنەن ئۆم كۆلۈيەوە و ياخىبۇون ھەنبەتات، ئەھۋەتا منىش لەبەردە متان ئۆم كۆلۈيەوە و ھېچ تاوانىتكە لەم پياوەدا نە بىنى لەھە سکالا لېكەدەن، 16 لەبەر ئەوهى تەمبىي دەكەم و ئازادى دەكەم،» 17 ناچار بولو ھەھەموو جەۋىتكەدا كەسىيەكان بۇ ئازاد بىكتات! 18 بەلام تىكىا هاواريان كەد، «ئەگەر تۆپاشى جولە كەيت، خۆز بىنەدا و 37 دەيانگوت: «ئەگەر تۆپاشى جولە كەيت، خۆز رىزگار بىكە!» 38 تەختەيە كېش لەژۇور سەرىيەوە دا كوتراپۇو

دوازده هزار کهی ایسراeel حکم دهدن. 31 «شیون، شیون، بوه شیین؟» 50 جایه کیکان له کویله سه روکی کاهینانی شهیان داوای کردون تاقیتان بکاتهوه، وه ک گهنم له بیزگان دا و گوئی پاستی بزی. 51 به لام عیسا فرموموی: «ئیدی بدات. 32 به لام من نویزم بُر کردیت تاکو باوهربت له دهست بسنه!» ئینجا دهستی له گوئی دا و چاکیردهوه. 52 پاشان نه دهیت. توش که ده گهپریتهوه برایانت به غیز بکه.» 33 ئویش عیسا به کاهینانی بالا و فرمادهی په رسنگا و پیرانی فرموموی ئینجی گوت: «گورهم، من ثاماده له گهل توڈا بو زیندان و بُر «تایا من که سیکی یاخیبوم که به کوتهک و شمشیرهوه هاتون مرد نیش بچم.» 34 کهچی عیسا فرموموی: «په تروس پیت بگرن؟ 53 رُوانه له حدوشه کانی په رسنگا له گهان بروم ده لیم، ئه مژو پیش خویندنی کله شیر، تو سی جار نکولی له دهستان لی نه دام. به لام ئه مه کانی عیوهیه، کانی ده سه لاتی ناسینی من ده کهیت.» 35 ئینجا پیچی فرمومون: «کاتیک شومه تاریکیه.» 54 ئیتر گرتیان، بردان و هینایانه مالی سه روکی بهنی جزان و توره که و پنلاو نارد، تایا پیشیستان به هیچ کاهینان. په ترسیش دوروه دور دواي کوته. 55 هندنیک بیو؟» گوتیان: «نه خیز.» 36 پیچی فرمومون: «به لام ئیستا هوهی کس له ناوه براستی حدوشه که دا ئاگریان کردبووه و پکوه جزان و توره که هدیه با بیيات له گهل خوی. نهوده ش که دانیشبوون، په ترسیش له گهان دانیشبوون. 56 کاره که ریک شمشیری نیمه، با جله کانی بفرؤشیت و شمشیر بکریت. 37 من ئه وی بینی له بهر روناکی دانیشتووه، تیپرانی و گوئی: «ئه مه ش پیشان ده لیم: ئه مهی نوسراوه: [له گهل یاخیبوان ژمیردا]، له گهل بروم.» 57 به لام نکولی کرد و گوئی: «نه خیز خانم، پیشیسته له مندا بیته دی، چونکه ئه و شنانه له بارهی منه و نایانس.» 58 دواي کمیک، یه کیکی دیکه بینی و گوئی: «تosh نووسراون دینه دی.» 38 گوتیان: «گورهم، ئه و شنانه دوو له وانیت.» به لام په تروس گوئی: «نه خیز کاکه، من له وان شمشیر لبرهه،» پیچی فرمومون: «به سنه.» 39 پاشان عیسا وک نیم.» 59 دواي تزیکی کاتمیریک، یه کیکی دیکه بینی و گوئی: «جaran چوو بُر کیوی زه یتونون، قوتاییه کانیش دواي که وتن. گوئی: «به راستی ئه مهش له گهل بروم، چونکه ئه مهش جه لیلیهه.» 40 کاتیک گدیشته شویه که، پیچی فرمومون: «نویز بکن، تاکو 60 به لام په تروس گوئی: «کاکه، نازانم چی ده لیت.» هر نه کونه ناو تاقیکردنوهوه.» 41 ئینجا تزیکه برد هاویزیک له ده کرد، کله شیر خویندنی. 61 مه سیحی لیان دورکه و توهه، چوکی دادا و نویزی ده کرد. 42 فرموموی: خاون شکوش ثاوری دایهوه و سیری په ترسی کرد، ئینجا «باوکه، ئه گهر ده تویت ئه م جامه م له سر لابه، به لام په ترسی قسه کهی مه سیحی بیرکوهه و که پیچی فرمومو: «ئه مژو نه ک به خواستی من، به لکو به خواستی خوت بیت.» 43 پیش ئه ویه کله شیر بخوینیت، سی جار نکولیم لی ده کهیت.» فریشته کیش له ناسمانوه بُری ده رکهوت به هیزی ده کرد. 44 62 ئیتر چووه ده رهه و به کول گریا. 63 ئه وانهی عیسایان که له ملیاتیدا بروم، زور به گورتر نویزی ده کرد و تارهقه کهی گرتیو، ده ستیان به گانه پنکردن و لیدانی کرد. 64 چاویان وک دلپی خوینی لیهات ده کوته سه ر زه وی. 45 ئینجا به ستبیو و لیان ده پرسی: «ئه گهر پنځمه بریت، بزانه! کی بروم له نویزه که هه ستا و هاته لای قوتاییه کان، بینی له خه مان لیدایت؟» 65 زور کفری دیکشیان له دزی ده کرد. 66 که خه ویان لی ده کوتووه. 46 پیچی فرمومون: «بُرچی خه وتوون؟ رُزو بروم، ئه نجومه نی پیرانی گهل کزبوونه و، کاهینانی بالا هستن و نویز بکن، تاکو نه کونه ناو تاقیکردنوهوه.» 47 و مامؤسایانی تهورات عیسایان بانگ کرد ده ئه نجومه نه کیان. هیشتا ئه و قسهی ده کرد کومه لیک په یدابون، ئه و کسنه ش 67 پیشان گوت: «ئه گهر تو مه سیحه که بت پیان بیل.» ئه ویش که پیچی ده گوترا یه هوزا و یه کیک بوم له دوازده قوتاییه که پیچی فرمومون: «ئه گهر پیشان بلیم باوهرب نا کهن. 68 ئه گهر لیشان پیشان کوتوو، له عیسا تزیک بومه و تاکو ماچی بکات. 48 پېرس و له ناده نه وه، 69 به لام له تیستاوه کوری مرؤف [له عیسایش پیچی فرمومو: «ئهی یه هوزا، به ماچیک کوری مرؤف ده سته راستی خودای به توانا داده نیشیت.】 70 هه مو اییان به گرتن ده دهیت؟» 49 ئه وانهی ده رپشی کاتیک بینیان پرسی: «کواته توی کوری خودا؟!» ئه ویش پیچی فرمومون: وا خه ریکه شتیک رووده دات، گوتیان: «گورهم، شمشیر «عیوه خویان ده لین که من ئه ووم.» 71 ئینجا گوتیان: «ئیتر ج

چونکه پر زگاریتیان تزیک ده بیته ووه.» 29 ئینجا غونه نیه کی بۆ 11 ئینجا به خاوند ماله که بلنیم: «مامۇستا دە فەرمۇیت: کوا هېتىانە وە: «سەبىرى دار ھەنجىر و ھەموو دارەكان بىكەن. 30 دىۋەخانە كە تاكو له گەل قوتاپىيە كامن نانى پە سخنە ئىتىدا بخۇم؟» كاتىپك دەپىن ئەوا گەللىاي كەدووە، خۇتان دەزانى كە 12 ئەۋىش لە نەھۆسى سەرەرە ژۇورىتىكەن پىشان دەدات، ھاولىن تزىكە. 31 بە ھەمان شىپۇ، كاتىپ شىپۇش دەپىن گەرۋەرە و پا خراوە، لمۇئى ئامادەي بىكەن.» 13 جا رۇپىشتن، ئەم شىنانە رۇودەدات، بىزان كە پاشایقى خۇدا تزىكە. 32 ھەموو شىتىكەن دۆزىپەوهە، ھەرەوەك عىسا يېنى فەرمۇبىوون، «پا سىتىان پى دەلەم، ئەم نەھەيدى بە سەرەنچىت، ھەتا ھەموو ئىنچىغا نانى پە سخنەيان ئامادە كەد. 14 كە كاتى ناخواردىن ھات، ئەم مانە ئىدە دى. 33 ئاسمان و زەھۆ بە سەرەردەچىن، بەلام عىسا لە سەر خوان دايىشتىت، ئېرداوا ئىش لە گەل بۇون. 15 يېنى وشە كامن ھەرگىز بە سەرناتچىن.» 34 ئاڭادارى خۇتان بن، فەرمۇون: «زۇر ئارەزۇوم كەد پىشىش تازار چىزىتمەن ئەم نانە ئىدە دەلتان لە سەر پابوردىن و سەرخۇشى و خەم و خەفتى پە سخنەتان لە گەل بخۇم، 16 چونكە پىتىان دەلەم: ئىتەر نانى پە سخنە نەھەوك دەلتان لە سەر پابوردىن و سەرخۇشى و خەم و خەفتى پە سخنەتان لە گەل بخۇم، 17 چانىمىكى رېيان بىت ئەم رۇۋەرە لە ناكلو وەك تەلە بە سەرتاندا بىدات، ناتخۇم ھەتا لە شاشىنى خۇدا بە تەواوىدى دېتى دى.» 35 چونكە دىتە سەر ھەموو ئەوانە ئىدە سەر تەواوى ropyووی ھەلگىت و سوپايسى خوداى كەد، فەرمۇوي: «ئەم بىگەن و زەھۆ دانىشتۇون. 36 كەواهە ئىشىك بىگەن و ھەموو كاتىپ كەمپىوان خۇتان بەشى بىكەن. 18 پىتىان دەلەم: ئىتەر لە بەرھەمى مىنۇ نۇيىز بىكەن، تاكو بىوان لە ھەموو ئەم رۇوداوانە دەرباز بىن ناتخۇمە و ھەتا شاشىنى خۇدا دېتى!» 19 ناتىپكى ھەلگىت، كە تووشستان دەبن و لە بەرددەم كۈرى مىرۇف راوهستن.» 37 سوپايسى خوداى كەد و لەقى كەد، پىيەدان و فەرمۇوي: «ئەم دە عىسى با به رۇۋەز لە پەرسىتىگا خەرىكىن قىزىكىن دەبوبو، شەۋاينىشى جەستىيە منە، كە لە پىيەنۋى ئىغۇر بەخت دە كىرى. ئەم بۆ لەو كىيە بە سەرەدەبرەد كە يېنى دە گۇتىرا زەيتۈون. 38 ھەموو يادگەن دەھەي من بىكەن.» 20 بە ھەمان شىپۇ پاش ناخواردىن، خەلک لە بەرھەيان دەھاتىنە پەرسىتىگا بۆ ئەھەوەي گۈنى لى جامە كەي ھەلگىت و فەرمۇوي: «ئەم جامە پە يىمانى توپىيە بە خۇنۇچى من، كە لە پىيەنۋى ئىغۇر بەررەزىت. 21 بەلام ئەم و گەن.

22

جهڑنی فتیره که پیچ ده گوترا په سخنه نزیک بیوہ و ۰۲
کاهینانی بالا و مامؤستایانی تهورات له گل ده ترسان و پو
پرینگیکه ده گدران که عیسای پن لمناویه رن. ۳ شهینان چووه
ناویه هوزاوه، که پیچ ده گوترا نه سخنه ریوی و یه کیک بیو له
دوازده قوتاییه که. ۴ نه و پوشت و قسے له گل کاهینانی
بالا و فهرمانده کانی په رستگار کرد که چون عیسایان را دهست
بکات. ۵ دلخوش بیون و پرینکه وتن به وهی کیسه زیوی
بدنه. ۶ نه و پیش بهمه رازی بیو و بدداوی هله لیکدا ده گبرا
تاکو عیسا بداته دهستیان، کاییک که خلکیان له گل نه بیت.
۷ پروژی فتیره هات، نه وهی پیوست بیو به رخی په سخنه تیدا
بکریته قوریانی. ۸ عیسا په ترؤس و پیوچه نای نارد و فرموموی
«پریون نافی په سخنه مان بیو ئاماډه بکدن تاکو پیچین». ۹ لیان
پرسی: «دده تویی له کوئی ئاماډه بکن؟» ۱۰ پیچ فرمومون:
«کاییک ده چنې ناو شار، توشی پیاویک دهن گوزه یه ک
تاوی هله لگتووه، دواوی بکون بیو ئامالی که بیو ده چیت.

بمرن، چونکه وه ک فریشتهن و کوری خودان که کوری دین و ده لین: «من ئهوم» و «کانه که نزیک بوروه توه»، دوایان هستهنهون. 37 تهنانهت موساشه ل چیزی ک دوهنه که روونی مه کون. 9 کاتیک گوینان له باسخواسی جهنج و شورش ده کاتهوه که مردووان هله دستهنهوه، چونکه یه زداني ناویرد به ده بیت، مهترقون، چونکه جاری ده بیت شانهه بیت، به لام [خودای ئیبراهم و خودای ئیسحاق و خودای یعقوب]. 38 کوتایی یه کسدر دواى ئهمه نایهت.» 10 ئینجا ئیپی فرمون: ئه خودای مردووان نیبه، به لکو ھی زیندووان، چونکه لای «نه توه له نه توه راست ده بیتهوه و شاشین له شاشین 11 له ئه وه هممو زیندوون.» 39 هندیک لاه مامۆستایانی تهورات زور شوین بوموله رزهی گوره و قاتوپری و دهرد ده بیت، ولامیان دایهوه: «مامۆستا، باشت فرمومو» 40 ئیتر نیدانویرا ترس و نیشانهی گوره شه له ئاسماندا ده بیت. 12 «به لام هیچی دیکی ل پرسن. 41 عیسا ئیپی فرمون: «باشه چون پیش هه مووه مانه ده تانگن و ده تانچه سینتهوه، دهدرينه دلین که مه سیح کوری داده؟ 42 داود خوی له په رتوکی که نیشت و بهندیخانه کان، له پیناوی ناوی من ده دردرينه لای زمبووردا ده لیت: «[یه زدان به خاون شکوی منی فرمومو: «له پاشا و فرمانزه وایان. 13 بهو شیوه یه شایه تم بۆ ده دهن. 14 ده ستراسته دابیشه 43 هه تا دوژمنانت ده کمه ته خته بۆ نهوده تان له بیر بیت که پیشوه خت نیگرانی ئهونه مه بن که پیته کانت.»] 44 نهودتا داود ئیپی ده لی «خاون شکو»، ئیتر چون چون بەرگی له خرتان بکن، 15 چونکه من ده م و دانایه کان ده بیته کوری؟» 45 کاتیک هه مووه خەلکه که گوینان گزبیو، ده ده می که هه مووه بەرهە لستکار ایتان نه توان بەرگی بکن و به قوتاییه کانی فرمومو: 46 «ئاگاداری مامۆستایانی تهورات بەرپه رچی بدهنهوه. 16 تهنانهت دایک و باوک و برا، خزم بن، حەز ده کدن به جل شوره و بگەرین و پیشان خوشە له و هاپرپیانیش به گرتنان ده دهن، لیتان ده کوژن. 17 له بەر بازاردا سلاویان لی بکریت، له که نیشته کان بیزی پیشوه بگن ناوی من هه مووه رقان لیتان ده بیتهوه. 18 به لام موبونک وله میوانیشدا لای سەرەوه. 47 مالی بیوهژن هله دلەلەلوشن و سەرتان نافوتیت. 19 به دانبه خۇدا گرتن زیتان ده بەنهوه. 20 بۆ خودەر خستن نویزە کانیان دریز ده کەنهوه. ئەمانه سازیان «کاتیک ده بین به سوپا دهوری گورشەلیم دراوه، ئەوسا بازان رۇوھانی نزیک بوروه توه. 21 ئینجا ئەوانە له هەرگی بەهودیا گوره توه»

ئیشته جیز با هەلبىن بۆ چىا كان و ئەوانە له ناوا شارە کەدان بچىنە دەرەوه، هەر وەها دانیشتوانى گوندە کان نەچنە تاو شار، 22 چونکه ئەمانه رۆژانی تولەسەندەنەوه، تاکو ھەرچى نۇرسا اوە بیتە دى. 23 لەو رۆزا نەدا قوریە سەر دووگان و شىرەدر، چونکە ناخوشىيە کى گوره بەسەر زەھىدا دىت و تۈرە بیش بەسەر ئەم گەلە. 24 بە شىشىر دەکوژرین و بۆ تىو ھەموو نەتەوه کان را پىچ دەکرێن، گورشەلیم لە لايەن ناجولە کەكانەوه پیشىل دەکریت، هەتا رۆزگارى ناجولە کە كان تەواو دەبیت. 25 لە خۇر و مانگ و ئەستىزە کان نیشانه دەردە کون، لەسەر زەھىش سەرسامى گەلان، شیوانى ھازەمى دەریا و شەپەل. 26 لە ترس و چاوه روانى ئە و شاشانە به سەر جىهاندا دین، خەلکى بى ھوش دەبن، چونکە خۇر و مانگ و ئەستىزە کان ئاسمان دەھەرئىن. 27 ئەوسا کورى مەرۋە دەبىن كە به هېز و شکۆبەکى گوره وە لەنار ھەر وە دەبیت. 28 کاتیک «وریانن ھەلە خەلەتىن، چونکە زور كەس بە ناوی منهوه روودانى ئەم شانە دەستى پەکرد، ھەستن و سەر بەرز بکەنەوه،

ئینجا عیسا تەماشى گرد و بىن دەولەمەندە کان بەخشىنیان دەخەنە ناو گەنجىنە پەرسەتگاوه. 2 یپوھەزىتكى ھەزارىشى بىن دوو فلسى خستە ناوی. 3 ئینجا ئەپەنەزىتكى: «پاستيان پى دەلەيم، ئەم بیوهژنە ھەزارە له هەموويان زىاتى دانا. 4 ھەموو ئەوانە له زىادەتى خۆيان بەخشىيان، به لام ئەم بیوهژنە، سەرەرای ھەزارىيە کەي ھەموو بىشىپەيە کەي بەخشى.» 5 هەندىك لە قوتاییه کانی عیسا باسى پەرسەتگايان دەکرد كە به بەردى جوان و دىارىيە تەرخانكاروا کان بۆ خودا پازىتىراوه تەوهە، به لام عیسا ئیپی فرمومون: 6 «ئەمە دەبىن، رۆزا تىك دېت بەردى بەسەر بەردىيە و نامىتىت و ھەمووى دەبروو خىتىت.» 7 ئینجا لىيان پرسى: «مامۆستا، كەي ئەمانه بىوودە دەن؟ ھەر وەها ئەو نیشانە يە چىيە كە ئامازە بە تىزىك بۇونەوهى رۇوەدانى ئامانە دەکات؟» 8 فرمومو: «وریانن ھەلە خەلەتىن، چونکە زور كەس بە ناوی منهوه روودانى ئەم شانە دەستى پەکرد، ھەستن و سەر بەرز بکەنەوه،

21

شوروکانت له گل زموی تهخت ده گرین. بهردت بهسره خاوهنی رهه زه که چیان لی بکات؟ 16 دیت و ئهه رهه زه وانانه بهردوه ناهیان، چونکه کاتی هاتنی په رهه ده گارت نه زانی». لهنارهه باتا و رهه زه که دهادهه خهلهکی دیکه.» کاتیک گوئیان 45 کاتیک عیسا چجووه ناو حوه شه کافی په رسنگا، ده سنتی لیبیو گوئیان: «خودا نه کات!» 17 نهوش سهبری گزدن و به ده رکدن فروشیاران گرد، 46 یېي فرمونون: «نووسراوه: فه رموموی: «کهواهه ئمهه می نووسراوه چییه: [نهه] و به رهه دهی [ماله کده مالی نویزهه] کچی چیوه کردو و تانه به [نهشکه توی] و هستا کان رهه تیان کرده وه، بوو به گرنگترين بهردی بناهه؟» 47 روزانه له په رسنگا خهلهکی قیرده کرد، کاهینانی بالا 18 ئهه وهی بهسره بهرد کهدا بکهويت یېکه مشکيت، ئهه وه ش دزان!» و مامؤستایانی تهورات و راپه رانی گل هه ولیان دهدا لمانوی که بهرد که بهسره ریدا بکهويت وردوخاشی ده کات.» 19 بیهن، 48 بهلام هیچان پوئه نجامداني ندهه ده زیبهه وه، چونکه لمو کلتدا مامؤستایانی تهورات و کاهینانی بالا هه ولیان دا یېگن، چونکه زانیان ئهه غموونه پهه لهسره رهه وان هینایهه وه،

20

روزیگان عیسا له حه وشه کافی پدرستگا خله لکی 20
قیرده کرد و مزگنی دده، کاهینانی بالا و ماموستایانی تهورات
له گل پیران هاته لای، 2 پییان گوت: «پیان بیل، به ج
دهسه لایتک ئه مانه ده کهیت؟ کی ئهدم دهسه لایته بیه تو داده؟»
3 و لای دانهوه: «منیش پرسیاریگان لی ده کدم. پیم بلیتین:
4 له تاوهله لکیشانی يه حیا، له ئاسمانه وه بیو بیان له مروفه؟»
5 له تاون خویناندا راویتیان کرد و گوتیان: «ئه گهر بلیین، «له
ئاسمانه وه، «ده ایت، «بچچ باوهرتان بیچی نه کرد؟» 6 ئه گه ریش
بلیین، «له مروفه وه بیو، «مه و مو خله لکه کد به ربارانه ده کهن،
چونکه دلیان که يه حیا پیغامبره، 7 و لامیان دایوه که
نازانن له کویوه يه. 8 عیاش پیچی فرمومون: «منیش پیتان
نالیم به ج ده سلاستیک ئه مانه ده کدم.» 9 ئینجا دهستی کرد
به هینانه وه ئهتم غونه يه بیو خله لکه که: «کابرایه ک ره زنکی
چاند و به ره زه و انان سپارد و بیو ماویه کی زور گشتی کرد.
10 له و هرزی بە رو بیوم کوکدنه وه دا کوکلیدیه کی بیو لای
ره زه و انه کان نارد، تاکو له بەرهه می ره زه که بدهنی، به لام
پرە زه و انه کان لیياندا و به دهستی بە تال نار دیيانه وه. 11 کوکلیدیه کی
دیکشی نارد، به لام لمە شیان دا و سوو کایه تیيان پیکرد و به
ده سبە تال نار دیيانه وه. 12 سیلیه میشی نارد، ئەمە میان بریندار
کرد و دەریانگرد. 13 «خاوند پەزە کەگوچی: «چى بکەم؟ کوپە
خوشە ویستە کەم دەتىرم، له وانه يه پیزى بگون.» 14 «به لام
که پەزە و انه کان بینیان، تەگیریان لە گل يەتكىرى کرد و
گوتیان: «ئە وەتا میراتگر، با پیکوئن، تاکو بیینە میراتگر.» 15
ئینجا برديانه دەرە وەی پەزە کە و کوشیان. «ئېتر دەیت

بمیتنه وه» 6 جا خیرا هاته خواره و به خوشیه و پیشوازی سوده کدی و درمه گرفته وه؟ «به وانه گوت که له اوی لیکد. 7 هه مو و بینیان و دهستیان کرد به پوئلکردن و راوه ستاپون: «کیسه زیوه کدی لی بسنه وه و پیده نه ثوهی ده گوتیان: «چووه بروهه میوانی گوناهباریک.» 8 به لام زه کا کیسه زیوه کدی پیشه.» 25 «له وانش بیان گوت: «گورهه، راوه ستا و به مهیجی خاوهن شکری گوت: «گورهه، ثوهه تا ده کیسه زیوه ههیه!» 26 «ولام دایه وه: «پیتان ده لیم: نیوهی سامانه کدم ددهمه هزاران و نه گدر به هر شیوه یه که ثوههی ههیه قی پیچ دهد دیت، به لام ثوههی نیهه قی، تهنانه ت فللم له کسیک کرد دیت، چوارقاقی ددهمه وه.» 9 عیاش ثوههی ههشیه قی لی ده سه نریته وه. 27 دوزمنایشم، ثهوانهی پیچ فرموده: «لهه و پرگاری بوئلکردن بکات.» 10 چونکه کوری مرؤف هاتووه بیانکردن.» 28 دواهی ثوههی عیاشه مهی فرموده، له پیشه وه به ده دواهی له ناوچواندا بگهربت و بزرگاریان بکات.» 11 کاتیک پویشت و بهره و تورشله لم سه رکوت. 29 کاتیک له گوندی خه لکه که گوپیان له مانه ده گرت، دریهه پیدا و نمونه یه کی بیت فاجی و بیت عهنا نیازیک بورووهه، که له لایه ثه و کیوهی هینتایه وه، چونکه له تورشله لیم نزیک بورو و وايان دهزانی که که کیوهی زه یتونه پی ده گوتریت، دووان له قوتاییه کافی نارد پاشایه خودا خه ریکه ده رده کدویت. 12 گینجا فرموده: «برونه ثه و گوندیه بهرام برستان، که ده چنه پاوماقولیک بپولایتیک دورو رپیشت، تاوه کو شاشنیک بپناوی، ده پین جاشکیک به سهراوهه ته وه ههتا ئیستا که س خوی و درگیریت و بیته وه. 13 ده له کویله کافی خوی بانگکرد و سواری نه بورو، بیکنه وه و بیهین. 31 نه گریه کیک پرسیاری ده کیسه زیوه پدان و پیچ گوت، ههتا دیمهوه بازگانی بکهن. لیکدن: «بوجی دیکه نه وه؟ له و لاما دلین:» گورهه مان پیوسنی 14 «به لام دانیشتوانی ناوچه که رقیان لی بورو، شاندیکان پیشه قی.» 32 دوو قوتاییه که چوون و چی پی، گوتیون بینیان. بد دایدا نارد و گوتیان: «نامانه ویت ئه مه پاشایه تیان بکات.» 33 کاتیک جاشکه کیان ده کرده وه، خاوهنه کافی لیبان پرسین: 15 «نه وه بورو که گپایه و پاشایه بیهه که و درگرتوو، فرمانی «بوجی جاشکه که ده که نه وه؟» 34 گوتیان: «گورهه مان پیوسنی دا ثه و کویلانه زیوه کدی پندابوون بانگ بکریه لای، پیشه قی.» 35 گینجا بپیاسیان هینا و کدوا کایان خسته سه ر تاکو بزانیت چیان له بازگانی قازانچ کردووه. 16 «یه که میان جاشکه که و عیاسیان سواری کرد. 36 کاتیک به پریوه بورو، هات و گوقی: «گورهه، کیسه زیوه کدت ده کیسه زیوه خلک کدا کایان له سه رینگا راده خست. 37 له ایژایه کدی قازانچ کردووه.» 17 «نه ویش پیچ گوت: «نافه رین کویله کیوهی زه یتونه نزیک بورووهه، سرجهم قوتاییه کان به شادی چاک، چونکه له که متین شت دهستاپاک بیویت، بهه و به ده نگی بهرز دهستیان به ستایشکردنی خودا کرد، بپه مهه مو و 18 «دووه میان هات و گوقی: «گورهه، ثه و پرچوانهی بینیان، ده انگوکت: 38 «[پیروزه ثه و پاشایه فرمانزه وای ده شار.» گورهه که ده که نه وه؟ توش ببه به فرمانزه وای پیچ شار.» له بزری!» 39 ههندیک فرمیسی تیو خه لکه که، به عیاسیان 20 زیوه کدت، له دهسته سپریک پیچابووه و هملگرتبوو. 21 دایه وه: «پیتان ده لیم: نه گدر نه وانه پیده نگ بن، به رده کان به راستیدا لیت تسام، له بدر نه وه پیاویکی دلره قیت، هاوار ده کهن.» 41 کاتیک له تورشله لیم نزیک بورووه و نه وهی دادنه ناوه دهیهیت و نه وهی نه چناندووه دروینهی شاره کدی بیض، بپی گرای، 42 فرموده: «خوگه بترازایه، ده کدیت.» 22 «نه ویش پیچ گوت: «نه کویله بهدکار، به تهنانه توش، لهم پرژه ده اچ شتیک بپوت مایهی تاشتیه! زارت تاوانبارت ده کدم، که ده ترانی پیاویکی دلره قم، نه وهی به لام ئیستا له بدر چاوت شاراوهه. 43 رپڑایتک به سه ر دیت، دامنه ناوه دهیهم و نه وهی نه چناندووه دروینهی ده کدم، 23 که دوزمنانت سه نگرت لی ده گرن، ئابلوقةت ددهن و له اپتیر پیچ زیوه کدمت له بانک دانه، کاتیک دهه نه وه له گهل هه مو و لا که دوه دهورت ده گرن. 44 خوت و مندل اکانت لمانو اپتیر پیچ زیوه کدمت له بانک دانه، کاتیک دهه نه وه له گهل هه مو و لا که دوه دهورت ده گرن.

نویزگردن چونه په رستگا، یه کنیکان فرسی و ئوهی دیکه په تروس گوئی: «ئوهتا هه مهو شنیکان به جینشتووه و دوات باجگر. 11 فه رسیله که وستا، له دل خویدا ئه نویزهی کوتون». 29 ئوهیش بیچی فرمون: «راستیان پی ده لیم: ده گرد: خودایه سوپاست ده کدم وه ک خلکی دیکه نم، که کس نیبه مال، ئن، برا، دایک، باوک یان مندالی له بر قولبر و خراپه کار و داویپیسن، وه ک ئهه باجگرهش نیم. 12 شاشنی خودا به جینشتبیت، 30 لهه دنیاه چهند ئوهنه له هه فتی دوو جار به روزو ددهم، ئوهی ده ستم ده که ویت بهرامبری و هرنگیه وه و لهو دنیاش ژیانی هتاهه تایی.» دهیه کی ده به خشم. 13 «بهلام باجگر که له دوروهه راوه ستا، (aiōn g166, aiōnios g166) 31 عیسا دوازده قوتاییه کهی برد و نیده ویست چاوی بُ ئاسمان بهرز بکاته وه، سنج خوی ده کوتا بیچی فرمون: «ئهوا بهرهه و تورشه لم سه رده که وین، هرچی و دهیگوت: «ئهی خودایه به زه بیت به منی گوناهباردا بیته وه.» پنجه مباره اهله راه کوری مرؤفوه نوسیویانه دیته دی. 32 14 «پیتان ده لیم، تمهه گدرايدوه مالی خوی بیت اوان کابوو، ده دیریه ده ستي ناجوله که کان، گانههی پی ده کریت و جنتیو پیچه وانهی ئوهی دیکه، چونکه ئوهی خوی بهرز بکاته وه نزم پنده دریت و تغی لئ ده کریت، 33 به قاصی لئی ده دهن و ده کریت وه، ئوهش خوی نزم بکاته وه بهرز ده کریت وه.» 15 ده کوژن. له روزی سیمه میش هله ده ستي وه.» 34 به لام هیچ خلک مندالی ساولیان هینایه لای عیسا تاوه کو ده ستيان لهه تینه گهیشن و ئهه باسه لیتیان شاراوه ببو، ئوهی گوترا له سه ر دابیت. کاتیک قوتاییه کان ئهمه یان بینی سه رزه نشیان دریکان بیچی نه گرد. 35 کاتیک عیسا له ئهريخا تزیک بووهه، کردن. 16 به لام عیسا بانگی منداله کانی کرد و فرمومو: کسیکی نایینا له سه رینگا دانیشبوو سوالی ده گرد. 36 که لیگرین مندالان بینه لام، ریبان لئ مه گرن، چونکه شاشنی گوئی له خلکه که ببو ده ریشن، پرسیاری کرد تمهه چیه، خودا هی وه ک ئه مانه وه. 17 راستیان پی ده لیم: ئوهی وهک 37 پیتان گوت: «عیسا ناسیره بی لیهه وه تیده په پیت.» 38 جا مندالیک شاشنی خودا قبول نه کات، هرگیز ناچیته ناویه وه.» هواری کرد: «عیسا کوری داود، به زه بیت پیچدا بیته وه!» 18 کابرایه کی ده سه لاتدار پرسیاری لیکرد: «ماموستای باش، 39 ئوهانهی له پیشه وه ده ریشن سه رزه نشیان کرد بُ ئوهی چی بکم تاکو ریانی هتاهه تایی به میرات و هر گرم؟» (aiōnios) پیده نگ بیت، به لام نهزو زور زیات هواری ده گرد: «کوری 19 عیسا بیچی فرمومو: «بُچی به باش ناوم ده بیت؟ داود، به زه بیت پیچدا بیته وه!» 40 عیسا راوه ستا و فرمانی دا پیچگه له خودا که س باش نیبه. 20 راسپارده کان ده زایت: بیهینه لای. کاتیک تزیک بووهه، لی پرسی: 41 «چیت [داویپیسی مه که، مه کوژه، مه دزه، شایه قی درو مدد، بریز ده وی بیت بکم؟» گوئی: «گورهه، ده مه وی بینم.» 42 دایک و باوکت بگره.】 21 ئوهیش گوئی: «له مندالیه وه عیسا ش بیچی فرمومو: «بینه، باوهه که ت توی چاک کرده وه.» هه مهو ئهم راسپاردانه بجهیگیاندووه.» 22 عیسا ش گوئی 43 ده ستبه جی بینی، دواي که وت و ستابیشی خودای ده گرد، لهه ببو، بیچی فرمومو: «هیشتا شتیکت که مهه. هه رچیت هه یه هه روهه ها هه مهو خلکه که ش ک بینیان ستایشی خودایان هه مموی بفروشه و به سه ر هه زاران دایه شی بکه، گهنجینه بکت کرد.

له ئاماندا ده بیت. ئینجا وره دوم بکدهوه.» 23 کاتیک 19 ئینجا عیسا چووه ناو ئهريخا و پیلا تیده په پی. 2 لهوئ کامههی بیست، زور دلتهنگ ببو، چونکه زور دهوله مهند ببو. کاتیک عیسا ئه وی به خه منا کی بینی، فرمومو: «چوونه 24 ناو شاشنی خودا بُ دهوله مهند چهند زه جمهه ته! 25 ئاسانته وشتیک به کونی ده رزیبیه که وه پیخت له وهی دهوله مهندیک بچیته ناو شاشنی خوداوه.» 26 ئوهانهی گوییان لیبوو گوتیان: «که واهه کی ده توانیت بزگاری بیت؟» 27 عیسا فرمومو: «زه کا، خیزا وره خواره وه، چونکه ده بیت ئه مرو له مالی تو ئوهی له لای خلکی مه حاله، لای خودا ده بیت.» 28

دوای ئوههی که له گلگه هاتهوه، پیچی دهیت: «یه کسه روهه میردیان ده گرد، تاکو عه و رژوهه نوح چووه ناو که شتیه که، و دانیشه؟» 8 ئایا پیچی نایت: «شیکم بُو ئاماده بکه پیقون، لافاوه که هات و همه مویانی له تاوبرد. 28 دیسان و هک ناوهدت ببه سته و خزمه تم بکه تاکو ده خرم و ده خوممهوه، ئوههی له سردههی لوت ببو، دهیانخوار و دهیانخواردهوه، پاشان تو بختو و بختوه؟» 9 ئایا سوپاسی نه و کویلهه ده کات، دهیانگری و دهیانغروشت، دهیانخوار و بنیادیان دهنا. 29 له بهر ئوههی ئوه شتنهی کرد که فهرمانی پی کرا ابو؟ 10 بهلام له و رژوهه نوح له سه دوم هاته ده روهه، خودا له گیوهش بدم شیوهه، کاتیک هه موو ئوههی فرمانیان پی ئاسمانه وه ئاگر و گوگردی باراند و همه مویانی له تاوبرد. 30 ده کریت دهیکن، بلن: «کویلهه شایسته نین، ئورکی خومنان «له و رژوهه ش که کوری مرزوف ئاشکرا ده کریت، ئاوا ده بیت. به جیگه یاندووه.» 11 کاتیک عیسا ده چووه بُو ئورشه لم، به 31 ئوههی له و رژوهه دا له سرهانه و شته کافی له ناو ماله، با نیوانی سامیره و جه لیدا ریشت. 12 کاتیک که چووه نهیده خواره و بُو بردنی، ئوههی له گلگه شه با نه گهربیه وه. 32 یه کیک له گوندہ کان، توشی ده پیاو بوبو که نه خوشی گولیان رُنکی لوتیان به بیرون بیتهوه! 33 ئوههی بیهودی ژیانی خوی هبوبو، له دووره وه راوه ستاربون و 13 ده نگان به رز کرده وه و بیانده ده دیدریت، بهلام ئوههی بیدریت ده بیاتوه. 34 گوتیان: «ئهی عیسا، ئهی ماموستا، به ز بیت پیاندا بیتهوه!» پیتان ده لیم: له شوه دا دووان له تاوه که جینگان، یه کان 14 جا ئهوانی بینی و پیچی فرمونون: «برون خوتان نیشانی ده بردریت و ئوهی دیکه به جیده هیلدريت. 35 دوو ژن ده ستار کاهنیان بدهن.» کاتیک ده ریشتنهن پاک بونه وه. 15 یه کیکان ده گلگن، یه کان ده بردریت و ئوهی دیکه به جیده هیلدريت. سهیری کرد پاک بوبه وه، گهربایه وه و به ده نگنیکی به رز 36 دووان له گلگه ده ن، یه کان ده بردریت و ئوهی دیکه سیانی خودای کرد، 16 له به ریچی عیسا به سه رهو و ده کوت به جیده هیلدريت. 37 لیبان پرسی: «له کوری گورهه؟» پیچی و سوپاسی کرد. کبرا سامیره بیش بوبو. 17 عیاش و لامی فرمونون: «کلاک له کوری بیت، دال له وی کوکده بیتهوه.»

دایهوه: «ئهی ده کس پاک نه بوبونه وه؟ کوا تویه کدی 18 عیسا نهونهه کی بُو هینانه وه که پیوسته هه میشه نویز دیکه؟ 18 هیچ که سیکیان نه بیزان بگهربیه وه و سیانی خودا بکن، ئهم پیگانهه نه بیت؟» 19 ئینجا پیچی فرمونو: «هه سته و برق، باورت پرگاری کردیت.» 20 که فه رسیله کان پرسیاریان لیکرد، کهی پاشایه قی خودا دیت، و لامی دانوه: «پاشایه قی خودا به جوزیک نایت که بیینت، 21 خلکیش ناینیز: «ئهمتا، یان «ئهوهتا»، چونکه پاشایه قی خودا له تیواندایه.» 22 جا به قوتاییه کانی فه رموو: «رژوهه ایک دیت که تامه زرون پرژوهیک له روزانی کوری مرزوف بیین، بهلام نایین. 23 ئینجا پیتان ده لیم: «ئوههتا له ویه، یان «ئهمتا لیزیهه»، مه رون و به دوایدا مه چن، 24 چونکه وک ئهه وهوره تیشنهه کیهی له لایه کدوه له ژیز ئاسماندا برو سکه ده دات و هفتات لایه کدی دیکه له ژیز ئاسماندا روناک ده کاته وه، کوری مرزوفیش له روزی خویدا بهو شیوهه ده بیت. 25 بهلام ده بیت يه کم جار زور ئازار بچیزیت و ئهم نهوهیه ش رهقی بکنه وه. 26 روزانی نوح چوون بوبو، له سردههی کوری مرزوفیشدا ئاوا ده بیت. 27 دهیانخوار و دهیانخواردهوه، ژیان ده هینا و

7 «بهوی دیکدی گوت: "تو چه ندت لمسه ره؟" »²³ گوتی: «سده ده چیزت، له دوروه وه ئیراھیمی بینی و له عازری له باوهش بود. گوره که سرتایشی سرکاره ناپا که کدی کرد که زیرانه پندا بینته وه، له عازر بنیه تاکو سرهی به نجیهی به ثاو ته رجولایه وه، جا نه و خه لکانهی ئم جیهانیان هه ایشاره ووه، گوره که توکدن له گل هاوشنیه کانیاندا له گل پیروزی ده چیزم.»²⁴ ئیراھیم گوتی: «کورم، له بیرته له ژیانتا شته خودا ژیرتن.»²⁵ منیش پیتان ده لیم: به سامانی ئم دنیاhe دوستی خوتان دروستیکن، تاکو نه گدر نه ما، خودا ئیستا وا لیزه دله وای دکریت و تووش ئازار ده چیزت.²⁶ سه رهاری هه مو و ئمانهش، بوشاییه که گوره له تیوان ئیمه و له مالی هه تاهه تایی پیشوایزان لی بکات.»²⁷ (aiōnios g166) 10 دنیاhe ده ستپا که له زوریش ده ستپا که، ئه وهی له یوهدا دازاروه، تاوه کو ئهوانهی بیانهونی لیزه وه بو لاتان بین کهم ناپا که له زوریش ناپا که. 11 ئه گدر له سامانی ئم دنیاhe نه توان و کسیش له ویوه بو لای ئیمه نه پریته وه،²⁸ (ئه) ویش ده ستپاک نه بن، کی سامانی راسته قینهی به یغیه ده سبزیت؟ گوتی: «کواوه باوکه، لیت ده پاریمهوه له عازر بنیه بو مالی 12 ئه گدر له شتی خه لکی ده ستپاک نه بن، کی شتی خوتان باوکم، 28 چونکه پینچ برام هه يه، تاکو ئاگاداریان بکاته وه، ده داتی؟²⁹ 13 «خزمه تکار نیبه بتوانیت کویلاهیقی دوو گوره نه وه که شهونیش بو ئم شویچی ئازار دانه بین.»³⁰ «به لام بکات، چونکه رې له يه کیکیان ده بیته وه و ئه وهی دیکهی ئیراھیم یچی گوت: «موسما و پیغامه رایان هه يه، با گوئی له مان خوشده ویت، یان دهست به يه کیکیانه وه ده گریت و ئه وهی بگرن.»³¹ (ئه) ویش گوتی: «نه خیز باوکه ئیراھیم، به لام ئه گدر دیکه پشتکوئی ده خات. یوهش ناتوان کویله خودا و پاره يه کیک له ناوه مردووانه وه بچیته لایان، ئه وا تویه ده کدن.»³² 14 فوریسیه کانیش که پارهيان خوشده ویست، گوپیان 31 یچی گوت: «ئه گدر گوئی له موسما و پیغامه ران نه گرن، له هه مو و ئمانه ببو، گانهيان پنکرد. 15 عیاش یچی فرمون: تهنانهت يه کیک له ناوه مردووانیش هه سنتیه وه، قهناعه تیان پنچیتیه، له تیوان خوتان به يیاوان ده رده خه ن، به لام خودا دلتان ناییت.»

ده ناسیت، ئه وهی لای خه لکی پایه داره، لای خودا قیزه وونه.

17 عیسا به قوتاییه کانی فرمومو: «مه حالم ئه و شنانهی که خه لکی توشی گوناه ده کدن نه يهين، به لام قوربه سه ره و کانه به ولاوه من گئینی پاشایه قی خودا ده دریت و هه مو و کسیش تیده کوشیت بچیته ناوی. 17 به لام نه مان زه وی و تاسمان ئاسانتره له گوتخی خالیکی تهورات. 18 «ئه وهی ژنه کدی تلاق بدات و يه کیکی دیک به نیتیت، داویتپیسی ده کات. ئه وهش که ته لاقراویک ده هیتیت داویتپیسی ده کات.

19 «پیاویتکی ده وله مند هه ببو، جل ئرخه وانی و که تانی ناسکی له بر ده گرد و هه مو و روزنیکی به خوشی را ده بوارد. 20 هه ژاریکیش ناوی له عازر ببو، له بر ده رگا که که کوتیبو، هه مو و جه ستهی بین ببو، 21 په روشن ببو لهو به رماوه ویه تیریت که له خوانی ده وله منده که ده گوتنه خواره وه، تهنانهت سه گیش ده هاتن برینه کانیان ده لیسته وه. 22 «ئیتر هه ژاره که مرد و فریشه بو باوهشی ئیراھیم هه لیانگرت. ده وله منده کش مرد و نیزرا. 23 له جیهانی مردووان سه ری هه لپری و ئازاری

4 «کامه‌تان نه گهر سه سه مه‌ری هه بیت و دانه‌یه کی لی خویی گوت»: خیرا باشترین جلوبه‌رگ بهین و لده‌ری بکن، ون بیت، نهوده و تؤیه که له دهشت به جیتا‌هیلیت و بهدوای ئنه‌نگوستیله‌یه که بکنه په‌نجه‌ی و پلاویش بؤیی. 23 گویزه‌که نبیوه‌که دنا ناچیت ههتا ده دیدوزیته‌وه؟ 5 کاتیک دوزیه‌وه قله‌وه کدش بهین و سه‌ری بیرن، با بخزین و دلخوش بین، 24 به خوشبیوه و ده بخاناته سه شانی و 6 دیته‌وه مال، هاوری و چونکه ئم کوره‌م مرسدو بو و زیندو و بوهه‌نهوه، ون بیو و دراویسیکان بانگ ده کات و پییان ده لیت: «له گلم دلشداد بن! دوزراوه‌تهوه». جا دهستیان به ئاهه‌نگ گیزان کرد. 25 «کوره مه‌ر و نبیوه‌کم دوزیه‌وه»، 7 پیتان دلیم، له ئاسمانیش شادی گوره‌که له گیلگه بیو، که هاته‌وه و له مال نزیک بیوه‌وه، زیاتر ده بیت سه باره‌ت به گوناهباریک توبه بکات له نهوده و گوئی له موسیقا و هله‌پرکی بیو. 26 یه کیک له خزمه‌تکارانی تو راستدروست که پیویستیان به توبه‌کردن نییه. 8 «یان چ بانگکرد و پرسیاری کرد، نهه چییه؟» 27 بیچی گوت: «برا کدت تا لریک ده دره‌هی هه بیت و یه ک دره‌هی ون بکات، چرا گهراوه‌نهوه، باوکیشت گویزه‌که قله‌وه که سه‌رپری، چونکه هله‌نکات و ماله‌که گسک نادات و به وردی ناگهربیت، به ساع و سه‌لامه‌تی گهراوه‌تهوه». 28 «کوره گوره‌که توپره ههتا ده دیدوزیته‌وه؟ 9 که دوزیه‌وه، هاوری و دراویسیکانی بیو و نبیویست بجهیته ژوروه‌وه، ئیتر باوک هاته دهره‌وه و تکانی بانگ ده کات و ده لیت: «له گلم دلشداد بن، نهه دره‌هه مه‌ی لیکرد. 29 به لام نهه و لامی باوک دایه‌وه: «نههتا نهه و هه مو و نم کربوو، دوزیه‌وه»، 10 پیتان دلیم: به هه‌مان شیوه، ساله کویالایه‌تیت بؤ ده کم و هه‌رگیز له فرمانت ده‌نه‌چووم، فریشته‌کانی خودا دلشداد ده بن کاتیک گوناهباریک توبه تهنانه‌ت کاریله‌یه کت نه‌های تاکو له گمل هاوریه‌کانم بیچی ده کات.» 11 ئینجا فرموموی: «کابرایه‌ک دوو کوری هه بیو. دلخوش بی. 30 به لام کاتیک ئم کوره‌ت هاته‌وه، نهه و ده کات.» 12 بچوکه که بیان به باوکی گوت: «باوکه، چیم برده کدوئه ماله‌که کی له گمل له شفروشان لووش دا، گویزه‌که قله‌وه که ده کات به شه میراتی خویم، بمه‌ری، نهه‌یش ماله‌که بؤ دابه‌شکردن. بؤی سه‌رپری.» 31 «نهه و بش بیچی گوت: «کورم، تو هه میشه 13 «دوای چهند روزیک، کوره بچوکه که هه مو و شته‌کانی له گمل منی، هه‌رچم هه بی تؤیه. 32 به لام پیویسته دلخوش کوکرده‌وه و بهره‌وه ولا‌تیکی دوره روزیست، لدوی ماله‌که و شاد بین، چونکه ئم برایه‌ت مرسدو بو و زیندو و بوهه‌نهوه، له سر را بواردن دانا. 14 له دوای نهه و هه مو و خه‌رجکرد، ون بیو و دوزراوه‌تهوه».

قاتوفری گوره که‌ته ناوچه که، له بیهه تووشی نهبوون 16 هه رو‌ها عیسا به قوتاییه‌کانی فرمومو: «کابرایه‌کی هات، 15 ئیتر هانای بؤ هاولاییه‌کی ناوچه که برد، ئه‌بویش ده‌له‌مند سه‌رکاریکی هه بیو، سکالای بفیروزانی ماله‌که‌ی ناردییه گلگه‌کانی بؤ له وه‌راندی به‌راز. 16 حه‌زی ده کرد و بهه سه‌ری پنگه‌لیشت. 2 کابرای ده‌له‌مند بانگ کد و خپنوکه سکی خوی تیو بکات که به‌رازه‌کان دیانخوارد به لام لی پرسی: «نهه چیه له سه‌ر ته ده‌ییستمه‌وه؟ برو حیسابی کس هیچی پینه‌ده دا. 17 «ئینجا به هوش خوی هاته‌وه و سه‌رکاریه‌که بکه و بخنه به‌ردستم، چونکه ئیتر ناتوانیت گوت: «ئاخوچه‌ند کریکاری باوک نانیان له بیهه ده‌مینیته‌وه، سه‌رکار بیت.» 3 سه‌رکاره که به خوی گوت: «چی بکم، منیش لیزه واله برسان ده‌مرم. 18 هه‌لده‌ستم ده‌چمه‌وه لای چونکه گوره‌کم سه‌رکاریه‌کم لی ده‌سنه‌نیه‌وه؟ ناتوانم زه‌وی باوکم، بیچی ده‌لیم: باوکه، له دزی ئاسمان و بهرامیه‌ری تو گوناهم بکیم و شه‌رمیش ده کم سوال بکم. 4 به لام ده‌زامن چی کرد. 19 ئیتر شایانی نهه نم به کوری تو بانگ بکریم، بعکه به ده کم، بؤ نهه‌یه کاتیک له سه‌رکاریه‌که ده‌رکام، خدلکی له کریکاریکی خووت.» 20 جا هستا و گهربایه‌وه لای باوک. ماله‌کانیان پیشوازیم لی بکن. 5 «جا هه‌ریه که له قه‌رزاره‌کانی «هیشنا دوره بیو باوکی نهه و بیچی و دلی بیو سووتا، رایکرد و گوره‌که بانگکرد. به یه که میانی گوت: «چهند قه‌رزاری باوه‌شی پیدا کرد و ماچج کرد. 21 «کوره‌ش بیچی گوت: «باوکه، گوره‌که میت؟» 6 «گونق: «سدد هیزه زه‌بیتی زه‌بیون». نه‌بویش له دزی ئاسمان و بهرامیه‌ری تو گوناهم کرد، ئیتر شایانی نهه و بیچی گوت: «پسوله‌که ده بگره و دانیشه، خیرا بیووسه په‌نجا نیم به کوری تو بانگ بکریم،» 22 «به لام باوکه که به خزمه‌تکارانی

پرسی: «ثایا له روزی شه مهدا چاکردنوه دروسته یان نا؟»⁴ ئەمانەی بە گوره کەی را گەياند. خاوهن مال تووره بۇ ئەوان پىدەنگ بۇون. ئەوش كاربازى گرت و چاكىكىدەوه و بە كۈيەلە كەي گوت: «خىرا بېۋو شەقام و كۈلانە كانى بېرىنى كەد، 5 يېچى فەرمۇن: «كامەتان كورە كەي يان كەيە كەي شار، هەۋار و پەككەوە و كۆزىر شەلە كان بېتىھە بېزە». ²² لە روزى شەمەدا بىكۈيە بېزە دەستبەجى دەرىيەھىتىت؟»⁶ «پاش ماۋىيەك كۈيەلە كەكەپەيە و گوقى: «كۆرمەم ئەوهى نەياتوانى هيچ ولامىنىك بىدەنوه، 7 كاتىك تېئىقى كەد چۈن فەرمات دا كىرا، هيشتى شۇزىن ماۋە». ²³ «كۆرمە كە بە باڭھەيشتەكراوان بىزى پىشە دەگەن، نۇونەيەك بەتىھە و كۈيەلە كەي گوت: «بۇ دەرەوه بۇرىگا و بىچەكەن بە زۇر فەرمۇسى: 8 «كاتىك يەكىك بۇ شايى باڭھەيشتە دەكتات، لە خەللىك بېتىھە زۇرە دەنەيم، بىزى پىشە دەمەنىشە، نەوهە كە لە تۈرىزىدار تىرىشى باڭھەيشتە لەوانەي باڭھەيشتە كراپۇن كەس تاھى شىۋە كەم ناكات».» كەدىت. 9 ئىنجا ئەوهى تۇر ئەوي باڭھەيشتە كەد دەۋو، ²⁵ خەللىكىكى زۇر لە كەل عيسا دەرىيەشىن بە بىنگادە، ئاپرىدىت و پىت دەلى: «شۇيە كەت بۇ ئەمە چۈل بەك،» تۈش دايە و بىزى گوتى: ²⁶ «ئەگەر يەكىك بېتە لام و برق لە تەرىق دەپتە و بىزى دواوه دەگەيت. 10 بەلام كاتىك دايىك و باۋىكى، ژىن و مەندالى، برا و خوشكەنائى نەپەتە، بگە باڭھەيشتە دەكەيت بېۋو لە دواوه دايىشە، تاوه كە كاتىك لە خۇشى، ناتوانىت بېتە قوتابى من. 27 ئەوهى خاچە كەي ئەوهى باڭھەيشتى كەد دەۋو، ²⁸ ئەوسا لە به رچاواي ھەموو ئەوانەي «كى لە ئىيە ئەگەر بېۋەت قوللادىكەن دروستېكەن، يە كەم لە كەلت دايىشۇن قەدرگەن دەبىت. 11 بەم شىۋەيە ئەوهى جار داناينىشىت و خەرجىيە كەي ناخەملىنىت، ئاخۇ ئەوهەندەي خۇي بەرز بىكانە نەزم دەكەتە، ئەوهە خۇي نەزم بەكتەنە دەپەتە و بەتكەنە ئەۋاوكەن؟²⁹ نەوهە كەن بىغانە كەي دابىتتە ئەۋاينىت بەر زەكىيە وە». ³⁰ ئىنجا بەوهى گوت كە باڭھەيشتى تەواوى بىكتات، ئەوسا ھەموو ئەوانەي دەبىيەن گانلەنەي پىن كەد دەۋو: «كاتىك ئانى ئىبۇرۇ يان ئىغوارە ئامادە دەكەيت، دەكەن، 30 دەلىن: «ئەم پىاوه دەستى بە يىنا دروستىكەن كەد ھاۋىرى و برا و خزم و دراۋىسى دەولەم نەنەكەن كات باڭكە، و نەيغۇنى تەواوى بىكتات». ³¹ «يان ج پاشايەك دەچىتە نەوهە كەن ئەوانىش باڭگەت بەكتەنە، چا كەت بەنەنە، 13 شەرىپ پاشايەك دىكە و يە كەم جار داناينىشىت و راۋىتتەنە كات، بەلکۆئە ئەگەر میواندار يەكتە كەد، هەۋار و پەككەوە و شەل و ئايابە دەھەزار كەسەوە دەتەنەت بەرەنگارى ئەوه بېتە و كۆزىر باڭھەيشتە بەك. 14 خۇزگەت پىن دەخوازى، چۈنكە كە بېست ھەزارە دەپەتە سەرى؟ ³² ئەگىنا خۇ تاکو ئىيانە پاداشت بەنەنە، تۈش لە ھەستانە وە پاستور دەنەنەنەت دەۋو، شاندىكى بۇ دەنېرىت و داواى ئاشتى دەكتات. 33 بەم پاداشت دەدرېتە وە». ¹⁵ يەكىك لە میوانەكان ئەمە بېست شىۋەيە، ھەرى يەكىكان ئەگەر واز لە ھەموو شىئىت نەھىيەت كە و گوقى: «خۇزگە دەخوازىت بەوهى لە شانشىنى خودا نان ھەيەتى، ناتوانىت بېتە قوتابى من. 34 «خۇي باشە، بەلام ئەگەر دەخوات.» ¹⁶ عيسا وەلامى دايە وە: «كابرىيەك شىۋىنلىكى سۈزىيە كەي نەما، چۈن تامە سۈزىيە كەي بۇ دەگەپىدىرىتە وە؟ گورە ئىمامە كەد خەللىكىكى زۇرلى باڭھەيشتە كەد. 17 لە 35 ئەوسا نە بە كەللىكى پەيىن دېت، كاتى ئانخۇار دەندا كۆيەلە كەي خۇزى نارد تاکو بە باڭھەيشتەكراوان بەلکۆ فېرەت دەرېتە دەرەوه. «ئەوهى گۈنى ھەيە بۇ يېستىن، با بلېت: «فەرمۇن، ئېستا ھەموو شىئىك ئامادەيە.» ¹⁸ «بەلام بېسىتىت.»

ھەموو وەك يەك دەواى لېبور دىيان كەد. يە كەميان يېچى **15** ھەموو باجگەر و گوناھباران لې ئىزىك دەبۇنە و تاکو گوت: «يەكىكى كەم كېپەنچە بېرۇم بېسىتە بېرۇم بېرىم، تاكىلە لېم بېرۇرە»¹⁹ گوئى لە عيسا بگەن. 2 جا فەرىسى و مامۇستايىان تەورات يەكىكى دىكە گوقى: «پىتچ جووت گام كېپەنچە بېرۇم بېرىم، بولەپۈلەن دەگەد: «ئەمە پېشوازى لە گوناھباران دەكتات و بىزام چۈن، تاكىلە لېم بېرۇرە». ²⁰ (يەكىكى دىكەشيان گوقى: «ئۇن نانىان لە كەل دەخوات.» 3 عىساش ئەم نۇونەيە بۇ هېنائە وە: هېنائە، لە بەر ئەوه ناتوانىم يېم». ²¹ «كۆيەلە كەش ھاتە وە

5 من پیتان ده لیم: نه خیر، به لام ئه گدر توبه نه کهن هه مووتان که من ئهوانه‌ی رزگاریان ده بیت؟ ئه ویش یېنی فه رموون: بهو شیوه‌یه له ناوده چن». 6 ئینجا ئهم نمودنیه‌یه باسکرد: 24 «کوشش بکهن تاکو له دهرگای ته‌نگوه بچنه ژورهوه، کابرایک دار ههنجیریکی له رهه کیدا چاندبوو، بۆ بهره‌م چونکه، پیتان ده لیم، زور کوس هه ولده‌دهن بچنه ژورهوه هات و پیوه‌یه نه بینی. 7 به رهه‌وانه‌کەی گوت: «تماشا و ناتوان. 25 له و ده مەی خاون مال هەلدەستیت و ده رگا بکه، سئ ساله بۆ بهرى ئەم دار ههنجیره دىم و پیوه‌یه نایبم! داده خات، عیوه له ده رهه ده وستن، له ده رگا ده دهن و تکا پیوه‌وه، بۆچی زه‌ویش دا گیر بکات؟» 8 «برهه‌وانه‌کە وەلام ده کدن: «گوره‌م، ئیان بکوهه! وەلام ده داته‌وه: «من ناتناسم دایه‌وه: «گوره‌م، ئەم سالیش وازی لیهنته، تاکو ده رهه بوری و نازام شیوه خەلکی کوئن.» 26 «ئه وسا ده لیم: «له‌گلت هەلەدکیزمه‌وه و پە بینی پیدا ده کدم. 9 بەلکو دواتر بەر بگیت، خواردمان و خواردمانه‌وه و له شەقامه‌کانمان فیرت کردن: «تەگینا پیوه‌وه».» 10 عیسا له رۇزى شەمەدا له يەکیک له 27 ئینجا دەلیت: «من ناتناسم و نازام شیوه خەلکی کوئن. کەنیشته‌کان خەربىک قىرکىن بولو، 11 ژیتک بەھزى رۇخىنیکی ئەی هەموو بەدكاران، لىم دوور بکەنوهه!» 28 «کاپیک دەپن پىسەوه هەزدە سال نەخوش بولو، قەمبۇر بولو و هەرگىز ئىبراھىم و ئىسحاق و ياقوب و هەموو پېغەمبەران له شاشىنى نەيدە توانى به تەواوى راستىيەوه. 12 عیسا زىنەکەی بینى، خودان، به لام عیوه دەركزاون، جا گۈيان و جىريهى ددان بانگى گرد: «خانم، له نەخۇشىيە كەت ئازاد كەيات!» 13 ئینجا لەوى دەبیت. 29 خەلکی له رۇزەلات و رۇزەلات و باکور و هەردوو دەسىتى خستە سەرى و دەستبەجىن راستىيەوه و باشۇرەوه و باشۇرەوه دېن و له شاشىنى خودا له سەر خوان داده‌نىشن. ستايىش خوداي گرد. 14 پىشواى كەنیشىتىش تۈرپە بولو 30 ئەوەتا دواھەمین هەن دەبەن يە كەمبن و يە كەمینش هەن كە عیسا له شەمەدا خەلکى چاڭىدەوه، بە خەلکە كەي دەبەن دواھەمین.» 31 لەو كەنەدا هەندىك فەرسىي هاتن گوت: «شەش رۇزى هەيە كە پۇيىستە كارىيان تىدا بگىت، و پىيان گوت: «ئېرە بەجىپەلە و بۇ، چونكە هېزودس لەواندا وەرن و چاڭىنەوه، نەك له رۇزى شەمەدا!» 15 دەھەويت بتكۈزۈت.» 32 ئه ویش یېنی فه رموون: «بۇن بەو مەسيحىش وەلام دایه‌وه: «ئەي دوپرووان! ئايما هەر يەك رېبۈيە بلىن، «ئە وەتا ئەمۇرۇ و بەياني رۇخە پىسەكان دەرەدە كەم و له شیوه له رۇزى شەمەدا گايان گويدىر ئەنگىزىدە كەي له تاخور خەلکى چاڭ دە كەمەوه، له رۇزى سېيەميش هەموو شىتىك ناكانەوه و بىيات ئاوى بىات؟» 16 ئەوهش كە كېچى ئىبراھىمە تەواو دە كەم.» 33 به لام بۇ من پۇيىستە ئەمۇرۇ و سېيى و وەزدە ساله شەپتەن بەستویە تېبىوه، نەدەبۇو له رۇزى دووسېبى بېرمۇ، چونكە تايىت پېغەمبەرىك له دەرەه وە شەمەدا لەم بەندە ئازاد بىت؟» 17 كە ئەمەد فەرمۇو، هەموو ئورشەلەم بىرىت. 34 «ئەي ئورشەلەم، ئەي ئورشەلەم، بکۈزى بەرەلسەتكارانى شەرمەزار بولۇن، به لام تەواوى خەلکە كەنچەنەن بەر دەنەنەن بەر دەنەنەن بەر دەنەنەن دەلشاد بولۇن بەو كاره مەزنانەى كە عیسا ئەنجامى دەدا. 18 جار وېست مەنلەكانت كۆبەكەمەوه، هەر رووه كەنچەنەن ئىنچا عیسا فەرمۇو: «شاشىنى خودا له چى دەچىت؟ بە چى جوجەلە كافى لە ئەزىز بىلەدا كۆدە كەنەوه، به لام نە تاقۇنىست. 35 بەراوردى بکەم؟ 19 لە دەنەك خەرەتەلەيک دەچىت، كابرایك ئەوەتا مالە كەتان بە وېرائى بۆ به جىنەدەيلەرى. پیتان ده لیم، ئىتر بىرىدى و لەنانو باخەكەي چاندى، جا گەشەي كەد و بولو به نامېننەوه، هەتا ئەو كەتە دېت كە دەلین، [پەزۇزە ئەوهى بە درەختىك، بالىندە ئاسمان لەناو لەقەكەن ھېللانىيان كەد.» ناوى يەزدانەوه دېت.»

20 دىسان فەرمۇو: «شاشىنى خودا به چى بەراورد بکەم؟ 14 ئەوه بولو له رۇزى شەمەدا كاپىك عیسا بۆ ناخواردن 21 لە هوپەرسىك دەچىت، ئافەر تېك هېتىاي و كەدەپ چووه مالى يەكىك له سەرگەد فەرسىيەكان، ئەوانەي له وى ناو سى پۇوانه ئاردهوه، هەتا هەموو ھەلەت.» 22 كاپىك بولۇن چاودىرپىيان دەكەد. 2 پاپاپىكىش كە نەخۇشى ئاۋەندى عیسا دەچووه ئورشەلەم، بە شار و گوندە كاندا تىيدەپەرى و ھەبۈو له بەرامبەرى بولو، 3 عیسا له تەوراتىس و فەرسىيەكان خەلکى قىرەدە كەد. 23 يەكىك يېنی گوت: «گوره‌م، ئايما

باوه‌رینه، ئەگەر خودا ئەو گیگایە کە ئەمۇ لە یکلگىيە و بېيان ئەوسا پارچەپارچە دەكەت و بەشى لە گەل بىباوه‌ران دەيىت. دەخرييەنە تەنورورەو بە شىۋىيە پېۋىشىت، ئىتىر چەند زىياتىر ئىۋە 47 ئەو كۆيىلەيش كە خواستى گورەكى دەزايىت، ئامادە پېشتە دەكەت؟ 29 جا گىنگى بەوە مەدەن كە چى بىخۇن و چى نايىت و بە خواستى ئەو ناكات، زۇرى لى دەدەرىت. 48 بەلام بىخۇنەو، خەم مەخۇن. 30 ھەمو ئەمانە بىباوه‌راني جىجان ئەوهى تازايىت و كىدەوهە كى شايافى لىدانە، ئىوا كەمىلى هەولى بۇ دەدەن، باويشىتان دەزايىت پېۋىستان بەمانە ھەيە. دەدرى، ئەوهى زۇرى دراوهقى داواى زۇرى لى دەكىيت، 31 بەلگۈ داواى پاشايەقى ئەوبىكەن، ھەمو ئەمانەنان بۇ دايىن ئەوهىش زۇرى لەلا داتراوه داواى زىياتى لى دەكىيت. 49 دەكىيت، 32 «مەرسە ئەدى مېنگىلى بچووك، چونكە باوگان» «ھاتۇوم تاكۇ ئاگر ھەلدەم سەر زەۋى، چەندە خوازىبارم خۇشحالا شاشىنىھەكتان بىدايىت. 33 ئەوهى هەتائىن بېفروشنى و بە پېشىۋەخت گېرى كېتىت! 50 بەلام ئازارىڭىم لە رېنگىيە و خىر بىبە خىشن، بۇ خۇزان جىزدايىك دايىن بىكەن كە نەفەوتىت، دەپىت پىيدا تىپەرم، چەند ناپەھەتم ھەمتا تەقاوە دەيىت. 51 ساماپىتىك لە ئاسمان كە لەبن نايىت. لەۋى نە دزلى تىزىك وادەزان من ھاتۇوم ئاشتى بېتىمە سەر زەۋى؟ بېتان دەلەم: دەپىتەو و نە ھۆرانە لېي دەدەت، 34 چۈنكە سامانت لەكۈرى نەخېز، بەلگۈ دووبەرەكى. 52 لەمەدۇوا لە مائىكىدا پېنچىي تىدا دەپىت، دلىشتە لەۋى دەيىت. 35 «باپشەتىنان بەستراو و چراتان دەپىت جىا دەبەوهە، سى لە دوو و دوو لە سى». 53 باوک لە ھەلکارا يېت، 36 وەك ئەوانە بن كە چاوه‌رېنى گورەكىيان كور و كور لە باوک، دايىك لە چى و چى لە دايىك، خەسسو دەكەن تاكۇلە شابى بگېرىتىۋە، كە ھاتەو و لە دەركەي دا، لە بۈك و بۈك لە خەسسو جىا دەبەوهە. 54 دىسان بە دەستبەجى لېي بىكەنەوە. 37 خۇزگە بە كۆيىلانە دەخوازىرىت خەلکەكەي فەرمۇو: «كايىتكە ھەورىنىك دەپىن لە پۇزئاواوە كە گورە دەپەو دەپىتىت ئىشكان گۈزۈوە. پاستىيان پى بەدەردە كەپەت، خىرا دەلەن: "بارانى بەدەمە وەيە،" ھەر بەو دەلەم، گورە كە ناوەدى خۇزى دەبەستىت و كۆيىلەكان شىۋىيەيش دەپىت. 55 كايىتكىش باي باشۇر ھەلدەكەت، دادەنىشىنىت، دېت و خزمەتىان دەكەت. 38 جا ئەگەر لە دەلەن: "گەرم دەپىت، ئاواش دەپىت. 56 ئەدى دوورۇوان، نىۋى ئەم سەردا يان تىزىكى بەرەبەيان بېئەو و ئەوان بەو شىۋىيە دەزانىن رۇووى زۇوى ئەمان بخۇينتەوە، چۈن نازان ئەم بېتىت، خۇزگە بە كۆيىلانە دەخوازىرىت. 39 بەلام ئەوهىش سەرددەم بخۇينتەوە؟ 57 «ھەرەھا بۆچى بۇ خۇزان بە راستى بىزان: ئەگەر گورە مال بىزايىت لە چ كاڭتىزىنىك دز دېتە حۆكم نادەن؟ 58 كايىتكە لە گەل راكابەرەكەت بە رېنگىوە بۇ سەرى، نايەلەت مالەكى بېردىرىت. 40 ئىۋەش ئامادەن، لاي دادور، لە رېنگا ھەول بەدە كىشەكەت لە گەل بىرېتىۋە، چۈنكە كۆرى مەسىح لە كايىتكە دەپەو كە بېرى لى نا كەنەوە. ئەگىنا راتىدە كېشىتىلە لاي دادور و دادورىش دەتداھە دەست 41 پەرتوس گوقى: «گەرم، ئەم نۇونە يە بە ئېئە دەلەن يان بە پۇلىس، پۇلىسيش فەرىتىدەاتە بەندىخانە. 59 پېت دەلەم: لەۋى ھەمووان؟» 42 مەسىح فەرمۇو: «ئە سەركارە دىلسۆز و دەننەچى ھەتا دايان فەلس نەدەپەو..»

زىرىھ كېئىھ كە گورە كە دەپەكتە چاودىرى كۆيەكەن تاكۇلە **13** ھەر لە و كائەدا ھەنديكى لەۋى بۇون، باسى كاتى خۇيدا بەشە خۇرَا كايان بىدايىت؟ 43 خۇزگە دەخوازىرىت ئەو جەللىييان بۇ عىسا كە پېلاتوس خۇيىن لە گەل بە كۆيىلەيە، ئەوهى كايىتكە گورە كە دەپەو دەپەت ئاوا دەكەت، 44 پاستىيان پى دەلەم: بەسەر ھەمو مالەكەيدەو قوربانىيە كائىيان تېككلا و كەد، 2 عىسا وەلەم دايىوه: «وا دەزان ئايدەن، 45 بەلام واي دابىنى كە ئەو كۆيىلە كەنەن بە دەلى خۇيدا چۈنكە بەم شىۋىيە ئازارىيان چىزىت؟ 3 بېتان دەلەم: نەخىر، دەلەن: "گورە كەم دواھە كەپەت،" ئىتىر دەست دەكەت بە لىدانى بەلام ئەگەر تۇبە نەكەن ھەمو تان بەو شىۋىيە لەناوادەچن. 4 كۆيىلە و كارەكەرە كائى دىكە، ھەرەھا دەخوات و دەخواتەو يان ئەو ھەژدە كەسەي لە سىياقام قوللەكىيان بەسەردا كەوت و سەرخۇش دەپىت. 46 ئىتىر گەورە ئەو كۆيىلە كەنەن بە رۇشكىدا و كوشتى، لە ھەمو دانىشتووانى ئۇرشەلەيم كوناھبارت بۇون؟ دەپەتەو كە چاوه‌رېنى ناكات و لە كاڭتىزىنىك كە نايىت،

نادهنهن. 47 «قوربه سه رتان، چونکه عیوه گوئی پیغمه بران فریشته کان خودا نکولی لی ده کریت. 10 ئوههی قسه به کوری هله لدبهستن، که باوپایران اتاناں کوشتویان. 48 کواهه عیوه مرؤف بلیت، ده به خشیریت، بهلام ئوههی سه بارهت به روحی شایهتن و به کردهوهی باوپایران اتاناں رازین، ئوان پیغمه مبارانیان پیروز کفر بکات، نایه خشیریت. 11 «کاپیک ده تانپنه به ردهم کوشت و عیوه ش گوپه کانیان بُه له لدبهستن. 49 له بره ئوهه که نیشت و فهرمانهوا و ده سه لاتداران، نیگه ران مه بن لهوهی دانایی خودا فرموموی: «من پیغمه بر و نیز در اویان بُه ده تیرم، که چون به رگی له خوتان بکدن و چی بلین، 12 چونکه بهلام لیبان ده کوئن و ده یانچه و سینته وه،» 50 تاکو خوبنی روحی پیروز هر لدو کانه دا قبرتان ده بکات پیویسته چی بلین.» هه مو پیغمه بران که له دامه زارندی جیهانهوه رژاوه لهم 13 یه کیکی ناو خله که که یېنی گوت: «ماموسنا، به بر کم ندویه داوا بکریت، 51 له خوبنی هاپللهوه همتا خوبنی زه که ربا بنه رمو میرام لگل به بش بکات.» 14 بهلام ئوهه یېنی فرموموی: که له تیوان قوربانگا و پیروز گادا لمنا برداره، بهلی پیستان ده لیم، «کابرا، ئى منی کردووه به دادوور یان به شکر به سه رتاناوه؟» لهم نه ووهی داوا ده کریت. 52 فقریه سه رتاناں تهوراتاسان، 15 به خله که کدی فرموموی: «ئاگدارین و خوتان له همه مو چونکه کللى زانیاریان برد، خوتان نه چونه ژوورهوه و پیتان جوړه چاوجتکیه که پاریزین، چونکه ژیانی مرؤف به زوری له واهنه ش گوت که ده چوونه ژووره.» 53 کاپیک عیسا ئه وی سامانه که نیبه. 16 ئیجحا غونونهی کي بُه هینانهوه: «مرؤفیکی به جیپیشت، ماموس ستایان تهورات و فرسیسیه کان ده ستیان گرد دهولمه ند، زوهیه کدی به رهه میکی ژوری دا. 17 له دلی به ته نگ پی هنچینی و له زور بابهت پرسیاری لی بکدن، 54 خویدا گوتی: «چی بکم که شویم نه بی به رهه مه کمی لی کوکبه مه وه؟» 18 «جا گوتی: «وا ده کدم، ئه مباره کامن تیکددهم چاوجه رنیان ده کرد به وشه بکه ده می خوی توووشی بکدن.

12

له کاتدا که هزاران کس کوبیوونهوه، به و گورهه تری ده کدم، لدویدا ههمو دانه ویله و ماله کم کوکده که مه وه. 19 به خوش ده لیم: «ئهی گامن، ئوهه تا مائیکی نورت له لگر توه که به شی چه ندین سال ده بکات. بجه سیوه و قوتاییه کافی و فرموموی: «ئاگداری هه ویرترشی فرسیسیه کان کوکده که مه وه. 2 هیچ شنیکی شاردر اووه نیبه تاشکرا بن، که دوپروویه. 2 هیچ شنیکی شاردر اووه نیبه تاشکرا نه بیت و نه یېنی نیبه ده رنه کوپیت. 3 له بره ئوه هه رچی له تاریکیدا گوتوقنانه، له رونا کیدا ده بیستیریت، ئوهه ش که له ژوورهوه به چرچه گوتوقنانه، به ده نگی به رز له سه ریانان راده گدیه نریت. 4 «دوزستانم پیستان ده لیم، لهوانه مه ترسن که جهسته ده کوئن و پاش ئوهه هیچی دیکیکیان پی ناکریت. 5 بهلام ئوهه تان پیشان ددهم که ده دنی لی بترسن، لهوه مه ترسن که ده سه لاتی هدیه پاش کوشتن فیلیاند ااته ناو دوزدنه. بهلی پیستان ده لیم، له مه بترسن. 6 ئایا پیچ چوله که به دوو فلس نافروشیریت؟ خودا هیچ یه کیک لوانی لمیز ناچیت. 7 تدانهنت موهی سه ریشان همه موی ژمیزدراوه. کواهه مه ترسن ئیوه زور له چوله که به نرختن. 8 «پیشان ده لیم: ئوههی لمبه ردهم خله ک دامن پندا بنتیت، کوری مرؤفیش لمبه ردهم فریشته کافی خودا دانی پندا ده بیت. 9 بهلام ئوههی لملای خله نکولی له ناسینی من بکات، لمبه ردهم شکومه ندیدا وک یه کیک لهوانه نه پوشیوه. 28 ئهی کم

گوتیان: «به بعل زه بول شای روحه پیسه کان، روحی پیس مردن هله دستیه وه و تاوانباری ده کات، چونکه له پوهبری درده کات». 16 هندیک دیکه ش تاقیان ده کوده وه، دواوی زه ویه وه هات بوقویگرن له دانای سلیمان. همه وتا له سلمان نیشانه کی تامانیان لی کرد. 17 نه ویش به بیرکرده و بیانی زانی، مه زتر لیزه وه. 32 خله کی نهینهوا له روحی لیپرسینه وه ده گکل پیی فرمومون: «هر شاشنیک دووبهره کی تیککویت ویزان ۷م نه ویه له مردن هله دسته وه و تاوانباری ده کدن، چونکه ده بیت، هر مائیکیش دووبهره کی تیککویت تیکه چیت. 18 تبیان کرد کاتیک یونس پهیامی خودای را گدیاند. همه وتا له ئه گهر شه بیان دووبهره کی تیککویت، ئیتر چون شاشنیه کدی یونس مه زتر لیزه وه. 33 «کس چرا هه لنا کات و له جیهی کی خوی راده گریت؟ چونکه ده لین:» من به بعل زه بول روحی شاراوه یان له زیره شت داینیت، به لکو له سره چرادان، تاکو پیس ده رده کدم.» 19 باشه ئه گهر من به بعل زه بول روحی تهوانه ده دینه ژووره وه روونا کیهی که بیین. 34 چاوت چرای پیس ده رکم، ئه شوینکه و ته کانی یئوه به کی ده ریانده کدن؟ جهسته ته. کاتیک چاوت ساعت بیت ئهوا جهسته هه مموی له بهر ئهوان حورکتان دهدن. 20 به لام ئه گهر من به روونا کیهی، به لام که نه ساعت بیت ئهوا جهسته هه مموی په نجھی خودا روحی پیس ده رکم، ئهوا پاشایه قی خودا تاریکیه. 35 کدوته ناگداره ئه و روونا کیهی له تؤدایه ها تووهه سرتان. 21 «کاتیک پیاویکی به هیز و چه کدار نه بیت به تاریکی. 36 لمبه رهه وه ئه گهر هه ممو له شت پریت له پاریزگاری له ماله کمی ده کات، ماله کمی پاریزاوه. 22 به لام روونا کی و هیچ به شیکی تاریکی تیدا نه بیت، ئهوا هه مموی کاتیک یه کیکی له خوی به هیزتر بیته سری ده بیه زینیت، پرده بیت له روونا کی، وک چرایک که به تیشكی روونا کیت چه که کانی لی دهستینی که بشقیچی به ستبیوو، تالانیه که ش بودات. 37 کاتیک عیسا قسمه ده گرد، فریسیه ک بؤ دابه ش ده کات. 23 «نهوهی له گکل من نیبه له دژی منه، ناخواردن داوهی کرد. نه ویش چووه ژووره وه و دایشت. 38 ئهوهش له گکل من کونا کاته وه، بلاو ده کاته وه. 24 «کاتیک فریسیه که که بیعنی عیسا پیش ناخواردن دهستی نه شوشت، روحی پیس له مرؤفیک ده رده چیت، له شوینه و شکه کاندا سه ری سورما. 39 ئینجا مه مسیحی خاوهن شکوچی فرمومون: به دوای حهوانه وه ده گریت و دهستی ناکدویت. ئینجا «عیوهی فریسی ده رهه جام و قاب پاک ده گنهوه، ده لیت:» ده گهربیه وه بؤ ئه و ماله کی که به جینمیه شت. 25 به لام ناخستان پره له چاوجنزک و به دکاری. 40 گلینه، ئایا کاتیک ده گهربیه وه، ده بینیت گسکراوه و ریکخراوه. 26 ئهوهی ده رهه دروستکردووه ناوهه شی دروسته کردووه؟ ئهوسا ده چیت و حهوت روحی پیسی دیکه له خوی خراپتر 41 به لام یئوه ئهوهی هه تانه پنهنه هه زاران، ئیتر هه ممو شیک ده هینیت، ده چنه وه تیو مرؤفه که و لاناویدا ده زین، ئینجا بُوتان پاک ده بیت. 42 «به لام قوربه سره تان فریسیه کان، کوتایی ئه و مرؤفه له جاران خراپتر ده بیت.» 27 کاتیک عیسا یئوه ده بیه کی پونگ و پرازیانه و هه ممو سه و زهوات ده دهن، ئهمانه کی ده گکوت، ژیک لمانو خله لکه کدوه ده نگی به رز کرده وه به لام داده رهه و خوش ویستی خودا پشتگوی ده خنه. و پیی گوت: «خوزگه ده خوازیرت بهو سکه هه لیگرتووی و پیویسته ئهمانه په بیه و بکن و ئهوانه دیکش پشتگوی و کاری پنهه کدن.» 29 کاتیک خله لکه که زیارات کوده وونه وه، «قوربه سه ره تان، یئوه له گوره نادیارانه ده چن که خله لکی بی عیسا دهستی کرد به قسے کردن و فرموموی: «ئم نهوهیه نهوهیکی ئهوهیه بیان به سریاندا ده رون.» 45 تهورات اسپیک و هلامی به دکاره، دواوی نیشانه ده کات، به لام نیشانه تاریخی، جگه دایوه: «ماموسته، به گوتنی ئهمانه، ئیه ش سووک ده کیت.» له نیشانه یونس. 30 هه روهه ک چون یونس بؤ خله لکی نهینهوا 46 عیسا فرموموی: «قوربه سه ره یئوه تهورات اسپیک، باریک برو به نیشانه، کوری مرؤفیش بؤ ئم نهوهیه ئاوا ده بیت. 31 ده خنه سه ره شانی خله لکی که هه لکرتنی زه جهه ته، به لام شازنی باشور له روحی لیپرسینه وه ده گکل ئم نهوهیه له خوتان به هیچ شیوه به که هه لکرتنی باره کاندا یارمه تیبان

نه بیت، یان باوک کنیه کوره که وئوانه نه بیت که کوره که مریم بیو، له بهاری مهسیح دانیشت و گوئی له فه رمایشته کافی دهه وی بیانی تاشکرا بکات.²³ 23 ینجبا ٹاوری له قوتایبه کافی ده گرت. 40 به لام مهدا بهر زوری خزمتکردن شله را بیو، دایه وه و به تنها بهوانی فه رمروو: «خوزگ ده خوازیرت بهو راوه ستا و گوئی: «گورهه، باکت نیه خوشکم به هنها به جی چاوانهه ئوه ده بیت که عیووه ده بیین، 24 چونکه پیتان هیشتوم و خزمت ده کدم؟ یعنی بفه رمروو با یارمهه تم بدات.» ده آئیم، زور پیغمه بهر و پاشا ویستیان ئوه بیین که شیوه 41 مهسیح و لامی دایه وه: «مهدا، مهدا، تو خم له زور ده بیین، به لام نه یانیین، ئوه وش بیستن که شیوه ده بیستن، شت ده خویست و نارهه تیت. 42 به لام یه ک شت پیویسته، به لام نه یانیسته.²⁵ 25 تهور اتاسیک هسته باشه کدی هله لبزاردووه که لئی ناسه تریته ووه»

تاقی بکاته و گوئی: «مامؤستا چی بکم تا کو ژیان هه تاهه تای 11 جاریک عیسا له شو یتیکا نویزی ده گرد، کاتیک له نویزه کدی بووه و، یه کیک له قوتاییه کافی بی گوت: «له رورادا چی نوسراوه؟ چون ده مخنیتیه وه؟» 26 وه لامی گهورده، قیری نویزه مان بکه، هه رووه که چون یه حیا قوتاییه کافی خوی قیرکرد. 27 بی چی فرمون: «کاتیک نویز ده کدن، پائین: «باوکه، با ناوت پیروز بیت، با پاشاییه که دت بن، 3 تانی روزانه مان هه موو روزیک بدھری. 4 له گوناھه کاغان خوشبی، چونکه یهش له وانه خوشده بین که خرابه مان به رامبه ده کدن. مه مانخه ره تا قیرکنه وه؟» 5 یئنچا بی چی فرمون: «کی له یئو یه گر هاپریه کی هه بیت و له نیوشه ودا بچیته لای و بی چی بیت: «هاپریم، سی کوژیم به قه رز بدھری، 6 چونکه درگا داخراوه، خوم و مندام له انا جینگاداین، ناتوان هه ستم و بندھه می.» 8 پیتان ده لیم: یه گر لمبر هاپریه کی هه لنه سیت و پیدا قی، ئهوا لمبر پاراستنی ناویانگی خوی، هله ده سیت و ده دیداتی. 9 «لهمه ره وه پیتان ده لیم، دوا بکن، پیتان ده دریت، بگیرین دهدوزنه وه، له درگا بدنه، لیتان ده گریته وه، 10 چونکه هر کسیک دوابکات، ورده گریت، یه وه بگریت، دهدوزیته وه، یه وه ش له درگا ده دات لی یه ده گریته وه. 11 «چ باوکیک له یئو یه گر کوڑه کدی داوای ماسی لی بکات، له جیاتی ماسی ماری ده داتی؟ 12 یان داواه هیلکه بکات دووبشکی ده داتی؟ 13 جا یئو که خابن، زانش شتی باش بدنه منداله کاتنان، باوک که له ثاممانه، چهند زیاتر روحی پیروز ده داده ئه وانه ای داوای لی ده کدن. 14 عیسا روحیکی پیسی درده کرد که لال بوو، کاتیک روحه پیسه که درگرا، لاله که قسی کرد و خله که که سه رسام بیون. 15 به لام هه ندیکان پیشوازی لیکرد ناوی مرسا بوو. 39 خوشکیکی هه بیون ناوی به میرات و هر بگرم؟» 166 aiōnios 26 گهولیش بی چی فرمون: «له ته راتدا چی نوسراوه؟ چون ده مخنیتیه وه؟» 27 وه لامی دایه وه: «به هه موو دل و به هه موو گان و به هه موو توانا و هه موو بیرتانوه یه زدانی په روهد گاری خویان خوشبویت،» 28 عیسا هه رووه ها [زیکه] کدت وه ک خوی خوشبویت.» 29 به لام توراتاسه که ویستی پا کانه بی خوی بکات، به عیسای گوت: «زیکه کم کییه؟» 30 عیسا ده لامی دایه وه: «پیاویک له ټورشله وه بی ٹوریخا ده چوو، که وته دهست جه رده، ړوویان ګرده وه و برینداریان کرد، یئنچا به نیوډووی به جیان هیشت و ریشتن. 31 وا پیککه کوت کاهنیک به پریکلیدا ده دریشت، کاتیک یه وی بیلن له و به روهه تپیه پری. 32 هه روهه ها کاپرایک لیشیش به هه مان شیوه ګدیشته شوینه که، هات و سهیری کرد و له و به روهه تپیه پری. 33 به لام سامیره پیه کی ریوار هانه سه ری، بیلن و دلی بی سوتا، 34 لی چوو پیش و بیون و شهرباب به سه برینه کاندا ګرد و پیچایه وه، سواری ولاخه کهی خوی ګرد و بردیه خاتیک و چاودیزی کرد. 35 روزی پاشتر دوو دیناری ده رهیتا و دایه خانچیه که و گوئی: «چاودیزی بکه و هه رچی زیارت خه رجکرد، که ګرمه وه ده دهمه وه.» 36 کام لهم سی کسه به نزیک ده زانیت بی ٹه و پیاوی که که وته دهست جه رده کان؟ 37 توراتاسه که گوئی: «نه وهی به زهی پییدا ټهاته وه.» عیشا ش بی چی فرمون: «توش پرو و به و شیوه بکه.» 38 کاتیک عیسا و قوتاییه کافی به روهه ټورشلم ده چوون، عیسا لا یادا ګوندیک، زنیک له ماله کهی خوی پیشوازی لیکرد ناوی مرسا بوو. 39 خوشکیکی هه بیون ناوی

هه موتوان پایه به رزته». 49 یوحنا گوئی: «گورهه، یه کیکان ئاشتیان ده چیته سه‌ری، ئه گینا بُخوتان ده گه‌ریته وه. 7 لهو بینی به ناوی توه رُوحی پیسی ده‌رده کرد، بریمان لی گرت، ماله بیننه‌وه و لهوهه هیانه بختون و بختونه‌وه، چونکه کریکار چونکه له گملاں دوات نا کدویت.» 50 عیاساش پی فرمون: شیانی کری خزیه‌تی. ماله و مالیش مه کدن. 8 «چونهه هه رُفی لی مه گن، چونکه ئوههی دژتان نیله له گلنانه.» 51 که شاریک و پیشوازیان لیکردن، ئوههی له ردده متانی داده‌تینن رُوزانی به رزکده‌وههی عیسا نزیک برووهوه، پیداگری کرد بختون، 9 ئه نه خوشانه‌ی تییداهه چاکان بکنه‌وه و پیان له سره رُویشتی بو تورشه‌لم. 52 نیزدراوی له پیش خوی نارد، بلین: «پاشایه‌تی خودا لیستان نزیک برووهته‌وه.» 10 به‌لام ئه گدر ئه‌وانیش رُویشتی و چونهه گوندیکی سامیره‌یه کان تاکو شوینی چونهه شاروچکه‌یه ک و پیشوازیان لی نه کردن، بروونه سه‌ر بو ئاماذه بکدن، 53 به‌لام پیشوازیان لی نه کرد، چونکه برهه شه قامه‌کانی و بلین: 11 «ئه‌نانهت توزی شاروچکه‌که‌تان که به شورشه‌یم ده چوو.» 54 کاتیک یاقوب و یوحنا نای قوتاییان پیانه‌وه نوسواهه بُوتانی ده‌تکنین، به‌لام ئه‌تمه بزان: پاشایه‌تی عیسا ئه‌مه‌یان بینی، گوییان: «گورهه، ده‌ته‌وهی داوا بکین خودا لیستان نزیک برووهته‌وه.» 12 پیستان ده‌لم: لهو رُوژه‌دا له ئاسمانه‌وه ئاگر بینه خواره‌وه و له‌ناویان بیات؟ 55 به‌لام سه‌دوم سزای سووکتری ده بیت لهوهه ئه شاروچکه‌یه، 13 عیسا ئاوازی دایه‌وه و سه‌رزه‌نشتی کردن. 56 ئینجا چونهه «قریبه‌سهرت، ئه شاری خوارازین! قریبه‌سهرت، ئه‌ی گوندیکی دیکه. 57 کاتیک به رینگادا ده‌رُویشتی، یه کیک بینی بیت سه‌ید! چونکه ئه‌و په‌رجووانه‌ی له تیو ییوه‌دا کان، ئه گدر گوت: «بُوه‌رکوی بچیت دوات ده‌که‌وه.» 58 عیاساش پینی له سور و سه‌یدا بکرایه، ئه‌وا هر زو خملکه‌که‌کی به جلوه‌رگی فرمومو: «پیوی کونی هه‌یه و بالنده ئاسغانیش هیلانه، به‌لام گوش و له‌ناو خوله میشدا داده‌نیشتن و تۆیه‌یان ده‌کرد. 14 کوری مرُوف جیهه کی نیله که سه‌ری له سه‌ر دابیت.» 59 به‌لام له رُوژی لیپیسته‌وه‌دا، سزای سور و سه‌یدا له هی به‌کیکی دیکه‌ی فرمومو: «دوام بکدهه.» ئه‌مه‌یان گوئی: ییوه سووکتر ده بیت. 15 توش ئه‌ی که‌فرناحوم، ئایا بُو «گورهه، رینگام بده یه کدم جار بچم باوک بیشم.» 60 عیاساش ئاسمان به‌رز ده‌کریت‌وه؟ نه خیز، تو بُو جیهانی مردووان ده‌چیته بینی فرمومو: «واز له مردووان بہنیه با مردووه‌کانی خویان خواره‌وه.» 16 (ئوههی گویانان لی بکریت، گوئی بینی، به‌لام توبو مزگینی پاشایه‌تی خودا بدهه.» 61 یه کیک له من ده‌گریت، ئوههی ره‌تستان ده‌کانه‌وه من رهت ده‌کانه‌وه، دیکه‌گوئی: «گورهه، دوات ده‌که‌وه، به‌لام جاری لیگه‌بری ئوههش من رهت ده‌کانه‌وه، ئوهه رهت ده‌کانه‌وه که منی با مالکاواي له خانه‌واده کدم بکدم.» 62 عیاساش پینی فرمومو: ناردووه.» 17 حه‌فتا و دوو نیزدراوه‌که به شادیه‌وه گه‌رانه‌وه «هر کسیک دهست له سه‌ر گاسن دابیت و ئاواز له دواوه و گوییان: «گورهه، ئه‌نانهت رُوحی پیسیش به ناوی توهه ملکه‌چمان.» 18 ئه‌ویش پینی فرمون: «شے یاتمان بینی وه‌ک بداته‌وه، به‌کلکی شانشینی خودا نایه‌ت.»

10 پاش ئه‌مه مه‌سیحی خاوهن شکو حه‌فتا و دوو که‌سی بروسکه له ئاسمانه‌وه ده‌که‌وه. 19 ئه‌وه‌تا ده‌سلا‌لت پیستان دیکه‌ی ده‌ستیشان کرد، له پیش خوی دوو دووناردنی بُوه‌هه داوه پن به مار و دووپیشک و هه‌موو هیزی دوژمندا بینی، شار و جیگایه‌ک که بـه‌تله‌ما بیو بُوه‌ی بچیت. 2 جا بینی فرمون: هیچ شیکیش زیستانان پینا‌گه‌یه نیت. 20 به‌لام به‌مه دنلوش «دروینه زوره، به‌لام سه‌پان کدمه. له‌بدر ئوهه داوا له خاوهن» 21 لهو کاته‌دا عیسا به رُوحی دروینه بکن تاکو سه‌پان بُوه‌یه که بـنیریت. 3 بُون! ئه‌وا ناویان له ئاسماندا نوسراوه.» 21 لهو کاته‌دا عیسا به رُوحی من وه‌ک به‌رخ بُوناو گورگان ده‌نیزم. 4 نه کیسه‌ی پاره و پیروز شادمان بُوه و فرمومو: «ئه‌ی باوک سوپیاست ده‌که‌م، نه توورهه که و نه پیلاو هله‌گن، له رینگاش سلاو له کس په‌روهه دگاری ئاسمان و زه‌وهی، چونکه ئه‌مانهت له دانا و مه کدن. 5 «چونهه هه‌ر مالیکیش، یه کدم جار بلین: «ئاشتی تیگه‌یشتووان شاردووه‌ته‌وه و بُوه‌مندالانت ئاشکرا کردووه. به‌لئی بُوه‌ئه‌م ماله بیت،» 6 ئه گدر په‌پاوی ئاشتی له‌وهی بیت، ئه‌وا شیکی پی‌هه‌نمدت پی باش بُوه! 22 «باوک هه‌مورو

کۆمەئىك تزىكى پەنجا كەس يېت.» 15 جا بەم جۇرەيان خەبەريان بۇوهە شىكۈز ئەويان بىنى و ھەروھە ئەم دوو گەرد و ھەموويان دانىشاندىن. 16 ئىنجا عيسا پېتىجۇ نانە كە و پاواھىشان بىنى كە لەگەلى راۋەستابۇون. 33 كاتىك پاواھىكان دوو ماسىيە كەى ھەلگەرت و تەماشى ئامىنى كەد، سوپارى لە عيسا جىا دەبۇنەوە، پەتروس بە عيساي گوت: «گورەم، خودايى كەد و لەقى كەدن، دايە قوتايبىه كان تاڭاكو لەبەرەدەمى پەخان باشە لېرىھ بىن، باسى كېپر دروستىكىن، يەكىك بۇ تو خەلەكە كەدى دابىن. 17 ھەموو خواردىان و تىرى بۇون، لەو و يەكىك بۇ موسا و يەكىكىش بۇ ئەيلارس.» ئەمەمى گوت پەلەكەنانە ئىيان مالىيە دوازىدە سەبەتە ھەلگەرلەيەوە. 18 بى ئەمەمى بىزانىت باسى چى دەكت. 34 كاتىك لەم قسانەدا كاتىك عيسا بە تەنەنە نوئىزى دەكەد، قوتايبىه كان لەگەلى بۇون، بۇو، ھەوريك هات و بالى بەسەرياندا كېشا، كە كەوتىنە ئىنى پرسىن: «خەلەكە دەلىن من كىم؟» 19 و لاميان دايەوە: ناو ھەورە كە، تىسان. 35 دەنگىك لەناو ھەورە كەوە هات: «يە حىايى لەتاھەل كېش، ھەندىكىش ئەلياس، خەلەكى دىكەش ئەمە كورى منە، ئەمە ھەلپۈزۈدۈو، گۈنلى بىرگەن.» 36 دەلىن كە يەكىك لە پىغەمبەرانى كۈنە زىندىو بۇوەتەوە.» 20 كە دەنگە كە نەما، عيسا بە تەنەنە بېزرا، ئەوانىش بېدەنگ بۇون يېنى فەرمۇون: «ئەم ئىمە دەلىن من كىم؟» پەتروس وەلامى و لەو رۇزئانەدا لەلايى كەس باسى ئەم شەنانىيان نە كەد كە دايەوە: «مەسيحى خودايت.» 21 ئەلوش ئاگادارى كەدەنەوە يىننیان. 37 بۇ بەيانى، كە لە كىيە كە هاتىھ خوارەوە، خەلەكىكى و رايسباردىن ئەمە بە كەس نەلىن. 22 ھەرە دەنگە كە دەپارىنى و تەماشى كورە كەم بىكە، كورى مرۆف دەبىت زۇر ئازار بېرىتىپ و پىران و كەھىناني كەد: «مامۆستا، لېت دەپارىنى و تەماشى كورە كەم بىكە، بالا و مامۆستايىنى تەورات رەتى بەكەنەوە، بىكۈرۈت و لە چۈنكە تاقە كورەمە.» 39 بۇھى پىس دەستىلى دەۋەشىيەت، بۇھى سىيەم ھەستىزىتەوە.» 23 ئىنجا بە ھەمووانى فەرمۇو: كورە كەم لەناك اوھاوار دەكت و فيقى ئە دېت و دەمى كەف ئەگەر كەسىك دەيەۋىت بېتە قوتاپى من، با نىكولى لە خۇزى دەكت، بە زەھەت وازى لى دەھىنەت و شلوکۇتى دەكت. بىكتا و رۇزئانە خاچە كەى ھەلگەرىت و دوام بىكەۋىت، 24 40 لە قوتايبىه كانت پارامەوە تاڭاكو دەرىيەكىن، بەلام نەباتۇنى.» چونكە ئەمە بېھەۋىت ژىانى خۇزى بىرگەر بىكتا دەيدۈرۈنەتتى، 41 عيسا وەلامى دايەوە: «ئەم ئەمە بىياورپ و خوار، ھەتا بەلام ئەمە بېھەۋىت ژىانى خۇزى بىرگەر ئەتتى، بىرگەر كەي لەگەلتان بىم و بەرگەغان بىگەن؟ كورە كەت بېتە ئېرە.» دەكتا. 25 چى بە كەنلى كەرەت ئەگەر ھەموو جىهان 42 كاتىك كورە كە دەھات، رۇحە پىسە كە رايەتكەن دەنگىكەن و فيقى بېباتەوە، بەلام خۇزى بىرگەر ئەتتى يان خۇزى لە دەست بىدات؟ لى هېتىا، عىساش لە رۇحە پىسە كە راخخۇرى و كورە كەى 26 ئەمە شەرمى بە من و بە وەتكام بىت، كورى مرۆڤىش چاڭكەدەوە، دايەوە دەست باوکى. 43 ھەموو لە كەورەي شەرمى يېنى دەبىت، كاتىك بە شىكۈمەندى خۇزى و باوک و خودا سەرسام بۇون. كاتىك ھەمووان لە تەواوى كارەكانى فەلىشتە پېرۈزە كەنەوە دېتەوە. 27 «بەلام راستىتان پى دەلم، عيسا سەرسام بىعون، عيسا بە قوتايبىه كانى فەرمۇو: 44 «بە ھەندىك لەوانە ئىزە راۋەستاون مردىن ناچىزىن هەتا شانشىنى باشى گۈن لە قىسە كام بىگەن: كورى مرۆف دەدرىيە دەست خودا نەپىن.» 28 تزىكىدى ھەشت رۇز ئەدوای ئەم و تانە، خەلەك.» 45 بەلام لەم قىسە يە ئىنەنگىشتن، ئىيان شاردارابۇوە عيسا پەتروس و يۇچەنا و ياقوبى بىر دە سەرگەتوھە سەرچىلەك تاڭاكو حالى نەبن، تىسان لەبارە ئەم قىسە يە پرسىيارىشى لى تاڭاكو نوئىزى بىكتا. 29 كاتىك نوئىزى دەكەد، رۇخساري گۈرە بىكەن. 46 دەمە قالىيەك لەتىوان قوتايبىه كاندا دروست بۇو و جەلەكانى سې بىرىسەدار ھەلگەران. 30 دوو پاواشى لەگەلى لەسەر ئەمە ئەمە كەم بەر زەرە. 47 عيسا بە نىازى دەدوان، موسا و ئەلياس بۇون. 31 بە شىكۈھ دەركەوت و دىلىنى زانى، مەندا ئىتكى هەينا و لەلايى خۇزى رايگەت، 48 يېنى لەبارە پەرەداوى بە جەپپىشتنى جىهان كە دەبوايە بەم تزىكەنە فەرمۇون: «ئەمە بە ناوى منهو پېشوازى لەم مەندا ئەلە بىكتا، لە ئۆرشهلم يېتە دى، گەفتۈگۈزىيان كەد. 32 بەلام پەتروس و پېشوازى لە من دەكت، ئەمە شەپېشوازى لە من بىكتا، ھاۋپىيان خەو چاوى قورس كەدبىون، كاتىك بە تەواوى ئەوا پېشوازى لەو دەكت كە ناردۇومى، چونكە بچوپ كەرىخى

لی ده پارایه و که له گهلى بیت، به لام عیسا پرهوانه کرد و 56 دایک و باوکی سه ریان سورما، به لام رایسپاردن نهودی فرموموی: 39 «بُو مالی خوت بگه بزیوه و نهودی خودا بُزی روویداو به که می نه لین.

کردى، پیگهزوه». 40 مالی رویشت و به همه مو شاره که 9 کاتیک عیسا دوازده قوتاییه که بانگکرد، هیز را گهیاند که عیسا چی بُز کردبو، 40 کاتیک عیسا گهارایه و خله لکه که پیشوازیان لیکرد، چونکه همه مو چاوه ریان ده کرد. 41 پیاویک که ناوی پایرسوس و پیشه وای که نیشت بُو، هات و لمبه ریجنی عیسادا کدت، لی ده پارایه و تاکو بچینه ماله کدی، 42 چونکه پکه تاقانه که که که ته منی نزیکه دوازده سان بُو له سه ره مرگدا بُو، کاتیک عیسا ده درویشت خله لکه که پالمپه ستیان ده خسته سه ری. 43 زیتیک له می بُو که دوازده سال خوینیبه رویونی هه بُو، همه مو نهودی هه بیو و دابروی به پیشک، کسیش نه یعنانیو چا کی بکاته وه. 44 جا له دواوه هات و دهستی له چمکی کراسه کدی عیسا دا، دهسته جن خوین له بُریویشتنه کدی و هستا. 45 عیسا فرموموی: «کی بُو دهستی لیدام؟» که همه مو نکوییان کرد، په ترس گوئی: «گه رهدم، خله لکه که له درویشت و پالمپه ستو ده کدن.» 46 به لام عیسا فرموموی: «یه کیک دهستی لیدام، چونکه هه ستم به هیزیک کرد لیم چووه ده ره ده.» 47 زنه که بینی نهودی کردى ناشادر دیته وه، به له رزه وه هات و کدوته به ریجنی، لمبه رچاوی هه مو وان رایگه یاند که بُچی دهستی لیداو و چون دهسته جن چاک بُوهه وه. 48 عیشان بی فرمومو: «کم، باوه ره کدت توی چاک کرد وه، بُر به سه لام دهت.» 49 هیشتا عیسا قسه هی ده کرد، یه کیک له مالی پیشه وای که نیشت و هات باوه ره کدت توی چاک کرد وه، 50 عیشان بیست و هلامی دایه وه: «مه ترسه، ته نهان و گوئی: «پکه کدت مرد، شیر نه زیست مه خره بدر ماؤستا.» عیشان نه مهی بیست و هلامی دایه وه: «مه ترسه، ته نهان باوه ره کدت توی چاک کرد وه.» 51 کاتیک گهیشته ماله که، نه بیهیشت که س له گهلى بچینه رُوره وه، په ترس و یوهه نا و یاقوب و دایک و باوکی منداله که نه بیت. 52 همه مو ده گریان و شینیان بُو ده گیز، نه بیش فرموموی: «مه گرین نه مردووه، بدلکو نوستوه.» 53 خله لکه که بی پیکه نین، چونکه دهیازانی مردووه. 54 به لام عیسا دهستی پکه کدی گرت، بانگی کرد و فرموموی: «کیزوله، ههسته!» 55 شیتر پر وحی هات وه به ره دهسته جن ههستا، نهوسا فرمانی دانی بدنه. 56 ینجا به قوتاییه کانی فرمومو: «به کوهمال دایانیشین، هر

در که کان له گه لیان گشیان کرد و خنکاندیان. 8 هنه ندیکیش خه ریک بو پرده بوله ئاو و کوتنه مه ترسییه وه. 24 جا هاته کوتنه سه رزوهیه کی باش، روان و سعد ئوهند بهره میان لای، خه برهیان کرده و گوتیان: «گورهه، گورهه، دا». ئه مانهی فه رمو و هاواری کرد: «ئوهی گوئی هه بیه بیه وا لماناوه چین!» ئوهیش هستا، له ره شبا و شهپله کان بیستن، با بیستیت!» 9 قوتاییه کافی لیان پرسی که مه بست راخوری، کوتاییان هات و هیمن بونه وه. 25 ئینجا بیخی له نمونه چی بولو؟ 10 ئوهیش فرموموی: «بې شیوه دراوه فرمومون: «کوا باوه برتان؟» ئوهیش سه رسام بون و تسان، نهنی شاشینی خودا برازن، بدلام به نمونه قسه بۇ خەلک بې يەكتیران دەگوت: «باشه ئەمە کئیه؟ فرمان بې با و ئاوش دە کەم بۇ ئوهی «سېیر بکەن، بەلام نەپین و گوئی بگەن، دەکات و گوپاپاھلى دەبن.» 26 ئینجا بەرەو ھەرینی گەراسین بەلام ئىتنەگەن. 11 ئەمە مە بەستی نمونه کييە: توهه کە پەيام پوششتن، كە بەرامبەر جەلیله. 27 کاتیک عيسا دابەزیه سەر خودایه. 12 ئەوانەی سەرپىنگا کە ئەوانەن کە گوینان بیلۇو، وشكاف، پاپوتىكى ئەو شارەت تووش بولو كە پۇچى پىسى ئىنجا ئىپليس دېت و پەيامە كە له دیلان دەبات، نەوهەك باوه بىتابو، دەمېك بولو جىلى بەر نەدەردەن، وە مالدا نەدەزىيە، بېنن و رىزگاريان بیت. 13 ئەوانەش كە کوتنه سەر زوهیه بەلکو له گورستان دەۋڑىا. 28 كە عيسای بىن، هاوارى بەردەلەنە، ئەوانەن کە پەيامە كە بە خوشىيە و وەردەگەن كەد و لە بەردەمى كەوت، بە دەنگى بەرز گوئى: «چىت لە کاتیک دە بىستن، بەلام رەھىغان نىيە و تاكى موادىمەك باوه دەن دەۋىت، ئەي عيسای كورى خوداى ھەرە بەرز؟ لېت دەھىن، بەلام کاتیک تاقى دە گىريھە، دەگون. 14 ئەوانەن دەپارىمەوە ئەشكەنجه نەدەھى!» 29 چونكە عيسا فرمانى بە كەوتنه ناو درەکەن، ئەوانەن كە دە بىستن، بە خەفت و پۇچى پىسى كە دەنگەت، ھەرجەنەد بە كۆت و زنجىر دەستىرايە و سامان و خوشىيە کافی ژيان دە خننكىن، بەرھەمى پىگەشتىو پىسى كە دەنگەت، ھەرجەنەد بە كۆت و زنجىر دەستىرايە نادەن. 15 بەلام ئەوانەی کەوتنه سەر زوهیه چا كەك، و چاودىرى دەگەن، بەلام كۆتەكانى دەشكەن و پۇچى پىس ئەوانەن كە بە دايىكى چاڭ و باشەوە دە بىستن، پەيامە كە بەرەو چۈلەوانى دەبىرد. 30 عيسا ئىپ پرسى: «ناوت چىيە؟» لە دیلاندا دەپارىزىن و بە خۇراڭىيە و بەرھەم دەدەن. 16 گوئى: «ليكىون،» چونكە زۇر پۇچى پىسى تېچۈپ بولو. 31 ئىنى «كەس چرا هەلتاكات و بە تەشت دايپوشىت، يان لەزىز نويىن دەپارانەوە نەوهەك فرمانىان پى بکات بەرەو بىرى بىن بۇون. دايپىتتى، بەلکو لە سەر چزادانى دادەنەت، تاكى ئەوانەي دېنە (Abyssos g12) 32 لەوي رانە بەرازىكى زۇر لە شاخ دەلەمەران، زۇرورەوە رۇونا كىيە كە بىن، 17 چونكە هېچ شىتىكى شاردراوه ئىپ پارانەوە كە رېيان بەرات بېنە ناوابنەوە، ئوهىش بېنى ئەشىكرا نەبىت و نەنەن ئەزازىت و دەرنە كە دەپەنەت. پېدان. 33 پۇچى پىسى كان لە پىاوه كە هاتنه دەرەوە و چۈونە كە ئەۋە ئاگادارىن چۈن گوئى دەگەن، چونكە ئەوهى ناوبەرازە كەنەوە، رانە كەش لە قەدىپاڭ كەوە بۇ ناو دەریاچە كە هەيەقى بېنى دەدرىت، ئەوهىش كە نىيەقى، تەنانەت ئەوهىشى ھەلدۈرۈن و خنکان. 34 کاتیک شوانە كان ئەم پروودا و يان كە ئەۋە بەھى خۇرى دە زانىت ئىپ دە سەزىيە وە. 19 ئىنجا بىن، رېيانىكەد و ھەوالىان دا بە شار و گلگەكان. 35 ئىنجا دايىك و برا كافى عيسا هاتە لاي، بەلام لە بەر خەلکەك خەلکەك چۈن تاكو ئەوهى پروودا و يان بىن. کاتیک هاتە نەيانتوانى بىگەنە لاي. 20 بېنى گوترا: «دايىك و برا كانت لە لاي عيسا و بىنبايان ئەو پىاوهى پۇچى پىسى كان لى دەرچۈپ بولو دەرەوە راوه ستاون، دەيانەوى بېتىن.» 21 وەلاھى دانەوە: پۇشتىيە و ئاقلەم و لە بەر يېنى عيسا دانىشتىو، ئېتر تسان. 36 «دايىك و برا كانم ئەوانەن كە گوئى لە پەيامى خودا دەگەن ئەوانەي بىنبايان بۇ خەلکەك بەيان گىپاپاھە، چۈن ئەوهى و كارى پىدە كەن.» 22 دەپەنەت ئەغان عيسا لە گەل قوتايىه کافى پۇچى پىسى تىتابو چاڭ بولو تەوە. 37 ھەمۇ كۆملەن سوارى بەلەمېك بولو، بېنى فەرمومون: «با پەريھە و ھەبەری ھەرېنى گەراسين داوابان لە عيسا كەد لە لایان بېوات، چونكە دەریاچە كە.» جا بەرى كەتون. 23 کاتيک دەرپوشش ئەو ترسىيى زۇر يانلى نىشتىو، ئەوپىش سوارى بەلەمە كە بولو نوست. رەشەبایە كىش هەلېكىدە سەر دەریاچە كە، بەلەمە كە و گەپاپاھە. 38 ئەو پىاوهى پۇچى پىسى كان لى دەرکارابو،

ده خوازی به وهی گومانم لی ناکات.» 24 کاتیک نیرداوانی چیه، چونکه گوناهباره.» 40 عیسا وه لامی دایوه: «شیمون، یه حیا رویشتن، عیسا ربووی له خله که کرد و سه باره ت به دمه موئی شتیکت پن بلیم.» گوئی: «بفرمومو ما موستا.» 41 یه حیا فرموموی: «بتو بیننی چی چوونه چوله وانی؟ قامیشیک» کارایه ک قهرزی دابو به دوو کس، به یه کیکان پینچ که با ده بجهویزیته وه؟ 25 ئهی بتو بیننی چی چوون؟ مرؤفیک سدد دیبار، ئوهی دیکیان پهنجا. 42 هیچ کامیان نهانیوو که جلویه رگ گرانبه های پوشیوه؟ نه خیر، ئه وانهی جلویه رگ بیدنه وه، کارا له هردووکان خوشبوو. کامیان زیارت کارای گرانبه ها دپوشن و خوش راده بورین له کوشکه کان ده زین. 26 خوشده ویت؟ 43 شیمون وه لامی دایوه: «لهو با ورهدام ئهی بتو بیننی چی چوون؟ پنه مبه ریک؟ بهلی، پیتان ده لیم، ئوهی پاره زوره که لدلا بورو.» یعنی فرمومو: «حوكه کت له پنه مبه ریش مه زنتر. 27 یه حیا ئه و کسیه که ده باره ریسته.» 44 ربووی کردنه ئافره ته که و به شیمونی فرمومو: «ئه م نوسراوه: «[من نیرداراوی خوم له پیشته وه ده لیم، ئوهی ئافره ته ده بینیت؟ هامه ماله کدت و تاوت ته دامی بنه ئوهی پینگات بتو ئاماذه ده کات.】 28 من پیتان ده لیم: له تیو ئه وانهی پیله کامن بشوم، به لام ئه م به فرمیسک یعنی ته بر کرد و به له ژن له دایک بیون، کس له یه حیا پایه به رزتر نیه، به لام قری سپیوه. 45 تو ماجت نه کردم، به لام ئه م له و کاته وهی بچوو کتریخ ئوهی له شاشینی خودایه لهو پایه به رزتره.» 29 هاتومه ته ژووره وه له ماچکدنی پیله کامن نهوه ستاوه. 46 تو هه موئه وانهی گونیان لیبوو، ته نانهت با جگرانیش دانیان به زهیت له سه رم تهدا، به لام ئه م به بون پیله کامنی چهورکد، داده روهه ری خودا نا، چونکه به ده ستی یه حیا له ئاوه لکیشا 47 له به رئه هزیه پیت ده لیم، گوناهه زوره کانی به خشنان بیون. 30 به لام فریسی و تهوراتناس خواستی خودایان و ئاوا خوشه ویستیه زوره که ده درده بیت. به لام ئوهی ده رهه بخ زیان ره تکده وه، چونکه له سه ره ده ستی ئه و له ئاوه کدم به خشناره، کدم خوشه ویستی ده درده بیت.» 48 ئینجا به هه لنه کیشرا بیون. 31 عیسا به رده وام بیو و فرموموی: «ئه م ئافره ته که فرمومو: «گوناهه کانت به خشنان.» 49 ئه وانهی نهوهی به چی به راورد بکم؟ له چی ده چن؟ 32 لهو مندالانه له گکل دانیشبوون له دلی خویاندا گوتیان: «ئه م کیهه ته نانهت ده چن که له بازاردا دانیشتوون و یه کتری بانگ ده کهن و گوناهیش ده بخشیت؟ 50 عیسا به ئافره ته که فرمومو: ده آین: «زورنامان بتو لیدان و هله په بین، شینمان بتو گیان و «باوه رت پرگاری کردیت. برو به سه لامهت.»

نه گریان.» 33 یه حیای له اواهه لکیش هات، نه نان ده خوات 8 دوای ئه مه عیسا به هه مو شار و گوندیکدا ده گبرا و نه شه راب ده خواته وه، ده آین: «روحی پسی تیدایه.» 34 کوری مرؤف هات، ده خوات و ده خواته وه، ده آین: «ئه مه کارایه ک نهوسن و مهیخره، هاپری با جگران و گوناهبارانه.» 35 به لام دانیانی راسته قینه له برهه میوه ده درده کدویت.» 36 یه کیک له فریسیه کان داوای له عیسا کرد نانی له گکل بخوات، ئه ویش چووه مانی فریسیه که و له سه رخوان دانیشت. 37 له شاره که ئافره تیکی گوناهبار هبیو، زانی عیسا له مان فریسیه که دانیشتووه، بوتلیکی ئه له باسته ری بونی هینا، 38 له قسے بتو کردن: 5 «جوتیاریک چووه ده روهه توو بکات.» دواوه به گریانه وه له لای یعنی راوه ستا، پیله کان به فرمیسک که تقوی ده وشاند، ههندیکی که وته سه رینگا و پیشیل ته پر کرد و به قری بتو سپیوه و، پیله کان ماچکرد و به بون، بالنده هی ئاسان خوار دیان. 6 ههندیکیش که وته سه رزوه په که چهوری کردن. 39 ئه و فریسیه که عیسای داوهت کرد بیو، کاتیک ئه مه بینی، له دلیدا گوئی: «ئه گکر ئه مه چونکه خا که که شی نه بیو، 7 ههندیکیش که وته بیو درکان، پنه مبه ریواهه، ده زانی ئه م ئافره تهی ده ستی لیده دات کیهه و

دهدهیت، به لام ئاگات له کاریته کەی ناو چاوی خۆت نییە؟ ئەوه خۆم بە شایانی ئەوه نەزانى کە بىھ لات. تەنها وشیدەک 42 چۈن دەتوانى بە برا کەت بىلەي: «بام باپوشە کەی ناو چاواست بەھرمۇو، خزمەتكارا کەم چا کەدەبىتەوە، 8 چونكە مەنيش خۆم دەرېتىم» لەكتايىكا کارىيە کەی ناو چاوی خۆت ناينىت؟ كەسىم لەزىز فەرماندا، سەربازىشەم لەزىز دەستىدا، بەمە ئەى دوپۇروو، يەكم جار کارىيە کەی ناو چاواست دەرېتىنە، دەلئىم: «بۇ، «دەروات؟ بەوى دىكەش دەلئىم: «وەرە، دىت؟ ئىنچا باش دەبىتىت بۇ دەرەتىنانى پوشە کەی ناو چاوی بە كۆزىلە كەشم دەلئىم: «ئەمە بەكە، «دەيکات». 9 كاتىك عيسا برا کەت. 43 «ھېچ دارىيى باش بەرى خراپ نادات و دارى گۈنى لەمە بۇو، يې سەرسام بۇو، ئىنچا ئاپرى لە خەلکە خراپىش بەرى باش نادات. 44 هەر دارىيى بە بەرە کەي دايەوە كە دواى كەتىبىون، فەرمۇسى: «پېتان دەلئىم، لە دەناسرىيەتەوە. ھەنجىر لە درېكلى نا كىرىيەوە، لە تۇوتىپ كىش ئىسرائىلدا باوهەرىيى بەھىزى ئاۋام نەديۋە. 10 ئەوانى ترى ناپەزىرەتەوە. 45 مەرۇق چاڭ لە گەنجىنە چا كە كەي ئىزدراپۇون گەرانەوە مالەكە، بىنبايىن كۆزىلە كە چاڭ بۇوەتەوە. دل، چا كە دەرەتەھىنەت، مەرۇق خراپىش لە خراپەوە خراپە 11 بۇ رۇۋىزى پاشتەر، عيسا بۇ شارىيى چوو ناوى نايىن بۇو، دەرەتەھىنەت، چۈنکە ئەوهى لە دل ھەلەدقۇلىت دەم يې قوتايىيە كافى و خەلکىيى زورى لە گەل چۈنون. 12 كاتىك لە دەدوتىت. 46 «بۇچى بە «پەرەردەگارم، پەرەردەگارم!» ناوم دەرواژە شارە كە تىزىك بۇوەتە، تەرمىكى يېنى بەسەر شانى دەبەيت، كەچى ئەوهى دەيغەرمۇم كارى پىن نا كەيت؟ 47 خەلکەوە، ئەۋىش كورە تاقانە ئېۋەزىك بۇو، خەلکىيى ئەوهى بولام دىت و گۈنى لە فەرمایشىتە كەنم دەگۈرت و كارى زورى شارە كەي لە گەل بۇو. 13 كاتىك مەسیح زەنە كەي بىنى، پىن دەكەت، نىشانان دەدمەم لە كى دەچىت. 48 لە مەۋەپىك دلى يې سوتا و يېنى فەرمۇسى: «مەگرىفى». 14 ئىنچا هاتە پېشىدە دەجىت خانوپىك دروستىدە كات، جا زەزەپە كەي ھەلگەند و دەستى لە دارەمەپە كە دا، ھەلگانى راۋاھەستان. فەرمۇسى: و قۇولى كەز و بناگە كەي لەسەر بەرد دانا، لافاو ھەستا و ئەمە كورى گەنجى، پىت دەلئىم، ھەستە! 15 مەرددووە كە لە خانووه كەي دا، بە لام نەيتوانى بېھولىتىت، چۈنکە لەسەر راستىبۇوه و دەستى كەد بە قىسە كەدن، عىساش دايەوە دەست بەرد بىناد تابۇو. 49 بە لام ئەوهى گۈنى لى بىت و پەپەرەوە دايىكى. 16 ھەموو ترسىان لى نىشت، ساپىش خودايان كەد و نەكەت، لە مەۋەپىك دەچىت كە خانوپىكى بىن بناگە كە لەسەر گۇتىان: «لەناوماندا پېغەمبەرىيىكى مەزىن دەرگەتوو، خوداش زەزەپە دەستىكەدەتتىت. كاتىك لافاوهات و لە خانووه كەي گەلە كەي خەزى بەسەر كەدەمە «ھەۋالەي ئەوهە لە ھەموو 17 دەستىبە جى بە تەواوى رووخا. 18

7 لە دواى ئەوهى عيسا لە وتەكان بۇوەتە خەلکىيى كە گۈنپىان لىدەگرت، چۈنۈه ناو كەفەرناحوم. 2 سەرپەلەي كۆزىلە كە بۇو زورى خۇشىدە وىست، نەخۇش بۇو و لە سەرەمەرگادا بۇو. 3 كاتىك سەرپەلە كە ھەوالى عىسای بىست، بېرانى جولە كەي نارده لاي بۇئەوهى داواى لى بىكەن كە بىت و كۆزىلە كەي چاڭ بىلەتەوە. 4 ئەۋانىش هاتە لاي عيسا و دىكە بىكەن؟» 21 لەو كانەدا عيسا زور كەسى لە نەخۇشى و بە دل ئىتى پارانەوە و گۇتىان: «شایانى ئەوهى كە ئەمە بۇ بىكەن، 5 چۈنکە گەلى ئەھى خۇشىدە وىت و كەنېشىتى بۇمان دروستىرددووە. 6 عىساش لە گەليان چۈن، بە لام زورى نەماپۇو بىكەنە كە كە سەرپەلە كە ھاپېنىكانى نارد ئىتىن: «گەورەم، ئەزىزەت مەكىشە، شایانى ئەوه نىم خۆت بىتە مالە كەم، 7 لە بەر شەل دەرۋات، گەرگۈل پاڭ دەبىتەوە، كېر دەيىسىتىت، مەردوو ھەلەستىتەوە و ھەزار مەگىنى پىنەدرىت. 23 خۆزگە

رُوژی شه مهدا چی دروسته، کردنی کاری چاک یان کاری شیوه ماتهم ده گپن و ده گپن. 26 قوربه سه رتان کاتیک خراب؟ پزگار کردنی ژیانی کسیک یان لمنا بردنی؟¹⁰ 10 هه مو و خله ک سایشان ده کات، چونکه باوپیرانیان ژایان بُر چاوی به هه مو و اندان گپن، به پاوه که فرموده دهست پغه مبهده دروزنه کان کردووه. 27 «بِلَامَ ثَمَّةٍ كُوْنِيَّرَانَ پِيَتَانَ درِيَّرَ بَكَهٌ»، ئوش کردنی و دهستی چاک بورووه. 11 دهایم: دوزمنه کاتنان خوشبوی، چاکه بکن له گل ئوانهی بِلَامَ ئهوان از رُور توپره بُون و له گل يه کتری گفتگویان رقیان لیتان ده یتتهوه، 28 ئهوانهی نه فرهه تان لیده کدن داوای به لام ئهوان زور توپره بُون و له گل يه کتری گفتگویان رقیان لیتان ده یتتهوه، 28 ئهوانهی نه فرهه تان لیده کدن داوای ده گرد چی له عیسا بکهن. 12 له رُور انداد عیسا چووه سره بهره کتیان بُون بکن، نویز بکن بُون ئهوانهی خراپه تان له گل شاخنیک تاکو نویز بکات، شهوه کهی هه مو و به نویز کردن بُون ده کدن. 29 ئه گدر يه کیک له چووه مت بذات، لا یه کهی خودا به سه برد. 13 که رُوژ بورووه، قوتاییه کانی بانگرد، دیکه شی بُون شل بکه. ئه گدر يه کیک چاکه که دت بیات، دوازدهی لی هله باردن و ناوی لینان نیز دراوان: 14 شیمۇن لاریت نه بیت بُون کاسه کشت. 30 هەركسیک داوای که ناوی لینا په ترۆس، له گل ئەندراوسی برای، یاقوب، شیمۇن لاریت پیده ری. ئهوهش که شیکت لی ده بات بیحهنا، فیلیپس، به روتیلاوس، 15 مهات، توماس، یاقوبی کوری لئی داوا مە کەدوه. 31 چۈن دەدانه وی خله کی هەلسوكه وتان حەلفى، شیمۇن که ناسراو بیو به دلگرم، 16 يه هو زای کوری له گل بکن، شیوه ش بهو شیوه يه هەلسوكه وتان له گل بکهن. یاقوب و یه هو زای ئەستخه ریونی که ناپاک ده رچوو. 17 ئینجا 32 «ئه گدر ئهوانهیان خوشده ویت، عیوه يان خوشده ویت، عیسا له گل دوازده قوتاییه کان هاته خواره وو له شوینیک ئایا چا کیکه کی بُون شیوه تیدا يه؟ تەنانهت گوناھبارانیش تەخت راوه ستا. زوریک له قوتاییه کانی له لوئی بُون، هه رووهها ئهوانهیان خوشده ویت که خوشیان ده ون. 33 ئه گدر باش خله لکیکی ئېچگار زور که له هه مو و یه هو دیا و ٹورشە لیم و بن له گل ئهوانهی له گل تان باشن، ئایا چا کیکه کی بُون عیوه کەناری سور و سەيداوه هاتیوون، 18 هه مو و بُون ئه گدر تەنانهت گوناھبارانیش هەمان شت ده کدن. 34 ئه گدر هاتیوون تاکو گوئی لی بگن و له ناخوشیه کانیان چاک بینه وو. قەرز بدەن ئهوانهی که بهو ھیوا یەن لینان ور بگنە وو، ئایا ئهوانهی که به دهست رُوچە پیسە کان دەیانلاند چاک بیونە وو. چا کیکه کی بُون عیوه تیدا يه؟ تەنانهت گوناھبارانیش قەرز 19 هه مو و خله کەش ھەولیان دەدا دهستى لی بدهن، چونکه دەدەن گوناھباران تاکو ئەوندە ور بگنە وو. 35 به لام عیوه ئېنچا چاوی بُون قوتاییه کانی هله باری و فرمودى: «خۆزگە ورگرته وش مە کەن، به مە پاداشتاتن گوره دە بیت و دە بە دەخواززیت بە عیوه، ئەی ھەزاران، چونکه شاشنیخ خودا بُون رقەلە خودای هەربەر، چونکه ئەن و له گل بە دەنە ک و عیوه يه. 21 خۆزگە دەخواززیت بە عیوه که ئىستا برسین، چونکه بە دکاران نەرم و نیانه، 36 به بەزەن، هه رووهک چۈن تېر دەن. خۆزگە دەخواززیت بە عیوه که ئىستا دەگپن، باوگان به بەزەپە، 37 «حۆكم مەدەن، بُون وەی خودا حۆكتان چونکه پەدە کەن. 22 خۆزگە دەخواززیت بە عیوه کاتیک نە دات. خله کی تاوابنار مە کەن، بُون وەی خودا تاوابنار تان دەخواززیت بە عیوه کەن. 23 مروف رقیان لیتان ده یتتهوه و جیاتان نە کات. لە خله کی خۆش بن، خودا بُون ئەن خوش دە بیت. 38 دە کەنە وو و جىتىوتان پىدە دەن و به بە دکار ناوتان دە بەن. بې خشن، پیتاتان دە بە خىرىت، پۇانە يە کی چاکى پەستىزراوی «لەو رُورەدا دەخواززیت بە عیوه کەن، لە بەر ھەزىزراوی لېزراوتان دە خرىتە باوهش، چونکه بهو پەوانە يە ئەنە وو لە ئاسمان پاداشتاتن گوره يە، چونکه باوپیرانیشان شیوه بُون خله کە دە بېپۇن، خودا بُون دە پۇيەتە وو». 39 ئايان بە پغه مبهران کردووه. 24 «بِلَامَ قوربه سه رتان ئەی خۇشكۈزە رانى خۇزان لېرە ورگرتووه. هەر دووگان ناکەنە چالە وو؟ 40 قوتابى لە ما مۆستا کەی زىاتار دەولە مەندان، چونکه خۇشكۈزە رانى خۇزان لېرە ورگرتووه. هەر دووگان ناکەنە چالە وو؟ 40 قوتابى لە ما مۆستا کەی زىاتار 25 قوربه سه رتان ئەی ئەوانهی ئەوانهی ئېستا ئېزىن، چونکه شیوه برسى نېيە، به لام هەركسیک تەواو فېرىت، وەک ما مۆستا کەی دەن. قوربه سه رتان ئەی ئەوانهی ئېستا پىدە کەن، چونکه لى دېت. 41 «بُوقچى سەرخ لە پۇوشى ناو چاوى برا کەت

خه لکیکی زور کوبونه وه تاکو گوئی بگون و نه خوشیه کانیان نه هاتروم راستورستان بانگهیشت بکم، به لکو گوناهباران چاک بیته وه. 16 به لام ئو دوورده کدوته وه بوقچوله اوانی بوقچوله کردن. 33 ئینجا پییان گوت: «قوتابیه کافی يه حیا زور و نویزى ده گرد. 17 بوقژتیکان عیسا خەریک فېرگەن بۇو، بۇزۇو دەگزىن و نویزى دەکەن، هەروھا ئەوانىھى فەرسىيە کان، فەرسىي و مامۆستاياني تەوراتىش كە له ھەموو گوندەكانى بەلام ئەوانەتى قو دەخۇن و دەخۇنە وە. 34 عىساش يېچى جەليل و يەھودىا و تۈرشه بېھەد ھابىيون دانىشىبۇون، توانايىك فەرمۇون: «ئاپا دەتوان وابكەن بانگھېشىكراوانى زەماۋەند خودايى ھەبوو بوقچا كەردنە وە. 18 چەند پىاوىنک ھاتن بەرۇزۇو بن، كاپىك زاوا لە گەلەندىا يە؟ 35 بەلام بوقژىك دىت كاپرىا يە ئىفلىجيان بە جىڭا كەيەد ھەيتا و دەيانتىست بېيەنە كە زاوابيانلى دوور دەخىريتە وە، ئەم سالا بەرۇزەدا بەرۇزە و ژۇورەدە و لەبەرەدە مى دايىتىن. 19 كاپىك لەپەر زۇرى دەمن». 36 ھەروھا ئۇمۇنەيەكى بوقەنغانە وە فەرمۇوی: «ھەچىخە لەكە ھەپىان نەبۇ بېيەنە ژۇورەدە، سەرگوته سەرپان كەس پارچىيەك لە جلوېرگىكى نوى ناكەنەدە بۇ ئەوهى و بە جىڭا كەيەد بە تیوان خشتنە كەندا شۇرپان كەدەدە بوقچولەرگىكى كۆنلى پىينە بکات، چونكە جلوېرگە كەنەنەيە كە تاوهەرastييان بۇ بەرددەم عىسا. 20 كە عىسا باوهەرى ئەوانى يېنى، دەدرېت و پىنه نویە كەش لە گەل جلوېرگە كۆنە كە ناگەنچىت. فەرمۇوی: «كابرا، گوناھە كانت بە خىزان». 21 مامۆستاياني 37 كەسىش شەرابى نوى ناكەنە ناو مەشكەدى كۆنە وە، ئەگىنا تەورات و فەرسىيە كان بېرپان كەدەدە و لە خۇزىان پرسى: شەرابە نویە كە مەشكەكە دەدرېتتىت دەرېتتىت، مەشكەكەش «ئەمە كەنیيە كفر دەكت؟ يېچىگە لە خودا كى دەتوانىتت گوناھ لەنادەچىت. 38 كەواتە پۇرسەتت شەرابى نوى بىكىتە ناو بېبەخشىت؟» 22 بەلام عىسا زانى بىر لە چى دەكەنە وە، مەشكەدى نویە. 39 كەسىش نىيە شەرابى كۆن بخۇواتە وە و لەلامى دانەوە: «بوقچى لە دلتاندا بىر لەم شتانە دەكەنە وە؟ ئازەزۇوي نوى بکات، چونكە دەلىت» كۆنە كە خۇشتە،»

23 کامیان ٹاسانتره، بگو تریت: «گوناہکه کانت به خشران، یان 6 له پژوئی کی شه مهدا عیسا بهناو ده غلدا تیده په ری،

بگو تریت: «ههسته و پرو؟ 24 به لام پوئه وهی بزان کوری قوتاییه کانی گوله گنمیان لیله کردوه، لهناو ده ستیان ده یانپرواند و ده یانخوارد. 2 هندیک فریسی لیبان پرسین: «بچوئی نه وهی ده روزی شه مهدا دروست نیبه ده یکن؟» 3 عیسا وهلام دایه وه: «ئایا نه تاخویند ووهه وه دادو چی کرد، کاتیک خوی ده ستا، نه وهی له سره ری را کشاپوو هله لیگرت و جووه وه مالی خوی، ستایشی خوداشی ده کرد. 26 هه مویان سه رسام بعون و ستایشی خودایان کرد، ترس دایگتن و گوتیان: «نه مرؤ شتی سدر سوره هینه رمان بینی». 27 له دوای نه مانه عیسا نه ونی به جهیشت، با جگری کی بینی ناوی لیشی بعون، له شوینج با جگری دانیشبوو، بینی فرمومو: «دواام بکمهوه». 28 ٹهولیش هه مو شنیکی به جهیشت، هه ستا و دوای کهوت. 29 لیشی له مالی خویدا میانداریه کی گهورهی بز کرد، زور له با جگران و خلکی دیکه له گلیان له سره خوان بعون. 30 به لام فریسی و ماموستایانی تهورات که فریسی بون بله بولیان به سره قوتاییه کانیدا کرد و گوتیان: «بچوی له گل ده با جگر و گوناہباران ده خزون و ده خزنه وه؟» 31 عیساش وهلام دانه وه: «له شساغ چویستی په یزشک نیبه، به لکو نه خوش. 32

له شاری سده فنهندی ناوجه‌ی سه‌یدا. 27 له ئیسرائیلدا له دیکش، چونکه بۆ ئەمە نیزدراوم،» 44 ئیتر بەردەوام له سه‌ردەمی ئەلیشەع پىنگەمبهر زور کەس توشى نەخوشى كەنىشەكانى يەھوديا پىيامى خودايى رادەگياند.

گولى هاتيونون، بهلام ئەلیشەع هيچيانى چاك نەكىرددوه،⁵ رۆزبىكان عيسا له كەناري دەرياجەي جەنسارەت نەعمانى سورى نەيېت.» 28 هەمو ئوانەي له كەنىشەتكە بۇون، كاتىك ئەمەيان يىست لىپ توپورە بۇون. 29 دەرىياتىركەد دەرەوهى شار، بىدىانە سەرلىپارى ئەو چىايەي شارەكەيانى لەسەر بىناد زابوو، تاکو فېرىيەدەن خوارەوە. 30 بىلام ئەويه ناوياندا تېپىرى و رۆزىشت. 31 پاشان عيسا بەرەو كەفرنارحوم دابزى، كەشارىكى ناوجەي جەليلە و له رۆزى شەمەدا خەلکەكى فېرەدەرە. 32 له فېرىكەنەكى سەرسام بۇون، چونكە وەكانى بە دەسەلاتەوە بۇو. 33 له كەنىشەكەدا پىاۋىك ھەبۇو بىوحى پىسى سىداپوو، بە دەنگىكى بەرزاھوارى كەد: «ئاي! عيساى ناسىرەيى چىت ئىمان دەويت؟ ھاتووى 34 لەناومان بىيەت؟ دەزانم تۆكىيت، پېرۋەزەكى خودايت.» 35 عيسا لىپ راخورى و فەرمۇسى: «بىندەنگ بە! لىپ وەرە دەرەوهە! پۇچە پىسەكە لەناوهندىيان پاواهەكى بە زەۋيدا دا ولىپ دەرچۇو، ھېچ زىانىشى بېن نەگىياند. 36 خەلکەكەش ھەمو سەرسام بۇون و بە يەكتۈيان دەگوت: «ئەمە ج وەيە كە؟ بە دەسەلات و ھېزىزەدە فەرمان بە پۇچە پىسەكەن دەدات و دەرەدەچن.» 37 ئىتر ھەوالى له ھەمو ناوجەكانى دەروروبەر بىلاو بۇوەمە. 38 عيسا له كەنىشەت ھەستا و چورو مالى شىمۇن، خەسسوو شىمۇن تايەكى توندى ھەبۇو، بۆيە داوابىان له عيسا كەدەمىتى بىدات. 39 ئەۋىش ھاتە سەرى، فەرمان بە تايە كە كەد و بەریدا دەستبەجى ھەستا و دەستى كەد بە خزمەتكىدىيان. 40 كاتى رۆزئاپوون، ھەمو نەخوشەكانىان هېتىيە لاي عيسا، بە نەخوشى جۇراوجۈزەوە، ئەۋىش دەستى لەسەر ھەرىيەكىيان دانا و چاكىكىرەنەوە. 41 بىوحى پىسى لە زۆريان دەرگەد، پۇچە كان ھاوارىيان دەگەد: «تۆ كورى خوداى!» ئەۋىش لىپ رادەخۈرۈن و نەيدەھېشىت بۇين، چونكە دەيانزافى مەسىحە كەدە. 42 كاتىك رۆزەلەلات، ھەستا و چورو چىڭالىيەكى چۈل، خەلکەكەش بەدوايدا دەگەرەن و هاتە لاي، رايانتىرىت تاکو له لایان نەپروات. 43 بىلام يېچى فەرمۇسى: «لەسەرەمە مزگىنى پاشايەقى خودا بەدەمە شارەكانى بۇيان.» 15 له گەل ئەوهشدا ھەوالى عيسا زىات بىلاو بۇوەمە، جا

24 کوری مهتسات، کوری لیثی، کوری ملکی، کوری پهروه ردگارت ده بهیت و ته نه اهوده په رسنیت.^[۹] ۵ نینجا یه نهان، کوری یوسف، ۲۵ کوری مهتسایا، کوری ثاموس، کوری بُئْتُورشَه لبی برد و له سه ر گویسه بانهی په رسنگا زایگت کوری ناخوم، کوری همسی، کوری نه جای، ۲۶ کوری و پی گوت: «له گهر تو کوری خودایت لیزه و خوت هله لدبه ماس، کوری مهتسایا، کوری شیمی، کوری یوسف، کوری خوارده وه. ۱۰ له بره نهوهی نووسراوه: [سپارهت به تو فرمان یه هوزا، ۲۷ کوری یوانانه، کوری پیسا، کوری زربابل، به فریشته کانی ده دات، که به ته اوی پتپارزین، ۱۱ له سه ر کوری شهله لتیبل، کوری نیری، ۲۸ کوری ملکی، کوری دهستیان هله لنده گرن تاکو پیت به ره بردنیک نه کدویت.^[۱۰] ۱۲ تادی، کوری کوسام، کوری ئەلمودام، کوری پیز، ۲۹ عیساش وەلامی دایهوه: «گوتراوه: [یدزدانی په روهدگارتان کوری یه شوع، کوری ئەلیعه زره، کوری یوریم، کوری تاق مه کنهوه.] ۱۳ کاتیک ئیلیس هه موو تاکیدنوهی کی مهتسات، کوری لیثی، ۳۰ کوری شیمۇن، کوری یه هودا، تهواو کرد، به جنی هیشت ههتا ده ره یېکی دیکه. ۱۴ عیسا به کوری یوسف، کوری یونام، کوری ئەلیاقيم، ۳۱ کوری ھېزى روحى پېرۇزه وه گدرایه وه جه لیل، ناویانگی له هه موو مه لیا، کوری مه نهان، کوری مهتسایا، کوری ناتان، کوری دېیه کانی ده روروپشت بلاو بورووه. ۱۵ له که نیشته کانیان قری داود، ۳۲ کوری یه سا، کوری عوپید، کوری بۆعەز، کوری دەگردن و هه موو ستایشیان ده گرد. ۱۶ هاته ناسیره که ایچی سەملۇن، کوری نەحشۇن، ۳۳ کوری عەمیناداب، کوری گەوره بورووه، وەک نەرىق خۆزى روحى شەمە چووه کە نیشت ژام، کوری حەسرۇن، کوری پېپىز، کوری یه هودا، ۳۴ و بۇ خوتىندەوه هەستا. ۱۷ پەرتۈكى ئىشىغا پېغەمبەريان دابى کوری ياقوب، کوری ئىسحاق، کوری ئىبراھىم، کوری و کدیه وه، ئەو شوئىھى دۆزىيە وه کە تېيدا نووسراوه:^[۱۱] ۱۸ تاروح، کوری ناحۆر، ۳۵ کوری سەرۇگ، کوری رەھو، [إِرْوَحٍ يَهْزَدَان بِهِتِزْمَ دَهْ كَاتْ، چونكە دەستىشانى گەدۇوم کورى پەلەگ، کورى ئىنبەر، کورى شالح، ۳۶ کورى بۇ مژدەدان بە هەزاران، منى تاردۇوه بۇ جاپدانى ئازادى کيتىنان، کورى ئەرپەكشاد، کورى سام، کورى نوح، کورى بەدىلگىراوان، هەرۆهە گەرانوهی بىنايى بۇ کوپىزان، بۇ لامەخ، ۳۷ کورى مەتوشاخ، کورى حەتخۇن، کورى يارەد، ئازادىكەن سەتمەلىكراوان و ۱۹ راگىياندى سالى رەزامەندىي کورى مەھلەتىل، کورى قىنان، ۳۸ کورى ئەنتىش، کورى یەزدان].^[۱۲] ۲۰ نینجا نووسراوه پېرۇزه کەنچىيە وە، دایهوه خزمەتكارە کە و دانىشت، هەموو ئەوانەی له کەننىشت بۇون شىت، کورى ئادەم، کورى خودايه.

4 عیسا پې ببۇ له روحى پېرۇز کە رۇوبارى ئوردونى بە جىپىشت، روحە کە بەرەو چۈلەوانى پېتايى گوپىان لېبۇو هاتە دى. ۲۱ دەستى كەدەن و فەرمۇسى: ئەمەر ۋەنم نووسراوه پېرۇزە گوتراوه: [ئەمەر ۋەنم نووسراوه پېرۇزە گوپىان لېبۇو هاتە دى.] ۲۲ چىل رۆز ئېللىس تاقى دەگرددە وە، بە درىزىاي ئەو رۇۋانە ھېچى نەخوارد، کاتىك ماوهە کە تهواو ببۇ بىسى ببۇ، ۲۳ ئېللىس پې گوت: کورە کەنچىيە؟^[۱۳] عیسا پېي فەرمۇون: «پېگومان ئە گەر تو کورى خودایت، بەم بەرەد بىن با بىيتنە نان. ۴ عیسا وەلامی دایهوه: «نووسراوه: [مەرۆف تەنەنا بە نان تاڭىيەت.]^[۱۴] ۵ ئىنجا ئېللىس عیساى بىرە شوئىتى بەرز و له چاوت تو كاتىك شارە كەندا پېككە. ۲۴ هەرۆهە فەرمۇوی: «پاستىان پى دەلەم، هەموو شانشىنە كانى جىھانى پىشان دا و ۶ پېي گوت: «هەمە ئەم دەسەلات و شکۈيە ئەوان دەدەمە تو، چونكە دراوهە من و منىش دەيدەم بە هەركەسىك كە بەھویت. ۷ له بەر ئەھو ئىسرايىدا هەبۈون، كاتىك سى سال و شەش مانگ باران نەبارى، له هەمو خا كەدە بورو قاتقىرييە كە گەورە، ۸ عیساش وەلامی دایهوه: «نووسراوه: [پېتپوش بۇ يەزدانى بەلام ئەلیاس بۇ ھېچى يەكىكان نەنېدرار، بەلکو بۇ بىۋەر ئېتكى

له جه ژنی په سخنه ده چوونه تورشه ليم. 42 کاتیک عيسا بوروه خەلکانه‌ی ده گوت که ده هاتن تاکو له ئاویان هەللىکىشىت: دوازده سال، وەک نەرىتى جەزئۇ بەرە و تورشه ليم سەركەتو. «ئەي بېچۈوه ماران، كى ئاگادارى كەدوونەتەوە له دەست دواى تەواوبۇنى جەزئۇ لە كەپرەنەۋەياندا، بەنى ئەھوەي تۈپۈرەي داھاتو ھەلئىن؟ 8 با بەرەمەتگان ھەيت لە تۆبە كەدن دايىك و باوكى بىزان، عيساى مېزدىنالا له تورشه ليم مایەوه. بۇھىتەوە، بە خۇتان مەلئىن: «يىراھىم باوكانه، پېتان دەلەم، خودا 44 لمەر ئەھوەي بىيغان واپۇ لەتىپ كاروانەكىدە، رۇزەرپەيەك دەتۋانىت لەم بەردانە نەھو بۇ ئىراھىم دروستىگات. 9 ئەھوەتا روپىشتن. دواى ئەھو له ناو خزم و ناسياوه كاندا بەدوايدا گەرمان. تەور خراوهە سەر رەگى دار، ھەر دارىنک بەرەھى باش 45 کاتىك نەياندۇزىپەوه، گەپرەنەو بۇ تورشه ليم بۇھەوەي نەدات، دەپدرىتەوە فەرىدەدرىتە ناو ئاگەوه. 10 خەلکە كە بەدوايدا بىگەرپىن. 46 دواى سى رۇزەر لە حەوشە كانى پەرسىياريان لىيىكەد: «كەۋاھە چى بىكىن؟» 11 وەلامى دانەوه: دوزىيانەوه، بىننیان له ناو مامۇستايان دانىشتۇوه، گۈپىيانلىن «ئەھوەي دوو كراسى ھەيە، با يەكىجان بەدانە ئەھوەي كە نېيەقى، دەگىتىپ و پرسىياريان لىيەكەت. 47 ھەمو ئەوانەي گۈپىيان ئەھوەش كە نانى ھەيە، با ھەمان شت بکات.» 12 باچەگەرپىش بۇ لې را گەرتىوو، له تىگەيشتن و وەلامە كانى سەرسام بۇون. 48 لمائەللىكىشان هاتن، لىييان پرسى: «مامۇستا، ئېھە چى بىكىن؟» 13 كاتىك بىننیان واقيان ورمە، ئېنچىغا دايىكى بىچى گوت: «كۈرم، 13 ئېھە چى بىكىن؟» 14 يەحىاش بۇ وات لىيىكىدىن؟ من و باوكىت نىكەرانت بۇون و بەدوايدا سەربازاپىش پرسىياريان لىيىكەد: «ئەي ئېھە چى بىكىن؟» يەحىاش دە گەرپىن. 49 وەلامى دانەوه: «بۇچى بە دوايدا دە گەرمان؟ وەلامى دانەوه: «خاوه له كەس وەرمە گەن و بوختان مەكەن، تاندەزىنى پېپىستە له مائى باوكدا بىم؟» 50 بەلام لەو قەسيە بە موجە كاتنان رازى بن.» 15 گەل له چاوهپروانىدا بۇون، ئېنچەنە گەيشتن كە بىچى فەرمۇون. 51 ئېنچىغا لە گەلپان گەپرایاوه ھەمو لە دلى خۇياندا دەرىبارەي يەحىا لىيکان دەدایاوه كە و ھاتەوه ناسىرە و گۈپىراپلىان بۇو، مىيەمى دايىكى ئەمانەي لەوانىيە يەحىا خۇى مەسىح بىت. 16 يەحىا وەلامى ھەمووانى ھەمو دە خىستە دەلىيەوه. 52 عىساش لە دانىايى و بالا گەشەي دايىه: «من لە ئاواتان ھەلدى كېشىم، بەلام يەكىك دېت لە من بە تواناترە، ئەھوەي من شايابىنى ئەھو نىم كە قەتافى پىلاوه كانى دەكەد، جىچى رەزامەندى خودا و خەلکى بۇو.

3

لهمه و هم، ۱۷ تا کریمان هله دله کیشیست. شهنه بدهه سته و هم بپاکردن و هم جوختن که که، گهنه که
له گهه مباردا کوذه کاته و هم قفسه له کدش به تا گزینک نه کوز او
ده سوو یتیست. ۱۸ به زور شتی دیکه ش ٹاموژگاری گهی
ده کرد و مژده دیده ده دانی. ۱۹ به لام کاتیک یه حیا سه رزنه شتی
هیروزدمی ۲۰ نتیپاسی فرمانزه و ای جه لیلی کرد بوبه له بر همه و هم
که هیروزدیای بر اژنی خوی هیتا بیو و هر ووهها له بر همه مو
ئو خراپانه کرد بوبوی، ۲۱ نئم خراپاهیشی خسته پاں همه مو
ئوانه، یه حیا له زیندان به نکرد. ۲۱ کاتیک گهی همه مو له
تاو هله لکیشان، عیاش له تاو هله لکیشنا. کاتیک که عیاش
نویزی ده کرد ئامان کرایه و ۲۲ روحی پیروز له شیوه هی
جهه سته کوتیرنک له سه ری نیشت و دهنگیک له ئامانه و هم
هات: «تو کوری خوش و یستمی، به تو زور دلشدام». ۲۳
کاتیک عیاش دهستی به خزمته که کی کرد تهمنی تزیکی
سی سال بوبو. وا ده زانا که کوری بوسنی، کوری همی،

له سالی پازده منی حوکمان تیباریوس قیسه ر، کاتیک
پیلاتوسی پونتی فرمانزه و ای به هودیا بوبو، هیروزدمی ۲۴ نتیپاس
فرمانته و ای جه لیلی بوبو، فلیپوسی بر ای فرمانزه و ای نیترویه
و ته راخونیتس بوبو، لیسانیوس فرمانزه و ای هبیلنه بوبو، ۲۵ له
سردهه می سه روک کاهینیتی حهنا و قیافا، له ده شتوده
په یامی خودا بوبه حیا کوری زه کدرا هات. ۳۶ نیتر به
همو ناوچه کانه دهور و بهری رو بواری ثور دوندا ده گهرا،
جاری له تاوهه لکیشانی توبه کردنی دهدا بوق گوناه به خشین. ۴
وهک له پیشنبه کانه په رتوکی ئیشایی پنجه مبه ردا نووسراوه:
[کسیک له چوله وانی هاوار ده کات و ده لیت: «پینگا بوق
هاتنی به زدان ئاماده بکن، پرچکه کانه بوق پریک بخهن.»] ۵ همه مو
دوئیک پر ده بیته و همه مو چیا و گردیک روزه چیت،
پینگا خوار و خیچه کان راست ده بنه و سه خته کانیش ئاسان
ده بن، ۶ همه مو مرؤفه تی رزگاری خودا ده بین! ۷ یه حیا بهو

فهرمانهای سوریا بود. 3 ئیتر هر کس بُوناونوسین ده چووه ٹورشه لیم تاکو پیشکه شی یه زداني بکن، به گویزه‌ی تهواراتی شاری خزی. 4 بوسفیش له جهله‌لیل له شاری ناسیره‌و ده بدره و موسا، 23 که تهواراتی یه زداني، هرهوكه تیلدا نوسراوه: یه هودیا سرکوت بُون شاره‌که داود که یخی ده گوتورئ [هر نیزینه‌یه کی تو بهره بُون یه زدان ته رخان ده کریت]. 24 بُون بیت‌له حم، چونکه له بهمه‌له و تیوه‌ی داود بُون، 5 تاکو پیشکه شکردن قوربانیه‌کیش، به گویزه‌ی تهواراتی له گهله مریم ناونوس بکرین که دهستگیرانی بُون و سکی یه زدان گوتراوه: [دوو کوکوختی یان دوو پیچووه کوتور]. 25 هبُون. 6 که له اوی بُون، کات مندالبوونی هات. 7 جا پیاویکی چاک و له خواترس به ناوی شیمون له ٹورشه لیم هبُون، کوره تو بهره‌که بُون، قونداغی کرد و له تاخورنکدا داینا، چاوه‌رپی هاتنی دلنه‌واپیکه‌ری ئیسرائیل بُون، روحی پیروزی چونکه هیچ ژوورنیکان بُون نوستن دهست نه کهوت. 8 له و له سره بُون، 26 به روحی پیروز بُون شاسکرا کراپو و که تهواراتی ناوجه‌یه شوان هبُون له دهشت دهمانه‌وه و شهوان ئیشکیان ههتا مسیحی یه زدان نه بینیت. 27 به هزوی روحی پیروزده و له میگله که بیان ده گرت. 9 فریشته‌یه کی یه زدان بُون ده رکوت هاته حه و شه کافی په رستگا. کاتیک دایک و باوکه که عیسای و شکومه‌ندی یه زدان له دوریان دره‌وشابه‌وه، بهمه ترسیکی مندالیان هینایه ژووره‌وه، تاکو به گویزه‌ی تهواراتی بُون زوریان لی نیشت. 10 فریشته‌که یخی گون: «مه ترسن، ئهوا بکن، 28 شیمون عیسای له باوهشی گرت و ستایشی خودای مردنه خوشیه‌کی گوره‌تان دهده‌منی که بُون همه مو گله. کرد: 29 «ئهی یه زدانی بالاده‌ست، ئیستا به گویزه‌ی قسه کدت 11 ئهمر و له شاری داود رزگارکریکان بُون له دایک بُون، بهندی خوت به ئاشتی به پریکه. 30 ئهوا چاوم رزگاریت تری هدویش مه‌سیحی خاوهن شکویه. 12 ئهمه‌ش نیشانه‌یه بُوتان، بینی، 31 ئهوهی له بردهم همه مو گهلان ئاماده‌ت کردووه، مهلوکه‌که ده بینن له ناو تاخورنک دازاووه. 13 له ناکاو 32 ههتا بیتهه رونانکی بُون شاسکرا کردنی سروشی تو بُون ته و کان له گهله فریشته‌که له شکریکی گوره‌ی تاسمانی ده رکوت و و بیتهه مایه‌ی شکومه‌ندی بُون ئیسرائیلی گله کدت. 33 دایک ستایشی خودایان ده گرد و ده بانگوت: 14 «شکو بُون خودا له و باوک سدرسام بُون لهوهی دهرباره‌ی گوترا. 34 شیمون ئاسماان، له سره زه‌ویش ئاشتی بُون ئاهنه‌ی جیچی ره‌زامندی داواه بُونه که قی بُون کدن و به مریمی دایک گوت: «ئا ئهتم ئهون». 15 کاتیک فریشته‌کان بهره و ئاسماان بجهیان هینیتن، مندالله ده بیتهه هزوی کهوت و هستانه‌وهی کسایتکی زور شوانه کان به یه کتريان گوت: «دهی با برقیه بیت‌له حم و ئههم له ئیسرائیل، هر روه‌ها ده بیتهه نیشانه‌یه ک دزاینه که ده کریت، شتهی روویداوه بیینین که یه زدان یخی را گهیاندین». 16 خیرا 35 ههتا نیازی دلی زور کدش ئاشکرا بیت. توش شمشیریک هاتن و مریم و یوسف و ئهوم مه‌لوکه‌یه که تاخوره‌کددا جه‌رگت ده پریت. 36 پیغمه‌بریک ژن هبُون به ناوی ئانای دازابو و دوزیانه‌وه. 17 کاتیک بینیان، ئه و قسه‌یه بیان بلاو چکی په نویل له هزوی ئاشیر. زور به سالدا چووه بُون، له دواي کرده‌وه که دهرباره‌ی ئهتم مندالله پیان گوترا بو. 18 همه مو شووکردن ته‌نمای حه‌وت سال له گهله میزده‌که گی زیابو، 37 ئهونه‌ی گوییان لیبو، سهربان سورمه‌بیوه لهوهی شوانه کان پاشان به بیوه‌زئی مابوهه و ته‌مه‌نی گلیشتبوه ههشتا و پیان ده گون. 19 به لام مریم همه مو ئه شانه‌که له دلی چوار سال. په رستگای به جن ندهده‌هیشت، شده و پرور به خویدا هله‌گرت و ایکی ده دایوه. 20 شوانه کان گهراوه‌وه نویز و پرژو خودای ده‌برست. 38 هر له و کاته‌دا هات و خودایان شکودار کرد و ستایشیان کرد له پیشاوهی همه مو بُون لای ئهوان و ستایشی خودای کرد، باسی مندالله که بُون ئهوهی بیستان و بینیان، بهو شیوه‌یه بیان گوترا بو. 21 همه مو ئهوانه کرد که چاوه‌رپانی رزگاری ٹورشه لیم بُون. 39 له پرژوی هه‌شتم کات خه‌تنه کردنی مندالله که هات، هر که همه مو شتیکان به گویزه‌ی تهواراتی یه زدان ته او و کرد، ته و کاته‌ش ناوی لیترا عیسا، بهو شیوه‌یه فریشته‌که ناوی هاتنه‌وه بُون اسیره‌ی شاره‌که خزیان له ناوجه‌یه که ده گرد و به هیز ده بیوه، پر بیوه له دانایی و لینا، بیش ئهوهی مریم سکی پریت. 22 پاشان یوسف و مندالله که دش گهشی ده گرد و به هیز ده بیوه، پر بیوه له دانایی و مریم له دواي ته او بیوه بُونی پرژانی پاک‌بیونه و عیسایان برد نیعمه‌تی خوداشی له سره بُون. 41 دایک و باوک همه مو سائیک

پیشان ده گوت نهزوک سکی شهش مانگ، 37 چونکه هیچ گوت: «کس له خزمانت بهم ناوه ناونه نراوهه» 62 پینجا
 شتیک له لای خودا مهحال نیمه. 38 مریهم گوئی: «نهودتا ثامازهیان بُواوکی کرد، دهیه ویت چ ناویکی لی بنیت. 63
 من کاره کدری یه زد انم، نهودی تو دهیه رمومویت با بینته دی.» ته ختهه کی دوا کرد و لمسه ری نوسوی: «ناوه یه حیاوه»
 فریشته کش به جی هیشت. 39 له روژانه دا، مریهم هستا و هه موو سدرسام بون. 64 دهسته جی دم و زمانی زه که ریا
 خیرا بُوشاروچکه یه ک چوو له ناوچه شاخاویه کانی هه ریمی کرایوه، دهستی کرد به قسه کردن و ستایشی خودا. 65
 یه هودیا. 40 چووه مالی زه که ریا و سلاوی له ئه لیسابات هه موو دراویکانیان ترسیان لی نیشت و له سه راپای ناوچه
 کرد. 41 کاتیک ئه لیسابات گوئی له سلاوه کدی مریهم شاخاویه کانی یه هودیا هه موو ئه شتانا بون به قسه و باسی
 بون، منداله که له سکیدا کدوته جوله جول و ئه لیسابات پریبو سه زاری خه لکن. 66 هه موو نهوانه یه م باسیه یان بیست له
 له روچی پیروز. 42 ئه لیسابات به دهنگیکی به رز هاواری دلی خویاندا گوتیان: «ئایا ئه م منداله ده بینته چی؟» چونکه
 کرد: «له تیو ژناندا بهره که تداریت، بهره هی سکت بهره که تدار دهستی یه زد اني له گل بون. 67 زه که ریا باوکیشی پریبو له
 ده بینت! 43 بون کم تا کو دایکی گدوره که م بینت بولام؟ روچی پیروز و پیشیخی کرد و گوئی: «ستایش بُوه زد اني
 چونکه هر که ده نگی سلاوه کدت بهر گوئیم که وت، پهروه دگاری ئیسرائیل، چونکه گله که بسه رکده وه و
 منداله که له خوشیدا له سکیدا هه لبېزیه وه. 45 خوزگه کپیوه وه. 69 هیزی پزگاریمانی هه ستانده وه، له بنه ماله
 ده خوازیریت بهوهی باوه ری هیتاوه که له یه زد اندوه چی پی دادوی بنه دهی، 70 وک چون له کونه وه له ریگه پنجه مه ره
 گوتراوه دینه دی.» 46 مریهم میش گوئی: «گیانم ستایشی پیروزه کاتیوه دواوه، (aiōn g165) 71 بُوه زگاریون له دهست
 یه زدان ده کات، 47 روچم به خودای رزگار کدم دلشاده، دوژمنان و هه موو ناحتراغان، 72 هه رووه ها بُوه خشینی به زهی
 48 چونکه سهیری پیغیزی کاره که ره کدی کرد. نهودتا له به باوپایرانان و پهیوه ستوون به پهیانه پیروزه که دی، 73 واته
 ئیستاوه هه موو نهوه کان خوزگه به من ده خوازان، 49 چونکه ئه و سوئنده که بُوه ئیبراهمی پاپیره گدوره مانی خوارد: 74
 تو انادر کاری گدوره که هنچام داء پیروزه ناوی ئه و. که ئیمه له دهست دوزمنن رزگار مان بینت و بی ترس ئه و
 50 به زهیه که دی بُوه نهوانیه که لی ده ترسن، نهوه دوای په رستین، 75 هه موو روژانی ژیانمان به پیروزی و پر استوروسی
 نهوه. 51 به بازووی کاری به هیزی ئه نجام داء ئه وانهی به لبه رده میدا بین. 76 «تتش ئه م مندال، به پنجه مه رهی خودای
 بُوه چونکه کانی دلیان لو تبه رز بون، پدر توبلاوی کردنه وه. هه بدرب ناوه دبر دیریت، چونکه پیش یه زدان ده که ویت،
 52 ته ختی تو انادر کاف سره و زیر کرد وه و پیغیزه کانی بلند تا کو پریگای بُوه ئاماده بکیت، 77 تا کو به گله که ریگه نیت
 کرده وه. 53 بر سیمه کانی له خیز و پر تیر کرد، ده وله مهندانی به به لیخوشبوونی گوناهه کانیان رزگاریان ده بینت، 78 به هوی
 دهستی به تالی رهوانه کرده وه. 54 به یارمه تیانی گهلى ئیسرائیلی به زهیه به سوزه که دخودامانه وه، که به هویه وه پروونا که له
 بنه دهی خوی هه تاهه تایله به زهیه که دی بهیر هینایه وه 55 له گل به رزایه وه به سه رماندا ده در و شیوه وه، 79 تا کو به سه رهوانه
 ئیبراهمی و نهوه که دی، هه رووه که به لینی به باوپایرانان داء.» تاریک و له سیمه ری مرگدا دایشتوون بدره و شیوه وه، بُوه
 56 مریهم له لای ئه لیسابات نزیکه سی مانگ ئه وهی کامان به ریگای تاشیدا بیات. 80 منداله کدش
 مایه وه، پاشان گهراوه وه بُوه ماله که خوی. 57 ئه لیسابات کانی گشهه ده کرد و له روچا به هیز ده بون، له جوله وانی مایه وه
 مندالیبوونی هات و کوریکی بون. 58 جا در اوی و خزمانی هه تا ئه و روژه که خوی بُوه گهلى ئیسرائیل بیات.
 پیستیان یه زدان ده رگای به زهی فراوانی خوی بُوه کردووه وه، 2 له روژانه دا له چوگستوس قیسه ره وه فرماتیک
 له گهلى شادمان بون. 59 له روژی هه شده مدا بُوه خه ته نه کردن
 ده رچوو، که هه موو دانیشتوون ایپرا توریه تیه که دی ناونوس
 منداله که هاتن، لمسه ناوی باوکی ناویان زه که ریا. 60
 بکریت. 2 ئه مه يه کم ناونوسین بون، کاتیک کیرینیوس
 به لام دایک گوئی: «نه خیر، ناوی ده نزیت یه حیا.» 61 پینجا

گوت: «چون لمه دلیا م، چونکه خوم پرم و زنه کهشم به

سالدا چووه؟» 19 فریشته که وهلامی دایه وده: «من جبرائیل

له بهردم خودا راده و هستم، نیز در اروم تاکو له گلت بدوم و نهم
مردیه دیت بدنه می. 20 نه و هتا له ئیستاوه تو لال ده بیت و تو نای

نخمه تکاری پهیامه که بون. 3 له دوای نهوده من له سره تاوه
پشکنیتیکی وردم بُه مو شتیک کرد، ئیستاش به باشم دی.» 21 خله که که چاوه رواني زه که ریان ده کرد و سه رسام

بیون له دوا کوختی لانا په رستگاد. 22 کاتیک هاته ده ره وه
دلنیابی که فیرکراوی. 5 له و سه رده مهی هیزو دسی باوک

پاشای یه هودیا بیو، کاهینیک له توره دی نهوده ئه بیا هه بیو
که ناوی زه که ریا بیو، ئه لیسا باقی زنیشی له نهوده هارون

لای مایه وده. 23 کاتیک رژوانی خزمه تکردن که ته او بیو،
بوو. 6 هردو و کان له برجاوی خودا راستورست بیون، که رایه و مال.

24 دوای نه و رژوانه، ئه لیسا باقی زنی سک
بنی گله بی بیون له پهیه و کردن هه مو راسپارده و حکمه کانی

پربوو، پیتچ مانگ خوی شارده و ده گوت: 25 «به زدان
یه زدان. 7 به لام مندالان نه ده بیو، چونکه ئه لیسا باقات نه زوک

گومه دی بُه کردم، لدم رژوانه دا چا کدی خوی نیشان دا و
نهوده که ریا بیو، 8 کاتیک زه که ریا

له توره دی که خویدا کاروباری کاهینیتی جیمه جی
ده کرد له بهردم خودا، 9 به گویه دی نه بیچ کاهینیتی،

شاریک له ناوچه دی جملیل که ناوی ناسیره بیو، 27 بُه لای
تیروپشکی که توه سه ر تاکو پچیته ناو په رستگای یه زدان و
پاکیزه بیک که ده ستگیرانی پاونیک بیو له بنه ماله داود

بنخور بسوو تینیت. 10 له کاتی سو و تانی بنخوره کداد، خله کی
نه مو و ده ره و نویزیان ده کرد. 11 له لوی فریشته کی یه زدانی

بُه ده رکوت، له لای راستی قوربانگای بنخور را و استابوو.
خودات به سه ردا رژوانه، یه زدانت له گله.» 29 به لام نه و

30 فریشته که بیچ گوت: «مه ترسه مريم، 28 به لام مایه
به پهیامه که زور شیوا و بیری کرد و ده بیت نه ده مه ج جزره
سلاویک بیت. 31 فریشته که بیچ گوت: «مه ترسه مريم،

چونکه له لای خودا روزه مهندیت به ده سه تینا. 31 نه و هتا سکت
ده بیت و کورنیکت ده بیت ناوی ل ده نیت عیسا. 32

پایه بز ده بیت و به کوری خودای هه ره بزر ناوده بر دیرت،
33 خودای په روه ره دگاریش ته ختی داودی باوکی پنده داه وده.

هه تاهه تایه حکمه رانی نهوده یاقوب ده کات، شانشینه که شی
کوتا بی ناید.» (aiōn g165) 34 به لام مريم به فریشته که

گوت: «ئه مه چون ده بیت، که من هیشتا پاکیزه م؟» 35
17 به روح و تو نای ئه لیسا سه وه پیش یه زدان ده که دیت، تاکو
دلی باو کان بُه لای منداله کان را بکیشیت و یاخیبووانیش بُه
لای دانایی راستورستان بگهربنیتیه و، بُه نهوده گهایکی

ناما ده بُه زدان پیکنیتیت.» 18 زه که ریاش به فریشته که

ئه لیسا باقی خزمیشت به و پیریه سکی پهه به کورنیک. نهوده

گوپریکدا ناشتی که له تاشه بهرد هلهکنرا بیو. ئینجا بهردیک ئوهش که باوهه ناهیئن، تاوانبار ده کریت. 17 ئوهانهی باوهه گلور گردهوه سهر ده رگا گلوره که. 47 مریه می مه جدهمل و ده هنین ئهم نیشانهيان له گل ده بیت، به ناوي من روچی مریه می دایکی یاقوب، بینیان له کوئی نیزرا.

16 مار ده گرن، ئه گهه رهه ریکی کوشندەش بخونه وه زیانیان پی سالومه و مریه می دایکی یاقوب بونو بهرامیان کپی، تاکو بیچن لهدواي ئوهه عیسای خاوهن شکو ئه مانهی پی فرمون، و تهري عیسا چهور بکن. 2 له کم پروژی هفنه دا، بیانی زوو له گل خوره لاتن، هاته سهر گلوره که. 3 به یه کتریان ئوانیش چوون و له هه مو لا یه ک جاپیان دا، عیسای خاوهن ده گوت: «باشه کی بدردی سهر ده رگا گلوره کمان بی گلور شکوش له گلیان کاري ده گرد و به پرجووه کافی پشتگیری ده کاته وه؟» 4 بهلام که سهیریان کرد، بینیان بهرد که گلور پیامه کدی ده گرد. کراوهه توه، هرهچه نده زور گدوره بیو. 5 جا چوونه ناو

گلوره که له لای راسته و گنجیکان بیتی دانیشبوو، کوایه کی سپی له بهر بیو، ئیتر تاسان. 6 پیچن گوت: «مه تاسین، به شوین عیسای ناسیره بی له خاچدراودا ده گهربن، ئه و هه ستایه وه! لیزه نیه، ئه وهتا ئه و شوتهی لیيان دانا. 7 بهلام بیون و به قوتاییه کافی و به په ترؤس بلین، «ئه و پیشان ده که ویت بیو جه لیل، وه ک چون پیچ فرمون له وی ده بیبن.» 8 زنه کان له گلوره که هاته ده رهه و هه لاتن، لرز و سه رسای دایگریبون، هیچجان به کس نه گوت، چونکه ده تسان. 9 (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-

20) دواي ئوهه عیسا بیانی زوو له یه کم پروژی هفنه دا هه ستایه وه، یه کم جار بیو مریه می مه جدهمل ده رکوت، ئوهه حه وت روچی پیسی ایتی ده رکد بیو. 10 ئه ویش چوو و بهوانهی گوت که له گل عیسادا بیون و شیوه نیان ده گپیا و ده گپیان. 11 کاتیک بیستیان عیسا زیندوو بیوهه وه و ئهم بینیویتی، باوهه ریان نه گرد. 12 له دواي ئه مانه عیسا به شیوه یه کی دیکه بیو دووان له قوتاییه کان ده رکوت، کاتیک بی گوندہ کان به پریوه بیون. 13 جا چوون و بهوانی دیکه بیان را گدیاند، بهلام باوهه ریان پی نه گردن. 14 پاشان عیسا بی یازده قوتاییه که ده رکوت، کاتیک له سر خوان بیون، له بهر بیباوهه ری و کللره قیان سه رزه شتی گردن، چونکه باوهه ریان بهوانه نه گرد که دواي هه ستانه وه کدی بینیویان. 15 پیچ فرمون: «برون بی هه مو جیهان و ئهم مز گینییه به هه مو و به دیپنزاون را بگهیه نن. 16 ئوهه باوهه ده هنیت و له ثاو هله لدہ کیشیزی پر زگاری ده بیت،

برانه چهند سکالات لیده کهن.» ۵ به لام عیسا هیچ و لامینک نووسراوه پیروزه که هاته دی که ده لیت: [له پریزی تاوانباران نهادایه و پلاتوپسیش بهمه سه رسام بیو. ۶ له هر جه زنیکدا دازار] ۲۹ ئوانهی بهویدا تیده پرین، جنیویان پیچ دهدا و فرمانهوا به گویزه داوا کاری خلکه که بهندکاروئیکی تازاد سه ریان بادهدا و دهیانگوت: «ها! ئهی پروخینه ری پرستگا ده کرد. ۷ پاویک به ناوی باراباس له گل یاخیووان گیرابو و بنیادن رهوهی له سی پروژدا، ۳۰ خوت پر زگار بکه و له که له پرایه کهدا کوشتاریان گردبوو. ۸ ئینجا خلکه که خاچه که دابزه.» ۳۱ به همان شیوه کاهینی بالا و ماموستایانی هاتن و داوابیان گرد ئهومیان بُوبکات که همه میشه دیکرد تهورات گائنهیان ده کرد و به یه کتربیان ده گوت: «خلکی بُوبیان، ۹ پلاتوپسیش لی پرسین: «دهنانه وی پاشای جوله که تان دیکدی پر زگار کرد، به لام ناتوانی خوی پر زگار بکات!» ۳۲ با بُو ئازاد بکم؟» ۱۰ چونکه دهیانی کاهینی بالا له ئیره پیدا ئیستا مه سیحی پاشای ئیسرائل له خاچه که دابزیت، تاکو عیسایان به گرت دابوو. ۱۱ به لام کاهینی بالا خلکه کیان بینین و باوه پر بینین.» ئوانهش که له گل له حاج دهدران جوشدا که باراباسیان بُو ئازاد بکات. ۱۲ پلاتوپس دیسان قسیان پی ده گوت. ۳۳ که بُوه کاتزمیز دوازده تاریکی بالی لی پرسین: «ئهی باشه چی له ووه بکم که پی ده لین،» پاشای به سهره همه و زویدا کینشا هتا کاتزمیز سی. ۳۴ له کاتزمیز جوله که؟» ۱۳ هاواریان کرد: «له خاچی بدە!» ۱۴ پلاتوپس سی، عیسا به ده نگیکی بزر هاواری کرد: «[میل، علی،] له ما هاواریان ده کرد: «له خاچی بدە!» ۱۵ پلاتوپسیش دیویست و ازت لی هینام؟» دیت. ۳۵ کاتیک همندیک له وانهی له وی خلکه که رازی بکات، له بر ئوه باراباسی بُو ئازاد کردن، راوه ستاوبون گوینیان لی بیو، گوتیان: «ئوه بانگی ئه لیاس به لام فرمانی دا که عیسا بدریه بهر قایچی و پاشان له حاج ده کات.» ۳۶ یه کیک را لکد و ئیسنه نجیکی له سرکه هه لکینسا بدربیت. ۱۶ سه ریازه کان عیسایان بردہ کوشکی فرمانهوا و به سه رفامیشیکه و پیبداتاکو بیخوارتهوه و گوتی: «لیگرتن، ته اوی سه ریازه کانیان کوکرده وه. ۱۷ کدویه کی ئه رخه و اینیان با بزانین ئه لیاس دیت دایگریت؟» ۳۷ عیساش به ده نگیکی له به رکرد، تاجینیکان له درک هونیبه و له سه ریان نا. ۱۸ بهر ز هاواری کرد و گیان سپارد. ۳۸ پرده دی پرستگاش له دهستیان کرد به سلاو لیکردنی و دهیانگوت: «سلاو، ئهی سه رهوه هتا خواره و شق بیو و بیو به دو پارچه وه. ۳۹ ئه پاشای جوله که!» ۱۹ به قامیش له سه ریان دهدا و تفیان لی سه ریه لهی به رامه عیسا راوه ستاوبو، گونی له هاواری بیو و ده کرد، چوچیان دادهدا و له بر دهی کوتقشیان ده برد. ۲۰ بینی چون گیان سپارد، گوق: «بهراسنی ئه کده کسه کوری کاتیک گائنهیان پی کرد، کراسه ئه رخه و اینیه کیان له بر خودا بیو!» ۴۰ چهند زنیک له دو رهوه ته ماشیان ده کرد، دا کند و جله کهی خزیان له بر کرده و بُو له خاچدان بر دینه له تیوانیاندا مریمه مه جدهلی و مریمه دایکی یاقوبی بچوک و ده رهوه. ۲۱ پریواریک له گلکه ده هاته وه، ناوی شیئونی یوسی و سالومه ده بیزان. ۴۱ ئه مانه له جه لیله وه دوازی عیسا کورنی بیو، باوک ئه سکنه نده و رو فوس، ناچاریان کرد که تویون و خزمه تیان ده کرد، زوری دیکه ش له گلی هاتیونه خاچه کهی ئه وه لیگریت. ۲۲ ئینجا عیسایان برد شوینیک شورشه لیم. ۴۲ شواره داهات، پروری خو ئاماده کردن بیو، وانه که پیچی ده گوترا گولگوسا، وانه «شویچی کاسه سه»، ۲۳ پروری پیش شه مه، ۴۳ یوسفی خلکی رامه ئه ندامیکی به رزی شه رابی تیکل به موریان پیدا، به لام نه بخوارده وه. ۲۴ له ئه نجومه بیو، ئه ویش چاوه پری شانشی خودای ده کرد، خاچیان دا و جله کانیان دابهش کرد، تیروپشکان له سه ره کرد، ویزای و چو بُولای پلاتوپس و داوابی ته رمه کهی عیسای بُوه ته وهی بزانن هه ریه کیان چی به رده که ویت. ۲۵ کاتیک له کرد، ۴۴ پلاتوپس سه رسام بیو تاوا به زوویی عیسا مر دوه، خاچیان دا کاتزمیز توي بیانی بیو، ۲۶ تاویشانی تاوانه کهشی سه ریه له کهی بانگردد و لی پرسی ئاخز ده میکه مر دوه. ۴۵ نووسراوه: پاشای جوله که. ۲۷ دوو دزیشیان له گلی له حاج کاتیک له سه ریه له کوهه زانی، ته رمه کهی دایه یوسف. ۴۶ دا، یه کیک له لای راستی و ئوهی دیکش له لای چهپی. ۲۸ ئه ویش که تانی گری، دایگرت و به که تان کفنه کرد، له

دووباره گدرايهوه، يبنی نوستون، چونکه چاویان قورس بیو، کوک نهبوو. 60 سهروکی کاهینانيش لهناوه راست پراوهستا نهيازاني چون وه لام بدهنهوه. 41 سيليم جار گدرايهوه، و له عيسای پرسى: «هيج وه لام نادهنهوه؟ ئەم پياوانه چ يېنی فەرمۇن: «ھىشتا نوستون و پشۇ دەدەن؟ بەسە! كاتىك شايەتىيە كە لەسەر دەدەن؟» 61 بەلام عيسا پيدەنگ مایهوه و هاتووه، ئەوهتا كۈرى مروف دەدرىيە دەست گوناھياران. 42 هيج وه لام نادهنهوه، ديسان سهروکى کاهينان لىپرسى و يېنی هەستن با پۈرۈن، ئەوهتا ئەوهى بە گەرتىم دەدات تزىك بۇوهوه». گوت: «ئايا تو مەسيحە كەي، كۈرى خوداي پۈرۈز؟» 62 عيسا 43 كاتىك ھىشتا عيسا قىسى دەركەد، لەنا كۈريەھوزا گەيشت فەرمۇو: «من ئەم، لە داھاتوش دەپىن كۈرى مروف لە كە يەكىك بولە دوازدە قوتاپىيە كە. كۆمەلە خەلکىكى لەگەل دەستە راستى خوداي تواندار دادەنىشىت و بەسەر ھەوري بولە لەلاين کاهينان بالا و مامۆستاييانى تەورات و پيرانوه ئاسانەوه دېتەوه». 63 سهروکى کاهينان جەلەكانى خۆي دادلى ئىزدراپون، شمشىر و داريان پېپۇو، 44 ئەوهى بە گەتنى دەدا و گوقى: «ئىتەچ پۇيىستىمان بە شايەت ھەيە؟» 64 خۇ گوپيان نىشانەيەكى پەداپون، گوتىبۇي: «ئەوهى ماچى دەكەم، ئەوه لە كفرە كە بولۇ، راتان چىيە؟» ھەموو پېپاريان دا كە شايەنلى خۆيەقى، يېگەن و بە پاسەوانىيەوه بېبەن». 45 هەركە يەھوزا مەندىك كەوتە تەتكىدىنى، دەم و چاويان گەيشت، چوپۇلاي عيسا و گوقى: «پابى!» و ماچى كەد. داپوشى و لىيان دەدا، پىيان دە گوت: «ئەگەر پېغەمبەرىت، 46 ئىتەستبەسەريان كەد و گەتىيان. 47 بەلام يەكىك لە بزانە كى بولۇ ئەيدىات؟» پاسەوانە كائىش گەتىيان و دايائە بەر ئامادەپون، شمشىرە كەي ھەلکىشا، لە خزمەتكارى سەرۇكى زەللە. 66 پە ترۇس لە خواروهە لە حەوشە كە بولۇ، يەكىك لە كاهينان دا و گۇنى بېرى. 48 عيساش يېنی فەرمۇون: «ئايا من كارە كەرانى سەرۇكى كاهينان هات. 67 پە ترۇسى بىنی خۆى كەسىكى ياخىبۇم كە بە كۆتكە و شمشىرەنەن بەنگەن؟ گەرم دەكتەنە، تېپوانى و گوقى: «تۇش لەگەل عيساى 49 رۇۋانە لە حەوشە كانى پەرسىتىگە لەگەلتان بۈوم خەزىكى ناسىرەبى بۈويت». 68 بەلام پە ترۇس نىكۆلىي كەد و گوقى: قىرىكەدن بۈوم، نەتانگەرتم، بەلام دەيىت نووسراوه پېرۇزەكان «نازانىم، ئىتەنگەم چى دەلىي». چورو دالانەكە، ئېنجا كەلەشىر يېنە دى». 50 ئېنجا ھەمو بەجىيان ھىشت و پەپانلىك. 51 خۇيىدى. 69 كارە كەرە كە يېنەيەوه، بەوانە كۆتكە وە كەلەپىدا گەنجىك دواى عيسا كەوت كە تەنبا بە پارچە كەتاتىك راوهستابون: «ئەمەش لەوانە». 70 ديسان نىكۆلىي كەد، پاش پرووتىيە كەي داپۇشىبۇو. كاتىك گەتىيان، 52 كەتانە كەي كەمپىك ئەوانە لەوپىدا راوهستابون، بە پە ترۇسپان گوت: بە جەپپىشت و بە رۇوقى پاپىكەد. 53 عيسايان بىرده لاي سەرۇكى «بە راستى تو لەوانىت، چونكە تۇش جەللىيت». 71 دەستى كاهينان، ھەموو كاهينان بالا و پيران و مامۆستاييانى تەورات كەد بە نەفرەتكەدن و سويندەخواردن و گوقى: «ئەم كابرايەى كۆبۈنەوه. 54 پە ترۇسپان دوور بەدور تاكۇ ناوه حەوشە باسى دەكەن نايىاسم». 72 دەستبەجى كەلەشىر بۇ دووەم جار مالى سەرۇكى كاهينان دواى كەوت، لەگەل خزمەتكاران خۇيىدى، پە ترۇسپان قىسى كەي عيساى بېرگە وەتكە وە كە يېنی لەبەردەم ئاڭ داينىشتبۇ خۆي گەرم دەكەدەوه. 55 كاهينان فەرمۇوبۇ: «پېش ئەوهى دووجار كەلەشىز بىخۇيىتىت، سى بالا و ھەمو ئەندامانى ئەنجومەنلى بالاى جار نىكۆلىم لى دەكەيت». خۆي پى نەگىرا و گىيا.

شايەتىيەك دەگەران لەسەر عيسا تاڭو سزايى كوشتنى بەسەردا **15** هەربەياني زۇو، كاهينان بالا و پيران و مامۆستاييانى بەدەن، بەلام دەستىيان نەكوت. 56 كەساتىكى زۆر بە درو تەورات و ھەموو ئەندامانى ئەنجومەنلى بالاى جولە كە پاۋىزىيان شايەتىيە كەنیان يەكىان نەدەگەتكە وە. كەد، عيسايان قۇلبەست كەد و بىردىان و دايائە دەست پېلاتوس. 57 هەندىك ھەستان و بە درو شايەتىيە لەسەر دا و گوتىان: 2 پېلاتوس لىپى پرسى: «تو پاشاي جولە كەي؟» عيسا وەلامى 58 «گۆيمان لىپى بۇ دەيىگوت: «ئەم پەرسىتىكايە دەستكەدى مروفە دەپەرەپخىم، بە سى بۇزۇ يەكىك دىكە بنىاد دەنەم دەركە. 4 پېلاتوس لىپى پرسىيەوه: «ئايا هېچ وەلام نادەتەوه؟ كە دەستكەدى مروف نەيىت». 59 لەمەشدا شايەتىيە كەيان

چ جوره ته لاریکن! 2 عیساش بیچ فهرومود: «لهم ته لاره 20 «نه گدر په روهه دگار ئهو رپوژانه‌ی کدم نه کردایه وه، کس مه زنانه ده بینیت؟ لیرهدا بردى به سه ر به ردیه وه نامیتیت رزگاری نه ده بwoo، بهلام له پیناوی ئهو هله بیزیر دراوانه‌ی که و همه مووی ده رو خیت.» 3 کاتیک عیسا لمه ره کیوی ئهو هله لیزارد وون، ئهو رپوژانه‌ی کدم کرد ووهه وه 21 نه گدر زه یوون به رامیده ره رستگا که دانیشبوو، په ترس و یاقوب و ئهو کالنه يه کیک بیچ گوت: «نه ووتا مه سیح لریهه!» یان: «نه ووتا یوچهنا و ئەندراوس به ته نهایان پرسی: 4 «بیان بیل کدی لمویهه! باوهه مه کدن، 22 چونکه چهند مه سیحینک دروزن و ئه مانه رپو وده دهن؟ هه روههها ئهو نیشانه يه چیي که ئاماره به پیغمه بارانی دروزن ده رده کهون، نیشانه و په رجوو ده کدن، نزیک بونه وهه رپو ودانی ئامانه ده کات؟» 5 عیسا وه لامی تاکو نه گدر بکری ته نهانه ته وانه‌ی هله بیزیر دراون هله بخلهه تیزن. دانه وهه: «ئاگادارین، کس چه واشهه تان نه کات. 6 زور کس 23 بهلام ئاگادارین، ئهوا پیشنه خت همه موو شیکم پی گوت. به ناوی منوهه دنن و ده لیم، «من ئهوم»: زور کسیش چهواش 24 «بهلام لهو رپوژانه‌دا، دواي ئهو ته نگاهنیهه،» [خور تاریک ده کدن. 7 کاتیک جهندگ و هه والی جه نگیش ده بیستن ده بیت و مانگ پروونا کییه کدی نادات، 25 ئه سیزه کان له منه توچن. ده بیت ئه مه رپو برات، بهلام هینشا کوتایی نیهه. 8 ئامان ده کهون، ته ئامانی دهه هرثین. 26 «نه وسا کوری نه ته وهه ره است ده بیته وه و شانشین له شانشین، قاتوقی مرؤف ده بین به هیزیک گهوره و شکووه لمناو هه روهه وهه بو ومهه لره زه شه لش شوچن جیاجیا ده بیت. بهلام ئه مانه دیت. 27 ئینجا فریشته کان ده نیزیت و ئه وانه‌ی هله بیزیر دراون سه رهتای رپانه کان. 9 «ئاگاداری خوتان بن، چونکه ده دریهه له چوار بایه که کوکده کاته وهه، لدم سه ری زوه بیهه وهه هتا ئهو دادگا و له کدیشته کان به قامچی لیتان ده دریت. له پیناوی مندا سه ری ئامان. 28 «پهند له دار هه نجیر وه بگرن، کاتیک لمه ردمه فه رمانزه وا پاشایان راده وه سیزه تیزن، وک شایه ق لقانی نرم بون و گلایان کرد، ده زان هاون نزیکه. 29 بۆ ئهوان. 10 هه روههها ده بین يه کم جار مزگنییه کدم به هه موو به هه مان شیوهه، کاتیک شیوه ش ده بین ئه شتانا رپو وده دات، نه ته وهه کان رابگیه نریت. 11 کاتیکیش ده تانگن و راده ستان بزانن که نزیکه و له به رده رگایه. 30 راستیان پی ده لیم: ئه م ده کدن، پیشنه خت نیگهران مه بن له وهه چی بلین، به لکو نه وهه يه به سه رنچیت هه تا هه موو ئه نه یهه دی. 31 ئامان و له کانه دا چیتان پی ده دریت بهوه بدوي، چونکه شیوه نین زوه بسه ره ده چن، بهلام وشه کامن هه رگیز به سه رنچن. 32 ده دوی، به لکو رپوچه پیزه. 12 «برا برای خوی بۆ مردن به سه بارهه به و پرۆز و کانه که س نیازیت، نه فریشته کان که ده سته وهه ده دات، باوکیش متدالی خوی. متدالان له دایک له ئامان و نه کوره که، باوک نه بیت. 33 کواته ئاگادارین و و باوکیان هله لده گهربیه وهه و به کوشتنیان ده دهن. 13 لمبهه ئیشک بگرن، چونکه نازانن کهی ئهو کانه دیت. 34 وه ک ناوی من هه مووان رقیان ریتان ده بیته وهه، بهلام ئه وهه تاکو پاوه بکه گهشتی کرد بیت، ماله کهی به چیه شتیت و ده سه لاتی کوتایی دانبه خویدا بگریت، رزگاری ده بیت. 14 «کاتیک دایته کوکله کانی، هه رهیه که و به ئیشی خوی، ده رگا وانیشی [قیزه وفی و بیانکه] ده بین لهو جیگکایه راوه ستاوه که نایت راسپاره دیت ئیشک بگریت. 35 «لمبهه ئه وهه ئیشک بگرن، ایچ بی (با خوینهه رتیگات)، ئینجا با ئه وانه‌ی له یه هودیان چونکه نازانن کهی گهوره مال ده گهربیهه، عیواره یان بهره و چیا کان رابکدن، 15 ئه وهه له سه ربانه، با نه یهه شه و، یان لمگل خویندنی کله شیر، یان بهیانی. 36 خواره وهه و نه چیته ژووره وهه تاکو شتیک له ماله وهه بیات، نه وهه له ناکلو بگهربیهه وهه و بتانیتیت خه وتوون. 37 جا ئه وهه 16 هه روههها ئه وهه له یکلگهه يه با نه گهربیهه تاکو جله کهی به عیوه ده لیم، به هه مووان ده لیم: ئیشک بگرن!»

بیات. 17 لمه و پوژانه دا قوریه سه دووگان و شیردرا! 18 نویز 14 جه زنی په سخنه و فه تیره دوو و پوژی مابوو، کاهینانی بکنن تاکو ئه وهه له زستاندا نه بیت، 19 چونکه له و پوژانه دا بالا و ماموستایانی تهورات ده گدران به فیلیک عیسا بگرن ته نگاهنیه که برووده دات که هر له سه رهتای دروستکدن و پیکوژن، 2 گوتیان: «با له جه زندا نه بیت، نه وهه ک ئاژاوه به ده بین او وانه وهه له لایه خودا هه تا ئیستا ئاوا نه بیوه و نایت.

ئیتر وازیان لی هینا و رؤیشن. 13 کاهینانی بالا هنديک له یه زداني پروردگار تان خوشبوی. [31 لهدوای ئەمەيە، فەريسييە كان و هيروسدسييە كانيان نارده لاي عيسا، تاكو به [تزيكه كدت و ك خوت خوشبویت،] هيچ راسپارديه يك لهم و شەيەكى تووشى بىكن. 14 هاتن و پىيان گوت: «مامۆستا، دوو راسپارده يه گۈنگۈر نېيە». 32 مامۆستا كى تەواراتييش دەزانىن تو راستىگۈйт و له كىس سل ناكەتىوه، چونكە يېنى گوت: «راستە مامۆستا، راستت فەرمۇو كە يەك خودا تەماشى روالەتى خەلک ناكەتى، بەلكو به راستى پىتىگا كە يە و يېنگە له ئەم هيچ خودايەكى دىكى نېيە. 33 خوشبوىستانى خودا قىر دەكەيت. دروستە سەرانە بىرىنە قىسىر يان نا؟ ئەويش به ھەموو دل و به ھەموو تواناوه، پىدەين يان نا؟» 15 بەلام عيسا به دوورۇوئي ئەوانى زانى و يېنى ھەروەھا خوشبوىستانى تزىكە كدت و ك خوت، له ھەموو جۆرە فەرمۇون: «بۈچى تاقىم دەكەنە وە؟ دىيارلىكم بۆ بېتىن با بېتىنم». قوربانى سووتاندن و پىشىشكەساوايىك باشتەر». 34 عيسا بىنى به 16 هينيان و يېنى فەرمۇون: «ئەم وينە و نوسىنە هي كىيە؟» دانايىوھ وەلامى دايەوە، يېنى فەرمۇو: «لە پاشايەقى خوداوه وەلاميان دايەوە: «ھى قەبىسەر». 17 عيساش يېنى فەرمۇون: دوور نىت.» ئىتر كەس نەبۈرە هيچ پرسىيارىتى دىكەلى لى «ھى قەبىسەر بىدەنە قەبىسەر، ھى خودا شەدەنە خودا». ئىتر بىكت. 35 كاتىك عيسا له حەۋەشە كافى پەرسىتگا خەلکى قىر زور يېنى سەرسام بۇون. 18 سەدقىيە كان، ئەوانەي كە دەلىن دەكەد فەرمۇو: «مامۆستاياني تەورات چۈن دەلىن: «مەسيح ھەستانەو نېيە، هاتە لاي و پرسىياريان لېكىد: 19 «مامۆستا، كۈرى داودە؟» 36 داود خۆرى بە سروشى بۇچى پىرۇز گوئى: موسا بۆئى نوسىبىون، ئەگەر بەكىكى برا كىي بە وەجاخىكۈرى «إيەزدان بە خاونە شىكۈ مەن فەرمۇو: «لە دەستە راستم مەد و زىنە كەيىدەپاش خۆرى بە جېپىشت، ئەوا بىرازىنە كەيىدابىشە هەتا دۇزمىنانت دەخەمە زېرىپىت.» 37 داود خۆرى دەخوازىيەو و وەچە بۆ بىرا كەيىدەختاوه. 20 حەوت برا يېنى دەلى «خاونە شىكۈ»، ئىتر چۈن دەبېتە كۈرى؟ خەلکە كە ھەبۇون، يەكەميان ژىن هينانا و بە وەجاخىكۈرى مەد. 21 دوووم زور بە خوشبىيە و گۈپىان لېي دەگرت. 38 لە قىركەندە كەيدا خواستىيەو و بە وەجاخىكۈرى مەد، سىيەميش ئاوا، 22 ھەر دېفەرمۇو: «ئاڭدارى مامۆستاياني تەورات بن، حەز دەكەن حەۋەتكە وەجاخىكۈرى بۇون، لەدوای ھەمويان ژەنە كەش مەد. بە جىلى شۇپەوە بىگەپىن و پىيان خۆشە لە بازاردا سلاۋەيان لى 23 ئاپا لە رۇزى زىندۇوپۇنەوە دەبېتە ژىن كاميان؟ چونكە بىكىت، 39 لە كەنیشەكان بېرىزى پېشەوە بىگەن و لە ميوانىشدا ژىن ھەر حەوتىيان بۇوه.» 24 عيساش يېنى فەرمۇون: «ئاپا ئىۋە لاي سەرسام. 40 مەلى بېۋەن ھەلدەلوش و بۇ خۇزەر خىستن ھەلە نىن، چونكە نە لە نوسراوه پېرۈزە كان دەزانىن و نە لە يېزى نوېرە كالىيان دېرىز دەكەنە وە. ئەمانە سزىيان گەورە تەر». 41 خودا؟ 25 كاتىك لە مردىن ھەلدەستىزىنەيە، نە ژىن دەھىنەن و عيسا بەرامبەر گەنجىنە كەپەرسىتگا دانىشت و سەيرى كەد نە مېرىد دەكەن، بەلكو وەك فرىشته لە ئاسمان دەبن. 26 بەلام چۈن خەلکى پارەيان دەخەنە تاوا گەنجىنە كەد، زورىنىك لە دەربارەي مردووان كە ھەلدەستىتەوە، ئاپا لە پەزىتوكى موسادا دەولەمەندە كان پارەي زۇرىيان دادەن. 42 بېۋەزېتىكى ھەزار نە تاخۇرىيەدەنە، چۈن لە دەۋەنە كەدا خودا يېنى فەرمۇو: [من ھات و دوو فالى دانا كە نىو عانىيە، 43 قوتايىيەكان بانگىكەد خوداي ئىبراھىم و خوداي ئىسحاق و خوداي ياقوبىم؟] 27 ئەم و يېنى فەرمۇون: «راستىيان پى دەلىم، ئەم بېۋەزەن ھەزارە، خوداي مردووان نېيە، بەلكو ھى زىندۇوانە. زور بە ھەلدەدا لە ھەموو ئەوانەي دىكە پارەي زىياتر خىستە تاوا گەنجىنە كە، چۈونە!» 28 يەكىك لە مامۆستاياني تەورات ھات، گۈپى لە 44 چۈنكە ھەمووان لە زىيادە خۇيان بەخشىيان، بەلام گەفتۈگۈ كەيان بۇو، بىنى عيسا وەلامىكى باشى داندۇوە، لېپىسى: ئەم بېۋەنە، سەرەپاي ھەزارىپە كەي ھەموو بىشۇيە كەي «ج راسپاردييەك لە ھەموويان گۈنگۈرە؟» 29 عيسا وەلامى بەخشى».

دایوه: «لە ھەموويان گۈنگۈر ئەمەيە: [ئەمى ئىسرائىل گۈئى 13] كاتىك عيسا لە پەرسىتگا دەھاتە دەرەوە، يەكىك لە بىگەن، يەزداني پەروردگارمان يەك يەزدانە، 30 جا بە ھەموو قوتايىيەكان يېنى گوت: «مامۆستا تەماشا بىكا! ج جۆرە بەرد و دل و بە ھەموو گىان و بە ھەموو بىر و بە ھەموو توانانەنەو

پرستگا، ته ماشای هه مو شتیک ده روبه‌ری کرد، به لام لای و 28 لیان پرسی: «ئه مانه به ج ده سه‌لایتیک ده کهیت؟ له بهر ئوهه کات دره نگ بورو، له گل دوازده قوتاییه که کن ئه ده سه‌لایتیه به ترداوه ئه شتانه بکهیت؟» 29 عیسا چونه ده روهه شار بُو گوندی بیت عه‌نیا. 12 بُو بیانی که پی فرمون: «برسیار نیکان لی ده کم، وه لام بدنه وه، بیت عه‌نیا بنه جیبشت، عیسا برسی بورو. 13 له دووروه منیش پیتان ده لیم به ج ده سه‌لایتیک ئه مانه ده کم: 30 دار ههنجیر نیک بینی گه لای کربوو، برهه لای چوو به لدماوه‌لکیشان یه حیا له ئاسمانه وه بورو بان له مرؤفه‌وه؟ وه لام ئومیدی ئوهه شتیکی پیوه بیانی. گهیشه لای و له گل زیاتر بدنه وه» 31 له تیو خویاندا کوتهه راوه‌یکدن و گوتیان: هیچی پیوه نه بینی، چونکه ورزی ههنجیر نه بورو. 14 ئینجا پیچنی «ئه گر بیلین، له ئاسمانه وه بورو، ده لیت، باشه بُچی باوه‌رتان فرمون: «ئیتر هه رگیز کس له بهرت ناخوات». قوتاییه کانیشی پیچنی 32 ئه گر بیش بیلین، له مرؤفه‌وه بورو...» له گوتیان لیبوو. 15 هاته توشله ام و عیسا چووه خملک ده تسان، چونکه یه حیا له لای هه مووان به‌راستی به ناو حه‌وشه کانی په‌رستگا و دهستی کرد به ده‌رکدن ئه‌وانه‌ی پیغمه‌مبه‌ر داده‌نزا. 33 ئینجا وه‌لام عیسایان دایه‌وه: «نازانین». لهوی خدریکی کرین و فروشنن بعون، میزی پاره‌گوره‌وان و عیساش پیچنی فرمون: «منیش پیتان نالم به ج ده سه‌لایتیک کورسی کوت‌رفوشانی سه‌ره‌وژیر کرد. 16 نه‌یده هیشت کس ئه مانه ده کم».

به شتمه کده به ناو حه‌وشه کانی په‌رستگا تیپه‌ریت. 17 **12** عیسا به نعرونه دهستی کرد به قسه‌کردن بُویان: فیزی ده کردن و دهیقه‌رمونو: «کایا نه‌نوسر اووه: [ماله کدم به مالی] «کایراه‌ک ره‌زیک چاند، په‌رژینیکی به ده‌ریدا کرد، چالیکی بوتری گوشین تیدا هه‌لکند و قولله‌یکی چاودیزی بنیاد ناه. به په‌زه‌وانانی سپارد و گهشته کرد. 2 له ورزی خویدا خزمه‌تکاریکی بُولای ره‌زه‌وانانه کان نارد، تاکو برهه‌می ره‌زه که له ره‌زه‌وانانه کان و هریگیت. 3 به لام گرگیان و لیاندا و به سه‌رسم بیون. 19 کاتیکی عیواره داهات، عیسا و قوتاییه کان چونه ده روهه شار. 20 بیانی که به‌ویدا تیپه‌رینه‌وه، دار نه‌نجیره که‌یان بینی له ره‌گهوه و شک بورو. 21 په‌تروس بیرو که‌وهه و گوقی: «رابی، سیر بکه! دار ههنجیره که نه‌فرهه ت خزمه‌تکاری دیکشی نارد، له ههندیکان دا و ههندیکان لیکرد، و شک بورو!» 22 عیسا وه‌لام دایه‌وه: «باوه‌رتان کوشت. 6 «ته‌نها کوره خوش‌هه ویسته کهی مابورو، له کوتایدا به خودا هه بیت. 23 راستیان پی ده لیم: ئوههی بهم کیوه بیت «هه‌لبکه‌نری و بکوه ناو ده‌ریاوه»، له دلدا گومان نه‌کات، به‌لکو باوه‌ر بکات ئوهه دهیلت دهیلت، نهوا بُوی ده بیت. 24 لمبه‌ر ئوهه پیتان ده ایم: هه موو ئوهه داوه ده کهن و نویزی بُون ده کهن، باوه‌ر بکهن که وه‌رتان‌تزووه، بُویان ده بیت. 25 کاتیک ده‌وهستن نویز بکن، ئه گر شتیکان به‌سه‌ریک‌که‌کوه هه بیت لی خوشین، تاکو باوه‌کیشان ئوههی که له ئاسانه له گوناهه کاتنان خوشبیت. 26 به لام ئه‌گدر بیوه لی خوش نه‌بن، باوکی ئاسمانیشان له گوناهه کاتنان خوش نایبت. سیره؟» 27 دیسان هاته‌وه توشله ام، عیسا له حه‌وشه کانی په‌رستگا نعرونه کهی لم‌سهر ئه‌وان فرمونو، به لام له خملک که تسان، ده گه‌را، کاهینانی بالا و مامؤستایانی ته‌ورات و پیران هاته

له گه ل چه و سانه و ه، له و دنیا ش ژیانی هه تا هه تایی . (aiōn g165)

له گل چه وسانه وه، له دنیاش زیانی هم تاهه تایی. 46 ئینجا گیشته شاری aiōn g165) بۆ کپیه وهی خەلکیکی زور.» 46 ئینجا گیشته شاری aiōnios g166) 31 بەلام زور له يه كەمینه كان دەبىه دواهە مين و ئەریخا له و كاتىھى خۆي و قوتايىيە كافى و خەلکیکی زور له دواهە مينه كاينىش دەبىه يه كەمین. 47 32 بە رېگاوه بەرە و ئورشەليم شارە كە هاتىھ دەرە وە، سوالكىرىكى نايىنا به ناوى بارىماوس سەرەدە كوتىن، عيسا پىئىيان كەتىبو، قوتايىيە كاينىش سەرسام كە بە واتاى كورى تىماوس دىت، له سەر پېنگا دانىشتبوبۇ. بىعون، ئەوانەي دواي دە كوتىن دە ترسان. دىسان دوازدە 47 كە يىستى ئەوه عيساى ناسىرە يە، هاوارى كەد: «عيساى قوتايىيە كە جيا كەدە و دەستى كەد بە باسکەرنى ئە و كورى داود، بەزە بىت پېندا يېتىوه!» 48 زور كەس ئە ويان شتىنە كە بە سەرى دىت. 49 فەرمۇسى: «ئەوا بۇ ئورشەليم سەرزەنلىت كەد تاكو پېندا نىڭ بىت. بەلام زور بە رەزتر سەرەدە كەپىن، كورى مرۆژ دە درېيە دەست كاھىناني بالا و هاوارى دە كەد: «كورى داود، بەزە بىت پېندا يېتىوه!» 50 مامۆستاياني تەورات، پېيارى مردىن دەدەن، دەيدەن دەست عيسا پراوهەستا و فەرمۇسى: «بانگى بىكەن.» ئەوانىش نايىنا كەيان تاجولە كەكان، 51 گالتىھى پى دە كەن و تەقى لىدە كەن و بە قامچى بانگى كەن و پېنيان گۈوت: «ورەت بەر زىت! هەستە، بانگت لىپى دەدەن و دەي كۈرۈن. دواي سى پرۇزە لە دەستىتىھە.» 52 دە كەت.» 53 ئىتىر كەۋا كەي فېيدا و هەستا و هاتە لاي عيسا، ياقوب و يۈچەنائى كورە كەن زەبىدە هاتە لاي و پېنيان گۈوت: 54 عيسا لىپى پرسى: «چىت دە دوىي بۆت بىكەم؟» نايىنا كە يىنى ماەستا، دەمانە وېت هەرچى دواي دە كەپىن بۇ مان بىكەت.» گۈوت: «پاپى، دە مەموى بىيەن.» 55 عيساش يېنى فەرمۇسى: «پۇ! 36 ئەويش يېنى فەرمۇسى: «چىتىان دە وېت بۇ تان بىكەم؟» 56 باوپە كەت توى چا كەر دە وە.» دەستىتە جى يىننائى بۆ گەرایە وە وەلاميان دايە وە: «كايىك لە سەر تەختى شىكۈمەندىيە كەت و بە رېگادا دواي عيسا كەوت.

دانیشیت، پیان رهوا بینه یه کیکان له لای راست و یه کیکان
له لای چه پت دابنیشن». 38 به لام عیسا یی فرمون: «نازان
بیت عه نیا له لای کیوی زه یتون، عیسا دووان له قوتاییه کافی
داوای چی ده کدن. تایا ده توانن ئه و جامه بخونه وه که من
نارد، 2 یی فرمون: «پونه ئه و گونده هی بهرامه رتان،
کاییک ده چنه ناوی، ده بین جاشکیک بهستراوه ته وه هتا
تیده بهرم؟» 39 ولامیان دایوه: «ده توانن». عیساش یی
لیستا کس سواری نهبوو، پکنه وه و بیتن. 3 گهريه کیک
لی پرسین: «بو ئه مه ده کدن؟ بیتن». گوره مان پیوستی پیهقی،
لیزجا زوو دینزیرته وه بو ئرده». 4 چوون و بینیان وا جاشکیک
لمسه رینگا که، لمبه ده رگای مائیک بهستراوه ته وه، هوانیش
کردیانه وه. 5 هندنیک کدس لموی راوه ستایون، لیان
پرسین: «چی ده کدن، جاشک که ده کنه وه؟» 6 وک ئه وهی
یوچه نایان بیسته وه، لیان تووره بون، 42 به لام عیسا بانگی
کردن و یی فرمون: «ده زان ئوانه هی به سه روکی نه ته وه کافی
دیکه داده نرین وه ک میر فرماتره واپیان به سه ردا ده کدن
و گوره کاییان دسه لایان به سه ردا دسه پن. 43 به لام
له تیو میوه دا ئاوا نایت، بدکو ئه وهی ده یوه ویت له تیوتاندا
پایه هی بهرز بیت، با بیتته خزمت تکاران. 44 ئه وهش که
ده یوهی له تیوتاندا بیتیه یه کدم، با بیتته به ندهی هه مووتان،
45 چونکه تهانه ت کوری مرؤفیش نه هاتووه تاکو خزمت
بکریت، بدکو خزمت بکات و ریانی خوی به خت بکات

و فریبیدریته دهربایوه. 43 ئەگەر دەستت تووشی گوناھی تاوه کو دەستیان لە سەر دابنیت، بەلام قوتایییە کان سەر زەنشتیان گردیت، بیبەر وە. بۇ تۆ باشترە بە دەستیکەو بچیتە ناو ژینەوە کەدن. 14 کە عیسا ئەمەمەی بىنى، تۈورە بۇو، پىچى فەرمۇن: لە وە دوو دەستت ھەبىت و بچیتە دۆزە خەوە، ناو ئاگەنیک «لېگەر ئەن مەنداان بىنە لام، رېپان لى مەگىن، چونكە شاشىنىيەن كە كۈزانە وەدى بۇ نىئە. 15 پاستیان پى دەلىم: ئەوەي نامىرىت و ئاگەنە كە ناكۈزىيە وە. 45 ئەگەر پىت تووشی گوناھى وەك مەنداانىك شاشىنىيە خودا قبول نە كات، ھەرگىن ناچىتە گردیت، بیبەر وە. بۇ تۆ باشترە بە پىچى كەو بچیتە ناو ژینەوە ناو يەوهە. 16 مەنداالە كائىشى لە باوهش كەد، دەستى لە سەر دانان لە وە دوو پىچە فریبیدریته ناو دۆزە خە. (Geenna g1067) 44 لەوي كەمە كانيان خودا هى وەك ئەمانىيە، 17 كايتكىشكە خەردىك بۇو دەرپۇشت، (Geenna g1067) 46 لەوي كەمە كانيان نامىن و ئاگەنە كە ناكۈزىيە وە. 47 ئەگەر چاوت تووشى گوناھى گردىت، دەرىپەتەن، بۇ تۆ (مامۇستاي باش، چى بىكمە تا كۆرۈپەنە مەتاھاتىاي بە میرات وەرگەم؟ (alōnnios g166) 18 عیسا پىچى فەرمۇو: «بۇچى بە باش باشترە بە يەك چاوه وە بچیتە ناو شاشىنىيە خودا وە دە وەرگەم؟» 48 (Geenna g1067) 19 راسپاردا دەنام ناوم دەبىت؟ بىچىكە لە خودا كەس باش نىيە. 20 راسپاردا دەنام خەسىنە كە ئاگەن سوپىر دە كەندەوە؟ با خۇپنان پىچى كوت: «مامۇستا، لە مەنداالىيە وە هەموو ئەم پاسپاردا دەنام بە جىنگىيان دەوە.» 21 عیسا سەيرى كەد و خۇشى ويست، پىچى تىدا يېت و لە گەل يەكترى لە ئاشتىدا بن». «

10 ئىنجا عیسا ئەۋىنى بە جىپىشىت و ھاتەن ھەرنىي يەھۇدىا و

ئەوبەرى پۇوبارى ئوردون. دىسان خەللىك لې كوبۇنەوە، وەك نەرچى خۇى قىرى دە كەن. 2 ھەندىك فەرىسى ھاتن بۇ تاقىكىردنەوە پەرسىياريانلىي كەد: «ئىلما دروستە مېزد ژەنكەي تەلاق بادات؟» 3 وەلام دايەوە: «مۇسا فەرمانى چى پى كەردون؟» 4 گۇتىان: «مۇسا پىچى داوه پاوا تەلاقامە بىنۇسىت و لە ژەنكەي جودا بېتىھەوە.» 5 بەلام عیسا پىچى فەرمۇن: «لەبەر دېلىقەتىان ئەم پاسپاردا دەيى بۇ نۇوسىن. 6 بەلام لە سەرەتاي بەدىھېپانەوە، خودا [بە نىز و مى بەدىھېپان]. 7 [لەبەر ئەدوھە پاوا دايىك و باوكى خۇى بە جىئەھىلىت و بە ژەنكەيدە دەنۇسىت، 8 ئىتەر دەرۋۇكىان دەبەن يەك جەستە.] كەۋاھە چىتەر دوو نىن، بەلکو يەك جەستەن. 9 لەبەر ئەدوھە ئەوەي خودا بە يەكترى گەيان دەوە، با مەرۇف جىاي نەكتەوە.» 10 لە مالەوهەش، قوتايىيە کان دىسان لەم بارىھە وە ئىيان پىرسى. 11 پىچى فەرمۇن: «ئەوەي ژەنكەي تەلاق بادات و يەكىكى دىكە بەپىنتىت، ئەوا داۋىنېپىسى بەرامبەر دەكات. 12 ئەگەر ژەن مېزدە كەي تەلاق بادات و مېزد بە يەكىكى دىكە بکات، ئەوا داۋىنېپىسى دەكات.» 13 خەللىكى مەنداالىيان هەنئاھە لاي عیسا خوشك، دايىك، باوك، مەنداال يان چىلگەن كە لە پېتىۋى من و مەنگىنې كەم بە جىپىشىتىت، 30 ئىستا لەم دىنابە سەد ئەوەندە وەرنە گەنېتىھە لە مال، برا، خوشك، دايىك، مەنداال و چىلگە

چی دهایت، چونکه توقیعون. 7 ههورنیکیش هات و بالی ده بیت.» 24 یه کسه رباوکی منداله که هاواری کرد: «باوهرم به سره رینادا کیشا، دنهنگیک له ههوره کدهو هات: «ئەم کوری ههید، یارمهقی بییاباوهرم بدە!» 25 عیسا که بینی خه ریکه خوشەوستمه، گوئی لی بگن!» 8 کاتیک لەنانکو سەپیری قەرەبالغ دهیت، له رۆحە پیسەکەی راخھۆری: «ئەی رۆحى دهوروپیشتیان کرد، له عیسا زیاتر کەسیان له گەل خۇیان كەپولان، فەرمانات پى دەکەم، لې وەرە دەرەوە و نەچیتەوە نە بینی. 9 کاتیک له چیا کە دەھاتە خوارەوە، عیسا فەرمانی تاوا!» 26 ئېنجا رۆحە پیسەکە هاواری کرد و بە توندى فىنى پېدان ئەوهى بینبىان بە کەسى نەلئىن، هەتا کورى مروۋ لەناو لېپىتا و لېتى هاتە دەرەوە. کورەک وەک مردووی لى هات، مەردووان ھەلدەستىتەوە، 10 ئەوانىش باپەتە كەيان له تیتو خۇیاندا تەمانەت زور كەس گوتىان: «مەد..» 27 بەلام عیسا دەستى هینىشەوە و لمبارەی ھەستانەوە تیمو مردووانەوە دەستىيان گەت و ھەلىستاندەوە، ئەلوش راوهستا. 28 عیسا چووهەوە بە گفتۇگۇ کرد، 11 جا پرسىياران لىكىد: «بۆچى مامۆستاياني مال، قوتاپىيەكەن بە تەنها لېپىان پرسى: «بۆچى ئەم مانتوانى تەھرات دەلئىن: «دەبیت يە كەم جار ئەلياس بیت؟» 12 دەرىيکەن؟» 29 بېتى فەرمۇنون: «ئەم جۆرە بە نویز ئەبىت عیسا وەلەم دانەوە: «راستە، ئەلياس دىت و ھەموو شىتىك دەرناكىت!» 30 لەمۇ پۈشىت و بە جەلەلدا تېپەرن، عیساش پىتىك دەخاتەوە. كەۋاھ بۆچى دەربارەی کورى مروۋ نەيوىست كەس بىزىت، 31 چونكە قوتاپىيەكەن قىرەدەرە کەد و نۇوسرىواھ كە دەبیت زور ئازار بچىتىت و سووکاپىيەتى پى ئېتى دەفرمۇنون: «کورى مروۋ دەدرىيە دەست خەلک و بىكىت؟ 13 بەلام پېتان دەلئىم، ئەلياس هات و چىيان وىست دەبکۈزۈن، دواى كوشانى بە سى پۇزۇ ھەلدەستىتەوە!» 32 پېيان کرد، ھەرودە كە ئەوهى لمبارەي ئەوهە نۇوسرىواھ! 14 بەلام ئەوان له قەسە كە تېپەگەشىن و تەسان لېپىرسىن. 33 کاتىك هاتەوە لاي قوتاپىيەكەن دىكە، خەلکىكى زۇريان ئېنجا ھاتە كە فەرناحوم. كە گەيشتە مالەوە، عیسا لېپىرسىن: لە دەھوروپیشتیان بىنى و مامۆستاياني تەھراتىش دەمەقالىيان «لە رېنگا گفتۇگۇ چىتىان دەکەد؟» 34 بەلام ئەوان پېندەنگ لەكەل دەکەن. 15 كە ھەموو خەلکە كە عىسایان بىنى يە كسەر بۇون، چونكە لە رېنگا مەشتمۇرپان لە گەل يەكتەر کرد كە كامىان سەرسام بۇون، رايانىكەد بەرەپپىرى و سلاۋىيان لىكىد. 16 پاپەبەر زىزە. 35 عیسا دانىشت و دوازدە قوتاپىيە كە بانگىكەد، عیسا لېپىرسىن: «لەسەر چى دەمەقالىيان لە گەل دەكەن؟» 17 بېتى فەرمۇنون: «ئەگەر يەكىك و سىتى يە كەم بىت.» 36 ئېنجا مندالىتكى ھېتىۋەتە لات، رۆخىنگى لائى ھەيد، 18 لەکوئى بىگىت، بە ھېتىا و لمباوە راستىاندا راپاگەت، گەتىيە باوهشى و بېتى فەرمۇنون: زەوپىدا دەدات، دەمى كەف دەكەت و ددانەكانى جىرەكتەتەوە 37 ئەوهى بە تاواي منهو پېشوازى لە يەكىك لەم مندالانە و پىرق دەبىت. داوام لە قوتاپىيەكەن كەد دەرىيکەن، بەلام بىكەت، پېشوازى لە من دەكەت، ئەوهى پېشوازىم لى بىكەت، نەيانتوپانى! 19 عیسا وەلەم دانەوە: «ئەي نەوهى بىباوهر، پېشوازى لە من ناكەت، بىلگۈ لەوهى ناردۇومى!» 38 بېخەنە هەتا كە لە گەلتان بىم؟ هەتا كە بەرگەتان بىگەم؟ مندالە كە بېتى گوت: «مامۆستا، يەكىكان بىنى بە تاواي تۇرە رۆحى پىسى بېتىنە لام!» 20 ئەوانىش ھېتىانە لاي. كە رۆحە پىسە كە دەرەدە كەد، ئېتەش پېتەن لى گەت، چونكە دوامان ناكەپوت!» عیسای بىنى، دەستىھەجى مندالە كە فى لېپات و كەۋوته سەر 39 عیسا فەرمۇوی: «رېنگى لى مەگەن، كەس نېيە بە تاواي زەوی، دەگەزى و كەف لە دەمەيە دەھات. 21 عیسا منهو پەرجۇو بىكەت و بىغانىت لەدۋاى ماۋەيەكى كورت بە لە باوکى مندالە كەپىرسى: «لە كەيەوە واى لېپاتووه؟» گوتى: خەپە باس بىكەت، 40 چونكە ئەوهى دەۋمان نېيە لە كەملانە. 41 لە مندالىيەوە. 22 زور جارىش خىستۇويە تېبىيە تاوا ئاڭ يان ئەوهى بە تاواي منهو جامىيەك ئاثارى پېدان، لە بەر ئەوهى ھى ئاواوهو تاکو لەناتىوی بىبات. ئەگەر دەتواتىت شىتىك بىكەت، مەسىخەن، راستىيان پى دەلئىم پاداشتىن نا تاپىت. 42 ئەوهى بەزە بىت پېتەن بىتەوە و يارمەتپەن بىدە!» 23 عیسا بېتى فەرمۇو: يەكىك لەم بچوکانە كە باوهەپان بە من ھەيد تووشى گوناھ «لە كەر دەتواتىت؟» ئەوهى باوهەپەتتەنگەمەش شىتىك بېتەن، باشتەر بېتى بەرداشىكە، گەورە بە مەلىەت ھەلۈوسەت

پر په لکه نایان کوکرده وه. 9 رُمَارهی ئه وانهی ئاماده بیون له اووه له لکیش، هندیکیش ده لین ئه لیاس، هندیک دیکش تزیکی چوار هزار کس ده بیون، دواي ئوهه کي عيسا ده لین يه کيک له پنځمه بران.» 29 لې پرسين: «ئهی شوه ده لین خله لکه کي به پريکرده، 10 يه کسنه له گل قوتاپهه کانی سواري من کيم؟» په تروس وه لام دايده وه: «تو مه سیجه کدست.» 30 بدلهم برو و هانه ناوچه ی ده مانووسه. 11 فرسيبيه کان هاتن جا ئاگداري گردنوه له لای کس باسي نه کمن. 31 ئينجا عيسا ده ستيان به مشتموک کرد، هروههها بوئهه وه دهستي کرد به قيرکديان که کوری مرؤف ده دېت زور تاق بکنه وه، دواي نيشانه يه کي ئامانيان لې کرد. 12 عيسا ئازار بچېزېت، پران و کاهينان بالا و مامؤستياني تهورات له ناخوهه ئاهينيکي هله لکيشا و فرمومو: «بوجى ئهه نوهه يه رهتی بکنه وه، بکورهت و دواي سی رژو هه ستيانه وه، 32 دواي نيشانه ده کات؟ راستييان پې ده ليم: نيشانه نادرينه ئهه نوهه به ئاشکرا کرد که په تروس هينيانه نوهه،» 33 ئينجا به جي هيشتن، دوباره سواري بدلهمه که بولو ئهه لاوه و دهستي کرد به سه رزه شتکردنې. 33 به لام عيسا و په پريوهه ئوهه ر. 14 قوتاپهه کان له بيريان چو بولو له گل ئاوری دايده وه و سهيری قوتاپهه کانی کرد، سه رزه نشي په تروسي خويان نان بههن، له بهله که دا تهنه يه ک نانيان پېيو. 15 کرد و فرمومو: «لهه رجاوم لاچو، ئهی شه يهان! تو بير عيسا رايسپاردن: «وريان، ئا گداري هه ويرتشي فرسيبيه کان له شته خوداپهه کان نا کيشه وه، به لکوشتى مرؤفانه.» 34 و هه ويرتشي هيرودس بن.» 16 له ناو خوياندا به يه کتريان ئينجا خله لکه و قوتاپهه کانی بانګکرد و پېچي فرمومون: «نه گدر گوت: «لهه رهه وه ناخان پې نيهه.» 17 عيسا که بهمه کسيک دهيه ويټ بيهه قوتاپهه من، با نکولی له خوي بکات ده زانی، پېچي فرمومون: «بوباسي نوهه ده کدن که ناخان پې نيهه؟ و خاچه کي هله لکريت و دوام بکويت. 35 نوهه يه ويټ ئاپا ههتا ئيستا دلتان هه رهه؟ 18 ژيانی خوي رزگار بکات، ده دېرپېتنيت، به لام ئوهه له خو چاوتان هه يه، ناپن، گويتان هه يه، ناپيستان؟ هه رههها پيپاواي من و مزگينييه کدم ژيانی خوي بدورپېتنيت، رزگاري بيريان نايهه وه؟ 19 کاتيک پېنج نانه کدم بول پېنج هه زاره که ده کات. 36 چې به کلکي مرؤف دېت ئه گر هه مو جهان لډکرده، چهند سه بهه ته پر له په لکه ناخان هه لکرته وه؟» وه لاميان بياوهه و خوي بدورپېتنيت؟ 37 يان کسيک له برامبهه دايده وه: «دوازده.» 20 ئهی کاتي حهوت نانه که بول چوار ژيانيدا ج بهه يه ک ده دات؟ 38 نوهه له لای ئهه نوهه هه زار که که، چهند سه بهه ته پر له په لکه ناخان هه لکرته وه؟» داوپيپس و گوناهابره شهرمي به من و به وته کام بيټ، وه لاميان دايده وه: «حهوت.» 21 ئينجا پېچي فرمومون: «هيشتا کوري مرؤفيش شهرمي پېچي ده دېت، کاتيک به شکومندي ئينا گن؟» 22 کاتيک عيسا و قوتاپهه کانی هاته بېت سهيدا، باوكهه وه له گل فريشه پېروزه کاندا ديهه وه.»

کسيکي ناينيان هينيانه لاي عيسا و لې پارانه وه دهستي لى 9 ئينجا پېچي فرمومون: «راستييان پې ده ليم: هندیک له وانهی بدات. 23 ئوپيش دهستي ناينما کي گرت، برد په ده رهه وه لېره راوه ستاون، مردن ناچيزن ههتا شاشنې خودا نهين به دېيکه و تغې له سره چاوى دا و دهستي له سره دانا و لې پرسی: «هېچ ده دېت؟» 24 پاوه که سهيری ده رهه وهري کرد و گوتني: «خله لک ده پېنم وه ک دره دخت ده رون.» 25 ديسان عيسا دهستي خسته وه سره چاوى، چاوى تېپې و چاک بوروهه و هه مو شتېکي به روونې بیني. 26 ئينجا بول مالی خوي رهوانه کي گردهوه و فرمومو: «جارۍ مه رې بول ناو دې.» 27 عيسا و قوتاپهه کانی به رهه و گونهه کانی قېسېه رېپهه فيليپوس «پابي، پيان باشه لېره بین، با سې کېر دروستکهين، يه کيک به پريکهون، له پريگا له قوتاپهه کانی پرسی: «خله لک ده لين بوټو و يه کيک بول موسا و يه کيکيش بول ئه لیاس.» 6 نهيده زانی من کيم؟» 28 وه لاميان دايده وه: «هندیک ده لین يه حيائی

دەگەن، بەلام دىليان لېم دۇورە. 7 بەخۆزايى دەمپەرسىن، لېكىد رۇحە پىسە كە لە كېھەكىدى دەرىبەكتا. 27 ئەۋىش يېنى تەنها راسپاردهى مەرقۇقانە قىرى خەلک دەكەن[.] 8 ئىوھ فەرمۇنۇ: «جارى با مەندالان ئېرىن، چونكە ناشىت نانى مەندالان راسپاردهى خوداتان پاشتگۈئى خىستوو و دەستتەن بە نەرىتى بىردىرىت و فېرىدىرىت بۆ سەگ». 28 بەلام ئەنەكە وەلەمى مەرقۇقە گۈتكۈۋە» 9 دىسان يېنى فەرمۇن: «باش راسپاردهى دايىوه: «گەورەم! سەگىش لە ئېرىخوانىدا لە پاشماھى مەندالان خودا رەت دەكەنەوه، بۇ ئەوهى پارىزگارى لە نەرىتى خۇزان دەخوات». 29 يېنى فەرمۇن: «لە بەر ئەم قىسىيە، بېرى، رۇحە بىكەن. 10 ئەوهتا موسا گۈتكۈۋەتى: [پىزى دايىك و باوگان پىسە كە لە كېھەكىت دەرچۈچو،] 30 كاتىك ئەنەكە كە گەپرایوه بېگىن، [ئەوهى نەفرەت لە دايىكى يان باوگى بەكتا، دەبىت مالەوه، بىنى مەنداڭە كە لە سەر جىيگەكەي پالكەوتۇو و رۇحە بىكۈرۈتى]. 11 بەلام ئىوھ دەلىن: «ئەنگەر يەكىن بە دايىك پىسە كە لى دەرچۈچۈبو، 31 ئېنجا عيسا ھەرنى سۇرى يان باوگى بېلتىت: ئەوهى لە مەنۇھ سووەتلىي وەردە گىرت، بەجىيېشت و بە سەيدادا بەرەو دەرىياچەيى جەھىلەنەت، بە دەيكىمە قوربانى،» كە دىارىيە بۇ خۇدا، 12 ئېت نايەلەن هېچ ھەرنى دە شارە كەدا. 32 كەپىكى لالەپەتەيان بۇ ھەيتا و اىنى شىتىك بۇ دايىك يان باوگى بەكتا. 13 بە نەرىتەتەن كە پارانەوە دەستى لە زمانى دا. 33 عيسا بىرىدىيە لايەكەوه، لە يەكتىرى وەردە گەن، دەسەلاقى راسپاردهى خودا رەت دۇور لە خەلکەكە، پەنجەكانى خىستە ناو گۈنى كاپراوه و ئەنە دەكەنەوه. زۇر شىتى دېكەي وەك ئەمە دەكەن». 14 دىسان بە دەستى خۇزى و پاشان دەستى لە زمانى دا. 34 چاوى بەرەو عيسا خەلکەكەي بانگىردى و يېنى فەرمۇن: «ھەممۇ گۈئىم لى ئاسغان ھەلبىرى و لە ناخوھۇ ئاھىكى ھەللىكىشا و يېنى فەرمۇن: بېگىن و تېيىگەن. 15 شىت نىيە لە دەرەوهى مەرقۇقە و بىتەن ناوى «ئىغىفەسا!» واتە بىكىيە. 35 دەستىبە جى گۈئىھە كانى كەنەوه و گلاؤى بەكتا. بەلام ئەوهى لە مەرقۇقە دەتىھ دەرەوهى، و گۈنى زامانى شلىپووه و بە رەوانى قىسىي كەد. 36 ئېنجا ئەوه مەرقۇف گلاؤ دەكتا. 16 ئەوهى گۈئى ھېيە بۇ يېستن رايسپاردن بە كەس نەلىن، بەلام چەند رايدەسپاردن ئەوان با گۈنى بېرىتىت. 17 كاتىك خەلکەكەي بەجىيېشت و زىياتى بلاولۇيان دەركەدەوه. 37 زۇر سەرسام بۇون و دەيانگوت: هانە مالەوه، قوتاپىيە كانى بۇ شۇونە كە پرسىياريان ئېرىكىد. 18 يېنى «ھەمۇ شىتىكى بە باشى كەردووه! وادەكتا كەپىسىتىت و فەرمۇن: «ئايا ئىيەش تېنە گەيشتۇن؟ ئايا ئىتىنە گەن كە ھەرجى لال قىسە بەكتا».

لە دەرەوهى مەرقۇقە دەتىھ ناوا بەرەو ناتوانىتت گلاؤى بەكتا؟ 19 8 لە بۇ زۇراندا كۆمەلمە خەلکىكى زۇرى دېكە كەپىۋەنەوه، چونكە ناچىتە دلىيەوه، بەللىك سكى، پاشان دەچىتە دەرەوهى لە بەر ئەوهى ھېچيان نەبۇ يېتىن، عيسا قوتاپىيە كانى بانگىردى و جەستەرى،» بەمەش رايدەكىيەنەن كە ھەمۇ خواردىيىك پاكە. يېنى فەرمۇن: 2 «دەلەم بە خەلکە دەسەسوتىت، ئەوه سىن ۋۇزە 20 ئېنجا فەرمۇسى: «ئەوهى لە مەرقۇف دەردە چىت، ئەوهى لە گەلەن و ھېچيان نىيە يېتىن. 3 ئەنگەر بە بىسىيەتتىپان ئەنۈرە مەرقۇف گلاؤ دەكتا، 21 چونكە لە ناوا بەرەو، لە دلى مەرقۇقە، مال، لە رىنگا بېرنا كەن، ھەندىكىشىيان لە دۇورەوه ھاتۇن.» 4 بىرى خارپ دەردە چىت: بەدەرەوشىتى، درى، كوشتن، 22 قوتاپىيە كانى و لامىان دايىوه: «كى دەتowanىتت لەم چۈلەۋانىيە داۋانىپىسى، چاوجىنۇكى، خارپەكارى، ھەنلەنەتەنەن، بەرەلاي،» نانى ئەمانە بىدات؟ 5 ئىلى پرسىن: «چەند ناتنان پىيە؟» گوتايان: چاپىسى، كفر، لوتەبرىزى، گللى. 23 ھەمۇ ئەم خارپانە «ھەوت،» 6 ئېت فەرمانى دا خەلکە كە لە سەر زەۋى دانىشىن. لە ناخى مەرقۇقە دەردە چىن و گلاؤى دەكەن.» 24 عيسا حەوت نانەكەي وەرگىت و سۈپاپى خوداى كەد و لەقى ئەنۋىن بەجىيېشت و چوو بۇ ھەرنى سۇرە چۈوه مالىك و كەن دايىھ قوتاپىيە كان تاڭو دابەشى بىكەن، ئەۋانىش بەسەر نەبۈسىت كەس بىانىت، بەلام نەيتاۋى خۇزى بشارىتەوه. 25 خەلکە كەدا دابەشىان كەد. 7 چەند ماسىيەكى بچۈوكىشىيان لە بەر ئەوهى ژىتىك كېھەكىدى رۇحى پىسى تىتابوو، كاتىك ھەوالى ئەۋىي بىسەت يەكسەر رەتات و لە بەرپىي كەوت. 26 بېرىت. 8 ئېت خواردىان و ئېرىبۇون، دوايى حەوت سەبەتە ئەنەن كەش يۇنانى بۇو، لە رەگەزى فينيكىيە سورىا بۇو، داوابى

له بهر سوینده کهی و ئهوانهی له گەلی له سەر خوان بۇون، بەرئى دەکات. 46 دواى بەرىتكەنلەن، بۇ نويزگەدن چووه نەيەيىست بەتى بكتاھەوە. 27 پاشا يەكسەر جەلادى تارد و سەر شاخ. 47 كە گىوارە داهات، بەلەمە كە له ناواهە راستى فەرمانى دا سەرلى بەھېتىت. ئەۋىش چوو وله زىنلەن سەردى دەرياچە كە بۇو، عىساش بە تەنەنە له سەر وشكانى بۇو، 48 كە پەراندە، 28 له سەر سىنىيەك سەرى ئۇمىيەتىدا داھات، بەلەمە كە له ناواهە ماندوو بۇون، چونكە كەچەش داي بە دايىكى. 29 قوتاپىيە كافى يە حىيا يېتىيان، هاتن ئاراستەتى دەرياچە كە پېچەوانە بۇو، له بەرەبەيان هاتە لایان، تەرمە كەيان ھەلگەرت و له گۈرپىكدا ناشتىيان. 30 نېزدراوان له بەسەر دەرياچە كە دا پۇيىشت و ويستى ئىيان تىپەرتى. 49 عيسا كۆپۈونەوە و ھەموو ئەو كارە و قىركەنلەن يەن بۇ گىزپەيەو بەلام كاتىك بىننەيان بەسەر دەرياچە كە دەرىوات، وايازىنى كە كۆپۈونەوە. 31 ئەۋىش يېي فەرمۇنون: «ھەر خۇزان وەرنە دىۋەزمەيە، جا ھاوارىيان گەردە، 50 چونكە ھەموو بىننەيان و شوينىيەك چۈل كەمىيەك پشۇو بەدەن». له بەر ئۇمۇدە ئەۋەنە پەشىكان، ئەو دەستبەجى قسىي لە گەل كەرنى: «ورقانە بەرز دەھاتقۇن دەچۈن زۇر بۇون، دەرفەتى نان خواردىنەن بۇو، بى! ئەوه منم، مەترىن». 51 ئىنجا بۇ لایان سەرگەوتە ناو 32 ئېئەر ھەر خۇيان بە بەلەم چۈنە شوينىيەك چۈل. 33 بەلام بەلەمە كە ورەشباكە و ھەستا، جا بە تەواوى سەرسام بۇون، 52 خەلکىيەك زۇر ئەوانىان لە كاتى رۇيىشتىدا بىننى و ناسىيانەوە، له بەر ئۇمۇدە لەپەرجۇوئى نانەكان ئىنەنە كەيشتن، دلىان ھەر بەرق لە ھەموو شارە كانەوە پېڭەوە بە پىن بەرەم و ئەۋىن راياندە كەد بۇو. 53 كاتىك عيسا و قوتاپىيە كافى پەرىنەوە ئەۋەنە، هاتە و پېشىيان كەوتىن. 34 كاتىك عيسا لە بەلەمە كە دابەزى، خاكى جەنيسارتە و له نگەريان گۆرت. 54 كاتىك لە بەلەمە كە خەلکىيەك يېشومارى بىننى و دلى پېيان سوتا، چونكە وەك دابەزىن، خەلک عيسايان ناسىيەوە. 55 بە پەلە رۇيىشتىن و مەرى بى شوان واپۇون، ھەر بۇيە دەستى كەد بە قىركەنلەن بە دەستىان كەد بە هيئانى نەخۇشە كانىيان بەسەر نوينەكانەنەوە بۇ زۇر شەت. 35 كاتىك درەنگ داهات، قوتاپىيە كافى هاتە ھەر شوينىيەك كە دەيانتىست عيساى ئىيە. 56 بۇ ھەر شوينىيەك لاي و گۇتىيان: «ئەم شوينە چۆلە و ئىستا كاتىش درەنگە. دەچۈن، شار، كېلگەك، خەلک نەخۇشە كانىيان لە بازار 36 بەرپىان بەك، تاكو بېچەنە ئەم كېلگەك و گوندانە دەروروبەر دادەنما و لىي دەپارانوھە كە تەنەنە دەست لە چەمكى كەساھە كە خواردىن بۇ خۇيان بکەن». 37 بەلام وەلام دانەوە: «ئىو بەدەن، جا ھەموو ئەوانە دەستىان لىي دەدا چا كەد بۇونەوە. شىتكان بەندەن با يېتىن». پېيان گوت: «ئايليا بېچىن بای دوو 7 فەرىسى و ھەندىيەك لە مامۇستاياني تەورات كە سەددىنار نانىيان بۇ بېرىن و بىاندەبىنى، تاكو يېتىن؟» 38 ئەۋىش لە ۋۆرشهلىيەوە ھاتىبۇن له لاي عيسا كۆپۈونەوە. 2 بىننەيان يېي فەرمۇنون: «بېرۇن بىزان چەند ناتنان ھەيە،» كە زانىيان ھەندىيەك لە قوتاپىيە كافى بە دەستى پىس نان دەخۇن، وانە گۇتىيان: «پېتىچە نان و دوو ماسى». 39 ئىنجا فەرمانى پەدان بى دەست شوشتن، 3 چونكە فەرىسى و ھەموو جولە كە كان نان ناخۇن ئەگەر بە باشى دەستىان نەشۇن، له بەر ئۇمۇدە كۆمەل كۆمەل لەسەر سەۋەزە گا دابىتىشىن. 40 بە كۆمەل دانىشتن، سەددەد بەنچا پەنجا. 41 ئىنجا پېتىچە نانە كە پېيەھەست بۇون بە نەرىتى پېرانەوە، 4 دەرورەھە كاتىك لە بازار و دوو ماسىيە كە ھەلگەرت و تەماشى ئاسانلىكى كەد، سۈپاسى دىنەوە نان ناخۇن هەتا خۇيان نەشۇن، زۇر دابۇنەرىتى دىكەش كەد و نانەكانە لەتكەردى دايە قوتاپىيە كافى تاكو لە بەرەدە مىيان ھەيە كە جىئە جىئى دەكەن، وەك شوشىنى كاسە و چاپەست دايىنن، دوو ماسىيە كەشى بەسەر ھەموويان دابەش كەد. 42 و دۆلکەي مىس. 5 فەرىسى و مامۇستاياني تەوراتىش لە ھەموو خواردىان و ئېر بۇون. 43 پاشان دوازەد سەبەتى پېر عيسايان پرسى: «بۇچى قوتاپىيە كانت لەسەر نەرىتى پېران ناپۇن لە پەلەنەن و ماسىيەن ھەلگەرتەوە. 44 ئەۋانە ئەنە كەيان خواردىپېتىچە هەزار پاپا بۇون. 45 دەستبەجى عيسا قوتاپىيە كافى ئىشايىاي پېغەمبەر سەبارەت بە ھۇرەدى دوپۇرو پېشىنى باشى ناچار كەد سوارى بەلەمە كە بن و پېشى بکۈن بۇ ئەوبىرى كەد دوووه، وەك نۇوسراوه: «[ئەم] گەلە ھەر بە دەم بىزىم ئى دەرياچە كە، بۇ شاروچەكە ئىت سەيدا، ھەتا خۇي خەلکەك

مرد، ئیتر ئازیزیت مەخەر بەر مامۆستا.» 36 عیسا قىسەكانى بىكەن بەلام كراسى زىادە لمبەر مەكەن. 10 يېھى فەرمۇون: تەوانى بەرگۈئى كەوت، بە پېشەوا كەيى كەنىشى فەرمۇو: «لە هەر شۇينىك چۈونە مالىك، لەۋى بىيىنە وە هەتا ئەھىپىت، پە تۈرسە، تەنها باوهەرتە بەيىت.» 37 نەھىيەنىشت كەس لەگەلى بەجىدەھەيلان. 11 ئەگەر لە هەر شۇينىكىش پېشوازىپانلى 38 ھاتەنە مالى پېشەوا كەيى كەنىشى، بىنچى هەرا و گىريان و پېتەن بەتكەن، بۇ شايەقى لەسەريان. 12 ئەۋانىش چۈونە شىۋوھەتىكى زۇرە. 39 چۈوه زۇورە وە، يېھى فەرمۇون: «بۇچى دەرەرە وە جارى توبە كەندين دا. 13 بۇچى پىسى زۇرەن دەراتانە و دەگىزىن؟ كېچە كە نەم دوووه، بەلکۇ نوستووه.» 40 دەرگەرە و زۇرە خۇشىان بە رۇن چەورگەر و چاكان كەنەنە وە بە مە خەلکە كە يېھى پېشكەننەن. بەلام عیسا ھەموويانى دەرگەرە 14 ھېرىۋەسى پاشا لەم بارىيە وە بىسى، چونكە ناوى عیسا دەرەرە، دايىك و باوکى مندالە كەيى بىر دەگەل ئەۋانە لەگەلى دەنگىدا بۇرۇھە دەيانگوت: «يەحىايى لەتاوهەللىكىش لەنانو بۇون و چۈوه زۇورە وە بۇ ئەھە شۇينەيى مندالە كەيى لېبوون. 41 مەدوان ھەستاۋەتە وە، لمبەر ئەھە كارى پەرجۇو لەسەر دەستى مندالە كەيى گەرت و پېھى فەرمۇو: «تالىسا، قۇم!» كە دەستى ئەھە دەركىت.» 15 خەلکى دىكە دەيانگوت: «ئەلياسە،» بە واتايى «كىرۋەلە، پېت دەلەم ھەستە!» دېت. 42 كېچە كە ھەندىتىكىش دەيانگوت: «پېغەمبەرىنە، وەك پېغەمبەرانى كە تەممەنی دوازىدە سال بۇو، دەستەجىن ھەستا و دەستى بە سەرەدەمى كۆن.» 16 بەلام ھېرىۋەس كاتىك بىسى، گۇنى: چۈخوتىن كەن، جا ھەموويان زۇر سەرسام بۇون. 43 بە تۈنۈشىش «يەحىايى، ئەھە سەرم بېرى، ئەھە ھەستاۋەتە وە!» 17 چۈخوتىن كەس بە مە نەزانىت و فەرمۇو شىتىكى بەدەن با ھېرىۋەس لەبەر ھېرىۋەدای رۇنى فىلىپېسى بارى، ئەھە كە خۆئى خواتىبۇرى، ناردىبۇرى و يەحىايى گۆتۈپ، پەلبىسى چۈخوتىن.

6 عیسا ئەھۇنى بەجىدەنىت و گەرایە و شارە كەي خىزى، قوتايبىيە كەنىشى دواى كەوتىن. 2 كە بۇوە شەمە، لە كەنىشتدا دەستى كەد بە قىرકەدنى خەلک، زۇرە لەوانە گۆپىانلى گەرتبىو سەرسام بۇون. گوتىيان: «ئەم ئەمانە لەكۈنى بۇو؟ ئەم داتايىپەي يېھى دراوه و ئەم پەرجۇوانە لەسەر دەستى دەكىزىن! 3 ئەھە دارتاشە كەي كۈرى مىيەم و برا كەي ياقوب و يۈسى و يەھۇزا و شىمۇن نىيە؟ خوشكە كانى لېزە لەلان ئىن؟» ئىتەر رەتىان كەدەدەوە. 4 بەلام عیسا يېھى فەرمۇون: «پېغەمبەر بىر پەزىز نىيە، لە شارى خۆى و لەتىوان خزم و كەسوكار و مالى خۆى نەبېت.» 5 ئىتەر لەۋىدا نەتىوانى هېچ پەرجۇويك بىكتا، تەنها چەندەن نەخۇشىك نەبېت كە دەستى لەسەر دانان و چا كىركەنە وە، 6 لە بىباوهېرى ئەوان سەرى سۈرۈما. ئىنچا بە گوندەكانى دەرورى بەردا دەگەرە و خەلکى قىر دەكىد. 7 دوازىدە قوتايبىيە كەي بانڭىرە، دوو دوو دەستى بە ناردىيان كەد و دەسەلەتى بەسەر رەۋەھە پىسە كاندا پىدان. 8 رايسباردىن كە بۇ رىنگا هېچ نەبەن جەڭ لە گۆچاپىك، نە نان و نە توورە كە و نە پارە بۇ بەر پاشىن، 9 پىلاو لە پى لەسەر سىنىيەك بەدەتى.» 26 پاشا زۇر دلگۈان بۇو، بەلام

عیسا له دواوه سه‌ری خستبووه سه‌ر سه‌رینیک و خه‌وتیوو. هات که روحی پیسی تیدابوو، رپوداوه کدیان بُخ‌له‌لکه که هه‌یانساند و پیشان گوت: «ماهُستا، به لاتوهه گزنج نیهه نه‌گدر گیزایه‌وه. 17 ئیتر ده‌ستیان به پارانهوه کرد له عیسا تاکو له لمناوخچین؟» 39 ئه‌ویش هستا و له ره‌شебا کدی راخ‌خربی و به ناوچه کدیان بروات. 18 کاتیک عیسا سواری به‌له‌مه که ده‌بورو، ده‌ریاچه که‌ی فرمومو: «پیده‌نگ به! هیمن بده!» ره‌شебا که ئه و کسنه‌ی روحی پیسی تیدابوو، لی پارایه‌وه که له‌گکلی وه‌ستا و بیووه هیمنییه کی ته‌واو. 40 ئینجا پیچی فرمومون: «بُچی بروات. 19 رینگای نه‌دا، به‌لکو پیچی فرمومو: «بگرپیوه ناو ئه‌ومنده ده‌ترسن؟ هیشتا باوه‌رتان نیهه؟» 41 ئه‌وانیش توقین مال و که‌سوکاره کدت، بیان بگیزه‌وه په‌روه‌ردگار چی بُوت و به‌یه کتريپان ده‌گوت: «ئه‌مه کییه؟ ته‌نانه‌ت با و ده‌ریاиш کردوبه و چون به‌زه‌بی پینتا هاته‌وه.» 20 جا رپویش و له ده شاره‌که ده‌ستی به جا‌رانی هه‌موه‌ته‌وه کرد که عیسا بُوی گوپیزایل ده‌بن!»

5

ئینجا گدیشنه ئه‌وبه‌ری ده‌ریاچه‌که، بُو هه‌رینی گه‌راسین. 2 کاتیک عیسا له به‌له‌مه که دابه‌زی، يه‌کسره لمناوا گورستان پاوازیکی توش بُو روحی پیسی تیدابوو، 3 لمناوا گورستاندا ده‌ئیا، که‌س نه‌یده‌توانی چیتر بیبه‌ستیه‌وه، ته‌نانه‌ت به زنجیریش. 4 زور جار به کوکت و زنجیر ده‌ستراوه، به‌لام زنجیره‌کانی ده‌پچاراند و کوته‌کانیشی ده‌شکاند، که‌س نه‌یده‌توانی به‌سه‌ریدا زال بیت. 5 شه و پرۇز به‌ردوه‌ام لمناوا گورستان و له چا‌کاندا بُوو، هاواری ده‌کرد و به‌رد له‌شی خوی بریندار ده‌گرد. 6 کاتیک له دووروه‌ه عیسای بیتی، پایکرد و گرتوشی بُو برد. 7 به ده‌نگیگی بەرز هاواری گوت: «چیت له من دویت، ئه‌ی عیسای کوری خودای هه‌رده‌ز؟ سویندت دهدم به خودا، نەشكەنچەم مەدە!» 8 چونکه عیسا پیچی فرموموبوو: «ئه‌ی روحی پیس، له پاپاهه که وهره ده‌ره‌وه!» 9 ئینجا لی پرسی: «ناوت چییه؟» پیچی گوت: «ناوم لیگیزئه، چونکه ئېمه زورین.» 10 زورپیش له عیسا پارایه‌وه نەيانپىرەت ده‌رمه‌می ناوچه‌که. 11 له‌وئی رانه به‌رازیکی گدوره له قەد شاخه‌که ده‌له‌وھاران، 12 روحه پیسە کان له عیسا پارانه‌وه: «بمانىزه ناو به‌رازه‌کان، با بچىنە ناویان.» 13 ئه‌ویش بُرچی پىدان. روحه پیسە کان هاته‌ده‌رمه و چونونه ناو به‌رازه‌کان، ئینجا رانه که که تزىيکى دوو هزار سه‌ر ده‌بیون، به خىرايى له دپالا کەوه بُوناوا ده‌ریاچه‌که هەلدۈران و خنکان. 14 به‌رازه‌وانه‌کان رايالىكىد و هەوالىان دا به شار و گوندەکان. خەلکەکەش هاتق تاکو بىيىن چى رپوپلاوه. 15 کاتیک هاتله لای عیسا، بىنبايان ئه‌وهی له‌شکىزىك روحی پیسی تیدابوو، دانىشتووه و پۇشتىيە و ئاقلىق، ئیتر ترسان. 16 ئەواندش که بىنبايويان چى به‌سه‌ر به‌رازه‌کان و ئەمو کسەدا له مالى پىشەواى کە نىشته‌وه هاتن و گوتیان: «پچە کدت

دیسان عیسا له کناری ده ریاچه‌ی جه لیل دهستی کرد **عیتی بی بهره‌م ده بن.** 20 گهوانه‌ی دیکه که له سه ر به قیرکدن خه‌لک، خه‌لکیکی هیچگار زور ای کوبووه‌هه، زه‌ویه‌کی باش توقرکان، گهوانه‌ن که پهیامه که دهستن و تاکو اوی ایهات چووه ناو بهله‌میکی ناو ئاوه‌که دانیشیت، و هریده‌گن و بهره‌م دده‌ن، یک به سی و یک به شهست هه‌موو خه‌لکه که ش له تزیک ئاوه‌که له سه ر و شکانی بون. 21 و یک به سه‌د.» 22 ینجا یی فرمون: «ئایا خه‌لکی چرا به نمونه زور شتی قیرکدن، له قیرکدن که دیدا پییانی فرمومو: هه‌لده که ن تاکو بخنه ریز تهشت یان نویه‌وه؟ باشه له سه ر 3 «گوی بگن، جوتیاریک چووه ده رهه توو بکات. 4 چرادان دایانین؟ 22 چونکه هیچ شتیکی شاردار اووه نیه ٹاشکرا که تووی دهه شاند، هندیکی که وته سه ریگا، بالنده ش نهیت و نهیت نیه ده رهه کویت. 23 گه‌گریه کیک گویی هات و خواردیان. 5 هندیکیش که وته سه ر زه‌ویه‌کی هه‌یه بیستن، با بیستت.» 24 هه‌روه‌ها یی فرمون: به رده‌لان که خویل کدم ببو، خیزا سه ریان ده رکد، چونکه «ورد بینه و لهوه دیستن. بهو پتوانه‌یه شیوه بی خه‌لک زه‌ویه‌کی قوول نه ببو. 6 به‌لام که روزه‌هه‌لات سووتان و ده بیتون، خودا بیتان ده پویه‌وه و زیارتیستان ده داتق، 25 وشك بون، چونکه رهگان نه ببو. 7 هندیکیشان که وته تیو چونکه ئوهه‌یه هه‌یه‌تی، پی ده دریت، ئوهه‌ش که نیه‌تی، درکان، درکه کان گه‌وره بون و خنکاندیان و بهره‌میان تهنانه‌ت ئوهه‌یه هه‌شیه‌تی لیتی ده سه نریه‌وه.» 26 هه‌روه‌ها نه‌دا. 8 هندیکیش که وته سه ر زه‌ویه‌کی باش، روان و فرمومو: «شانشینی خودا له مروقیک ده چیت توو بوه‌شینیه گه‌شیان کرد و بهره‌میان دا، یک به سی و یک به شهست سه ر زمو. 27 شه و ده خه‌ویت و روزه‌هه‌لده‌ستت، تووکه و یک به سه‌د.» 9 ینجا فرمومو: «نه‌وهی گویی هه‌یه بی سه ر ده رده‌کات و گشه ده‌کات، ئوش نازانیت چون بیستن، با بیستت!» 10 کاتیک عیسا به تهنا ببو، ئوهانه‌یه له ده دیت. 28 زموی له خویه‌وه بهره‌م ده دات، یک کدم حار ده رپویشی بون له گدل دوازده قوتاییه‌که، ده رباره‌یه نمونه‌که گی، ینجا گوله‌گنم، پاشان له گوله‌گه‌نم که دا گه‌نمی ته‌او. 29 لیان پرسی. 11 ئوش یی فرمون: «نه‌نه شانشینی خودا به‌لام کاتیک بهره‌که په‌ده‌کات، دهسته‌جی داسی لی گیر به شیوه دراوه، به‌لام ئوهانه‌یه له ده رهونه هه‌موو شتیکان ده‌کات، چونکه درویه‌یه هاتوه.» 30 هه‌روه‌ها فرمومو: به نمونه پی ده گوتریت، 12 بیوه‌هی «[به سهیرکدن سهیر] شانشینی خودا له چی ده چیت؟ به چ نمونه‌یه که رپوون بکن، به‌لام نه‌پین، به بیستن بیستن، به‌لام ینه‌گن، نوه‌ک بکه‌یه‌وه؟ 31 شانشینی خودا وه ک دمنک خه‌رته‌ایه که، کاتیک بگه‌رپیه‌وه و ببه‌خشرین!» 13 ینجا یی فرمون: «ئایا لهم له سه ر زموی توو ده کریت، له هه‌موو تووه‌کانی سه ر زموی نمونه‌یه تینه‌گه‌یشتن؟ باشه چون له نمونه‌کانی دیکه تیده‌گهن؟ بچووکره. 32 کاتیک توو ده کریت، گشه ده‌کات و له 14 جوتیاره که په‌یاهی خودا توو ده‌کات. 15 هندیک ک دس هه‌موو رپووه‌که کان گه‌وره ته‌دیت و لقی گه‌وره ده رده‌کات، وه کو ئه و توانه‌ن که ده کهونه سه ریگا که، که پهیامه که بیان به شیوه‌یه که بالنده‌ی شه‌یان دیت و بکن» 33 هه‌تا ئه و ئاسته‌ی دهیانوی لیتیگن، عیسا به زور لی توو ده کریت، کاتیک دهیستن دهسته‌جی شه‌یان دیت و بکن.» 34 هه‌تا ئه و ئاسته‌ی دهیانوی لیتیگن، عیسا به زور ئه و پهیامه ده بات که تیاندا توقرکاوه. 16 ئوهانه‌ی دیکه که نمونه‌یه له شیوه‌یه خه‌لکی قیره‌گرک، ببی غونه قسی ده سه ر به رده‌لانه که توقرکان، گهوانه‌ن که پهیامه که دهیستن و بونه‌ده کردن، به‌لام کاتیک به تهنا ده ببو له گدل قوتاییه کان دهسته‌جی به خوشیه‌وه و هریده‌گن، 17 به‌لام بی ماوهیه کی خوی هه‌موو واتا کانی بی رپوون ده کردنوه. 35 هر ئه و روزه، کم ده مین، چونکه رهگان نیه. دواتر له بده پهیامه که تووشی کاتیک شیواره داهات، به قوتاییه کانی فرمومو: «با په‌رپیه‌وه ته‌گانه و چه وسانه‌وه ده بن، یه کسر ده کون. 18 ئوهانه‌ی توبه‌ر.» 36 ئه‌وانیش خه‌لکه که بیان به جیشت و هه‌ر به دیکه که له تیو درکه کاندا توقرکان، ئه‌مانه ئوهون که پهیامه که شیوه‌یه له تاوه بهله‌م که ببو بردیان، بهله‌م دیکه‌شی له گدل دهیستن، 19 به‌لام خه‌می ریان و فربیخواردن دهله‌مندی ببو. 37 ینجا ره‌شہ‌ایه کی توند هه‌لیکرد، شه‌پوله‌کان به توندی و تاره‌زووی شه‌کانی دیکه دینه ناوه‌وه و پهیامه که ده خنکین، له بهله‌م کیان ده دا، که خه‌ریک ببو پریت له ئاوه. 38

بچی شتیک ده کن که له شه مهدا دروست نیه؟» 25 کرد و ناوی لینان نیز دراوان، تاکو له گلی بن و بچه جاردان عیشان وہلامی دانهوه: «ئایا نه تاخن خونیدوه توه داود چی کرد پیانیت و 15 دده سلاطین هیئت بو ده رکدنی پوچی پیس. کاتیک خوی و نهوانه له گلی بون کوهته ته نگانه و بر سیستان 16 ثم دوازده کمسه دیاری کرد: شیون که ناوی لینا برو؟ 26 له سه رده می ئه پیاتاری سر روکی کاهینان، داود چووه په ترس، 17 یاقوبی کوری زبدی و پوچنه نای برای که ناوی ناو مالی خودا و نانه ته رخانکاروی خوارد، دایه نهوانه ش که لینان بوانه رگس، واته کورانی هه وره تیشنه، 18 هه روهه ها له گلی بون، ئه و نانه که دروست نیه بخوریت بو کاهینان ئه ندرابوس، فیلیپوس، به رقیماوس، مهتا، توماس، یاقوبی نهیئت.» 27 ئینجا پی فرمون: «شه مه بو مرؤف به ده پیزاوه، کوری حلمنی، ته داوس، شیونی کانه وی و 19 یه هوزای نه ک مرؤف بو شه مه. 28 که واته کوری مرؤف گدورهی ئه سخه ریوتی که عیسای به گرن دا، 20 عیسا چووه مائیک و دیسان خه لکیکی زوریان لی کوپووه ووه، به شیوهه که رؤزی شه مهه يه.»

3

ئینجا رُویشت و له هموو جه لیلدا له که نیشته کنیان پهیایی مرؤوف له سر زهوي ده سه لاتی گوناهه خشینی ههیه...» خودای راده گهیاند و رُوحی پیسی دهرده کرد. 40 پاپاویک به ئیفليجه که فرمومو: «پیت دهلم: ههسته، نوینه کدت هاته لای عيسا که نه خوشی گولی ههبوو، لی پارابه وه و هله لگره و بپوره وه مالهوه.» 12 ئهلوش يه کسهر هستا و چوکی دادا و یېنی گوت: «ئه گهربته ویت، ده توانیت پاک نوینه کهی هله لگرت و له برجاوی ههموویان چووه درهوه، به بکه یتهوه.» 41 عيسا دلی یېنی سووتا و دهستی بۆ دریزگەر شیوه یه که ههموو سه رسام بون و ستایشی خودایان کرد و دهستی لیدا و یېنی فرمومو: «دهمه ویت، پاک بدرهوه!» گوتیان: «هه رگیز شتی وaman نه بینیوه!» 13 دیسان عيسا چووه 42 دهستبه جى گولییه کهی لیبیوه وه و پاک بوبوه. 43 سه رکتاری ده ریاچه کد، خله لکه که ههموو لینی کوبیونه وه و دواي ئوهه که عيسا پلاوه کهی به توندی ئاگدار کردهوه، ئهلوش دهستی کرد به فیزگەنیان. 14 له کات رُویشتیدا، ئیق دهستبه جى بپری گرد، 44 یېنی فرمومو: «ئاگداربه، هیچ کوری حله لینی له شوینی باجگری دایشتوو، یېنی فرمومو: شتیک به کس مهلى، بەلام برق خوت پیشانی کاهین بده و بۆ «دوام بکوهه.» ئهلوش هستا و دواي کوت. 15 له کاتیکدا پاکوونه وه کدت ئه و قورباينیه موسا فه رمانی کردووه بیکه، عيسا له مالی ئیش دانیشتوو، زور له باجگران و گوناهباران وەک شایه تیبه ک بۆیان.» 45 بەلام ئه و رُویشت و دهستی به له گەل عيسا و قوتايبیه کافی له سر خوان بون، چونکه ژماره ی جارپدان و بلاوك دنه وهی ئەم هه واله کرد، له بەر ئه وه عيسا ئهوانه زور بوبو که دواي کوتیبون. 16 مامۆستایانی تهورات نه یتوانی به تاشکرا بچیته ناو شار، بەلكو له شوینه که فهربیی بون، کاتیک بینیان عيسا واله گەل گوناهبار و چووله کاندا بوبو و خله لکیش له ههموو لايه کەوه دههاته لای. باجگران نان ده خوات، به قوتايبیه کافی ئه ویان گوت: «بوجچی 2 پاش چەند رُویزیک عيسا هاتهوه بۆ كفه رناخوم، له گەل باجگر و گوناهباران نان ده خوات؟» 17 که عيسا گوئی له مالهوه، 2 خله لکیکی زور کوبونه وه، به چەند رکاش شوین نه ماپیوو، ئهلوش دهستی کرد شیوه یه ک لە بەر دەرگاش شوین نه ماپیوو، ئهلوش دهستی کرد بکدم، بەلكو گوناهباران.» 18 کاتیک قوتايبیه کافی يه حیا و ئیفلیجیان هینایه لای، به چوار کەس هەیانگەتبۇو. 4 بەلام ھەزىز زوری خله لکه کەوه نه یاتوانی لی تزیک بینهوه. جا کوتیکی گورهیان کرده سەریانی ئه و شوینه که عيسای بەرۇۋۇ دەن، بەلام قوتايبیه کافی تۈرە بەرۇۋۇ نابان؟» 19 عیاش ئیبیو و نوینه کەيان شۇرەرگەددەوە کە پاوه ئیفلیجە کەی له سر ئیبیو و نوینه کەيان شۇرەرگەددەوە کە پاوه ئیفلیجە کەی له سر بوبو. 5 کاتیک عيسا باورى ئهوانی بینی، به ئیفلیجە کەی بن کاتیک زاوا له گەلیاندایه؟ هەتا زاوا له گەلیاندا بیت ناتوان فرمومو: «کورم، گوناهه کانت بەخشران.» 6 ھەنديک لە دەخرييە وە، ئەسلا له رۆزە دە بەرۇۋۇ دەن. 21 «کەس مامۆستایانی تهورات کە له وئى دانیشتوو، له دلى خۇياندا دەخرييە وە، ئەسلا له رۆزە دە بەرۇۋۇ دەن.» گوتیان: 7 «بوجچی ئەمە بەم شیوه یه دەد دیت؟ كفر دەکات! کراسى كون بە پەرپەیک کە نەچچوپەتیئە ئاۋ پىتنە ناکات، چونکە پىنە نوینه کە له کراسە كونە کە رادە كیشىت و دپاوايە کە بچىگە له خودا ئە ده توانیت گوناه بېخىشىت؟» 8 دهستبه جى عيسا له رۆحىيە و زانى کە ئهوان له دلى خۇياندا بە خراپتى دەبىت. 22 كەسىش شەرابى نوى ناكانە ناو مەشكەي جورە بىر دەكەنە وە، یېنی فرمومون: «بوجچى له دلتاندا بىر كۆنە وە، ئەگىنا شەرابە کە مەشكە كە دەدرىتىت، شەرابە کە لەم شنانه دەكەنە وە؟ 9 كاميان ئاساتىرە، به ئیفلیجە کە دەدرىتىت و مەشكە كەش لەنانادە چىت. بەلكو شەرابى نوى بگوترىت: «گوناهه کانت بەخشران، يان بگوترىت: «هەسته، دەكىيە ناو مەشكەي نویوه.» 23 له رُویزیک شەممە دا عيسا نوینه کەت هله لگرە و برق؟ 10 بەلام بۆ ئەمە وەی بزان كورى بەنما دەغلدا تىيدە پەرى، قوتايبیه کافی بە پىنگاوه دەستیان کرد بە گولە گەنم لېكىدە وە. 24 فەرسىيە کان بىيان گوت: «بۈوانە،

کمیک دور کوتاه، یاقوتبی کورپی زه بدی و یوحنه نای

برای بینی، لمانو به له میکدا توره کهی خزیان چا کده گردوه.

20 یه کسره بانگی کردن، ئه وانیش زه بدی باوکان له گدل

کریکاران لمانو بهله مه که به جیبیشت و دوای کوتون. 21

ئینجا عیسا و شوینکه و تووانی چوونه شاری که فهرنامون. له

3 [کسیک له چوله وانی هاوار ده کات و ده لیت: «پینگا

بز هاتی یه زدان ئاماذه بکن، ریچکک کانی بز ریکی بخنهن.»]

4 یه حیا هات، له چوله وانیدا خلکی له ئاو هله ده کیشا و

وهک ده سه لاتداریک فیروزی ده کردن، نهک وهک مامؤستایانی

جاری له تاوه له لکیشانی توره کردن دهدا بز گوناه به خشن.

5 خلکی هه موو گوندنه کانی یه هودیا و هه موو ٹورشه لم

تیدابوو، لمپر هاواري کرد، 24 گوتی: «عیسا ناسیره بی، چیت

ده هاتنه لای، دانیان به گوناهه کانیاندا دهنا و له سه رده ستی

لیمان ده دیت؟ هاتووی له ناومان بیت؟ ده زامن تو کیتیت،

ئهوله پروباری ئوردون له ئاو هله ده کیشان. 6 جلوه رگ

پیروزه کهی خودایت!» 25 عیسا لیتی راخوری و فرموموی:

«بیدنه نگ به! لی و هره ده روهه!» 26 روحه پیسه که ش فی

له پیاوه که هینا و به دنگی بهرز هاواري کرد و لی هاته

ده روهه. 27 هه موو سه رسام بون و کوتونه پرسیار له یه کتری:

من به تواناتره، تهنانهت شایانی ئه وه نیم دابه و یه وه و قهیتیانی

«ئمه چیه؟ فیکر دیتیک نویه به ده سه لاته وها! فدرمان به

پیلاوه کانی بز بکه مه وه. 8 من له ئاوتان هله ده کیشم، به لام

له روحه پیروزان تان هله ده کیشیت.» 9 لهو پروزانه دا عیسا

ناوبانگی عیسا به هه موو ناوجه هی ده روهه بری جه لیدا بلاو

بووه وه. 29 کاتیک عیسا له کل یاقوب و یوحنه نا کنیشته کیان

ده ستی یه حیا له پروباری ئوردون له ئاو هله لکیشان. 10 هه رک

عیسا له ئاو هک هاته ده روهه، بینی ئاسمان شه بون، روحه

شیمون لمانو جینگادا که و تیو، تای هه بون، خیرا باسی ئه ویان بز

پیروزیش وک کوتونیک له سه ری نیشته وه. 11 ده نگیکیش

عیسا کرد. 31 ئه ویش هات، ده ستی گرت و هه لیسیانده وه،

له ئاسمانه وه هات: «تو کورپی خوش ویستمی، به تو زور

تایله که بریدا و ده ستی کرد به نخمه تکردنیان. 32 ئه و یغواره یه

دلشادم.» 12 دستبه جی روحه پیروز عیسا به ره و چوله وان

لپاش رژوژتاوبون، هه موو نه خوش وئه و کسانیه بان بز ده هینتا

برد. 13 چل رژوژ له چوله وانیدا له تیوان ئازله لانی کینیدا بون،

که روحه پیسیان تیدابوون. 33 هه موو دانیشتوانی شاره که

له بز ده رکه کانیان به یه بینی، تیوان فریده دایه

دوای ده ستگیر کردنی یه حیا، عیسا هاته جه لیل و مزگتی

خودای راده گیاند و 15 ده یقه رموو: «کانه که هاتونه دی و

پاشایتی خودا تزیک بووه وه. تو به بکن، باوهه بهم مزگتی

بیهین.» 16 کاتیک عیسا به کناری ده ریاچه هی جه لیدا

ده رقیش، شیمون و ئه ندر اووسی برای بینی، تیوان فریده دایه

ده ریاچه که، چونکه ماسیگ بون. 17 عیسا بینی فرمومون:

بیان گوت: «هه موو خله که به دواتدا ده گهربتن.» 38 عیسا

پیچی فرمومون: «وهرن، با بیوین بز دیهه کانی ده روپیش، تا کو

ده ستبه جی توره کانیان به جیبیشت و دوای کوتون. 19 ئینجا

لولیش پیامه کدم را بگیه نم، چونکه من بز ئه مه هاتووم.» 39

له ئاسمان و له سه زهوي دراوهنى. 19 كەواهە بىرۇن، ھەمۇو
نەتەوەكان بىكەنە قوتابى، بە ناوى باوک و كور و پۇچى پېرۈز
لە ئاویان ھەلبىكىشىن، 20 قۇربان بىكەن با كار بىكەن بە ھەمۇو
ئەو شىنانە كە پامسپاردۇون. دلىيان من ھەمۇو رۆژىي
لە گەلتام، ھەتا كۈتاي زەمان.» (aiōn 165)

وازت لی هینام؟] دیت. 47 کاتیک هندیک لهوانه‌ی لهوی «پاسهوانان ههیه، برون چوتان پی باشه واپاسی بکهن.» 66
پراوهستابون گوینان لی برو، گوتیان: «ئه وو بانگی ئه لیاس ئهوانیش چون گوره کیان پاس کرد، موریان له بهردکه که دا
ده کات!» 48 ده ستبه جی یه کیک لهوان رایکد و ئیسفه نجیکی و پاسهوانیان دانا.

هلهکرت، خستیه ناو سرکوه و کردی بهسر قامیشیکوه و 28 دواشمه له بهره‌یانی یه کدم پژوژی ههفتهداء،
پیتاکو چخوتهوه، 49 بهلام ئهوانی دیکه گوتیان: «لیگدری، با
برانین ئه لیاس دیت پزگاری بکات؟» 50 عیاش به دنگیکی
بهز هاواری کردکوه و گانی سپارد. 51 لهو کانه‌دا پرده‌ی
په رستگا له سرهوه ههتا خواره‌وه شهق برو و برو به دوو
پارچهوه. زهولی له رزی و بهرد درزیان برد و 52 گوره کان
کرانه‌وه، زوریک له لاشه‌ی گلی پیروزی خودا که مردبوون
ههستانه‌وه. 53 دواشمه ههستانه‌وه عیسا، له گوره کان هاته
دهرهوه و چونه ناو شاری پیروز، بوزور که سیش دهرکهون.
54 کاتیک سرهله‌له که ئهوانه‌ی له گلی پاسهوانی عیسايان
ده گرد، بومله‌ره زه که ئه شانه‌یان بیتی که روویدا، زور
ترسان و گوتیان: «بپراسی ئه مه کوری خودا برو!» 55 زور
ئه لهوی بون، له دورهوه ته ماشایان ده گرد، ئهوانه‌ی له
جهلیه‌وه که تویون و خزمه‌تیان ده گرد، 56 مه‌جهدی
رهمووی، هستاوه‌تهوه، پیش عیوه ده چیته جه لیل، لهوی
لی دریگزا ابوو، 7 خیرا برؤون و به قوتاییه کانی باین: «ئه و له تیو
مردوواندا هستاوه‌تهوه، پیش عیوه ده چیته جه لیل، لهوی
ده بیین، ئه و تا پیم گوتون.» 8 دوو زه که خیرا له لای گوره که
ریشتن، به ترس و خوشیه‌کی گوره‌وه رایانکرد، بونه‌وه
هه وال بدنه قوتاییه کانی. 9 ئه و برو عیسا تووشیان هات و
رهمووی: «سلاو!» ئه مانیش چونه پیشه‌وه، پیچی عیسايان
گرت و کرتوشیان برو برد. 10 عیسا پیچی رهموون: «مه ترسن،
برؤون به برا کانم باین با بچنه جه لیل، لهوی ده مین.» 11
که ده ریشتن، هندیک له پاسهوانه‌کان هاته ناو شار و
ئه ووی روویدابوو برو کاهنیان بالایان گیپیوه و. 12 ئهوانیش
له گل پیران کوبونهوه و راوازیان کرد، زیویکی زوریان دایه
سرربازه‌کان و 13 گوتیان: «باین،» کاتیک ئهه خه‌توبوون،
قوتاییه کانی له شهودا هاتن و دزیان، 14 ئه گر ته مهش
له لای فرماته‌وا بیسترا، ئهوا رازی ده کین و له کیشه و
کرفت ده تانباریتن.» 15 ئهوانیش زهه کیان و هرگزت و چون
قیرکان، وايانکرد، ئیتر ئه قسه‌یه ههتا ئهه مه‌روش لهناو جوله که دا
بلاؤ بروه‌تهوه. 16 ئیتر یازده قوتاییه که چونه جه لیل، برو
هه لدله سمه‌وه، 64 جا فهمان بده ههتا ریوژی سیهیم گوره که
ئه و کیوهی عیسا فرمانی پیدابوون. 17 کاتیک ئه و بیان بیتی
پاس بکریت، نهوهک قوتاییه کانی بین و بیدزن، ئه و سا به
کرتوشیان برو برد، بهلام ههندیکان گومانیان کرد. 18 عیسا
گل باین له تیوان مردووان هستاوه‌تهوه، جا چه‌واشی
لیان نزیک بروه‌وه و قسه‌یه برو کرد: «هه مو ده سه‌لا تیک
دواشی لهوی یه کدم خراپتر ده بیت.» 65 پلاتو سیش گوتی:

در اووه زیوه کایان هله لگرته وه و گوتیان: «دروست نییه بیخه ینه 26 ئهوسا باراباسی بوقا زاد کردن، به لام فهرمانی دا که عیسا گنجینه‌ی پهستگاوه، چونکه نرخی خوینه». 7 ئینجا ته گیریان بدرينه بهر قامچی و پاشان له حاج بدریت. 27 سربازه کافی کرد و گلکنگی گوزه کده کیان بوقا گورستانی پیگانان پی کری. فرماترهوا عیسیان بوقا کوشکی فرمانزهوا برد و ته اوی 8 لبه رئوه وه و گلکنگیه هه تا نه مرموش بیچی ده گوتی کلکنگی سهربازه کان له دوری کوبونه وه. 28 رووتیان کرده وه و خوین. 9 ئهوسا ئوه وه به هوی پیغمه بر یه میا گوتراوه، کدواییکی سوریان له برکد. 29 هه روهها تاجیکان له درک هاته دی: [سی پارچه زیوه کیان برد، ئم نرخه لدلاین دروستکد و له سهربیان کرد، قامیشیکان دایه دهستی راستی، نهوهی ئیسرائیله و له سدری خه ملینزا، 10 ئینجا به گلکنگی لبه رده‌هی چوکیان دادا و گالته‌یان پی ده کرد و دهیانگوت: گوزه کده کیان دا، وه ک یه زدان فرمانی پیدام]. 11 عیساش «سلاوه‌ئی پاشای جوله که!» 30 ئفیان لیکرکد، قامیشکیان له بردم پیلاتوسی فرماترهوا راووه ستاء، فرماترهواش لبی برد و به سهرباندا کیشا. 31 دوای ئوه وه گالته‌یان پیکرد، پرسی و گوق: «ئایا تو پاشای جوله که؟» عیساش فرموموی: کدوکیان له بردا کند و کراسه کدی خوینان له برکده وه، «خوت گوتت». 12 کاتیک کاهینیان بالا و پیران سکالابان بر دیان تاوه کوهه خاچی بدهن. 32 کاتیک دهه اته ده روهه اینی ده کرد، هیچ وه لامی نه ده دایوه. 13 پیلاتوس بیچی گوت: پیاوینکی کورنییان بیچی ناوی شیمون بورو، ناچاریان کرد «ئایا گویت لی نییه چه ند شایه تیت له سدر ده دهن؟» 14 به لام خاچه کدی ئوه هله لگریت. 33 که گیشتنه ئوه شوینه‌ی بیچی عیسا ته تانه‌ت به وشه‌یه کیش وه لامی نه دایوه، فرماترهواش ده گوترا گولگوسا، که به واتای «شوینی کاسه سهره» دیت، 34 زور سه رسام بورو. 15 له هه رجهزیکدا فرماترهوا کرد بیویه شه رابی تیکل به تالا ویان دایه عیسا تا کو پیخوانه وه، که تایی نه ریت به گویزه‌ی خواتی خه لکه که بندک اویک نه زاد بکات. گرد نه ویست پیخوانه وه. 35 که له خاچیان دا، به تیروپیشک 16 له و کانه‌دا گیراوینکی بندوابانگان هه بورو که ناوی باراباس جله کایان دابهش کرد. 36 ئینجا لمونی دانیشن و ئیشکان بورو. 17 لبه رئوه کاتیک کوبونه وه، پیلاتوس لبی پرسین: گرت. 37 له ژور سدریه وه تاوانتمامه کهی ئه ویان دانا که «ده تانه ویت کیتیان بوقا زاد بکم، باراباس یان عیسا، ئوه وه نوسرابیو: «ئهمه عیسایه، پاشای جوله که». 38 دوو دزشیان بیچی ده گوتی مه سیح؟» 18 چونکه زانی له بر تیره‌ی عیسیان له گلی له حاج دا، یه کیک له لای راستی و ئوه وه دیکه ش به گتن دابوو. 19 کاتیک پیلاتوس له سهره کورسی دادوری له لای چېپ. 39 ئه وانه بیویدا تیده بپین، جنیویان بیچی دانیشنبوو، زنه کدی هه والی بونارد: «هیچ له ویتاوانه مکه، دهدا و سهربان باده دا و 40 دهیانگوت: «ئهی رو خوختنیه ری چونکه ئه مرقو له خهوندا له بر ئوه زور نه زارم چیزت». 20 پهستگا و بنیادنره وه له سی روزدار، خوت پر زگار بکه! به لام کاهینیان بالا و پیران خه لکه کیان جوشدا که داوا بکن ئه گر توه کوری خودا، له خاچه که دابه زه! 41 به هه مان باراباس ئازاد بکری و عیسا له ناو ببردیت. 21 فرماترهوا شیوه کاهینیان بالا له گل ماموستایانی ته ورات و پیران گالته‌یان وه لام دانه وه: «لهم دووانه کامه تان دهوي بونان ئازاد بکم؟» پهده کرد و دهیانگوت: 42 «خلکی دیکه رزگار کرد، به لام گوتیان: «باراباس». 22 پیلاتوس لبی پرسین: «ئهی چی له عیسا ناتوانی خوی رزگار بکات! ئه گر پاشای ئیسرائیله، با ئیستا بکم، ئوه وه بیچی ده گوتی مه سیح؟» هه موو گوتیان: «با له خاچه که دابه زیت، باوه بزی پنده هیتین! 43 پشته به خودا حاج بدریت!» 23 ئه ویش گوق: «بوق؟ چ خراپه‌یه که کردووه؟» بهست، با ئیستا خودا رزگاری بکات، ئه گر ئه می ده ویت، به لام ئه وان زیاتر هاواریان ده کرد: «با له حاج بدریت!» 24 چونکه گوق: «من کوری خودام.» 44 دزه کانیش که له گل پیلاتوس بیچی سوودی نییه و خه ریکه ئازاده دهات، له حاج درابون قسیان پی ده گوت. 45 له کاشتیز دوازده وه ئاواری هینا و له بردم خه لکه که دهستی شوشت و گوق: «له هه تا سی، تاریکی بالی به سهره هه موو زه ویدا کیشا. 46 تیزکه خوینی ئه مه بیتاوانم! له ئهستوی شویه!» 25 گل هه موو کاشتیز سی عیسا به ده نگیکی به رز هاواری کرد: «[ئیلی، ئیلی، وه لامیان دایوه: «با خوینی له ئهستوی ئیلی و مندالمان بیت!» له ما شده به قاتی؟]» که به واتای [خدای من، خودای من، بوق

گرتم ده دات نزیک بروه ووه.» 47 هیشتاه و قسهی ده کرد، سه روکی کاهینانیش یعنی گوت: «سویندت ددهم به خودای
یه هوزا هات، که یه کیک بوله دوازده قوتاییه که، کومدیکی زیدلوو، پیتان بلن، ظایا تو مه سیمه که کی، کوری خودای»
زوری له گکل بولو که به شمشیر و کوته کوه له لایان کاهینان 64 عیسا یعنی فرمومو: «خوت گوت، منیش پیتان دلهیم،
بالا و پیرانی گله وه نیزدابون، 48 ئوهی به گرخت دهدا له یئستاوه کوری مرؤف دهینن له دهسته راستی خودای
نیشانه یه کی پنداپون، گوتیووی: «ئوهی ماچی ده کنم ئوه تو انادار داده نیشیت و به سه رههوری ئاسمانه وه دیته ووه».
خوبیه تی، پیگرن.» 49 دهسته جی هاته لای عیسا و گوتی: 50 ئینجا سه روکی کاهینان جله کافی خوی دادری و گوتی:
«سلاو راپی.» ئینجا ماچی کرد. 50 عیساش یعنی فرمومو: «کفری کرد! ئیتر ج پیوستیمان به شایسته ههیه؟ ئوهه تا
«هاوری، ئوهی بُری هاتووی پیکه.» ئینجا هاته پیشنهوده گوییان له کفره که بولو. 66 راتان چیه؟» و هل میان دایه وه:
و عیسا یان دهسته سهر کرد و گرتیان. 51 لمنا کاویه کیک (شایانی مردنه) 67 ئینجا تفیان له برووی کرد و مستیان
له اووهی له گکل عیسادا بولو، دهستی دریزکرد و شمشیره که لیدا، هندیکیش زله بیان لیدا و 68 گوتیان: «ئهی مه سیح،
هل کیشا، له خزمه تکاری سه روکی کاهینانی دا و گوئی پری. ئه گکر پیغمه مبهربیت، بزانه کی بولو لیبدایت؟» 69 له و کاته دا
52 عیسا یعنی فرمومو: «شمشیره کدت بگه رینهوده شوینج خوی، په ترؤس له دهه ووه، له حوه شه که دانیشتبوو. کاره کدریک
چونکه هه موو ئهوانهه شمشیره هله گر، به شمشیر دهمن. 53 هاته لای و گوتی: «توش له گکل عیسای جه لیلی بولویت.»
ظایا وا ده زانیت ناتوانم بانگی باوم بکم و زیاتره دوازده له شکر 70 نهوش له بورده هه موویان نکوئی کرد: «نازانم چی
فریشتهه بولو بپریزت؟ 54 به لام ئیتر چزن نوسراوه پریزه کان ده لیت.» 71 ئینجا په ترؤس چووه ده رهه و بُرناو دالانه که،
دینه دی، که ده لین بهو شیوه یه پیوسته رو و برات؟ 55 کاره که ریکی دیکش بینی و بهوانهی ئه وی گوت: «ئه مه
له و کاته دا عیسا به خه لکه که فرمومو: «ظایا من که سینکی له گکل عیسای ناسیره بی بولو.» 72 دیسان به سویند خوارنه وه
یاخیبووم که به کوتاهک و شمشیره وه هاتونون بیگن؟ روحانه نکوئی لیکرد: «ئه و پاوه ناناسم!» 73 دواي که میک ئهوانهه
له حوه شه کافی په رستگا دانیشتبووم خه ریکی قیرکدن بولوم، له وی راوه ستایبون هاتن و به په ترسیان گوت: «به راستی
نه تانگرتم. 56 به لام ئه مانه هه مووی رو و برا په هاتنه دی توش له وانیت، شیوه زاره کدت ناشکرات ده کات.» 74 جا
نوسراءه پریزه کافی پیغمه مبه ران.» ئینجا هه موو قوتاییه کان دهستی کرد به نه فره تکردن و سویند خواردن و گوتی: «ئه و پاوه
به جیان هیشت و رایانکرد. 57 ئهوانهه عیسایان گرت، ناناسم!» دهسته جن کله شیر خویندی. 75 ئه وسا په ترؤس
بردیانه لای قیافایی سه روکی کاهینان، له وی ماموستایانی قسه کافی عیسای بیر کوهه وه که فرموموی: «پیش ئوهه
ته ورات و پیران که بیونه وه. 58 په ترسیش دور به دور بیو کله شیر بخونتیت، سی جار نکولم لی ده کهیت.» ئیتر چووه
حوه شه مالی سه روکی کاهینان دواي گوت، ئینجا جووه ده رهه و به کول گه ما.

ژوره‌وه و له تیو خزمه‌تکاران دانیشت تا کو دهرئه‌نجامه‌کهی ۲۷ کاتیک روزبیوه‌وه، هه موو کاهینانی بالا و پیرانی بیلیت. ۵۹ کاهینانی بالا و هه موو ئندامانی ئەنجومه‌نی بالای کەل تەگییریان کرد کە عیسا بکوئن. ۲ جا به سیانه‌وه و بردیان جوله‌که بدوانی شایه‌تییەکی درۇدا دەگەران لەسەر عیسا، تا کو سزای کوشتنی بەسەردا بىدەن. ۶۰ بەلام ھیچیان نەدۇزیپه‌وه، بە گۆتىنى دەست پېلاتسوی فەرماتەوهادا ۳ ئېنجىا ھەۋزا، ئەوهى هەرچەندە زۇر شایه‌تى درۇزىن ھاتن. لە كوتايىدا دوغان ھاتن، سى دراوه زیوه‌کەی بۇ کاهینانی بالا و پیران گەراندەوه و ۴ گۆتیان: «ئەمە گۆتى:»دەتوانم پەرسەتگائى خودا بپووخىم گۆتى: «گوناھم کرد کە ناپاکىم لە مەرقۇيىكى بىتاوان کرد.» ۶۱ و بە سى رۇۋىن بىنیدا بىنېمه‌وه،» ۶۲ جا سەرزوک کاهینان گۆتیان: «بە ئېمە چى؟ خۇوت دەزانتى.» ۵ ئەویش زیوه‌کانى لە ھەستا و ئىچى گوت: «ھېچ وەلام نادىدەیەوه؟ ئەم پاواهەج پەرسەتگا فریدا و چۈو خۆئى ھەلۋاسى. ۶ بەلام کاهینانی بالا شایه‌تییەکت لەسەر دەدەن؟» ۶۳ بەلام عیسا پېددەنگ بۇ.

گران بفروشایه و پاره کهی بدرایه به هزاران.» 10 عیسا ده‌رژیت. 29 پستان ده‌لیم: له مه‌دوا ئیتر لام به رهه‌مهی میو بهمهی زانی و یېچی فرمون: «بېچى ئەم زىن بىزاز دەن؟ ناخۆمەوه، هەتا ئەو بۇزۇ دىت كە سەرلە نوئى له شاشىنى شىتىكى چا كى بۇ من كرد. 11 هەزاران ھەميسە لە گەلتان، باوكم لە گەلتان دەيختۇمەوه.» 30 ئىنجا گۈرانى بۇھىان گوت بەلام من ھەميسە لەلاتان نىم. 12 كاتىك ئەم بۇنەي و چۈون بۇ دەرهەوهى شار بۇ كىيىز زەيتۈن. 31 ئىنجا عیسا بەسەر لە شىدا پرۋاند، بۇ ئامادە كەندىن بۇ ناشت ئەمەي كرد. یېچى فرمون: «ئەمشەو بەھۆي ئەمەي بەسەرم دىت ھەمووتان 13 راستىتان پى دەلیم: له ھەر شوپىتكى جىياندا ئەم مىنگىزىيە پېشى تى دەكەن، چۈنكە نوسراوه: [له شوانە كە دەدم، رابىگە يەزىت، وەك يادكەرنەوەيەك باسى ئەمەش دەكەت كە مەرى مىڭەلە كە پەرت دەبن.】 32 بەلام دواي ھەستانەوەم، ئەم زىن كەدووپەقى.» 14 ئىنجا يەكىكى لە دوازدە قوتايىيەكە كە پېشىتان دەكەم بۇ جەللىم.» 33 پەتروس وەلائى دايەوە: ناوى يەھوزاي ئەسخەريوپى بۇو، چۈوبۇ لاي كاھينانى بالا، ئەگەر لەمەوهى بەسرت بىت ھەمو پېشتى لى بىكەن، من 15 گوقى: «چىم دەدەن ئاكو بېدەمە دەستان؟» ئەوانىش قەت پېشتى لى نا كەم.» 34 عیسا یېچى فرمومۇ: «راستىت پى سى دراوى زىوييان بۇ ژمارد. 16 ئىتر لەو كاتەوە يەھوزا دەلیم، ئەمشەو بېش خۇيىدىنى كەلەشىز، سى جار نىكولى لە بۇ ھەليك دەگەپا تاكو عیسا بە گەتن بەتات. 17 لە يەكم ناسىنى من دە كەيت.» 35 پەتروسپىش یېچى گوت: «ئەنانەت بۇزۇ جەزنى فەتىرەدا، قوتايىيەكان ھاتە لاي عیسا و لىيان ئەگەر پۇپۇست بەكتا لە گەلىشت بىرم، ھەرگىز نىكولىت لى پرسى: «دەتەوى ئەكۈ ئامادە كارىت بۇ بىكەن تاكو نانى پەسخە نا كەم.» ھەمو قوتايىيەكانى دىكەش و يائان گوت. 36 دواي بختىت؟» 18 فرمومۇ: «بېزە ناو شار، بۇ لاي فلانە كەس، ئەمەوهى بەھۆيەكەن بۇ شوپىتكى چۈچىيە دەگۆترا، گەتسىمانى، یېچى بلۇن: «مامۆستا دەفرمومۇ، كاتىم نىزىك بۇوهەوهە، لە گەل بە قوتايىيەكانى فرمومۇ: «لېرە دانىش ھەتا دەچەم ئەمۇ بۇزۇ قوتايىيەكانىم لەلای تو نانى پەسخە دەخۇم.» 19 قوتايىيەكانىش دەكەم.» 37 پەتروس و دوو كوربەكە زەبدى بىر و پەرۋارە و فەرمانى عىسایان جىئىھەجى كرد و نانى پەسخەيان ئامادە كرد. دەلتەنگى دايەگەت. 38 یېچى فرمومۇ: «زۇزۇ دەلتەنگ خەرىكە 20 كە ئىوارە داهات، عیسا لە گەل دوازدە قوتايىيەكە پالى بىرم، لېرە بېنەنەوهە و ئىشىم لە گەل بىكەن.» 39 كەمېك چۈوه دايەوە. 21 كاتىك نانيان دەخوارد، فرمومۇ: «راستىتان پى پېش و بەسەر بۇودا كەوت، نوئىرى كرد و فرمومۇ: دەلەم: يەكىغان بە گەتن دەدەت.» 22 ئەوانىش زۇزۇ خەمبار «باوكە، ئەگەر دە كەيت، با ئەم جامەم لى دوور بخېيەوهە، بۇون، ھەرىيەكە پېيان گوت: «گەورەم، خۇ ئەو كەسە من بەلام نەك بە خواتى من، بەلکو بە خواتى تو.» 40 ئىنجا نىم؟» 23 وەلائى دايەوە: «ئەمەوهى لە گەلم دەست دەخاتە ناو گەپارەيە بۇ لاي قوتايىيەكان، بىنى نوسىتون، بە پەتروسپىيەكە، ئەمەوهى لەبارەيەوهە نوسراوه بپوات، بەلام قوربەسەر ئەمەوهى ئىشىك بىگەن و نوئىز بىكەن، تاكو نە كەونە ناو تاقىكىردنەوەوهە. كورى مرۇف بە گەتن دەدەت! باشتى بۇ ئەمەوهى كەسە ھەر رۇچ چالا كە، بەلام جەستە لەوازە.» 42 دىسان چۈوهە دەلەيك نەبوايە،» 25 ئىنجا يەھوزا، ئەمەوهى بە گەتن دەدەت، نوئىرى كرد: «باوكە! ئەگەر ناكەت ئەمە له سەرم تىپەپەرىت وەلائى دايەوە: «رېبى، خۇ ئەو كەسە من نىم؟» یېچى فرمومۇ: و ھەر دە بېت بېخۆمەوهە، با خواتى تۈپەپەرە و بکېت.» 43 «خۇزىت گوت.» 26 كاتىك نانيان دەخوارد، عیسا نايىتكى كاتىك كە دووبارە گېرىاوهە، بىنى نوسىتون، چۈنكە چاوابان ھەلگەرت، سوپاسى خوداى كرد و لەقى كرد، دايە قوتايىيەكان و قورس بۇو، 44 ئىتر وازى لى هيتنان و چۈوبۇ جارى سىيەم فرمومۇ: «وھەرىگەن و يېتۇن، ئەمە جەستەي منه.» 27 ئىنجا نوئىرى كرد و ھەمان شىقى گوتەوهە. 45 دوايى ھاتەوە لاي جامىيىكى ھەلگەرت و سوپاسى خوداى كرد، پېيدان و فرمومۇ: قوتايىيەكان و یېچى فرمومۇ: «ھېشتا نوسىتون و لېشىو دەدەن؟ ھەمەو لى بختۇنەوهە، 28 چۈنكە ئەمە خۇيىنى منه، خۇيى ئەمەوهەتا كاتە كە نىزىك بۇوهەوهە و كورى مرۇف دەدرىيە پەيمانە كەيە كە لە پېتىناوى خەلکىتكى زۇزۇ بۇ گونا بەخشىن دەست گوناھباران. 46 ھەستن با بېزىن! ئەمەوهەتا ئەمەوهەي بە

هینا و پیش گوت: «گوره م تو پینچ کیسه زیرت دامی، ئوهتا له برکدم، نه خوش بوم سهرتان لیدام، زیندانی بوم هاته پینچ کیسه زیرت دیکم قازاخ گردووه». 21 «گوره کدی لام» 37 «ئوسا راستودروستان ولام ددهنهوه: «گوره، پیش گوت: «ئافه رین، ئهی کویله‌ی چاک و دستپاک! له کدی تومان به برسيته بینیو و نامان داویتی، يان تینو و کم دستپاک بیویت، زورت پی دهسپیم. وره ژووروه ئامان داویتی؟ 38 کدی تومان به ناموئی بینیو و شوینان بُخوشی گوره کدت.» 22 «هه روهها ئوهی دوو کیسه گردوویهوه، يان به یروق و جملان له برکدوویت؟ 39 زیره کدی وهرگتیو، هات و گوتی: «گوره م تو دوو کیسه کدی تومان به نه خوشی يان زیندانی بینیو و هاتوین بُز زیرت دامی، ئوهتا دوو کیسه زیری دیکم قازاخ گردووه: «لات؟» 40 «ئینجا پاشا ولامیان ددهنهوه: راستیان پی 23 «گوره کدی پیش گوت: «ئافه رین، ئهی کویله‌ی چاک و ده لیم، هرچیمه‌گان بُزیه کیک لام برا بچوو کانه کردووه، دستپاک! له کم دستپاک بیویت، زورت پی دهسپیم. بُز متنان گردووه:» 41 «دوازه بوانه له لای چهپه وون وره ژووره و بُخوشی گوره کدت.» 24 «ئینجا ئوهی يك ده فرمومی: «ئهی ئهوانه که نه فرهستان لیکارواه! لیم دور کیسه زیره کدی وهرگتیو، هات و گوتی: «گوره م، زانیم تو بکونه و برهه و ئاگری هتاهه‌تایی بُزون، ئوهه بُز ئیلیس پیاویکی دلپه قیت، له شوینیک کوچه کدیه و که نه چاندووه و فریشه‌کانی ثاماده کراوه، (aiōnios g166) 42 چونکه برسی له شوینیکیش دروینه ده کهیت که توت نه گردووه. 25 جا بوم ناتنان نه دامی، تینو بوم ئاوتان نه دامی، 43 نامو بوم تراسام و چووم کیسه زیره کتم لاناو زوهدا شاردووه. ها ئوه شویننان نه گردمه و، رووت بوم جلتان له بر نه گردم، نه خوش ماله کده: 26 «گوره کدی ولام دایه و: «ئهی کویله‌ی و زیندانی بوم سهرتان لی نه دام:» 44 «ئهوانیش ولام بدکار و ته‌وزه‌ل! که زانیت من دروینه له شوینه ده کم که ددهنهوه: «گوره م، کدی تومان به برسيتی يان تینوچی يان نه چاندووه، له و کوچه کمده و که توم نه گردووه، 27 ده بواهه ناموی يان یروق يان نه خوشی يان زیندانی بینیو و خزمه‌مان زیره کدمت له بانک دابابواهه، له گرنه‌مدانه و ده کیسه ده لیم: هرچیمه‌گان بُزیه کیک لام بچوو کانه نه گردووه، بُز متنان لگل سووده کدی و هرمده گرتاوه. 28 «لابه رهه و ئوه کیسه ده لیم: نه گردووه،» 45 «ئهوانه بُز سزای هتاهه‌تایی ده چن، به لام زیره لی بسنه و بیدنه ئوه و ده کیسه زیره کدی پیش، نه گردووه،» 46 «ئهوانه بُز یانی هتاهه‌تایی ده چن، به لام 29 چونکه ئوهه هیهتی، پیش ده دریت و لینی درزی، به لام راستودروستان بُز یانی هتاهه‌تایی.» (aiōnios g166)

ئوهه نیهتی ته‌نانهت ئوهه هشیه قی لی ده سه نیهتیه و 30 26 کاتیک عیسا نام و تانه هه مو و ته او و کرد، به کویله بی سووده که ش فرییده نه تاریک ده رهه، جا گریان و قوتاییه کانی خوش فرمومو: 2 «دهزان جه‌ئنی په سخنه دوو چیزه ددان له و ده بیت.» 31 «کاتیک کوری مرؤف به شکومه‌ندی خوشیه و دیته و هه مو و فریشه‌کانیش له گلیدان، بدريت.» 3 ئینجا کاهینانی بالا و پیرانی گل له کوشکی له سه ره تختی شکومه‌ندی خوشی داده نیشت. 32 هه مو و سه‌رۇکی کاهینان که ناوی قهیافا بولو کوبوبونه و، 4 پىکه و تەگبیريان ده گردد بُز ئوهه بیه قیاک عیسا بگون و بیکوژن. ده کانه و، وەک چۈن شوان مەر لە بىز جىا دە کانه و. 33 5 گوچان: «با له جەزدا نه بیت، نه وەک ئاواه بکوپىتى ناوا جا مەرکان لدلاي راستى خوش راده گریت، به لام بىز نه کان خىلک.» 6 کاتیک عیسا له گوندى بیت عنانى له مالى شیعۇنە لدلاي چەپ. 34 «ئینجا پاشا بوانه لاي راستىيە وەن گول بولو، 7 ژىتكى بە بولتىكى ئەلماباستەرى بُزنى گارابه‌هاوه بُز ده فرمومى: «ورن ئهی ئهوانه باوکم بەرە کەقى پىدان، بىنە لاي هات و بونه کدی به سەریدا رېزاد كە له سەر خوان بولو. میراتگرى ئەو شاشىنە كە له دامەز زاندى جىيانه و بۇتان ئامادە 8 کاتیک قوتاییه کان ئەمەيان بىنى، تورپه بون و گوچان: کراوه، 35 چونکه برسى بوم ناتنان دامى، تینو بوم ئاوتان ئەم دەستبلا ويھى بُز چىيە؟ 9 دەگرا ئە و بونه به نزىخى دامى، نامو بوم شویننان گردمه و. 36 رووت بوم جلتان

کوری مرؤوف دهپین به سه رهواری ثاممانه وه به هیز و ئهو کۆپلەیە له رۇژىئىكدا دىتەوە كە چاوه پىنى ناکات و له شىكۈيەكى مەزىنە دىت. 31 فرىشته كانى بە كەرەنایەكى دەنگ كاشتەمىرىنىك كە نايىنەت. 51 ئەوسا پارچە پارچەى دەكەت و بەرزوە دەنېرىت، لە ئاراستەسى هەر چوار بایەكە، لەم سەرى بەشى لە گەل دۇورو واندا دادەنەت، جا گىريان و جىزەرى ددان ثاممانە وھەتا ئەو سەرى، ھەلبىزى دراوانى خودا كۈدە كەنەوە. لەۋى دەنەت.

32 «پەند له دار ھەنجىر وەرگۈن: كاتىك لەقەكانى نەرم 25 «له و كاتەدا شاشىنى ئاسمان وەك دەپاكىزە دەبى، بۇون و گەلەيان گەرد، دەزانىن ھاروين تىزىك. 33 بەھەمان شىۋە، كاتىك شىۋەش ھەممۇ ئەم شستانە دەپين، بىزانى كە نزىكە و لە بەرەرگا يە. 34 راستىتان پى دەلىم: ئەم نەھەيدى بەسەرنەچىت، هەتا ھەممۇ ئەمانە نەيەنە دى. 35 ئاسمان و زەوي بەسەردەچن، بەلام و شەكانىم ھەرگىز بەسەرنەچن. 36 «سەبارەت بەو رۇژ و كاتە كەس نايىنەت، نە فرىشته كانى ئاسمان و نە كۆرە كە، تەنە باوك نەنەت. 37 رۇۋانى نوح چۈن بۇو، كاتى ھاتەوە كورى مرۇقىش ئاوا دەنەت. 38 و كچۇن له رۇۋانى پېش لافاوه كە دەيىخوارد و دەيىخواردەوە، ژىيان دەھىتىا و مېزدىان دەگەرد، هەتا ئەو رۇۋەدى نوح چۈو ناو كەشتىيە كە، 39 كەس نەيدەزانى چى روودەدات، هەتا لافاوه كە هات و ھەممۇ بىردى. ھاتەوە كورى مرۇقىش ئاوا دەنەت. 40 لەو كاتەدا دوو پىاو لە گەلگە دەن، يەكىان دەبرەرىت و ئەھى دىكە بەجىدەھىلەرىت. 41 دوو ژۇن دەستاپ دەگىزىن، يەكىان دەبرەرىت و ئەھى دىكە بەجىدەھىلەرىت. 42 «لەبەر ئەو ۋېشكى بگۇن، چونكە نازان لە چ رۇزىئىكدا مەسىحى خاون شىكۈتەن دىتەوە. 43 بەلام ئەوهەش بىزان: ئەگەر گورەمى مال بىزائىت لە چ كاتىكدا دى دىتە سەرى، ۋېشكى دەگۈيەت و نايەلىت مالە كە بېرەرىت. 44 كەواتە ۋېشكەش ئامادە بن، چونكە كورى مرۇف لە كاتىكدا دىتەوە كە بىرىلى نا كەنەوە. 45 «كەواتە ئەو كۆپلە دلسوز و زېرە كىيە كە گورە كە كەدووپەتى بە ئېپرساوى خزمەتكارەكانى دىكە تاڭولە كاتى خۇيدا خواردىيان بىدائى؟ 46 خۇزگە دەخوارزىت بە كۆپلە يە كاتىك گورە كە دىتەوە دەپىنەت ئەركى خۇى جىيە جى دەكەت. 47 راستىتان پى دەلىم: بەسەر ھەممۇ مالە كەيدە دايىدەنەت. 48 بەلام و اى دابىق كە ئەو كۆپلە بەرگەت، ۋېشكەش و ئىشى پىوه كەد، پېنجى دىكەشى قازانچى كەد، 17 بەھەمان شىۋە ئەوهە دوو كىيە زېرە كەش، دوو كىيە سېيەميش يەك كىيە، هەرىيە كە بەگۈزىرە توانى خۇى. ئىنچا چووه گەشت. 16 ئەوهە پېنج كىيە زېرە كە دىكەشى قازانچى كەد. 18 بەلام ئەوهە يەك كىيە زېرە كە دەكەشى قازانچى كەد. 19 دواى ماوهە كى زۇر گورە كە كەرە كەد تىدا شاردەوە. 20 ئەوهە دېنەت، چاچىكى لە زەپىدا ھەللىكەند و زېرە كە دەكەشى قازانچى كەد. 21 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 22 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 23 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 24 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 25 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 26 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 27 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 28 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 29 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 30 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 31 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 32 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 33 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 34 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 35 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 36 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 37 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 38 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 39 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 40 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 41 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 42 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 43 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 44 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 45 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 46 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 47 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 48 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 49 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد. 50 دەكەشى قازانچى كە دەكەشى قازانچى كەد.

پیوانه‌ی باوبایران این پر بکن! 33 «ئەی مارینه! ئەی پىچۇوه نەتەوە کان لەبەر ناوی من رقیان لیتان دەپېتەوە. 10 ئە و کاتە ماران! چۈن لە سزايى دۆزخەن ھەملىتىن؟» 34 زۇر كەس واز لە باوبەر كەيان دەھىن و يەكتىرى بە گەتن لەبەر ئەمە يە ئەوەتا پىغەمبەر و دانا و مامىستايانى تەوراتان بۆ دەدەن و رقیان لە يەكتىرى دەپېتەوە. 11 زۇر پىغەمبەرى درۈزۈن دەنیزم. ھەندىيەكان دەكۈزۈن و لە خاچىان دەدەن، ھەندىيەنى دەردە كەون، زۇر كەس چەواشە دەكەن. 12 لەبەر زۇرىبۇف دىكەيان لە كەنيشەتەكانان بەر قاچى دەدەن و لە شارىتكەو خراپە، خۇشەويىسى زۇر كەس ساراد دەپېتەوە. 13 بەلام بۆ شارىتكى دىكە راۋىيان دەتىن. 35 لەبەر ئەوە خۇيىتىن ھەموو ئەوەتى تاكو كۆتابىي دابەخۇيدا بېگىت، پىزگارى دەپېت. 14 پاواچا كان كە لەسەر ئەم ززوپىدە رۇزاوە دەكەپىتە سەستەن، ئەم مزگىنى پاشايەتىپەش لە ھەموو جەماندا راپەدەگىدەزىت، لە خۇيىتىن ھابىلىپ راستىدەرسەتە دەتە خۇيىتىن زەكەربىاى و وەك شايەتىپەك بۆ ھەموو نەتەوە کان، ئېنجا كۆتابىي دەپېت. 15 لەبەر ئەوە كەپىتەن [قىزەنون و يۈانكەر] لە شۇيىتىن ھەموو ئەم ززوپىدە دەلەم: 『ئەلى ھەموو ئەمانە دەكەپىتە سەستەن پىرۇزدا راۋاھەستاوه، ئەوەتى پىغەمبەر دانىال باسى كەرددوو (با ھەم نەوەيە)』 36 『ئەى تۇرleshلىم، ئەى تۇرleshلىم، بکۈزۈ خۇتىر ئېنىگەت)، 16 ئېنجا با ئەوانەتى لە يەھودىان بەرەو پىغەمبەران و بەردىبارانكەرى ئەوانەتى بېت نىزىران، چەند چىا كان راپەكەن، 17 ئەوەتى لە سەربانە با نەيەتە خوارەوە تاكو جار وىستەن ئەلەكانت كۆبەكمەوه، ھەروەك چۈن مىشىك شەتكەنلىكى لە مالەوە بىات. 18 ھەروەھا ئەوەتى لە كەنگەيە با جوچەلەكانى لەرئىر بالىدا كۆدەكانەتە، بەلام نەتائۇلىست. 38 نەگەپىتەوە تاكو جەلەكى بىات. 19 لەو رۇزىنەدا كەپىتەسەر ئەوەتە مالەكەتەن بە وىزانى بۆ بەجىدەھىلەدرى! 39 پىستان دەلەم، دووگان و شىرەدە! 20 نوئى بکەن با ھەلەتتەن لە زستان يان لە ئېتە نامىشەنە، ھەتە ئە و كاتەتى دەلەن: [پىرۇزە ئەوەتى بە ناوى شەمەدا نەپېت، 21 چۈنكە لەو كەنەدا تەنگانەتىكى و گەورە روودەدات كە لە سەرەتاتى جەپانەتە ھەتە ئېستى ئاوا نەبۇوه يەزدانەتە دەپەت.】

عىسا لە پەرسىتگا هاتە دەرەوە، ھېشتا لە بىنگا 24 «ئەگەر ئەو رۇزىنە كەم نەكابۇنایەوە، كەس بىو كاتىتكە قوتاپىيەكانى لېتەنەتە پىشەوە تاكو سەرنجى بۇ بىنگارى نەدەبۇوە، بەلام لە پىتىۋا ئەوانەتى ھەلېزىرداراون، تەلارەكانى پەرسىتگا راپېكىش، 2 عىسا يېنچى فەرمۇون: «ھەموو ئەو رۇزىنە كەم دەكەپىتەوە. 23 ئەگەر ئەو كاتە يەكىك يېنچى گوتقۇن: «ئەوەتە مەسيح لېزەيە! يان: «ئەوەتە لەوپىتە! باۋەر مەدەپىتەن؟ راستىتەن پى دەلەم: لېردى بەردى بەسەر بەردىدە نامىتىت و ھەموو دەرۈوخىتى». 3 كاتىتكە لەسەر كىوي زەبۈنۈن دانىشىبۇرۇ، قوتاپىيەكان بە تەنبا هاتەنە لاي و گۇتىان: «پىغان بەھەرمۇو كەي ئەمە رۇودەدات؟ ھەرەدە ئەشانەتىن بەتەنبا هاتەنە لاي و گۇتىان: ھاتەنەت و كۆتابىي زەمان چىيە؟» 4 عىسا وەلائى دايىوه: «ئاڭادارىن، كەس چەواشەتەن نەكتە، 5 چۈنكە زۇر كەس بە ناوى منەوە دەن و دەلەن» من مەسيحە كەم، «زۇر كەسىش چەواشە دەكەن. 6 جەنگ و ھەوالى چەنگىشى دەپېستەن، ورپاپەن مەتۇقۇن، چۈنكە دەپېت ئەمە رۇودەدات، بەلام ھېشتا كۆتابىي نىيە. 7 نەتەوە لە نەتەوە راست دەپېتەوە و شاشىن لە شاشىن، قاتوقىپى و بۇومەلەزەش لە شۇيىتى نادات، ئەستىزەكان لە ئاسمان دەكەن، تەنلى ئاسمانى دەھەزىن. 9 چىاجىقا دەپېت. 8 بەلام ئەمانە ھەموو سەرەتاتى ژانەكان، 30 «لەو كاتە ئىشانەتى كۆرى مەرۇف لە ئاسماندا دەردە كەپىت، ئەوسا ھەموو نەتەوە كانى زەۋى شىوهن دەگىزىن، كاتىتكە

23

پاشان عیسا به خله که ک و قوتاییه کان خوی 2
فرد مروف: «ماموستایانی تهورات و فریسیه کان لمه ر کورسی
موسادانیشت. 3 لمه بر ئوهه پریک همه موئه وانه جیهه جچی
بکهن که پیتان ده لین، بهلام به کداری ئهوان مه کهن، چونکه
ئهوان باسی شیک ده کهن، بهلام خویان کاری پی نا کدن. 4
باری قرس و گران ده بیجهه وه و ده بیجهه سه رشانی خله لکی،
بهلام خویان نایانه ویت به هیچ شیوه یه که هله لکتنی باره کاندا
یارمه تیبان بدهن. 5 «همو کداره کنانیان بی ئوهه خه لکی
پیانیین، به پانکدنی نوشته کنانیان و گوره کدن گولینگه کنانیان.
6 حز ده کهن له میانیدا له لای سده روهه و له که نیشته کانیش له
بریزی پیشنه وه دابینشن، 7 له بازار بشدادر سلاویان لی بکریت و
خله لک به «راپی» بانگان بکهن. 8 «بهلام با یشه به «راپی» بانگ
نه کرین، چونکه ته نهایه ک ماموستاتان هه یه و یشه شه همه مو
بران. 9 که سیش لمه ر زه وی به «باوک» بانگ مه کهن، چونکه
یک باوگان هه یه، ئوهه له تسانانه. 10 با «ماموستا» بانگ
نه کرین، چونکه یک ماموستاتان هه یه، ئه ویش مه سیحه. 11
ئوهه له تیوتان پایه بدرزته، ده بیته خزمه تکارتان. 12 ئوهه
خوی بدرز بکاهه وه نزم ده کریته وه، ئوهه ش خوی نزم بکاهه وه
به رز ده کریته وه. 13 «بهلام قور به سه رهتان ئهی ماموستایانی
تهورات و فریسیه کان! دوپرووان! چونکه درگای شاشنیف
تاسمان به روی خله لکدا داده خهن، نه خوتان ده چنه ژووره وه
و نه ده هیلآن ئوانه که دهیانه وی، بچنه ژووره وه. 14
«قور به سه رهتان ئهی ماموستایانی تهورات و فریسیه کان!
دوپرووان! مالی بیوهه زن هله لده لوشن، بۆ خوده رختنیش
نویز دریز ده که نه وه، لمه بر ئوهه سزاناتان گوره تره. 15
«قور به سه رهتان ئهی ماموستایانی تهورات و فریسیه کان!
دوپرووان! ده ریا و وشکانی ده گهربن تاکو یه کیک بکنه
جوله که، که بوجه جوله که، ئوسا دوو ئوهه ندهی خوتان
دیه کنه کوری دوزه خ (Geenna) 16 «قور به سه رهتان ئهی

عیسا دووباره به نمودن قسه‌ی بُو کردن، فرموموی: پاشان یَبِی فرمومون: «که واته ئوهی هی قیسده بیدنه 2
پاشایق تاسمان له پاشایه ک دهچیت که زه ماوهندی بُو قیسده وئوهش هی خودایه بیدنه خودا». 22 که گوییان 2
کوره که کی گیرا. 3 کویله کافی نارد تا کو بانگهیشتکراوان بُو لبیو سه رسام بون، ئینجا به جیمان هیشت و پوشتن. 23 له
زماده که بازگ بکن، به لام نهایویست بین. 4 «دیسان همان رُوژدا سه دوقیه کان که دهین زیندو بیونه و نیمه،
کویله دیکی نارد و گوئی: «بانگهیشتکراوان بلین، ئوهه تا هاته لای و پرسیاریان لیکرد: 24 «ماموستا، موسا فرموموی،
خوانم ئاماده کردووه، گاو دابهسته کائیشم سه رپریوه و هه مو ئه‌گر پاوهیکی و هجاخکویز مرد، ئهوا برآزنه که دی
شیک ئاماده‌یه. و هرنز زماوهند که!» 5 «به لام گوییان دخوازیته و وچه بُو را که ده خاتمه. 25 جا لدای ئهه
نه داین و روشنن، یه کیک بُو یکگه که دی و ئهه دیکه بُو حدوت برآ هه بون، یه کمیان ژنی هینا و به و هجاخکویزی
بازگانیه که دی. 6 ئهوانی دیکه کویله کافی ئه‌ویان گرت و مرد و زن‌هه که بُو را که بجهیشت، 26 به همان شیوه
سوکاهه تیبان بی کردن و کوشتبان. 7 جا پاشا زور تووره بیو، دودوم و سییم هه تا گلیشهه حوهتم. 27 لهدوای هه مويان
سوپا که دی نارد و بکوژه کافی لمناورد و شاره کیانی سووتاند. 8 زن‌هه کش مرد. 28 ئایا له پریز زیندو بیونه و هدا دهیته ژنی
ئینجا به کویله کافی گوت: «زماده که دهیمه، به لام ئهوانه کام له حوهه که، چونکه هی هه مويان بیوه؟» 29 عیسا
که بانگهیشم کردن شایسته نه بون، 9 که واته بپرنه سهر له هلامدا یَبِی فرمومون: «میوه به هله‌لدا چونه، چونکه
ریگا کان و ئوهی بینیان بُوزماوهند که بانگهیشتی بکن: «نه له نوسر او پیروزه کان دهزان و نه له هیزی خودا. 30
ئهه کویله‌ش چونه دهره و بُو سه ریگا وانه کان و له ههستانه و هدا خله‌کی نه ژن ده هین و نه میزد ده کن،
نه مو ئهوانه له باش و خراپ بینیان کویان کردن‌هه، به لکو و هک فریشه له تاسمان ده بن. 31 به لام ده باره‌ی
تاکو زه ماوهند که بپریوه له میوان. 11 «کاتیک پاشا هاته ههستانه و هی مردوان، ئایا ئوهه تان نه خویند و هه تووه که له
ریزه ووه بُوه ویه میوانه کان بیبینیت، لهوی یه کیکی بینی جل خداوه به یهه گتوهه؟ ده فرمومی: 32 [من خودای پیراهیم
زماده ندی لمه‌بر نه کردووه. 12 یَبِی ده لیت: «پراهه، چون و خودای ئیسحاق و خودای یاقوم] نه خودای مردوان
بن جل زه ماوهند هاتیه ژوره ووه؟» یهه پیده‌نگ بیو. 13 نیمه، به لکو هی زیندو وانه. 33 کاتیک خله‌که گوییان لی
ئینجا پاشا به نزمده تکارانی گوت: «له سه بکن و فریزیده نه بیو، له فیرکدنه که سه رسام بون. 34 کاتیک فریسیه کان
تاریکی دهره وه، جا گریان و جیره‌ی ددان لهوی دهیت:» بیستیان که عیسا سه دوقیه کافی پیده‌نگ کردووه، پکوه
چونکه بانگهیشتکراوان روزن، به لام هله‌بزیر دراوان کتو بیونه وه. 35 یه کیکان تهورات انسان بیو، پرسیاری لیکرد تاکو
که من». 36 ئینجا فریسیه کان روشنن و ته گیبیان کرد که تاق بکاتوه: «ماموستا، گنگترین راسپارده‌ی تهورات
چون عیسا به قسه کافی خوی تووش بکن. 16 قوتاییه کافی چیه؟» 37 عیسا یَبِی فرمومون: «له هه مو دل و به هه مو گان
خویان و هیزو دسیه کیانی نارد لای و گوتیان: «ماموستا، و له هه مو بیراتانه یهه زداني په رهوره دگارتان خوشبویه!» 38
ده زانین تو راستگویت و به راستی خله‌کی فیزی ریگای ئهمه گنگترین و یه کدم راسپارده‌یه. 39 دووه میشان و هک ئهه
خودا ده کهیت و له کس سل نا کهیته وه، چونکه ته ماشای وايه: [زیکه کدت و هک خوت خوشبویت]. 40 جا هه مو و
پووالی خله‌ک نا کهیت. 17 که واته بیان بفره مو رات تهورات و پهیامی پنجه مبهاران بهم دووه راسپارده‌یه وه بندن!»
چیه؟ دروسته سه رانه بدریمه قیسده ریان نا؟» 18 عیسا که 41 کاتیک فریسیه کان پکوهه کو بیونه وه، عیسا لی پرسین:
به نیاز خراپی ئهوانی ده زانی، فرموموی: «ئهی دووبروان، 42 «ده باره‌ی مهسیح چی دهین؟ کوری کیه؟» و هلامیان
بُوهی تاقیم ده کهنه وه؟ 19 پاره‌ی سه رانه بیشان بدهن.» دایوه: «کوری داوهه.» 43 ئهوش یَبِی فرمومون: «که واته،
ئهوانیش دیناریکان بُوهینا. 20 یَبِی فرمومون: «ئهی وینه و چون داود به سروشی پریز بپریز یَبِی دهی!» خاوهن شکو؟»
نووسینه هی کیه؟ 21 و له میان دایوه: «هی قفسه‌ره.» چونکه دهی: 44 «ایه زدان به خاوهن شکو مهی فرموموی: «له

«[له زاری مندانه و شیره خوارانه و سناشیست بوق خوت شاشنی خودا پیشستان ده کون، 32 چونکه یه حیا هات دارشتووه؟]» 17 ئوسا به چینی هیشتن و چووه دهرهوه شار، بوقهوهی پرینگای راستودروستیان نیشان برات به لام شیوه بهرهو گوندی بیت عهنيا به پرینگاهوت و شهو له وی مایهوه. باوهرتان بینی نه کرد، به لام باجگران و له شفروشان باوهريان بینی 18 بیداني روو که عيسا ده گپرایوه شار، برسی بورو. 19 «گوئی له غونونه یه کي دیکه بگن: خاونه زه و یه ک دار هننجيری نکي له سره پرینگا که بیني و چووه لای، به لام نه کرد.» 33 «آيت هبو رو زنیک چاند و په رزینیکي به دهوریدا کرد، گوشه رينکي له گدلا زياتر هیچي پتوه نه بیني، ئينجا بیني فرمومو: «آيت هبو رو زنیک چاند و په رزینیکي به دهوریدا کرد، گوشه رينکي هدرگيز بدر نه گریت!» ده ستبه جي داره که وشك بورو. 20 آيتني تيدا هملکولی و قولله یه کي چاوديزى بنياد نا، ئينجا گيزيز بدر نه گریت!» 34 کاتيک قوتاييه کان ئمه ميان بیني، سه رسام بعون و دايده دهست چهند ره زمواتيک و گهشتى کرد. 35 کاتيک گوتيان: «چون ده ستبه جي دار هننجيره که وشك بورو؟» 21 ودرزى به رههم نزىك بورووه، خزمەتكاره کافى ناردە لاي عيساش وه لامى دانهوه: «پراستيان پي ده ليم: ئه گدر باوهرتان ره زهوانه کان تاكو به رههمه کي و هر بگرن.» 36 ديسان خزمەتكارى ده گونان نه کدن، نه ک هر ئمه مي دار هننجيره که خزمەتكاره کانيان گرت، له يه كيكان دا و يه كيكان کوشت ده کدن، به لکو ئه گدر بهم كىوه بلين، «هه لېكەنری و بکوه ناو و ئه وى ديكەشيان بەردباران کرد. 37 ديسان خزمەتكارى ده رياوه،» وا ده بىت. 22 جا هه رچى له نويزىدا به باوهرهوه زياترى لهوانه پيششو نارد، ره زهوانه کان هه مان شتيان داواي بکدن، و هر يده گرن. 38 کاتيک عيسا چووه حەوشکانى لەوانىش کرد. 39 ئىكتايپا كوره کى بوق لابان نارد و پەرسىگا و خەلکە کەي قىرده کرد، كاهينانى بالا و پيرانى گەل گوئى: «رېزى كوره کەم ده گرن.» 38 «بەلام ره زهوانه کان کە هاته لاي و گوتيان: «ئەمانه بەچ دەسەلەتىك ده دەكتى؟ كى كوره كىيان بیني لەناو خۆياندا گوتيان: «ئەم ميرانگە كىدە. ئەم دەسەلەتىك بەچ دەواوه؟» 40 عيسا وه لامى دانهوه: «منيش با يىكۈزۈن و دهست بەسر ميراتە كىيدا بگرين.» 41 ئينجا پرسىارىنگانلى دەكم، ئه گدر وەلامتان دامهوه، ئەوا پىتنان گوتيان و فېيان دايده دهرهوه ره زه کە و كوشيان. 42 دەلەم بەچ دەسەلەتىك ئەمانه دەكم. 43 ئەوا وەلەتكىشانى «كاتيک خاونى ره زە كە دىت، چى لەم رەزهوانان دەكتا؟» يە حىا، له كوتىوه بورو؟ له ئاسمانه و بولان له مرۇقەوه؟ 44 وەلاميان دايدهوه: «ئە خراپەكارانه بە خراپى لەتاۋەدەبات لەتىپ خۆياندا كەوتە راۋىزىرىدىن و گوتيان: «ئە گەر بلين،» له رەزە كەش دەداتە دهست رەزهوانان ديكە، ئەوانەي له ئاسمانه و بورو، «دەلتىت،» باشه بوجى باوهرتان بیني نه کرد؟ 45 وەلاميان دايدهوه: «ئە خراپەكارانه بە خراپى لەتاۋەدەبات چونكە هەموو يە حىا بە پىغەمبەر دادەتىن.» 46 ئينجا وەلامى بەرددەي وەستا كان رەتىان كەدەوه بورو بە گۈنگۈزىن بەردى عيسىيان دايدهوه: «نازانىن.» 47 ئەولىش بیني فرمومون: «منيش بناغا، ئەمەم لەلا يە زانەوه بورو، لە بهرچاومان سەھىپ؟» 48 ئەنچىن بەچ دەسەلەتىك ئەمانه دەكم. 49 ئينجا عيسا «لە بهر ئەوه پىتنان دەلەم: شاشنې خوداتانلى دەسەزىتەوه و فرموموى: «رتان چىيە؟ پاۋىنک دوو كورى هە بورو، چووه دەدرىتە نەتەوهىك كە بەرەم دەدات. 50 ئەوهى بەسر لاي يە كەميان و گوئى: «كۈرم ئەم رېزى دە كار ئەم بەرددە بکۈپتەتىكە شىكىت، ئەوهىش كە بەرددە كە بکە.» 51 ئەولىش وەلامى دايدهوه: «ناچم.» 52 بەلام پاشان پەشىمان بەسەر يە زانەوه بورو بەرەم دەدات. 53 کاتيک كاهينان بورووه و چووه. 54 «ئينجا پاوه كە چووه لاي كوره كەي بالا و فەرسىسيه کان غۇونەكانيان بىسىت، زانىيان باسى ئەوان دىكەي و هەمان قسەي كەد. وەلامى دايدهوه: «بەسەرچاوه، دەكتا.» 55 لە بهر ئەوه دەيانلىست بىگن، بەلام لە خەلکە كە گەورەم! بەلام نەچووه. 56 ئايما كام لەم دواوه بە خواتىتى تىسان، چونكە بە پىغەمبەريان دادەتا. باوچان كەد؟» 57 گوتيان: «يە كەميان.» 58 عيساش بیني فرمومون: «پراستيان پي دەلەم: باجگران و له شفروشان لە چوونه ناو

عیسا بهره و گورشه لیم ده روش است، دوازده قوتاییه که جیا بکیته وه» 34 عیساش دلی پیشان سوونا و دهستی له چاویان گردده و به پرینگاهو یعنی فرمومون: «نه وا بو گورشه لیم دا، دهستیه جن بیناپیان بو گدرا یاه و دوای کتونه.

سه رده کدون، کوری مروف ده دریبه دهست کامهانی بالا 21 کاتیک له گورشه لیم نزیک بونه وه و گلیشته گوندی و ماموستایانی تهورات، نه اینش پریاری مرند دهدهن و بیت فاجی له لای کیوی زه یتوون، عیسا دووان له قوتاییه کانی 19 بُو گالنه پیکردن و به قاجی لیدان و له خاچدان دهیده نه دهست ناجوله ککان، له روزی سلیمه میش هله لده ستیرتیه وه» 20 ینچجا دایکی کوره کانی زه بدی له گل کوره کانی هاته لای عیسا و کرتوشی برد دواوی لیکرد شنیک بو بکات. 21 نه ویش بیت فرمومون: «چیت دهونت؟ گوقی: «بغه رمو با هه ردوو کوره کدم له شانشینیه که تدا یه کیکان له لای پاست و نه وی دیکه بان له لای چه پت دانیشن» 22 عیسا وهلام دایه وه: «میوه نازان دواوی چی ده کدن. نایا ده تو ان نه و جامه بختونه وه که من ده بخمه وه؟ وهلامیان دایه وه: «ده تو ان» 23 نه ویش بیت فرمومون: «له راستیدا له جامی من ده بخونه وه، به لام دانیشن له لای پاست و چه پمه وه، بو من نیمه بیدم، به وانه نه بیت سوار ببو. 8 خه لکیکی یچگار زور کدوا کانیان له سر برینگا که را خست. خه لکی دیکه لقه داریان ده بپیوه و له سره برینگا که رایانده خست. 9 نه و خه لکه لیه پیشی ده روشتن و نه وانه ش که دوای که تویون، هاوایان ده کد: «هؤسانا بو گوری داود!» [پیروزه نه وهی به ناوی یه زدانه وه دیت!] «هؤسانا بو خود!» 10 کاتیک عیسا چووه ناو گورشه لیم، هه مو و شاره که خروشا و گوتیان: «نه مه کیه؟ 11 خه لکه کدش دهیانگوت: «نه مه پیغمبهار عیسایه، خه لکی ناسیره چه لیله». 12 عیسا چورو ناو حوشه کافن په رستگا و هه مو و او وانه ده رکد که له وی خه ریکی کپن و فروشتن بونون، میزی پاره گکره وان و کورسی کوتفروشان سره ورژیر کرد. 13 بیت فرمومون: «نووسراوه، [ماله کدم به مالی نویز ناوده بدریت] به لام یئوه دهیکنه [نه شکوتی درزان!] 14 نایینا و شه له کان له په رستگا هاته لای و نه ویش چا کیکرنه وه. 15 به لام کاتیک کامهانی عیسا و به وندا ده روات، هاوایان کرد: «گورهم، کوری بالا و ماموستایانی تهورات نه کاره سره سوره هیته رانه یان بیتی که نه و کردی، هه رووه ها مندالانیش که له حوشه کانی 29 کاتیک عیسا و قوتاییه کانی نه ریحایان به جیده هیشت، خه لکیکی زور دوای کدوت. 30 نه وه بوبو که سی نایینا له قه راغ برینگا کددا دانیشتبون، کاتیک گوپیان لیبوو عیسا و به وندا ده روات، هاوایان کرد: «گورهم، کوری داود، به زه بیت پیماندا بیت وه» 31 جا خه لکه که سر زه نشیان گردن تا کو پیده نگ بن، به لام نه وان زیاتر هاوایان کرد: «گورهم، کوری داود، به زه بیت پیماندا بیت وه!» 32 عیسا پراوه ستا و بانگی کردن و فرمومون: «چیتان ده ویت بو تان عیساش بیت فرمومون: «بهلی، نه وی قفت نه تاخویندو وه ته وه: بکم؟» 33 وهلامیان دایه وه: «گورهم، ده مانه ویت چاومان

شانشینی ظامن و هک خه ساو بژن. کی ده توانیت په سهندی لبهر ناوی من، مال، بر، خوشک، دایک، باوک، زن، بکات، با په سهندی بکات.» 13 ئینجا خلکی مندالیان هیتايه مندال یان سکلگهی به جنیشتوده، سده ئوهوندنه و هرده گریته وه لای عیسا تاوه کو دهستیان له سهره دابنیت وله پیتاواندا نویز و زیانی هه تاهه تاییش به میرات و هرده گریت. 30

بکات، به لام قوتاییه کان سه رزه شتیان کردن. 14 به لام عیسا به لام رزور له یه که مینه کان ده به دواهه مین و دواهه مینه کانیش فرموموی: «لیگه رین مندالان یتنه لام، پیتان لی مه گرن، ده بهه یه که مین.»

چونکه شانشینی ظامن هی و هک ئه مانیه،» 15 دهستی له سهره 20 «شانشینی ظامن له خاوهن ره زیک ده چیت، بهیان دانان و لدوی رویشت. 16 ئینجا یه کیک هاته لای و گوقی:

زورو دینه ده رهه و تاکو بچیت کوئیکار بروهه کهی بگریت.
«ماموسنا، ج چا کدیه ک بکم تاکو ژیانی هه تاهه تایی به دهست

2 له گلن کریکاره کان ره زیی به دیناریک پیتکه ووت، ئینجا بهن؟» 17 عیسا و هلامی دایهوه: «بوجی له باره

نهوانی بروهه کهی نارد. 3 «زیکی کا ترمهیر تو دووباره چووه
دهرهه، له مه یداندا هنه نیکی دیکهی بینی پیکار راوه ستایرون،

نه گدر دهه ویت بچیتنه ناو ژیانه وه، راسپارده کان به جیگیگهنه.» 4 پیچی گوت: «کامیان؟» عیساش فرموموی: «[مه کوژه] بهکوی ده تانده می.» 5 ئه واپیش رویشت. «ئینجا کا ترمهیر

داوینیسی مه که، مه دزه، شایه تی درو مده، 19 پیچی دوازده و کا ترمهیر سی رویشتهد و هه مان شتی کرده وه.

دایک و باوکت بگره،» هه روهه [تزيک] کدت و هک خوت 6 زیکی کا ترمهیر پیتچی ییواره دیسان رویشت، کوئیکاری خوشبویت.» 20 گنجه کدش پیچی گوت: «هه موئه مانه دیکهی بینی راوه ستایون، لی پرسین: «بوجی به دریانی رویز

به جنگه یاند ووه، ئیتر له چیم کمه؟» 21 عیسا پیچی فرموموی: لیزه پیکار راوه ستایون؟» 7 «و هلامان دایهوه: «چونکه کس به

نه گدر دهه ویت کامل و تهوا بیت، برقه رچیت هه یه کری نه گرتوون،» هه واش پیچی گوت: «عیوه ش بروون له ره زه که مدا

پیفروشه و بیده هه ژاران، سیتر گنجینه یه کت له ئاماندا ده بیت کار بکن!» 8 «کاتیک ییواره داهات خاوهن ره زه که

و وره دواه بکوهه.» 22 به لام گنجه که که ئه قسیه یه بیست، به دلتنه نگیهه وه رویشت، چونکه ساما تیکی ره زوری کریه کانیان بدھری، لهوانه وه دهستیپیکه که له کوتاییه وه هاتن

هه بیرو. 23 عیساش به قوتاییه کانی فرمومو: «راستیان پی دهلم: بیوهانه لی له سه ره تاوه هاتن.» 9 «جا نهوانه کا ترمهیر پیچ

جیت له دهوله مهند ده چیتنه ناو شانشینی خوداوه.» 25 قوتاییه کان که گوئیان له مه بیو ره رسام بیون و گوتیان: «کواوهه کی ده توانیت رزگاری بیت؟» 26 عیساش سهی

کردن و فرموموی: «نه مه بیو مرؤوف مه حاله، به لام له لای خودا هه مو شتیک ده بیت.» 27 ئینجا په ترؤس و هلامی دایهوه و پیچی گوت: «نه وه تا ئینه وازمان له هه مو شتیک هیتاوه

نه که توویت؟ 14 هی خوت بیه و برقه، من ده مه ویت به وهی دوات که تووین، ئینه چیمان بیو ده بیت؟» 28 عیساش دواهه مینیش و هک توى بدھ می. 15 تایا بیوم نییه ئه وهی

پیچی فرموموی: «راستیان پی دهلم، له نویبونه وه دا، کاتیک ده مه ویت به مالی خوی بکهم؟ یان چاوت به وه دا هه لایه ت کوری مرؤوف له سهره ته ختی شکومندی خوی داده نیشیت، که من کسیکی دهستکراوه؟» 16 «بهم شیوه یه دواهه مین

عیوه ش که دواه که تووین له سهره دوازده ته خت داده نیشن و ده بهه یه که مین و یه که مینیش ده بهه دواهه مین.» 17 کاتیک دوازده هوزه که ئیسرائل حکم دده دن. 29 هه رکه سیکیش

به جینا هیلت تاکو بچیت به دوای و نبووه کهدا بگریت؟¹³ «بلام رازی نهبوو، چوو فریدایه زیندانوه، ههتا قهرزه کهی پراستیان پی بلیم: ئه گدر دوزیمهوه، له نهوده و تویه کهی تر بداتهوه. 31 کاتیک خزمه تکاره هاوکاره کانیان رووداوه کیان که بزر نهبوون زیارتی خوش دهیت! 14 به همان شیوه بىنی، زوریان پی ناخوش بیو، هاتن و همه موئه ووهی روویدابوو باوگان له ئاسمان نایه ووت یه کیک لدم بچوو کانه له تاوه بچیت. 15 بو گوره کهیان گیزایه ووه. 32 ئوسا گوره که خزمه تکاره کهی «ئه گدر خوشک یان برا کدت خراپهی له گدّل کردیت، برق بانگ کرد و یېنی گوت:» خزمه تکاری بدکار، له هه موئه ووه به تنه لها تیوان خوت و خوی گله بی ل بکه. ئه گدر گوئی قره زه خوشبووم، چونکه لئم پارایتهوه. 33 ئالیا نهده برو و توش لیگری، ئدوا را کدت به دهستدە هینیتهوه. 16 خو ئه گدر گوئی بهزه بیت به خزمه تکاره هاوکاره که تدا یئتهوه، هه روهک چون نه گرت، یه ک یان دوو کهس له گدّل خوت بیه، تاکو [ههـ من به زهیم پیتنداهاتهوه؟¹⁷ 34 جا گوره کهی توپره بیو و دایه باهه تیک له سر زاری دوو یان سی شایهت پراستیه کهی دهست جه لاده کانوه، ههتا هه مو قه رزه کهی بداتهوه. 35 بسە لمیزیت.]¹⁸ ئه گدر بە گوئی نه کردن، به کلیسا پائی، ئه گدر «باوکی ئاسما نیش و ایان لیده کات، ئه گدر هر یه که تان له دلهوه بە گوئی کلیسا شی نه کرد، ئدوا به بپه رست و باچگری دابی. گردنی خوشکی یان برا کهی ئازاد نه کات.»

19 18 «پراستیان پی ده لیم: ئه ووهی عیوه له سر زهوي دا بختن، کاتیک عیسا لهم قسانه بیوهوه، جه لیلی به جیئشت و له ئاسما نیش داخراو دهیت، ئه ووهی له سر زهوي پیکدهوه، هاته هر یئی یە هودیا، له بەری ئه و بەری رووباری ئوردون. 2 له ئاسما نیش کراوه دهیت. 19 «دیسان پراستیان پی ده لیم: خلکیکی زور دوای کهوت، ئه ویش لهوی چا کیکدنهوه. 3 ئه گدر دووان له ئیوه له سر زهوي له سر هر شتیک پیک بکهون، هه رچی داوا بکن، باوکم که له ئاسمانه بۆتان جیهی جی ده کات، 20 چونکه له هر کوپیه ک دوویان سی کس بە ناوی منهوه کۆپنوه، من لهوی له تیواناندا دەجم.»²¹ ئینجا پە ترۆس هات و یېنی گوت: «گوره م، دەبى چەند جار گردنی برا کەم ئازاد بکەم که خراپام له گدّل ده کات؟ تاکو به جیهه هیلت و به ژنە کيدهوه دەننو سیت، ئیتر هه رووکان حه وت جار؟²² عیاش پی فەرمۇو: «من پیت نالیم حه وت جار، بەلکو حه فتا کەپرەت حه وت جار!»²³ «له بەر ئوه پاشایه ک دەچیت ویسی حیساب له گدّل خزمه تکاره کانی بکات. 24 کاتیک دەستی پیکرد، یه کیکان دەبەن یه ک جه ستە. 6 کەوانە چېر دوو نین بەلکو یه ک جه ستەن. له بەر ئوه پاشایه ک دەننو سیت، ئیتر هه رووکان مەرۆف جیای نە کانوهوه.²⁴ 7 لیبان پرسی: «ئەی بېچى موسا فەرمانی داوه پیاو تەلاقامە به ژنە کەی بەنات و ئەنی جودا بېتەوه؟»²⁵ فەرمۇون: «له بەر دلەر قیتان موسا بېنی پەدان ژنە کانیان تەلاق بەدن، ئەگینا له سەر تاوه وا نەبوو. 9 بلام پیتەن دەلیم: ئه ووهی بەنی ھۆی داونیپیسی ژنە کە خوی پیداتەوه، گوره کەی فەرمانی دا، خوی و ژن و مەنال و هەرچى ھەیەق بەرۇشىت و قەرزە که بداتەوه. 26 «له بەر ئوه خزمه تکاره که لم بەر دەم چۈكى دادا و گوقى:»²⁷ له سر رابوھستە، هەمۇوت دەدەمەوه. 27 گوره ئەو خزمه تکاره دلى یېنی سوتا، ئازادى کرد و له قەرزە که خوشبوو. 28 «ئەم خزمه تکاره رۇشت، خزمه تکارىنکی هاوکاری خوی بىنی خلکی ناتوانن ئەم قسە يە پەسند بکەن، تەنها ئەوانەی پیتیان دراوه. 12 خەساو ھەن زىگا کن، خەساویش ھەن مەرۆف خەساندويان، خەلکىش ھەيە پېياريان داوه له پیناوى چۈكى دادا و لې پارایاوه:»²⁹ «خزمه تکاره هاوکاره کە لە بەر پیچى دادا و لې پارایاوه:»³⁰ «لە سەرم رابوھستە، دەنەمەوه.»

خوشنویستم، ئەوهى يېنى دلشادم. گۈنى لى بىرىن!» 6 پەرسىتگان نادات؟» 25 گۇقى: «بەلى». كاپىك پەتروس ھاته كاپىك قوتايىيەكان گۈپىان لە دەنگ بۇو، بەدەمدا كەوتىن، مالەوه، عيسا پىيشى كەوت و فەرمۇسى: «زەرت چىيە شىمۇن؟ زۇر تىسان. 7 بەلام عيسا ھات، دەسىتى لىدان و فەرمۇسى: پاشايىانى زەوي سەرەنە و باج لە كى وەردەگەن؟ لە هاولاتىيانى «ھەستىن، مەترىسىن!» 8 ئىنچا چاپىان ھەلپىرى و لە عيسا زىيات خۇيان يان لە خەلکى يېنى؟» 26 پەتروس گۇقى: «لە يېنى». كەسيان نەيىن. 9 كاپىك لە چىيا كە دەھاتەن خوارەوە، عيسا عىساش يېنى فەرمۇسى: «كەوانەنە هاولاتىيانى تازادەن. 27 بەلام فەرمانى پېدان و فەرمۇسى: «ئەمە يېنىتىان بە كەسى مەلئىن، تاكو بۇپىان نېينە كۆسپ، بېرۇ دەرياچە كە و قولاب ھەلبىدە، هەتا كورى مەرۇف لەناو مەردووان ھەلەدەستىزىتەن وە.» 10 يەكم ماسى كە دەيگىرتى، دەمى بىكەرەوە، دراوىتكى سەتايىر قوتايىيەكانى لىيان پرسى: «باشە بېچى مامۆستايىنەنەن دەلئىن دەيىنتەوە، بىبە و لە جىاتى خۆم و خۆت پىاندەرى.»

دەيىت يە كەم جار ئەلياس يېت؟» 11 عيسا وەلامى دانەوە:

18 لە كەنەدا قوتايىيەكان ھاتەن لاي عيسا و گۇتىان: «كى راستە، ئەلياس دىيت و ھەموو شىتىك بىتك دەختەوە.

لە شاشىنى ئاسماندا پايەبەر زىزىرە؟» 2 ئەۋىش مندالىكى بانگىركەد و لەناوهەر ئاستىاندا رايگەرت، 3 فەرمۇسى: «راستىتان پى دەلىم: ئەگەر نەكۆرنىن و وەك مندالان ئىنەنەيەت، ھەرگىز ناچەنە ناو شاشىنى ئاسمانەوە. 4 بۇپە ئەوهى و وەك ئەم مندالان خۆى نزم بىكانەوە، لە شاشىنى ئاسماندا پايەبەر زىزىرە. 5 ئەوهى بە ناوى منهۋە پېشوازى لە مندالىكى و وەك ئەمە بەكت، پېشوازى لە من دەكتا. 6 ئەوهى يەكىك لەم بچۈو كەنە كە باوهەرپان زۇر ئازارىتكى زۇر دەچىزىت. زۇر جار دەكەۋىتە ناو ئاگر و زۇر جارىش ناو ئاوهەوە. 16 ھېتىماھ لاي قوتايىيەكان، بەلام خەلکە كە، كاپىاھىك ھات و لەبەر دەھى چۈكى دادا و 15 گۇقى: «گۈورەم، بەزە يېت بە كورە كەمدا يېتىۋە، قىدارە و ئازارىتكى زۇر دەچىزىت. زۇر جار دەكەۋىتە ناو ئاگر و زۇر جارىش ناو ئاوهەوە. 17 جا عيسا وەلامى دايەوه: «ئەي نەياتوانى چاڭى بىكەنەوە.» 17 جا عيسا وەلامى دايەوه: «ئەي نەوهى بىياوهەر و خوار، ھەتا كەى لە گەلتان بىم؟ ھەتا كەى بېرگەتان بىگم؟ ئەو كورە بېتىنە ئېرە بۇ لام،» 18 عيسا لە رۆزە پىسە كە راخورى و لە كورە كە ھاتە دەرەوە، لە و كاتە و كورە كە چاڭ بۇوهەوە. 19 پاشان قوتايىيەكان بە تەنەنە ھاتەن لاي عيسا و گۇتىان: «بېچى ئېمە نەماتوانى دەرىيەكەن؟» 20 ئەۋىش يېنى فەرمۇن: «لەبەر كەمى باوهەرتان، راستىتان پى دەلىم: ئەگەر ئەۋەندە دەنگە خەرەتەلەيەك باوهەرتان ھېلى، بە و كىۋە دەلىن «لۇوي بېرۇ» دەرىوات و ھېچ شىتىك بۇتام مەحال نايىت. 21 بەلام ئەم جۈرە رۆحانە دەرتاكارىن، بە نویزە و رۇۋۇ دۇرخەوە. 10 ئاڭدارىن! بە سووکى مەۋانە نە يېت.» 22 كاپىك قوتايىيەكان لە جەللى كۆبۈنەوە، عيسا يېنى فەرمۇن: «كورى مەرۇف دەدىيە دەست خەلک و 23 دەيكۈزۈن، لە رۆزى سىيەم ھەلەدەستىزىتەوە،» قوتايىيەكانىش بەمە زۇر دلگەران بۇون. 24 كاپىك عيسا و قوتايىيەكانى گىشىتە كە فەرناحوم، باچىرىنى دوو درەھەم كەى پەرسىتگا ھاتەن لاي پەتروس و گۇتىان: «ئەرى مامۆستا كەتان باجى

فریسی و سه دوقیمه کان هاتنه لای عیسا بُو دایخه‌یت، له ئاسماندا داخراو ده بیت، ئوهی تو له سه رزه‌وی ئوهی تاق بکنه‌وه، داوايان لیکرد نیشانه‌یه کی ئاسماينیان بیکه‌یته‌وه، له ئاسماندا گراوه ده بیت. 20 ئینجا قوتاییه کانی پیشان بدات. 2 عیسا وه لامی دایه‌وه: «که شواره دادیت، راسپارد که به کس نه لین ئوه مه سیجه کدیه. 21 لهو کانه‌وه ده لین، ”سامال ده بیت، چونکه ئاسمان سوره لگه‌راوه“، 3 عیسا دهستی کرد به پرونکردنوه بُو قوتاییه کانی که ده بیت سره له بیداینیش، ”نه مرۇ باوپوران ده بیت، چونکه ئاسمان سوره بچیته تو شه‌لیم“، لهوی به دهستی پیران و کاهینانی بالا و هه لگه‌راوه و ههوره، ”ئیوه ده زان رپوو ئاسمان بخونتنه‌وه، ماموتایانی ته ورات زور ئازار بچیزیت و بکوژیت وله بروژی به لام ناتوان نیشانه‌کانی زمانه لیکبده‌نه وه! 4 نهوده‌یه کی بدکار سیئه‌هم هه ساینریته وه. 22 په ترۆس عیسای هینایه ئام لاوه و داویپیس داوای نیشانه ده کات، نیشانه نادریت، جگه له و دهستی کرد به سه رزه شتکردنی: «خودا نه کات گهوره! نیشانه‌یه یونس.» ئینجا به جی هیشتن و برپاشت. 5 کاتیک هه رگیز ته مدت به سه رنیه‌ت! 23 عیسا ئاپری دایه‌وه و به قوتاییه کان گیشته‌ئه و بەری ده ریاچه‌که، بینیان لەپیران په ترۆسی فەرمۇو: «له بەرچاوم لاجۇ، ئەی شەیتان! تو كۆسپى چووه له گەل خۇيان نان بېهن. 6 عیسا بیی فەرمۇون: «وریان، له بەر دەمم، چونكە بىر له کاروباره خودا يەپەن کان نا کەپتەوه، ئاگداری هه ویرترشی فەرسی و سه دوقیمه کان بن.» 7 لەناو بەلکو کاروباری مەۋفانه. 24 ئینجا عیسا به قوتاییه کانی خۇياندا گفتۇگو بیان کرد و گوتیان: «ئەوه بۆیه وا دەلیت، فەرمۇو: «ئەگەر كەسینك دەیه ویت بېتە قوتابی من، با ناكولى چونکه ئامان له گەل خۇمان نەھیناوه.» 8 عیسا زانی و بیی له خۇی بکات و خاچەکەی هەلبگەریت و دوام بگەپتە. فەرمۇون: «ئەی كەم باوپرینه، بۆچى له تو خۇتان دەلین 25 نهوده‌یه بېتە ئىلاني خۇی بىزگار بکات، دەيدۈرۈتىت، نامان نیيە؟ 9 ئایا ھېشتا ئىنەن گەشتوون؟ نايەتە بېرتان پېتىج به لام ئەوهى له بېتاوی من ئىلاني خۇی بىزگەر ئەندىتىت، به دهستى ئانه‌کەی پېتىج هەزارەک و چەند سەبەتە شستان هەلگەر تەوه؟ 10 دەھىتىت. 26 چى به كەلکى مەرۆف دېت ئەگەر هەممو يان حەوت ئانه‌کەی چوار هەزارەک و چەند سەبەتە شستان جەپان بىاتەوه و خۇی بىزگەر ئەندىتىت؟ يان كەسیک له بەرامبەر هەلگەر تەوه؟ 11 چۈن ئىنائەگەن من باسى نام بُو نەکدن؟ رېنائىدا جەپەنچى بەھایەک دەدات؟ 27 كورى مەرۆف بەشكۈي ئاگداری هه ویرترشی فەرسی و سه دوقیمه کان بن!» 12 ئینجا باوکىھە و له گەل فېشته کان خۇی دەگەر ئەندىتىت، ئەوسا پاداشتى تېگلىشتن كە ئەوه له هه ویرترشی نان ئاگداريار ناكەتەوه، بەلکو هەركەسینك بېيى كەدارى دەداتەوه. 28 «راسىستان پى دەلەم: له فيڭىزدىنی فەرسی و سه دوقیمه کان. 13 كە عیسا گېشته هەندىك لەوانە ئىزە راوه ستاون، مەدەن ناچىزىن هەتا كورى تاواچەی قەیسەریيە فەلىپیوس، له قوتاییه کانی پرسى: «ئایا مەرۆف نەپىن وەك پاشا دېتەوه.»

خەلک دەلین كورى مەرۆف كېيە؟ 14 وەلامىان دایه‌وه: 17 داوا شەش بِرۇز، عیسا به تەنها په ترۆس و ياقوب و «ھەندىك دەلین يەھىاي لەتاوه لەلکىشە، ھەندىكى دىكە دەلین يۇچەناتى براي له گەل خۇی برد و بُو سەر چىايەکى بەر زېرپەران.» ئەليسا، ھەندىكىش يەرمىيا يان يەكىك له پېغەمبەران. 15 بېيى فەرمۇون: «ئەی شىوه دەلین من كېم؟» 16 شىمۇن دەدرەوشىيەوه و جەلەكانى وەك بۇونا كى سې هەلگەران. 3 لەناڭا موسا و ئەليسايان بُو دەركەوت و له گەل عىسادا كەوتە زىنديووی.» 17 عىساش وەلامى دایه‌وه: «شىمۇنى كورى يۇنَا، گفتۇگو. 4 ئىنجا په ترۆس به عیسای گوت: «گەورەم، يېغان خۆزگەت پى دەخوازىرىت، چونكە گۆشت و خۇين ئەمەيان بۇت ئاشكرا نەكىد، بەلکو ئەو باوکەم كە له ئاسمانە، 18 منىش پېت دەلەم، تۆپە ترۆسی و له سەر ئەم بەر دە كۆمەلە ئى خۇم بىياد 19 دەنەم كە دەرۋازە كەنلى دۆزەخ يې ناوترىت. كەلە كانى شاشىنى ئاسمانت دەدەمى، ئوهى تو له سەر زەۋى

ئىنجا چەند كىسىك لە مامۇستايىقى تەورات و و ھاوارى كىد: «گورەم، ئەى كورى داود، بەزەيىت پېندا فەرىسييەكان لە ۋۇرشهلىخەو ھاتە لای عيسا و لىيان پرسى: 2 يېتەوه! چەكم بەھۆى رۇحى پىسەوە ئازارىنى زۇرى ھەيە» «بۇچى قوتايىھە كانت نەربىچى پىران دەشكىتىن؟ پېش ناخواردن 23 بەلام عيسا تەنانەت بە وشىيەكىش وەلەمى نەدايدەوە. دەستيائى ناسۇن!» 3 ئەوش وەلەمى دانەوە: «ئەى بۇچى ئۇھ قوتايىھە كانى ھاتە پېشى و تكالىان لىنى كىد: «بەربىچى، وا لەبەر نەربىچى خوتان سەربېچى پاسپارەدە خودا دەكەن؟ 4 بەدوامانەوە ھاوار دەكەت.» 24 وەلەمى دايەوە: «من تەنها بۇ چۈنكە خودا دەكەن! [رېزى دايىك و باوگان بىگن]، مەرە و نبۇوه كانى مالى ئىسرائىل نىزىدراوم.» 25 بەلام ژىنە كە ئەوهى نەفرەت لە دايىك يان باوکى بکات، دەبىت بکۈزۈت.» هات و كېرىشى بۆرىد و گوقى: «گورەم، يارمەتىم بده!» 26 5 بەلام ئۇھ دەلەن: «ئەگەر يەكىك بە دايىك يان باوکى وەلەمى دايەوە: «ناشىت ئانى مەنداان بېرىدىرىت و فېرىدىرىت بۇ بلىت: ئەوهى بەنیاز بۇم بىدەمە ئۇھ بۆ خودام تەرخان سەگ.» 27 ژىنە كە گوقى: «إراستە گورەم، بەلام سەگىش لەو كەدۋووه،» 6 ئەوا پېۋىست ناكات كە رېزى دايىك و باوکى پاشماوهە دەخوات كە لە خوانى گورەكەن بەرەپەتتەن بەزە! ئەوهى بېرىت. جا لەبەر نەربىچى خوتان دەسەلەتلىقى راسپارەدە خودا ئىنجا عيسا وەلەمى دايەوە: «خانم، باوھىرى تو بەھېزە! ئەوهى بەخۇزىلى دەپەرسىن، تەنها راسپارەدە مەرقۇنە قېرى خەلک خەلکىكى زۇر ھاتە لای، شەل و كۆز و گۆچ و لال دەكەن.» 10 عيسا خەلکە كەي باڭگەد و بىچى فەرمۇنون: و زۇرى دېكەشيان لە گەل بۇو، لەبەربىچى دايىنان، ئەۋىش «گۈئى بىگن و تىيېگەن.» 11 ئەوهى دەچىتە ناو دەمەمە مەرۇف چاكيكەنەوە. 31 تەنانەت خەلکە كە سەرسام بۇن كە يىننیان گلاو ناكات، بەلکو ئەوهى لە دەم دېتە دەرەوە، ئەوهە مەرۇف لال قسە دەكەت و گۆچ چا كەدەپەتتەوە و شەل بە رېتكى گلاو دەكەت.» 12 ئىنجا قوتايىھە كان ھاتە پېش و لىيان پرسى: دەرۋات و كۆزى دەپەتتە، جا ساتايىنى خوداى ئىسرائىليان «دەزانى كايتىك فەرىسييەكان گۈئىان لە قسە كە بۇو بېزار كەد.» 32 ئىنجا عيسا قوتايىھە كانى باڭگەد و فەرمۇسى: «دەم بە بۇن؟» 13 وەلەمى دايەوە: «ھەز رووەكىك باوکى ئاسمانىم خەلکە دەسووپىتتە، ئەوهە سى رۇزە لە گەلدىان و ھېچيان ئىيە نەپچانلىكتىت، ھەلەدە كەنرىت.» 14 وا زىيان لى بېتىن، ئەوانە كورىزىن بېخۇن. ناشەمەيت بە بىرىتىپانىزىمەوە، نەوەك لە بىنگاڭ بېر و پېتىنايى كۆزەكان دەكەن. ئەگەر كۆزى پېتىنايى كۆزى بکات، نەكەن.» 33 قوتايىھە كانى وەلاميان دايەوە: «لەم چۈلەوانىنى ئەو ھەردووچان دەكەنە چالەوە.» 15 پەتروس بىچى گوت: «ئەم تانە زۇرەمان لە كۆزى بۇو بۇ تاندانى ئەم ھەمو خەلکە؟» 34 غۇونەيەمان بۇ رۇون بکۈوە.» 16 عيسا فەرمۇسى: «ئۇھەش عىساش بىچى فەرمۇنون: «چەند ناتانان پېتىي؟» گوتىان: «جەھەت، ھېشتا ئىتىنەن؟» 17 ئايى نازانن ھەرچى دەچىتە ناو دەم دەپواڭ لە گەل چەند ماسىيەكى بېچۈوك.» 35 ئىتەر فەرمانى دا خەلکە كە ناو سك و پاشان دەچىتە دەرەوەي جەستە؟ 18 بەلام ئەوهى لەسەر زۇرى دانىشىن. 36 حەوت نان و ماسىيەكانى لى وەرگەتن لە دەمەمە دېتە دەرەوە، لە دەلە سەرچاوا دەگەرتىت كە سوپاىى خوداى كەد و لەتى كەن و دايە قوتايىھە كان، دەپەتتە ھۆى گلاوبۇنى مەرۇف، 19 چۈنكە بىرى خاراب لە قوتايىھە كانىش دايانە خەلکە كە. 37 ھەمو خواردىان و تېرىپۇن، دەلە و دەرەچىت، كوشتن، داونىپىسى، بەدېۋوشى، دىزى، دوايى حەوت سەبەتى بېرپەلەكتانىيان كۆكەدەوە. 38 ناخواردىن شايەتى درۇ، كەفركەدن. 20 ئەمانە مەرۇف گلاو دەكەن بەلام چوار ھەزار پىاو بۇن، بىچەك لە ژىن و مەنداان. 39 ئىنجا عيسا ناخواردىن بەن دەست شوشتىن مەرۇف گلاو ناكات.» 21 خەلکە كەي بەرىتىكەد و سوارى بەلام بۇو و ھاتە سەنۋورى عيسا لەۋى رۆيىشت و چۈو بۇ ناوجە كانى سور و سەيدا. 22 مەگەدان.

زېتىكى كەنغانى خەلکى دەوروبەرى ئەۋى، بەرەو ရۇوى ھات

به لام عیسا یعنی فرمومون: «پنجه مبه ربی پر زنیه، ته نها له شار و ئینجا پینچ نانه که دوو ماسیه که هله لگرت و ته ماشای مال خوی نه بیت.» 58 لموی په رجوعی زوری نه کرد، له بر ئاسانی کرد، سوپاپی خودای کرد و ته نه کان له تکرد، ئینجا دایه قوتاییه کان و ئهوانیش دایانه خله لگک کد. 20 هemo خواردیان و بیواهه ریان.

تیز بون، پاشان لهو په لکنه نانه مایه و دوازده سه به تهی پر بان هله لگرت ووه. 21 ژماره ئهوانه که نانیان خوارد تزیکه پینچ هه زار پیاو بون، پیچگه له ژن و مندا. 22 دهسته جي عیسا قوتاییه کان ناچار کرد سواری به لهه مه که بن و پیش خوی په پنهوه ئه و بهر ده ریاچه که، هه تا خوی خله لکه که به ری ده کات. 23 لم دوای ئه ووهی خله لکه کدی به پر تکرد، سه رکوته سه ر شاخیک بیوه ووهی به ته نها نویز بکات. که شواره داهات به ته نها لهوی بوب، 24 به لهه مه که شه مه دایه کی زوری له و شکانیه وه پر بیوو، شه پله کانیش پییاندا ده کیشا، چونکه ئاراسته ره شه با که پیچه وانه بوب. 25 پیش خورهه لاتن عیسا هاته لایان و به سه ر ده ریاچه کددا ده رویشت. 26 کاتیک قوتاییه کان بینیان به سه ر ده ریاچه کددا ده روات، شیوان و گوتیان: «ئمه دیوه زمه بیده!» له تسانیشدا هاواریان کرد. 27 دهسته جي عیسا قسه هی له گه ل کردن: «وره تان به رز بی! ئه ووه من، مه ترسن.» 28 په ترسوس وه لامی دایه ووه: «گورهه، ئه گدر توی، فه رمانم پینده به سه ر ئاوه کددا بیهه لات.» 29 فرموموی: «ووهه،» په ترسوس له به لهه مه که دابه زنی و به سه ر ئاوه کددا رویشت و به رهه لاي عیسا به پر تکه و. 30 به لام کاتیک توندی یا به کدی بینی، ترسا و خه ریک بوب و نوقم ده بوب، هاواری کرد: «گورهه، پر زگارم بکه!» 31 عیساش يه کسهر دهستی در پر تکد و گرفت و یعنی فه رمومو: «کدم باوهه، بوقچی گومانت کرد؟» 32 که سه رکه و ته نا به لهه مه که، ره شه با که وه ستا. 33 ئهوانه هی لمانو به لهه مه کددا بون، کرتوشیان بوب رد و گوتیان: «به راستی تو کوری خودای!» 34 کاتیک په پرینه وه ئه و بهر، هاته خاکی جه نیسارت. 35 خله لکی ئه و ناچه يه عیسایان ناسیه وه، هه ولایان دا به ناچه کانی دهورو بهر و هه مه وه خوشه کانیان بیوی هیتا. 36 لی ده پارانه وه که ته نها دهست له بدهنی با پیچون.» 37 ئهوانیش وه لامیان دایه ووه: «لیره له پینچ چا کد بیو نه وه.» 38 ئه ویش فرموموی: «بیو می بہنننه تیره.» 39 فه رمانی به خله لکه که دا لمه ریان گا که دانشن.

په یامه که ده خنکین، ئیتر بى بهره‌هم ده‌بن. (aiōn g165) 23 زیزانه‌کەش رپوله‌کانی شەیغان، 39 دوژمنه‌کەش کە تۇوی
 بەلام ئەوانەی کوتىئە سەر زھۆبىه باشە کە، ئەو کەسانەن
 کەن ئىبلىسە، دروپىئە کەش كۆتاپىز زەمانە، سەپانەكائىش
 کە پەيامە کە دەپىستەن و ئىنى تىدەگەن و بەرهەم دەدەن، يەك فېشەكان. (aiōn g165) 40 «ھەرودە کەچۈن زیزانه‌کە بىزاركا و
 بە سەد و يەك بە شەست و يەك بە سى»، 24 غۇونەيەكى بە ئاگىرسۇو-تىزى، لە كۆتاپىز زەمانىشداوا دەپىستەن. (aiōn g165) 41
 دىكەي بۇ هېتىنانو و فەرمۇسى: «شانشىنى ئاسغان لە مروۋىك كورى مەرۇف فېشەكانى دەپىرىت و هەموو ھۇكارىنى گوناھ
 دەچىت، تۇرى چاڭ لە كەلگەكى بچىنەت. 25 بەلام كاتىك و خارپەكاران لە شانشىنىيە كەي كۆدەكەنەوە و 42 فېيان
 خەلک لە خەودا بۇون، دوژمنەكى هات و لەناو گەنمە كەدا دەدەن ناو كۈورەي ئاگەوه، جا گۈيان و جىرىەي ددان
 زىزانى چاند و رپۇشت. 26 كاتىك گەنمە كەپوا و گۈلى لەسى دەپىستەن. 43 ئەوسا پاستوروستان لە شانشىنى باولىكاندا
 دەركەد، زىزانه‌کەش دەركەوت. 27 «كۆيلەخاونە مان وەك رۇز دەدرەه شىنەوە. ئەمە كەنەنەيە، با بىستىت!
 هاتن و پىيان گوت: «گەورەم، مەگەر لە كەلگەكەتدا تۇرى 44 شانشىنى ئاسمان لە گەنجىنەيەك دەچىت لە كەلگەكەي كەدا
 چاڭتەنە شاند، ئىت ئەم زىزانه لەكىتىپەت؟» 28 ئەپۇش شارداريايىتەوە. كەسيك دەيدۆزىتەوە و دېسان دەشارىتەوە،
 وەلەمى دانوھە: «دوژمن ئەمەي گەردووه،» كۆيلەكايىش پىيان ئىنجا لە خۇشىيان دەچىت و هەرچىي ھەيە دەپەرۋىشىت و
 گوت: «دەتەوي بچىن زىزانە كان بىزار بىكىن؟» 29 گوتى: ئەو كەلگەكەيە پى دەركەيت. 45 «ھەرودە شانشىنى ئاسمان لە
 «نەخىر، نەوهەك لە گەل بىارگەردى زىزان، گەنمىش ھەلبىكىشنىن. بازىرگاتىك دەچىت كە بە شۇنى مرووارى ئابابدا دەگەرپىت. 46
 30 هەتا كاتى دروپىئە لېكەپتىن با بەيە كەپەن، جا لە كاتىك مەوارىيە كى گۈانبەھا دەدۆزىتەوە، دەچىت ھەرجىي
 كاتى دروپىئەدا بە سەپانەكان دەلىم، يەكەم جار زىزانە كە بىزار ھەيە دەپەرۋىشىت و مەوارىيە كەي پى دەركەپت. 47 «ھەرودە
 بىكەن و پىانكەن مەلۇ بۇ ئەوهى بسوپۇتىزىن، بەلام گەنمە كە شانشىنى ئاسمان لە تۈرىك دەچىت فېيرايىتە دەريايىچەوە، لە
 ئەمبارە كەم كۆبەنەوە.» 31 غۇونەيەكى دىكەي بۇ هېتىنانو و هەموو جۇرەكانى ماسى كۆدەكانەوە. 48 كاتىك تۆرە كە پى
 فەرمۇسى: «شانشىنى ئاسمان وەك دەنگە خەرتەلەيەك وايە، بۇو، ماسىگەرە كان پىانكىشىيە كەنار، باشە كائان لە سەبەتەدا
 كە يەكىك بېھىتەت و لە كەلگەكەيدا بېھىتەن، 32 ھەرچەندە لە كۆكەدەوە و خارپەكانىشيان فېيدا. 49 كۆتاپىز زەمانىش ئاوا
 ھەموو تۇرەكان دىكە بچووكىرە، بەلام كاتىك گەشە دەكتە، دەپىستەن فېشەكان دىن و بەدكاران لەناو پاستوروستاندا
 رپووه كەنەتلىكى گەورەيلى دەرەدەچىت و دەپىتە درەخت، دەرەدەھىن و (aiōn g165) 50 فېيان دەدەن ناو كۈورەي
 تەنانەت بائىنە ئاسمانىش دىن و لەسر لەقەكانى هيلاڭە ئاگەوه، جا گۈيان و جىرىەي ددان لەسى دەپىستەن. 51 عيسا
 دەكەن.» 33 غۇونەيەكى دىكەي بۇ هېتىنانو وە: «شانشىنى ئاسمان لە ئىپ پىسىن: «ئىيا ھەموو ئەمانە تىكەپىشتن؟» وەلەميان دايەوە:
 ھەپىرتىشىك دەچىت، ئافەتىك ھەتىتى و كەردىپە ناو سى «بەلى». 52 جا بىيى فەرمۇسون: «لەپەر ئەوه ھەر مامۆستايىكى
 پىوانە ئاردهوە، هەتا ھەموو ھەھلات.» 34 عيسا ھەموو ئەم تەورات كە بۇوەتە قوباتى لە شانشىنى ئاسمان، لە خاونەن مالىك
 باپەتەنە بە ثۇونە بۇ خەلکە كە باسکەر، بەبى غۇونە قىسى بۇ دەچىت لە گەنجىنە كەيدا لە كۆن و نوى دەرپەتىت. 53
 نەدەگەردن، 35 تاكو ئەوهى خۇدا لە پىتەنگىي پېنگەمبەرە كەوە كاتىك عيسا ئەم غۇونانە تەواو كەد، لەسى دەپىستەن.
 فەرمۇویەتى بېتە دى: [بە غۇونە دەمم دەگەمەوە، ئەوهى هاتەو شارەكەي خۇزى، لە كەنېشىتە كەيان دەسىتى كەد بە
 لە دامەزراىدىن جىيانەو شاراوايە رايادە گەيەنم]. 36 ئىنجا قىېرىدىيان، هەتا ئەوهى سەرسام بۇون و گوتىان: «ئەم ئەم
 خەلکەكەي بەپىتكەد و گەپىاوه بۇ مان، قوتايىيە كانى هاتە لاي دانايى و پەرچووانە لەكۆي بۇو؟ 55 ئىيا ئەمە كۆرۈ دارتاشە كە
 و گوتىان: «غۇونەي زىزانى ناو كەلگە كەمان بۇ لېكىدەوە.» 37 نېيە؟ ئەي دايىكى ناوى مەرىم نېيە؟ ياقوب و يوسف و شىمۇن و
 وەلەمى دايەوە: «گەوهى تۇرە چا كە كەي جىيانە، كۆرۈ مەرۇفە. يەھوزا بىار ئىن؟ 56 گەوهى تىبە خوشكەكانى ھەموويان لەلامان؟
 38 كەلگە كەش جىيانە، تۇرە چا كە كەش رپوله‌كانى شانشىنىن، ئەي ئەمە ھەموو ئەمانە لەكۆي بۇو؟» 57 جا رەتىان گەرددەوە.

نیشانه‌یه کت لی بینین». 39 کهچی و ملامی دانوه: «نهویه کی رینگا، بالندesh هاتن و خواردیان. 5 هندیکیش که وته به دکار و داوینپیس داوای نیشانه ده کات، به لام نیشانه سه زه و پیه کی برده لان که خویل کدم بوب، خیرا سریان نادریتی، جگه له نیشانه بونی پیغمه‌بر. 40 هروه ک چونکه ده رکرد، چونکه زه و پیه که کی قول نه بوب. 6 به لام که روز یونس سی شه و سی روز له ناو سکی ماسیبیه کی گورهدا هدهلات سوتان و وشك بون، چونکه رهگان نه بوب. 7 بوب، تاوش کوری مرؤف سی شه و سی روز له نانجی هندیکیشیان که وته تیو درکان، درکان گوره بون و زه ویدا ده میتیته و. 41 خدلکی نهینهوا له روزی لپرسینه و دا، خنکاندیان. 8 به لام هندیکی دیکیان که وته سه زه و پیه کی له گکل ئم نهویه له مردن هله‌سته و تاوانباری ده کن، باش و بدره‌میان دا، هندیک یه ک به سد و هندیک یه ک چونکه توپیان کرد کاتیک یونس پهیای خودای را گدیاند. به شهست و هندیکیش یه ک به سی. 9 نهودی گونی هیه، با شهوفتا له یونس مزتر لزه‌یه. 42 شازن باشورو له روزی بیستیت! 10 قوتاییه کان هاتن و لیبان پرسی: «بچی به نمونه اپرسینه و دا له گکل ئم نهویه له مردن هله‌سته و و قسیان بوده کهیت؟» 11 و ملامی دانوه: «له برئه و دهی به شیوه تاوانباری ده کات، چونکه له پهیای زه و پیه و هات بو گویگرن دراوه نهیچی شانشینی ئاسمان بزان، به لام بهوان نه دراروه، 12 له دانای سلیمان. نهودتا له سلیمان مه زتر لزه‌یه. 43 «کاتیک چونکه ئهودی هیهیتی، بیچی دهدریت و لیچی ده رزی، به لام روحی پیس له مرؤفیک ده رده چیت، له شوینه و شک کاندا ئهودی نیهیتی، تهنانه دهی و هشیتی لیچی ده سه زریته و. 13 به ده اوی حهوانه و دا ده گدربیت و دهستی نا کوهیت. 44 ئینجا له برئه وه به نمونه قسیان بو ده کم: «چونکه سهیر ده کن، ده لیت: «ده گه ریته وه بو ئه و ماله که به جیمه‌یشت». کاتیک به لام نایین، گونی ده گرن، به لام ناییستن و تینا گدن. 14 ده گه ریته وه ده بینیت چوله و گسکراوه و پریکخراوه. 45 پیشینیه که ئیشا لاما واندا هاته دی، که ده فرمومی: [عیوه ئهوسا ده چیت و حهوت روحی پیسی دیکه له خوی خراپتر هه میشه ده بیستن به لام هرگیز تینا گدن، شیوه هه میشه سهیر ده گکل خوی ده هیتیت، ده چنه وه تیو مرؤفه که و له ناویدا ده کن به لام هرگیز نایین، 15 چونکه دلی ئم گله رهق ده ریز. ئینجا کوتای ئه و مرفه له جاران خراپتر ده بیت. بو ئم چاویان قورس بوبه و گوییان قورس بوبه، چاویان نوقاندووه، نهودک به نهود بدکاره‌ش، تاوا ده بیت». 46 له کاتیکدا که عیسا قسی چاویان بینن و به گوییان بیستن، به دلیان تینا گدن و بگه ریته وه، بو خله لکه که ده کرد، دایک و برا کافن له ده رهه راوه‌ستابون، منیش چاکان بکدهمه و. 16 به لام بیوه، خزگه ده خوازیت داوایان ده کرد له گکل بدن. 47 کسیک هات و بیچی گوت: به چاوتان، چونکه ده بینن، به گوییان، چونکه ده بیستن. 17 «وا دایک و برا کانت له ده رهه راوه‌ستابون، دهیانه وی له گکلت راستیان پی ده لیم: زور پیغمه‌بر و پیاوچاک به تاوانه وه بون بدلوین». 48 ئه ویش و ملام دایه وه و فرموموی: «دایکم کنیه ئه و بینن که شیوه ده بینن به لام نهیانبی، ئه ویش بیستن که و برا کانم کنن؟» 49 ئینجا دهستی بو قوتاییه کانی را کیشا و شیوه ده بیستن، به لام نهیانبیست. 18 «که واهه گونی له واتای فرموموی: «نه وه تا دایک و برا کانم، 50 چونکه ئهودی خواستی ثنوونه‌ی جو تاره که بگرن. 19 هر کسیک پهیای شانشین باوکم ئهنجام برات که له ئاسمانه، خوشک و برا و دایکمه». بیستیت و تیبه‌گات، شهیان دیت و ئهودی له دلیدا توکراوه ده ریفیتیت. ئه و توانه ده تووانه ده که وته سه رینگا که. 20

13 هر له روزه دا عیسا له مال هاته ده رهه و له که ناری ده ریاچه‌ی جه لیل دانیشت. 2 خدلکیکی پیچگار رزور لیچی کنبووه وه، ههتا وای لیبات چووه ناو به له میک دانیشت، هه موو خله لکه کدش له کناره که راوه‌ستان. 3 به نمونه باسی زور شتی بو کردن و فرموموی: «جو تاریک چووه ده رهه تو و بکات. 4 که تو و ده و شاند، هندیکی که وته سه ره و بکات.

نه وانه س که که وته تیو درکه کان، ئه و کسانه ده کسره ده کون. 22

نه وانه س که که وته تیو درکه کان، ئه و کسانه ده کسره ده که پهیامه که ده بیستن، به لام خه می زیان و فریوخواردنی ده وله مهندی

پرواندن و خواردنی. 2 که فریسیه کان بینیان، پیان گوت: لال بوبو، ٹھویش چاکیکرده و به جوزیک که توافق قسمه «پروانه، ٹھوہی قوتاییه کانت دهیکن دروست نیه له شه مهداد بکات و بینیت». 23 خله که همه سه رسام بون و برکتیست. 3 ٹھویش یی فرمون: «ئایا نه تاخویندووه ته و داود گوتیان: «نه مه کوری داود نیه؟» 24 بدلام فریسیه کان چی کرد، کاتیک خوی و ٹوانهی له گلی بون برسیان بوبو؟ که نه مه بیان بیست، گوتیان: «نه مه روحی پیس ده رنا کات، 4 چون چووه ناو مالی خودا و نافی تهرخانکاراوی خوارد، مه گدر به به عل زه بولی شای روحی پیسے کان نه ییت». 25 که بُرَّهُو و ٹوانهی له گلی بون دروست نه بوبو ییقون، تهنا بدلام عیسا به بیرکردنوهی ٹهوانی زانی، یی فرمون: «هه ر بُرَّهُو کاهینان نه بی؟ 5 یان له تهوراتدا نه تاخویندووه ته و که شانشینیک دووبهره کی تیدایت، ویران ده بیت، هر شارنیک هر چون نه کاهینان به هوئی ئه ریجان له په رستگاره روحانی شه مهداد بیان مالیک دووبهره کیان تیدایت. 26 راسپاردهی رُوْزِی شه مه ده شکنیکن به لام به بیتاوان داده نهیں؟ نه گر شه بیان، شه بیان ده ریکات، نهوا دووبهره کیان تیدایه، 6 پیتان ده لام، که سیک لیزه یه که له په رستگاره زنتره. 7 بدلام کو اته چون شانشینه کی خوی راده گرتیست؟ 27 نه گر من نه گر له و اتای ئه مه تیگه بشتابیه: [من میره بانم ده وی نک به به عل زه بول روحی پیس ده ربکم، نه شوننکه و ته کان قوربانی،] نهوا بیتاوان تاوانبار نه ده کرد، 8 چونکه کوری نیو به کی ده ریانده کدن؟ لمبه رهه وان ده بنه داده رهه رهه. مرؤوف گهورهی رُوْزِی شه مه یه. 9 ئینجا عیسا له وی رُوْزِیت 28 بدلام نه گر من به روحی خودا رُوْزِی پیس ده ربکم، و چووه که نیشته کیان، 10 له وی پاوا یکی نیبو ده سیکی نهوا پاشایه کی خودا هاتووهه سه رهه. 29 یان چون که سیک وشك بیو. بُرَّهُو کاهینان فریسیه کان بیوان سکالا لی بکن، ده تواني بجهیته مالی پاوا یکی به هیز و شته کانی تالان بکات، لیان برمی: «ئایا له رُوْزِی شه مه دا چاک کردنوهی نه خوش نه گریه کدم جار نه بیه سیکیه، ئینجا ماله که تالان بکات؟ دروسته؟» 11 یی فرمون: «کن له ییو نه گر مدربیکی 30 گهوهی له گل من نیه له دژی منه، ٹھوہش له گل من هه بیت و له رُوْزِی شه مه دا بکو و ته ناو چالیکده، نایگریت و کونا کانه وه، بلاو ده کانه وه. 31 لمبه رهه پیتان ده لام کفرکردن ده ریانه هیتیست؟ 12 مرؤوف چهند له مه رهه نزخرته! کو اته له گونا و کفرکرديکی مرؤوف ده بخشتیت، بدلام کفرکردن شه مه دا چاک کردن دروسته. 13 ئینجا به پاوه کهی فرمومو: سه بارهت به روحی پیروز نابه خشتیت. 32 ٹھوہش قسمه له دژی «ده سنت دریز بکم،» ٹھویش دریزی کد و چاک بیوهوه، کوری مرؤوف بکات، ده بخشتیت، بدلام ٹھوہش قسمه له وکو ٹھوہی دیک. 14 بدلام فریسیه کان که هاتنه ده رهه، دژی روحی پیروز بکات، نابه خشتیت، نه لام دنیا و نه لامه گبیریان کرد چون ییکوژن. 15 عیساش که به مهی زانی دنیا. (aiōn 9 و 16) 33 «دار به به رهه کهی ده ناسریه وه. نه گر له وی رُوْزِیت و خله لکتیکی زور دوای که وتن، ٹھویش ههمو دار باش بیت، به رهه می باش ده دات، نه گر دار خراپ نه خوش کانی چاک کرده وه. 16 ئاگداری کردنوهه لدلای کد س بیت، به رهه می خراپ ده دات. 34 نه ییچووهه ماران، که ییو باسی نه کدن، 17 تاکو ٹھوہی له ریگه کی پیغمه میر ئیشایاوه خراپ بن، چون ده توان به چاک به دیوین؟ ددم ٹھوہه ده لیت گوتراوه بیته دی که ده لیت: 18 [ٹھوہه ناخزمه تکاره کدم، که له دلهه هله لدهه قولیت. 35 مرؤوف چاک له گهنجینه هیه که وهی هه لبزار دووه، ٹھو خوش ویسته که ییچی دلشادم، چاک ناخیدا، شتی چاک ده رده هیتیت، مرؤوف خراپیش روحی خوی ده خمه سدر، جاپی داده رهه کان له گهنجینه هی خراپی ناخیدا، شتی خراپ ده رده هیتیت. 36 ده دات. 19 شهر ناکات و هاوار ناکات، که سیش له شه قامدا بدلام پیتان ده لام: هر وشه یکی پوچ که خله که یی ده گنگه نایسیت. 20 قامیشیک کوتراو ناشکنیت، پلیتیه کی ده دوی، له رُوْزِی لیپرسیه و هدا حیسابی خوی هه یه، 37 چونکه پر تکر ناکوژیتیه وه، تاکو داده رهه ریه به سدر که وتن به وشه کانی خوت بیتاوان ده گریت، به وشه کانی خوشت ده گدیه بیت. 21 نه ته وه کان هیوابان به ناوی نه و ده بیت.】 تاوانبار ده گریت. 38 ئینجا هه دنیک ماموستای تهورات 22 ئینجا پاوا یکان بُرَّهُو هینا روحی پیسی تیدابو، نایینا و فهريسي و هلامیان دایه وه و گوتیان: «ماموستا، ده مانه وی

ئوهش پیشوازی له من بکات، پیشوازی لهوه ده کات که 16 «به لام ئەم نووه به به چې برادرد بکم؟ لهو مندالانه مني ناردووه. 41 ئوهه پیشوازی له پنځمه بریک بکات ده چن که له بازاره کاندا دانیشتوون ويکتري باڭگ ده کدن به ناوي پنځمه بریک، ئهوا پاداشتی پنځمه بریک و هرده گريت. و 17 ده لين: «زورنامان بولیدان و هلهنپهرين، شينمان بو ئوهش پیشوازی له پاچا کيک بکات به ناوي پاچا چاک، گېړان و له خوتان نه دا». 18 يه حیا هات، نهیده خوارد و ئهوا پاداشتی پاچا کيک و هرده گريت. 42 ئوهه تهنا جامه نهیده خوارده وه، ده لين: «روحی پيسى تيداه». 19 ئينجا کورى ئاوېنکي سارد بداته يه کيک لام بچوو کانه، له برئوهه قوبابي مروف هات، ده خوات و ده خوانه وه، ده لين: «ئەم کاريابه کيک من، راستيان پي ده ليم: پاداشتی ون ناييٽ».

11

پاش ئوهه عيسا له رېتني دوازده قوتاپييه کي
عيسا دهستي کرد به سوزره نشترکدن ئه و شارانه که زورې بهي
په رجوهه کانه تېياندا ئه نجام دابوو، چونکه توبهيان نه کردبوو.
21 «قرې به سهرت، ئەي شاري خوارzin! قورې به سهرت، ئەي
بیت سهيدا! چونکه ئه و په رجوانه له تيو ګووهدا گران، ئەگر
له سور و سهيدا بکراي، ئهوا ههر زوو خلکه کدی به جلوهه رگي
ګوش و لاناو خوله مېشدا توبهيان ده گرد. 22 به لام پيتان ده ليم:
له روزي ليپرسينه وهدا سزاي سور و سهيدا سووکتر ده بیت
لهوهي بؤ ګووهه، 23 توش ئەي کفه فنارهوم، تایا بو ئاسمان به رز
ده گریته وه؟ نه خېر، تو بونجیانه مردووان ده چيته خواره وه،
چونکه ئەگر ئه و په رجوانه که له تيو تودا کرا له سهډه مدا
بکرايواي، ئهوا تاكو ټه مړو ده مایه وه. Hades g86) 24 به لام
پيتان ده ليم: له روزي ليپرسينه وهدا سزاي خاکي سهډوم له هي
تو سووکتر ده بیت.» 25 له کانهدا عيسا فرموموي: «ئەي
باوک سویاست ده کدم، په رهه دگاری ئاسمان و زهوي، چونکه
ئه مانهت له دانا و تیگه شیشتوان شاردووهه تهوه و بونه مندالانت
ئاشکرا کردووه. 26 بهلی ئەي باوک، چونکه ئەمەت پي باش
بوو. 27 «باوک هه موو شتیکي پي سپاردووم، کس کوره که
ناناسیت باوک نه بیت، کمیش باوک ناناسیت تهنا کوره که
وئه و کسانه نه بیت که کوره که ده ډیوه بېيانی ئاشکرا بکات.
28 «وهرن بون لام ئەي هه موو ماندووان و بارگانه کان، من
ده تانخه سینمه وه. 29 نېږي من بخنه سه رخوتان و له منه وه
قېرىن، چونکه دلهم و پېغېزم، حه سانهوهش بونه روښان
ده دوزنه وه، 30 چونکه نېره کم ګونخاوه و بارم سووکه».

12

له کانهدا، له روزيکي شه مەدا عيسا بدنو ده غلدا
کردووه. 14 ئەگر ده تانه وه په سندې بکن، ئەم يه حیا نه
ئه لیاسې يه که خوريکه بیت. 15 ئوهه ګوئي هه يه، با بیستیت! تیده په رې، قوتاپييه کانه برسيان بوو، ده سیان کرد به ګوله کمن

ئینجا عیسا دوازده قوتاییه که بانگکرد، ده سه لاتی به دهستوه ده دات، باوکیش مندلی خوی. مندلان له پنداش تاکو روچی پیس دهربکن و هرچی نه خوشی و دایک و باوگان هله گه گرینه و و به کوشتنیان دهدن. 22 نه ساغی هببو، چاکی بکنه وه. 2 ئه مانه ش ناوی دوازده له بر ناوی من هه مووان رقیان لیتان ده بیته وه، به لام ئوهی نیز دراوه که يه: يه که مین، شیمون که به په ترس ناوده مه درا و تاکو کوتایی دانه خویدا بگریت، پزگاری ده بیت. 23 که لمه نه دراوسی برای؛ یاقوبی کوری زه بدی و پوچه نای برای؛ شاره ده تاخه و سینه وه، راکهن بُو شاریک دیک. راستیان پی 3 فیلیپس و به رتملاوس؛ تو ماس و مهتای با جگر؛ یاقوبی ده لیم: شاره کانی ئیسرائیل ته او ناکهن پیش هاتنی کوری کوری حله لفا و ته داوس؛ 4 شیمونی کانه وی و یه هوزای مرؤف. 24 «قوتابی له ماموستا کهی زیاتر نیمه و کویله ش له نه سخه رویتی که عیساي به گزن دا. 5 عیسا ئه دوازده که سهی گهوره کهی زیاتر نیمه. 25 بُوقatabی به سه و که ماموستا کهی ناراد، فرمانی پی گردن: «به پیگای ناجوله که کاندا مه بروون بیت و کویله ش و که گهوره کهی. نه گهر خاوهن مال و مه چنه شاری سامیره يه کان، 6 به لکو له بری ئوه برونه به «بعل زهبل» تاو ببردیت، چهند زیاتر خانه واده کهی؟ 26 لای مهده و نبیوه کانی مالی ئیسرائیل. 7 کاتیک ده جن، «له بر ئوه لیيان مه ترسن، چونکه هیچ شتیکی شاردراده نیمه ئه په یامه رابگه يه نن: «پاشایقی ئاسمان نزیک بروهه وه». 8 ناشکرا نه بیت و نهیچی نیمه ده رنه که ویت. 27 ئوهی له تاریکیدا نه خوش چاک بکنه وه، مردو و زیندو و بکنه وه، گهروگول پیتانی ده لیم، له رونوکیدا پیتنه وه، ئوهی به چره ده بیستن، پاک بکنه وه، روچی پیس دهربکن. به خورایی و هرتانگر تووه، به ده نگی به رز له سه ربیان رایگه يه نن. 28 له وانه مه ترسن که به خوراییش پیده ن. 9 «زیر و زیو و مس له پشتیتان هله لگرن، جهسته ده کوژن، به لام ناتوان گیان بکوژن، به لکو له وه بترسن 10 نه توره که بُرینگ، نه کراس و نه پلاؤ زیاده و نه که ده تواني جهسته و گیان به یه کدهوه له دوزه خدا لاناویه ریت. گوچانیش، چونکه کرینکار شایانی نافی خویه نی. 11 چونه هه (Geenna g1067) 29 ئایا دوو چوله که به فلسیک نافروشیت؟ شار و گوندیک، به شوین کدیکی شایسته دا بگرین و ههتا کچچی هیچ یه کیکیان بین خواستی باوگان ناکوینه سه رئوی به جیده هیلن له مالی ئه ده کسه بمنته وه. 12 که چونه زه وی. 30 ئیوه ته نانهت مووی سه ربیانن هه ممووی زیبراده. ماله که سلاو بکهن. 13 ئه گهر ماله که شایسته بون، با ئاشیتیان 31 که وانه مه ترسن، ئیوه زور له چوله که به ترختن. 32 «بُویه بُویان بیت، به لام ئه گهر شایسته نه بون، با ئاشیتیان بُو خوتان ئوهی له بر ددم خه لک دام پیدا بیت، منیش له لای باوک بگه ریته وه. 14 ئوهی پیشوازی لی نه کردن و گونی له قسستان که له ئاسمانه، دانی پیدا ده لیم. 33 به لام ئوهی له لای خه لک نه گرت، له و ماله يان له و شاروچکه که برونه ده ره وه و تو زی نکولی له ناسینی من بکات، منیش له لای باوک که له ئاسمانه، پیتان بته کین. 15 راستیان پی ده لیم: له رُوْزی ئیپرسینه و دا، نکولی لی ده کدم. 34 «وا مه زان که هاتوم تاکو ئاشتی سرای خاکی سه دوم و عه مهرا له هی ئهم شاره سووکتر بہیتمه سه رزه وی. نه هاتوم بُو هیتیانی ئاشتی، به لکو شمشیرا ده بیت. 16 «من و که مه بُونا گورگان ده زیرم، جا و که 35 چونکه من هاتوم بُوه لکه پرانده وهی «[کور له باوک و مار زیر بن و وک که تر له خراپه بیههري بن. 17 له خه لکی چک له دایک و بوبوك له خه سووی، 36 دو زمی مرؤفیش له به ئاگابن، چونکه ده تانده نه دادگا و له که نیشته کان به قاچی خانه واده کهی خوی ده بیت. 37 «ئوهی باوک يان دایک لیتان دهدن، 18 له پیناوی مندا ده بردیه به ردهم فرمانزهوا له من زیاتر خوشبویت، شایانی من نیمه. ئوهی کور يان و پاشایان، وک شایقی بُوه وان و بُوه ته وه کانیش. 19 چکی له من زیاتر خوشبویت، شایانی من نیمه. 38 ئوهی کاتیکیش به گرتنان دهدن، نیگهران مه بن له وهی که چی خاچه کهی هله گریت و دوام نه کویت شایانی من نیمه. 39 بلن و چزن بیلین، لدو کاته دا پیتان ده دریت چی بیلین، 20 ئوهی دهست به ژیانیه وه بگریت ده دیقریت، به لام ئوهی له بر ئوهی ئوهی ئیوه نین که قسه ده کهن، به لکو کروچی ژیانی خوی له پیناوی من بدؤرینیت، به دهستی ده هیتیت. باوگانه له ئیوه دا قسه ده کات. 21 «برا برای خوی بُو مردن 40 ئوهی پیشوازیتان لی بکات، پیشوازی له من ده کات،

5 کامیان ناسانتره بگوتریت، «گوناوهه کانت به خشران،» یان نزیک بووهه و دهسته له چمک کراسه کهی دا، 21 چونکه له بگوتریت، «هسته و برو؟» 6 به لام برو تهوده بزان کوری دلی خویدا گوقی: «ئەگەر تەنها دهست له کراسه کهی بدەم، مرۆف له سەر زەوی دەسەلاتی گوناھە خشینی هەیه،...» به چا کەدەمەوە، 22 عیسا ئاویری دایوه، بىنى و فەرمۇوی: «پکم ئېفليچە کەی فەرمۇو: «ھەستە، نویىھە کەت ھەلگەر و بىرۇرۇھە دلىيابە، باوړە کەت توی چا كىركىدەوە.» ژنەكە دەستىبەجى مالەوە،» 7 ئەويش ھەستا و گۈرایوه مال، 8 کاتىك چاک بووهه، 23 کاتىك عیسا چووه مالى پېشىۋاکە، خەلکەك ئەمەيان بىنى، سام دايگەرن و ستابىخى خودايابان كرد، شىوهنگىزيان و خەلکىيىكى زۇرى بىنى كە دەنگىدەنگىان دەگەر، كە دەسەلاتی ئاواى بە مرۆف داوه، 9 کاتىك عیسا بەۋىدا 24 فەرمۇوی: «لاچن، پکە كە نەمردووه، بەلکو نوسترووه،» تىدەپەرى، پاولىكى بىنى له شۇيىچى باجىگى دانىشتبۇو، ناوى ئەوانىش بىچى پېكىدىن، 25 کاتىك خەلکەك دەرگان، ھاته مەتا بىو، بىچى فەرمۇو: «دۇام بىكەوە،» ئەويش ھەستا و دواي ژۇرۇھە و دهستى پکە كە گىز، پەخش ھەستايىھە، 26 ئەم كەوت، 10 لە کاتىكدا عیسا له مالى مەتا له سەر خوان بىو، زۇر ھەوالاش بە ھەموۋ ئەو ناوجەيە دا بلاو بووهه، 27 کاتىك له باجىگان و گوناھباران ھاتن و لەگەل عیسا و قوتايىھە كانى بىو عیسا بەۋىدا تىدەپەرى، دوو كەسى نايىنا دواي گەتون، ناخواردن پالىياندايەوە، 11 كە فەريسييەكان ئەمەيان بىنى، بە ھاواريان دەگەر و دەيانىگوت: «كۈرى داود، بەزەيىت پىاندا قوتايىھە كانى ئەويان گوت: «بىچى مامۇستا كەتان لەگەل باجىگى بېتەوە،» 28 کاتىك ھاتن مالەوە، كەسە نايىنا كان ھاتن لاي، و گوناھباران نان دەخوات؟» 12 جا کاتىك عیسا گۈنىي عيساش بىچى فەرمۇون: «باوهرتان بەوه ھەيە كە من بتوانم ئېبۇو، فەرمۇوی: «لەشىغان پۇيىسىتى بە بىزىشكى ئەمە بىكم؟» وەلاميان دايەوە: «بەلنى گۈرەم،» 29 ئېنجا نەخۇش، 13 بېرۇن و اتاتى ئەمە فېرىن: «من مەھرەبانىم دەوۇ ئەويش دەستى لە چاوابان دا و فەرمۇوی: «با بەگۈرەي نەك قورىبانى،» چونكە نەھاتوم راستودروستان بانگەيىشت باوهرتان بۇتان بېتەت،» 30 ئېتىپىنان بىر گۈرایوه، عيساش بە بىكم، بەلکو گوناھباران،» 14 ئېنجا قوتايىھە كانى يە حىا ھاتنە توندى ئاڭدارى كەدەوە: «ئاڭدارىن با كەس نەزانىت،» 31 لاي عیسا و گوتىيان: «بىچى ئېمە و فەريسييەكان زۇر جار بە لام ئەوان رۇيىشتەن و ھەوالى ئەويان له ھەمو ناوجە كەدا بەرۇزۇ دەبىن، بە لام قوتايىھە كانى تۆ بەرۇزۇو نابن؟» 15 بلاوگەدەوە، 32 کاتىك دوو كابرا كە دەچۈونە دەرەوە، عيساش بىچى فەرمۇون: «ئاپا بانگەيىشتىڭراوانى زەماۋەند دەتوان چەند كەسىكى لائىكىان ھېتىيە لاي عیسا كە رۇحى پىسى شىوەن بىگىن کاتىك زاوا لەگەل ئەلەندىدە؟ بە لام رۇزىكى دېت تىدا بىو، 33 کاتىك رۇحە پىسە كە دەرگارا، لالە كە قسە ئىدە، زاوايان لى دوور دەخرىتەوە، ئوشاسا بەرۇزۇو دەبن، 16 «كەس خەلکەك شەرسام بۇون و گوتىيان: «ھەرگىز شىتى لەم جۇرە كەسى كۆن بە پەرۇيەك كە نەچۈپىتە تاۋ پىنە تاڭات، لە ئىسرايلدا بەپىزاوهە،» 34 بە لام فەريسييەكان گوتىيان: «بە چونكە پىنە كە كەسە كە لىك رادە كېيىشتەن و دىراوېيە كە خىاپىت شاي رۇحە پىسە كان رۇحى پىسە دەرەدە كات،» 35 عيسا بە دەكتات، 17 شەرابى نویش ناكەنە تاۋ مەشكىي كۆنەوە، ئەگىندا ھەمو شار و گوندەكىدا دەگەر، لە كەنيشە كاييان خەلکى قىز مەشكەك كە دەدرىت، جا شەرابە كە دەرپەت و مەشكەك دەگەر و مەشكەك شەرەپەت كە ئەلەنەن دەرەدە كات، 36 كاتىك خەلکە كە ئەمە ئەنداوەدە چىت، بەلکو شەرابى نوئى دەگەنە تاۋ مەشكىي نویوھ و نەساغىيەكى چاک دەگەدەوە، 37 جا به قوتايىھە كانى فەرمۇو: «دروپىتە گوقى: «ھەر ئىستا كەم مرد، بە لام وەرە دەستى لە سەر زۇرە، بە لام سەپان كەمە، 38 لە بەر ئەو داوا له خاوهەن دابىنى، زىندۇو دەپىتەوە،» 18 عيساش ھەستا و لەگەل چووه، دروپىتە بەگەن تاڭو سەپان بۇ دروپىتە كە بىنېرپەت، قوتايىھە كائىش دوايان كەتون، 20 ھەر لەو كاتىك دا زىتىك كە ماوهە دوازدە سال بىو خۇينىيە رېپونى ھەبۇو، له دواوه ئىپ

بُویان». 5 کاتیک عیسا چووه ناو که فرناحوم، سه ریله یک واژه مردووان بهته با مردووه کافی خویان بینز. 23 کاتیک هاته لای، لی پارایه وه 6 و گوتی: «گوره، نزمه تکاره کم عیسا سواری بهله مه که بمو، قوتاییه کافی دوای کهون. 24 به ئیفاییجی له ماله وه که تووه و ئازاریکی زوری هدیه. 7 عیسا لمنا کاو ره شه بایکی بھیز هه لیکرده سه ره ریاچه که، خه ریک یچی فرمومو: «من دیم و چا کی ده کمه وه.» 8 سه ریله که ش بمو شپوله کان بهله مه که دایوشن، بهلام عیسا نوستیوو. 25 و لامی دایوه: «گوره شایانی ئوه نیم خوت بیتنه ماله کم، ئینجا قوتاییه کافی چوون و هه لیانسند و گوتیان: «گوره، به لکو تهنا و شه یک بفرمومو نزمه تکاره کم چا کده بیتوه، رزگارمان بکه! وا لمناوه پین!» 26 ئویش یچی فرمومون: 9 چونکه منیش خوم کد سیک له زیر فرماندام، سه ریازیشم «ئهی کم باوه رینه، بچی ده ترسن؟» ئینجا ههستا، له ره شه با له زیر ده ستادیه. بهمه ده لیم: «برو، «ده روات، بهوی دیکه ش و ده ریاچه که را خبری، ئیتر بموه هیمنیه کی ته او. 27 دلیم: «وهه، «دیت؛ به کویله کش دلیم: «ئمه بکه، «دیکات.» ئوانیش سه رسام بمو و گوتیان: «ئمه ج مروقیکه؟ تهناهنت 10 کاتیک عیسا گویی له مه بمو، سه رسام بمو، بهوانه با و ده ریاش گوییاهی دهن!» 28 کاتیک عیسا گدیشه فرمومو که دوای که تویون: «راسیتان بی ده لیم، له ئیسرائیلا ئه و به ریاچه که، له هر بیکی گه درین، دوو که سی که سی نه دیوه باوه رینکی به بیزی ئاوای هه بیت. 11 پیتان دلیم تووش بمو که روحی پیسانی تیدابوو، له گورستانه وه هاتیونه که خه لکیکی زور له روزه لات و روزه اواوه دین و له گل ده ره وه. به راده یک توندو تیز بموون که تهناهنت کدس ئیپراهم و ئیسحاق و یاقوب له شاشینی ئاساندا له سه رخوان نهیده تویی به بریگاهی دا تیبه پریت. 29 هاواریان گرد و گوتیان: داده نیشن. 12 بهلام روله کافی شاشین فریده درینه تاریکی «چیت لیمان دهوي، ئهی کوری خودا؟ ئایا پیشوه خت بچیزه ده ره وه، جا گریان و جیزه دن ده بیت.» 13 ئینجا هاتویت، تاکو ئه شکه نجه مان بده بیت؟ 30 له دووری ئوانیش ده ره وه عیسا به سه ریله که فرمومو: «برو! با هه ره وک باوه رپت رانه به رازیکی گوره دهله وه ران. 31 روحه پیسه کانیش لی هیتا، بیت بیت.» جا لدو کاته دا نزمه تکاره که چاک پارانه وه و گوتیان: «ئه گدر ده رمانده که يت، بماننیزه ناو رانه بمووه وه. 14 عیسا هاته مانی په ترس، خه سووی په ترسی به رازه که،» 32 ئویش یچی فرمومون: «برون!» ئوانیش له دوو بیتی لمناو جینگادا که تووه، تای ههیه. 15 عیسا دهستی له کده که هاته ده ره وه و چوونه ناو به رازه کان، ئه و بمو هه مو دهستی دا و تایه که به ریدا، ئویش ههستا و دهستی کرد رانه که بخیزی له قه دیله که وه بیت ناو ده ریاچه که هله لیزان و به نزمه تکردنیان. 16 کاتیک شواره داهات، زور که سیان له ئاوه کددا خنکان. 33 به رازه وانه کانیش ریانکرد بیت ناو شار و بچیزه کافی ده رکد و هه مو نه خوشکافی چاک رکده وه، 17 تاکو به سه ره وانه دا هاتیوو که روحی پیسانی تیدابوو. 34 ئوه بمو پیسه کافی ده رکد و هه مو نه خوشکافی چاک رکده وه، 17 تاکو به سه ره وانه دا هاتیوو که روحی پیسانی تیدابوو. 34 ئوه بمو ته وهی له بریگه پیغمه مبهه ئیشایاهو گوتراوه بیتنه دی که شاره که هه مووی بچیزی عیسا هاته ده ره وه، که بینیان، لی ده لی: [ئه ده رده کافی ئهی هله کرت و نه خوشیه کافانی برد]. پارانه وه ناوچه کدیان به جیبیه لیت.

18 کاتیک عیسا خه لکیکی زوری له ده ری خوی بینی، 9 ئینجا عیسا سواری بهله میک بمو، په ریه وه و هاته وه فرمانی به قوتاییه کافی دا که په رنه وه ئه و برجی ده ریاچه که. شاره که خوی. 2 کارایه کی ئیفیلیجان هینایه لای لمناو 19 ماموستایه کی تهورات هاته لای و یچی گوت: «ماموستا، بچیگادا که تووه، کاتیک عیسا باوه ریانکرد بیت ناو شار و هر کوئ بچیت دوات ده کهوم.» 20 عیساش یچی فرمومو: ئیفاییجیه که فرمومو: «کویم، ورهت بهز بیت، گوناھه کانت بچیو کونی ههیه و بالنده کی تامانیش هیلانه، بهلام کوری به خشران.» 3 جا ههندیک له ماموستایانی تهورات له دلی مرؤف جئیه کی نییه که سه ری لە سه ر دا بینت. 21 يه کیکی خویاندا گوتیان: «ئه مه کفر ده کات!» 4 عیساش زانی بیر له چی دیکه له قوتاییه کافی یچی گوت: «گوره، بریگام بده يه کم ده کنه وه و فرمومو: «بچی له دلناندا بیر له خراپه ده کنه وه؟ جار بچم باوکم بینیم.» 22 بهلام عیسا یچی فرمومو: «دوام بکوه،

دهدهن، باوکی ناسامانیستان ده زانیت پیوستیان به هه مو و هه وانه درندهن. 16 به برهه میان ده یانا سنه وه. ئایا تری له درک هه یه. 33 به لکو یه کدم جار داوای پاشایه تیبه که خودا و ده کریته وه یان هه نجیر له چقل؟ 17 بهم شیوه یه هه مو و داریکی راستوردوستیه که بکدن، هه مو و هه مانه ده بیان ده کریت. باش بدری باش ده دات، داری خراپیش بهری خراپ. 18 له برهه وه خه یه بیانی مه خون، چونکه بیانی خه یه خونی داری چاک ناتوانیت بهری خراپ بدات و داری خراپیش 34 ناتوانیت بهری باش بدات. 19 ههر داریکی بهری باش ندادات. ده خوات، هه روژیک خراپی خونی به سه.

7 «خه لکی تاوانبار مه کهن تاکو خودا تاوانباران نه کات، 2 ده بدریته وه و فریده دریه ناو ئاگر. 20 که وانه به برهه میان چونکه به و شیوه یه خه لک تاوانبار ده کهن خودا تاوانباران ده یانا سنه وه. 21 نه ک هه رکسیک پیم بلیت: «پهروه ردگارم، ده کات، بهو پیوانه یه عیوه بیو خه لک ده پیتون، خودا پهروه ردگارم!» ده چیته ناو شانشینی ئاسمان، به لکو ئمه وه بیو بیوتان ده پیوته وه. 3 بیچی سه رنج له پوشی ناو چاوی زور کس پیم ده آین: «پهروه ردگارم، پهروه ردگارم! ئایا به برآ کدت دهدیت، بهلام ئاگات له کاریته که ناو چاوی خوت نیمه؟ 4 یان، چون به برآ کدت ده لی: «پیم بد به با پوشش که ناو چاوت ده رهیتم، له کاتیدا کاریته که لدانو 23 ئینجا منیش پییان راده گه یه نم: «فهت عیوه نه تاسیوه. ایم چاوی خوت ده؟ 5 ئهی دورو روو، یه کدم جار کاریته که ناو دوور بکونه وه، ئهی به دکاران!» 24 له برهه وه هه رکسیک چاوی خوت ده رهیته، ئینجا باش ده بینیت بیو ده رهیته ای پوشش که ناو چاوت برآ کدت. 6 «شتي پیروز مدهن به سه گ، مرواریشان فیمده نه به رده می به راز، نه وک پیشیان وایه که خانووه که لسهر برد دروستکردیت. 25 باران بکدن و هه لگدریته وه و پارچه پارچه تان بکدن. 7 «دوا بکدن، باری و لا فاو هستا و پرهش با هه لیکرد و له خانووه که دا، بهلام نه برو و خا، چونکه لسهر برد دروستکاریو. 26 پیتان ده دریت. بگدرین، ده دوزنه وه. له ده رگا بدهن، لیتان ده کریته وه، 8 چونکه هه رکسیک داوا بکات، و هرده گریت. پیاویکن گل وایه خانووه که لسهر برد دروستکردیت. 27 باران باری و لا فاو هستا و پرهش با هه لیکرد و له خانووه دا لی ده کریته وه. 9 کی له عیوه ئه گدر کوره که داوا نانی لی بکات، بردی ده داتی؟ 10 یان داوای ماسی لی و رو و خاندی، رو و خاندنه که شی گوره بیو. 28 کاتیک عیسا بکات، ماری ده داتی؟ 11 جا عیوه که خراپ، بزان شتی ئه م و تانه یه ته او کرد، خه لکه که له قیرکنه که سه رسام باش بدهنه منداله کاتن، باوگان له ئاسمان چهند زیارت شتی بیون، 29 چونکه وه ک ده سه لاتاریک قیری ده کردن، نه ک باش ده داته ئه وانه داوای لیده کدن! 12 چون ده تانه وی وه کو ما مومستایانی تهورات.

8 خه لکی هه لسوکه و تسان له گدل بکدن، عیوه ش به و شیوه یه کاتیک عیسا له چیا که هاته خواره وه، خه لکی کی زور هه لسوکه و تسان له گدل بکدن، چونکه ئمه یه پوخته تهورات و دوای که دات. 2 ته وه بیو پیاویک هات که نه خوشی گولی په یام پنجه مه ران. 13 «له ده رگا که ته نگه وه بچنه زوروه وه، هه بیو، گه توشی بورد و گوئی: «گه ورم، ئه گدر بته ویت، چونکه ئه ده رگا که پانه و ئه وریگایه برهیه که برهه و لماناچوون ده توانیت پاک بکریته وه. 3 عیشاس دهستی بیو دریکرد ده چیت و زورن ئه وانه پییدا ده چنه زوروه وه. 14 بهلام و دهستی لیدا و فرموموی: «دهمه ویت، پاک برهه وه!» ته سکه ده رگا و ته نگه ئه وریگایه برهه و زیان ده چیت، کدم دهسته بچن له گولی پاک بوهه وه. 4 ئینجا عیسا پیی فرموموی که سیش ده دوزنیه وه. 15 «ئاگداری پنجه مه رانی دروزن» ئاگداریه، به کس مه لی، بهلام بیو خوت پیشانی کاهین بده بن که له پیستی مه زدا بیو لاتان دین، بهلام لماناوه وه گورگ و ئه و قوربانیه یه موسافرمانی کردووه پیک، و هک شایه تیبه ک

سلاوتان ته‌ها له ناسیاوه کاتنان کرد، چی زیارتان کدووه؟ تایا دوپرووان، چونکه ئوان خویان په ریشان ده‌رده خهن تاکو بۆ بتپه رستانيش ئەمە نا کەن؟ 48 بۆیه میوه کامل و تهواون، خەلکی دەرخەن کە بەرۇزۇون. راستيان پى دەلئم: ئەوانە هەروەك باوکي ئاسماينيان کامل و تهواون.

سەرت چەور بکە و دەموجاوت بشۇ، 18 تاکو بۆ خەلک 6 «ھۇشيار بن و نەکەن لەبەرچاوى خەلک چا کە بکەن بۆ ئەوهى بىانبىن، ئەگىنا لەلای باوکي ئاسماينيان پاداشتىن نايىت. 2 «لەبەر ئەوهى كاتىك خېرىك دەكەيت، زورنای بقى يېمەدە هەروەك دوپرووان كە لە كەنيشت و سەر شەقامەكان دەيىكەن، بۆ ئەوهى لەلایەن خەلکەوە ستايىش بىرىن. راستيان پى دەلئم: ئەوانە پاداشتى خویان وەرگتووه. 3 بەلام تو كە خېرىك دەكەيت، مەھىلە دەستى چەپت بزايىت دەستى راست چى دەكەت، 4 تاکو خېرىك دەكەت بە نەھىي بىت. باوکىشىت كە هەموو نېپىنىيەك دەيىتتى، پاداشت دەداتەوه. 5 «كاتىك نويىز دەكەن وەك دوپرووان مەن، چۈنكە ئەوان حەز دەكەن بە پىوه لە كەنيشت و سووجى شەقامەكان نويىز بکەن، بۆ ئەوهى خەلکى بىانبىن. راستيان پى دەلئم: ئەوانە پاداشتى خویان وەرگتووه. 6 بەلام تو كاتىك نويىز دەكەيت، بېۋۇرۇرەكەت و دەرگا لەسر خوت دابىخە، نويىز بکە بۆ باوکي نېپىزاوت. باوکىشىت كە هەموو نېپىنىيەك دەيىتتى، پاداشت دەداتەوه. 7 كاتىك نويىز دەكەن، وەك بتپه رستان ئەونەنە وشەكان دوپىارە مەكەنەوە، چۈنكە وا دەزان بە زۇر گۇنئيان گۇپىانلى دەگىرىت. 8 لەبەر ئەوهى وەك ئەوان مەن، چۈنكە باوگان دەزانىت پېرىستيان بە چىيە، پېش ئەوهى داوايلى بکەن. 9 بەلام ئىيۇ بهم شىپىرىيە نويىز بکەن و بلىن: «ئەي باوگان لە ئاسمان، با ناوەت پېرىز بىت، 10 با پاشايدى تىبە كەت بى، با خواتىت لەسر زەمىن بەپەپ و بکەيت وەك لە ئاسمان. 11 نانى پۇزىانەمان ئەمەرۇش بىدرى. 12 لە گوناھە كاتنان خۇشىبە، وەك چۈن ئىيە لەوانە خوشىدەين كە خراپەمان بەرامبەر دەكەن. 13 مەمالخەرە تاقىكىزىنەوە، بەلکو لە شەيان رىزگارمان بکە، چۈنكە هەتاھەتايە پاشايدى وھىز و شىكۇھى تۆيە، تامىن. 14 ئەگەر گەردى خەلکى لەبەر خراپەكانيان ئازاد بکەن، ئەوا باوکي ئاسماينستان لېيان خوشىدەيىت. 15 بەلام ئەگەر گەردى خەلکى ئازاد نەكەن، ئەوا باوکىشىتان لە گوناھە كاتنان خوشىش تاپىت. 16 «كاتىك بەرۇزۇ دەن، رووگۇز مەن وەك لەبەر بکەن؟» 32 چۈنكە بىياوه ران ھەول بۆ هەموو ئەم شتانە

چون تامه سویزه کهی بُو ده گهْریندریته وه؟ ئىتى به كەلكى هىچ ئوهى بە هەوە سپاز پېھو سەيرى ئافەتكى بکات، ئەوا لە دلى نايىت، ئەوە نەبىن فېيدىرىتە دەرەوە و خەلکى پېشىلى بىكەن. خۇيدا داوېنىسى لە گەل كەدوووه. 29 ئەگەر چاوى راستت 14 «ئۇيۇ رۇونا كى جەمان، شارىك لەسەر شاخ دروستكرايىت تووشى گوناھى كەدىت، دەرىپەنە و فېيدىدە. بۇ تو باشتەرە ناتوانىتېت بشاردىرىتەوە، 15 ھەروھا خەلکى چرا ھەنلە كەن ئەندامىكتە لە دەست بېچىت، لەوھى ھەممو لەشت فېيدىرىتە تاكو يېخەنە ژىر تەشتەوە، بەلکو لەسەر چارادان دايىدەن بۇ ناو دۆزۈخ. 30 ئەگەر دەستتى راستت تووشى ئەوھى رۇونا كى باداتە ھەممو ئەوانەى لە مالە كەدان. 16 بە گوناھى كەدىت، بېبرەوە و فېيدىدە. بۇ تو باشتەرە ئەندامىكتە ھەمان شىۋە، با ئۇيۇش رۇونا كەيتان بۇ خەلک بدرەوشىتەوە، ھەدەست بېچىت، لەوھى ھەممو لەشت بېچىتە دۆزە خەوە، تاكو كەدارە باشە كاتان بىبىن و ستابىشى باوگان بىكەن كە لە ئەندامىكتە ئەوھى زەنە كى تەلاق ئاسمانە، 17 «وا بىر نەكەنۋە من ھاتوم تەورات يان نۇرسراوى بادات، با تەلاق قامەدى بادات دەستت.】 32 بەلام من پېتان دەلەم: پېغەمبەران بىرمەوە، نەھاتوم بۇ سېينەوەيان، بەلکو ھاتوم ئەوھى بېن ھۆى داوېنىسى زەنە كى خۇى تەلاق بادات، بۇ تەواوكىرىدىنائى. 18 راستيتان پى دەلەم: ھەتا زەھى و ئاسمان واي لىدەكتە داوېنىسى بکات. ئەوھەش تەلاقداروپەك لەئارادا بېتت، پېتىك يان خالىك لە تەورات لەناو ناچىتتى، بېتىت، ئەوا داوېنىسى دەكتە. 33 «دىسان بىستوتانە كە بە ھەتا ھەمموسى دىتىنە دى. 19 بۇيە ئەوھى بچوو كەرتىنى ئەم پېشىنەن گوتراوە: [سوينىدە كانت مەشكىنە، بەلکو سوينىدە كانت راسپارادە بشكىنەت و خەلکىش ئاوا قىر بکات، لە شاشىنى بۇيە زەنلەن بەرەسەرە.】 34 بەلام من پېتان دەلەم: ھەرگىز سوينىدە ئاسمان بە بچوو كەرتىن ناودە بىردىت. بەلام ئەوھى بېپەرويان مەخۇن، نە بە ئاسمان، لەبەر ئەوھى تەختى شاھانە خودايە، بکات و خەلکى قىر بکات، لە شاشىنى ئاسمان بە مەزن 35 نە بە زەھى، لەبەر ئەوھى تەختە پېيەقى، نە بە ئورشەلەم، ناودە بىردىت. 20 ئىتى پېتان دەلەم: ئەگەر راستودرۇستيتان لە لەبەر ئەوھى شارى پاشاي پاپەرەزە. 36 سوينىد بە سەرى مامۇستاياني تەورات و فەرىسييە كان زىاتر نە بېتت، ھەرگىز ناچەنە خۇت مەخۇ، چونكە ناتوانىت تالە مۇويىكى سې يان رەش ناو شاشىنى ئاسمانووه. 21 «بىستوتانە بە پېشىنەن گوتراوە: بېتىت، 37 با قىستان» بېل، «بۇ بەلنى و «نەخىر» بۇ «نەخىر» بۇتەن بېتت، [مەكۈن] و «ئەوھى بکۈزۈت شايلىنى حۆكم بەسەردادان لەمە بىرازىت لە شەيتانەوەيە. 38 «بىستوتانە گوتراوە: [جاو بە دە بېتت.】 22 بەلام من پېتان دەلەم ئەوھى لە خوشكى يان چاول، دادان بە ددان. 39 بەلام من پېتان دەلەم: بەرەدە كەنلى بىرا كەدى توپرە بى، دەبى حۆكم بىردىت. ئەوھى بە برا كەدى خاپاپەرە كەن، بەلکو ئەوھى لە رۇومەقى راستى دایت، بىلەن «ھىچپۈرۈچ»، دە بېتت بىرىتە ئەنجومەنلى بالاى جولە كە، لايەكەدى دىكەمشى بۇ شل بکە، 40 ئەوھى وىستى بىداھە ئەوھەش بلىتت «ىگەلە»، دە بېتت بىخىتە ناو ئاڭرى دۆزە خەوە. دادگا و كىساھە كەتلى بىستىتت، چا كەتە كەشى بىدرى. 41 ئەوھى يەك مىل بېڭارى پى كەدىت، دووانى لە گەل (Geenna g1067) 23 «لەبەر ئەوھى ئەگەر قوربانىت بۇ قوربانىگا ھەمە ئەوھى يەك مىل بېڭارى پى كەدىت، دووانى لە گەل هەيتا و ئەوھى بېرت كەوتەوە كە خوشكىت يان برات شىتىكى بېز. 42 ئەوھى داواى شىتىكى لېكىدىت بىدەرى. ئەوھى بەسەرەتەوە هەيدە، 24 لەبەر دەم قوربانىگا قوربانىيە كەت داواى قەرزى لېكىدىت پېشى تىكە كە. 43 «بىستوتانە گوتراوە: بەجىپەلە و بۇيە كەم جار خوشكى يان برات ئاشت بەكرەوە، [تىزىكە كەت خۇشىویت،] رېت لە دۈزۈنتىتتىتە وە.» 44 بەلام ئېنچا وەرە و قوربانىيە كەت بکە. 25 «خىزى لە گەل رېكابەرە كەت من پېتان دەلەم: دۈزۈنە كاتان خۇشىوی، نوېز بىكەن بۇ ئەوانەى ئاشت بەرەوە لەو كەنلە كەنلە و بە رېنگاودەن بۇ دادگا، دەتانچە و سېننەوە، 45 تاكو بىنە رۆلە ئەو كەنلە ئەوانە ئەنەن كەنلە كەت بەدانە دەدەرە كەت دادوەر و دادوەريش بەدانە ئاسمانە، ئەو خۇرى خۇرى بەسەر چاڭ و خراپا دەلدەن ئەنەن دەست پۇلىس و فېيدىرىتە بەندىخانە. 26 راستيت پى دەلەم: و باران بەسەر پياوچاڭ و زۇردارىشدا دەبارىتت. 46 لەوھى دەرناجى ھەتا دواين فلس نەدەتەوە. 27 «بىستوتانە ئەگەر ھەر ئەوانان خۇشىوی كە شىوبان خۇشىدە وىت، چ گوتراوە: [داوېنىسى مەكەن.】 28 بەلام من پېتان دەلەم: پاداشتىك وەرده گەن؟ ئايى باجىڭانىش ئەمە نا كەن؟ 47 ئەگەر

4

پاشان عیسا به هزی پرخی پیرزوه و بردایه چوله وانی، دهانکم به راکری مروف،» 20 دستبه جن توره کانیان تاکو له لاینه نیلیسنه و تاق بکریه وه. 2 دوای ئوهی که به جمیشت و دوای کوتون. 21 که لهی پریشت، دوو چل شمو و چل پرور به پرزو و بوو، برسي بوو. 3 تافقه کره وه برای دیکه یعنی، یاقوبی کوری زهدی و پیوحه نای برای، له اینی هاته پیش، پیچ گوت: «له گدر تو کوری خودایت، بهم بهله مینکا له گدل زهدی باوکان توره کانیان چا کده کرده وه، بهردانه یلن با بین به نان،» 4 بهلام عیسا وهلام دایه وه: ئوانیشی بانگرده. 22 دستبه جن بهله مه که و باوکان به جمیشت «نوسرابه: [مروف تهنهما به نان نازیت، به لکو به ههر و دواي عیسا کوتون. 23 ئینجا عیسا به هه موو جه لیدا ده گه راه، وشیده ک که له ده می خرداوه دیته ده روهه،]» 5 ئینجا نیلیس له که نیشته کانیان خه لکی قیر ده کرد و مزگنی پاشایه تیبه که دی بردیمه شاری پیروز و له سر گوئسه بانهی په رسنگا رایگرت پاده گدیاند، هرچی نه خوشی و نه ساغی تیو خه لک هه بیو و 6 پیچ گوت: «نه گدر تو کوری خودایت خوت هله بده چا کی ده کردنوه. 24 له برهه وه دنگوباسی ته اوی سوریا خواره وه، له برهه وه نوسرابه: «[سەبارهت به تو فرمان به گونه وه، ئوانیش هه موو نه خوشبیکان ده هینایه لای،] به فریشته کانی ده دات، له سر دستیان هه لنده گرن، تاکو پیت جوزه ها ده رد و ئازاره وه، ئوانیه که روحی پیسان تیدا بیو بفر بردیک نه که ویت.» 7 عیساش پیچ فرموده: «هه روهها و فیدار و ئیبلیج بیون، چا کی ده کردنوه. 25 جا خه لکیکی نوسرابه: [یه زانی په رورگاران تاق مه کندوهه،]» 8 دیسان زور له جه لیل و ده شاره که و تورشلیم و یه هودیا و ئوهه ری ئیلیس بوس سر شاخیکی زور بلندی برد و هه موو شانشینه کانی پووباری ئوردون دواي کوتون.

5

جهان و شکوئی ثهوانی پیشان دا و 9 یېچي گوت: «هه مهوو 5 کاتیک عیسا خدلکه کهی بینی، چووه سدر چیا، ئینجا دانیشت و قوتاییه کافی هاته لای، 2 دهستی کرد به قیرکدنیان و فرموموی: 3 «خوزگه ده خوازیرت بهوانهی که به روح ههژارن، چونکه شاشنیفی ئاسمان بوئهوانه. 4 خوزگه ده خوازیرت بهوانهی که مانهه مدارن، چونکه دلنوای ده کرین. 5 خوزگه ده خوازیرت به دلنرماده کان، چونکه زوهیان به میرایتی بو ده مینیته وه. 6 خوزگه ده خوازیرت بهوانهی که برسي و تینوون بو راستوروسی، چونکه تیز ده کرین. 7 خوزگه ده خوازیرت بهوانهی که دلیان پر له بهزه په، چونکه بر بهزه په ده کدون. 8 خوزگه ده خوازیرت به دلپا که کان، چونکه خودا دهین. 9 خوزگه ده خوازیرت به تاشیخوارزان، چونکه به رولهی خودا ناوده بردرن. 10 خوزگه ده خوازیرت کاتیک خدلکی جنتیان پلهدهن و ده تانچه و سیسته وه، لمبهه من هه مهوو جزوه بوختانیکان بو هله لد به ستن. 12 دلخوش و شادمان بن، لمبهه رهه وهی له ئاسمان پاداشتان گهوره، چونکه پیش یهوه پیغمه مبهه رانیشیان ئاوا چه وساندووه ته وه. 13 یهوه خویی زوین، بهلام ئه کگر خویی سویزیه کهی نه ما، عیسایک عیسا یېچی گوت: «له مهوو 10 ئینجا عیساش یېچی فرمومو: «له شهیان لیم دووربکوه! چونکه نووسراوه: [کرتوش بویه زادنی په روهدگارت ده بیت و تنهها ټهو ده په رسیت!】 11 یتیر ئیلیس وازی لی هیتا و چهند فریشته یکه هاتن و خزمه تیان ده کرد. 12 کاتیک عیسا یېستی یه حیا گبراهو، گهراوهه بو ناوچه جه لیل. 13 ناسیرهه به جیهیشت و هات له شاری که ره ناخوم نیشته جی بوو، که له سره ده ریاچه، له سنوری زهبولون و نهفتالی، 14 تاکو ټهوهی له رینگه پیغمه مبهه ئیشاپاوه گوتراوه یېته دی: 15 [نه] خاکی زهبولون و خاک نهفتالی، ټهوهی له رینگا ده ریايه، ټهوبهه ره رووباری ئوردون، جه لیل ناجحوله که کان، 16 ټه و گلهه له تاریکیدا دانیشتووه، رونونکیه کی گهوره یېچی، دانیشتووان له خاک سیلبری مرگ رونونکی به سره ریاندا هه هلات. 17 لهو کاتهه وه عیسا دهستی کرد به جاردان و ده یفه رمومو: «توبه بکهن، چونکه پاشایه تی ئاسمان نزیک بوده توهه. 18 کاتیک عیسا به که ناری ده ریاچه جه لیدا ده دیویشت، دوو برای یېنی، شیمون که یېچی ده گکترا په تروس له گکل ئه ندر اوی براي، توریان فریده دایه ده ریاچه که، چونکه ماسیگر بیون. 19 عیسا یېچی فرمومون: «وهرن دوام بکون،

گنجینه کایان گردهوه، زیر و بخور و موریان به دیاری گوتراوه: [که سیک له چولهوانی هاوار ده کات و ده لیت: پیشکهش گرد. 12 ئینجا خودا له خهوندا موغه کانی ئاگادار «رینگا بُه هاتنی يه زدان ئاماده بکن، رینگکه کانی بُرینگکه خدن.»] گردهوه که نه گدریتهوه لای هیرودس، ئهوانیش به رینگاهیکی 4 جلوبه رگی يه حیا له مووی و شتر بوبو، پشتیزیکی چه رمیشی له دیکه دا گه رانهوه ولاقی خویان. 13 دواي پوششتنی موغه کان، ناوچه دی ده بست، خواردیشی کولله و هنگوینی کنیوی فریشنه یه کی يه زدان هاته خهونی یوسف و گوقی: «هسته بوبو. 5 ئیت خەلکی تورشلیم و ته اوی يه هودیا و هه موو مندالله که دایکی بب و رابکه بُو میسر، لهوئ یجتنهوه هدت پیت ناوچه کان دهورو بھری رو باری ۋوردۇن هاتنه لای، 6 دانیان دەلئم، چونکه هیرودس وا به شوین مندالله كىدا ده گېرىت، بُو به گوناھەكاناندا دەنا و له سەر دەستى ئو له ۋوردۇن ئەوھى پىكۈزىت.» 14 يوسفیش هستا و له شەودا مندالله که و له ئاوەلەدە كىشان. 7 كە بىنی زور له فەرسىي و سەدوقييە کان دایکی برد و به رەو میسر بۇلىشت، 15 هەتا مردىن هیرودس بۇ لماتاھەلکىشانە كە دىزىن، بىچى گۆرتى: «ئەتى پېچووه ماران، لهوئ مایه ووه، تاواھو ئەوهى يه زدان له رىنگە پېغەمبەرە كەوه كى ئاگادارى گردونەتەوه له دەست توپرەھى داھاتو ھەلپىن؟ فەرمۇويەقى بىنەت دى، كە دەفەرمۇئى: [من كورى خۆمم لە 8 با به رەھەمیکان ھە بىت له توپە كەردن بُو شەپەتەوه، 9 بىتان وا میسر بانگ گرد.] 16 كاتىك هیرودس زانى موغە کان فريويان نە بىت دەتوانن بە خۆتان بلەن: «ئيراهيم باوكانه، بىتان دەلئم، داوه، زور توپرە بوبو، بە گوچىرى ئەو كاتىكى له موغە کانهوه خودا دەتوانىت لەم به رەدانه نەوه بُو ئيراهيم دروستىكەت. 10 ئى كۆلىپووه، ناردى و هەموو كۈرىتىكى تەھەمن دوو سال ئەوهەتا تەور خراوەتە سەر رەگى دار، ھەر دارىك بەرھەمى بەرھو خوارى له بىت لە حم و دەورو بھرى يەرمىا گوتراپو هاتە دى: 11 بۇ توپە كەردن له تاواتان هەلەدە كىشىم، بەلام ئەوهى لە دەوايى [دەنگىكىك لە رامەوه يېسترا، گريان و شىوه تىكى گەورە، دىت، له من بە تواناتە، شاياني ئەوه نىم تەنانەت پىلاوە كەنیشى راچىل بۇ مندالله کانى دەگۈرىتىت، رازى نىيە دلەن و اى بىكىت، بُو ھلبىرم. ئەو له رۆحى پىرۇز و له ئاگرمان هەلەدە كىشىت. 12 چونكە نە ماون]. 13 كاتىك هیرودس مردىن، فریشته یه کى شەنى بە دەستەوهى بُو پاڭىز كەردنەوهى جۆخىنە كە، گەنمە كە يەزدان له میسر هاتە خهونی یوسف و 14 گوقى: «هستە، له ئەمباردا كۆزدە كانەوه و قەسەلە كەش بە ئاگرەتىك نە كۆزەوه مندالله که دایكى بب و بېرپا بۇ خاكى ئىسرائىل، چونكە ئەوانە دەسوپۇنىت.» 15 ئينجا عيسىا له ناوچە یە جەلەلەوه هاتە دەيانوپىست مندالله كە بکۈزن، مردىن. 16 يوسفیش هستا، سەر رو بارى ۋوردۇن، تاواھو كە سەر دەستى يە حىا له ئاو مندالله که دایكى برد و گەپلەوه خاكى ئىسرائىل. 17 بەلام ھەلبىكىشىت. 18 بەلام يە حىا دەپۈست بېنىلى بىكىت كاتىك بىسىت ئەرخىلاوس له يەھوديا له جىنی هیرودىي باوکى و دەيگۈت: «من پۇيۈستىم بەھەمە كە دەستى تۆر لە ئاو فەرمانزەوايە، ترسا بچىتە ئەوهى. دواي ئەوهى له خهوندا ھەلبىكىشىم، كەچى تۆ دىتت بۇ لای من؟» 19 عىساش ئاگادار كىلەوه، گەرالىيە ناوچە چەللىل. 20 جاھات و له وەلام دایوه: «لە ئىستادا رىنگا بەدە جۆرە بىت، چونكە شارقچەكە كى نىشەتىچى بوبو بە ناوی ناسىرە، بۇ ئەوهى ئەو ئاوا له ئىچى دەھەشىتەوه بۇ ئەوهى ھەمەپەتسەتىيە كە فەرمایشىتەى كە رىنگە پېغەمبەرانەوه گوتراپو يېتە دى: [بە بىنەت دى.» 21 ئىنچا بېنى دا، 22 ھەركە عيسىا له ئاوەلەلکىشىرا، ھەر لە كە هاتە دەرەوه، له و ساتەدا ئاسمان كىلەوه و رۆحى ناسىرە بى ناودە بىردىت.]

3 ھەر لە رۆژانەدا، يە حىاى لە ئاواھەلکىش لە دەشىتى خودايى بىنی وەك كۆتۈرۈك هاتە خواردەوه و له سەری يەھوديا دەرگەوت و پەيام خودايى رادەگىياند، 2 دەيگۈت: نىشەتەوە، 23 دەنگىكىش لە ئاسمانەوه فەرمۇئى: «ئەمە كۈرى «توبە بکن، چونكە پاشايەتى ئاسمان نزىك بۇوه تەوه.» 24 خۆشە ويستەمە، ئەوهى زور بېنى دىلشادم.» يە حىا ئەو كەسە يە كە لە رىنگە پېغەمبەر ئىشايادە دەربارەي

فهرمومو: «ئەي يوسفى نەوهى داود، مەترسە لەوهى مىريەم

بہینیت، چونکہ ئەوھى ئەو سکى يېھىي هەيە لە پۇچى پىرۆزە.

ئەمە رەچەلەگى عىسىاي مەسيحە، كورى داود، كورى

ئىبراهىم: ئىبراهىم باوکى ئىسحاق بىو، ئىسحاق باوکى ياقوب گوناھەكانىان پىزگار دەكەت.» 22 ئەمانە ھەمووى رپوپىدا تاڭو
ئەللىق ساركىدەن اكازىن 22 دا اىكەن.

زه‌رخ بیو که تامار دایکان بیو، پیزیز باوکی حسرنون [23] هه‌هتا اکزمه‌کی سک ده‌بنت و که نک ده‌بنت، ناما،

بُو، حه سُرُون باوکی رام بُوو، ۴ رام باوکی عه میناداب بُوو،
لی ده نین ئیمانیلیل،] که به واتای خودا له گله مانه دیت. ۲۴
مه نادار، باوکی نه-ئانن بُو، نه-شان باوکی سه-انن بُو، ۵

نه میداد باوی هحسون بwoo، هحسون باوی سه میون بwoo، ۵
کاپیک یوسف له خهو ههستا، ئوهه فریشته کهی یهزدان
سه میون باوکی بوعه ز بwoo که راحاب دایکی بwoo، بوعذر باوکی
فرمانی پیدا بوه و ئەنخاچ دا و ئەن کهی، گه استوهه. 25 به لام

عویید بیو که رائوس دایکی بیو، عویید باوکی یهسا بیو،⁶
ههتا کوره که نهبو له گئی جووت نهبوو، ئىنجا ناوي لینا
بىسا باك دامىدا، باشىمدا، دادم باك ساپانان بىسا له دۇنە.

یهس باوی دادوی پس بیو، دادو باوی سلیمان بیو هورنی عیسا،
که پیشتر ژنی توریا بیو، 7 سلیمان باوکی ره حده عام بیو،

باوکی عوزیبا بوبو، ۹ عوزیبا باوکی بوقت بوبو، بوقت باوکی ۱۰ حاضر هاتنه شورشه لیم، ۲ پرسیان: «پاشای لدایکبوروی جوله که

بُو، ئاحاز باوکي حەزقيا بُو، 10 حەزقيا باوکي مەنەشە بُو، لەكۆنیە؟ لە رۇزىھەلەتە وە ئەستىزەرى ئەۋەمان بىيى، ھاتۇرۇن بُو، كۆئىشى بىي بېبىن،» 3 كاپىك ھېرۈدسى پاشا ئەمەرى بىيست، مەنەشە باه كە تامۇن بە، ئامۇن باه كە قۇشا بە، 11 قۇشا باه كە

یه هویا کین و برآ کافی بwoo، له کاتی رایچکردنه که بో بابل. 12 په شوکا و همه موو خله کی تورشه لیم له گهلى په شوکان. 4 همه موو
کمان الا اسنانه ات گا کس

له دوای را پیچکرده که بُن بابل، یه هنیا کین باوکی شهنه تیلیان بُوو، کاهنیان بالا و ماموتیانی تهورانی همل کُردده ووه، یعنی شهله لته لته، باوکی، زد و بالا، بُوو، 13 زد و بالا، باوکی، نه سیده د بُوو، پرسین: «مهسیح له کوئ له دایک ده یت؟» 5 وهلامیان

نه بیهود باوکی ئەلیاقیم بwoo، ئەلیاقیم باوکی ئازور بwoo، 14 ئازور دایوه: «له بیت له حمی يەھودیا، چونكە له رپی پېغەمبەرە كەدە

باوکی سادوق بیو، سادوق باوکی ئەکیم بیو، ئەکیم باوکی ئەلپیود تاوا نوسراوه: 6 «بلام تۇر تەی بىت لەم حى خا یەهدوا، كەمتر نىت له شارۇچككائى دىكەي يەهدوا، چونكە له تۇوه بیو، 15 ئەلپیود باوکی ئەلعازار بیو، ئەلعازار باوکی مەتان بیو،

مدتان باوکی یاقوب بو، ۱۶ یاقوب باوکی یوسفی میردی مریم فرمانزه وایک دهرده کهویت، شوانایه تی گهلى یسرائیل

بubo، عه وهی عیسای لیبو، که به مه سیح ناوده بدریت. 17 ددهات.» ۱۷ دواوی نهمه هیرودوس به تهیی مؤمه کانی پانکر کرد بهم شیوه به هه مو و نهاده کان له ئیبراھیم و ههتا داود چوارده و لمبارهی کات ده رکه و تی ئهستیه که لیکولینه وهی له گهل

نهون، له داودهه ههتا رایبیکردن که بُبابل چوارده نهونه، کردن. 8 نینجا بُویتله حمی ناردن و یی گون: «بُرون و به

له رایخگردن که شهوه بپریاپل هدتا مسیح چوارده نه وون. ۱۸ وردی به دوای مدارا له داد بدپریا، دیک دوریتاهه و هه وام بدهنی، تاکو منیش بین و کرقوشی بوبیهم» ۹ له دوای نه ووهی له مدادا کیکوونی عیسای مسیح بهم شیوه به برو: کاتیک مری به می

دایکی دهستگیرانی یوسف بیو، پیشنهاده‌ی بگواز ریته و، گوییستی پاشا بیون، رویشن، همان‌نهاده‌ی سیزدهمی که له

دھرکوٽ کہ بھوئی رُوحی پیر رُزوہ سکی پرپووہ 19 یوسفی پورہ د لیلیتوویا، پیاسیان نہوں و هاں و نہ سر نہوں دھستگیرانی کہ پاونیکی چاک بیو، نہیولست ثابرووی بیات، شوینہ راوه ستا کہ مندالہ کهی لیبیو 10 کاٹیک نہستیہ کدیان

بریاری دا به نهنه دهستي لى هله لگریت. 20 کاتیک بیری یعنی، زور شادمان بون، 11 چونه ماله که، مند الله که یان له گمل

عیاش فرموده: «باوکه، لیان خوشید، چونکه نازن بی ده گدن،» یعنیا به تیروندک جله کایان دابش کرد.

لزقا 23:34

NEW TESTAMENT

Table of Contents

NEW TESTAMENT

1	مهتا
32.....	مه رقوس
51.....	لوقا
83.....	پوچهنا
108	کردار
140	بروما
154	یه کدم کورننسوس
167	دووهم کورننسوس
176	گلاتیا
181	له فه سؤس
186	فلیچی
190	کولوسي
193	یه کدم سالوونیکی
196	دووهم سالوونیکی
198	یه کدم تیوساوس
202	دووهم تیوساوس
205	تیتوس
207	فیلمون
208	عیبرانیه کان
218	یاقوب
222	یه کدم بهترؤس
226	دووهم پهترؤس
229	یه کدم پوچهنا
233	دووهم پوچهنا
234	سینیه م پوچهنا
235	یه هوزا
236	ناشکرا کردن

APPENDIX

- Reader's Guide
- Glossary
- Maps
- Destiny
- Illustrations, Doré

History

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/History

- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 135 languages.
- 05/01/24 - 371 translations now available in 151 languages.

Preface

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *e/ēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Holy Bible Aionian Edition ®

وەشانی بىبەرامبەرى گوردىي سۆرانىي ستاندەر
Kurdish Sorani Bible
New Testament

CC Attribution ShareAlike 4.0, 2018-2024

Source text: eBible.org

Source version: 7/13/2024

Source copyright: CC Attribution ShareAlike 4.0

Biblica, Inc., 1998, 2011, 2016, 2020

Original work available for free at www.biblica.com and open.bible

Formatted by Speedata Publisher 4.19.18 (Pro) on 7/19/2024

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

AionianBible.org

Published by Nainoia Inc
<https://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern public domain translation in every language

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Holy Bible

Aionian Edition®

وهشاني بىبهرام بهارى كوردى سۆرانى ستاندەر

Kurdish Sorani Bible

New Testament

